



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

### **Usage guidelines**

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.


We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

### **About Google Book Search**

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

C  
968



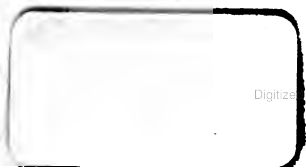
HN 5YHD N

h'sche  
DLUNG  
ngen.  
10000000

~~Sp 86.164.5. (455)~~  
KC15968



HARVARD  
COLLEGE  
LIBRARY



Clement L. Smith

Göttingen  
Dec. 1865

L. K. Rausch.

Cambridge . 1871



**PLUTARCHI  
VITAE PARALLELAE.**

---

**ITERUM RECOGNOVIT  
CAROLUS SINTENIS. .**

**VOL. IV.**



**LIPSIÆ.  
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.  
MDCCCLXIII.**

**LIPSLE TYPIS B. G. TEUBNERI.**

## ADNOTATIO CRITICA.

### INDEX NOTARUM.

Br = Bryanus  
C = Coraes  
R = Reiskius  
S = Sintenis

Sch = Schaeferus  
So = Solanus  
St = Stephanns  
X = Xylander.

Vita Dionis 1, 5 scribebatur *Ἀναθημία*, et sic infra. — 16 *αὐτῷ* C: *αὐτοῦ* v. — 22 *οὔσαι αἱ* hiant. — 2, 7 *δεισιδαιμονίαν* C: *εἶναι δεισιδαιμονίαν* v. — 19 *βίων* Br: *βίῳ* v. — 3, 6 *προτέρῃ ὑπῆρχε* hiant. — 17 *δόντας* R: *διδόντας* v. — 22 *βαλλόμενος* C cl. Platon. ep. 7: *παραβαλλόμενος* v. — 4, 9 *πάντα*] *πάντας* R. — 32 *καὶ* add Laarius (observ. cr. in Dion. pag. 17) omisso *τε* post *ἔθανμάσθη*. — 5, 16 *ἀδελφοῦ Θεαρίδου*] alterum utrum del S. — 6, 25 *ἀπολείπειν* C: *ἀπολιπεῖν* v. — 26 *ἐκνήκοντα*] cl. Athen. 10, 435°. — 7, 17 *ἀνορθοῦν*] *ὀρθοῦν* S cl. comp. 3. — 8, 10 *ἐχαλέπημε* C et codices duo: *ἐχαλέπαινε* v. — 26 *θειότατον* pro *θειότερον* anonymus. — 29 *μηχανήσεται* Sch: *μηχανήσεται* v. — 9, 8 *τῷ μὲν σώματι*] *τὸ μὲν σῶμα* S. — 24 *λόγος* S cl. Platon. ep. 7, 328° Marini vit.

a\*



Procl. 14: ἐν λόγοις v. — 27 ἰατρεύσειν C et codices duo: ἰατρύειν v. — 10, 8 μῆδὲ] μῆδὲν Stephaniana. — 13, 27 μεταπέμψασθαι pro μεταπέμψασθαι anonymus. — 14, 17 ἐπιτεθρομμένον] ἐπιτεθυμμένον Ruhnkenius ad Tim. p. 250. — 15, 18 τριήρη Laarius cl. Platon. ep. 7: τριήρεις v. — 25 Σκύλλαν S cl. Platon. l. l.: Σικελίαν v. — 31 ἔξαιρέτος Br et codices: ἔξαιρέτως v. — 17, 22 μόνω pro μόνον anonymus. — 18, 23 ὑποδεχομένην] ὑποδεξιμένην S. — 19, 19 αἴρεσθαι C et codices: αἰρεῖσθαι v. — 20, 19 τινος C: τινα v. — 22, 3 Λιβύη R: Λιβύην v. — 14 ἰστίων R: ἰστίον v. — 26 οὐδὲν] μῆδὲν? S. — 23, 11 Διονυσίου δ' ἀδελφῆ codices duo: Διονυσίου ἀδελφῆ v. — φίλων] φυλάκων Kaltwasser. — 24, 8 Ἄγκρας Palmerius: Μακράς v. — 25, 13 Τεμενίτιδας Dorvillius Sicul. p. 193: τὰς Μενιτίδας v. — 21 προστρεπομένων R: προτρεπομένων v. — 24 τοῦτο προσβάς So: τοῦτω προσβάς v. — 26, 16 φαστάνην pro φαστάνης anonymus. — ἄν add C et codex. — σύμψηφοι] μὴ σύμψηφοι C. — 19 ἄδειαν αὐτὸς Emperius: ἂ δεῖ αὐτὸς v. — 25 ἐδοκίμασε C: ἐδοκίμαζε v. — 28 ποιήσασθαι pro ποιήσασθαι S. — 27, 1 ἐφῆκε S: ἀφῆκε v. — 16 προσφερομένους] τοὺς προσφερομένους S. — 28, 29 τοὺς Συρακουσίους Br et codices duo: τοῖς Συρακουσίοις v. — 29, 22 διδομένην C. et codices duo: δεδομένην v. — 30, 13 ἡγουμένοις S: ἡγούμενος v. — 31, 5 βάρους C: βάθους v. — 33, 31 κατασχεῖν] κατέχειν S. — 34, 1 διοσημεῖαι Sch et codex: διοσημεῖαι v. — 3 ὑπὸ C: ἀπὸ v. — 27 ἐκέτευεν Sch et codices: ἐκέτευσεν v. — 35, 4 ἀπέστρεψεν pro ἐπέστρεψεν vel ἐπέτρεψεν R. — 16 ἀνελάβανον pro ἀπελάβανον St. — πολιτείας] πολιτεία S. — 36, 7 ἐφῆκε Br: ἀφῆκε v. — 37, 19 ἐκπίπτοντα Sch: ἐμπίπτοντα v. — 38, 24 σπουδὴν S: σχολὴν v. — 40, 3 ὁμοῦ del S. — 10 φίλαντος] φίλαντος οὕτως R. — 19 ὑπὸ Sch: ἀπὸ v. — 22 ὑποτρέχοντες R et codex: ἐπιτρέχοντες v. — 30 ἀπολειφθέντας S: ἐναπολειφθέντας v. — 41, 1 τραπομένων Sch: τρεπομένων v. — 2 κατασβεσάντων Br: κατασκευασάντων v. — 29 οὐ τοι C: οὔτι v. — 42, 7 κόψαντα σταυρὸν X: κόψαντας τάφρον v. — 19 καὶ τὰλλα pro κατ' ἄλλα anonymus. — 44, 18 ἀπολείποντος Laarius: ἀπολιπόντος v. — 45, 15 προκεχωρηκότων So: προσκεχωρηκότων v. — 16 πρόταρον R: προῶτον v. — 32 τοῦτον] τόπον Platon. ep. 4. — 48, 21

παιδικήν pro παιδιάν anonymus. — 49, 15 Κορείοις Br: Κουρείοις v. — 26 κατάγγειν C secundum Amiotum: κατέχειν v. — 51, 13 καθ' ] τὰ καθ' Pflugius.

Vita Bruti 51, 32 δυσχερέστερα R: δυσχερέστατα v. — 52, 4 Μαίλλου X: Μαλλίου v. — 28 scribebatur Ἀκαδημῶν. — 53, 3 ἦν C: μὲν ἦν v. — 15 περὶ Παταρῶν del Voegelinus. — 54, 15 Κιλικίαν Voegelinus: Σικελίαν v. — 25. μεγάλης Br: ἄλλης μεγάλης v. — 27 Βρούτῳ οὐ hiant. — 55, 6 χαριζόμενος Sch: χαριζόμενον v. — 26 πύλας C: πύλας ἐρχεσθαι v. — 28 ἐξελθῶν C et codices: ἐξελθῶν δὲ v. — 56, 10 περὶ τούτου post αὐτοῦ v. 11 transponit Voegelinus. — 16 ὅποι Sch: ὅπου v. — 19 ὑπὸ Sch: ἀπὸ v. — 57, 3 ἦ Βρούτος R: ὁ Βρούτος v. — 14 δὲ] δῆ S. — 25 ἐκτέμνοντα pro ἐκτείνοντα anonymus. — 59, 10 Βρούτου τοῦ So: Βρούτου καὶ v. — 11 Βρούτε S: Βρούτος v. — 31 παρεῖναι] παριέναι S. — 60, 1 καθήσοιεν R: καθίσοιεν v. — 3 ἔφη ὁ Βρούτος vitiosa sunt. — 10 θίας Appianus b. c. 2, 113: θίατρα v. — 26 ἀνεκοινοῦντο C et codices: ἀνεκοινωνοῦντο v. — 61, 14 τὸν Sch et codices: τὸν θ' v. — 15 Ἀλβίνον pro Λαβιηνὸν X. — 62, 1 αὐτὸν ἢ Voegelinus: αὐτῆ ἢ v. — 10 ἀπομνημονευμάτων So: ἀπομνημόνευμα τῶν v. — 11 φιλόστοργος S: φιλόσοφος v. — 63, 14 μία R: μίαν v. — 28 παρὰ Wyttenbachius: περὶ v. — 32 ἐκάστοις Voegelinus: ἕκαστος v. — 64, 3 μαρτυρούμενος R: μαρτυρούμενος v. — 65, 6 ἀνωλόλυξαν S: ἀνηλάλαξαν v. — 12 γε Sch: δὲ v. — 16 ὑπερβάλλεσθαι Sch et codices tres: ὑπερβαλέσθαι v. — 30 σπουδῆν Br et codices duo: σπουδῆ v. — 66, 3 ἐποιεῖτο] ἐπεποίητο S. — 15 κατεφίλων] καταφιλοῦντες S. — 21 Ῥωμαῖσι ἀνακραγόντος hiant. — 67, 1 προελθῶν] παρελθῶν S. — 14 ὑποτιθεῖς C: ὑποθεῖς v. — 68, 23 ὡς τις pro ὅστις St. — 69, 26 καθήγιζον C: καθηγλάζον v. — 70, 8 εἶναι R et codices: ὀφθῆναι v. — 16 φορᾶς ἀσταθμήτους Br: φορᾶς ἀσταθμήτου v. — 23 ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων] ὑπὸ Καίσαρι στρατευσαμένων S et sic 71, 15. — 71, 2 προσῆκειν Dacorius: προσῆκεν v. — 14 κατεστασίαζε Sch: κατεστασίασε v. — 27 τοῦ R: τὸν v. — 72, 20 ἀριστεύει Sch et codex: ἀριστεύσει v. — 26 Ἀκαδημαικοῦ S: Ἀκαδημαϊκοῦ v. — 73, 31 βαδίζειν Sch: καὶ βαδίζειν v. — 74, 1 Βατίλιος Voegelinus: Γαβλίος v. — 78, 5 Βρούτῳ C et codex: Βρούτου v. — 17

ἐν Rr: ἐπ' v. — 79, 10 ἐπέπεμψεν Sch et codex: ἐπέμψεν v.  
 — 22 αἰδομένων] αἰδουμένων S, nisi quid exoidit. — 80, 12  
 ἐξετραγγήλιζεν So et codices: ἐξετραγγήλαζεν v. — 81, 13 κατὰ  
 S: καὶ v. — 14 ἀρχὴν] μάχην Wyttenbachius. — ὑπὸ C: ἀπὸ  
 v. — 16 κατὰ ταῦτα R: κατ' αὐτὰ v. — 21 ἀπέφαινε] ἀπέ-  
 φηνε S. — 82, 26 πέποιήκειν Sch: ἐπέποιήκει v. — 83, 6 Ρω-  
 μαῖον R: Ρωμαίων v. — 26 ἐπεργήγορος C et codices: ἐπε-  
 γήγορος v. — 84, 7 βαδυνιάτη C et codices duo: ἡ βαδυνιά-  
 τη v. — 18 ἢ post θεῶν del S. — 14 δ' αὐτῷ Benseler: δὴ  
 αὐτῷ v. — 19 μήτε δ' C: μήτ' v. — 23 ἡμῆτέρος pro ὑμῆτε-  
 ρος X. — 28 ἔοικεν] ἔξωθεν anonymus. — 85, 10 ἐμβαινόντων  
 R: ἐββαινόντων v. — 25 ἡμέραις C et codex: ἡμέρας v. — 26  
 ἐναντίον Βρούτου R: Ἀντώνιον Βρούτος v. — 86, 6 κτήματων  
 pro κτήματα anonymus. — 87, 6 Ἀτέλλιος C et codices duo:  
 Ἀτέλλιος v. — νόμῳ R: τὸν v. — 22 ἔχωμεν C: ἔχομεν v. — 24  
 εἰπόντα anonymus pro εἰπών. — 26 κεκλημένος S: κεκλημένον  
 v. — 88, 4 φιλοσοφία] φιλοσοφία S. — 13 ἐκείνην R: ἐκεῖνον v.  
 — 26 ἐμβάλλοντες R: ἐμβάλοντες v. — 30 χρῆσθαι Bekkerus:  
 χρήσεσθαι v. — 89, 12 καταβαλλόντες Sch: καταβάλλοντες v.  
 — 23 συμπροσόντες S: συνεμπροσόντες v. — 24 χερσὶν] χερσὶ S.  
 — 28 καιρὸς pro Καίσαρ X. — 90, 17 ἐρηρίπτο Emperius:  
 ἠρείπετο v. — 32 ὅτε S: ὅτι v. — 91, 1 περιεῖναι R: περιεῖ-  
 ναι v. — 29 ὑφ' αὐτοῦ So: ὑπ' αὐτοῦ v. — 93, 14 αὐτοῦς  
 del S. — 94, 2 ἐκεῖνοι S: ἐκεῖνου v. — 7 ἐνάλλεσθαι C: ἐνάλ-  
 λεσθαι v. — 16 τοῦ C et codex: τὸ τοῦ v. — 27 ὄντο Sch:  
 ὄντο v. — 95, 7 παρὰ Καίσαρος] πρὸς Καίσαρα Sch. — 24  
 μοναρχίας pro μοναρχιῶν anonymus. — 96, 18 προαγαγῶν Br:  
 προσαγαγῶν v. — 27 ὑπ' C: ἀπ' v. — 97, 2 δὲ λειπομένων]  
 λειπόμενον C. — 3 μέσον C et codex: τὸ μέσον v. — 100, 28  
 τοι S: σοι v. — 101, 6 ἀναρπάσασαν Woelfflinus: ἀνασπάσασαν v.  
 101, 23 τοῦ pro τὸ anonymus. — 102, 1 ἐαυτῷ So et codi-  
 ces: ἐαυτοῦ v. — 11 ἐν add Br. — 103, 10 σώσαντος pro σώ-  
 ματος X. — 104, 17 περιεφάμενον Br: περιεφαμένον v. —  
 26 πιστευθέντας C: πιστεύσαντας v.

Vita Artaxerxis 106, 22 ὡς del Br, eo servato τέκει C.  
 — 30 ἂν add C. — 107, 1 σύκων C: σύκου v. — 2 τερμίνθου  
 C et codices: τέρμινθον v. — 15 ἤδη ἀποδινήσκειν hiant. —  
 108, 8 χαρίζεσθαι τὸ R: τὸ χαρίζεσθαι v. — 10 ἐν δὲ C: ἐν v.

— 11 ἐν C: ἐν δὲ v. — 25 βασιλεῖ del S. — 109, 1 δέραια C: δάρα v. — 13 ἀσπιάσασθαι αὐτήν] ἀσπιάσασθαι τ' αὐτήν S. — 110, 9 ὑποφλαῖς ὄντων Beüselor: ὑποφλα ὄντων v. — 21 μυθῶδες pro θυμῶδες X. — 111, 2 ἀλλὰ ἅμα C. — 22 ἐμπαθῆ Emperius: ἐν πάθει v. — 28 μαχομένων Emperius: Μακεδόνων v. — 31 μέγα τῷ Br et codex: μετὰ τὸ v. — 112, 26 μέλειν So: μέλλειν v. — 29 πλεῖστον C: τὸ πλεῖστον v. — 113, 2 κακούς Br: καλούς v. — 6 Ἀντίκα δὲ] ἀντίκα δὴ S. — 22 ἀναβαλόντος R: ἀναλαβόντος v. — 114, 10 βαλὼν C et codices: βάλλον v. — 115, 1 ὄλγοι παρόντες ἐπεχειροῦν codices: παρόντες ὄλγοι ἐπεχειροῦν v. — 10 φίλοις C: φίλοι v. — 116, 14 [ξητήσας] ξήσας Br et codex. — 23 αὐτῷ Br: αὐτοῦ v. — 117, 3 Φαλλίου et mox Φαλίον C pro Φαῦλλον et Φαῦλλον. — 15 ἐτίμησε R: ἐπετίμησε v. — 21 φυγόντα pro φεύγοντα anonymus. — 119, 26 ἐξελάσσει] ἐπελάσει S. — 120, 16 ἐσθιόντων] ἐσθύντων S. — 121, 21 εὐνούχους] εὐνους S. — 122, 9 ἐν] ἐπὶ So. — 10 αὐτὸς δὲ φοβούμενος Bekker: αὐτὸν δὲ φοβούμενον v. — 124, 2 μὲν add S. — 26 Τιμοκράτην S: Ἐρμοκράτην v. — 125, 21 ἀφ' C: ἐφ' v. — 27 Ἀντακίδας C: Ἀντακίδης v. — 126, 8 δειπνοῦ ἐπεμψε hiant. — 18 προαπώλετο So: προσεπώλετο v. — 128, 1 οὖν S: γοῦν v. — 129, 11 φθόνειν ἀλλήλους Bekker: φθονεῖν ἀλλήλοις v. — 130, 28 κατεργάσασθαι pro κατεργάσασθαι St. — 131, 29 προεξεληθόντα So et codices: προσεξεληθόντα v. — 132, 8 Ἀναῖτιν C: Ἀνεῖτιν v. — ἀπέδειξεν R: ἔδειξεν v. — 18 Ὁρόνη pro Ὁροίτη X. — 133, 2 εἰ add anonymus. — 11 ἀνάγκην pro ἀνάγκη St. — 136, 5 ὑπερβαλλόμενον C et codices: ὑπερβαλλόμενον v.

Vita Arati 136, 14 διατίθεται St et codex pro διατίθεσθαι. — 137, 6 πάντων ἀεὶ βέλτιστον ἑαυτὸν ἡμεῖσθαι ut videtur X, sed latet haud dubie aliud. — 138, 6 σκαψίον S: σκάφιον v. — 8 κομψότερον R: κομψότερος v. — 24 ἐπιנדύνευσεν C: ἐκινδύνευσεν v. — 139, 5 παρήκε] παρήγε C. — 11 Ἀκαδημαῖος S: Ἀκαδημαῖοῦ v. — 25 κἀνυ ἀνέφικτον hiant. — 140, 10 ἕξ ὄλγων — παρέσχεν] ἕξ, ὄλγοι — παρέσχον S. — 26 προσελθὼν So: προσελθὼν v. — 30 ἀπήγεν S: ἀπῆρεν v. — 141, 12 τότε Sch: τὸ δὲ v. — 142, 8 οἱ πρῶτοι Μνασίθεος καὶ Ἐπὶδηλος] οἱ περὶ τὸν Μνασίθεον καὶ Ἐπὶδηλον S. — 16 πύργου αὐτῷ ἀντεφώνησε mendosa sunt. — 81 ἀνήλθεν C:

ἐπανῆλθεν codices, ἐπῆλθεν v. — 143, 17 οὔτε C: οὐδὲ v. — 23 ἐπὶ] ὑπὸ anonymus. — 144, 1 ἐκουσίως] ἀκουσίως E. Curtius. — 26 ἄλλου C: ἄλλ' ἢ v. — 29 ἐπηβολάτατος C et codices duo: ἐπιβουλότατος v. — 145, 9 ἐκφερούσας Emperius: ἐκφέρουσα v. — 16 αὐτῶ] αὐτόν S. — 32 Ἀδρίας] Ἀνδρίας Palmerius, Ὑδρίας vel Ὑδρείας Bergkiius. — 147, 11 διήλειψεν pro διείληψεν anonymus, ἐξήλειψεν Cobetus v. l. p. 220. — 148, 11 δαιμόνιον J. F. T. Zeitzius: δαίμον' ἴσον v. — 149, 2 ἔρωσι pro ἔρωτι anonymus. — 28 τὸν ἄρχοντα καὶ] καὶ ἄρχοντα τὸν Zeitzius. — 150, 1 καὶ βασιλεῦσι S: βασιλεῦσι δὲ v. — 2 ἐμμανεστάτων ἐρώτων] ἐμμανέστατα ἐρώντων Cobetus p. 152. — 151, 8 πράξει pro πατρίδι Amiotus. — 152, 8 ἀργύριον pro ἀργύριον ὃ δὲ X. — 30 οὐν del S. — 154, 6 λαμβάνουσι] λαμβάνουσιν ol Sch. — 12 ἔπεσθαι κελεύσας ὡς codex: κελεύσας ἔπεσθαι ὡς v. — 25 τε del S. — 155, 32 ἀπέφαινε C: ἀπέφηνε v. — 157, 28 ὥστ' εἰ] ὥστ' ἐπεὶ C. — 158, 8 ὅλου So: ἄλλου v. — 10 δὲ pro τε anonymus. — 20 περιθίεις C et codices: περιτιθίεις v. — 161, 21 Νεμείων pro Νεμίων St. — 163, 3 καὶ — ἐξυγραίνεσθαι addita ex Photio p. 398. — 19 μεταβαλλόμενος C et codices: μεταβαλλόμενος v. — 164, 1 ἦρχεν pro ἦρχε μὲν anonymus. — 4 παρώφθη Pflugkiius: γὰρ ὠφθη v. — 14 ἀφικόμενου C et codex: ἀφικνουμένου v. — 165, 2 ἐπιπεσῶν] ἐπιῶν Pflugkiius. — 24 ἀλλὰ καὶ R: ἀλλὰ v. — 166, 15 προσβαλόντα C: προσβάλλοντα v. — 167, 7 ἐπειδὴ Ἄρατος] ἐπεὶ γ' Ἄρατος Benseler. — 15 scribebatur Ἀκαδημίας. — 168, 1 ὑπόθεσιν pro ὑπόσχεσιν X. — 7 πεντήκοντα Br et codex: τὰ πεντήκοντα v. — 26 καὶ del S. — 169, 2 θυμοῦ C et codices: θυμοῦ δὲ v. — 171, 4 εἰ δ' add anonymus. — 7 μηδὲ C: μήτε v. — 14 ἄξιον So: ἤξιον v. — 32 τῶ πολέμῳ μάλιστα συνεχῶς ἄγοντος codex: μάλιστα συνεχῶς τῶ πολέμῳ ἄγοντος v. — 172; 18 ἔγραφε Bekkerus: γέγραφε v. — 29 ἄφνω Br: ἄνω v. — 173, 6 Σικυῶνι διεφθαρμένους S: Σικυωνίᾳ ἐφθαρμένους v. — 174, 12 Εὐρυκλείδην Bergkiius cl. Pausan. 2, 9, 4: Εὐκλείδην v. — 17 ποιεῖν] διοικεῖν? S. — 175, 20 τὸν Ἀντίγονον οὐδὲ codices: τῶ Ἀντιγόνῳ οὐδὲ v. — 30 καὶ τὰλλα C et codices duo: καὶ κατὰ τὰλλα v. — 176, 4 excidisse aliquid in confesso est. — 177, 18 περιδῶν pro πε-

ριδόντα anonymus. — 29 ἡτιῶντο] ἂν ἡτιῶντο Sch. — 178, 1 γε pro τε St. — 7 διωκῆσθαι R et codex: διακείσθαι v. — 10 ἐν add S. — 21 Ἀχαιῶν E. Curtius: Ἀργείων v. — 179, 14 Δυμαίων pro Κυμαίων X. — 180, 3 Μεγαλέων S: Μεγαλαίων v. — 181, 14 πολλῶν προεστῶτας Br: πόλεων προεστῶτας v. — 183, 11 αὐτὸς pro αὐτὸν anonymus. — 25 ἐν del Br. — 184, 25 Ἀράτειον R: Ἀράτιον v. — 30 τοῦ] ὁ τοῦ R. — 32 ὀλόλευκον Cobetus p. 161: ὄλον λευκὸν v.

Vita Galbae 186, 13 ἐρωμένον] αἰωρούμενον So. — 187, 18 τῷ pro τὸ St. — 19 ἀποστασίαν] ἀπόστασιν R. — 188, 19 σὺν] ἐν Sch. — 24 μεγάλους] μεγάλοις R. — 27 ἐκεῖ S: ἐπέλ v. — ἐπιτρόπων pro ἐπιτροπος ἂν X. — 28 ἐκείνῳ R: ἐκείνων v. — 29 αὐτῷ δὲ τῷ φανερός C: αὐτὸ δὲ τὸ φανερῶς v. — 189, 4 Οὐλνδιξ pro Οὐλνδιος vel Οὐλνδικος St. — 20 Οὐλνιος Br: Ὀβίνιος v. — στρατηγικοῦ pro στρατιωτικοῦ X. — 21 αὐτὸς] αὐτοῖς? S. — 22 μενούμεν R: μένοιμεν v. — 31 φανερός Sch: φανερῶς v. — 190, 17 καὶ ἴλιαν del C. — 21 ἀνήτας Br: ὄντας v. — 24 Μάκρος pro Μαῦρος X. — 191, 4 τοὺς del C. — 9 μεταβαλουμένων Br pro μεταβαλομένων vel μεταβαλλομένων. — 14 Κλοννίαν pro Κολουνίαν X. — 19 Ἴκελος Lipsius: Σικελὸς v. — 32 ἡμέραις] ἡμέραις ὕστερον secundum Amiotum C. — Οὐλνιος Τίτος Br: Ὀβίνιος Τίτος St, ὁ τίτος vel οὗ τίτος libri. — πολλὰ τῶν del C, lacunam post πολλὰ monstrant editiones vett. — 192, 4 ὁ Ἴκελος S: Οὐκέλλος v. — 24 αὐτὸν Br: ἑαυτὸν v. — 193, 9 Μαύρικον S: Μαυρίσκον v. — 16 ἐπιμισθίου S: ἐπὶ μισθῷ οὐ libri ἐπὶ μισθῷ v. — 25 τὸ Σπόρφ R: τῷ Σπόρφ v. — 28 Ποππαίαν Casaubonus: Ποππαῖον v. — 194, 1 καὶ παρείχει del S. — 5 καὶ add R et codices duo. — 8 ἀποστατικῷ R: ἀποστατικῶς v. — 11 μεγίστη δοπῆ — ἀπαλλαγῆ C: μεγίστη δοπῆ — ἀπαλλαγῆ v. — 23 ἀνεπεῖν R: εἰπεῖν v. — 29 τὸν Οὐεργίνιον οἰόμενος C: τοῦ Οὐεργίνιου οἰόμενος v. — 30 κολούειν So: κωλύειν v. — 195, 8 βασιλικῆς Grivaeus: ἡλικῆς v, αὐλικῆς So. — 14 μεγάλων So: μεγάλην v. — 31 κεράμια S: κεραμεῖα v. — 196, 2 ὑπ' αὐτῷ C: ὑπ' αὐτῷ v. — 18 πεμπτέον εἶναι So: πεμπτέον εἶναι δεῖν v. — 27 Μάκρον pro Μαρκον St. — 197, 15 ἔχειν Sch: ἔχει v. — 22 ἐπιθυσώμεθα pro ἐπιθυσόμεθα St. — 198, 10 ταύτην R: αὐτὴν v. — 18 δι' αὐτῶν So: δι' αὐ-

τὸν v. — 25 Τουρπιλιανὸς pro Τερτυλιανὸς X et postea. —  
 26 Μάρκωνιά] supra c. 13 Μάρκος. — Τρεβωνιανού] Τρεβω-  
 νίος S. — 26 Φοντήιον Br: Φροντήιον v. — 31 γράμμασιν  
 Empérius: πράγμασιν v. — 199, 4 συλλοχίσας R: συλλογήσας  
 v. — 5 παρόντες Sch: παρότος v. — 6 τὸν αὐτοκράτορα pro  
 ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος St. — 22 αὐτῶ So: αὐλῶ v. — 200,  
 15 Ἠλιὸς secundam Dion. Cass. 63, 12: Ἠλειὸς v. — 20 με-  
 γάλους pro μεγάλας St. — 201, 25 τὸ μὲν] τῶν μὲν R. — 27  
 τῶ νεωτέρισμῳ R: τῶν νεωτερισμῶν v. — 202, 29 προβαλεῖν  
 C et codex: προβάλλειν v. — 203, 15 δεδομένην R: διδομένην  
 v. — 16 αὐτὸς] αὐτῶ So. — 20 ἡγεμόνι ἐμμελῶς hiant. — 24  
 τῆ συνήθεια R et codex: ἡ συνήθεια v. — 26 τόγῃ So: Τὸ δὲ  
 v. — 32 Ἰκελον] Σικέλιον libri. — 204, 3 αἰε Sch: αἰε v. —  
 17 διάθεσιν] θέσιν? S cl. 206, 5. — 206, 9 Σκριβανίας Li-  
 psius: Κοητλιανὸς v. — 13 διοσημῆαι S: διοσημεῖαι v. — 17  
 ἐξεχύθη εἰς hiant. — 23 ἀνεμπλήκτως] ἀνεκπλήκτως C. —  
 207, 11 Οὐετούριος — ὀπτιῶν — τεσσαράριος — διαγγέλων  
 — διοπτήρων Lipsius: Ἰτούριος — ὀπλιῶν — τεσσαεράριος —  
 δι' ἀγγέλων — δι' ὀπτήρων v. — 12 οὕτω — τελούντες del  
 Benseler. — 14 Ὀνόμαστος Sch: Ὀνδμαστός v. — 15 διέ-  
 φθειρεν S: διέφθειρον v. — 18 πῆστιν R: πᾶσιν v. — 23  
 προσιδεῖν C: κραιδῶν v, ἰδεῖν aut ὄραν post σημεῖα aut post  
 αὐτοκράτορα excoīdisse suspicabatur R. — 32 ἔδει ἀπαντηῆσαι]  
 ἔδει συναντηῆσαι? S. — 206, 3 ποληταις So: πολίταις v. —  
 10 τῆ ψυχῆ C: τῆς ψυχῆς v. — 14 φορειαφόρους Sch: φορεα-  
 φόρους v. — 22 Μαριάλις S: Μαριάλιος v. — 23 ἐφήκεν  
 Br: ἀφήκεν v. — 30 ἀτενῶς Wyttenbachius: ἀγεννῶς v. —  
 209, 4 Βιφανία So: Βαφανία v. — 11 Ἄττικος pro Ἀττίκιος X.  
 — 31 Ἀτιλλίου δὲ Βεργελλίανος S: Αττιλλίου δὲ Σερεκέλλανος  
 v. — 210, 5 ἦν Ἀήνος S: Ἰνδρισος v. — 20 Λεκάκιον C:  
 Ἀρκαδίον v. — 21 ἀποκόψαντα Br: ἀποκρούσαντα v. — 211,  
 1 Μούρκου pro Μάρκου X. — 81 γυνή ἔλαβεν hiant. —  
 Οὐρανία Lipsius: Οὐρανίου v. — 32 καὶ Οὐιταλλίου del X.  
 — 212, 2 ὑπὸ C: ἀπὸ v. — 3 Σεσῳάριον G. A. Beckerus: Ση-  
 στέριον v. — 12 καθελεῖν Νέρωνα: τῶν γὰρ C. — 14 ἀπη-  
 ξίωσαν R: ἠξίωσαν v. — 20 scribebatur τετιθασευμένων. —  
 22 γῆρα ἀχοι] γῆρα μέχοι S.

Vita Othonis 213, 11 αὐτὸ Grivaeus: αὐτοῦ v. — ἐγκε-

κλῆσθαι idem pro ἐκλελῆσθαι. — 22 ἐκράσαν S: ἐκράσαν libri, ἐκράσαν St. — 31 αὐτὰς C: αὐτὸς libri, αὐτῶν v. — 214, 3 ἀντάξιμ] ἀνταξίαν B. — 7 παρορμούτων Sch et codices dup: παραρμώτων v. — 9 πεισθέντι C: πεισθέντα v. — 18 Κλούβιος Iάριος: Κλαύδιος v. — 20 Θεῶν J. Fr. Gronovius: Θεῖον v. — 26 κολούειν Bg: καλύειν v. — 29 Ὡστίας ἀπάξοντα S: ὡς τινὰς ἄξοντα v. — 31 πάντες] πάλιν? S. — 215, 20 διὰ] βία S. — 216, 1 παραλαβῶν pro παραβαλῶν St. — 9 δὲ add Sch, lacunam notavit Bekkerus. — 17 ἀντέγραψε Sch: ἀντέγραφε v. — 21 τὸν ἕτερον à codices: τῷ ἑτέρῳ à v. — 23 χρεῶν C: καὶ χρεῶν v. — 217, 4 τοσοῦτος Sch: τοιοῦτος v. — 7 διαπαλοῦσι] διατηροῦσι C. — 18 φοβήσονται R: ἐμφοβήσονται v. — 26 Σουητώνιον S: Σουιτώνιον v. — 28 ἐπὶ C: ὑπὸ v. — 218, 3 γε R: τε v. — τοῦ] τὸ C. — 7 κόμπω ἐκαμπέχειν hiant. — 22 φρονούντας pro φρονοῦντες St. — 219, 19 Γάλλος pro Γάλβας St. — 29 οὗτος C: τοὺς v. — 220, 3 ἐπισπόμενοι So: ἐπισπώμενοι v. — 6 παρώξυνον Sch: παρώξυναν v. — 22 εἰς Βητριακὸν S: εἰς τὸ Βητριακὸν v. — 221, 5 ἀφθόνους pro ἀφθόνω St. — 8 Παυλίῳ pro Παύλῳ St. — 14 ἄλλαι ὑπ'] ἄλλαι δ' ὑπ'? S. — 22 τοὺς — λογισμοὺς S: τοῖς — ἐκλογισμοῖς v. — 222, 2 τοῖς add C. — 10 ἐμβάλειν R: ἐμβάλλειν v. — 14 Βορέμιλλον C: Βοριζίλον v. — 15 ὅτι R: ὅτι τοῦτο v. — 19 στόμα Th. Doehner: τι σῶμα v. — 23 πλοῖα So: ὄπλα v. — 224, 14 ἤδη δὲ Sch: ἤδη v. — 21 Ἀλφῆνος C: Ἀλφηνος v. — Βατάβους So: Βατάλους v. — 23 τούτους R: τούτοις v. — 25 ἐπὶ pro ὑπὸ St. — 225, 8 κεκρατηκότας Bg: κεκρατηκότες v. — 12 ἐθελήσαντος pro ἐθελήσαντος St. — 226, 24 ἀετῶν C: ἐναντίων v. — 26 τοὺς ἐμφυλίους πολέμους Sch: τοῖς ἐμφυλλίοις πολέμοις v. — 29 τοσοῦτο C: τοῦτο v. — 31 εἶωθε C: εἰώθει v. — 227, 4 οὐκ ἀπῆλθεν οὐδεις οὐδὲ vel οὐδεις ἀπῆλθεν οὐδὲ S: οὐδὲ ἀπῆλθεν οὐδὲ v. — 6 οὐδ' R: οὐκ v. — καθ' αὐτὸν ζητῶν S: καθ' αὐτὸ ζητοῦν v. — 7 θύρας R: θύραις v. — 8 προσελθόντος S: προσελθόντες v. — 8 προστρόπαιοι C: τρόπαια v. — 9 καὶ add R. — 24 οὔτε — οὔτε C: οὐδὲ — οὐδὲ v. — 27 καταβαίνουσαν So: καταβαίνουσιν v. — 228, 11 τοὺς παρόντας Dacerius: τοῖς παροῦσιν v. — 12 post τὰς πόλεις excidisse ξπεμπε susp. R. — 15 οὐ add R. — 17 βουλόμενος Sch: βουλόμενον v. — 18 post ἀνα-



βαλέσθαι vulgo addita *μνημονεύειν* ὅτι *Καῖσαρ ἀθετεῖ* post C del Sch. — 19 *προσαπόλοιτο* Sch: *προαπόλοιτο* v. — 23 *θύραις* R: *θύρας* v. — 229, 3 *προσεκαλεῖτο* R: *προεκαλεῖτο* v. — 8 *βαθέως* So: *βαρέως* v. — 23 *κατ' αὐτὸν* C: *καθ' αὐτὸν* v. — 29 *ὑφέντες* So: *ἀφέντες* v. — 230, 11 *δηλώσει*] *δαίμοσι* Lobeckius. — 22 *κατακελεύοντες*] *κελεύοντες* S.

---

958 I. Ἄρα γε, ὥσπερ ὁ Σιμωνίδης φησίν, ὃ Σόσσιε  
 Σενεκίων, τοῖς Κορινθίοις οὐ μηνίειν τὸ Ἴλιον ἐπιστρα-  
 τεύσασι μετὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι κάκεινοῖς οἱ περὶ Γλαῦ-  
 κον ἐξ ἀρχῆς Κορίνθιοι γεγονότες συνεμάχουν προθύ-  
 μως, οὕτως εἰκὸς τῇ Ἀκαδημείᾳ μῆτε Ῥωμαίους μῆτε Ἑλ- 5  
 ληνας ἐγκαλεῖν ἴσον φερομένους ἐκ τῆς γραφῆς ταύτης,  
 ἣ τὸν τε Βρούτου περιέχει βίον καὶ τὸν Δίωνος, ὧν ὁ  
 μὲν αὐτῷ Πλάτωνι πλησιάσας, ὁ δὲ τοῖς λόγοις ἐντρα-  
 φεῖς τοῖς Πλάτωνος, ὥσπερ ἐκ μιᾶς ὄρωμησαν ἀμφοτέροι  
 παλαιστρας ἐπὶ τοὺς μεγίστους ἀγῶνας; καὶ τὸ μὲν 10  
 ὅμοια πολλὰ καὶ ἀδελφὰ πράξαντας μαρτυρηῆσαι τῷ καθ-  
 ηγεμόνι τῆς ἀρετῆς, ὅτι δεῖ φρονήσει καὶ δικαιοσύνη  
 δύναμιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τύχην συνελθεῖν, ἵνα κάλλος  
 ἅμα καὶ μέγεθος αἱ πολιτικαὶ πράξεις λάβωσιν, οὐ θαν-  
 μαστόν ἐστιν. Ὡς γὰρ Ἰππόμαχος ὁ ἀλείπτης ἔλεγε τοὺς 15  
 γεγυμνασμένους παρ' αὐτῷ καὶ κρέας ἐξ ἀγορᾶς ἰδὼν  
 φέροντας ἐπιγνῶναι πόρρωθεν, οὕτω τὸν λόγον ἐστὶν  
 εἰκὸς τῶν πεπαιδευμένων ὁμοίως ἔπεσθαι ταῖς πράξεσιν  
 ἐμμέλειάν τινα καὶ ρυθμὸν ἐπιφέροντα μετὰ τοῦ πρέ-  
 ποντος. 20.

II. Αἱ δὲ τύχαι τοῖς συμπτώμασι μᾶλλον ἢ ταῖς προ-  
 αιρέσεσιν οὔσαι αἱ αὐταὶ συνάγουσι τῶν ἀνδρῶν τοὺς  
 βίους εἰς ὁμοιότητα. Προανηρέθησαν γὰρ ἀμφοτέροι  
 τοῦ τέλους, εἰς ὃ προὔθεντο τὰς πράξεις ἐκ πολλῶν καὶ  
 μεγάλων ἀγῶνων καταθέσθαι, μὴ δυνηθέντες. Ὁ δὲ 25  
 πάντων θαυμασιώτατον, ὅτι καὶ τὸ δαιμόνιον ἀμφοτέ-  
 ροις ὑπεδήλωσε τὴν τελευτήν, ὁμοίως ἐκατέρω φάσμα-

τος εἰς ὅψιν οὐκ εὐμενοῦς παραγενομένου. Καίτοι λό-  
 γος τίς ἐστι τῶν ἀναιρούντων τὰ τοιαῦτα, μηδενὶ ἄν  
 νοῦν ἔχοντι προσπείσειν φάντασμα δαίμονος μηδὲ εἰδω-  
 λον, ἀλλὰ παιδάρια καὶ γυναῖα καὶ παραφόρους. δι'  
 5 ἀσθένειαν ἀνθρώπους ἐν τινὶ πλάνῳ ψυχῆς ἢ δυσκρα-  
 σία σώματος γενομένους δόξας ἐφέλκεσθαι κενὰς καὶ ἄλ-  
 λοκότους, δαίμονα πονηρὸν ἐν αὐτοῖς δεισιδαιμονίαν  
 ἔχοντας. Εἰ δὲ Δίων καὶ Βροῦτος, ἄνδρες ἐμβριθεῖς  
 καὶ φιλόσοφοι καὶ πρὸς οὐδὲν ἀκροσφαλεῖς οὐδ' εὐάλω-  
 10 τοι πάθος, οὕτως ὑπὸ φάσματος διετέθησαν, ὥστε καὶ  
 φράσαι πρὸς ἑτέρους, οὐκ οἶδα, μὴ τῶν πάνυ παλαιῶν  
 τὸν ἀτοπώτατον ἀναγκασθῶμεν προσδέχεσθαι λόγον,  
 ὡς τὰ φαῦλα δαιμόνια καὶ βάσκανα προσφθοροῦντα τοῖς  
 ἀγαθοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς πράξεσιν ἐνιστάμενα ταραχὰς  
 15 καὶ φόβους ἐπάγει σείοντα καὶ σφάλλοντα τὴν ἀρετὴν,  
 ὡς μὴ διαμείναντες ἀπτῶτες ἐν τῷ καλῷ καὶ ἀκέραιοι  
 βελτίονος ἐκείνων μοίρας μετὰ τὴν τελευτὴν τύχασιν.  
 Ἄλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλον ἀνακείσθω λόγον. Ἐν τούτῳ  
 δέ, δωδεκάτῳ τῶν παραλλήλων ὄντι βίῳ, τὸν τοῦ πρε-  
 20 σβυτέρου προεισαγάγωμεν.

III. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος εἰς τὴν ἀρχὴν κατα-  
 στάς εὐθύς ἔγημε τὴν Ἐρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου  
 θυγατέρα. Ταύτην, οὕπω τῆς τυραννίδος ἰδρυμένης 959  
 βεβαίως, ἀποστάντες οἱ Συρακούσιοι δεινὰς καὶ παρα-  
 25 νόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν, ἐφ' αἷς προή-  
 κατο τὸν βίον ἐκουσίως. Διονύσιος δὲ τὴν ἀρχὴν ἀνα-  
 λαβὼν καὶ κρατυνάμενος αὐτίθις ἄγεται δύο γυναῖκας  
 ἅμα, τὴν μὲν ἐκ Λοκρῶν ὄνομα Δωρίδα, τὴν δὲ ἐπιχώ-  
 ριον Ἀριστομάχην, θυγατέρα Ἰπαρίνου, πρωτεύσαντος  
 30 ἀνδρὸς Συρακουσίων καὶ Διονυσίῳ συνάρξαντος ὅτε  
 πρῶτον αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἠρέθη στρατηγός.  
 Λέγεται δ' ἡμέρα μὲν ἀμφοτέρως ἀγαγέσθαι μιᾶ καὶ μη-

δενὶ γενέσθαι φανερός ἀνθρώπων, ὁποτέρᾳ προτέρᾳ συνέλθοι, τὸν δὲ ἄλλον χρόνον ἴσων νέμων ἑαυτὸν διατελεῖν ἑκατέρᾳ, κοινῇ μὲν εἰδισμένων δειπνεῖν μετ' αὐτοῦ, παρὰ νύκτα δὲ ἐν μέρει συναναπαυομένων. Καί-  
 τοι τῶν Συρακουσίων ἐβούλετο τὸ πλῆθος τὴν ἐγγενῆ 5  
 πλέον ἔχειν τῆς ξένης· ἀλλὰ ἐκείνη προτέρᾳ ὑπῆρχε τε-  
 κούση τὸν πρεσβεύοντα τῆς Διονυσίου γενεᾶς υἱὸν αὐ-  
 τῇ βοηθεῖν πρὸς τὸ γένος. Ἡ δὲ Ἀριστομάχη πολὺν χρό-  
 νον ἄπαις συνῴκει τῷ Διονυσίῳ καίπερ σπουδάξοντι  
 περὶ τὴν ἐκ ταύτης τέκνωσιν, ὅς γε καὶ τὴν μητέρα τῆς 10  
 Δοκρίδος αἰτιασάμενος καταφαρμακεύειν τὴν Ἀριστο-  
 μάχην ἀπέκτεινε.

IV. Ταύτης ἀδελφὸς ὢν ὁ Δίων ἐν ἀρχῇ μὲν εἶχε  
 τιμὴν ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς, ὕστερον δὲ τοῦ φρονεῖν διδοῦς  
 πείραν ἤδη καθ' ἑαυτὸν ἠγαπᾶτο παρὰ τῷ τυράννῳ. Καὶ 15  
 πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις εἶρητο τοῖς ταμίαις ὅ τι ἂν αἰτῇ  
 Δίων διδοῖναι, δόντας δὲ πρὸς αὐτὸν ἀνθημερὸν φρά-  
 ζειν. Ὡν δὲ καὶ πρότερον ὑψηλὸς τῷ ἦθει καὶ μεγαλό-  
 φρων καὶ ἀνδρώδης ἔτι μᾶλλον ἐπέδωκε πρὸς ταῦτα θεία  
 τιμὴν τύχῃ Πλάτωνος εἰς Σικελίαν παραβαλόντος κατ' οὐ- 20  
 δένα λογισμὸν ἀνθρώπινον· ἀλλὰ δαίμων τις, ὡς ἔοικε,  
 πόρρωθεν ἀρχὴν ἐλευθερίας βαλλόμενος Συρακουσίοις  
 καὶ τυραννίδος κατάλυσιν μηχανώμενος ἐκόμισεν ἐξ Ἰτα-  
 λίας εἰς Συρακούσας Πλάτωνα καὶ Δίωνα συνήγαγεν  
 εἰς λόγους αὐτῶ, νέον μὲν ὄντα κομιδῇ, πολὺ δὲ εὐμα- 25  
 θέστατον ἀπάντων τῶν Πλάτωνι συγγεγονότων καὶ ὀξύ-  
 τατον ὑπακοῦσαι πρὸς ἀρετὴν, ὡς αὐτὸς γέγραφε Πλά-  
 των καὶ τὰ πράγματα μαρτυρεῖ. Τραφεῖς γὰρ ἐν ἡθε-  
 σιν ὑπὸ τυράννῳ ταπεινοῖς, καὶ βίου μὲν ἀνίσου καὶ κα-  
 ταφόβου, θεραπείας δὲ νεοπλούτου καὶ τρυφῆς ἀπει- 30  
 ροκάλου καὶ διαίτης ἐν ἡδοναῖς καὶ πλεονεξίαις τιθεμέ-  
 νης τὸ καλὸν ἐθάς καὶ μεστὸς γενόμενος, ὡς πρῶτον

ἐργύσατο λόγον καὶ φιλοσοφίας ἡγεμονικῆς πρὸς ἀρε-  
 τήν, ἀνεφλέχθη τὴν ψυχὴν ταχύ, καὶ τῇ περὶ αὐτὸν εὐ-  
 πειθείᾳ τῶν καλῶν ἀκάκως πάνυ καὶ νεωτερικῶς προσ-  
 δοκήσας ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων ὁμοια πείσεσθαι Διονύ-  
 5 σιον, ἐσπούδασε καὶ διεπράξατο ποιησάμενος σχολὴν  
 αὐτὸν ἐντυχεῖν Πλάτῳ καὶ ἀκούσαι.

V. Γενομένης δὲ τῆς συνουσίας αὐτοῖς τὸ μὲν ὄλον  
 περὶ ἀνδρὸς ἀρετῆς, πλείστων δὲ περὶ ἀνδρείας διαπο-  
 ρηθέντων, ὡς πάντα μᾶλλον ὁ Πλάτων ἢ τοὺς τυράν-  
 10 νους ἀπέφαινε ἀνδρείους, ἐκ δὲ τούτου τραπόμενος  
 περὶ δικαιοσύνης ἐδίδασκεν, ὡς μακάριος μὲν ὁ τῶν δι-  
 καίων, ἄθλιος δὲ ὁ τῶν ἀδίκων βίος, οὔτε τοὺς λόγους  
 ἔφερεν ὁ τύραννος ὥσπερ ἐξελεγχόμενος, ἤχθετό τε τοῖς  
 παροῦσι θαυμαστῶς ἀποδεχομένοις τὸν ἄνδρα καὶ κη-  
 15 λουμένοις ὑπὸ τῶν λεγομένων. Τέλος δὲ θυμωθεὶς καὶ  
 παροξυνθεὶς ἠρώτησεν αὐτόν, ὃ τι δὴ βουλόμενος εἰς  
 Σικελίαν παραγένοιτο. Τοῦ δὲ φήσαντος ἀγαθὸν ἄν-  
 δρα ζητεῖν, ὑπολαβὼν ἐκείνος „Ἄλλὰ νῆ τοὺς θεοὺς“  
 εἶπε „καὶ φαίνῃ μήπω τοιοῦτον εὐρηκῶς.“ Οἱ μὲν οὖν  
 20 περὶ τὸν Δίωνα τοῦτο τέλος ᾤοντο τῆς ὀργῆς γεγενῆσθαι 960  
 καὶ τὸν Πλάτωνα σπεύδοντα συνεξέπεμπον ἐπὶ τριήρους,  
 ἢ Πόλλιν ἐκόμιζεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν Σπαρτιάτην· ὁ  
 δὲ Διονύσιος κρύφα τοῦ Πόλλιδος ἐποιήσατο δέησιν μά-  
 λιστα μὲν ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα κατὰ πλοῦν, εἰ δὲ μή,  
 25 πάντως ἀποδόσθαι· βλαβήσεσθαι γὰρ οὐδέν, ἀλλ' εὐ-  
 δαιμονήσειν ὁμοίως δίκαιον ὄντα, κἂν δοῦλος γένηται.  
 Διὸ καὶ λέγεται Πόλλις εἰς Αἴγιναν φέρων ἀποδόσθαι  
 Πλάτωνα, πολέμου πρὸς Ἀθηναίους ὄντος αὐτοῖς καὶ  
 ψηφίσματος, ὅπως ὁ ληφθεὶς Ἀθηναίων ἐν Αἴγινῃ πι-  
 30 πράσκηται. Οὐ μὲν ὁ γε Δίων ἔλαττον εἶχε παρὰ τῷ  
 Διονυσίῳ τιμῆς ἢ πίστεως, ἀλλὰ πρεσβείας τε τὰς μεγί-  
 στας διώκει καὶ πεμπόμενος πρὸς Καρχηδονίους ἔθαι-

μάσθη διαφερόντως· καὶ τὴν παρρησίαν ἔφερεν αὐτοῦ μόνου σχεδὸν ἀδεῶς λέγοντος τὸ παριστάμενον, ὡς καὶ τὴν περὶ Γέλωνος ἐπίπληξιν. Χλευαζομένης γάρ, ὡς ἔοικε, τῆς Γέλωνος ἀρχῆς αὐτόν τε τὸν Γέλωνα τοῦ Διονυσίου γέλωτα τῆς Σικελίας γερονένοι φήσαντος, οἱ μὲν 5 ἄλλοι τὸ σκῶμμα προσεποιοῦντο θαυμάζειν, ὁ δὲ Δίων δυσχεράνας „Καὶ μήν“ ἔφη „σὺ τυραννεῖς διὰ Γέλωνα πιστευθεῖς· διὰ σὲ δὲ οὐδεὶς ἕτερος πιστευθήσεται.“ Τῷ γὰρ ὄντι φαίνεται κάλλιστον μὲν Γέλων ἐπιδειξάμενος θέαμα μοναρχουμένην πόλιν, αἰσχιστον δὲ Διο- 10 νύσιος.

VI. Ὅντων δὲ Διονυσίῳ παίδων τριῶν μὲν ἐκ τῆς Λοκρίδος, τεττάρων δὲ ἐξ Ἀριστομάχης, ὧν δύο ἦσαν θυγατέρες, Σωφροσύνη καὶ Ἀρέτη, Σωφροσύνη μὲν Διονυσίῳ τῷ υἱῷ συνώκησεν, Ἀρέτη δὲ Θεαρίδῃ τῷ 15 ἀδελφῷ. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Θεαρίδου Δίων ἔλαβε τὴν Ἀρέτην ἀδελφιδῆν οὖσαν. Ἐπεὶ δὲ νοσῶν ἔδοξεν ὁ Διονύσιος ἀβιώτως ἔχειν ἐπεχείρησεν αὐτῷ διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐκ τῆς Ἀριστομάχης τέκνων ὁ Δίων. Οἱ δ' ἱατροὶ τῷ μέλλοντι τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι χαριζό- 20 μνοι καιρὸν οὐ παρέσχον· ὡς δὲ Τίμαιός φησι, καὶ φάρμακον ὑπνωτικὸν αἰτοῦντι δόντες ἀφείλοντο τὴν αἰσθησιν αὐτοῦ, θανάτῳ συνάψαντες τὸν ὕπνον. Οὐ μὴν ἀλλὰ συλλόγου πρώτου τῶν φίλων γενομένου παρὰ τὸν νέον Διονύσιον οὕτω διελέχθη περὶ τῶν συμφερόντων πρὸς 25 τὸν καιρὸν ὁ Δίων, ὥστε τοὺς ἄλλους ἅπαντας τῇ μὲν φρονήσει παιδας ἀποδειξαι, τῇ δὲ παρρησίᾳ δούλους τῆς τυραννίδος ἀγεννῶς καὶ περιφόβως τὰ πολλὰ πρὸς χάριν τῷ μειρακίῳ συμβουλεύοντας. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς ἐξέπληξε τὸν ἀπὸ Καρχηδόνας κίνδυνον ἐπικρεμά- 30 μενον τῇ ἀρχῇ δεδοικότας, ὑποσχόμενος, εἰ μὲν εἰρήνης θέοιτο Διονύσιος, πλεύσας εὐθύς εἰς Λιβύην ὡς ἄριστα

διαθήσεσθαι τὸν πόλεμον, εἰ δὲ πολεμεῖν προθυμοῖτο, θρέψειν αὐτὸς ἰδίους τέλεσι καὶ παρέξειν εἰς τὸν πόλεμον αὐτῷ πεντήκοντα τριῆρεις πλεύσας.

VII. Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ὑπερφυῶς τὴν μεγαλο-  
 5 ψυχίαν ἐθαύμασε καὶ τὴν προθυμίαν ἠγάπησεν· οἱ δὲ ἐλέγχεσθαι τῇ λαμπρότητι καὶ ταπεινοῦσθαι τῇ δυνάμει τοῦ Δίωνος οἰόμενοι ταύτην εὐθύς ἀρχὴν λαβόντες οὐ-  
 δεμιᾶς ἐφείδοντο φωνῆς, ἣ τὸ μειράκιον ἐξαργιάλειν  
 10 ἐμελλον πρὸς αὐτὸν ὡς ὑπερχόμενον διὰ τῆς θαλάττης  
 τυραννίδα καὶ περισπῶντα ταῖς ναυσὶ τὴν δύναμιν εἰς  
 τοὺς Ἀριστομάχης παῖδας ἀδελφιδουῖς ὄντας αὐτῷ. Φα-  
 νερώταται δὲ καὶ μέγιστα τῶν εἰς φθόρον καὶ μῖσος αἰ-  
 τιῶν ὑπῆρχον ἢ τοῦ βίου διαφορὰ καὶ τὸ τῆς διαίτης  
 ἄμικτον. Οἱ μὲν γὰρ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς νέου τυράννου  
 15 καὶ τεθραμμένου φαύλως ὀμιλίαν καὶ συνήθειαν ἠδο-  
 ναῖς καὶ κολακείαις καταλαμβάνοντες αἰεὶ τινὰς ἔρωτας  
 καὶ διατριβὰς ἐμηχανῶντο ρεμβώδεις περὶ πότους καὶ  
 γυναικας καὶ παιδιὰς ἑτέρας ἀσχήμονας, ὑφ' ὧν ἡ τυ- 961  
 ραννίς, ὥσπερ σίδηρος, μαλασσομένη τοῖς μὲν ἀρχομέ-  
 20 νοις ἐφάνη φιλάνθρωπος καὶ τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπ-  
 ανῆκεν, οὐκ ἐπιεικέα τινὶ μᾶλλον ἢ ῥαθυμίᾳ τοῦ κρα-  
 τοῦντος ἀμβλυνομένη. Ἐκ δὲ τούτου προλοῦσα καὶ νε-  
 μομένη κατὰ μικρὸν ἢ περὶ τὸ μειράκιον ἄνεσις τοὺς  
 ἀδαμαντίνους δεσμοὺς ἐκείνους, οἷς ὁ πρεσβύτερος Διο-  
 25 νύσιος ἔφη δεδεμένην ἀπολείπειν τὴν μοναρχίαν, ἐξέ-  
 τηξε καὶ διέφθειρεν. Ἡμέρας γάρ, ὡς φασιν, ἐνενή-  
 κοντα συνεχῶς ἐπινεν ἀρξάμενος, καὶ τὴν αὐλὴν ἐν τῷ  
 χρόνῳ τούτῳ σπουδαίοις ἀνδράσι καὶ λόγοις ἄβατον καὶ  
 ἀνείσοδον οὔσαν μέθαι καὶ σκώμματα καὶ ψαλμοὶ καὶ  
 30 ὀρχήσεις καὶ βωμολοχίαι κατεῖχον.

VIII. Ἦν οὖν, ὡς εἰκόσ, ὁ Δίων ἐπαχθὴς εἰς οὐδὲν  
 ἡδὺ καὶ νεωτερικὸν ἐνδιδουῖς ἑαυτόν. Διὸ καὶ πιθανὰ

κακιῶν προσρήματα ταῖς ἀρεταῖς ἐπιφέροντες αὐτοῦ διέ-  
 βαλλον, ὑπεροψίαν τὴν σεμνότητα καὶ τὴν παρρησίαν  
 ἀνθάδειαν ἀποκαλοῦντες· καὶ νοουθετῶν κατηγορεῖν  
 ἐδόκει καὶ μὴ συνεξαμαρτάνων καταφρονεῖν. Ἀμέλει δὲ  
 καὶ φύσει τινὰ τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ καὶ τραχύ- 5  
 τητα δυσπρόσοδον ἐντεύξει καὶ δυσξύμβολον. Οὐ γὰρ  
 μόνον ἀνδρὶ νέῳ καὶ διατεθρυμμένῳ τὰ ὦτα κολακείαις  
 ἄχαρις ἦν συγγενέσθαι καὶ προσάντης, πολλοὶ δὲ καὶ  
 τῶν πάντων χρωμένων αὐτῷ καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ γεν-  
 ναῖον ἀγαπῶντων τοῦ τρόπου κατεμέμφοντο τῆς ὀμι- 10  
 λίας, ὡς ἀγροικότερον καὶ βαρύτερον πολιτικῶν χρειῶν  
 τοῖς δεομένοις συναλλάσσοντα. Περὶ ὧν καὶ Πλάτων  
 ὕστερον ὡσπερ ἀποθεσπίζων ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐξευ-  
 λαβεῖσθαι τὴν ἀνθάδειαν ὡς ἐρημίᾳ συνοικοῦσαν. Οὐ  
 μὴν ἀλλὰ τότε πλείστου δοκῶν ἄξιος ὑπάρχειν διὰ τὰ 15  
 πράγματα καὶ μόνος ἢ μάλιστα τὴν τυραννίδα σαλεύου-  
 σαν ἀνορθοῦν καὶ διαφυλάττειν ἐγένωσκεν οὐ πρὸς χά-  
 ριν, ἀλλ' ἄκοντος ὑπὸ χρείας τοῦ τυράννου πρώτος ὦν  
 καὶ μέγιστος.

IX. Αἰτίαν δὲ τούτου τὴν ἀπαιδευσίαν εἶναι νομί- 20  
 ζων ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς διατριβὰς ἐλευθερίους ἐφιλοτι-  
 μεῖτο καὶ γεῦσαι λόγων καὶ μαθημάτων ἠθοποιῶν, ὡς  
 ἀρετὴν τε παύσαιτο δεδιὼς καὶ τοῖς καλοῖς χαίρειν ἐθι-  
 σθεῖη. Φύσει γὰρ οὐ γέγονει τῶν φαυλοτάτων τυράν-  
 νων ὁ Διονύσιος, ἀλλ' ὁ πατὴρ δεδοικῶς μὴ φρονήμα- 25  
 τος μεταλαβὼν καὶ συγγενόμενος νοῦν ἔχουσιν ἀνθρώ-  
 πους ἐπιβουλεύσειεν αὐτῷ καὶ παρέλοιτο τὴν ἀρχὴν,  
 ἐφρούρει κατάκλειστον οἶκον, δι' ἐρημίαν ὀμιλίας ἑτέρας  
 καὶ ἀπειρίᾳ πραγμάτων, ὡς φασιν, ἀμάξια καὶ λυχνίας  
 καὶ δίφρους ξυλίλους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον. Οὐ- 30  
 τω γὰρ ἦν ἄπιστος καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὑπο-  
 πτος καὶ προβεβλημένος διὰ φόβον ὁ πρεσβύτερος Διο-



νύσιος, ὥστε μηδὲ τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κου-  
 ρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τῶν πλαστῶν τις ἐπιφοιτῶν ἄν-  
 θρακι τὴν κόμην περιέκαιεν. Εἰσήει δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς  
 τὸ δωμάτιον οὔτε ἀδελφὸς οὔθ' υἱὸς ὡς ἔτυχεν ἡμφιεσμέ-  
 5 νος, ἀλλ' ἔδει πρὶν εἰσελθεῖν ἀποδύντα τὴν ἑαυτοῦ στο-  
 λὴν ἕκαστον ἑτέραν ἀναλαβεῖν, ὄραθέντα γυμνὸν ὑπὸ  
 τῶν φυλαττόντων. Ἐπεὶ δὲ Λεπτίνης ὁ ἀδελφὸς αὐτῷ  
 ποτε χωρίου φύσιν ἐξηγούμενος λαβὼν λόγῃην παρὰ  
 τινος τῶν δορυφόρων ὑπέγραψε τὸν τόπον, ἐκείνῳ μὲν  
 10 ἰσχυρῶς ἐχαλέπηνε, τὸν δὲ δόντα τὴν λόγῃην ἀπέκτει-  
 νεν. Ἐλεγε δὲ τοὺς φίλους φυλάττεσθαι νοῦν ἔχοντας  
 εἰδῶς καὶ βουλομένους μᾶλλον τυραννεῖν ἢ τυραννεῖ-  
 σθαι. Καὶ Μαρσύαν δὲ τινὰ τῶν προηγημένων ὑπ' αὐ-  
 τοῦ καὶ τεταγμένων ἐφ' ἡγεμονίας ἀνείλε δόξαντα κατὰ  
 15 τοὺς ὕπνους σφάττειν αὐτόν, ὡς ἀπ' ἐννοίας μεθήμερι- 962  
 νῆς καὶ διαλογισμοῦ τῆς ὄψεως ταύτης εἰς τὸν ὕπνον  
 αὐτῷ παραγενομένης. Ὁ μὲν δὲ Πλάτωνι θυμωθεὶς  
 ὅτι μὴ πάντων αὐτὸν ἀνθρώπων ἀνδρειότατον ὄντα ἀπέ-  
 φηνευ, οὕτω περίφοβον καὶ τοσοῦτων ὑπὸ δειλίας κα-  
 20 κῶν μεστήν εἶχε τὴν ψυχὴν.

X. Τὸν δ' υἱὸν αὐτοῦ, καθάπερ εἴρηται, διαλεω-  
 βημένον ἀπαιδευσία καὶ συντετριμμένον τὸ ἦθος ὁ Δίων  
 ὄρῶν παρεκάλει πρὸς παιδείαν τραπέσθαι καὶ δεηθῆναι  
 τοῦ πρώτου τῶν φιλοσόφων πᾶσαν δέησιν ἐλθεῖν εἰς Σι-  
 25 κελίαν· ἐλθόντι δὲ παρασχεῖν αὐτόν, ὅπως διακοσμη-  
 θεὶς τὸ ἦθος εἰς ἀρετῆς λόγον καὶ πρὸς τὸ θεϊότατον  
 ἀφομοιωθεὶς παράδειγμα τῶν ὄντων καὶ κάλλιστον, ᾧ  
 τὸ πᾶν ἡγουμένῳ πειθόμενον ἐξ ἀκοσμίας κόσμος ἐστὶ,  
 πολλὴν μὲν εὐδαιμονίαν ἑαυτῷ μηχανήσεται, πολλὴν δὲ  
 30 τοῖς πολίταις, ὅσα νῦν ἐν ἀθυμίᾳ διοικοῦσι πρὸς ἀνάγκην  
 τῆς ἀρχῆς, ταῦτα σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη μετ' εὐμε-  
 νείας πατρονομούμενα παρασχῶν καὶ γενόμενος βασι-

λεὺς ἐκ τυράννου. Τοὺς γὰρ ἀδαμαντίνους δεσμοὺς οὐχ, ὥσπερ ὁ πατήρ ἔλεγεν αὐτοῦ, φόβον καὶ βίαν καὶ νεῶν πλῆθος εἶναι καὶ βαρβάρων μυριάνδρον φυλακῆν, εὐνοίαν δὲ καὶ προθυμίαν καὶ χάριν ἐγγενομένην ὑπ' ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, ἃ, καίπερ ὄντα μαλακώτερα 5 τῶν συντόνων καὶ σκληρῶν ἐκείνων, ἰσχυρότερα πρὸς διαμονὴν ἡγεμονίας ὑπάρχειν. Χωρὶς δὲ τούτων ἀφιλότιμον εἶναι καὶ ἄζηλον τὸν ἄρχοντα, τῷ μὲν σώματι περιττῶς ἀμπεχόμενον καὶ τῇ περὶ τὴν οἰκῆσιν ἀβρότῃ καὶ κατασκευῇ λαμπρυνόμενον, ὁμιλία δὲ καὶ λόγῳ μη-10 δὲν ὄντα τοῦ προστυχόντος σεμνότερον μηδὲ τῆς ψυχῆς τὸ βασιλείον ἀξιοῦντα κεκοσμημένον ἔχειν βασιλικῶς καὶ πρεπόντως.

XI. Ταῦτα πολλάκις τοῦ Δίωνος παραινοῦντος, καὶ τῶν λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὐστίνας ὑποσπείροντος, 15 ἔσχεν ἔρωσ τὸν Διονύσιον ὄξυς καὶ περιμανῆς τῶν τε λόγων καὶ τῆς συνουσίας τοῦ Πλάτωνος. Εὐθύς οὖν Ἀθήναζε πολλὰ μὲν ἐφοίτα γράμματα παρὰ τοῦ Διονυσίου, πολλαὶ δ' ἐπισκήψεις παρὰ τοῦ Δίωνος, ἄλλαι δ' ἐξ Ἰταλίας παρὰ τῶν Πυθαγορικῶν διακελευομένων 20 παραγενέσθαι καὶ νέας ψυχῆς ἐξουσία μεγάλη καὶ δυνάμει περιφερομένης ἐπιλαβέσθαι καὶ κατασχεῖν ἐμβριθεστέροις λογισμοῖς. Πλάτων μὲν οὖν, ὥς φησιν αὐτός, ἑαυτὸν αἰσχυνθεὶς μάλιστα, μὴ δόξειε λόγος εἶναι μόνον, ἔργου δ' ἐκὼν οὐδενὸς ἂν ἄψασθαι, καὶ προσδο- 25 κήσας δι' ἐνὸς ἀνδρὸς ὥσπερ ἡγεμονικοῦ μέρους ἐκκαθαρθέντος ὅλην ἰατρεύσειν Σικελίαν νοσοῦσαν, ὑπήκουσεν. Οἱ δὲ τῷ Δίῳ πολемоῦντες φοβούμενοι τὴν τοῦ Διονυσίου μεταβολὴν ἐπεισαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς φυγῆς μεταπέμπεσθαι Φίλιστον, ἄνδρα καὶ πεπαιδευμένον 30 περὶ λόγους καὶ τυραννικῶν ἡθῶν ἐμπειρότατον, ὡς ἀντίταγμα πρὸς Πλάτωνα καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνον ἔξοντες.

Ὁ γὰρ δὴ Φίλιστος ἐξ ἀρχῆς τε τῇ τυραννίδι καθιστα-  
 μένη προθυμότερον ἑαυτὸν παρέσχε, καὶ τὴν ἄκραν διε-  
 φύλαξε φρουραρχῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἦν δὲ λόγος,  
 ὡς καὶ τῇ μητρὶ πλησιάζοι τοῦ πρεσβυτέρου Διονυσίου,  
 5 τοῦ τυράννου μὴ παντάπασιν ἀγνοοῦντος. Ἐπεὶ δὲ Λε-  
 πτίνης ἐκ γυναικός, ἣν διαφθείρας ἐτέρῳ συνοικοῦσαν  
 ἔσχε, γενομένων αὐτῷ δυεῖν θυγατέρων τὴν ἐτέραν  
 ἔδωκε Φιλίστῳ μὴδὲ φράσας πρὸς Διονύσιον, ὀργισθεὶς  
 10 ἐκεῖνος τὴν μὲν γυναῖκα τοῦ Λεπτίνου δῆσας ἐν πέδαις  
 παρὰ ξένους τινὰς εἰς τὸν Ἄδριαν, ὅπου καὶ δοκεῖ τὰ  
 κλειστά συνθεῖναι τῆς ἱστορίας σχολάζων. Οὐ γὰρ  
 ἐπανῆλθε τοῦ πρεσβυτέρου ζῶντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκεί-  
 νου τελευτήν, ὥσπερ εἴρηται, κατήγαγεν αὐτὸν ὁ πρὸς 963  
 15 Δίωνα τῶν ἄλλων φθόνος, ὡς αὐτοῖς τε μᾶλλον ἐπιτή-  
 δειον ὄντα καὶ τῇ τυραννίδι βεβαιότερον.

XII. Οὗτος μὲν οὖν εὐθύς κατελθὼν διεπεφύκει  
 τῆς τυραννίδος· τῷ δὲ Δίωνι καὶ παρ' ἄλλων ἐτύγγα-  
 νον οὔσαι διαβολαὶ καὶ κατηγορίαι πρὸς τὸν τύραννον  
 20 ὡς διειλεγμένῳ περὶ καταλύσεως τῆς ἀρχῆς πρὸς τε Θεο-  
 δότην καὶ πρὸς Ἡρακλείδην. Ἦλπιζε μὲν γὰρ, ὡς ἔοικε,  
 διὰ Πλάτωνος παραγενομένου τὸ δεσποτικὸν καὶ λίαν  
 ἄκρατον ἀφελὼν τῆς τυραννίδος ἐμμελῆ τινα καὶ νόμι-  
 25 νοι καὶ μὴ μαλάσσοιτο, καταλύσας ἐκεῖνον ἐγνώκει τὴν  
 πολιτείαν ἀποδιδόναί Συρακοῦσιν, οὐκ ἐπαινῶν μὲν  
 δημοκρατίαν, πάντως δὲ βελτίῳ τυραννίδος ἡγούμενος  
 τοῖς διαμαρτάνουσιν ὑγιαίνουσης ἀριστοκρατίας.

XIII. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων ὄν-  
 30 των Πλάτων εἰς Σικελίαν ἀφικόμενος περὶ μὲν τὰς πρῶ-  
 τας ἀπαντήσεις θαυμαστῆς ἐτύγγανε φιλοφροσύνης καὶ  
 τιμῆς. Καὶ γὰρ ἄρμα τῶν βασιλικῶν αὐτῷ παρέστη κε-

κοσμημένον διαπρεπῶς ἀποβάντι τῆς τριήρους, καὶ θυσίαν ἔθυσεν ὁ τύραννος ὡς εὐτυχήματος μεγάλου τῇ ἀρχῇ προσγεγονότος. Αἰδῶς δὲ συμποσίων καὶ σχηματισμὸς αὐλῆς καὶ πραότης αὐτοῦ τοῦ τυράννου περὶ ἕκαστα τῶν χρηματιζομένων θαυμαστάς ἐπέδωκεν ἐλπίδας 5 μεταβολῆς τοῖς πολίταις. Φορὰ δὲ τις ἦν ἐπὶ λόγους καὶ φιλοσοφίαν ἀπάντων, καὶ τὸ τυραννεῖον, ὡς φασι, κομιορτὸς ὑπὸ πλήθους τῶν γεωμετρούντων κατεῖχεν. Ἡμερῶν δὲ ὀλίγων διαγενομένων θυσία μὲν ἦν πάτριος ἐν τοῖς τυραννεύουσιν· τοῦ δὲ κήρυκος, ὥσπερ εἰώθει, 10 κατευξαμένου διαμένειν τὴν τυραννίδα ἀσάλευτον πολλοὺς χρόνους, ὁ Διονύσιος λέγεται παρεστῶς „Οὐ παύση“ φάναι „καταρώμενος ἡμῖν;“ Τοῦτο κομιδῇ τοὺς περὶ τὸν Φίλιστον ἐλύπησεν, ἄμαχόν τινα τοῦ Πλάτωνος ἡγουμένους ἔσεσθαι χρόνῳ καὶ συνηθείᾳ τὴν δύναμιν, 15 εἰ νῦν ἐκ συνουσίας ὀλίγης ἡλλοίωκεν οὕτω καὶ μεταβέβληκε τὴν γνώμην τὸ μειράκιον.

XIV. Οὐκέτ' οὖν καθ' ἓνα καὶ λαθραίως, ἀλλὰ πάντες ἀναφανδὸν ἐλοιδόρουσι τὸν Δίωνα, λέγοντες ὡς οὐ λέληθε κατεπάδων καὶ καταφαρμάσσωσι τῷ Πλάτωνος 20 λόγῳ Διονύσιον, ὅπως ἀφέντος ἐκουσίως αὐτοῦ καὶ προεμένου τὴν ἀρχὴν ὑπολαβῶν εἰς τοὺς Ἀριστομάχης περιστήσῃ παιδᾶς, ὧν θεῖός ἐστιν. Ἐνιοὶ δὲ προσεποιοῦντο δυσχεραίνειν, εἰ πρότερον μὲν Ἀθηναῖοι ναυτικαῖς καὶ πεδικαῖς δυνάμεσι μεγάλας δεῦρο πλεύσαν- 25 τες ἀπάλοντο καὶ διεφθάρησαν πρότερον ἢ λαβεῖν Συρακούσας, νυνὶ δὲ δι' ἐνὸς σοφιστοῦ καταλύουσι τὴν Διονυσίου τυραννίδα, συμπεῖσαντες αὐτὸν ἐκ τῶν μυρρίων δορυφόρων ἀποδράντα, καὶ καταλιπόντα τὰς τετρακοσίας τριήρεις καὶ τοὺς μυρρίους ἵππεῖς καὶ τοὺς πολ- 34 λάκις τοσοῦτους ὀπλίτας, ἐν Ἀκαδημείᾳ τὸ σιωπῶμενον ἀγαθὸν ζητεῖν καὶ διὰ γεωμετρίας εὐδαίμονα γενέσθαι,

τὴν ἐν ἀρχῇ καὶ χρήμασι καὶ τρυφαίς εὐδαιμονίαν Δίῳ  
καὶ τοῖς Δίῳνος ἀδελφιδοῖς προέμενον. Ἐκ τούτων ὑπο-  
φίας πρῶτον, εἶτα καὶ φανερωτέρας ὀργῆς καὶ διαφο-  
ρᾶς γενομένης, ἐκομίσθη τις ἐπιστολὴ κρύφα πρὸς Διο-  
5 νύσιον, ἣν ἐγεγράφει Δίῳ πρὸς τοὺς Καρχηδονίαν  
ἐπιμελητὰς κελεύων, ὅταν Διονυσίῳ περὶ τῆς εἰρήνης  
διαλέγωνται, μὴ χωρὶς αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν ἐντευξιν,  
ὡς πάντα θεσομένους ἀμεταπτώτως δι' αὐτοῦ. Ταύτην  
ἀναγνοὺς Διονύσιος Φιλίστῳ καὶ μετ' ἐκείνου βουλευ-  
10 σάμενος, ὡς φησι Τίμαιος, ὑπῆλθε τὸν Δίωνα πεπλα-  
σμέναις διαλύσεσι· καὶ μέτρια σκηψάμενος διαλλάττε-  
σθαι τε φήσας, μόνον τε ἀπαγαγῶν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν 964  
πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατηγόρη-  
σεν, ὡς συνισταμένου μετὰ Καρχηδονίων ἐπ' αὐτόν.  
15 Ἀπολογεῖσθαι δὲ βουλομένου τοῦ Δίῳνος οὐκ ἀνασχό-  
μενος, ἀλλ' εὐθύς, ὡς εἶχεν, ἐνθήμενος εἰς ἀκάτιον  
προσέταξε τοῖς ναύταις κομίζοντας αὐτὸν ἐκθεῖναι πρὸς  
τὴν Ἰταλίαν.

XV. Γενομένου δὲ τούτου καὶ φανέντος ὤμοῦ τοῖς  
20 ἀνθρώποις, τὴν μὲν οἰκίαν τοῦ τυραννοῦ πένθος εἶχε  
διὰ τὰς γυναῖκας, ἣ δὲ πόλις τῶν Συρακουσίων ἐπήρτο  
πράγματα νεώτερα καὶ μεταβολὴν προσδεχομένη ταχεῖαν  
ἐκ τοῦ περὶ Δίωνα θορύβου καὶ τῆς πρὸς τὸν τύραννον  
ἀπιστίας τῶν ἄλλων. Ἄ δὴ συνορῶν ὁ Διονύσιος καὶ  
25 δεδοικῶς, τοὺς μὲν φίλους παρεμυθεῖτο καὶ τὰς γυναῖ-  
κας, ὡς οὐ φυγῆς, ἀλλ' ἀποδημίας τῷ Δίῳνι γεγεννημέ-  
νης, ὡς μὴ τι χεῖρον ὀργῇ πρὸς τὴν αὐθάδειαν αὐτοῦ  
παρόντος ἀμαρτεῖν βιασθεῖν· δύο δὲ ναῦς παραδοὺς  
τοῖς Δίῳνος οἰκείοις ἐκέλευσεν ἐνθήμενοις ὅσα βούλοιτο  
30 τῶν ἐκείνου χρήματα καὶ θεράποντας ἀπάγειν πρὸς αὐ-  
τὸν εἰς Πελοπόννησον. Ἦν δ' οὐσία μεγάλη τῷ Δίῳνι  
καὶ σχεδόν τι τυραννικὴ πομπὴ καὶ κατασκευὴ περὶ τὴν

δλαιταν, ἦν οἱ φίλοι συλλαβόντες ἐκόμιζον. Ἄλλα δ' ἐπέμπετο πολλὰ παρὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν ἐταίρων, ὥστε χρημάτων ἕνεκα καὶ πλούτου λαμπρὸν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εἶναι καὶ διαφανῆναι τῇ τοῦ φυγάδος εὐπορίᾳ τῆν τῆς τυραννίδος δύναμιν. 5

XVI. Πλάτωνα δὲ Διονύσιος εὐθύς μὲν εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετέστησεν, ἐντιμον αὐτῷ σχήματι ξενίας φιλανθρώπου φρουρὰν μηχανησάμενος, ὡς μὴ συμπλέοι Δίῳνι μάρτυς ὧν ἠδίκητο. Χρόνῳ δὲ καὶ συνδιαιτήσει, καθάπερ ψαύειν ἀνθρώπου θηρίον, ἐθισθεὶς ὑπομένειν 10 τε τὴν ὀμίλιαν αὐτοῦ καὶ τὸν λόγον, ἠράσθη τυραννικὸν ἔρωτα, μόνος ἀξιῶν ὑπὸ Πλάτωνος ἀντερᾶσθαι καὶ θαυμάζεσθαι μάλιστα πάντων, ἔτοιμος ὧν ἐπιτρέπειν τὰ πράγματα καὶ τὴν τυραννίδα μὴ προτιμῶντι τὴν πρὸς Δίῳνα φιλίαν τῆς πρὸς αὐτόν. Ἦν οὖν τῷ Πλάτῳ 15 συμφορὰ τὸ πάθος αὐτοῦ τοῦτο, μαινομένου καθάπερ οἱ δυσέρωτες ὑπὸ ξηλοτυπίας, καὶ πολλὰς μὲν ὀργὰς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, πολλὰς δὲ διαλλαγὰς καὶ δεήσεις ποιουμένου πρὸς αὐτόν, ἀκροᾶσθαι δὲ τῶν λόγων καὶ κοινωνεῖν τῆς περὶ φιλοσοφίαν πραγματείας σπουδάζοντος μὲν ὑπερ- 20 φυῶς, αἰδουμένου δὲ τοὺς ἀποτρέποντας ὡς διαφθαρησομένου. Ἐν τούτῳ δὲ πολέμου τινὸς ἐμπεσόντος ἀποπέμπει τὸν Πλάτωνα, συνθέμενος εἰς ὄραν ἔτους μεταπέμψασθαι Δίῳνα. Καὶ τοῦτο μὲν εὐθύς ἐψεύσατο, τὰς δὲ προσόδους τῶν κτημάτων ἀπέπεμπεν αὐτῷ, 25 ἀξιῶν Πλάτωνα συγγνωῶναι περὶ τοῦ χρόνου διὰ τὸν πόλεμον· εἰρήνης γὰρ γενομένης τάχιστα μεταπέμψασθαι τὸν Δίῳνα, καὶ ἀξιῶν αὐτόν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ μηδὲν νεωτερίζειν μηδὲ βλασφημεῖν κατ' αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας. 30

XVII. Ταῦτα ἐπειρᾶτο ποιεῖν Πλάτων, καὶ Δίῳνα τρέψας ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐν Ἀκαδημίᾳ συνείχεν. Ὡκυει

τον αὐτῷ πλησιάζειν. Δωρεὰς δὲ χρημάτων πολλῶν καὶ  
πολλάκις τοῦ μὲν διδόντος, τοῦ δὲ μὴ δεχομένου, παρῶν  
Ἀρίστιππος ὁ Κυρηνάιος ἀσφαλῶς ἔφη μεγαλόψυχον εἶ-  
ναι Διονύσιον· αὐτοῖς μὲν γὰρ μικρὰ διδόναι πλειόνων  
5 δεομένοις, Πλάτωνι δὲ πολλὰ μηδὲν λαμβάνοντι. Μετὰ  
δὲ τὰς πρώτας φιλοφροσύνας ἀρξαμένου Πλάτωνος ἐν-  
τυγχάνειν περὶ Δίωτος ὑπερθέσεις τὸ πρῶτον ἦσαν,  
εἶτα μέμψεις καὶ διαφοραὶ λανθάνουσαι τοὺς ἐκτός, ἐπι-  
κρυπτομένου Διονυσίου καὶ ταῖς ἄλλαις τὸν Πλάτωνα 966

10 θεραπείαις καὶ τιμαῖς πειρωμένου παράγειν ἀπὸ τῆς  
Δίωτος εὐνοίας, οὐδ' αὐτὸν ἐν γε τοῖς πρώτοις χρόνοις  
ἀποκαλύπτοντα τὴν ἀπιστίαν αὐτοῦ καὶ ψευδολογίαν,  
ἀλλ' ἐγκαρτεροῦντα καὶ σχηματιζόμενον. Οὕτω δὲ δια-  
κειμένων πρὸς ἀλλήλους καὶ λανθάνειν πάντας οἰομένων,

15 Ἐλίκων ὁ Κυζικηνὸς εἰς τῶν Πλάτωνος συνήθων ἡλίου  
προεῖπεν ἔκλειψιν· καὶ γενομένης, ὡς προεῖπε, θαν-  
μασθεῖς ὑπὸ τοῦ τυράννου δωρεὰν ἔλαβεν ἀργυρίου τά-  
λαντον. Ἀρίστιππος δὲ παλῶν πρὸς τοὺς ἄλλους φιλο-  
σόφους ἔφη τι καὶ αὐτὸς ἔχειν τῶν παραδόξων προει-  
20 πεῖν. Ἐκείνων δὲ φράσαι δεομένων „Προλέγω τοίνυν“  
εἶπεν „ὀλίγου χρόνου Πλάτωνα καὶ Διονύσιον ἐχθροὺς  
γενησομένους.“ Τέλος δὲ τὴν μὲν οὐσίαν τοῦ Δίωτος  
ὁ Διονύσιος ἐπώλει καὶ τὰ χρήματα κατείχε, Πλάτωνα  
δ' ἐν τῷ περὶ τὴν οἰκίαν κήπῳ δαισιώμενον εἰς τοὺς μι-  
25 σθοφόρους μετέστησε πάλαι μισοῦντας αὐτὸν καὶ ζη-  
τοῦντας ἀνελεῖν ὡς πείθοντα Διονύσιον ἀφείναι τὴν  
τυραννίδα καὶ ξὴν ἀδορυφόρητον.

XX. Ἐν τοιοῦτῳ δὲ κινδύνῳ γενομένου τοῦ Πλά-  
τωνος οἱ περὶ Ἀρχύταν πνθόμενοι ταχὺ πέμπουσι πρε-  
30 σβείαν καὶ τριακόντορον, ἀπαιτοῦντες τὸν ἄνδρα παρὰ  
Διονυσίου καὶ λέγοντες, ὡς αὐτοὺς λαβὼν ἀναδόχους  
τῆς ἀσφαλείας πλεύσειεν εἰς Συρακούσας. Ἀπολεγόμε-

νου δὲ τοῦ Διονυσίου τὴν ἐχθρὰν ἐστιάσει καὶ φιλο-  
φροσύναις περὶ τὴν προπομπήν, ἐν δὲ τι προαχθέντος  
πρὸς αὐτὸν τοιοῦτον εἰπεῖν· „Ἦκου, Πλάτων, πολλὰ  
καὶ δεινὰ κατηγορήσεις ἡμῶν πρὸς τοὺς συμφιλοσο-  
φοῦντας.“ ὑπομειδιάσας ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο· „Μὴ το- 5  
σαύτη λόγων ἐν Ἀκαδημείᾳ γένοιτο σπάνις, ὥστε σοῦ  
τινα μνημονεῦσαι.“ Τοιαύτην μὲν τὴν ἀποστολὴν τοῦ  
Πλάτωνος γενέσθαι λέγουσιν· οὐ μέντοι τὰ Πλάτωνος  
αὐτοῦ πάνυ τούτοις συνάδει.

XXI. Δίῳν δὲ καὶ τούτοις ἐχαλέπαινε, καὶ μετ' ὀλί- 10  
γον χρόνον ἐξεπολεμῶδη παντάπασι πυθόμενος τὸ περὶ  
τὴν γυναῖκα, περὶ οὗ καὶ Πλάτων ἠνέξατο γράφων πρὸς  
Διονύσιον. Ἦν δὲ τοιοῦτον. Μετὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ  
Δίῳνος ἀποπέμπων Πλάτωνα Διονύσιος ἐκέλευσεν αὐ-  
τοῦ δι' ἀπορρήτων πυθέσθαι, μὴ τι κωλύει τὴν γυναῖκα 15  
πρὸς γάμον ἐτέρῳ δοθῆναι· καὶ γὰρ ἦν λόγος εἶτ' ἀλη-  
θῆς εἶτε συντεθεῖς ὑπὸ τῶν Δίῳνα μισούντων, ὡς οὐ  
καθ' ἡδονὴν ὁ γάμος εἴη Δίῳνι γεγονῶς οὐδ' εὐάρμο-  
στος ἢ πρὸς τὴν γυναῖκα συμβίωσις. Ὡς οὖν ἦκεν ὁ  
Πλάτων Ἀθήναζε καὶ τῷ Δίῳνι περὶ πάντων ἐνέτυχε, 20  
γράφει πρὸς τὸν τύραννον ἐπιστολὴν τὰ μὲν ἄλλα σαφῶς  
πᾶσιν, αὐτὸ δὲ τοῦτο μόνῳ γνώριμον ἐκείνῳ φράζουσιν,  
ὡς διαλεχθεῖη Δίῳνι περὶ τοῦ πράγματος ἐκεῖνου καὶ  
σφόδρα δῆλος εἴη χαλεπαίνων, εἰ τοῦτο Διονύσιος ἐξερ-  
γάσαιτο. Καὶ τότε μὲν ἐτι πολλῶν ἐλπίδων οὐσῶν πρὸς 25  
τὰς διαλύσεις οὐδὲν ἐπραξε περὶ τὴν ἀδελφὴν νεώτε-  
ρον, ἀλλ' εἶα μένειν αὐτὴν μετὰ τοῦ παιδίου τοῦ Δίῳ-  
νος οἰκοῦσαν. Ἐπεὶ δὲ παντάπασιν ἀσυμβάτως εἶχε καὶ  
Πλάτων αὐτίς ἐλθὼν ἀπεπέμφθη πρὸς ἀπέχθειαν, οὐ-  
τω τὴν Ἀρέτην ἄκουσαν ἐνὶ τῶν φίλων Τιμοκράτει δι- 30  
δωσιν, οὐ μιμησάμενος τὴν κατὰ γε τοῦτο τοῦ πατρὸς  
ἐπιείκειαν. Ἐγεγόνει γάρ, ὡς εἶοικε, κάκεινον Πολύξε-



νος ὁ τὴν ἀδελφὴν ἔχων αὐτοῦ Θέστην πολέμιος. Ἀποδράντος οὖν αὐτοῦ διὰ φόβον καὶ φυγόντος ἐκ Σικελίας μεταπεμφάμενος ἤτιᾶτο τὴν ἀδελφὴν, ὅτι συνειδυῖα τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐ κατεῖπε πρὸς αὐτόν. Ἡ δ' ἀνεκ-  
 5 πλήκτως καὶ νῆ Δί' ἀφόβως „Εἶθ' οὕτω σοι δοκῶ, Διονύσιε, φαύλη γυνὴ γεγυῖσθαι καὶ ἄνανδρος, ὥστε προγνοῦσα τὴν φυγὴν τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἂν συνεκπλεῦσαι καὶ μετασχεῖν τῆς αὐτῆς τύχης; ἀλλ' οὐ προέγγνων· ἐπεὶ καλῶς εἶχέ μοι μᾶλλον Πολυξένου γυναικᾶ φεύ-  
 10 γοντος ἢ σοῦ τυραννοῦντος ἀδελφὴν λέγεσθαι.“ Ταῦτα τῆς Θέστης παρρησιασαμένης θαυμάσαι λέγουσι τὸν τυραννον. Ἐθαύμασαν δὲ καὶ οἱ Συρακούσιοι τὴν ἀρετὴν τῆς γυναικός, ὥστε καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἐκείνη τιμὴν καὶ θεραπείαν βασιλικὴν ὑπάρχειν,  
 15 ἀποθανούσης δὲ δημοσίᾳ πρὸς τὴν ταφὴν ἐπακολουθῆσαι τοὺς πολίτας. Ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἄχρηστον ἔχει τὴν παρέκβασιν.

XXII. Ὁ δὲ Δίων ἐντεῦθεν ἤδη τρέπεται πρὸς πόλεμον, αὐτοῦ μὲν Πλάτωνος ἐκποδῶν ἰσταμένου δι'  
 20 αἰδῶ τῆς πρὸς Διονύσιον ξενίας καὶ γῆρας, Σπενσίππου δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων τῷ Δίῳ συλλαμβανόντων καὶ παρακελευομένων ἐλευθεροῦν Σικελίαν χειρᾶς ὀρέγουσαν αὐτῷ καὶ προθύμως ὑποδεχομένην. Ὅτε γὰρ ἐν Συρακούσαις Πλάτων διέτριβεν, οἱ περὶ Σπενσίππου,  
 25 ὡς ἔοικε, μᾶλλον ἀναμιγνύμενοι τοῖς ἀνθρώποις κατεμάνθανον τὴν διάνοιαν αὐτῶν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐφοβοῦντο τὴν παρρησίαν ὡς διάπειραν οὔσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου, χρόνῳ δ' ἐπίστευσαν. Ὁ γὰρ αὐτὸς ἦν παρὰ πάντων λόγος δεομένων καὶ παρακελευομένων ἐλθεῖν  
 30 Δίωνα μὴ ναῦς ἔχοντα μηδ' ὀπλίτας μηδ' ἵππους, ἀλλ' αὐτὸν εἰς ὑπηρετικὸν ἐμβάντα χρῆσαι τὸ σῶμα καὶ τοῦνομα Σικελιώταις ἐπὶ τὸν Διονύσιον. Ταῦτα τῶν περὶ

Σπεύσιππον ἀγγελλόντων ἐπιρρωσθεῖς ἐξενολόγει κρύ-  
 φα καὶ δι' ἐτέρων ἐπικρουπτόμενος τὴν διάνοιαν. Συν-  
 ἔπραττον δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν πολλοὶ καὶ τῶν φιλοσό-  
 φων, ὃ τε Κύπριος Εὐδήμος, εἰς ὃν Ἀριστοτέλης ἀπο-  
 θανόντα τὸν περὶ ψυχῆς διάλογον ἐποίησε, καὶ Τιμωνί- 5  
 δης ὁ Λευκάδιος. Συνέστησαν δὲ καὶ Μίλταν ἀντὶ  
 τὸν Θεσσαλόν, ἄνδρα μάντιν καὶ μετεσχηκότα τῆς ἐν  
 Ἀκαδημεῖα διατριβῆς. Τῶν δ' ὑπὸ τοῦ τυράννου πε-  
 φυγαδευμένων, οὐ μείον ἢ χιλίων ὄντων, πέντε καὶ εἴ-  
 κοσι μόνοι τῆς στρατείας ἐκοινώνησαν, οἱ δ' ἄλλοι προῦ- 10  
 δοσαν ἀποδειλιάσαντες. Ὀρμητήριον δ' ἦν ἡ Ζακυν-  
 θίων νῆσος, εἰς ἣν οἱ στρατιῶται συνελέγησαν ὀκτακο-  
 σίων ἐλάττους γενόμενοι, γνώριμοι δὲ πάντες ἐκ πολ-  
 λῶν καὶ μεγάλων στρατειῶν καὶ τοῖς σώμασιν ἡσκημένοι  
 διαφερόντως, ἐμπειρία δὲ καὶ τόλμη πολὺ πάντων κρά- 15  
 τιστοὶ καὶ δυνάμενοι πλήθος ὅσον ἠλίπιζεν ἔξειεν ἐν Σι-  
 κελλίᾳ Δίῳ ὑπεκκαῦσαι καὶ συνεξορμηῆσαι πρὸς ἀλκήν.

XXIII. Οὗτοι τὸ μὲν πρῶτον ἀκούσαντες ἐπὶ Διονύ-  
 σιον καὶ Σικελίαν αἰρεσθαι τὸν στόλον ἐξεπλάγησαν καὶ  
 κατέγνωσαν, ὡς ὀργῆς τινος παραφροσύνη καὶ μανία 20  
 τοῦ Δίῳνος ἢ χρηστῶν ἐλπίδων ἀπορίᾳ ῥιπτοῦντος ἑαν-  
 τὸν εἰς ἀπεγνωσμένας πράξεις· καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἡγεμόσι  
 καὶ ξενολόγοις ὠργίζοντο μὴ προειποῦσιν εὐθύς ἐξ ἀρ-  
 χῆς τὸν πόλεμον. Ἐπεὶ δὲ Δίῳ τῷ λόγῳ τὰ σαθρὰ τῆς  
 τυραννίδος ἐπέξιῶν ἐδίδασκεν, ὡς οὐ στρατιώτας, ἀλλὰ 25  
 μᾶλλον ἡγεμόνας αὐτοὺς κομῆζοι Συρακουσίων καὶ τῶν  
 ἄλλων Σικελιωτῶν πάλαι πρὸς ἀπόστασιν ἐτοιμῶν ὑπ-  
 αρχόντων, μετὰ δὲ τὸν Δίῳνα διαλεχθέντος αὐτοῖς Ἀλ-  
 κιμένους, ὃς πρῶτος ὦν Ἀχαιῶν δόξῃ καὶ γένει συνε-  
 στρατεύειν, ἐπέισθησαν. Ἦν μὲν οὖν θέρους ἀκμῆ καὶ 30  
 κατειχον ἐτησίαι τὸ πέλαγος; ἢ δὲ σελήνη διχομηλίαν  
 ἦγε. Τῷ δ' Ἀπόλλωνι θυσίαν μεγαλοπρεπῆ παρασκευά-

ἐξέχεαν· ὃ τῶν ναυτῶν συνταραχθέντων καὶ πλάνης  
 γενομένης καθορῶσιν αἰφνίδιον ὑπὸ τοῦ κύματος ᾧθου-  
 μένας τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν πρὸς Λιβύη Κέρκιναν, ἣ μάλιστα  
 κρημνώδης ἀπήντα καὶ τραχεῖα προσφερομένοις αὐτοῖς  
 5 ἡ νῆσος. Μικρὸν οὖν δεήσαντες ἐκριφῆναι καὶ συντρι-  
 βῆναι περὶ τὰς πέτρας ἐβιάζοντο πρὸς κοντὸν παραφε-  
 ρόμενοι μόλις, ἕως ὃ χειμῶν ἐλώφησε καὶ πλοῖα συντυ-  
 χόντες ἔγνωσαν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις κεφαλαῖς τῆς με- 969  
 γάλης Σύρτεως ὄντες. Ἄθθυμοῦσι δ' αὐτοῖς πρὸς τὴν γα-  
 10 λήνην καὶ διαφορομένοις αὖραν τινὰ κατέσπειρεν ἡ χῶρα  
 νότιον, οὐ πάνυ προσδεχομένοις νότον οὐδὲ πιστεύουσι  
 τῇ μεταβολῇ. Κατὰ μικρὸν δὲ ὤννυμένου τοῦ πνεύ-  
 ματος καὶ μέγεθος λαμβάνοντος ἐκτείναντες ὅσον ἦν  
 ἰστίων καὶ προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς πελάγιοι πρὸς τὴν  
 15 Σικελίαν ἔφευγον ἀπὸ τῆς Λιβύης· καὶ θέοντες ἔλα-  
 φρῶς πεμπταῖοι κατὰ Μίνωαν ὠρμίσαντο, πολισμάτιον  
 ἐν τῇ Σικελίᾳ τῆς Καρχηδονίων ἐπικρατείας. Ἔτυχε δὲ  
 παρῶν ὁ Καρχηδόνιος ἄρχων Σύνναλος ἐν τῷ χωρίῳ, ξέ-  
 νος ὢν καὶ φίλος Δίωνος. Ἄγνοῶν δὲ τὴν παρουσίαν  
 20 αὐτοῦ καὶ τὸν στόλον ἐπειρᾶτο κωλύειν τοὺς στρατιώ-  
 τας ἀποβαίνοντας. Οἱ δὲ μετὰ τῶν ὄπλων ἐκδραμόντες  
 ἀπέκτειναν μὲν οὐδένα, ἀπειρήκει γὰρ ὁ Δίων διὰ τὴν  
 οὔσαν αὐτῷ φιλίαν πρὸς τὸν Καρχηδόνιον, φεύγουσι δὲ  
 συνεισπεσόντες αἰροῦσι τὸ χωρίον. Ὡς δ' ἀπήντησαν  
 25 ἀλλήλοις οἱ ἡγεμόνες καὶ ἠσπάσαντο, Δίων μὲν ἀπέδωκε  
 τὴν πόλιν Συναλάῳ, οὐδὲν ἀδικήσας, Σύνναλος δὲ τοὺς  
 στρατιώτας ἐξένιξε καὶ συμπαρεσκευάζεν ὧν Δίων ἐδεῖτο.

XXVI. Μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐθάρρυνε τὸ συμβεβηκὸς  
 αὐτομάτως περὶ τὴν ἀποδημίαν τοῦ Διονυσίου· νεωστὶ  
 30 γὰρ ἐκπεπλευκῶς ἐτύγγανεν ὀγδοήκοντα ναυσὶν εἰς τὴν  
 Ἰταλίαν. Διὸ καὶ τοῦ Δίωνος παρακαλοῦντος ἐνταῦθα  
 τοὺς στρατιώτας ἀναλαμβάνειν πολὺν χρόνον ἐν τῇ θα-

λάσση κεκακωμένους, οὐχ ὑπέμειναν αὐτοὶ σπεύδοντες  
 ἀρπάσαι τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἐκέλευον ἡγεῖσθαι τὸν Δίωνα  
 πρὸς τὰς Συρακούσας. Ἀποσκευασάμενος οὖν τὰ περι-  
 όντα τῶν ὄπλων καὶ τῶν φορτίων ἐκεῖ καὶ τοῦ Συνάλου  
 δεηθεὶς, ὅταν ἦ καιρὸς, ἀποστεῖλαι πρὸς αὐτόν, ἐβάδι- 5  
 ζεν ἐπὶ τὰς Συρακούσας. Πορευομένη δ' αὐτῷ πρῶτον  
 μὲν Ἀκραγαντίνων προσεχώρησαν ἱππεῖς διακόσιοι τῶν  
 περὶ τὸ Ἐκνομον οἰκούντων, μετὰ δὲ τούτους Γελαῖοι.  
 Ταχὺ δὲ τῆς φήμης διαδραμούσης εἰς Συρακούσας Τι-  
 μοκράτης, ὁ τῆ Δίωνος γυναικὶ συνοικῶν, Διονυσίου 10  
 δ' ἀδελφῆ, τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πόλει φίλων προ-  
 εστῶς, ἐκπέμπει κατὰ τάχος ἄγγελον τῷ Διονυσίῳ γράμ-  
 ματα κομίζοντα περὶ τῆς Δίωνος ἀφίξεως. Αὐτὸς δὲ τοῖς  
 κατὰ τὴν πόλιν προσεῖχε θορύβοις καὶ κινήμασιν, ἐπηρ-  
 μένων μὲν πάντων, διὰ δ' ἀπιστίαν ἔτι καὶ φόβον ἦσ- 15  
 χαζόντων. Τῷ δὲ πεμφθέντι γραματοφόρῳ τύχη τις  
 συμπίπτει παράλογος. Διαπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Ἰταλίαν  
 καὶ τὴν Ῥηγίνην διελθὼν, ἐπειγόμενος εἰς Καυλωνίαν  
 πρὸς Διονύσιον ἀπήντησέ τιμι τῶν συνήθων ἱερεῖον  
 νεωστὶ τεθυμένον κομίζοντι· καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ 20  
 μοῖραν τῶν κρεῶν ἐχώρει σπουδῆ. Τῆς δὲ νυκτὸς μέρος  
 ὀδύσας καὶ μικρὸν ἀποδαρθεῖν ὑπὸ κόπου βιασθεὶς,  
 ὡς εἶχε, παρὰ τὴν ὁδὸν ἐν ὕλῃ τινὶ κατέκλινεν ἑαυτόν.  
 Πρὸς δὲ τὴν ὀσμὴν λύκος ἐπελθὼν καὶ λαβόμενος τῶν  
 κρεῶν ἀναδεδεμένων ἐκ τῆς πήρας ᾤχετο φέρων ἅμα 25  
 σὺν αὐτοῖς τὴν πήραν, ἐν ἣ τὰς ἐπιστολὰς ὁ ἄνθρωπος  
 εἶχεν. Ὡς δὲ διεγεροθεὶς ἦσθετο καὶ πολλὰ μάτην πλα-  
 νηθεὶς καὶ διώξας οὐχ εὗρεν, ἔγνω μὴ πορεύεσθαι δίχα  
 τῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τύραννον, ἀλλ' ἀποδρᾶς ἐκ-  
 ποδῶν γενέσθαι.

30

XXVII. Διονύσιος μὲν οὖν ὄψε καὶ παρ' ἐτέρων  
 ἔμελλε πυνθάνεσθαι τὸν ἐν Σικελίᾳ πόλεμον, Δίῳνι δὲ

πορευομένων Καμαριναῖοι τε προσέθεντο καὶ τῶν κατ' ἀγρούς Συρακουσίων ἀνισταμένων ἐπέρρει πλήθος οὐκ ὀλίγον. Οἱ δὲ μετὰ Τιμοκράτους τὰς Ἐπιπολάς φυλάσσοντες Λεοντῖνοι καὶ Καμπανοὶ λόγον ψευδῆ προσπέμψαντος εἰς αὐτοὺς τοῦ Δίωνος, ὡς ἐπὶ τὰς πόλεις πρῶτον τρέποιτο τὰς ἐκείνων, ἀπολιπόντες ᾤχοντο τὸν Τιμοκράτην τοῖς οἰκειοῖς βοηθήσαντες. Ὡς δ' ἀπηγγέλη ταῦτα πρὸς τὸν Δίωνα περὶ τὰς Ἄκρας στρατοπεδεύοντα, νυκτὸς ἔτι τοὺς στρατιώτας ἀναστήσας πρὸς τὸν Ἄναπον ποταμὸν ἦκεν ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίου. Ἐνταῦθα δὲ τὴν πορείαν ἐπιστήσας ἐσφαγιάζετο πρὸς τὸν ποταμὸν, ἀνατέλλοντι τῷ ἡλίῳ προσευξάμενος· ἅμα δ' οἱ μάντις παρὰ τῶν θεῶν νίκην ἔφραζον αὐτῷ. Καὶ θεασάμενοι τὸν Δίωνα διὰ τὴν θυσίαν ἐστεφανωμένον 15 οἱ παρόντες ἀπὸ μιᾶς ὀρμῆς ἐστεφανοῦντο πάντες. Ἦσαν δὲ πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους προσγεγονότες κατὰ τὴν ὁδόν· ὠπλισμένοι δὲ φάυλως ἐκ τοῦ προστυχόντος ἀνεπλήρουν τῇ προθυμίᾳ τὴν τῆς παρασκευῆς ἐνδειαν, ὥστε κινήσαντος τοῦ Δίωνος δρόμῳ χωρεῖν 20 μετὰ χαρᾶς καὶ βοῆς ἀλλήλους παρακαλοῦντας ἐπὶ τὴν ἔλευθερίαν.

XXVIII. Τῶν δ' ἐν τῇ πόλει Συρακουσίων οἱ μὲν γνώριμοι καὶ χαρίεντες ἐσθῆτα καθαρὰν ἔχοντες ἀπήντων ἐπὶ τὰς πύλας, οἱ δὲ πολλοὶ τοῖς τυράννου φίλοις 25 ἐπετίθεντο καὶ συνήρπαζον τοὺς καλουμένους προσαγωγίδας, ἀνθρώπους ἀνοσίους καὶ θεοὺς ἐχθρούς, οἱ περιενόστον ἐν τῇ πόλει καταμεμιγμένοι τοῖς Συρακουσίοις πολυπραγμονοῦντες καὶ διαγγέλλοντες τῷ τυράννῳ τὰς τε διανοίας καὶ τὰς φωνὰς ἐκάσταν. Οὗτοι μὲν οὖν 30 πρῶτοι δίκην ἐδίδοσαν ὑπὸ τῶν προστυγγανόντων ἀποτυμπαυζόμενοι· Τιμοκράτης δὲ συμμιξαι τοῖς φρουροῦσι τὴν ἀκρόπολιν μὴ θυνηθεὶς ἵππον λαβὼν διεξέ-

πεσε τῆς πολεως καὶ πάντα φεύγων ἐνέπλησε φόβου καὶ ταραχῆς, ἐπὶ μείζον αἰρων τὰ τοῦ Δίωνα, ὡς μὴ δοκοίη μέτριόν τι δεισας ἀποβεληκέναι τὴν πόλιν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Δίων προσερχόμενος ἤδη καταφανῆς ἦν πρῶτος αὐτὸς ὀπλισμένος λαμπρῶς, καὶ παρ' αὐτὸν ἐνθεν μὲν ὁ ὁ ἀδελφὸς Μεγακλῆς, ἐνθεν δὲ Κάλλιππος ὁ Ἀθηναῖος, ἐστεφανωμένοι. Τῶν δὲ ξένων ἑκατὸν μὲν εἶποντο φύλακες περὶ τὸν Δίωνα, τοὺς δ' ἄλλους ἦγον οἱ λοχαγοὶ διακεκοσμημένους, θεωμένων τῶν Συρακουσίων καὶ δεχομένων ὡσπερ ἱεράν τινα καὶ θεοπρεπῆ πομπὴν ἔλεν- 10  
θερίας καὶ δημοκρατίας δι' ἐτῶν ὀκτὼ καὶ τετταράκοντα κατιούσης εἰς τὴν πόλιν.

XXIX. Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθεν ὁ Δίων κατὰ τὰς Τεμενίτιδας πύλας, τῇ σάλπιγγι καταπαύσας τὸν θόρουσον ἐκήρυξεν, ὅτι Δίων καὶ Μεγακλῆς ἦκουτες ἐπὶ καταλύσει 15  
τῆς τυραννίδος ἐλευθεροῦσι Συρακουσίους καὶ τοὺς ἄλλους Σικελιώτας ἀπὸ τοῦ τυράννου. Βουλούμενος δὲ καὶ δι' ἑαυτοῦ προσαγορεῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἀνῆει διὰ τῆς Ἀχραδινῆς, ἐκατέρωθεν παρὰ τὴν ὁδὸν τῶν Συρακουσίων ἱερεῖα καὶ τραπέζας καὶ κρατῆρας ἰσάντων, καὶ 20  
καθ' οὓς γένοιτο προχύταις τε βαλλόντων καὶ προστρεπομένων ὡσπερ θεὸν κατευχαῖς. Ἦν δ' ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ πεντάπυλα, Διουνσίου κατασκευάσαντος, ἡλιοτρόπιον καταφανὲς καὶ ὑψηλόν. Ἐπὶ τοῦτο προβάς ἐδημηγόρησε καὶ παρώρμησε τοὺς πολίτας ἀντέχεσθαι 25  
τῆς ἐλευθερίας. Οἱ δὲ χαίροντες καὶ φιλοφρονούμενοι κατέστησαν ἀμφοτέρους αὐτοκράτορας στρατηγούς καὶ προσείλοντο, βουλομένων καὶ δεομένων ἐκείνων, αὐτοῖς συνάρχοντας εἰκοσιν, ὧν ἡμίσεις ἦσαν ἐκ τῶν μετὰ Δίωνα ἀπὸ τῆς φυγῆς συγκατερχομένων. Τοῖς δὲ μάντεσιν 30  
αὐθις ἐδόκει τὸ μὲν ὑπὸ πόδας λαβεῖν τὸν Δίωνα δημηγοροῦντα τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ ἀνάθημα τοῦ τυράννου

λαμπρὸν εἶναι σημεῖον· ὅτι δ' ἡλιοτρόπιον ἦν, ἐφ' οὗ  
 βεβηκῶς ἤρεθθη στρατηγός, ὠρρώδουν, μὴ τροπήν τινα  
 τῆς τύχης αἰ πράξεις ταχέαν λάβωσιν.. Ἐκ τούτου τὰς  
 μὲν Ἐπιπολὰς ἐλὼν τοὺς καθειργμένους τῶν πολιτῶν  
 5 ἔλυσε, τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἀπετείχεσεν. Ἐβδόμη δ' ἡμέρα 971  
 Διονύσιος κατέπλευσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ Δίῳ  
 προσῆγον ἄμαξαι πανοπλίας ἄς Συναλφ κατέλιπε.  
 Ταύτας διένειμε τοῖς πολίταις, τῶν δ' ἄλλων ἕκαστος  
 ἑαυτὸν, ὡς δυνατὸν ἦν, ἐκόσμη καὶ παρεῖχεν ὀπλίτην  
 10 πρόθυμον.

XXX. Διονύσιος δὲ πρῶτον ἰδίᾳ πρὸς Δίῳνα πρέ-  
 σβεις ἐπεμπεν ἀποπειρώμενος· ἔπειτα κελεύσαντος ἐκεί-  
 νου διαλέγεσθαι κοινῇ Συρακουσίους ὡς ἐλευθέρους οὗ-  
 σιν, ἐγένοντο λόγοι διὰ τῶν πρέσβων παρὰ τοῦ τυράν-  
 15 νου φιλάνθρωποι, φόρων ὑπισχνουμένου μετριότητα καὶ  
 φαστῶνην στρατειῶν, ὧν ἂν αὐτοὶ σύμφηφοὶ γένωνται.  
 Ταῦτα ἐχλεύαζον οἱ Συρακούσιοι. Δίῳ δ' ἀπεκρίνατο  
 τοῖς πρέσβεσι, μὴ διαλέγεσθαι πρὸς αὐτοὺς Διονύσιον,  
 εἰ μὴ τὴν ἀρχὴν ἀφήσιν· ἀφέντι δὲ συμπράξειν ἄδειαν  
 20 αὐτός, κἂν ἄλλο τι τῶν μετρίων δύνηται μεμνημένος  
 τῆς οἰκειότητος. Ταῦτα Διονύσιος ἐπήνει, καὶ πάλιν  
 ἐπεμπε πρέσβεις κελεύων ἦκειν τινὰς εἰς τὴν ἀκρόπολιν  
 τῶν Συρακουσίων, οἷς τὰ μὲν πείθων, τὰ δὲ πειθόμενος  
 διαλέξεται περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων. Ἐπέμφθησαν  
 25 οὖν ἄνδρες πρὸς αὐτὸν, οὓς Δίῳ ἐδοκίμασε. Καὶ λό-  
 γος πολὺς ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τοὺς Συρακουσίους κατήει  
 Διονύσιον ἀφήσειν τὴν τυραννίδα καὶ μᾶλλον ἑαυτοῦ  
 ποιήσεσθαι χάριν ἢ Δίῳνος. Ἦν δὲ δόλος ἢ προσποιή-  
 σις αὕτη τοῦ τυράννου καὶ σκευωρία κατὰ τῶν Συρα-  
 30 κουσίων. Τοὺς μὲν γὰρ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς  
 πόλεως συγκλείσας εἶχε, τοὺς δὲ μισθοφόρους πρὸς ὄρ-  
 θρον ἐμπλήσας ἀκράτου δρόμῳ πρὸς τὸ περιτείχισμα

τῶν Συρακουσίων ἐφῆκε· γενομένης δὲ τῆς προσβολῆς ἀνελπίστου καὶ τῶν βαρβάρων θράσει πολλῶ καὶ θορύβῳ καθαιρούντων τὸ διατείχισμα καὶ τοῖς Συρακουσίοις ἐπιφερομένων, οὐδεὶς ἐτόλμα μένων ἀμύνεσθαι, πλὴν τῶν ξένων τῶν Δίωνος, οἳ πρῶτον αἰσθόμενοι τὸν 5 θόρυβον ἐξεβοήθησαν. Οὐδ' οὗτοι δὲ τῆς βοήθειας τὸν τρόπον συνεφρόνουσι οὐδ' εἰσήκουον ὑπὸ κραυγῆς καὶ πλάνης τῶν φευγόντων Συρακουσίων ἀναπεφυρμένων αὐτοῖς καὶ διεκθεόντων, πρὶν γε δὴ Δίων, ἐπεὶ λέγοντος οὐδεὶς κατήκουεν, ἔργῳ τὸ πρακτέον ὑψηγήσασθαι 10 βουλόμενος ἐμβάλλει πρῶτος εἰς τοὺς βαρβάρους. Καὶ γίνεται περὶ αὐτὸν ὄξεα καὶ δεινὴ μάχη, γινωσκόμενον οὐχ ἦττον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἢ τῶν φίλων· ὤρμησαν γὰρ ἅμα πάντες ἐμβοήσαντες. Ὁ δ' ἦν μὲν ἤδη βαρύτερος δι' ἡλικίαν ἢ κατὰ τοιοῦτους ἀγῶνας, ἀλκῇ δὲ καὶ 15 θυμῷ προσφερομένους ὑφιστάμενος καὶ ἀνακόπτων τιτρώσκειται λόγχῃ τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα βέλη καὶ τὰς ἐκ χειρὸς πληγὰς μόλις ὁ θώραξ ἤρκεσε διὰ τῆς ἀσπίδος δόρασι πολλοῖς καὶ λόγχαις τυπτόμενος· ὧν κατακλασθέντων κατέπεσεν ὁ Δίων. Ἔπειτα ἀναρπασθεὶς ὑπὸ 20 τῶν στρατιωτῶν ἐκείνοις μὲν ἡγεμόνα Τιμωνίδην ἐπέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἵππῳ περιελαύνων τοὺς τε Συρακουσίους ἐπαυε φυγῆς καὶ τῶν ξένων τοὺς φυλάττοντας τὴν Ἀγραδινὴν ἀναστήσας ἐπῆγε τοῖς βαρβάροις ἀκμητὰς ἐκπεπονημένοις καὶ προθύμους ἀπαυδῶσιν ἤδη 25 πρὸς τὴν πείραν. Ἐλπίσαντες γὰρ ἅμα τῇ πρώτῃ θύμῃ τὴν πόλιν ἄπασαν ἐξ ἐπιδρομῆς καθέξειν, εἶτα παρὰ δόξαν ἐντυγχάνοντες ἀνδράσι πλήκταις καὶ μαχίμοις ἀνεστέλλοντο πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. Ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς ἐνέδωκαν, ἐπικειμένων τῶν Ἑλλήνων τραπόμενοι κατε- 30 κλείσθησαν εἰς τὸ τεῖχος, ἑβδομήκοντα μὲν καὶ τέσσαρας



ἀποκτείναντες τῶν μετὰ Δίωνα, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀποβαλόντες.

XXXI. Γενομένης δὲ λαμπρᾶς τῆς νίκης οἱ μὲν Συρακούσιοι τοὺς ξένους ἑκατὸν μναῖς ἐστεφάνωσαν, οἱ δὲ 5 ξένοι Δίωνα χρυσῷ στεφάνῳ. Κήρυκες δὲ παρὰ τοῦ 972 Διονυσίου κατέβαινον ἐπιστολὰς πρὸς Δίωνα παρὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν κομίζοντες. Μία δ' ἦν ἔξωθεν ἐπιγεγραμμένη „Τῷ πατρὶ παρ' Ἰππαρίνου.“ τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ Δίωνος υἱῷ. Καίτοι φησὶ Τίμαιος Ἀρεταῖον 10 αὐτὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρέτης καλεῖσθαι. Τιμωνίδη δὲ μᾶλλον, ὡς οἴομαι, περὶ γε τούτων πιστευτέον, ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συστρατιώτῃ Δίωνος. Αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τοῖς Συρακουσίοις ἀνεγνώσθησαν ἐπιστολαὶ πολλὰς ἰκεσίας καὶ δεήσεις ἔχουσαι παρὰ τῶν γυναικῶν, τὴν δὲ παρὰ 15 τοῦ παιδὸς εἶναι δοκοῦσαν οὐκ ἐώντων φανερῶς λυθῆναι βιασάμενος ὁ Δίων ἔλυσεν. Ἦν δὲ παρὰ τοῦ Διονυσίου, τοῖς μὲν γράμμασι πρὸς τὸν Δίωνα, τοῖς δὲ πράγμασι πρὸς τοὺς Συρακουσίους διαλεγομένου, σχῆμα μὲν ἔχουσα δεήσεως καὶ δικαιολογίας, συγκειμένη δὲ 20 πρὸς διαβολὴν τοῦ Δίωνος. Ὑπομνήσεις τε γὰρ ἦσαν, ὧν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος ἐπραξε προθύμως, καὶ κατὰ τῶν φιλτάτων ἀπειλαῖ ἀσωμάτων, ἀδελφῆς καὶ τέκνου καὶ γυναικός, ἐπισκήψεις τε δειναὶ μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ τὸ μάλιστα κινήσαν αὐτόν, ἀξιοῦντος μὴ καθαιρεῖν, ἀλλὰ 25 παραλαμβάνειν τὴν τυραννίδα μηδ' ἔλευθεροῦν μισοῦντας ἀνθρώπους καὶ μνησικακοῦντας, ἀλλ' αὐτὸν ἄρχειν, παρέχοντα τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις τὴν ἀσφάλειαν.

XXXII. Ἀναγινωσκομένων δὲ τούτων οὐχ, ὅπερ ἦν δίκαιον, εἰσήει τοὺς Συρακουσίους ἐκπλήττεσθαι τὴν 30 ἀπάθειαν καὶ τὴν μεγαλοφυχίαν τοῦ Δίωνος ὑπὲρ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἀπισχυριζομένου πρὸς τοιαύτας οἰκειότητάς, ἀλλ' ὑποψίας καὶ φόβου λαβόντες ἀρχήν, ὡς

μεγάλῃς οὔσης ἀνάγκῃς ἐκείνῳ φείδεσθαι τοῦ τυράννου, πρὸς ἑτέρους ἤδη προστάτας ἀπέβλεπον· καὶ μάλιστα πυνθανόμενοι καταπλεῖν Ἡρακλείδην ἀνεπιτόθησαν. Ἦν δὲ τῶν φυγάδων Ἡρακλείδης, στρατηγικὸς μὲν ἀνθρώπος καὶ γνώριμος ἀφ' ἡγεμονίας, ἣν ἔσχε παρὰ τοῖς 5 τυράννοις, οὐκ ἀραρῶς δὲ τὴν γνώμην, ἀλλὰ πρὸς πάντα κοῦφος, ἥκιστα δὲ βέβαιος ἐν κοινῶνι πραγμάτων ἀρχὴν ἐχόντων καὶ δόξαν. Οὗτος ἐν Πελοποννήσῳ πρὸς Δίωνα στασιάσας ἔγνω καθ' αὐτὸν ἰδιόστολος πλεῖν ἐπὶ τὸν τύραννον, εἰς τε Συρακούσας ἀφικόμενος ἑπτὰ τριή- 10 ροσι καὶ τρισὶ πλοίοις Διονύσιον μὲν αὐτίθις εὔρε περιτετειχισμένον, ἐπηρμένους δὲ τοὺς Συρακουσίους. Εὐθύς οὖν ὑπεδύετο τὴν τῶν πολλῶν χάριν, ἔχων μὲν τι καὶ φύσει πιθανὸν καὶ κινητικὸν ὄχλου θεραπεύεσθαι ζητοῦντος, ὑπολαμβάνων δὲ καὶ μεταγῶν ῥᾶον αὐτοῦς, 15 οἱ τὸ σεμνὸν τοῦ Δίωνος ὡς βαρὺ καὶ δυσπολίτευτον ἀπεστρέφοντο διὰ τὴν γεγεννημένην ἐκ τοῦ κρατεῖν ἄνεσιν καὶ θρασύτητα, πρὸ τοῦ δῆμος εἶναι τὸ δημαγωγεῖσθαι θέλοντες.

XXXIII. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς ἐκκλησίαν ἀφ' αὐτῶν 20 συνδραμόντες εἶλοντο τὸν Ἡρακλείδην ναύαρχον. Ἐπεὶ δὲ Δίων παρελθὼν ἠτιᾶτο τὴν ἐκείνῳ διδομένην ἀρχὴν ἀφαίρεσιν εἶναι τῆς πρότερον αὐτῷ δεδομένης, οὐκέτι γὰρ αὐτοκράτωρ μένειν, ἂν ἄλλος ἡγῆται τῶν κατὰ θά- 25 λασσαν, ἄκοντες οἱ Συρακούσιοι πάλιν ἀπεψηφίσαντο τὸν Ἡρακλείδην. Γενομένων δὲ τούτων μεταπεμφάμενος αὐτὸν ὁ Δίων οἴκαδε καὶ μικρὰ μεμψάμενος, ὥς οὐ καλῶς οὐδὲ συμφερόντως ὑπὲρ δόξης στασιάζοντα πρὸς αὐτὸν ἐν καιρῷ ῥοπῆς ὀλίγῃς δεομένῳ πρὸς ἀπώλειαν, αὐτίθις ἐκκλησίαν αὐτὸς συναγαγὼν ναύαρχον ἀπέδειξε 30 τὸν Ἡρακλείδην, καὶ τοῦ σώματος ἔπεισε φυλακὴν δοῦναι τοὺς πολίτας, ὥσπερ αὐτὸς εἶχεν. Ὁ δὲ τῷ μὲν λόγῳ

καὶ τῷ σχήματι τὸν Δίωνα θεραπεύων καὶ χάριν ὁμολο-  
 γῶν ἔχειν παρηκολούθει ταπεινός, ὑπηρετῶν τὸ κελευό- 973  
 μενον, κρύφα δὲ τοὺς πολλοὺς καὶ νεωτεριστὰς διαφθεί-  
 ρων καὶ ὑποκινῶν θορύβοις τὸν Δίωνα περιέβαλλεν εἰς  
 5 ἅπασαν ἀπορίαν καθιστάμενον. Ἐἴτε γὰρ ἀφίεναι κε-  
 λευοὶ Διονύσιον ὑπόσπονδον ἐκ τῆς ἄκρας, διαβολὴν  
 εἶχε φείδεσθαι καὶ περισώζειν ἐκείνον, εἴτε λυπεῖν μὴ  
 βουλόμενος ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἡσυχάζοι, διατηρεῖν ἐδό-  
 κει τὸν πόλεμον, ὡς μᾶλλον ἄρχοι καὶ καταπλήττοιτο  
 10 τοὺς πολίτας.

XXXIV. Ἦν δέ τις Σῶσις, ἄνθρωπος ἐκ πονηρίας  
 καὶ θρασυτήτος εὐδοκίμων παρὰ τοῖς Συρακουσίοις,  
 περιουσίαν ἡγουμένους ἐλευθερίας τὸ μέχρι τοιούτων  
 ἀνεῖσθαι τὴν παρησίαν. Οὗτος ἐπιβουλεύων Δίωني  
 15 πρῶτον μὲν ἐκκλησίας οὔσης ἀναστὰς πολλὰ τοὺς Συρα-  
 κουσίους ἐλοιδόρησεν, εἰ μὴ συνιᾶσιν, ὡς ἐμπλήκτου  
 καὶ μεθυούσης ἀπηλλαγμένοι τυραννίδος ἐργηγορότα  
 καὶ νήφοντα δεσπότην εἰλήφασιν· ἔπειτα φανερόν τοῦ  
 Δίωνος ἐχθρόν ἀναδείξας ἑαυτὸν τότε μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς  
 20 ἀπῆλθε, τῇ δ' ὑστερατὰ γυμνὸς ὤφθη διὰ τῆς πόλεως  
 θέων ἀνάπλεως αἵματος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον,  
 ὡς δὴ τινὰς φεύγων διώκοντας. Ἐμβάλων δὲ τοιοῦτος  
 εἰς τὴν ἀγορὰν ἔλεγεν ὑπὸ τῶν ξένων τοῦ Δίωνος ἐπι-  
 βεβουλεῦσθαι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπεδείκνυε τετρωμένην·  
 25 καὶ πολλοὺς εἶχε τοὺς συναγανακτοῦντας καὶ συνιστα-  
 μένους κατὰ τοῦ Δίωνος, ὡς θεινὰ καὶ τυραννικὰ πράτ-  
 τουτος, εἰ φόνοις καὶ κινδύνοις τῶν πολιτῶν ἀφαιρεῖται  
 τὴν παρησίαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ, καίπερ ἀκρίτου καὶ τα-  
 ραχῶδους ἐκκλησίας γενομένης, παρελθὼν ὁ Δίων ἀπε-  
 30 λογεῖτο καὶ τὸν Σῶσιν ἀπέφαινε τῶν Διονυσίου δορυ-  
 φόρων ἐνὸς ἀδελφὸν ὄντα καὶ δι' ἐκείνου πεπεισμένον  
 στασιάσαι καὶ συνταράξει τὴν πόλιν, οὐδεμιᾶς Διων-

σίῳ σωτηρίας οὔσης, πλὴν τῆς ἐκείνων ἀπιστίας καὶ δια-  
φορᾶς πρὸς αὐτούς. Ἄμα δ' οἱ μὲν ἰατροὶ τοῦ Σώσιδος  
τὸ τραῦμα καταμανθάνοντες εὔρισκον ἐξ ἐπιπολῆς μάλ-  
λον ἢ καταφορᾶς γεγεννημένον. Αἱ μὲν γὰρ ὑπὸ ξίφους  
πληγαὶ μάλιστα τὸ μέσον ὑπὸ βάρους πιέξουσι, τὸ δὲ τοῦ 5  
Σώσιδος λεπτὸν ἦν διόλου καὶ πολλὰς εἶχεν ἀρχάς, ὡς  
εἰκός, ὑπ' ἀλγηδόνης ἀνιέντος, εἶτα αὐτίς ἐπάγοντος.  
Ἦκον δὲ τινες τῶν γνωρίμων ξυρὸν κομίζοντες εἰς τὴν  
ἐκκλησίαν καὶ διηγούμενοι βαδίζουσι αὐτοῖς καθ' ὁδὸν  
ἀπαντῆσαι τὸν Σῶσιν ἡμαρμένοιν καὶ λέγοντα φεύγειν 10  
τοὺς Δίωνος ξένους ὡς ἀρτίως ὑπ' ἐκείνων τετραμένους·  
εὐθύς οὖν διώκοντες ἄνθρωπον μὲν οὐδένα λαβεῖν, ὑπὸ  
πέτραν δὲ κοίλην κείμενον ἰδεῖν ξυρὸν, ὅθεν ἐκεῖνος  
ᾤφθη προσερχόμενος.

XXXV. Ἦν μὲν οὖν ἤδη μοχθηρὰ τὰ περὶ τὸν Σῶ- 15  
σιν· προσγενομένων δὲ τούτοις τοῖς ἐλέγχοις οἰκετῶν  
καταμαρτυρούντων, ὡς ἔτι νυκτὸς ἐξέλθοι μόνος ἔχων  
τὸ ξυρὸν, οἳ τε κατηγοροῦντες τοῦ Δίωνος ὑπεχώρησαν  
ὅ τε δῆμος καταψηφισάμενος θάνατον τοῦ Σώσιδος διηλ-  
λάσσετο τῷ Δίωνι. Τοὺς δὲ μισθοφόρους οὐδὲν ἤττον 20  
ἐν ὑποψίαις εἶχον, καὶ μάλιστα τῶν πλείστων ἀγῶνων  
πρὸς τὸν τύραννον ἤδη γινομένων κατὰ θάλατταν, ἐπει-  
δὴ Φίλιστος ἦκεν ἐξ Ἰαπυγίας ἔχων πολλὰς τριήρεις Διο-  
νυσίῳ βοηθήσων, καὶ τῶν ξένων ὄντων ὀπλιτῶν οὐδε-  
μίαν ἔτι χρῆσιν ἐνόμιζον εἶναι πρὸς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ 25  
κἀκείνους ἐφ' ἑαυτοῖς ἔσεσθαι ναυβάταις οὔσι καὶ τὸ  
κράτος ἐκ τῶν νεῶν κτωμένοις. Ἔτι δὲ μᾶλλον αὐτούς  
ἐπῆρεν εὐτυχία τις γενομένη κατὰ θάλασσαν, ἐν ἣ  
νικήσαντες τὸν Φίλιστον ἁμῶς καὶ βαρβαρικῶς αὐτῷ  
προσηνέχθησαν. Ἐφορος μὲν οὖν φησιν, ὡς ἀλισκομέ- 30  
νης τῆς νεῶς ἑαυτὸν ἀνέλοι, Τιμωνίδης δὲ πραττομέναις  
974 ἐξ ἀρχῆς ταῖς πράξεσι ταύταις μετὰ Δίωνος παραγενό-

μενος και γράφων πρὸς Σπεύσιππον τὸν φιλόσοφον  
 ἱστορεῖ ζῶντα ληφθῆναι τῆς τριήρους εἰς τὴν γῆν ἐκπε-  
 σουσῆς τὸν Φίλιστον· και πρῶτον μὲν ἀποδύσαντας αὐ-  
 τοῦ τὸν θῶρακα τοὺς Συρακουσίους και γυμνὸν ἐπίδει-  
 5 ξαμένους τὸ σῶμα προπηλακίζειν ὄντος ἤδη γέροντος·  
 ἔπειτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμεῖν και τοῖς παισὶ παραδοῦ-  
 ναι τὸ σῶμα, κελεύσαντας ἔλκειν διὰ τῆς Ἀχραδινῆς και  
 καταβαλεῖν εἰς τὰς Λατομίας. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφυβρί-  
 ζων ὁ Τίμαιος ἐκ τοῦ σκέλους φησὶ τοῦ χωλοῦ τὰ παιδά-  
 10 ρια τὸν νεκρὸν ἐφασάμενα τοῦ Φιλίστου σύρειν διὰ τῆς  
 πόλεως, χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν Συρακουσίων πάντων,  
 ὀρώντων τοῦ σκέλους ἐλκόμενον τὸν εἰκόντα μὴ δεῖν ἐκ  
 τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἵπκω ταχεὶ χρώμενον,  
 ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἐλκόμενον. Καίτοι τοῦτο Φίλιστος,  
 15 ὡς ὑφ' ἑτέρου λεχθέν, οὐχ ὑφ' αὐτοῦ, πρὸς Διονύσιον  
 ἐξήγγειλεν.

XXXVI. Ἀλλὰ Τίμαιος οὐκ ἄδικον λαβὼν πρόφασιν  
 τὴν ὑπὲρ τῆς τυραννίδος τοῦ Φιλίστου σπουδῆν και πύ-  
 στιν ἐμπίπλεται τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν, ᾧ τοὺς  
 20 μὲν ἀδικηθέντας τότε συγγνωστόν ἐστιν ἴσως ἄχρι τῆς  
 εἰς ἀναίσθητον ὀργῆς χαλεποὺς γενέσθαι, τοὺς δ' ὕστε-  
 ρον συγγράφοντας τὰ πεπραγμένα και τῷ μὲν βίῳ μὴ  
 λυπηθέντας αὐτοῦ, τῷ δὲ λόγῳ χρωμένους, ἡ δόξα παρ-  
 αίτεται μὴ μεθ' ὕβρεως μηδὲ μετὰ βωμολοχίας ὄνειδί-  
 25 ζειν τὰς συμφοράς, ἃν οὐδὲν ἀπέχει και τὸν ἄριστον  
 ἀνδρῶν ἐκ τύχης μετασχεῖν. Οὐ μὲν οὐδ' Ἐφορος ὑγι-  
 αίνει τὸν Φίλιστον ἐγκωμιάζων, ὃς, καιπερ ὢν δεινότα-  
 τος ἀδίκους πράγμασι και πονηροῖς ἤθεσιν εὐσχήμονας  
 αἰτίας περιβαλεῖν και λόγους ἔχοντας κόσμον ἐξευρεῖν,  
 30 αὐτὸς αὐτὸν οὐ δύναται πάντα μηχανώμενος ἐξελέσθαι  
 τῆς γραφῆς, ὡς οὐ φιλοτυραννότατος ἀνθρώπων γένοιτο  
 και μάλιστα πάντων ἀεὶ ζηλώσας και θαναμάσας τρυφήν

καὶ δύναμιν καὶ πλούτους καὶ γάμους τοὺς τῶν τυράν-  
νων. Ἀλλὰ γὰρ Φιλίστου μὲν ὁ μῆτε τὰς πράξεις ἐπαι-  
νῶν μῆτε τὰς τύχας ὄνειδίζων ἐμμελέστατος.

XXXVII. Μετὰ δὲ τὴν Φιλίστου τελευτὴν Διονύσιος  
ἔπεμπε πρὸς Δίωνα τὴν μὲν ἀκρόπολιν ἐκείνῳ παραδι- 5  
δοὺς καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς μισθοφόρους καὶ πέντε μη-  
νῶν ἐντελῆ τούτοις μισθόν, αὐτὸς δ' ἀξιώων ὑπόσπονδος  
εἰς Ἰταλίαν ἀπελθεῖν κάκει κατοικῶν καρποῦσθαι τῆς  
Συρακουσίας τὸν καλούμενον Γύαρτα, πολλὴν καὶ ἀγα-  
θὴν χώραν ἀνήκουσαν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὴν μεσόγειον. 10  
Οὐ προσδεξαμένον δὲ τοῦ Δίωνος, ἀλλὰ δεῖσθαι τῶν  
Συρακουσίων κελεύσαντος, οἱ μὲν Συρακούσιοι ζῶντα  
λήψεσθαι τὸν Διονύσιον ἐλπίσαντες ἀπήλασαν τοὺς  
πρέσβεις, ἐκεῖνος δὲ τὴν μὲν ἄκραν Ἀπολλοκράτει, τῷ  
πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων, παρέδωκεν, αὐτὸς δὲ πνεῦμα 15  
τηρήσας ἐπιφορον καὶ τὰ τιμιώτατα τῶν σωμάτων καὶ  
τῶν χρημάτων ἐνθήμενος εἰς τὰς ναῦς λαθῶν τὸν ναύ-  
αρχον Ἡρακλείδην ἐξέπλευσεν. Ὁ δὲ κακῶς ἀκούων καὶ  
θορυβούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν Ἰππωνά τινα τῶν δη-  
μαγωγῶν καθίησι προκαλεῖσθαι τὸν δῆμον ἐπὶ γῆς ἀνα- 20  
δασμόν, ὡς ἐλευθερίας ἀρχὴν οὖσαν τὴν ἰσότητα, δου-  
λείας δὲ τὴν πενίαν τοῖς ἀκτήμοσι. Συνηγορῶν δὲ τούτῳ  
καὶ τὸν Δίωνα καταστασιάζων ἐναντιούμενον ἔπεισε  
τοὺς Συρακουσίους ταῦτα ψηφίσασθαι καὶ τῶν ξένων  
τὸν μισθὸν ἀποστερεῖν καὶ στρατηγούς ἐτέρους ἐλέσθαι 25  
τῆς ἐκείνου βαρύτητος ἀπαλλαγέντας. Οἱ δ' ὥσπερ ἐκ  
μακρᾶς ἀρρωστίας τῆς τυραννίδος εὐθύς ἐπιχειροῦντες  
975 ἐξανίστασθαι καὶ πράττειν τὰ τῶν ἀυτονομουμένων παρὰ  
καιρὸν ἐσφάλλοντο μὲν αὐτοὶ ταῖς πράξεσιν, ἐμίσουν δὲ  
τὸν Δίωνα βουλούμενον ὥσπερ ἰατρὸν ἐν ἀκριβεῖ καὶ σω- 30  
φρονούσῃ διαίτῃ κατασχεῖν τὴν πόλιν.

XXXVIII. Ἐκκλησιάζουσι δ' αὐτοῖς ἐπὶ νέαις ἀρχαῖς

- θέρους μεσοῦντος ἑξαίσιοι βρονταὶ καὶ διοσημίαι πονη-  
 ραὶ συνέβαινον ἐφ' ἡμέρας δεκαπέντε συνεχῶς, ἀνισταῖσαι  
 τὸν δῆμον ὑπὸ δεισιδαιμονίας κωλυόμενον ἑτέρους ἀπο-  
 δεῖξαι στρατηγούς. Ἐπεὶ δὲ φυλάξαντες εὐδίαν σταθε-  
 5 ρὰν οἱ δημαγωγοὶ συνετέλουν τὰς ἀρχαιρεσίας, βούς  
 ἀμαξεὺς οὐκ ἀήθης οὐδ' ἄπειρος ὄχλων, ἄλλως δέ πως  
 τότε πρὸς τὸν ἐλαύνοντα θυμωθεὶς καὶ φυγῶν ἀπὸ τοῦ  
 ξυγοῦ δρόμῳ πρὸς τὸ θέατρον ὤρμησε· καὶ τὸν μὲν δῆ-  
 μον εὐθύς ἀνέστησε καὶ διεσκέδασεν οὐδενὶ κόσμῳ φεύ-  
 10 γοντα, τῆς δ' ἄλλης πόλεως ἐπέδραμε σκιρτῶν καὶ τα-  
 ράττων ὅσον ὕστερον οἱ πολέμιοι κατέσχον. Οὐ μὴν  
 ἀλλὰ ταῦτα χαίρειν ἑάσαντες οἱ Συρακούσιοι πέντε καὶ  
 εἴκοσι στρατηγούς ἐχειροτόνησαν, ὧν εἷς ἦν Ἡρακλεί-  
 δης· καὶ τοὺς ξένους ὑποπέμποντες κρύφα τοῦ Δίωνα  
 15 ἀφίστασαν καὶ μετεκάλουν πρὸς αὐτούς, ἐπαγγελλόμενοι  
 καὶ τῆς πολιτείας ἰσομοιρίαν. Οἱ δὲ ταῦτα μὲν οὐ προσ-  
 εδέξαντο, τὸν δὲ Δίωνα πιστῶς καὶ προθύμως μετὰ τῶν  
 ὀπλων ἀναλαβόντες καὶ συμφράξαντες ὑπήγγον ἐκ τῆς  
 πόλεως, ἀδικοῦντες μὲν οὐδένα, πολλὰ δὲ τοὺς ἐντυγ-  
 20 χάνοντας εἰς ἀχαριστίαν καὶ μοχθηρίαν ὄνειδίζοντες. Οἱ  
 δὲ τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν καὶ τοῦ μὴ προεπιχειρεῖν κατα-  
 φρονήσαντες καὶ γενόμενοι πολὺ πλείους ἐκείνων ἐφώρ-  
 μησαν ὡς φραδίως ἐπικρατήσοντες ἐν τῇ πόλει καὶ πάν-  
 τας αὐτοὺς κατακτενοῦντες.
- 25 XXXIX. Ἐν τούτῳ δὲ γεγρονῶς ἀνάγκης καὶ τύχης ὁ  
 Δίων ἢ μάχεσθαι τοῖς πολίταις ἢ μετὰ τῶν ξένων ἀπο-  
 θανεῖν, πολλὰ μὲν ἰκέτευεν ὀρέγων τὰς χεῖρας τοῖς Συ-  
 ρακουσίοις καὶ τὴν ἀκρόπολιν περιπλεων πολεμίων οὐ-  
 σαν ὑπερφαινομένων τὰ τεῖχη καὶ τὰ γινόμενα καθο-  
 30 ρώτων ἐπιδεικνύμενος· ὡς δ' ἦν ἀπαραίτητος ἢ τῶν  
 πολλῶν φορὰ καὶ κατεῖχεν ὥσπερ ἐν πελάγει τὸ τῶν δη-  
 μαγωγῶν πνεῦμα τὴν πόλιν, ἐμβολῆς μὲν ἀποσχέσθαι

τοῖς ξένοις προσέταξεν, ὅσον δ' ἐπιδραμόντων μετὰ βοῆς καὶ τοῖς ὄπλοις τιναξαμένων οὐδείς ἔμεινε τῶν Συρακουσίων, ἀλλ' ᾤχοντο φεύγοντες ἀνὰ τὰς ἀγυιάς, οὐδενὸς ἐπιδιώκοντος· εὐθύς γὰρ ἀπέστρεψεν ὁ Δίωσις τοὺς ξένους καὶ προῆγεν εἰς Λεοντίουσι. Οἱ δ' ἄρχοντες τῶν 5 Συρακουσίων καταγέλαστοι γεγονότες ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τὴν αἰσχύνην ἀναλαβεῖν ζητοῦντες, αὐτοῖσι ὀπλίσαντες τοὺς πολίτας ἐδίωκον τὸν Δίωνα. Καὶ κατέλαβον μὲν ἐπὶ διαβάσει τινὸς ποταμοῦ καὶ προσίππευσαν ἀψιμαχοῦντες· ὡς δ' ἐώρων οὐκέτι πράως οὐδὲ πατρικῶς 10 ὑπομένοντα τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἀλλὰ θυμῷ τοὺς ξένους ἐπιστρέφοντα καὶ παραταττόμενον, αἰσχίονα φυγὴν τῆς προτέρας φυγόντες ὑπεχώρησαν εἰς τὴν πόλιν, οὐ πολλῶν ἀποθανόντων.

XL. Δίωνα δὲ Λεοντίνοι λαμπραῖς ἐδέχοντο τιμαῖς, 15 καὶ τοὺς ξένους ἀνελάμβανον μισθοῖς καὶ πολιτείαις· πρὸς δὲ τοὺς Συρακουσίους ἐπρέσβευον ἀξιοῦντες τὰ δίκαια τοῖς ξένοις ποιεῖν. Οἱ δὲ πρέσβεις ἐπεμψαν κατηγορήσοντας Δίωσις. Τῶν δὲ συμμάχων ἀπάντων εἰς Λεοντίουσι ἀθροισθέντων καὶ γενομένων λόγων ἐν αὐ- 20 τοῖς, ἔδοξαν ἀδικεῖν οἱ Συρακούσιοι· τοῖς δὲ κριθεῖσιν ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐνέμειναν τρυφῶντες ἤδη καὶ μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἀκούειν, ἀλλὰ χρῆσθαι δουλεύουσι καὶ φοβουμένοις τὸν δῆμον στρατηγοῖς.

XLI. Ἐκ τούτου καταπλέουσιν εἰς τὴν πόλιν παρὰ 25 976 Διουσιουσι τριήρεις Νύσιουσι ἄγουσαι τὸν Νεαπολίτην, σῆτον καὶ χρήματα κομίζοντα τοῖς πολιορκουμένοις. Γενομένης δὲ ναυμαχίας ἐνίκων μὲν οἱ Συρακούσιοι καὶ τέσσαρας τῶν τυραννικῶν νεῶν ἔλαβον, ὑβρίσαντες δὲ τῇ νίκῃ καὶ δι' ἀναρχίαν τὸ χαῖρον εἰς πότους καὶ συν- 30 ουσίας μανικᾶς τρέψαντες οὕτω τῶν χρησίμων ἡμέλησαν, ὥστε τὴν ἀκρόπολιν ἔχειν δοκοῦντες ἤδη καὶ τὴν



πόλιν προσαπέβαλον. Ὁ γὰρ Νύψιος ὄρων οὐδὲν ὑγια-  
 νον ἐν τῇ πόλει μέρος, ἀλλὰ τὸν μὲν ὄχλον ἀυλήμασι καὶ  
 μέθαις εἰς νύκτα βαθεῖαν ἀφ' ἡμέρας κατεχόμενον, τοὺς  
 δὲ στρατηγούς ἐπιτεροπομένους τε τούτῳ τῷ πανηγυρισμῷ  
 5 καὶ προσάγειν ἀνάγκην μεθύουσιν ἀνθρώποις ὀκνοῦν-  
 τας, ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος ἐπεχείρησε τῷ τει-  
 χίσματι· καὶ κρατήσας καὶ διαθρύψας ἐφῆκε τοὺς βαρ-  
 βάρους, κελεύσας χρῆσθαι τοῖς προστυγχάνουσιν ὡς βού-  
 λονται καὶ δύνανται. Ταχέως μὲν οὖν οἱ Συρακούσιοι  
 10 τὸ κακὸν ἤσθοντο, βραδέως δὲ καὶ χαλεπῶς συνεβοή-  
 θουν ἐκπεπληγμένοι. Πόρθησις γὰρ ἦν τὰ γινόμενα  
 τῆς πόλεως, τῶν μὲν ἀνδρῶν φονευομένων, τῶν δὲ τει-  
 χῶν κατασκαπτομένων, γυναικῶν δὲ καὶ παιδῶν ἀγομέ-  
 νων εἰς τὴν ἀκρόπολιν μετ' οἰμωγῆς, ἀπεγνωκότων δὲ  
 15 τὰ πράγματα τῶν στρατηγῶν καὶ χρῆσθαι μὴ δυναμένων  
 τοῖς πολίταις πρὸς τοὺς πολεμίους ἀναπεφυρμένους καὶ  
 συμμεμιγμένους αὐτοῖς πανταχόθεν.

XLII. Οὕτω δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐχόντων καὶ τοῦ  
 κινδύνου πρὸς τὴν Ἀχραδιῆν πλησιάζοντος, εἰς ὃν μό-  
 20 νον ἦν καὶ λοιπὸν ἀπερείσασθαι τὴν ἐλπίδα πάντες μὲν  
 ἐφρόνουσι, ἔλεγε δὲ οὐδεὶς, αἰσχυρόμενοι τὴν ἀχαριστίαν  
 καὶ τὴν ἀβουλίαν τὴν πρὸς Δίωνα. Πλήν γε δὴ τῆς  
 ἀνάγκης ἐκβιαζομένης παρὰ τῶν συμμάχων καὶ τῶν ἰπ-  
 πέων γίνεται φωνὴ καλεῖν Δίωνα καὶ μεταπέμπεσθαι  
 25 τοὺς Πελοποννησίους ἐκ Λεοντίνων. Ὡς δὲ πρῶτον  
 ἠκούσθη καὶ ἀπετολήθη τοῦτο, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ  
 δάκρυα τοὺς Συρακουσίους κατεῖχεν εὐχομένους ἐπι-  
 φανῆναι τὸν ἄνδρα καὶ ποθοῦντας τὴν ὄψιν αὐτοῦ καὶ  
 μεμνημένους τῆς παρὰ τὰ δεινὰ φώμης καὶ προθυμίας,  
 30 ὡς οὐ μόνου αὐτὸς ἦν ἀνέκπληκτος, ἀλλὰ κἀκείνους παρ-  
 εῖχε θαρροῦντας καὶ ἀδεῶς τοῖς πολεμίους συμφερομέ-  
 νους. Εὐθύς οὖν ἐκπέμπουσι πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μὲν τῶν

συμμάχων Ἀρχωνίδην καὶ Τελεσίδην, ἀπὸ δὲ τῶν ἱππέων πέντε τοὺς περὶ Ἑλλάνικον. Οὗτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἱπποὶς ἀπὸ φυτῆρος ἦκον εἰς Λεοντίλους τῆς ἡμέρας ἦδη καταφερομένης. Ἀποπηδήσαντες δὲ τῶν ἱππων καὶ τῷ Δίῳι πρῶτῳ προσπεσόντες δεδακρυμέ- 5 νοι τὰς συμφορὰς τῶν Συρακουσίων ἔφραζον. Ἦδη δὲ καὶ τῶν Λεοντίλων τινὲς ἀπήντων καὶ τῶν Πελοποννησίων ἠθροίζοντο πρὸς τὸν Δίωνα πολλοί, τῇ σπουδῇ καὶ τῇ δεήσει τῶν ἀνδρῶν ὑπονοοῦντες εἶναι τι καινότερον. Εὐθύς οὖν ἤγειτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῖς, καὶ συν- 10 δραμόντων προθύμως οἱ περὶ τὸν Ἀρχωνίδην καὶ τὸν Ἑλλάνικον εἰσελθόντες ἐξήγγειλάν τε βραχέως τὸ μέγεθος τῶν κακῶν, καὶ παρεκάλουν τοὺς ξένους ἐπαμῦναι τοῖς Συρακουσίοις τὸ μνησικακεῖν ἄφέντας, ὡς μείζονα δίκην δεδωκότων αὐτῶν, ἢ λαβεῖν ἂν οἱ κακῶς πεπον- 15 θότες ἤξιωσαν.

XLIII. Πανσαμένων δὲ τούτων σιγῇ μὲν εἶχε πολλὴ τὸ θέατρον· ἀναστάντος δὲ τοῦ Δίωνος καὶ λέγειν ἀρξαμένου πολλὰ τῶν δακρύων ἐκπίπτοντα τὴν φωνὴν ἐπέσχεν· οἱ δὲ ξένοι παρεκάλουν θαρρεῖν καὶ συνήχθον- 20 το. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν ἐκ τοῦ πάθους ἑαυτὸν ὁ Δίων, „Ἄνδρες“ ἔφη, „Πελοποννήσιοι καὶ σύμμαχοι, βουλευσομένους ὑμᾶς ἐνταῦθα περὶ ὑμῶν αὐτῶν συνήγα- 977 γον. Ἐμοὶ δὲ περὶ ἑμαντοῦ βουλευέσθαι καλῶς οὐκ ἔχει Συρακουσῶν ἀπολλυμένων, ἀλλ’ εἰ σῶσαι μὴ δυναί- 25 μην, ἅπειμι τῷ πυρὶ καὶ τῷ πτόματι τῆς πατρίδος ἐνταφισόμενος. Ὑμεῖς δὲ βουλόμενοι μὲν ἔτι καὶ νῦν βοηθεῖν τοῖς ἀβουλοτάτοις ἡμῖν καὶ δυστυχεστάτοις ὑμέτερον ἔργον οὐσαν ὀρθοῦτε τὴν Συρακουσίων πόλιν· εἰ δὲ μεμφόμενοι Συρακουσίοις ὑπερόψεσθε, τῆς γε πρό- 30 τερον ἀρετῆς καὶ προθυμίας περὶ ἐμὲ χάριν ἀξίαν κομίζοισθε παρὰ τῶν θεῶν μεμνημένοι Δίωνος, ὡς οὐδ’

ὑμᾶς ἀδικουμένους πρότερον οὐδ' ὕστερον τοὺς πολί-  
 τας δυστυχοῦντας ἐγκαταλιπόντος.“ Ἔτι δ' αὐτοῦ λέ-  
 γοντος οἱ μὲν ξένοι μετὰ κραυγῆς ἀνεπήδησαν ἄγειν καὶ  
 βοηθεῖν κατὰ τάχος κελεύοντες, οἱ δὲ πρέσβεις τῶν Συ-  
 5 ρακουσίων περιβαλόντες ἠσπάσαντο πολλὰ μὲν ἐκείνω,  
 πολλὰ δὲ τοῖς ξένοις ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν εὐχόμενοι.  
 Καταστάντος δὲ τοῦ θορύβου παρήγγειλεν ὁ Δίωνα εὐ-  
 θὺς ἀπιόντας παρασκευάζεσθαι καὶ δειπνήσαντας ἦκειν  
 μετὰ τῶν ὄπλων εἰς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἐγνωκῶς  
 10 διὰ νυκτὸς βοηθεῖν.

XLIV. Ἐν δὲ ταῖς Συρακούσαις τῶν Διονυσίου στρα-  
 τηγῶν, ἄχρι μὲν ἦν ἡμέρα, πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργα-  
 σαμένων, γενομένης δὲ νυκτὸς ἀναχωρησάντων εἰς τὴν  
 ἀκρόπολιν καὶ τινὰς ἐξ ἑαυτῶν ὀλίγους ἀποβαλόντων,  
 15 ἀναδαρρήσαντες οἱ δημαγωγοὶ τῶν Συρακουσίων καὶ  
 τοὺς πολεμίους ἐλπίσαντες ἀτρεμήσειν ἐπὶ τοῖς διαπε-  
 πραγμένοις παρεκάλουν τοὺς πολίτας αὐτίς εἶν Δίωνα,  
 κἂν προσίῃ μετὰ τῶν ξένων, μὴ δέχεσθαι μηδὲ παραχω-  
 ρεῖν τῆς ἀρετῆς ἐκείνοις ὡς κρείττοσιν, ἀλλὰ σῶζειν τὴν  
 20 πόλιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς δι' ἑαυτῶν. Πάλιν  
 οὖν ἐπέμποντο πρὸς τὸν Δίωνα παρὰ μὲν τῶν στρατη-  
 γῶν ἀποτρέποντες, παρὰ δὲ τῶν ἱππέων καὶ τῶν γνωρί-  
 μων πολιτῶν ἐπισπεύδοντες τὴν πορείαν. Καὶ διὰ τοῦτο  
 βραδέως ἅμα καὶ κατὰ σπουδὴν πορευόμενος προσήει.  
 25 Τῆς δὲ νυκτὸς προελθούσης οἱ μὲν μισοῦντες τὸν Δίωνα  
 κατεῖχον τὰς πύλας ὡς ἀποκλείσοντες αὐτόν, ὁ δὲ Νύψιος  
 ἐκ τῆς ἄκρας αὐτίς πολλῶ προθυμότερους γεγονότας καὶ  
 πλείονας ἐφιείς τοὺς μισθοφόρους τὸ μὲν προτείχισμα  
 πᾶν εὐθὺς κατέσκαπτε, τὴν δὲ πόλιν κατέτρεχε καὶ διήρ-  
 30 παξεν. Ἦν δὲ φόνος μὲν οὐκέτι μόνον ἀνδρῶν, ἀλλὰ  
 καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, ἀρπαγαὶ δ' ὀλίγαι, φθόρος  
 δὲ πάντων πολὺς. Ἀπεγνωκότες γὰρ ἦδη τὰ πράγματα

τοῦ Διονυσίου καὶ τοὺς Συρακουσίους δεινῶς μεμισή-  
 κότες ὥσπερ ἐνταφιάσαι τὴν τυραννίδα τῇ πόλει πίπτου-  
 σαν ἐβούλετο. Καὶ τοῦ Δίωνος προκαταλαμβάνοντες  
 τὴν βοήθειαν ἐπὶ τὸν ὀξύτατον διὰ πυρὸς πάντων ὄλε-  
 θρον καὶ ἀφανισμόν ἐχώρησαν, τὰ μὲν ἐγγὺς ἀπὸ χει- 5  
 ρῶν θασί καὶ λαμπάσιν ὑποπιμπράντες, εἰς δὲ τὰ πρόσω  
 διασπείροντες ἀπὸ τόξων πυροβόλους. Φευγόντων δὲ  
 τῶν Συρακουσίων οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐφονεύοντο κατα-  
 λαμβανόμενοι, τὸ δὲ εἰς τὰς οἰκίας καταδυόμενον αὐθις  
 ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐξέπιπτε, πολλῶν ἤδη φλεγομένων καὶ 10  
 καταφερομένων ἐπὶ τοὺς διαθέοντας.

XLV. Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα τὴν πόλιν ἀνέωξε  
 Δίωني πάντων συμφωνησάντων. Ἐτυχε μὲν γὰρ οὐκέτι  
 σπουδῇ πορευόμενος, ὡς ἤκουσεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν  
 κατακεκλεισθαι τοὺς πολεμίους. Προϊούσης δὲ τῆς ἡμέ- 15  
 ρας πρῶτον ἵππεῖς ἀπήντησαν αὐτῷ τὴν δευτέραν κατὰ-  
 ληψιν ἀπαγγέλλοντες· ἔπειτα καὶ τῶν ὑπεναντιουμένων  
 ἔνιοι παρῆσαν ἐπιέγεσθαι δεόμενοι. Συντείνοντος δὲ  
 τοῦ κακοῦ μάλλον Ἡρακλείδης τὸν ἀδελφὸν ἐξέπεμψεν,  
 εἶτα Θεοδότην τὸν θεῖον, ἰκετεύων ἀρήγειν, ὡς μηδενὸς 20  
 ἀντέχοντος τοῖς πολεμίοις, αὐτοῦ δὲ τετρωμένου, τῆς δὲ  
 πόλεως μικρὸν ἀπεχούσης ἀνατετράφθαι καὶ καταπε-  
 πρῆσθαι. Τοιούτων ἀγγελμάτων τῷ Δίωني προσπεσόν-  
 των ἔτι μὲν ἐξήκοντα σταδίους τῶν πυλῶν ἀπεῖχε· φρά-  
 σας δὲ τὸν κίνδυνον τοῖς ξένοις καὶ παρακελευσάμενος 25  
 978 οὐκέτι βάδην ἦγεν, ἀλλὰ δρόμῳ τὸ στράτευμα πρὸς τὴν  
 πόλιν, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἀντιαζόντων καὶ δεομένων ἐπιέ-  
 γεσθαι. Χρησάμενος δὲ θανμαστῷ τάχει καὶ προθυμίᾳ  
 τῶν ξένων εἰσέβαλε διὰ τῶν πυλῶν εἰς τὴν Ἐκατόμπε-  
 δον λεγομένην· καὶ τοὺς μὲν ἐλαφροὺς εὐθύς ἀφήκεν 30  
 ἔλθειν πρὸς τοὺς πολεμίους, ὡς ἰδοῦσι θαρσῆσαι τοῖς  
 Συρακουσίοις ἐγγένοιτο, τοὺς δ' ὀπλίτας αὐτὸς συνέ-

ταττε καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐπιρρέοντας καὶ συνισταμένους, ὀρθίους λόγους ποιῶν καὶ διαιρῶν τὰς ἡγεμονίας, ὅπως [ὁμοῦ] πολλαχόθεν ἅμα προσφέροίτο φοβερώτερον.

XLVI. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα παρασκευασάμενος καὶ τοῖς  
 5 θεοῖς προσευξάμενος ὥφθη διὰ τῆς πόλεως ἄγων ἐπὶ  
 τοὺς πολεμίους, κραυγὴ καὶ χαρὰ καὶ πολὺς ἀλαλαγμὸς  
 εὐχαῖς ὁμοῦ καὶ παρακλήσεσι μεμιγμένος ἐγένετο παρὰ  
 τῶν Συρακουσίων, τὸν μὲν Δίωνα σωτήρα καὶ θεὸν  
 ἀποκαλούντων, τοὺς δὲ ξένους ἀδελφοὺς καὶ πολίτας.  
 10 Οὐδεὶς δὲ φίλαντος ἦν καὶ φιλόψυχος παρὰ τὸν τότε και-  
 ρόν, ὃς οὐ μᾶλλον ὑπὲρ μόνου Δίωνος ἢ τῶν ἄλλων  
 ἀπάντων ἀγωνιῶν ἐφαίνετο, πρῶτον πρὸς τὸν κίνδυνον  
 πορευομένου δι' αἵματος καὶ πυρὸς καὶ νεκρῶν πολλῶν  
 κειμένων ἐν ταῖς πλατείαις. Ἦν μὲν οὖν καὶ τὰ παρὰ  
 15 τῶν πολεμιῶν φοβερὰ παντάπασιν ἀπηγριωμένων καὶ  
 παρατεταγμένων παρὰ τὸ τείχισμα χαλεπὴν ἔχον καὶ  
 δυσεκβλάστου τὴν πρόσοδον· ὁ δ' ἐκ τοῦ πυρὸς κίνδυνος  
 ἐτάραττε μᾶλλον τοὺς ξένους καὶ δύσεργον ἐποίει  
 τὴν πορείαν. Κύκλω γὰρ ὑπὸ τῆς φλογὸς περιελάμποντο  
 20 τὰς οἰκίας περινεμομένης· καὶ διαπύροις ἐπιβαίνοντες  
 ἐρειπίοις καὶ καταφερομένοις ἀπορρήγμασι μεγάλοις  
 ὑποτρέχοντες ἐπισφαλῶς καὶ πολὺν ὁμοῦ καπνῷ διαπο-  
 ρευόμενοι κονιορτὸν ἐπειρῶντο συνέχειν καὶ μὴ διασπᾶν  
 τὴν τάξιν. Ὡς δὲ προσέμιξαν τοῖς πολεμίοις, ἐν χερσὶ  
 25 μὲν ὀλίγων πρὸς ὀλίγους ἐγένετο μάχη διὰ τὴν στενότη-  
 τητα καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ τόπου, κραυγῇ δὲ καὶ προ-  
 θυμίᾳ τῶν Συρακουσίων ἐπιρρωσάντων ἐβιάσθησαν οἱ  
 περὶ τὸν Νύσιον. Καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν εἰς τὴν  
 ἀκρόπολιν ἐγγὺς οὖσαν ἀναφεῦγον ἐσώζετο· τοὺς δ'  
 30 ἀπολειφθέντας ἔξω καὶ διασπαρέντας ἀνήρουν οἱ ξένοι  
 διώκοντες. Ἀπόλαυσιν δὲ τῆς νίκης ἐν τῷ παραντίκῳ  
 καὶ χαρὰν καὶ περιβολὰς ἔργῳ τηλικούτῳ προεπούσας οὐ

παρέσχεν ὁ καιρὸς, ἐπὶ τὰς οἰκίας τραπομένων τῶν Συρακουσίων καὶ τὸ πῦρ μόλις ἐν τῇ νυκτὶ κατασβεσάντων.

XLVII. Ἡμέρα δ' ὡς ἦν, τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπέμεινε δημαγωγῶν, ἀλλὰ καταγρόντες ἑαυτῶν ἐφυγον, Ἡρακλείδης δὲ καὶ Θεοδότης αὐτοὶ κομίσαντες ἑαυτοὺς 5 τῷ Δίῳ παρέδωκαν, ἀδικεῖν ὁμολογοῦντες καὶ δεόμενοι βελτίου ἐκείνου τυχεῖν ἢ γεγόνασιν αὐτοὶ περὶ ἐκείνου· πρέπει δὲ Δίῳ τὴν ἄλλην ἅπασαν ἀρετὴν ἀσύγκριτον ἔχοντι καὶ πρὸς ὄργην κρείττονι φανῆναι τῶν ἡγνωμονηκότων, οἱ περὶ οὗ πρότερον ἐστασίασαν 10 πρὸς αὐτὸν νῦν ἠκούσιν ἠτιᾶσθαι τῆς ἀρετῆς ὁμολογοῦντες. Ταῦτα τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην δεομένων οἱ μὲν φίλοι παρεκελεύοντο τῷ Δίῳ μὴ φείδεσθαι κακῶν καὶ βασκάνων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τοῖς στρατιώταις χαρίσασθαι τὸν Ἡρακλείδην καὶ τοῦ πολιτεύματος ἕξε- 15 λειν δημοκρατίαν, ἐπιμανὲς νόσημα, τυραννίδος οὐκ ἔλαττον. Ὁ δὲ Δίων παραμυθούμενος αὐτοὺς ἔλεγεν, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις στρατηγοῖς πρὸς ὄπλα καὶ πόλεμον ἢ πλείστη τῆς ἀσκήσεώς ἐστιν, αὐτῷ δὲ πολὺν χρόνον ἐν Ἀκαδημείᾳ μεμελέτηται θυμοῦ περιεῖναι καὶ φθόρον καὶ 20 φιλονεικίας πάσης· ὧν ἐπίδειξις ἐστὶν οὐχ ἢ πρὸς φίλους καὶ χρηστοὺς μετριότης, ἀλλ' εἴ τις ἀδικούμενος εὐπαραίτητος εἴη καὶ πρῶτος τοῖς ἀμαρτάνουσι· βούλε- 979 σθαι δ' Ἡρακλείδου μὴ τοσοῦτον δυνάμει καὶ φρονήσει κρατῶν, ὅσον χρηστότητι καὶ δικαιοσύνῃ φανῆναι. Τὸ 25 γὰρ ἀληθῶς βέλτιον ἐν τούτοις· αἱ δὲ τοῦ πολέμου κατορθώσεις, εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδένα, τὴν γε τύχην διαμφισβητοῦσαν ἔχουσιν. Εἰ δ' Ἡρακλείδης ἄπιστος καὶ κακὸς διὰ φθόρον, οὗ τοι καὶ Δίωνα δεῖν θυμῷ διαφθεῖραι τὴν ἀρετὴν· τὸ γὰρ ἀντιτιμωρεῖσθαι τοῦ προ- 30 ἀδικεῖν νόμῳ δικαιοτέρον ὄρισθαι φύσει γινόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. Ἀνθρώπου δὲ κακίαν, εἰ καὶ χαλεπὸν

ἔστιν, οὐχ οὕτως ἄγριον εἶναι παντάπασι καὶ δύσκολον, ὥστε μὴ μεταβάλλειν χάριτι νικηθεῖσαν ὑπὸ τῶν πολλῶν εὖ ποιούντων.

**XLVIII.** Τοιοῦτοις χρησάμενος λογισμοῖς ὁ Δίων 5 ἀφῆκε τοὺς περὶ τὸν Ἡρακλείδην. Τραπόμενος δὲ πρὸς τὸ διατειχισμα τῶν μὲν Συρακουσίων ἕκαστον ἐκέλευσεν ἓνα κόψαντα σταυρὸν ἐγγὺς καταβάλλειν, τοὺς δὲ ξένους ἐπιστήσας διὰ νυκτὸς ἀναπαυομένων τῶν Συρακουσίων ἔλαθεν ἀποσταυρώσας τὴν ἀκρόπολιν, ὥστε μεθ' 10 ἡμέραν τὸ τάχος καὶ τὴν ἐργασίαν θεασαμένους ὁμοίως θαυμάζειν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς πολεμίους. Θάψας δὲ τοὺς τεθνηκότας τῶν Συρακουσίων καὶ λυσάμενος τοὺς ἐαλωκότας δισχιλίων οὐκ ἐλάττονας ὄντας ἐκκλησίαν συνήγαγε. Καὶ παρελθὼν Ἡρακλείδης εἰσηγήσατο γνώ- 15 μην αὐτοκράτορα στρατηγὸν ἐλέσθαι Δίωνα κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν. Ἀποδεξαμένων δὲ τῶν ἀρίστων καὶ χειροτονεῖν κελευόντων ἐθορύβησεν ὁ ναυτικὸς ὄχλος καὶ βάνανσος ἀχθόμενος ἐκπίπτουσι τῆς ναυαρχίας τῷ Ἡρακλείδῃ, καὶ νομίζων αὐτόν, εἰ καὶ τᾶλλα μηδεὸς ἄξιός 20 ἔστι, δημοτικώτερόν γε πάντως εἶναι τοῦ Δίωνος καὶ μᾶλλον ὑπὸ χεῖρα τοῖς πολλοῖς. Ὁ δὲ Δίων τοῦτο μὲν ἐφῆκεν αὐτοῖς καὶ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέδωκε τῷ Ἡρακλείδῃ, πρῶτος δὲ τῆς γῆς καὶ τῶν οἰκιῶν τὸν ἀναδασμὸν ὠρμημένοις ἐναντιωθεὶς καὶ τὰ πρότερον ψηφι- 25 σθέντα περὶ τούτων ἀκυρώσας ἐλύπησεν. Ὅθεν εὐθύς ἐτέραν ἀρχὴν λαβὼν ὁ Ἡρακλείδης τοὺς συνεκκλεύσαντας μετ' αὐτοῦ στρατιώτας καὶ ναύτας ἐν Μεσσηνίᾳ καθήμενος ἐδημαγῶγει καὶ παρῶξυνε κατὰ τοῦ Δίωνος ὡς τυραννεῖν μέλλοντος· αὐτὸς δὲ πρὸς Διονύσιον ἐποιεῖτο 30 συνθήκας κρύφα διὰ Φάρακος τοῦ Σπαρτιάτου. Καὶ τοῦτο τῶν γνωριμωτάτων Συρακουσίων ὑπονοησάντων στάσις ἦν ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ δι' αὐτὴν ἀπορία καὶ

σπάνις ἐν ταῖς Συρακούσαις, ὥστε παντάπασιν ἀμηχανεῖν τὸν Δίωνα καὶ κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν φίλων οὕτω δυσμεταχείριστον ἄνθρωπον καὶ διεφθαρμένον ὑπὸ φθόνου καὶ πονηρίας ἀυξήσαντα καθ' αὐτοῦ τὸν Ἡρακλείδην.

5

XLIX. Φάρακος δὲ πρὸς Νέα πόλει τῆς Ἀκραγαντίνης στρατοπεδεύοντας, ἐξαγαγὼν τοὺς Συρακουσίους ἐβούλετο μὲν ἐν ἐτέρῳ καιρῷ διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτόν, Ἡρακλείδου δὲ καὶ τῶν ναυτῶν καταβοώντων, ὡς οὐ βούλεται μάχη κρῖναι τὸν πόλεμον Δίων, ἀλλ' αἰεὶ 10 μένοντος ἄρχειν, ἀναγκασθεὶς συνέβαλε καὶ ἠττήθη. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς οὐ βαρείας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑφ' ἑαυτῶν καὶ τοῦ στασιάζειν ταραχθέντων, αὐτίς ὁ Δίων παρεσκευάζετο μάχεσθαι καὶ συνέταττε πείθων καὶ παραθαρρύνων. Τῆς δὲ νυκτὸς ἄρχομένης ἀγγέλλεται πρὸς 15 αὐτὸν Ἡρακλείδην ἄραντα τὸν στόλον πλεῖν ἐπὶ Συρακουσῶν, ἐγνωκότα τὴν πόλιν καταλαβεῖν ἀποκλείσαι μετὰ τοῦ στρατεύματος. Εὐθύς οὖν ἀναλαβὼν τοὺς δυνατωτάτους καὶ προθυμοτάτους ἱππάσατο διὰ τῆς νυκτὸς· καὶ περὶ τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας πρὸς ταῖς 20 πύλαις ἦν σταδίους κατηνυκῶς ἑπτακοσίους. Ἡρακλείδης δὲ ταῖς ναυσίν, ὡς ἀμιλλώμενος ὑστέρησεν, ἀποπλεύσας καὶ πλανώμενος ἐν ταῖς πράξεσιν ἀσκόπως ἐπιτυγχάνει Γαισύλῳ τῷ Σπαρτιάτῃ, φάσκοντι πλεῖν ἐφ' ἡγεμονίᾳ Σικελιωτῶν ἐκ Λακεδαίμονος, ὡς πρότερόν 25 ποτε Γύλιππος. Ἄσμενος οὖν ἀναλαβὼν τοῦτον τὸν ἄνδρα καὶ περιεψάμενος ὥσπερ ἀλεξιφάρμακον τοῦ Δίωνος ἐπεδείκνυτο τοῖς συμμάχοις· καὶ κήρυκα πέμπων εἰς τὰς Συρακούσας ἐκέλευε δέχεσθαι τὸν Σπαρτιάτην ἄρχοντα τοὺς πολίτας. Ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Δίωνος, 30 ὡς εἶδεν ἄρχοντες ἱκανοὶ τοῖς Συρακουσίοις, εἰ δὲ πάντως δέοι καὶ Σπαρτιάτου τοῖς πράγμασιν, αὐτὸς οὕτως

980



εἶναι κατὰ ποιήσιν γεγωνῶς Σπαρτιάτης, τὴν μὲν ἀρχὴν ὁ Γαῖσυλος ἀπέγνω, πλεύσας δὲ πρὸς τὸν Δίωνα διήλλαξε τὸν Ἡρακλεῖδην ὄρκους δόντα καὶ πίστεις τὰς μεγίστας, αἷς αὐτὸς ὁ Γαῖσυλος ὤμοσε τιμωρὸς ἔσεσθαι  
5 Δίῳνι καὶ κολαστῆς Ἡρακλείδου κακοπραγμονοῦντος.

I. Ἐκ τούτου κατέλυσαν μὲν οἱ Συρακούσιοι τὸ ναυτικόν, οὐδὲν γὰρ ἦν ἔργον αὐτοῦ, μεγάλαι δὲ δαπάναι τοῖς πλέουσι καὶ στάσεως ἀφορμαὶ τοῖς ἄρχουσι· τὴν δὲ ἄκραν ἐπολιόρκουν ἐξοικοδομήσαντες τὸ περιτείχισμα.  
10 Μηδενὸς δὲ τοῖς πολιορκουμένοις βοηθοῦντος, ἐπιλιπόντος δὲ σίτου, τῶν δὲ μισθοφόρων γινομένων πονηρῶν, ἀπογνοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Διονυσίου τὰ πράγματα καὶ σπεισάμενος πρὸς τὸν Δίωνα τὴν μὲν ἄκραν ἐκείνω μετὰ τῶν ὄπλων καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς παρέδωκεν, αὐ-  
15 τος δὲ τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς ἀναλαβὼν καὶ πέντε πληρωσάμενος τριήρεις ἐξέπλει πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ Δίωνος ἀσφαλῶς μὲν ἐκπέμποντος, οὐδενὸς δὲ τῶν ἐν Συρακούσαις ἀπολείποντος ἐκείνην τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ παρόντας ἐπιβοωμένων, ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην  
20 καὶ τὸν ἥλιον ἐλευθέραις ἀνίσχοντα ταῖς Συρακούσαις οὐκ ἔφορῶσιν. Ὅπου γὰρ ἔτι νῦν τῶν λεγομένων κατὰ τῆς τύχης παραδειγμάτων ἐμφανεστάτον ἐστὶ καὶ μέγιστον ἢ Διονυσίου φυγῆ, τίνα χρὴ δοκεῖν αὐτῶν ἐκείνων τὴν τότε χαρὰν γενέσθαι καὶ πηλίκον φρονῆσαι τοὺς  
25 τὴν μεγίστην τῶν πώποτε τυραννίδων καθελόντας ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς;

II. Ἐκπλεύσαντος δὲ τοῦ Ἀπολλοκράτους καὶ τοῦ Δίωνος εἰς τὴν ἀκρόπολιν βαδίζοντος οὐκ ἐκαρτέρησαν αἱ γυναῖκες οὐδ' ἀνέμειναν εἰσελθεῖν αὐτόν, ἀλλ' ἐπὶ  
30 τὰς θύρας ἐξέδραμον, ἢ μὲν Ἀριστομάχη τὸν υἱὸν ἄγουσα τοῦ Δίωνος, ἢ δ' Ἀρέτη κατόπιν εἶπετο δακρύνουσα καὶ διαποροῦσα, πῶς ἀσπάσεται καὶ προσείπη τὸν ἄνδρα

κοινωνίας αὐτῇ πρὸς ἕτερον γεγενημένης. Ἀσπασαμένου δ' αὐτοῦ πρῶτον τὴν ἀδελφὴν, εἶτα τὸ παιδίον, ἢ Ἀριστομάχη προσαγαγοῦσα τὴν Ἀρέτην „Ἦτυχοῦμεν, ὦ Δίων,“ ἔφη „σοῦ φεύγοντος· ἤκων δὲ καὶ νικῶν ἀφήρηκας ἡμῶν ἀπάντων τὰς κατηφείας, πλὴν μόνης ταύτης, ἣν ἐπέιδον ἢ δυστυχής ἐγὼ σοῦ ζῶντος ἐτέρῳ συνελθεῖν βιασθεῖσαν. Ὅτε οὖν σὲ κύριον ἡμῶν ἢ τύχη πεποίηκε, πῶς αὐτῇ διαιτᾶς ἐκείνην τὴν ἀνάγκην; Πότερον ὡς θεῖον ἢ καὶ ὡς ἄνδρα σε ἀσπάσεται;“ Τοιαῦτα τῆς Ἀριστομάχης λεγούσης ὁ Δίων ἐκδακρῦσας προσηγάγετο φιλοστόργως τὴν γυναῖκα· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὸν υἱὸν ἐκέλευσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ βαδίζειν, ὅπου καὶ αὐτὸς διητᾶτο, τὴν ἄκραν ἐπὶ τοῖς Συρακουσίοις ποιησάμενος.

LII. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων αὐτῷ προκεχωρηκότων οὐδὲν ἀπολαῦσαι πρότερον ἤξίωσε τῆς παρουσίας εὐτυχίας ἢ τὸ καὶ φίλοις χάριτας καὶ συμμάχοις δωρεάς, μάλιστα δὲ τοῖς ἐν ἄστει συνήθεσι καὶ ξένοις ἀπονειμαίτινα φιλανθρωπίας καὶ τιμῆς μερίδα τῇ μεγαλοψυχίᾳ τὴν δύναμιν ὑπερβαλλόμενος. Ἐαυτὸν δὲ λιτῶς καὶ σωφρόνως ἐκ τῶν τυχόντων διώκει, θαναμαζόμενος ὅτι, μὴ 981 μόνον Σικελίας τε καὶ Καρχηδόνας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος ὅλης ἀποβλεπούσης πρὸς αὐτὸν εὐημεροῦντα, καὶ μηδὲν οὕτω μέγα τῶν τότε νομιζόντων, μηδ' ἐπιφανεστέρως περὶ ἄλλον ἠγεμόνα τόλμης καὶ τύχης γεγυῖναι δοκούσης, οὕτω παρεῖχεν ἑαυτὸν ἐσθῆτι καὶ θεραπείᾳ καὶ τραπέξῃ μέτριον, ὥσπερ ἐν Ἀκαδημείᾳ συσσιτῶν μετὰ Πλάτωνος, οὐκ ἐν ξεναγοῖς καὶ μισθοφόροις διαιτώμενος, οἷς αἰ καθ' ἐκάστην ἡμέραν πλησμοναὶ καὶ ἀπολαύσεις παραμυθία τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων εἰσίν. 30 Ἄλλ' ἐκείνῳ μὲν Πλάτων ἔγραφεν, ὡς πρὸς ἓνα νῦν τῆς οἰκουμένης τοῦτον ἅπαντες ἀποβλέπουσιν, αὐτὸς δὲ ἐκεῖ-

νος, ὡς ἔοικεν, ἀφεώρα πρὸς ἓν χωρίον μιᾶς πόλεως, τὴν Ἀκαδήμειαν, καὶ τοὺς αὐτόθι καὶ θεατὰς καὶ δικαστὰς ἐγίνωσκεν οὔτε πρᾶξιν οὔτε τόλμαν οὔτε νίκην τινὰ θαυμάζοντας, ἀλλὰ μόνον, εἰ κοσμίως καὶ σωφρόνως τῇ τύχῃ χρῆται καὶ παρέχει μέτριον ἑαυτὸν ἐν πράγμασι μεγάλοις ἀποσκοποῦντας. Τοῦ μέντοι περὶ τὰς ὀμιλίας ὄγκου καὶ τοῦ πρὸς τὸν δῆμον ἀτενοῦς ἐφιλονεῖκει μηδὲν ὑφελεῖν μηδὲ χαλάσαι, καίτοι τῶν πραγμάτων αὐτῷ χάριτος ἐνδεῶν ὄντων καὶ Πλάτωνος ἐπιτιμῶντος, ὡς εἰρήκαμεν, καὶ γράφοντος, ὅτι ἡ αὐθάδεια ἐρημία σύνοικός ἐστιν. Ἀλλὰ φύσει τε φαίνεται πρὸς τὸ πιθανὸν δυσκεράστῳ κεχρημένος, ἀντισπᾶν τε τοὺς Συρακουσίους ἄγαν ἀνειμένους καὶ διατεθρομμένους προθυμούμενος.

15 LIII. Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης αὐτίς ἐπέκειτο· καὶ πρῶτον μὲν εἰς συνέδριον παρακαλούμενος οὐκ ἐβούλετο βαδίζειν· ἰδιώτης γὰρ ὢν μετὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιάζειν πολιτῶν. Ἐπειτα κατηγορεῖ τοῦ Δίωνος, ὅτι τὴν ἄκραν οὐ κατέσκαψε καὶ τῷ δήμῳ τὸν Διονυσίου τάφον ὠρμη-  
20 μένῳ λῦσαι καὶ τὸν νεκρὸν ἐκβαλεῖν οὐκ ἐπέτρεψε, μεταπέμπεται δὲ ἐκ Κορίνθου συμβούλους καὶ συνάρχοντας ἀπαξιῶν τοὺς πολίτας. Τῷ δ' ὄντι μετεπέμπετο τοὺς Κορινθίους ὁ Δίων ἢ ἐπενόει πολιτείαν ῥᾶον ἐλπίζων καταστήσειν ἐκείνων παραγενομένων. Ἐπενόει δὲ τὴν  
25 μὲν ἄκρατον δημοκρατίαν, ὡς οὐ πολιτείαν, ἀλλὰ παντοπῶλιον οὔσαν πολιτειῶν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, κωλύειν, Λακωνικὸν δέ τι καὶ Κρητικὸν σχῆμα μεξάμενος ἐκ δήμου καὶ βασιλείας ἀριστοκρατίαν ἔχον τὴν ἐπιστατουῦσαν καὶ βραβεύουσαν τὰ μέγιστα καθιστάναι καὶ  
30 κοσμεῖν, ὁρῶν καὶ τοὺς Κορινθίους ὀλιγαρχικώτερόν τε πολιτενομένους καὶ μὴ πολλὰ τῶν κοινῶν ἐν τῷ δήμῳ πράττοντας. Ὡς οὖν μάλιστα πρὸς ταῦτα τὸν Ἡρακλεί-

δην ἐναντιώσεσθαι προσεδόκα καὶ τᾶλλα ταραχώδης καὶ εὐμετάθετος καὶ στασιαστικός ἦν, οὓς πάλαι βουλομένους αὐτὸν ἐκώλυεν ἀνελεῖν, τούτοις ἐπέτρηψε τότε· καὶ παρελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν ἀποκτιννύουσιν αὐτόν. Ἐλύπησε δὲ σφόδρα τοὺς Συρακουσίους ἀποθανών. 5 Ὅμως δὲ τοῦ Δίωνος ταφάς τε λαμπρὰς παρασκευάσαντος καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος ἐπομένου προπέμφαντος τὸν νεκρόν, εἶτα διαλεχθέντος αὐτοῖς, συνέγνωσαν, ὡς οὐ δυνατόν ἦν ταρασσομένην παύσασθαι τὴν πόλιν Ἡρακλείδου καὶ Δίωνος ἅμα πολιτευομένων. 10

LIV. Ἦν δέ τις ἑταῖρος τοῦ Δίωνος ἐξ Ἀθηναίων, Κάλλιππος, ὃν φησιν ὁ Πλάτων οὐκ ἀπὸ παιδείας, ἀλλ' ἐκ μυσταγωγῶν καὶ τῆς περιτρεχούσης ἑταιρείας γνώριμον αὐτῷ γενέσθαι καὶ συνήθη, μετασχὼν δὲ τῆς στρατείας καὶ τιμώμενος, ὥστε καὶ συνεισελθεῖν εἰς τὰς Συρακού- 15 σας πρῶτος τῶν ἑταίρων ἀπάντων ἐστεφανωμένος καὶ λαμπρὸς ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ διάσημος. Ἐπεὶ δέ, τῶν πρῶτων καὶ βελτίστων φίλων τοῦ Δίωνος ἀνηλωμένων 982 ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ τεθνηκότος Ἡρακλείδου, τὸν τε δῆμον ἑώρα τῶν Συρακουσίων ἔρημον ἡγεμόνος ὄντα καὶ 20 τοὺς στρατιώτας τοὺς μετὰ Δίωνος προσέχοντας αὐτῷ μάλιστα, μιαινότατος ἀνθρώπων γενόμενος καὶ παντάπασιν ἐλπίσας Σικελίαν ἄθλον ἔξειν τῆς ξενοκτονίας, ὡς δέ φασιν ἔνιοι, καὶ τάλαντα προσλαβῶν εἴκοσι τοῦ φό- 25 νου μισθὸν παρὰ τῶν πολεμίων, διέφθειρε καὶ παρεσκευάζε τινὰς τῶν ξένων ἐπὶ τὸν Δίωνα, κακοηθεστάτην ἀρχὴν καὶ πανουργοτάτην ποιησάμενος. Ἄει γὰρ τινὰς φωνὰς τῶν στρατιωτῶν πρὸς ἐκεῖνον ἢ λελεγμένας ἀλη- 30 θῶς ἀναφέρων ἢ πεπλασμένας ὑφ' αὐτοῦ τοιαύτην ἐξουσίαν ἔλαβε διὰ τὴν πίστιν, ὥστ' ἐντυγχάνειν κρύφα 30 καὶ διαλέγεσθαι μετὰ παρρησίας οἷς βούλοιοτο κατὰ τοῦ Δίωνος, αὐτοῦ κελεύοντος, ἵνα μηδὲ εἰς λανθάνῃ τῶν

ὑπούλως καὶ δυσμενῶς ἔχόντων. Ἐκ δὲ τούτων συνέ-  
βαινε τοὺς μὲν πονηροὺς καὶ νοσοῦντας εὐρίσκειν ταχὺ  
καὶ συνιστάναι τὸν Κάλλιππον, εἰ δὲ τις ἀπωσάμενος τοὺς  
λόγους αὐτοῦ καὶ τὴν πείραν ἐξείποι πρὸς τὸν Δίωνα,  
5 μὴ ταράττεσθαι μηδὲ χαλεπαίνειν ἐκεῖνον, ὡς ἂ προσέ-  
ταττε τοῦ Καλλίππου περαινόντος.

LV. Συνισταμένης δὲ τῆς ἐπιβουλῆς φάσμα γίνεται  
τῷ Δίῳνι μέγα καὶ τερατῶδες. Ἐτύγγανε μὲν γὰρ ὄψῃ  
τῆς ἡμέρας καθεζόμενος ἐν παστᾶδι τῆς οἰκίας μόνος ὦν  
10 πρὸς ἑαυτῷ τὴν διάνοιαν· ἐξαίφνης δὲ φόφου γενομέ-  
νου πρὸς θατέρῳ πέρατι τῆς στοᾶς, ἀποβλέψας ἔτι φω-  
τὸς ὄντος εἶδε γυναῖκα μεγάλην, στολῇ μὲν καὶ προσώπῳ  
μηδὲν Ἐριννύος τραγικῆς παραλλάττουσαν, σαίρουσαν  
δὲ καλλύντρῳ τινὶ τὴν οἰκίαν. Ἐκπλαγεὶς δὲ δεινῶς καὶ  
15 περίφοβος γενόμενος μετεπέμψατο τοὺς φίλους καὶ διη-  
γείτο τὴν ὄψιν αὐτοῖς καὶ παραμένειν ἔδειτο καὶ συν-  
νυκτερεύειν, παντάπασιν ἐκστατικῶς ἔχων καὶ δεδοικῶς  
μὴ πάλιν εἰς ὄψιν αὐτῷ μονωθέντι τὸ τέρας ἀφίκηται.  
Τοῦτο μὲν οὖν αὐτῷ οὐ συνέπεσε. Μεθ' ἡμέρας δ' ὀλί-  
20 γας ὁ υἱὸς αὐτοῦ σχεδὸν ἀντίκαις ὦν ἐκ τινος λύπης καὶ  
ὀργῆς μικρὰν καὶ παιδικὴν ἀρχὴν λαβούσης ἔκριψεν ἑαυ-  
τὸν ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὴν κεφαλὴν καὶ διεφθάρη.

LVI. Ἐν τοιούτοις δὲ τοῦ Δίωνος ὄντος ὁ Κάλλιππος  
ἔτι μᾶλλον εἶχετο τῆς ἐπιβουλῆς· καὶ λόγον εἰς τοὺς  
25 Συρακουσίους ἐξέδωκεν, ὡς ὁ Δίων ἅπαις γεγωνῶς  
ἔγνωκε τὸν Διονυσίου καλεῖν Ἀπολλοκράτην καὶ ποιεί-  
σθαι διάδοχον, ἀδελφιδοῦν μὲν ὄντα τῆς ἑαυτοῦ γυναι-  
κός, θυγατριδοῦν δὲ τῆς ἀδελφῆς. Ἦδη δὲ καὶ τὸν  
Δίωνα καὶ τὰς γυναῖκας ὑπόνοια τῶν πραττομένων εἶχε  
30 καὶ μηνύσεις ἐγίνοντο πανταχόθεν. Ἄλλ' ὁ μὲν Δίων,  
ὡς ἔοικεν, ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἡρακλείδην ἀχθόμενος καὶ  
τὸν φόνου ἐκεῖνον, ὡς τινα τοῦ βίου καὶ τῶν πράξεων

αὐτῷ κηλῖδα περικειμένην, δυσχεραίνων ἀεὶ καὶ βαρυνόμενος εἶπεν, ὅτι πολλάκις ἤδη θνήσκειν ἔτοιμός ἐστι καὶ παρέχειν τῷ βουλομένῳ σφάττειν αὐτόν, εἰ ζῆν δεήσει μὴ μόνον τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς φίλους φυλαττόμενον. Τὰς δὲ γυναῖκας ὁρῶν ὁ Κάλλιππος ἔξεταξούσας ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα καὶ φοβηθεὶς ἦλθε πρὸς αὐτὰς ἀρνούμενος καὶ δακρύων καὶ πίστιν ἦν βούλονται διδόναι βουλόμενος. Αἱ δ' ἠξίουσαν αὐτὸν ὁμόσαι τὸν μέγαν ὄρκον. Ἦν δὲ τοιοῦτος· καταβὰς εἰς τὸ τῶν Θεσμοφόρων τέμενος ὁ διδούς τὴν πίστιν ἱερῶν τινῶν γε-  
 10 νομένων περιβάλλεται τὴν πορφυρίδα τῆς θεοῦ, καὶ λαβῶν δᾶδα καιομένην ἀπόμνυσι. Ταῦτα ποιήσας ὁ Κάλλιππος πάντα καὶ τὸν ὄρκον ἀπομόσας οὕτω κατεγέλασε τῶν θεῶν, ὥστε περιμείνας τὴν ἐορτὴν ἧς ᾤμοσε θεοῦ δρᾶ τὸν φόνον ἐν τοῖς Κορείοις, οὐδὲν ἴσως τὸ περὶ τὴν  
 15 ἡμέραν τῆς θεοῦ ποιησάμενος, ὡς ἀσεβουμένης πάντως, εἰ καὶ κατ' ἄλλον χρόνον ἔσφαττε τὸν μύστην αὐτῆς ὁ μυσταγωγός.

LVII. Ὅντων δὲ πλείονων ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς πράξεως, καθεξομένου Δίωνος ἐν οἰκῆματι κλίνας τινὰς ἔχοντι  
 983 μετὰ τῶν φίλων, οἱ μὲν ἔξω τὴν οἰκίαν περιέστησαν, οἱ δὲ πρὸς ταῖς θύραις τοῦ οἴκου καὶ ταῖς θυρίσιν ἦσαν. Αὐτοὶ δ' οἱ προσφέρειν τὰς χεῖρας μέλλοντες Ζακύνθιοι παρῆλθον ἄνευ ξιφῶν ἐν τοῖς χιτῶσιν. Ἄμα δ' οἱ μὲν ἔξω τὰς θύρας ἐπισπασάμενοι κατεῖχον, οἱ δὲ τῷ Δίῳνι  
 25 προσπεσόντες κατὰ γχειν ἐπειρῶντο καὶ συντρίβειν αὐτόν. Ὡς δ' οὐδὲν ἐπέβαινον, ἦτουν ξίφος· οὐδεὶς δ' ἐτόλμα τὰς θύρας ἀνοῖξαι. Συχνολὸι γὰρ ἦσαν ἔνδον οἱ μετὰ τοῦ Δίωνος, ὧν ἕκαστος οἰόμενος, ἂν ἐκείνου πρόηται, διασώσειν ἑαυτόν, οὐκ ἐτόλμα βοηθεῖν. Διατριβῆς δὲ γε-  
 30 νομένης Λύκων ὁ Συρακούσιος ὁρέγει τινὶ τῶν Ζακυνθίων διὰ τῆς θυρίδος ἐγχειρίδιον, ᾧ καθάπερ ἱερεῖον

ὑπούλωσ καὶ δυσμενῶσ ἐχόντων. Ἐκ δὲ τοῦ  
 βαινε τοὺς μὲν πονηροὺσ καὶ νοσοῦντας  
 καὶ συνιστάναι τὸν Κάλλιππον, εἰ δὲ τις  
 λόγουσ αὐτοῦ καὶ τὴν πείραν ἐξείκο  
 5 μὴ ταράττεσθαι μηδὲ χαλεπαίνειν  
 ταττε τοῦ Κάλλιππου περαίνοντ

LV. Συνισταμένησ δὲ τῆσ  
 τῷ Δίῳι μέγα καὶ τερατώ  
 τῆσ ἡμέρασ καθεζόμενοσ ἐ  
 10 πρὸσ ἑαυτῷ τὴν διάνο  
 νου πρὸσ θατέρῳ πέρ  
 τὸσ ὄντοσ εἶδε γυνα  
 μηδὲν Ἐριννύοσ  
 δὲ καλλύντῳ

15 περίφοβοσ γ  
 γείτο τὴν  
 νυκτερε  
 μὴ π  
 Τοῦ  
 20 γ  
 σασ ὅτε καὶ φασιν αὐτὸν εἰπεῖν, ὅτι πόλιον ἀπολωλεκῶσ  
 τυρόκνηστιν εἴληφεν. Ἐπιθέμενοσ δὲ Μεσσηνίοισ καὶ  
 τοὺσ πλείστουσ στρατιώτασ ἀπολέσασ, ἐν οἷσ ἦσαν οἱ  
 25 Δίῳνα κατακτείναντεσ, οὐδεμιᾶσ δὲ πόλεωσ αὐτὸν ἐν  
 Σικελία προσδεχομένησ, ἀλλὰ μισούντων ἀπάντων καὶ  
 προβαλλομένων, Ῥήγιον κατέσχευ. Ἐκεῖ δὲ λυπρῶσ  
 πρᾶττων καὶ κακῶσ διατρέφων τοὺσ μισθοφόρουσ ὑπὸ  
 Λεπτίνου καὶ Πολυπέροχτοσ ἀνηρέθη, χρῆσαμένων ξι  
 φιδίῳ κατὰ τύχην, ᾧ καὶ Δίῳνα πληγῆναί φασιν.  
 30 Ἐγνώσθη δὲ τῷ μεγέθει (βραχὺ γὰρ ἦν, ὥσπερ τὰ Λα  
 κωνικά) καὶ τῇ κατασκευῇ τῆσ τέχνησ, εἰργασμένον γλα  
 φυρῶσ καὶ περιττῶσ. Τοιαύτην μὲν οὖν τίσιν Κάλλιπ

ως ἔδωκε τὴν δ' Ἀριστομάχην καὶ τὴν Ἀρέτην, ὡς  
 ἴθυσαν ἐκ τῆς εἰρκτῆς, ἀναλαβὼν Ἰκέτης ὁ Συρα-  
 κος, εἰς τῶν Δίωνος φίλων γεγονώς, ἐδόκει πι-  
 κλὶ καλῶς περιέπειν. Ἐἶτα συμπεισθεὶς ὑπὸ τῶν  
 ἐχθρῶν καὶ παρασκευάσας πλοῖον αὐταῖς, ὡς δ  
 ἰόννησον ἀποσταλησομέναις, ἐκέλευσε κατὰ  
 ἰφάξαντας ἐκβαλεῖν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ  
 καταποντισθῆναι λέγουσι καὶ τὸ παιδίον  
 Τερικλῆθε δὲ καὶ τοῦτον ἀξία ποιηὴ τῶν  
 Αὐτός τε γὰρ ὑπὸ Τιμολέοντος ἀλοῦς 10  
 τέρως δύο προσάπεντειναν αὐτοῦ Δί-  
 Συρακούσιοι, περὶ ὧν ἐν τῷ Τιμο-  
 λαστα γέγραπται.

15

## Β Ρ Ο Υ Τ Ο Σ.

984 I. Μάρκου δὲ Βρούτου πρόγονος ἦν Ἰούνιος Βροῦ-  
 τος, ὃν ἀνέστησαν ἐν Καπιτωλίῳ χαλκοῦν οἱ πάλαι Ῥω-  
 μαῖοι μέσον τῶν βασιλέων ἐσπασμένον ξίφος, ὡς βε-  
 βαιότατα καταλύσαντα Ταρκυνίους. Ἄλλ' ἐκεῖνος μὲν,  
 ὥσπερ τὰ ψυχρήλατα τῶν ξιφῶν, σκληρὸν ἐκ φύσεως  
 καὶ οὐ μαλακὸν ἔχων ὑπὸ λόγου τὸ ἦθος ἄχρι παιδοφο-  
 νίας ἐξώκειλε τῷ θυμῷ τῷ κατὰ τῶν τυράννων, οὕτω δὲ 25  
 δ', ὑπὲρ οὗ γράφεται ταῦτα, παιδεία καὶ λόγῳ διὰ φι-  
 λосоφίας καταμίξας τὸ ἦθος, καὶ τὴν φύσιν ἐμβριθῆ καὶ  
 πράξειαν οὐσαν ἐπεγείρας ταῖς πρακτικαῖς ὁρμαῖς, ἐμ-  
 μελέστατα δοκεῖ κραθῆναι πρὸς τὸ καλόν, ὥστε καὶ τοὺς  
 ἀπεχθανομένους αὐτῷ διὰ τὴν ἐπὶ Καίσαρα συνωμο- 30  
 σίαν, εἰ μὲν τι γενναῖον ἢ πρᾶξις ἦνεγκε, Βρούτῳ  
 προσάπτειν, τὰ δυσχερέστερα δὲ τῶν γεγονότων τρέπειν



εἰς Κάσσιον, οἰκεῖον μὲν ὄντα Βρούτου καὶ φίλον, ἀπλοῦν δὲ τῷ τρόπῳ καὶ καθαρὸν οὐχ ὁμοίως. Σερβιλία δὲ ἡ μήτηρ ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Ἄλαν Σερβίλιον, ὃς Μαιλίου Σπορίου τυραννίδα κατασκευαζομένου καὶ 5 ταράττοντος τὸν δῆμον ἐγχειρίδιον λαβὼν ὑπὸ μάλης προῆλθεν εἰς ἀγορὰν καὶ παραστὰς τῷ ἀνδρὶ πλησίον, ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλων καὶ διαλέγεσθαι, προσνεύσαντα πατάξας ἀπέκτεινε. Τοῦτο μὲν οὖν ὁμολογούμενόν ἐστι· τὸ δὲ πατρῶον γένος οἱ διὰ τὸν Καίσαρος φό- 10 νον ἐχθραν τινὰ καὶ δυσμένειαν ἀποδεικνύμενοι πρὸς Βρούτον οὗ φασι εἰς τὸν ἐκβαλόντα Ταρκυνίους ἀνήκειν, οὐδὲν γὰρ ἐκείνῳ λειφθῆναι γένος ἀνελόντι τοὺς υἱούς, ἀλλὰ δημότητα τοῦτον, οἰκονόμου υἱὸν ὄντα Βρούτου, ἄρτι καὶ πρώην εἰς ἄρχοντα προελθεῖν. Πο- 15 σσειδῶνιος δ' ὁ φιλόσοφος τοὺς μὲν ἐνηλίκους φησὶν ἀπολέσθαι τοῦ Βρούτου παῖδας ὡς ἰστόρηται, τρίτον δὲ λειφθῆναι νῆπιον, ἀφ' οὗ τὸ γένος ὠρμῆσθαι· καὶ τῶν γε καθ' αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας γεγονότων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἀναφέρειν ἐνίους πρὸς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Βρού- 20 του τὴν ὁμοιότητα τῆς ἰδέας. Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα.

II. Σερβιλίας δὲ τῆς Βρούτου μητρὸς ἀδελφὸς ἦν Κάτων ὁ φιλόσοφος, ὃν μάλιστα Ῥωμαίων ἐξήλωσεν οὗτος θεῖον ὄντα καὶ πενθερὸν ὕστερον γενόμενον. Τῶν 25 δὲ Ἑλληνικῶν φιλοσόφων οὐδεὶς μὲν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἀνήκοός ἦν οὐδὲ ἀλλότριος, διαφερόντως δ' ἐσπουδάκει πρὸς τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος. Καὶ τὴν νέαν καὶ μέσην λεγομένην Ἀκαδημειαν οὐ πάνυ προσιέμενος ἐξήγητο τῆς παλαιᾶς, καὶ διετέλει θαυμάζων μὲν Ἀντίοχον 30 τὸν Ἀσκαλωνίτην, φίλον δὲ καὶ συμβιωτὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πεπονημένον Ἄριστον, ἄνδρα τῇ μὲν ἐν λόγοις ἕξει πολλῶν φιλοσόφων λειπόμενον, εὐταξία δὲ

καὶ πραότητι τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλον. Ὁ δ' Ἐμπυλος, οὗ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνηται πολλάκις ὡς συμβιοῦντος αὐτῷ, φήτωρ ἦν καὶ καταλέλοιπε μικρὸν μὲν, οὐ φαῦλον δὲ σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βρούτος ἐπιγέγραπται. 5  
 985 Ῥωμαιστὶ μὲν οὖν ἤσκητο πρὸς τὰς διεξόδους καὶ τοὺς ἀγῶνας Ικανῶς ὁ Βρούτος, Ἑλληνιστὶ δὲ τὴν ἀποφθεγματικὴν καὶ Λακωνικὴν ἐπιτηδεύων βραχυλογίαν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνιαχοῦ παράσημός ἐστιν. Οἷον ἤδη καθεστηκῶς εἰς τὸν πόλεμον γράφει Περγαμηνοῖς· „Ἀκούω 10 ὑμᾶς Δολοβέλλα δεδωκέναι χρήματα· ἂ εἰ μὲν ἐκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν· εἰ δὲ ἄκοντες, ἀποδείξατε τῷ ἔμοι ἐκόντες δοῦναι.“ Πάλιν Σαμίσις· „Αἰ βουλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι, αἰ ὑπουργίαι βραδείαι. Τί τούτων τέλος ἐννοεῖσθε;“ Καὶ [περὶ Παταρέων] ἑτέραν· „Ξάνθιοι 15 τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες τάφον ἀπονοίας ἐσχήκασιν τὴν πατρίδα, Παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς ἔμοι οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἑλευθερίας. Ἐξὸν οὖν καὶ ὑμῖν ἢ τὴν Παταρέων κρίσιν ἢ τὴν Ξανθίων τύχην ἐλέσθαι.“ Τὸ μὲν οὖν τῶν παρα- 20 σήμων γένος ἐπιστολίων τοιοῦτόν ἐστιν.

III. Ἐτι δὲ μειράκιον ἂν Κάτωνι τῷ θείῳ συναπεδήμησεν εἰς Κύπρον ἐπὶ Πτολεμαῖον ἀποσταλέντι. Πτολεμαίου δὲ διαφθείραντος ἑαυτὸν ὁ Κάτων αὐτὸς ἐν Ῥόδῳ διατριβὴν ἔχων ἀναγκαίαν ἔτυχε μὲν ἤδη τινὰ τῶν 25 φίλων Κανίδιον ἐπὶ τὴν τῶν χρημάτων φυλακὴν ἀπεσταλκῶς, δείσας δ' ἐκεῖνον ὡς οὐκ ἀφεξόμενον κλοπῆς, ἔγραψε τῷ Βρούτῳ πλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Κύπρον ἐκ Παμφυλίας· ἐκεῖ γὰρ ἑαυτὸν ἀναλαμβάνων ἐκ τινος ἀσθενείας διῆγεν. Ὁ δὲ καὶ μάλα ἄκων ἐπλευσε, τὸν τε 30 Κανίδιον αἰδούμενος, ὡς ἀτίμως ἀπερριμμένον ὑπὸ τοῦ Κάτωνος, καὶ ὅλως τὴν τοιαύτην ἐπιμέλειαν καὶ διο-

κῆσιν, ἅτε δὴ νέος καὶ σχολαστῆς, οὐκ ἔλευθέριον οὐδ' ἑαυτοῦ ποιούμενος. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ περὶ ταῦτα συντείνας ἑαυτὸν ὑπὸ τοῦ Καίτωνος ἐκῆνέθη, καὶ τῆς οὐσίας ἐξαργυρισθείσης ἀναλαβὼν τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων εἰς Ῥώμην ἐπλευσεν.

IV. Ἐπεὶ δὲ τὰ πράγματα διέστη Πομπηίου καὶ Καίσαρος ἐξενεγκαμένων τὰ ὄπλα καὶ τῆς ἡγεμονίας ταραχθείσης, ἐπίδοξος μὲν ἦν αἰρήσεσθαι τὰ Καίσαρος· ὁ γὰρ πατήρ αὐτοῦ διὰ τὸν Πομπηίου ἐτεθνήκει πρότερον· ἀξιώων δὲ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων ἐπίπροσθεν ποιεῖσθαι καὶ τὴν Πομπηίου νομιζῶν ὑπόθεσιν βελτίονα πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι τοῦ Καίσαρος ἐκείνῳ προσέθετο. Καίτοι πρότερον ἀπαντήσας οὐδὲ προσεῖπε τὸν Πομπηίου, ἄγος ἡγούμενος μέγα πατρὸς φονεῖ διαλέγεσθαι· τότε δ' ὡς ἄρχοντι τῆς πατρίδος ὑποτάξας ἑαυτὸν εἰς Κιλικίαν ἐπλευσε πρεσβευτῆς μετὰ Σηστίου τοῦ λαχόντος τὴν ἐπαρχίαν. Ὡς δ' ἐκεῖ πράττειν οὐδὲν ἦν μέγα καὶ συνέσαν εἰς ταῦτ' ἤδη Πομπηίος καὶ Καίσαρ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῶν ὄλων, ἦκεν εἰς Μακεδονίαν ἐθελοντῆς τοῦ κινδύνου μεθέξων· ὅτε καὶ φασὶ Πομπηίου ἠσθέντα καὶ θναυμάσαντα προσιόντος αὐτοῦ καθεζόμενον ἐξαναστῆναι καὶ περιβαλεῖν ὡς κρείττονα πάντων ὀρώντων. Ἐν δὲ τῇ στρατείᾳ τῆς ἡμέρας ὅσα μὴ Πομπηίῳ συνῆν περὶ λόγους καὶ βιβλία διέτριβεν, οὐ μόνον τὸν ἄλλον χρόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς μεγάλης μάχης. Ἦν μὲν ἀκμὴ θέρους καὶ καῦμα πολὺ πρὸς ἐλώδεσι χωρίοις ἐστρατοπεδευκότων, τῷ δὲ Βρούτῳ οὐ ταχέως ἦκον οἱ τὴν σκηνὴν κομίζοντες. Ἐκπονηθεῖς δὲ περὶ ταῦτα, μεσημβρίας μόλις ἀλειψάμενος καὶ φαγῶν ὀλίγα, τῶν ἄλλων ἢ καθευδόντων ἢ πρὸς ἐπινοία καὶ φροντίδι τοῦ μέλλοντος ὄντων, αὐτὸς ἄχρι τῆς ἑσπέρας ἔγραφε συντάττων ἐπιτομὴν Πολυβίου.

V. Λέγεται δὲ καὶ Καίσαρ οὐκ ἀμελεῖν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ προειπεῖν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἡγεμόσιν ἐν τῇ μάχῃ μὴ κτείνειν Βροῦτον, ἀλλὰ φεῖδασθαι καὶ παρασχόντα μὲν ἔκουσίως ἄγειν, εἰ δὲ ἀπομάχοιτο πρὸς τὴν σύλληψιν, ἔαν καὶ μὴ βιάζεσθαι· καὶ ταῦτα ποιεῖν τῇ μητρὶ 5  
986 τοῦ Βρούτου Σερβιλία χαριζόμενος. Ἐγνώκει γάρ, ὡς ἔοικε, νεανίας ὧν ἔτι τὴν Σερβιλίαν ἐπιμανεῖσαν αὐτῷ, καὶ καθ' οὓς μάλιστα χρόνους ὁ ἔρως ἐπέφλεγε γενόμενον τὸν Βροῦτον ἐπέπειστό πως ἔξ ἑαυτοῦ γεγυῖναι. Λέγεται δὲ τῶν περὶ Κατιλίαν πραγμάτων μεγάλων 10 ἐμπεπτωκότων εἰς τὴν σύγκλητον, ἃ μικρὸν ἐδέησεν ἀνατρέψαι τὴν πόλιν, ἐστάναι μὲν ὁμοῦ Κάτωνα καὶ Καίσαρα διαφορομένους περὶ γνώμης, ἐν τούτῳ δὲ γραμματιδίου μικροῦ προσδοθέντος ἔξωθεν Καίσαρι, τὸν μὲν ἀναγινώσκειν σιωπῇ, Κάτωνα δὲ βοᾶν, ὡς 15 δεινὰ ποιεῖ Καίσαρ ἐντεύξεις καὶ γράμματα παρὰ τῶν πολεμίων προσδεχόμενος. Θορυβησάντων δὲ πολλῶν καὶ τοῦ Καίσαρος τὸ δελτάριον, ὡς εἶχε, τῷ Κάτωνι προσδόντος, ἀναγνόντα Σερβιλίας τῆς ἀδελφῆς ἀκόλαστον ἐπιστόλιον ἐκεῖνο μὲν εἶπαι πρὸς τὸν Καίσαρα καὶ 20 εἶπεῖν „Κράτει, μέθυσε,“ πρὸς δὲ τὴν γνώμην καὶ τὸν λόγον αὐθις ἔξ ἀρχῆς τραπέσθαι. Οὕτω μὲν ἦν ὁ πρὸς Καίσαρα Σερβιλίας ἔρως περιβόητος.

VI. Γενομένης δὲ τῆς κατὰ Φάρσαλον ἥττης καὶ Πομπηίου μὲν ἐπὶ θάλασσαν διεκπεσόντος, πολιορκου- 25 μένου δὲ τοῦ χάρακος, ἔλαθεν ὁ Βροῦτος κατὰ πύλας πρὸς τόπον ἐλώδη καὶ μεστὸν ὑδάτων καὶ καλάμου φερούσας ἔξελθῶν καὶ διὰ νυκτὸς ἀποσωθεὶς εἰς Λάρισσαν. Ἐκεῖθεν δὲ γράψαντος αὐτοῦ Καίσαρ ἦσθη τε σωζόμενος, καὶ καλεύσας πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν οὐ μόνον 30 ἀπέφηκε τῆς αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμώμενον ἐν τοῖς μάλιστα περὶ αὐτὸν εἶχεν. Οὐδενὸς δ' ὄπη φεύγοι Πομπηίος

εἶπεῖν ἔχοντας, ἀλλ' ἀπορίας οὔσης, ὁδόν τινα σὺν τῷ  
 Βρούτῳ βαδίζων μόνος ἀπεπειράτο τῆς γνώμης. Καὶ  
 δόξαντος ἐκ τινων διαλογισμῶν ἄριστα περὶ τῆς Πομπή-  
 5 πητου τεκμαίρεσθαι φυγῆς ἀφείς τάλλα τὴν ἐπ' Αἰγύ-  
 πτου συνέτεινεν. Ἄλλὰ Πομπήτον μὲν, ὥσπερ εἰκασε  
 Βροῦτος, Αἰγύπτῳ προσβαλόντα τὸ πεπρωμένον ἐδέ-  
 ξατο, Καίσαρα δὲ καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπράυνε Βροῦτος.  
 Καὶ δὴ καὶ τῷ τῶν Λιβύων βασιλεῖ προηγορῶν μὲν ἤτ-  
 10 τᾶτο τοῦ μεγέθους τῶν κατηγοριῶν, δεόμενος δὲ καὶ  
 παραιτούμενος περὶ τούτου πολλὴν αὐτῷ διέσωσε τῆς  
 ἀρχῆς. Λέγεται δὲ Καίσαρ, ὅτι πρῶτον ἤκουσεν αὐτοῦ  
 λέγοντος, εἶπεῖν πρὸς τοὺς φίλους· „Οὔτος ὁ νεανίας  
 οὐκ οἶδα μὲν ὃ βούλεται, πᾶν δ' ὃ βούλεται σφόδρα  
 15 βούλεται.“ Τὸ γὰρ ἐμβριθὲς αὐτοῦ καὶ μὴ φραδίως μηδὲ  
 παντὸς ὑπήκοον τοῦ δεομένου πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκ λο-  
 γισμοῦ καὶ προαιρέσεως τῶν καλῶν πρᾶκτικόν, ὅποι  
 τρέψειεν, ἰσχυραῖς ἐχρήτο ταῖς ὁρμαῖς καὶ τελεσιουργοῖς.  
 Πρὸς δὲ τὰς ἀδίκους δεήσεις ἀκολάκευτος ἦν, καὶ  
 τὴν ὑπὸ τῶν ἀναισχύντως λιπαρούντων ἤτταν, ἦν ἐνιοι  
 20 δυσωπεῖσθαι καλοῦσιν, αἰσχίστην ἀνδρὶ μεγάλῳ ποιού-  
 μενος εἰώθει λέγειν, ὡς οἱ μηδὲν ἀρνεῖσθαι δυνάμενοι  
 δοκοῦσιν αὐτῷ μὴ καλῶς τὴν ὄραν διατεθεῖσθαι. Μέλ-  
 λων δὲ διαβαίνειν εἰς Λιβύην Καίσαρ ἐπὶ Κάτωνα καὶ  
 Σκηπίωνα Βρούτῳ τὴν ἐντὸς Ἀλλεων Γαλατίαν ἐπέτρε-  
 25 ψεν εὐτυχία τινὶ τῆς ἐπαρχίας· τὰς γὰρ ἄλλας ὕβρει καὶ  
 πλεονεξία τῶν πεπιστευμένων ὥσπερ αἰχμαλώτους δια-  
 φοροούντων, ἐκείνοις καὶ τῶν πρόσθεν ἀτυχημάτων  
 παῦλα καὶ παραμυθία Βροῦτος ἦν. Καὶ τὴν χάριν εἰς  
 Καίσαρα πάντων ἀνῆπτεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὴν ἐπάνοδον  
 30 περιίοντι τὴν Ἰταλίαν ἠδιστον θέαμα τὰς ὑπὸ Βρούτῳ  
 πόλεις γενέσθαι καὶ Βροῦτον αὐτόν. αὔξοντα τὴν ἐκεί-  
 νου τιμὴν καὶ συνόντα κεχαρισμένως.

VII. Ἐπεὶ δὲ πλειόνων στρατηγιῶν οὐσῶν τὴν μέ-  
 γιστον ἔχουσαν ἀξίωμα, καλουμένην δὲ πολιτικὴν ἐπί-  
 987 δοξὸς ἦν ἡ Βροῦτος ἔξειν ἡ Κάσσιος, οἱ μὲν αὐτοὺς λέ-  
 γουσιν ἐξ αἰτιῶν προτέρων ἡσυχῇ διαφερομένους ἐτι-  
 μᾶλλον ὑπὲρ τούτου διαστασιάσαι, καίπερ οἰκίους ὄν- 5  
 τας· Ἰουνία γάρ, ἀδελφῇ Βρούτου, συνῶκει Κάσσιος·  
 οἱ δὲ Καίσαρος ἔργον γενέσθαι τὴν φιλονεικίαν ταύ-  
 την ἑκατέρω κρύφα δι' ἐλπίδων ἐνδιδόντος ἑαυτὸν, ἄχρι  
 οὐ προαχθέντες οὕτω καὶ παροξυνθέντες εἰς ἀγῶνα κα-  
 τέστησαν. Ἠγωνίζετο δὲ Βροῦτος εὐκλεία καὶ ἀρετῇ 10  
 πρὸς πολλὰ τοῦ Κασσίου καὶ λαμπρὰ τὰ Παρθικὰ νεα-  
 νειύματα. Καίσαρ δ' ἀκούσας καὶ βουλευόμενος ἐν τοῖς  
 φίλοις εἶπε· „Δικαιότερα μὲν λέγει Κάσσιος, Βρούτῳ δὲ  
 τὴν πρώτην δοτέον.“ Ἀπεδείχθη δὲ Κάσσιος ἐφ' ἑτέρα  
 στρατηγός, οὐ τοσοῦτον εὐνοίας ἔχων δι' ἣν ἔλαβεν, 15  
 ὅσον ὀργῆς ἂν ἀπέτυχε. Βροῦτος δὲ καὶ τᾶλλα μετεῖχε  
 τῆς Καίσαρος δυνάμεως ὅσον ἐβούλετο. Βουλομένῳ γὰρ  
 ὑπῆρχεν εἶναι τῶν φίλων πρώτῳ καὶ δύνασθαι πλεῖ-  
 στον· ἀλλ' εἴλκεν αὐτὸν ἢ περὶ Κάσσιον ἐταιρεία καὶ  
 ἀπέστρεφεν, αὐτῷ μὲν οὕτω Κασσίῳ διηλλαγμένον ἐξ 20  
 ἐκείνης τῆς φιλοτιμίας, ἀκούοντα δὲ τῶν φίλων διακε-  
 λευομένων μὴ περιορᾶν αὐτὸν ὑπὸ Καίσαρος μαλασσό-  
 μενον καὶ κηλούμενον, ἀλλὰ φεύγειν τὰς τυραννικὰς  
 φιλοφροσύνας καὶ χάριτας, αἷς οὐ τιμῶντα τὴν ἀρετὴν,  
 ἀλλ' ἐκτέμνοντα τὴν ἀλκὴν καὶ τὸν θυμὸν ὑπερείποντα 25  
 χρῆσθαι πρὸς αὐτόν.

VIII. Οὐ μὴν οὐδὲ Καίσαρ ἀνύποπτος ἦν πάμπαν  
 οὐδ' ἀδιάβλητος πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ τὸ μὲν φρόνημα καὶ  
 τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς φίλους ἐδεδίει τοῦ ἀνδρός, ἐπίστευε  
 δὲ τῷ ἦθει. Καὶ πρώτον μὲν Ἀντωνίου καὶ Δολοβέλλα 30  
 λεγομένων νεωτερίζειν οὐκ ἔφη τοὺς παχεῖς καὶ κομή-  
 τας ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ τοὺς ὠχρούς καὶ ἰσχνοὺς ἐκείνους·

Βροῦτον λέγων καὶ Κάσσιον· ἔπειτα τὸν Βροῦτον τι-  
 νῶν διαβαλλόντων καὶ φυλάττεσθαι παρακελευομένων  
 τῇ χειρὶ τοῦ σώματος ἀπτόμενος εἶπε· „Τί δέ; οὐκ ἂν  
 ὑμῖν δοκεῖ Βροῦτος ἀναμεῖναι τουτὶ τὸ σαρκίον;“ ὡς  
 5 οὐδενὶ προσῆκον ἄλλω μεθ' ἑαυτὸν ἢ Βρούτῳ δύνασθαι  
 τοσοῦτον. Καὶ μέντοι δοκεῖ πρῶτος ἂν ἐν τῇ πόλει γε-  
 νέσθαι βεβαίως, ὀλίγον χρόνον ἀνασχόμενος Καίσαρι  
 δευτερεῦσαι καὶ παρακμάσαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ  
 μαρανθῆναι τὴν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἑάσας δόξαν.  
 10 Ἀλλὰ Κάσσιος, ἀνὴρ θυμοειδῆς καὶ μᾶλλον ἰδίᾳ μισο-  
 καῖσαρ ἢ κοινῇ μισοτύραννος, ἐξέκαυσε καὶ κατήπειξε.  
 Λέγεται δὲ Βροῦτος μὲν τὴν ἀρχὴν βαρύνεσθαι, Κάσ-  
 σιος δὲ τὸν ἄρχοντα μισεῖν, ἄλλα τε κατ' αὐτοῦ ποιού-  
 μενος ἐγκλήματα καὶ λεόντων ἀφαίρεσιν, οὓς Κάσσιος  
 15 μὲν ἀγορανομεῖν μέλλων παρεσκευάσατο, Καίσαρ δὲ κα-  
 ταληφθέντας ἐν Μεγάροις, ὅθ' ἡ πόλις ἦλω διὰ Καλη-  
 νοῦ, κατέσχε. Ταῦτα τὰ θηρία συμφορὰν λέγεται με-  
 γάλην γενέσθαι Μεγαρεῦσιν. Οἱ μὲν γὰρ ἤδη τῆς πό-  
 λεως καταλαμβανομένης διέσπασαν τὰ κλειθρα καὶ τοὺς  
 20 δεσμοὺς ἀνῆκαν, ὡς ἐμποδῶν εἴη τὰ θηρία τοῖς ἐπιφε-  
 ρομένοις, τὰ δ' ὄρουσεν εἰς αὐτοὺς ἐκείνους καὶ δια-  
 θέοντας ἀνόπλους ἤρπαξεν, ὥστε καὶ τοῖς πολεμίοις τὴν  
 ὄψιν οἰκτρὰν γενέσθαι.

IX. Τῷ δ' οὖν Κασσίῳ ταύτην μάλιστα φασιν αἰ-  
 25 τίαν ὑπάρξει τῆς ἐπιβουλῆς· οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. Ἐξ  
 ἀρχῆς γὰρ ἦν τῇ φύσει τοῦ Κασσίου δυσμένειά τις καὶ  
 χαλεπότης πρὸς τὸ γένος τῶν τυράννων, ὡς ἐδήλωσεν  
 ἔτι παῖς ὢν βαδίζων εἰς ταῦτό τῷ τοῦ Σύλλα παιδὶ Φαύ-  
 στῳ διδασκαλεῖον. Ὁ μὲν γὰρ ἐν τοῖς παισὶ μεγαληγο-  
 30 ρῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἐπήγει μοναρχίαν· ὁ δὲ Κάσσιος  
 ἐπαναστὰς κονδύλους ἐνέτριβεν αὐτῷ. Βουλομένων δὲ  
 τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Φαύστου καὶ οἰκείων ἐπεξίεναι καὶ 988

δικάζεσθαι Πομπήτιος ἐνώλυσε, καὶ συναγαγὼν εἰς ταῦτὸ τοὺς παῖδας ἀμφοτέρους ἀνέκρινε περὶ τοῦ πράγματος. Ἐνθα δὴ λέγεται τὸν Κάσσιον εἰπεῖν· „Ἄγε δὴ, ὦ Φαῦστε, τόλμησον ἐναντίον τούτου φθέρξασθαι τὸν λόγον ἐκείνον, ἐφ' ᾧ παρωξύνθη, ἵνα σου πάλιν ἐγὼ συν- 5 τρήσω τὸ στόμα.“ Τοιοῦτος μὲν ὁ Κάσσιος· Βρούτου δὲ πολλοὶ μὲν λόγοι παρὰ τῶν συνήθων, πολλαῖς δὲ φήμαις καὶ γράμμασιν ἐξεκαλοῦντο καὶ παρώρων ἐπὶ τὴν πράξιν οἱ πολῖται. Τῷ μὲν γὰρ ἀνδριάντι τοῦ προπάτορος Βρούτου τοῦ καταλύσαντος τὴν τῶν βασιλέων 10 ἀρχὴν ἐπέγραφον· „Εἶθε νῦν ἦς Βρούτε.“ καὶ· „Ὁφέλε ξῆν Βρούτος.“ Τὸ δ' αὐτοῦ Βρούτου βῆμα στρατηγοῦντος εὐρίσκετο μεθ' ἡμέραν ἀνάπλεον γραμμάτων τοιούτων· „Βρούτε, καθεύδεις;“ καὶ· „Οὐκ εἰ Βρούτος ἀληθῶς.“ Αἷτιοι δὲ τούτων οἱ Καίσαρος κόλακες ἄλλας 15 τε τιμὰς ἐπιφθόνους ἀνευρίσκοντες αὐτῷ καὶ διαδήματα τοῖς ἀνδριάσι νύκτωρ ἐπιτιθέντες, ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπαξόμενοι βασιλέα προσεῖπεν ἀντὶ δικτάτορος. Τούναντιον δ' ἀπήνησεν, ὡς ἐν τοῖς περὶ Καίσαρος ἀκριβῶς γέγραπται. 20

Χ. Κασσίω δὲ πειρῶντι τοὺς φίλους ἐπὶ Καίσαρα πάντες ὠμολόγουν, εἰ Βρούτος ἠγοῖτο· δεῖσθαι γὰρ οὐ χειρῶν οὐδὲ τόλμης τὴν πράξιν, ἀλλὰ δόξης ἀνδρὸς οἷος οὗτός ἐστιν, ὥσπερ καταρχομένου καὶ βεβαιουίντος αὐτῷ τῷ παρεῖναι τὸ δίκαιον· εἰ δὲ μή, καὶ δρωῦντας 25 ἀδυνωτοτέρους ἔσεσθαι καὶ δράσαντας ὑποπτοτέρους· ὡς οὐκ ἂν ἐκείνου τὸ ἔργον, εἰ καλὴν αἰτίαν εἶχεν, ἀπειπαμένου. Ταῦτα συμφρονήσας ἐνέτυχε Βρούτῳ πρότερος ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐκείνης, καὶ μετὰ τὰς διαλύσεις καὶ φιλοφροσύνας ἠρώτησεν, εἰ τῇ νομηνίᾳ τοῦ Μαρ- 30 τίου μηνὸς ἔγνωκεν εἰς σύγκλητον παρεῖναι· πυνθάνεσθαι γὰρ ὡς λόγον ὑπὲρ βασιλείας Καίσαρος οἱ φίλοι



τότε καθήσοιεν. Φήσαντος δὲ τοῦ Βροῦτου μὴ παριέναι  
 „Τί οὖν“ εἶπεν ὁ Κάσιος, „ἂν καλώσιν ἡμᾶς;“ „Ἐμὸν  
 ἔργον“ ἔφη ὁ Βροῦτος „ἤδη τὸ μὴ σιωπᾶν, ἀλλ’ ἀμύ-  
 νειν καὶ προαποθνήσκειν τῆς ἐλευθερίας.“ Καὶ ὁ Κά-  
 σιος ἐπαρθείς „Τίς δ’“ εἶπε „Ῥωμαίων ἀνέξεται σοῦ  
 προαποθνήσκοντος; ἄρα ἀγνοεῖς, ὦ Βροῦτε, σεαυτόν;  
 ἢ τὸ βῆμά σου δοκεῖς καταγράφειν τοὺς ὑφάντας καὶ  
 τοὺς καπήλους, οὐχὶ τοὺς πρώτους καὶ κρατίστους ταῦτα  
 ποιεῖν, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἐπιδόσεις καὶ  
 10 θείας καὶ μονομάχους, παρὰ σοῦ δὲ ὡς ὄφλημα πατρικὸν  
 τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ἀκαιτοῦντας, αὐτοὺς δ’  
 ὑπὲρ σοῦ πάντα πάσχειν προθύμους ὄντας, οἷον ἀξιοῦσι  
 καὶ προσδέχονται φανέντος;“ Ἐκ τούτου περιβαλὼν  
 τὸν Βροῦτον ἡσπάζετο, καὶ διαλυθέντες οὕτως ἐτρέποντο  
 15 πρὸς τοὺς φίλους.

XI. Ἦν δέ τις Γάτος Λιγάριος τῶν Πομπηίου φί-  
 λων, ὃν ἐπὶ τούτῳ κατηγορηθέντα Καῖσαρ ἀπέλυσεν.  
 Οὗτος οὐχ ἦς ἀφείδη δίκης χάριν ἔχων, ἀλλὰ δι’ ἦν  
 ἐκινδύνευσεν ἀρχὴν βαρυνόμενος ἐχθρὸς ἦν Καῖσαρι,  
 20 τῶν δὲ περὶ Βροῦτον ἐν τοῖς μάλιστα συνήθης. Πρὸς  
 τοῦτον ἀσθενοῦντα Βροῦτος εἰσελθὼν „ὦ Λιγάριε“ εἶ-  
 πεν „ἐν οἴῳ καιρῷ νοσεῖς.“ Κακείνος εὐθύς εἰς ἀγκῶνα  
 διαναστὰς καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς „Ἄλλ’ εἴ τι“  
 φησί „ὦ Βροῦτε, σεαυτοῦ φρονεῖς ἄξιον, ὑγιαίνω.“

25 XII. Ἐκ τούτου διαπειρώμενοι κρύφα τῶν γνωρί-  
 μων οἷς ἐπίστευον ἀνεκοινοῦντο καὶ προσελάμβανον, οὐ  
 μόνον τῶν συνήθων ποιούμενοι τὴν αἴρεσιν, ἀλλ’ ὅσους  
 ἠπίσταντο τολμητὰς ὄντας ἀγαθοὺς καὶ θανάτου κατα-  
 φρονητὰς. Διὸ καὶ Κικέρωνα, τοῦτο μὲν πίστεως, τοῦτο  
 30 δὲ εὐνοίας ἔνεκα πρώτον ὄντα παρ’ αὐτοῖς, ἀπεκρύ-  
 ψαντο, μὴ τῷ φύσει τόλμης ἐνδεῆς εἶναι προσειληφῶς  
 ὑπὸ χρόνου γεροντικὴν εὐλάβειαν, εἶτα πάντα καθ’

ἕκαστον ἀνάγων τοῖς λογισμοῖς εἰς ἄκραν ἀσφάλειαν  
 989 ἀμβλύνη τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τῆς προθυμίας τάχους δεο-  
 μένην. Ἐπεὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ὁ Βρούτος Στατί-  
 λίου τε παρέλιπε τὸν Ἐπικούρειον καὶ Φαώνιον ἐρα-  
 στήν Κάτωνος, ὅτι πόρρωθεν αὐτοῖς τοιαύτην τιὰ κύν-  
 κλῶ περιβαλόντος ἐν τῷ διαλέγεσθαι καὶ συμφιλοσο-  
 φεῖν πείραν ὁ μὲν Φαώνιος ἀπεκρίνατο χειρὸν εἶναι  
 μοναρχίας παρανόμου πόλεμον ἐμφύλιον, ὁ δὲ Στατίλιος  
 ἔφη τῷ σοφῷ καὶ νοῦν ἔχοντι διὰ φάλους καὶ ἀνοήτους  
 κινδυνεύειν καὶ ταράττεσθαι μὴ καθήκειν. Παρῶν δὲ 10  
 Λαβεῶν ἀντεῖπεν ἀμποτέροις. Καὶ ὁ Βρούτος τότε μὲν  
 ὡς ἔχοντός τι τοῦ λόγου χαλεπὸν καὶ δύσκριτον ἀπε-  
 σιῶπησεν, ὕστερον δὲ Λαβεῶνι κοινοῦται τὸ βούλευμα.  
 Δεξαμένου δὲ προθύμως, τὸν ἕτερον Βρούτον, ἐπίκλη-  
 σιν Ἀλβίνον, ἄλλως μὲν οὐκ ὄντα ῥέκτιν οὐδὲ θαρρα- 15  
 λέον, ἐρρωμένον δὲ πλήθει μονομάχων, οὓς ἐπὶ θεῶ  
 Ῥωμαίων ἔτρεφε, καὶ παρὰ Καίσαρι πιστευόμενον ἐδό-  
 κει προσάγεσθαι. Κασσίου δὲ καὶ Λαβεῶνος αὐτῷ δια-  
 λεγομένων οὐδὲν ἀπεκρίνατο, Βρούτῳ δ' αὐτὸς ἐντυ-  
 χῶν ἰδίᾳ καὶ μαθῶν, ὅτι τῆς πράξεως ἡγεμῶν ἐστίν, 20  
 ὠμολόγησε συμπράξειν προθύμως. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ  
 τοὺς πλείστους καὶ ἀρίστους ἢ δόξα τοῦ Βρούτου προσ-  
 ἤγετο. Καὶ μὴδ' ὄρκον συννομόσαντες μήτε πίστιν καθ'  
 ἱερῶν λαβόντες ἢ δόντες οὕτως ἅπαντες ἔσχον ἐν ἑαν-  
 τοῖς καὶ κατεσιῶπησαν καὶ συνδιήνεγκαν, ὥστε μαντεί- 25  
 αῖς καὶ φάσμασι καὶ ἱεροῖς ὑπὸ τῶν θεῶν προδεικνυμέ-  
 νην ἄπιστον γενέσθαι τὴν πράξιν.

XIII. Ὁ δὲ Βρούτος, ἅτε δὴ τὰ πρῶτα τῆς Ῥώμης  
 φρονήματα καὶ γένη καὶ ἀρετὰς ἐξηρητημένος ἑαυτοῦ καὶ  
 περινοῶν πάντα τὸν κίνδυνον, ἕξω μὲν ἐπειρᾶτο κατέ- 30  
 χειν παρ' ἑαυτῷ καὶ κατακοσμεῖν τὴν διάνοιαν, οἴκοι  
 δὲ καὶ νύκτωρ οὐκ ἦν ὁ αὐτός, ἀλλὰ τὰ μὲν ἄκοντα τῶν

ὕπνων αὐτὸν ἢ φροντὶς ἐξέφερε, τὰ δὲ μᾶλλον ἐνδυ-  
 μενος τῷ λογισμῷ καὶ διατρέβων ἐν ταῖς ἀπορίαις οὐκ  
 ἐλάνθανε τὴν γυναῖκα συναναπαυομένην, ὅτι μεστός  
 ἐστὶ ταραχῆς ἀήθους καὶ κυκλεῖ τι παρ' ἑαυτῷ δύσφο-  
 5 ρον βούλευμα καὶ δυσεξέλικτον. Ἡ δὲ Πορκία θυγάτηρ  
 μὲν, ὥσπερ εἴρηται, Κάτωνος ἦν, εἶχε δ' αὐτὴν ὁ Βροῦ-  
 τος ἀνεψιὸς ὧν οὐκ ἐκ παρθενίας, ἀλλὰ τοῦ προτέρου  
 τελευτήσαντος ἀνδρὸς ἔλαβε κόρην οὔσαν ἔτι καὶ παι-  
 10 καὶ τι βιβλίδιον μικρὸν ἀπομνημονευμάτων Βρούτου  
 γεγραμμένον ὑπ' αὐτοῦ διασώζεται. Φιλόστοργος δ' ἡ  
 Πορκία καὶ φίλανδρος οὔσα καὶ μεστὴ φρονήματος νοῦν  
 ἔχουτος οὐ πρότερον ἐπεχείρησεν ἀνερέσθαι τὸν ἄνδρα  
 περὶ τῶν ἀπορρήτων ἢ λαβεῖν ἑαυτῆς τοιαύτην διάπει-  
 15 ραν. Λαβοῦσα μαχαίριον, ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς  
 ἀφαιροῦσι, καὶ πάσας ἐξελάσασα τοῦ θαλάμου τὰς ὀπα-  
 δούς, τομῆν ἐνέβαλε τῷ μηρῷ βαθεῖαν, ὥστε φύσιν αἷ-  
 ματος πολλὴν γενέσθαι καὶ μετὰ μικρὸν ὀδύνας τε νεα-  
 νικᾶς καὶ φρικώδεις πυρετοὺς ἐπιλαβεῖν ἐκ τοῦ τραύ-  
 20 ματος. Ἀγωνιῶντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ δυσφοροῦντος  
 ἐν ἀκμῇ τῆς ἀλγηδόνης οὔσα διελέχθη πρὸς αὐτὸν οὕ-  
 τως· „Ἐγώ, Βροῦτε, Κάτωνος οὔσα θυγάτηρ εἰς τὸν  
 σὸν ἐδόθη οἶκον οὐχ ὥσπερ αἱ παλλακευόμεναι, κολί-  
 τῃς μεθέξουσα καὶ τραπέξης μόνον, ἀλλὰ κοινωνὸς μὲν  
 25 ἀγαθῶν εἶναι, κοινωνὸς δὲ ἀνιαρῶν. Τὰ μὲν οὖν σὰ  
 πάντα περὶ τὸν γάμον ἄμεμπτα· τῶν δὲ παρ' ἐμοῦ τίς  
 ἀπόδειξις ἢ χάρις, εἰ μήτε σοι πάθος ἀπόρρητον συν-  
 διοίσω μήτε φροντίδα πίστεως δεομένην; οἶδ', ὅτι γυ-  
 ναικεῖα φύσις ἀσθενῆς δοκεῖ λόγον ἐνεγκεῖν ἀπόρρη-  
 30 τον· ἀλλ' ἔστι τις, ᾧ Βροῦτε, καὶ τροφῆς ἀγαθῆς καὶ  
 ὀμιλίας χρηστῆς εἰς ἡθος ἰσχύς· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ Κάτω-  
 νος εἶναι θυγατέρα καὶ τὸ Βρούτου γυναῖκα πρόσεστιν· 990

οἷς πρότερον μὲν ἤττον ἐπεκολίθειν, νῦν δ' ἔμαντήν  
 ἔγνωκα καὶ πρὸς πόνου ἀήττητον εἶναι. “ Ταῦτ' εἰπού-  
 σα δεικνυσιν αὐτῷ τὸ τραῦμα καὶ διηγέται τὴν πείραν.  
 Ὁ δ' ἐκπλαγείς καὶ ἀνατείνας τὰς χεῖρας ἐπεύξατο δοῦ-  
 ναι τοὺς θεοὺς αὐτῷ κατορθοῦντι τὴν προᾶξιν ἀνδρὶ 5  
 Πομπιλίας ἀξίῳ φανῆναι. Καὶ τότε μὲν ἀνελάμβανε τὴν  
 γυναῖκα.

XIV. Προγραφείσης δὲ βουλήs, εἰς ἣν ἐπίδοξος ἦν  
 ἀφίξασθαι Καῖσαρ, ἔγνωσαν ἐπιχειρεῖν· καὶ γὰρ ἀθρόοι  
 μετ' ἀλλήλων ἀνυπόπτως ἔσεσθαι τότε καὶ πάντας ἔξειν 10  
 ὁμοῦ τοὺς ἀρίστους καὶ πρώτους ἄνδρας, ἔργου μεγάλου  
 πραχθέντος εὐθύς ἀντιλαμβανομένους τῆς ἐλευθερίας.  
 Ἐδόκει δὲ καὶ τὸ τοῦ τόπου θεῖον εἶναι καὶ πρὸς αὐτῶν.  
 Στοὰ γὰρ ἦν μία τῶν περὶ τὸ θέατρον ἐξέδραν ἔχουσα,  
 ἐν ἣ Πομπηίου τις εἰκὼν εἰστήκει, τῆς πόλεως στησαμέ- 15  
 νης ὅτε ταῖς στοαῖς καὶ τῷ θεάτρῳ τὸν τόπον ἐκείνον  
 ἐκόσμησεν. Εἰς ταύτην οὖν ἡ σύγκλητος ἐκαλεῖτο τοῦ  
 Μαρτίου μηνὸς μάλιστα μεσοῦντος (εἰδὸνs Μαρτίας  
 τὴν ἡμέραν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ὥστε καὶ δαίμων τις  
 ἐδόκει τὸν ἄνδρα τῇ Πομπηίου δίκῃ προσάξειν. Ἐλ- 20  
 θούσης δὲ τῆς ἡμέρας Βροῦτος μὲν ὑποξωσάμενος ἐγχει-  
 ρίδιον μόνης συνειδυίας τῆς γυναικὸς προῆλθεν, οἱ δ'  
 ἄλλοι πρὸς Κάσσιον ἀθροισθέντες τὸν νῆδον αὐτοῦ τὸ  
 καλούμενον ἀνδρεῖον ἱμάτιον ἀναλαμβάνοντα κατῆγον  
 εἰς ἀγοράν. Ἐκείθεν δὲ πάντες εἰς τὴν Πομπηίου στοάν 25  
 ἐμβalόντες διέτριβον, ὡς ἀντίκα Καῖσαρος ἀφιξομένου  
 πρὸς τὴν σύγκλητον. Ἐνθα δὴ μάλιστα τῶν ἀνδρῶν τὸ  
 ἀπαθὲς καὶ παρὰ τὰ δεινὰ καθεστηκὸς ἐθαύμασεν ἄν  
 τις εἰδὼς τὸ μέλλον, ὅτι πολλοῖς διὰ τὸ στρατηγεῖν  
 ἀναγκαζόμενοι χρηματίζειν οὐ μόνον πράως ἠκροῶντο 30  
 τῶν ἐντυγχανόντων καὶ διαφερομένων ὥσπερ σχολάζ-  
 οντες, ἀλλὰ καὶ τὰς κρίσεις ἐκάστοις ἀκριβεῖς καὶ μετὰ

γνώμης ἐδίδοσαν ἐπιμελῶς προσέχοντες. Ἐπεὶ δὲ τις μὴ βουλόμενος δίκην ὑποσχεῖν ἐπεκαλείτο Καίσαρα καὶ πολὺς ἦν βοῶν καὶ μαρτυρόμενος, ἀποβλέψας ὁ Βροῦτος εἰς τοὺς παρόντας „Ἐμὲ Καίσαρ“ εἶπεν „οὔτε κωλύει  
5 ποιεῖν τὰ κατὰ τοὺς νόμους οὔτε κωλύσει.“

XV. Καίτοι πολλὰ θορυβῶδη κατὰ τύχην αὐτοῖς προσέπεσε· πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα τὸ βραδύνειν τὸν Καίσαρα τῆς ἡμέρας προηκούσης καὶ δυσιεροῦντα κατέχεσθαι μὲν ὑπὸ τῆς γυναικὸς οἴκοι, κωλύεσθαι δὲ προ-  
10 ἐλθεῖν ὑπὸ τῶν μάντεων. Δεύτερον δὲ Κάσκα τῶν συνειδότων ἐνὶ προσελθῶν τις καὶ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς „Σὺ μὲν“ εἶπεν „ἀπεκρῦψω τὸ ἀπόρητον, ὦ Κάσκα, πρὸς ἡμᾶς, Βροῦτος δὲ μοι πάντα μεμήνυκεν.“ Ἐκπλαγέντος δὲ τοῦ Κάσκα γελάσας ἐκεῖνος „Πόθεν“ ἔφη „τα-  
15 χέως οὕτως, ὦ μακάριε, πεπλούτηκας, ὥστ' εἰς ἀγορανομίαν ἀποδύεσθαι;“ Παρὰ τοσοῦτον μὲν ὁ Κάσκας ἤλθε σφαλεις ἀμφιβολία προέσθαι τὸ ἀπόρητον· αὐτὸν δὲ Βροῦτον καὶ Κάσσιον ἀνὴρ βουλευτικὸς Ποπίλιος Λαίνας ἀσπασάμενος προθυμότερον καὶ ψιθυρίσας ἠρέ-  
20 μα „Συννεύχομαι“ φησὶν „ὑμῖν ἐκτελεῖν ἃ κατὰ νοῦν ἔχετε καὶ παρακελεύομαι μὴ βραδύνειν· οὐ γὰρ σιωπᾶται τὸ πρᾶγμα.“ Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπέστη πολλὴν ὑποψίαν ἐμβαλὼν τοῦ πεπύσθαι τὴν πρᾶξιν. Ἐν τούτῳ δὲ τις οἰκοθεν ἔθει πρὸς τὸν Βροῦτον ἀγγέλλων αὐτῷ τὴν  
25 γυναικα θνήσκειν. Ἡ γὰρ Πορκία πρὸς τὸ μέλλον ἐκπαθῆς οὔσα καὶ τὸ μέγεθος μὴ φέρουσα τῆς φροντίδος ἑαυτήν τε μόλις οἴκοι κατεῖχε καὶ πρὸς πάντα θόρυβον καὶ βοήν, ὥσπερ αἱ κατάσχετοι τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν, ἐξάπτουσα τῶν μὲν εἰσιόντων ἀπ' ἀγορᾶς ἕκαστον ἀνέ-  
30 κρινεν, ὅ τι πρᾶττοι Βροῦτος, ἑτέρους δὲ συνεχῶς ἐξέπεμπε. Τέλος δὲ τοῦ χρόνου μῆκος λαμβάνοντος οὐκέτ' 991 ἀντεῖχεν ἢ τοῦ σώματος δύναμις, ἀλλ' ἐξελύθη καὶ κατε-

μαραίνεταιο τῆς ψυχῆς ἀλνούσης διὰ τὴν ἀπορίαν· καὶ παρελθεῖν μὲν εἰς τὸ δωμάτιον οὐκ ἔφθη, περιῖστατο δ' αὐτήν, ὡσπερ ἐτύγγανεν, ἐν μέσῳ καθεζομένην λιποθυμία καὶ θάμβος ἀμήχανον, ἣ τε χροὰ μεταβολὴν ἐλάμβανε καὶ τὴν φωνὴν ἐπέσχητο παντάπασιν. Αἱ δὲ θεράπαινοι πρὸς τὴν ὄψιν ἀνωλόλυξαν, καὶ τῶν γειτόνων συνδραμόντων ἐπὶ θύρας ταχὺ προῆλθε φήμη καὶ διεδόθη λόγος ὡς τεθνηκυίας αὐτῆς. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκείνην μὲν ἀναλάμψασαν ἐν βραχεὶ καὶ παρ' ἑαυτῇ γενομένην αἱ γυναῖκες ἐθεράπευον· ὁ δὲ Βρούτος ὑπὸ τοῦ λόγου προσπεσόντος αὐτῷ συνεταράχθη μὲν, ὡς εἰκός, οὐ μὴν γε κατέλιπε τὸ κοινὸν οὐδ' ἔρρηξεν πρὸς τὸ οἶκετον ὑπὸ τοῦ πάθους.

XVI. Ἦδη δὲ Καίσαρ ἀπηγγέλλετο προσιῶν ἐν φορείῳ κομιζόμενος. Ἐγνώκει γὰρ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἀθυμῶν 15 μηδὲν ἐπικυροῦν τότε τῶν μειζόνων, ἀλλ' ὑπερβάλλεσθαι σκηψάμενος ἀσθένειαν. Ἐκβάντι δ' αὐτῷ τοῦ φορείου προσρυεῖς Ποπίλιος Λαίνας ἐκεῖνος ὁ μικρῷ πρόσθεν εὐξάμενος τοῖς περὶ Βρούτον ἐπιτυγχάνειν καὶ κατορθοῦν διελέγετο πλείω χρόνον ἐπισταμένῳ καὶ προσ- 20 ἔχοντι τὸν νοῦν. Οἱ δὲ συνωμόται (λεγέσθω γὰρ οὕτως) τῆς μὲν φωνῆς οὐκ ἐπαύοντες αὐτοῦ, τεκμαιρόμενοι δ' ἀφ' ὧν ὑπενόουν μήνυσιν εἶναι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν κοινολογίαν, ἀνέπεσόν τε ταῖς γνώμας καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔβλεψαν ἀνθομολογούμενοι διὰ τῶν προσώπων, ὡς χρῆ 25 μὴ περιμένειν σύλληψιν, ἀλλ' εὐθύς ἀποθνήσκειν δι' αὐτῶν. Κασσίου δ' ἤδη καὶ τινῶν ἄλλων τὰς χεῖρας ἐπιβεβληκότων ταῖς λαβαῖς ὑπὸ τὰ ἱμάτια καὶ σπωμένων τὰ ἐγχειρίδια, Βρούτος ἐγκατιδὼν τῷ τοῦ Λαίνα σχήματι δεομένου σπουδῆν καὶ οὐχὶ κατηγοροῦντος, ἐφθέγγετο 30 μὲν οὐδὲν διὰ τὸ πολλοὺς ἀλλοτριούς ἀναμειχθαι, φαιδρῶ δὲ τῷ προσώπῳ τοὺς περὶ Κασσίον ἐθάρρυνε. Καὶ

μετὰ μικρὸν ὁ Λαίνας τὴν δεξιὰν τοῦ Καίσαρος καταφιλήσας ἀπέστη φανερὸς γενόμενος, ὡς ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν αὐτῷ τινος διαφερόντων ἐποιεῖτο τὴν ἔντευξιν.

XVII. Τῆς δὲ βουλῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης οἱ μὲν ἄλλοι τὸν δίφρον τοῦ Καίσαρος περιέστησαν ὡς ἐντυγχάνειν τι μέλλοντες αὐτῷ. Καὶ Κάσσιον μὲν λέγεται τρέποντα τὸ πρόσωπον εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Πομπηίου παρακαλεῖν ὥσπερ αἰσθανόμενον, Τρεβόνιος δὲ περὶ τὰς θύρας Ἀντώνιον ἐπισπασάμενος καὶ προσομιλῶν ἔξω κατέσχε. Καίσαρι δὲ εἰσιόντι μὲν ἡ σύγκλητος ὑπεξανέστη, καθεζόμενον δ' εὐθύς ἐκείνοι περιέσχον ἄθροοι, Τίλλιον Κίμβρον ἔξ ἑαυτῶν προβάλλοντες ὑπὲρ ἀδελφοῦ φυγάδος δεόμενον· καὶ συνεδέοντο πάντες, ἀπτόμενοί τε χειρῶν καὶ στέρνα καὶ κεφαλὴν κατεφίλουν. Ἀποτριβομένου δὲ τὰς δεήσεις τὸ πρῶτον, εἶθ' ὡς οὐκ ἀνίεσαν, ἐξανισταμένου βία, Τίλλιος μὲν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἐκ τῶν ὤμων κατέσπασε τὸ ἱμάτιον, Κάσκιος δὲ πρῶτος (εἰστήκει γὰρ ὄπισθεν) ἀνασπασάσας τὸ ξίφος διελαύνει, οὐκ εἰς βᾶθος, παρὰ τὸν ὦμον. Ἀντιλαμβανομένου δὲ τῆς λαβῆς τοῦ Καίσαρος καὶ μέγα Ῥωμαῖστί ἀνακραγόντος, „Ἀνόσιε Κάσκιε, τί ποιεῖς;“ ἐκεῖνος Ἑλληνιστὶ τὸν ἀδελφὸν προσαγορεύσας ἐκέλευσε βοηθεῖν. Ἦδη δὲ παιόμενος ὑπὸ πολλῶν καὶ κύκλω περιβλέπων καὶ διώσασθαι βουλόμενος, ὡς εἶδε Βροῦτον ἐλκόμενον ξίφος ἐπ' αὐτὸν, τὴν χεῖρα τοῦ Κάσκιου κρατῶν ἀφῆκε, καὶ τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν ἐγκαλυψάμενος παρέδωκε τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς. Οἱ δ' ἀφειδῶς ἀναπεπλεγμένοι πολλοὶ περὶ τὸ σῶμα χρώμενοι τοῖς ξίφεσιν ἀλλήλους ἐτίρωσκον, ὥστε καὶ Βροῦτον εἰς τὴν χεῖρα πληγὴν λαβεῖν τοῦ φόνου συνεφαπτόμενον, πῶς 992 πλάσθαι δὲ τοῦ αἵματος ἅπαντας.

XVIII. Οὕτω δ' ἀποθανόντος αὐτοῦ Βροῦτος μὲν

εἰς μέσον προελθὼν ἐβούλετο λέγειν καὶ κατεῖχε θαρ-  
 ρύνων τὴν σύγκλητον· ἢ δ' ὑπὸ θεοὺς ἔφηνεν ἀτάκτως,  
 καὶ περὶ τὰς θύρας ᾠθισμὸς ἦν καὶ τάραχος, οὐδενὸς  
 διώκοντος οὐδὲ κατεπείγοντος. Ἰσχυρῶς γὰρ ἐδέδοκτο  
 μηδένα κτείνειν ἕτερον, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ τὴν ἐλευθε- 5  
 ρίαν ἀνακαλεῖσθαι. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν, ὀπη-  
 νίκα διεσκοποῦντο τὴν προᾶξιν, ἤρσεσκεν Ἀντώνιον ἐπι-  
 σφάττειν Καίσαρι, μοναρχικὸν ἄνδρα καὶ ὑβριστήν, ἰσχύ-  
 τε πεπονημένον ὁμιλίᾳ καὶ συνηθείᾳ πρὸς τὸ στρατιωτι-  
 κόν, καὶ μάλιστα ὅτι τῷ φύσει σοβαρῷ καὶ μεγαλο- 10  
 πράγμονι προσειλήφει τὸ τῆς ὑπατείας ἀξίωμα τότε Καί-  
 σαρι συναρχῶν. Ἀλλὰ Βρούτος ἐνέστη πρὸς τὸ βούλευ-  
 μα, πρῶτον μὲν ἰσχυριζόμενος τῷ δικαίῳ, δεύτερον δ'  
 ὑποτιθεὶς ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς. Οὐ γὰρ ἀπεγίνωσκεν  
 εὐφυνᾶ καὶ φιλότιμον ἄνδρα καὶ δόξης ἐραστὴν τὸν Ἀν- 15  
 τώνιον ἐκποδῶν Καίσαρος γενομένου συνεφάπτεσθαι τῇ  
 πατρίδι τῆς ἐλευθερίας, ἐπισπασθέντα τῷ ζήλῳ πρὸς τὸ  
 καλὸν ὑπ' αὐτῶν. Οὕτω μὲν Ἀντώνιον Βρούτος περι-  
 εποίησεν· ἐν δὲ τῷ τότε φόβῳ μεταβαλὼν ἐσθῆτα δη-  
 μοτικὴν ἔφηνεν. Οἱ δὲ περὶ Βρούτου εἰς τὸ Καπετώ- 20  
 λιον ἐχώρουν ἡμαγμένοι τὰς χεῖρας, καὶ τὰ ξίφη γυμνὰ  
 δεικνύντας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παρεκάλουν τοὺς πολί-  
 τας. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦσαν ἀλαλαγμοί, καὶ διαδρομαί  
 τῷ πάθει κατὰ τύχην ἐπιγινόμεναι πλείονα τὸν θόρυ-  
 βον ἐποίησαν· ὡς δ' οὔτε φόνος ἄλλος οὔθ' ἀρπαγὴ τι- 25  
 νος ἐγένετο τῶν κειμένων, θαρροῦντες ἀνέβαινον οἱ τε  
 βουλευταὶ καὶ τῶν δημοτῶν πολλοὶ πρὸς τοὺς ἄνδρας  
 εἰς τὸ Καπετώλιον. Ἀθροισθέντος δὲ τοῦ πλήθους διε-  
 λέχθη Βρούτος ἐπαγωγὰ τοῦ δήμου καὶ πρέποντα τοῖς  
 πεπραγμένοις. Ἐπαινοῦντων δὲ καὶ κατιέναι βοῶντων 30  
 θαρροῦντες κατέβαινον εἰς ἀγοράν, οἱ μὲν ἄλλοι συνε-  
 πόμενοι μετ' ἀλλήλων, Βρούτου δὲ πολλοὶ τῶν ἐπιφα-



νῶν περιέποντες ἐν μέσῳ πάνυ λαμπρῶς κατήγον ἀπὸ  
 τῆς ἄκρας καὶ κατέστησαν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. Πρὸς δὲ  
 τὴν ὄψιν οἱ πολλοί, καίπερ μιγάδες ὄντες καὶ παρε-  
 σκευασμένοι θορυβεῖν, διέτρεσαν καὶ τὸ μέλλον ἐδέχοντο  
 5 κόσμῳ καὶ σιωπῇ. Προελθόντος δ' αὐτοῦ πάντες ἤσυ-  
 χίαν τῷ λόγῳ παρέσχον· ὅτι δ' οὐ πᾶσι πρὸς ἡδονὴν  
 ἐγεγόνει τὸ ἔργον, ἐδήλωσαν ἀρξαμένου λέγειν Κίωνα  
 καὶ κατηγορεῖν Καίσαρος ἀναρρηγνύμενοι πρὸς ὀργὴν  
 καὶ κακῶς τὸν Κίωνα λέγοντες, ὥστε πάλιν τοὺς ἄνδρας  
 10 εἰς τὸ Καπετώλιον ἀπελθεῖν. Ἐνθα δὴ δεδιῶς πολιορ-  
 κίαν ὁ Βροῦτος ἀπέπεμπε τοὺς ἀρίστους τῶν συνανα-  
 βάντων, οὐκ ἀξιῶν τῆς αἰτίας μὴ μετέχοντας αὐτοὺς συν-  
 υποδύεσθαι τὸν κίνδυνον.

XIX. Οὐ μὴν ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ τῆς βουλῆς συνελ-  
 15 θούσης εἰς τὸ τῆς Γῆς ἱερόν, Ἀντωνίου δὲ καὶ Πλάγκου  
 καὶ Κικέρωνος εἰπόντων περὶ ἀμνηστίας καὶ ὁμονοίας,  
 ἔδοξε μὴ μόνον ἄδειαν εἶναι τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ  
 γνώμην ὑπὲρ τιμῶν προθεῖναι τοὺς ὑπάτους. Καὶ ταῦτ'  
 ἐπιψηφισάμενοι διελύθησαν. Ἀντωνίου δὲ τὸν υἱὸν εἰς  
 20 τὸ Καπετώλιον ὀμηρεύοντα πέμψαντος κατήλθον οἱ  
 περὶ Βροῦτον, ἀσπασμοί τε καὶ δεξιῶσεις ἐγένοντο πάν-  
 των ἀναμιχθέντων. Καὶ Κάσσιον μὲν Ἀντώνιος εἰστία  
 παραλαβὼν, Βροῦτον δὲ Λέπιδος, τοὺς δ' ἄλλους, ὡς τις  
 εἶχε πρὸς ἕκαστον ἢ συνηθείας ἢ φιλοφροσύνης. Ἄμα  
 25 δ' ἡμέρᾳ πάλιν συνελθόντες οἱ βουλευταὶ πρῶτον μὲν  
 Ἀντωνίῳ τιμὰς ἔδωσαν ὡς καταπαύσαντι πολέμων ἐμ-  
 φυλίων ἀρχήν· ἔπειτα τῶν περὶ Βροῦτον ἦσαν ἐπαινοὶ  
 τῶν παρόντων, καὶ τέλος ἐπαρχιῶν διανομαί. Βροῦτῳ  
 μὲν γὰρ ἐψηφίσαντο Κρήτην, Κασσίῳ δὲ Λιβύην, Τρε- 993  
 30 βωνίῳ δὲ Ἀσίαν καὶ Κίμβρῳ Βιθυνίαν, τῷ δ' ἑτέρῳ  
 Βροῦτῳ τὴν περὶ τὸν Ἡριδανὸν Γαλιλίαν.

XX. Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν Καίσαρος διαθηκῶν

καὶ ταφῆς αὐτοῦ λόγων ἐμπεσόντων καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντώνιον ἀξιούντων τὰς τε διαθήκας ἀναγνωσθῆναι καὶ τοῦ σώματος ἐκφορὰν γενέσθαι μὴ κεκρυμμένην μηδ' ἄτιμον, ὡς μὴ καὶ τοῦτο παροξύνῃ τὸν δῆμον, Κάσσιος μὲν ἰσχυρῶς ἀντέλεγεν, εἶξε δὲ Βροῦτος καὶ συνεχώρησε, 5 δεύτερον ἁμαρτεῖν τοῦτο δόξας. Καὶ γὰρ Ἀντωνίου φεισάμενος αἰτίαν ἔσχεν ἐπιτειχίσαι τῇ συνωμοσίᾳ βαρὺν καὶ δύσμαχον πολέμιον, καὶ τὰ περὶ τὴν ταφήν ὃν ὁ Ἀντώνιος ἤξιλον τρόπον ἑάσας γενέσθαι τοῦ παντὸς σφαλῆναι. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις δεδομένων 10 κατ' ἄνδρα Ῥωμαίους πᾶσι δραχμῶν ἑβδομήκοντα πέντε καὶ τῷ δήμῳ τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ κήπων ἀπολελειμμένων, οὗ νῦν ἐστὶ Τύχης ἱερὸν, εὐνοία θαυμαστῆ καὶ πόθος αὐτοῦ τοὺς πολίτας εἶλεν· ἔπειτα τοῦ σώματος εἰς τὴν ἀγορὰν κομισθέντος Ἀντώνιος ἔπαινον, ὡς- 15 περ ἔθος ἐστὶ, διεξελεθῶν, καὶ τὰ πλήθη κινούμενα πρὸς τὸν λόγον ὀρώων εἰς οἶκτον, μετέβαλε, καὶ τὴν ἐσθῆτα λαβὼν τὴν Καίσαρος ἡμαγμένην ἀνέπτυξεν, ἐπιδεικνύμενος τὰς διακοπὰς καὶ τῶν τραυμάτων τὸ πλῆθος. Ἦν οὖν ἰδεῖν οὐδὲν ἐτι κόσμῳ γινόμενον· ἀλλ' οἱ μὲν ἐβίων 20 τοὺς ἀνδροφόνους ἀναιρεῖν, οἱ δ', ὥσπερ ἐπὶ Κλωδίου τοῦ δημαγωγοῦ πρότερον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων τὰ βάθρα καὶ τὰς τραπέζας ἀνασπῶντες καὶ συγκομίζοντες εἰς ταῦτ' ἁμμεγέθη πυρὰν ἔνησαν· καὶ τὸν νεκρὸν ἐπιθέντες ἐν μέσῳ πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν δ' ἀσύλων 25 καὶ ἀβεβήλων τόπων καθήγιζον. Ὡς δὲ τὸ πῦρ ἐξέλαμψεν, ἀλλαχόθεν ἄλλοι προσφερόμενοι καὶ θαλοὺς ἀνασπῶντες ἡμιφλέκτους διέθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρηκότων αὐτὸν ὡς ἐμπρήσοντες. Ἄλλ' ἐκεῖνοι μὲν εὖ πεφραγμένοι πρότερον ἀπεκρούσαντο τὸν κίνδυνον· ἦν 30 δέ τις Κίννας, ποιητικὸς ἀνήρ, οὐδὲν τῆς αἰτίας μετέχων, ἀλλὰ καὶ φίλος Καίσαρος γεγυνώς. Οὗτος ὄναρ

ᾤετο καλούμενος ὑπὸ Καίσαρος ἐπὶ δεικνον ἀρνεῖσθαι, τὸν δὲ λιπαρεῖν καὶ βιάζεσθαι, τέλος δ' ἄγειν λαβόμενον τῆς χειρὸς εἰς ἀχανῆ τόπον καὶ σκοτεινόν, αὐτὸν δ' ἄκοντα καὶ τεθαμβημένον ἔπεσθαι. Ταύτην ἰδόντι τὴν 5 ὄψιν αὐτῷ συνέβη πυρέττειν διὰ νυκτός· ὅμως δ' ἔωθεν ἐκκομιζομένου τοῦ σώματος αἰδούμενος μὴ παρεῖναι προῆλθεν εἰς τὸν ὄχλον ἤδη διαγραινόμενον. Ὀφθαλμοὶ δὲ καὶ δόξας οὐχ ὅσπερ ἦν Κίννας εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ Καίσαρα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐναγχος λοιδορήσας, δι- 10 σπάσθη.

XXI. Τοῦτο τὸ πάθος μάλιστα μετὰ γε τὴν Ἀντωνίου μεταβολὴν δεισαντες οἱ περὶ Βροῦτον ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως· καὶ διέτριβον ἐν Ἀντίῳ τὸ πρῶτον, ὡς, ὅταν παρακμάσῃ καὶ μαρανθῇ τὸ τῆς ὀργῆς, αὐτίς εἰς 15 Ῥώμην κατιόντες. Ὁ ρᾶδίως ἔσεσθαι προσεδόκων ἐν πλήθεσι φορὰς ἀσπαθμήτους καὶ ταχέας φερομένοις, καὶ τὴν σύγκλητον εὖνουν ἔχοντες, ἢ τοὺς Κίνναν διασπασμένους· χάρειν ἔασασα τοὺς ἐπὶ τὰς οἰκίας τὰς ἐκείνων ἐπελθόντας ἀνεξήτει καὶ συνελάμβανεν. Ἦδη δὲ καὶ ὁ 20 δῆμος ἀχθόμενος, Ἀντωνίου σχεδὸν εἰς μοναρχίαν καθισταμένου, Βροῦτον ἐπόθει· καὶ προσεδοκάτο τὰς θεάς ἄξιον παρῶν αὐτός, ἃς ὄφειλε στρατηγῶν παρασχεῖν. Αἰσθόμενος δὲ πολλοὺς τῶν ὑπὸ Καίσαρος ἐστρατευμένων καὶ γῆν καὶ πόλεις παρ' ἐκείνου λαβόντων ἐπιβου- 25 λεύοντας αὐτῷ καὶ κατ' ὀλίγους παρεισρέοντας εἰς τὴν πόλιν οὐκ ἐθάρρησεν ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθεᾶτο μὴ 994 παρόντος ἐκείνου τὰς θεάς, ἀφειδῶς πάνυ χορηγουμένας καὶ περιττῶς. Θηρία τε γὰρ πάμπολλα συνεωνημένος ἐκέλευσε μηδὲν ἀποδόσθαι μηδ' ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ πᾶσι 30 καταχρήσασθαι, καὶ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν αὐτὸς εἰς Νέαυ πόλιν καταβὰς ἐνέτευχε πλείστοις· περὶ δὲ Κανουτίου τινὸς εὐήμεραῦντος ἐν τοῖς θεάτροις

ἔγραφε πρὸς τοὺς φίλους, ὅπως πείσαντες αὐτὸν εἰσαγά-  
 γωσιν· Ἑλλήνων γὰρ οὐδένα βιασθῆναι προσήκειν.  
 Ἐγραφε δὲ καὶ Κικέρωνι πάντως παρατυχεῖν ταῖς θείαις  
 δεόμενος.

XXII. Ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει τῶν πραγμάτων 5  
 ὄντων ἑτέρα γίνεται μεταβολὴ τοῦ νέου Καίσαρος ἐπελ-  
 θόντος. Οὗτος ἦν μὲν ἐξ ἀδελφιδῆς Καίσαρος, γράμ-  
 ματι δὲ παῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ κληρονόμος ἀπολελειμμένος.  
 Ἐν δ' Ἀπολλωνία διέτριβεν ὅτε Καίσαρ ἀνηρέθη, σχο-  
 λάζων περὶ λόγους ἀκείνῳ ἐπὶ Πάρθου ἐλάυνειν εὐ- 10  
 θὺς ἐγνωκότες προσμένον. Ἄμα δὲ τῷ πνυθέσθαι τὸ πά-  
 θος ἦλθεν εἰς Ῥώμην· καὶ δημαγωγίας ἀρχὴν τοῦνομα  
 Καίσαρος θέμενος ἑαυτῷ καὶ διανέμων τὸ καταλειφθὲν  
 ἀργύριον τοῖς πολίταις Ἀντωνίων τε κατεστασίαζε καὶ  
 χρήματα διαδιδούς συνίστη καὶ συνῆγε πολλοὺς τῶν 15  
 ὑπὸ Καίσαρος στρατευομένων. Ἐπεὶ δὲ Κικέρων τῷ  
 πρὸς Ἀντωνίων μίσει τὰ Καίσαρος ἔπραττε, τούτῳ μὲν ὁ  
 Βρούτος ἐπέπληττεν ἰσχυρῶς, γράφων ὡς οὐ δεσπότην  
 βαρύνοιτο Κικέρων, ἀλλὰ μισοῦντα δεσπότην φοβοῖτο  
 καὶ πολιτεύοιτο δουλείας αἴρεσιν φιλανθρώπου γράφων 20  
 καὶ λέγων ὡς χρηστός ἐστι Καῖσαρ. „Οἱ δὲ πρόγονοι“  
 φησὶν „ἡμῶν οὐδὲ πρᾶους δεσπότης ὑπέμενον.“ Αὐτῷ  
 δ' εἰς τοῦτο καιροῦ μήτε πολεμεῖν βεβαίως δεδόχθαι  
 μήτε ἡσυχάζειν, ἀλλ' ἐν μόνον εἶναι βεβουλευμένον, τὸ  
 μὴ δουλεύειν· θαυμάζειν δὲ Κικέρωνος, εἰ πόλεμον μὲν 25  
 ἐμφύλιον καὶ κινδυνώδη δέδοικεν, αἰσχροὺς δὲ καὶ ἄδο-  
 ξον εἰρήνην οὐ φοβεῖται, τοῦ δ' Ἀντωνίων ἐκβαλεῖν τῆς  
 τυραννίδος μισθὸν αἰτεῖ τὸ Καίσαρα καταστῆσαι τύ-  
 ραννον.

XXIII. Ἐν μὲν οὖν ταῖς πρώταις ἐπιστολαῖς τοιοῦτος 30  
 ὁ Βρούτος· ἤδη δὲ τῶν μὲν ὡς Καίσαρα, τῶν δ' ὡς Ἀν-  
 τώνιον διίσταμένων, ὠνίων δὲ τῶν στρατοπέδων ὥσπερ

ὑπὸ κήρυκι προστιθεμένων τῷ πλείον διδόντι, παντά-  
 πασι καταγνοῦς τῶν πραγμάτων ἔγνω καταλιπεῖν Ἰτα-  
 λίαν, καὶ περὶ διὰ Λευκανίας εἰς Ἑλέαν ἐπὶ θάλασσαν  
 ἦκεν. Ὅθεν ἡ Πορκία μέλλουσα πάλιν εἰς Ῥώμην ἀπο-  
 5 τραπέσθαι λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο περιπαθῶς ἔχουσα,  
 γραφὴ δέ τις αὐτὴν προὔδωκε τᾶλλα γενναίαν οὔσαν.  
 Ἦν γὰρ ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν διάθεσις, προπεμπόμενος  
 Ἐκτωρ ὑπὸ Ἀνδρομάχης κομιζομένης παρ' αὐτοῦ τὸ παι-  
 δίου, ἐκείνῳ δὲ προσβλεπούσης. Ταῦτα θεωμένην τὴν  
 10 Πορκίαν ἢ τοῦ πάθους εἰκῶν ἐξέτηξεν εἰς δάκρυα· καὶ  
 πολλάκις φοιτῶσα τῆς ἡμέρας ἔκλαιεν. Ἀχιλλίου δέ τι-  
 νος τῶν Βρούτου φίλων τὰ πρὸς Ἐκτορα τῆς Ἀνδρομά-  
 χης ἔπη διελθόντος

Ἐκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσι πατήρ καὶ πότνια μήτηρ  
 15 ἠδὲ κασίγνητος, σύ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης  
 μειδιάσας ὁ Βρούτος „Ἄλλ' οὐκ ἐμοί γ'“ εἶπε „πρὸς Πορ-  
 κίαν ἔπεισι φάναι τὰ τοῦ Ἐκτορος

Ἰστόν τ' ἠλακάτην τε καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε·  
 σώματος γὰρ ἀπολείπεται φύσει τῶν ἴσων ἀνδραγαθη-  
 20 μάτων, γνώμη δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀρι-  
 στεύει.“ Ταῦτα μὲν ὁ τῆς Πορκίας υἱὸς ἰστόρηκε Βύ-  
 βλος.

XXIV. Ἀναχθεῖς δ' ὁ Βρούτος ἐκείθεν ἐπ' Ἀθηναίων  
 ἐπλει. Δεξαμένου δὲ τοῦ δήμου προθύμως αὐτὸν εὐ-  
 25 φημίαις καὶ ψηφίσμασι διητᾶτο μὲν παρὰ ξένῳ τινί,  
 Θεομνήστου δ' ἀκροώμενος τοῦ Ἀκαδημαικοῦ καὶ Κρα-  
 τίππου τοῦ Περιπατητικοῦ καὶ συμφιλοσοφῶν ἐδόκει  
 παντάπασιν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν. Ἐπραττε δὲ τὰ πρὸς 995  
 τὸν πόλεμον ἀνυπόπτως. Καὶ γὰρ εἰς Μακεδονίαν ἐπεμ-  
 30 ψεν Ἡρόστρατον οἰκειούμενος τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκεῖ στρατο-  
 πέδων, καὶ τοὺς σχολάζοντας ἀπὸ Ῥώμης ἐν ἄστει νέους  
 ἀνελάμβανε καὶ συνεῖχεν. Ὡν ἦν καὶ Κικέρωνος υἱός,

ὃν ἐπαινεί διαφερόντως, καὶ φησιν, εἴτ' ἐργήγορεν εἴτ' ἐνυπνιάζεται, θαυμάζειν οὕτω γενναῖον ὄντα καὶ μισοτύραννον. Ἀρξάμενος δὲ τῶν πραγμάτων ἀναφανδὸν ἄπτεσθαι καὶ πυθόμενος πλοῖα Ῥωμαῖκὰ μεστὰ χρημάτων ἐξ Ἀσίας προσφέρεισθαι καὶ στρατηγὸν ἐπιπλεῖν ἀνδρα χαρίεντα καὶ γνώριμον, ἀπήντησεν αὐτῷ περὶ Κάρυστον· ἐντυχὼν δὲ καὶ πείσας καὶ παραλαβὼν τὰ πλοῖα λαμπροτέραν ὑποδοχὴν ἐποιεῖτο. Καὶ γὰρ ἦν ἡμέρα καθ' ἣν ἐγεγόνει πρῶτον ὁ Βρούτος. Ὡς οὖν ἐλθόντες εἰς τὸ πίνειν ἐπιχύσεις ἐποιοῦντο νίκης τε Βρούτου καὶ 10 Ῥωμαίων ἐλευθερίας, ἔτι μᾶλλον αὐτοὺς φῶσαι βουλόμενος ἤτησε ποτήριον μείζον· καὶ λαβὼν ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως ἀνεφώνησε τὸν στίχον τοῦτον·

ἀλλὰ με μοῖρ' ὀλοὴ καὶ Δητοῦς ἔκτανεν υἱός.

Ἔτι δὲ καὶ πρὸς τούτοις ἱστοροῦσιν, ὅτε τὴν τελευταίαν 15 ἐν Φιλίπποις μαχοῦμενος ἐξήει μάχην, σύνθημα παρ' αὐτοῦ τοῖς στρατιώταις Ἀπόλλωνα δοθῆναι. Διὸ καὶ τῆς συμφορᾶς τίθενται σημεῖον ἐκείνην τὴν ἀναφώνησιν.

XXV. Ἐκ τούτου πεντήκοντα μὲν αὐτῷ μυριάδας 20 Ἀντίστιος ἀφ' ὧν ἤγε καὶ αὐτὸς εἰς Ἰταλίαν χρημάτων δίδωσιν, ὅσοι δὲ περὶ Θεσσαλίαν ἔτι τῆς Πομπηίου στρατιᾶς ἐπλανῶντο συνέρρεον ἀσμένως πρὸς αὐτόν· ἵππεις δὲ πεντακοσίους ἀφείλετο Κίννα πρὸς Δολοβέλλαν ἄγοντος εἰς Ἀσίαν. Ἐπιπλεύσας τε τῇ Δημητριάδι, πολλῶν 25 ὄπλων ἐξαγομένων πρὸς Ἀντώνιον, ἃ Καίσαρος τοῦ προτέρου κελεύσαντος ἐπὶ τὸν Παρθικὸν ἐποιήθη πόλεμον, ἐκράτησεν. Ὀρτησίου δὲ τοῦ στρατηγοῦ παραδόντος αὐτῷ Μακεδονίαν, καὶ τῶν ἐν κύκλῳ βασιλέων καὶ δυναστῶν συνισταμένων καὶ προστιθεμένων, ἀγγέλλεται 30 Γάτος, ὁ Ἀντωνίου ἀδελφός, ἐξ Ἰταλίας διαβεβηκῶς βαδίζειν εὐθύς ἐπὶ τὰς δυνάμεις, ἃς ἐν Ἐπιδάμνῳ καὶ

- Ἄπολλωνία Βατινίος συνείχε. Βουλόμενος οὖν φθάσαι καὶ προλαβεῖν ὁ Βροῦτος ἐξαίφνης ἀναστήσας τοὺς σὺν αὐτῷ διὰ χωρίων χαλεπῶν νιφόμενος ἐπορεύετο· καὶ πολὺ προῆλθε τοὺς κομίζοντας τὸ ἄριστον. Ἐγγὺς οὖν
- 5 Ἐπιδάμνου γενόμενος διὰ κόπον καὶ ψῦχος ἐβουλιμίασε. Συμπίπτει δὲ μάλιστα τὸ πάθος χιόνος οὔσης πονουῦσι καὶ κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις, εἴτε τοῦ θερμοῦ διὰ περίψυξιν καὶ πύκνωσιν, ὅταν ἐντὸς ἅπαν καθειροχθῆ, τὴν τροφήν ἀθρόως ἀναλίσκοντος, εἴτε θριμεῖα καὶ λεπτή
- 10 τῆς χιόνος διαλυομένης ἰοῦσα πνοὴ τέμνει τὸ σῶμα καὶ διαφθεῖρει τὸ θερμὸν ἐξ αὐτοῦ θύραζε διασπειρόμενον. Τὰς γὰρ ἐφιδρώσεις παρέχειν δοκεῖ τὸ θερμὸν ἅπαντωντι τῷ ψυχρῷ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν σβεννύμενον. Ἐπεὶ ὧν ἐν ἐτέροις μᾶλλον ἠπόρηται.
- 15 XXVI. Διποθυμοῦντος δὲ τοῦ Βρούτου καὶ μηδενὸς ἔχοντος ἐν τῷ στρατοπέδῳ μηδὲν ἐδώδιμον ἠναγκάσθησαν οἱ περὶ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταφυγεῖν· καὶ ταῖς πύλαις προσελθόντες ἄρτον ἦτον τοὺς φύλακας. Οἱ δὲ διακούσαντες τὸ σύμπτωμα τοῦ Βρούτου παρήσαν
- 20 αὐτοὶ καὶ σιτία καὶ ποτὰ κομίζοντες. Ἄνθ' ὧν ὁ Βροῦτος, ὡς τὴν πόλιν παρέλαβεν, οὐ μόνον τούτοις, ἀλλὰ καὶ πᾶσι διὰ τούτους φιλανθρώπως ἐχρήσατο. Γάτος δ' Ἀντώνιος Ἀπολλωνία προσβαλὼν ἐκεῖ τοὺς ἐγγὺς ὄντας ἐκάλει στρατιώτας. Ἐπεὶ δ' οὔτοί τε πρὸς Βροῦτον
- 25 ᾤχοντο καὶ τοὺς Ἀπολλωνιάτας ἦσθετο τὰ Βρούτου φρο-998  
νοῦντας, ἐκλιπῶν τὴν πόλιν εἰς Βουθρωτὸν ἐβάδιξε. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπόλλυσι τρεῖς σπείρας καθ' ὁδὸν ὑπὸ Βρούτου κατακοπέσας· ἔπειτα τοὺς περὶ τὴν Βυλλίδα τόπους προκαταληφθέντας ἐπιχειρῶν ἐκβιάζεσθαι καὶ
- 30 μάχην συνάψας Κικέρωνι νικάται. Τούτῳ γὰρ ὁ Βροῦτος ἐχρήτο στρατηγῶ καὶ πολλὰ δι' αὐτοῦ κατώρθωσε. Λαβὼν δὲ τὸν Γάτον ἐν χωρίοις ἐλώδεσι μακρὰν διε-

σπασμενον οὐκ εἶασεν ἐμβαλεῖν, ἀλλὰ περιῖπενυσε φεί-  
 δεσθαι κελεύων ὡς μετὰ μικρὸν ἰδίαν ἐσομένων. Ὁ  
 καὶ συνέβη. Παρέδωσαν γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὸν στρατη-  
 γόν, ὥστε μεγάλην ἤδη περὶ τὸν Βροῦτον δύναμιν εἶ-  
 ναι. Χρόνον μὲν οὖν πολὺν ἐν τιμῇ τὸν Γάϊον ἤγε καὶ 5  
 τὰ παράσημα τῆς ἀρχῆς οὐκ ἀφήρει, καίπερ, ὡς φασιν,  
 ἄλλων τε πολλῶν καὶ Κικέρωνος ἀπὸ Ῥώμης γραφόντων  
 καὶ κελεούτων ἀναιρεῖν· ἀρξάμενον δὲ κρύφα τοῖς  
 ἡγεμόσι διαλέγεσθαι καὶ ποιήσαντα νεωτερισμὸν ἐνθέ-  
 μενος εἰς ναῦν ἐφύλαττε. Τῶν δὲ διαφθαρέντων στρα- 10  
 τιωτῶν εἰς Ἀπολλωνίαν ἀποστάντων καὶ καλούντων ἐκεῖ  
 τὸν Βροῦτον, οὐκ ἔφη τοῦτο πάτριον εἶναι Ῥωμαίοις,  
 ἀλλ' ἐκείνους πρὸς τὸν ἄρχοντα χρῆναι βαδίζοντας αὐ-  
 τοὺς παραιτεῖσθαι τὴν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις ὀργήν.  
 Ἐλθοῦσι δὲ καὶ δεομένοις συγγνώμην ἔδωκε. 15

XXVII. Μέλλοντι δ' αὐτῷ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν  
 ἤκεν ἀγγελία περὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ μεταβολῆς. Ὁ γὰρ νέος  
 Καῖσαρ ἠυξήθη μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπ' Ἀντώνιον, ἐκ-  
 βαλὼν δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκείνον αὐτὸς ἤδη φοβερός ἦν  
 ὑπατεῖαν τε μνώμενος παρὰ νόμον καὶ στρατεύματα τρέ- 20  
 φων μεγάλα, τῆς πόλεως οὐδὲν δεομένης. Ὁρῶν δὲ καὶ  
 ταῦτα τὴν βουλὴν βαρυνομένην καὶ πρὸς τὸν Βροῦτον  
 ἀφορῶσαν ἔξω καὶ ψηφιζομένην ἐκείνῳ καὶ βεβαιοῦσαν  
 τὰς ἐπαρχίας ἔδεισε. Καὶ τὸν μὲν Ἀντώνιον πέμπων  
 εἰς φιλίαν προῦκαλεῖτο, τὰς δὲ δυνάμεις τῇ πόλει περι- 25  
 στήσας ὑπατεῖαν ἔλαβεν οὔπω πάνυ μειράκιον ὦν, ἀλλ'  
 εἰκοστὸν ἄγων ἔτος, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἴ-  
 ρηκεν. Εὐθύς δὲ δίκας φόνου κατὰ τῶν περὶ τὸν Βροῦ-  
 τον εἰσῆγεν, ὡς ἄνδρα πρῶτον ἐν ἀρχαῖς ταῖς μεγίσταις  
 ἀνηρηκότων ἄκριτον· καὶ κατήγορον ἐπέστησε Βρούτου 30  
 μὲν Λεύκιον Κορνηφίκιον, Κασσίου δὲ Μάρκον Ἀγρίπ-  
 παν. Ὁφλίσκανον οὖν τὰς δίκας ἐρήμας ἀναγκαζομέ-



νων φέρειν ψῆφον τῶν δικαστῶν. Λέγεται δὲ τοῦ κή-  
 ρυκος, ὡσπερ εἶπεν, ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν Βροῦτον  
 ἐπὶ τὴν δίκην καλοῦντος, τὸ μὲν πλῆθος ἐπιδήλως στε-  
 νάζει, τοὺς δ' ἀρίστους κύψαντας εἰς γῆν ἤσυχIAN ἄγειν,  
 5 Πόπλιον δὲ Σιλίκιον ὀφθῆναι δακρύσαντα, καὶ διὰ τὴν  
 αἰτίαν ταύτην ὀλίγον ὕστερον ἓνα τῶν προγραφέντων  
 ἐπὶ θανάτῳ γενέσθαι. Μετὰ ταῦτα διαλλαγέντες οἱ  
 τρεῖς, Καίσαρ, Ἀντώνιος, Λέπιδος, διενείμαντο τὰς  
 ἐπαρχίας σφαγᾶς τε καὶ προγραφᾶς ἀνδρῶν διακοσίων  
 10 ἐποίησαν, ἐν οἷς καὶ Κικέρων ἀπέθανε.

XXVIII. Τούτων οὖν εἰς Μακεδονίαν ἀπαγγελθέν-  
 των ἐκβιασθεὶς ὁ Βροῦτος ἔγραψεν Ὀρτησίῳ κτείνειν  
 Γάλον Ἀντώνιον, ὡς δὴ Βρούτῳ τε καὶ Κικέρωνι τιμω-  
 ρῶν, τῷ μὲν ὄντι φίλῳ, τῷ δὲ καὶ κατὰ γένος προσή-  
 15 κοντι. Διὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀντώνιος Ὀρτήσιον ἐν Φι-  
 λίπποις λαβὼν τῷ μνήματι τοῦ ἀδελφοῦ προσέσφαξε.  
 Βροῦτος δὲ τῆς Κικέρωνος τελευτῆς τῇ αἰτίᾳ φησὶν αἰ-  
 σχύνεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ πάθει συναλγεῖν, ἐγκαλεῖν δὲ  
 τοῖς ἐπὶ Ῥώμῃς φίλοις· δουλεύειν γὰρ αὐτῶν αἰτία  
 20 μᾶλλον ἢ τῶν τυραννούντων, καὶ καρτερεῖν ὄρωντας καὶ  
 παρόντας ἢ μὴδ' ἀκούειν αὐτοῖς ἀνεκτὸν ἦν. Περαιώ-  
 σας δὲ τὸν στρατὸν εἰς Ἀσίαν ἤδη λαμπρὸν ὄντα, ναυτι-  
 κὸν μὲν ἐξηρτύετο στόλον ἐν Βιθυνία καὶ περὶ Κύζικον,  
 περὶ δ' αὐτὸς ἐπιὼν καθίστατο τὰς πόλεις καὶ τοῖς δυ-  
 25 νάσταις ἐχορημάτιζε καὶ πρὸς Κάσσιον ἐπεμπεν εἰς Συ-  
 ρίαν ἀπ' Αἰγύπτου μετακαλῶν· οὐ γὰρ ἀρχὴν κτωμέ-  
 νους αὐτοῦς, ἀλλ' ἐλευθεροῦντας τὴν πατρίδα τὴν δύ-  
 ναμιν, ἣ καταλύσουσι τοὺς τυράννους, συνάγοντας πλε-  
 νᾶσθαι· δεῖν οὖν μεμνημένους καὶ φυλάττοντας τὴν  
 30 ὑπόθεσιν μὴ μακρὰν ἀπηρτηῆσθαι τῆς Ἰταλίας, ἀλλ'  
 ἐκείσε σπεύδειν καὶ βοηθεῖν τοῖς κολίταις. Ἰτακόν-  
 σαντος δὲ τοῦ Κασσίου καὶ καταβαίνοντος ἀπήντα· καὶ

περὶ Σμύρναν ἀλλήλοις ἐνετύγγανον ἀφ' οὗ πρῶτον ἐν Πειραιεὶ χωρισθέντες ὤρμησαν ὁ μὲν εἰς Συρίαν, ὁ δὲ εἰς Μακεδονίαν. Ἦν οὖν ἡδονὴ τε μεγάλη καὶ θάρσος αὐτοῖς ἐκ τῆς παρούσης ἐκατέρω δυνάμεως. Ὁρμήσαντες γὰρ ἐκ τῆς Ἰταλίας ὅμοια φυγάδων τοῖς ἀτιμοτάτοις 5 ἀχρήματοι καὶ ἄνοπλοι, μὴ ναῦν ἐνήρη, μὴ στρατιωτικὴν ἕνα, μὴ πόλιν ἔχοντες, οὐ πολλοῦ πάνυ χρόνου διαγενομένου συνῆλθον εἰς ταῦτό καὶ ναυσὶ καὶ πεζῶ καὶ ἱπποῖς καὶ χρήμασιν ἀξίωμαχοι διαγωνίσασθαι περὶ τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας ὄντες.

10

XXIX. Ἐβούλετο μὲν οὖν ἴσον ἔχειν τιμῆς καὶ παρέχειν ὁ Κάσσιος, ἔφθανε δ' ὁ Βροῦτος ὡς τὰ πολλὰ φοιτῶν πρὸς αὐτὸν ἡλικία τε προὔχοντα καὶ σώματι πονεῖν ὁμόλως μὴ δυναμένῳ χρώμενον. Ἦν δὲ δόξα Κάσσιον μὲν εἶναι δεινὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς, ὀργῇ δὲ τραχὺν καὶ 15 φόβῳ μᾶλλον ἄρχοντα, πρὸς δὲ τοὺς συνήθεις ὑγρότερον τῶ γελοίῳ καὶ φιλοσκώπτῃ· Βροῦτον δὲ λέγουσι δι' ἀρετὴν φιλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἐρᾶσθαι δ' ὑπὸ τῶν φίλων, θαυμάζεσθαι δ' ὑπὸ τῶν ἀρίστων, μισεῖσθαι δὲ μηδ' ὑπὸ τῶν πολεμίων, ὅτι πρῶτος ὁ ἀνὴρ 20 διαφερόντως καὶ μεγαλόφρων καὶ πρὸς πᾶσαν ὀργὴν καὶ ἡδονὴν καὶ πλεονεξίαν ἀπαθής, ὄρθιον δὲ τὴν γνώμην καὶ ἄκαμπτον ἐστῶσαν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου διαφυλάττων. Καὶ μέγιστον ὑπῆρχεν αὐτῷ πρὸς εὐνοίαν καὶ δόξαν ἢ τῆς προαιρέσεως πίστις. Οὔτε γὰρ ἐκεῖνος 25 ὁ μέγας Πομπήιος, εἰ Καίσαρα καθέειλεν, ἠλπίζετο βεβαίως προήσεσθαι τοῖς νόμοις τὴν δύναμιν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ πράγματα καθέξειεν ὑπατείας ὀνόματι καὶ δικτατορίας ἢ τιπὸς ἄλλης μαλακωτέρας ἀρχῆς παραμυθούμενος τὸν δῆμον· Κάσσιον δὲ τοῦτον, σφοδρὸν ἄνδρα καὶ θυμοειδῆ 30 καὶ πολλαχοῦ πρὸς τὸ κερδαλέον ἐκφερόμενον τοῦ δικαίου, παντὸς μᾶλλον ᾤοντο πολεμεῖν καὶ πλανᾶσθαι

καὶ κινδυνεύειν αὐτῷ τινα δυναστείαν κατασκευαζόμενον, οὐκ ἔλευθερίαν τοῖς πολίταις. Τὰ μὲν γὰρ ἐπι-  
 τούτων πρεσβύτερα, Κίνναι καὶ Μάριοι καὶ Κάρβωνες,  
 ἄθλον ἐν μέσῳ καὶ λείαν προθέμενοι τὴν πατρίδα, μο-  
 5 νονονχί φητῶς ὑπὲρ τυραννίδος ἐπολέμησαν. Βρούτῳ  
 δὲ λέγουσι μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς προσβάλλειν τοιαύτην  
 μεταβολήν, ἀλλ' Ἀντωνίου γε καὶ πολλοὺς ἀκούσαι λέ-  
 γοντος, ὡς μόνον οἶοιτο Βρούτῳ ἐπιθέσθαι Καίσαρι  
 προαχθέντα τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ φαινομένῳ καλῷ τῆς  
 10 πράξεως, τοὺς δ' ἄλλους ἐπὶ τὸν ἄνδρα συστῆναι μι-  
 σοῦντας καὶ φθονοῦντας. Ὅθεν Βρούτος οὐ τῇ δυνά-  
 μει τοσοῦτον, ὅσον τῇ ἀρετῇ δῆλός ἐστιν ἐξ ὧν γράφει  
 πεποιθώς. Γράφει δὲ πρὸς Ἀττικὸν ἤδη τῷ κινδύνῳ  
 πλησιάζων ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς τύχης εἶναι τὰ καθ' αὐ-  
 15 τόν· ἢ γὰρ νικήσας ἔλευθερώσειν τὸν Ῥωμαίων δῆμον  
 ἢ δουλείας ἀποθανῶν ἀπαλλαγῆσεσθαι· καὶ τῶν ἄλλων  
 ἀσφαλῶς αὐτοῖς καὶ βεβαίως ἐχόντων ἐν ἄδηλον εἶναι,  
 πότερον βιώσονται μετ' ἔλευθερίας ἢ τεθνήξονται. Μάρ-  
 κον δ' Ἀντωνίου ἀξίαν φησὶ τῆς ἀνοίας διδόναι δίκην,  
 20 ὃς ἐν Βρούταις καὶ Κασσίοις καὶ Κάτωσι συναριθμηῆσθαι  
 δυνάμενος προσθήκην ἑαυτὸν Ὀκταβίῳ δέδωκε· καὶ  
 μὴ νῦν ἠττηθῆ μετ' ἐκείνου, μικρὸν ὕστερον ἐκείνῳ  
 μαχεῖται. Ταῦτα μὲν οὖν ἀποθεσπίσαι καλῶς πρὸς τὸ  
 μέλλον ἔοικεν.

25 XXX. Ἐν δὲ τῇ Σμύρνῃ τότε τῶν χρημάτων, ἃ πολλὰ<sup>998</sup>  
 συνειλόχει Κάσσιος, ἠξίου μεταλαβεῖν· τὰ γὰρ ὄντα  
 κατανηλωκέναι ναυπηγούμενος στόλον τοσοῦτον, ᾧ πᾶ-  
 σαν ὑφ' ἑαυτοῖς ἔξουσι τὴν ἐντὸς θάλασσαν. Οὐκ εἶπεν  
 μὲν οὖν τὸν Κάσσιον οἱ φίλοι διδόναι, λέγοντες ὡς οὐ  
 30 δίκαιον, ἃ σὺ φειδόμενος διαφυλάττεεις καὶ φθόνῳ συν-  
 ἄγεις, ἐκείνου λαβόντα δημαγωγεῖν καὶ χαρίζεσθαι τοῖς  
 στρατιώταις· οὐ μὴν ἀλλ' ἔδωκεν αὐτῷ τρίτον μέρος

ἀπάντων. Καὶ πάλιν διαστάντες ἐπὶ τὰς προσηκούσας ἑκατέρω πρᾶξεις, Κάσσιος μὲν ἔλων Ῥόδον οὐκ ἐπιεικῶς ἐχρητὸ τοῖς πράγμασι, καὶ ταῦτα περὶ τὴν εἰσοδὸν τοῖς προσαγορεύουσιν αὐτὸν βασιλέα καὶ κύριον ἀποκρινάμενος· „Οὔτε βασιλεὺς οὔτε κύριος, τοῦ δὲ κυρίου καὶ 5 βασιλέως φονεὺς καὶ κολαστής,“ Βροῦτος δὲ Λυκίους ἤγει χρήματα καὶ στρατόν. Ἐπεὶ δὲ Ναυκράτης ὁ δημαγωγὸς ἀνέπεισε τὰς πόλεις ἀφίστασθαι καὶ λόφους τινὰς ὡς αἰρῶντες παρόδου τὸν Βροῦτον κατελάβοντο, πρῶτον μὲν ἀριστοποιουμένοις αὐτοῖς ἐπέπεμψεν ἵππεις, 10 ὅφ' ὧν ἑξακόσιοι διεφθάρησαν, ἔπειτα τὰ χωρία καὶ πολίχνας λαμβάνων ἀπέλυεν ἄνευ λύτρων ἅπαντας ὡς προσαξόμενος εὐνοία τὸ ἔθνος. Οἱ δ' ἦσαν ἀνθάδεις, ἃ μὲν ἐβλάπτοντο πρὸς ὀργὴν τιθέμενοι, τῆς δ' ἐπιεικείας καὶ φιλανθρωπίας καταφρονοῦντες, ἄχρι οὗ συνε- 15 λάσας εἰς Ξάνθον αὐτῶν τοὺς μαχιματάτους ἐπολιόρκει. Τοῦ δὲ ποταμοῦ παρὰ τὴν πόλιν παραρρέοντος ὑπονηχόμενοι διεδίδρασκον. Ἠλίσκοντο δὲ δικτύων διὰ πόρου καθιεμένων εἰς βυθόν, ὧν τὰ ἄκρα κώδωσι προσηρητημένοις διεσήμαινεν εὐθύς τὸν ἐνσχεθέντα. Μηχα- 20 ναῖς δὲ τισι τῶν Ξανθίων νύκτωρ ἐπιδραμόντων καὶ πῦρ ἐμβαλόντων, ὡς ἀπεκλείσθησαν αἰσθομένων τῶν Ῥωμαίων πρὸς τὸ τεῖχος καὶ πνεῦμα λαμπρὸν ἀνερρίπιξεν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις τὴν φλόγα τῶν ἐγγύς οἰκιῶν ἀντιλαμβανομένην, δεισας ὁ Βροῦτος ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκέ- 25 λευσε κατασβεννύναι καὶ βοηθεῖν.

XXXI. Τοὺς δὲ Λυκίους δεινὴ τις ἐξαίφνης πρὸς ἀπόνοιαν ὀρμὴ καὶ λόγου κρείσσαν κατέσχευεν, ἣν ἄν τις ἔρωτι θανάτου μάλιστα προσεικάσειεν· οἳ γε μετὰ παίδων καὶ γυναικῶν ἐλευθεροὶ τε καὶ δοῦλοι καὶ πᾶσα ἡλι- 30 κία τοὺς μὲν πολεμίους πρὸς τὴν φλόγα βοηθοῦντας ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐβαλλον, αὐτοὶ δὲ κάλαμον καὶ ξύλα καὶ

πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες ἤγον ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ  
 πῦρ, ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσαν ὕλην καὶ πάντα τρόπον ἐξε-  
 ρεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. Ὡς δ' ἡ φλόξ ἔσεισα  
 καὶ διαζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν διέλαμψε πολλή,  
 5 περιπαθῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὁ Βροῦτος ἐξῴθεν παρίπ-  
 πευε προθυμούμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων  
 τοῖς Ξανθίοις ἐδέετο φείδεσθαι καὶ σῶζειν τὴν πόλιν,  
 οὐδενὸς αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτοῦς  
 ἀπολλύντων, οὐ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ  
 10 καὶ τὰ παῖδια τὰ μικρὰ μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ  
 μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλλετο, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν  
 ἐξετραχίλιζεν αὐτά, τὰ δὲ τοῖς ξίφεσι τῶν πατέρων ὑπέ-  
 βαλλε τὰς σφαγὰς γυμνοῦντα καὶ κελεύοντα παῖειν.  
 Ὄφθη δὲ τῆς πόλεως διαφθαρείσης γυνὴ κρεμαμένη  
 15 μὲν ἐξ ἀγχόνης, παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρητημένη τοῦ τρα-  
 χήλου, λαμπάδι δὲ καιομένη τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. Καὶ  
 τοῦ θεάματος τραγικοῦ φανέντος ἰδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμει-  
 νεν ὁ Βροῦτος, ἐδάκρυσεν δὲ ἀκούσας· καὶ γέρας ἐκή-  
 ρυξε τῶν στρατιωτῶν ὅστις ἂν δυνηθῆι Λύκιον ἄνδρα  
 20 περισῶσαι. Φασὶ δὲ μόνους ἑκατὸν πεντήκοντα γενέ-  
 σθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Ξάνθιοι μὲν οὖν  
 διὰ πολλῶν χρόνων ὥσπερ εἰμαρμένην περίοδον δια-  
 φθορᾶς ἀποδιδόντες τὴν τῶν προγόνων ἀνευεώσαντο τῆ  
 τόλμη τύχην· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν  
 25 Περσικῶν κατακαύσαντες ἑαυτοῦς διέφθειραν.

XXXII. Βροῦτος δὲ τὴν Παταρέων πόλιν ὄρων ἀπ-  
 ισχυριζομένην πρὸς αὐτὸν ὄκνει μὲν ἐπιχειρεῖν καὶ διη-  
 πορεῖτο τὴν αὐτὴν δεδιῶς ἀπόνοϊαν, ἔχων δὲ γυναικας  
 αὐτῶν αἰχμαλώτους ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. Αἱ δ' ἄν-  
 30 δρῶν τε καὶ πατέρων ἐπιφανῶν οὔσαι διηγούμεναι τὸν  
 Βροῦτον, ὡς ἀνὴρ εἶη σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος,  
 ἢ εἴξει καὶ παραδοῦναι τὴν πόλιν. Ἐκ δὲ τούτου

καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχόντες δὲ χρηστοῦ καὶ παρ' ἐλπίδας εὐγνώμονος, ὅς γε, Κασσίου Ῥοδίου ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντος ἰδίᾳ μὲν ὃν ἐκέκτηντο χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσαυτοσυγκεῖν ἅπαντας (ἐξ οὗ συνήχθη περὶ ὄκτα- 5 κισχίλια τάλαντα), δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ζημιώσαντος, αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα τάλαντα Λυκίου προξάμενος, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἀδικήσας ἀνέβευξεν ἐπ' Ἰωνίας.

**XXXIII.** Πολλὰ μὲν οὖν ἄξια μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς 10 ἀπεδείξατο καὶ κολάσσει τῶν ἀξίων· ὃ δ' αὐτὸς τε ἦσθη μάλιστα καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τοῦτο διηγήσομαι. Πομπηίου Μάγνου προσβαλόντος Αἰγύπτῳ κατὰ Πηλούσιον, ὁπηνίκα τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβαλὼν ὑπὸ Καίσαρος ἔφυγεν, οἱ τοῦ βασιλέως ἔτι παιδὸς ὄντος ἐπιτρο- 15 πεύοντες ἐν βουλῇ μετὰ τῶν φίλων ἦσαν οὐ κατὰ ταῦτα ταῖς γνώμαις φερόμενοι. Τοῖς μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι, τοῖς δ' ἀπαθεῖν Αἰγύπτου τὸν ἄνδρα. Θεόδωτος δέ τις Χίος, ἐπὶ μισθῷ φηγορικῶν λόγων διδάσκαλος τῷ βασιλεῖ συνῶν, ἤξιωμένος δὲ τότε τοῦ συνεδρίου δι' ἐρημίαν 20 ἀνδρῶν βελτιόνων, ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε καὶ τοὺς ἀναλαβεῖν καὶ τοὺς ἀφεῖναι κελεύοντας τὸν Πομπηίου· ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐκ τῶν παρόντων, δεξαμένους ἀποκτεῖναι. Καὶ προσεεπίπε τοῦ λόγου παυόμενος, ὅτι νεκρὸς οὐ δάκνει. Προσθεμένου 25 δὲ τῇ γνώμῃ τοῦ συνεδρίου παράδειγμα τῶν ἀπίστων καὶ ἀπροσδοκῆτων ἔκειτο Πομπηίου Μάγνος, τῆς Θεοδότου φηγορείας καὶ δεινότητος ἔργον, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστῆς ἔλεγε μεγαλαυχούμενος. Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἐπελθόντος Καίσαρος, οἱ μὲν δίκας τιννύοντες ἀπᾶλλοντο 30 κακοὶ κακῶς, Θεόδωτος δὲ παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον καὶ ἄπορον καὶ πλάνητα βίον ἐπιδανεισάμενος

τότε Βροῦτον ἐπιόντα τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ἀνα-  
χθεις καὶ κολασθεις ὄνομα τοῦ θανάτου πλέον ἔσχεν ἢ  
τοῦ βίου.

XXXIV. Κάσσιον δὲ Βροῦτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει καὶ  
5 προσιόντι μετὰ τῶν φίλων ἀπήνησε· καὶ πᾶς ὁ στρα-  
τὸς ὠπλισμένος ἀντοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγόρευ-  
σεν. Οἷα δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις καὶ φίλοις πολλοῖς  
καὶ ἡγεμόσιν αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγγενομέ-  
νων καὶ διαβολῶν, πρὶν ἕτερόν τι ποιεῖν, εὐθύς ἐκ πο-  
10 ρείας καθ' αὐτοὺς ἐν οἰκῆματι γενόμενοι κεκλεισμένων  
τῶν θυρῶν καὶ μηδενὸς παρόντος ἐχρῶντο μέμψεσι προῶ-  
τον, εἰτ' ἐλέγχοις καὶ κατηγορίαις. Ἐκ δὲ τούτου πρὸς  
δάκρυα καὶ παρρησίαν μετὰ πάθους ἐκφερομένων, θαν-  
μάζοντες οἱ φίλοι τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς καὶ τὸν τό-  
15 νον, ἔδεισαν μὴ τι ἐκ τούτου γένηται· προσελθεῖν δὲ  
ἀπέληφτο. Μάρκος δὲ Φαώνιος, ἐραστὴς γεγονὼς Κά-  
τωνος, οὐ λόγῳ μᾶλλον ἢ φορᾷ τι καὶ πάθει μανικῶ  
φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν εἰσω πρὸς αὐτοὺς κωλυόμενος ὑπὸ  
τῶν οἰκετῶν. Ἄλλ' ἔργον ἦν ἐπιλαβέσθαι Φαωνίου πρὸς 1000  
20 ὀτιοῦν ὀρούσαντος· σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι καὶ πρό-  
χειρος. Ἐπεὶ τό γε βουλευτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἐαυτὸν  
οὐδενὸς ἄξιον ἠγέτο, τῷ δὲ κυνικῶ τῆς παρρησίας πολ-  
λάκις ἀφήρει τὴν χαλεπότητα, καὶ τὸ ἄκαιρον αὐτοῦ μετὰ  
παιδιᾶς δεχομένων. Βία δὴ τότε τῶν παρόντων διωσά-  
25 μενος τὰς θύρας εἰσῆλθε μετὰ πλάσματος φωνῆς ἔπη πε-  
ραίνων οἷς τὸν Νέστορα χρώμενον Ὅμηρος πεποίηκεν·  
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο,  
καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσσιος ἐγέλασεν, ὁ δὲ Βροῦ-  
τος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπλόκννα καὶ ψευδόκννα προσαγο-  
30 ρεύων. Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους δια-  
φορᾶς ποιησάμενοι πέρας εὐθύς διελύθησαν. Καὶ Κασ-  
σίου δεῖπνον παρέχοντος ἐκάλει τοὺς φίλους Βροῦτος.

Ἦδη δὲ κατακειμένων Φαώνιος ἦκε λελουμένος· μαρτυρομένου δὲ Βρούτου μὴ κεκλημένον αὐτὸν ἦκειν καὶ κελεύοντος ἀπάγειν ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω κλίνην, βία παρελθὼν εἰς τὴν μέσην κατεκλίθη· καὶ παιδιὰν ὁ πότης ἔσχεν οὐκ ἄχαριν οὐδ' ἀφιλόσοφον. 5

XXXV. Τῇ δ' ὑστεραία Βρούτος ἄνδρα Ῥωμαίων ἐστρατηγηκότα καὶ πεπιστευμένον ὑπ' αὐτοῦ, Λεύκιον Πέλλαν, Σαρδιανῶν κατηγορούντων ἐπὶ κλοπαῖς δημοσίᾳ καταγνοὺς ἠτίμωσε· καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσσιον οὐ μετρίως ἐλύπησεν. Αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθέντας ἀδικήμασι δύο φίλους ἰδίᾳ νουθετήσας φανερωῶς ἀφῆκε καὶ διετέλει χρώμενος. Ὅθεν ἠτιᾶτο τὸν Βρούτον, ὡς ἄγαν ὄντα νόμιμον καὶ δίκαιον ἐν καιρῷ πολιτείας δεομένῳ καὶ φιλανθρωπίας. Ὁ δὲ τῶν εἰδῶν τῶν Μαρτίων ἐκέλευεν αὐτὸν μνημονεύειν ἐκείνων, ἐν αἷς Καίσαρα ἐκτεῖναν, οὐκ αὐτὸν ἄγοντα καὶ φέροντα πάντας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἐτέρων δύναμιν ὄντα ταῦτα πρασσόντων· ὡς, εἴ τις ἔστι πρόφασις καλὴ, μεθ' ἧς ἀμελεῖται τὸ δίκαιον, ἄμεινον ἦν τοὺς Καίσαρος φίλους ὑπομένειν ἢ τοὺς ἐναντῶν περιόρᾳν ἀδικουῦντας. Ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρίας, ἀδικίας δὲ δόξα μετὰ κινδύνων ἡμῖν καὶ πόνων πρόσεστι. Τοιαύτη μὲν ἢ τοῦ Βρούτου προαίρεσις ἦν. 15

XXXVI. Ἐπεὶ δὲ διαβαίνειν ἐξ Ἀσίας ἐμελλον, λέγεται τῷ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γενέσθαι. Φύσει μὲν γὰρ ἦν ἐπεργήγορος ὁ ἀνὴρ καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγου χρόνου μόριον ἀσκήσει καὶ σωφροσύνη συνῆγεν, ἡμέρας μὲν οὐδέποτε κοιμώμενος, νύκτωρ δὲ τοσοῦτον, ὅσον οὔτε τι πράττειν οὔτε τῷ διαλέγεσθαι, πάντων ἀναπαυομένων, παρεῖχε. Τότε δὲ τοῦ πολέμου συνηστῶτος ἐν 30 χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὄλων πράξεις καὶ τεταμένος τῇ φροντίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὀπηνίκα πρῶτον ἀφ' ἐσπέ-



ρας ἐπινυστάξεις τοῖς σιτίοις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρήτο τῇ  
 νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπειγοντα τῶν πραγμάτων. Ἐὶ δὲ  
 συνέλοι καὶ κατοικονομήσεις τὴν περὶ ταῦτα χρεῖαν, ἀνε-  
 γίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθε-  
 5 σαν ἑκατόνταρχοι καὶ χιλίαρχοι φοιτᾶν πρὸς αὐτόν. Ὡς  
 οὖν ἔμελλεν ἐξ Ἀσίας διαβιβάζειν τὸ στρατεύμα, νυξ  
 μὲν ἦν βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν οὐ πᾶν λαμπρὸν ἢ  
 σκιηνή, πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπῇ κατεῖχεν. Ὁ δὲ  
 συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν ἔδοξεν αἰ-  
 10 σθῆσθαι τινὸς εἰσιόντος. Ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἰσο-  
 δον ὄρῃ δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλου σώματος  
 καὶ φοβεροῦ σιωπῇ παρεστῶτος αὐτῷ. Τολμήσας δὲ  
 ἐρέσθαι „Τίς ποτ' ὦν“ εἶπεν „ἀνθρώπων ἢ θεῶν ἢ τί  
 βουλόμενος ἤμεις ὡς ἡμᾶς;“ Ἐποφθέργεται δ' αὐτῷ τὸ  
 15 φάσμα „Ὁ σός, ὦ Βροῦτε, δαίμων κακός· ὄψει δέ με  
 περὶ Φιλίππους.“ Καὶ ὁ Βροῦτος οὐ διαταραχθεὶς, „Ὀψο-  
 μαι“ εἶπεν.

XXXVII. Ἀφανισθέντος δ' αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐκά-  
 λει· μήτε δ' ἀκούσαι τινα φωνῆν μήτ' ἰδεῖν ὄψιν φα- 1001  
 20 σκόντων, τότε μὲν ἐπηγρύπνησεν· ἅμα δ' ἡμέρα τρα-  
 πόμενος πρὸς Κάσσιον ἔφραζε τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ τοῖς Ἐπι-  
 κούρου λόγοις χρώμενος καὶ περὶ τούτων ἔθος ἔχων δια-  
 φέρεσθαι πρὸς τὸν Βροῦτον „Ἡμέτερος οὗτος“ εἶπεν  
 „ὦ Βροῦτε, λόγος, ὡς οὐ πάντα πάσχομεν ἀληθῶς οὐδ'  
 25 ὄρωμεν, ἀλλ' ὑγρὸν μὲν τι χρῆμα καὶ ἀκατηλὸν ἢ αἰ-  
 σθησις, ἔτι δ' ὀξετέρα ἢ διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μετα-  
 βάλλειν ἀπ' οὐδενὸς ὑπάρχοντος ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν. Κη-  
 ρῶ μὲν γὰρ ἔοικεν ἢ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ  
 πλαττόμενον καὶ τὸ πλάττον ἐχούση τὸ αὐτὸ, ὅσιστα ποι-  
 30 κίλλειν αὐτὴν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυτῆς ὑπάρχει. Δη-  
 λουσι δὲ αἱ κατὰ τοὺς ὕπνους τροπαὶ τῶν ὄνειρων, ἃς  
 τρέπεται τὸ φανταστικὸν ἐξ ἀρχῆς βραχείας παντοδαπᾶ

καὶ πάθη καὶ εἰδωλα γινόμενον. Κινεῖσθαι δ' αἰεὶ κέ-  
 φνικ· κίνησις δ' αὐτῷ φαντασία τις ἢ νόησις. Σοὶ δὲ  
 καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν διάνοιαν αἰ-  
 ωρεῖ καὶ παρατρέπει. Δαίμονας δ' οὐτ' εἶναι πιθανὸν  
 οὐτ' ὄντας ἀνθρώπων ἔχειν εἶδος ἢ φωνὴν ἢ δύναμιν 5  
 εἰς ἡμᾶς διήκουσαν· ὡς ἐγὼγ' ἂν ἐβουλόμην, ἵνα μὴ μό-  
 νον ὄπλοις καὶ ἵπποις καὶ ναυσὶ τοσαύταις, ἀλλὰ καὶ  
 θεῶν ἀρωγαῖς ἐπεδαρροῦμεν ὀσιωτάτων ἐργῶν καὶ καλ-  
 λίστων ἡγεμόνες ὄντες.“ Τοιούτοις μὲν ὁ Κάσσιος  
 ἐπράϋνε λόγοις τὸν Βρούτου. Ἐμβαίνοντων δὲ τῶν 10  
 στρατιωτῶν ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας αἰετοὶ δύο συγκα-  
 τασκήψαντες ὁμοῦ συνδιεκομίζοντο καὶ παρηκολούθουν  
 ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. Ἐκεῖ  
 δ' ἡμέρᾳ μιᾷ πρὸ τῆς μάχης ᾤχοντο ἀποπτάμενοι.

XXXVIII. Τὰ μὲν οὖν κλειστά τῶν ἐν ποσὶν ἔθνῶν 16  
 ἐτύγχανεν ὁ Βρούτος ὑπήκοα πεποιημένος. Εἰ δὲ τις ἢ  
 πόλις ἢ δυνάστης παρεῖτο, τότε πάντας προσαγόμενοι  
 μέχρι τῆς κατὰ Θάσον θαλάσσης προῆλθον. Ἐκεῖ δὲ  
 τῶν περὶ Νορβανὸν ἐν τοῖς Στενοῖς λεγομένοις καὶ περὶ  
 τὸ Σύμβολον στρατοπεδεύοντων περιελθόντες αὐτούς 20  
 ἠνάγκασαν ἀποστῆναι καὶ προέσθαι τὰ χωρία. Μικροῦ  
 δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδέησαν, ὑπολειπομέ-  
 νου διὰ νόσον Καίσαρος, εἰ μὴ προσεβοήθησεν Ἀντώ-  
 νιος ὀξύτητι θαυμαστῇ χρησάμενος, ὥστ' ἀπιστεῖν τοὺς  
 περὶ Βρούτου. Ἦλθε δὲ Καῖσαρ ὕστερον ἡμέραις δέκα 25  
 καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἐναντίον Βρούτου, Κασσίου δὲ  
 Ἀντώνιος. Τὰ δ' ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέδων πεδία Ῥω-  
 μαῖοι κάμπους Φιλίππους καλοῦσι· καὶ μέγισται τότε  
 Ῥωμαίων δυνάμεις ἀλλήλαις συνεφέροντο. Πλήθει μὲν  
 οὖν οὐ παρ' ὀλίγον ἐλείποντο τῶν περὶ Καίσαρα, κόσμῳ 30  
 δ' ὄπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ἐξεφάνη τὸ Βρού-  
 του στρατεύμα. Χρυσὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πλεῖστα τῶν

ὄπλων καὶ ἄργυρος ἀφειδῶς καταχορηγηθεῖς, καίπερ εἰς τὰλλα τοῦ Βρούτου σῶφρονι διαίτη καὶ κεκολασμένη χρῆσθαι τοὺς ἡγεμόνας ἐθίζοντος. Τὸν δ' ἐν χερσὶ καὶ περὶ τὸ σῶμα πλοῦτον ᾤετό τι καὶ φρονήματος παρέχειν 5 τοῖς φιλοτιμοτέροις, τοὺς δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχιμωτέρους ποιεῖν, ὥσπερ κτημάτων τῶν ὄπλων περιεχομένους.

- XXXIX. Οἱ μὲν οὖν περὶ Καίσαρα καθαρμὸν ἐν τῷ χάρακι ποιησάμενοι μικρὸν τι σίτου καὶ δραχμὰς κατ' ἄνδρα πέντε διένειμαν εἰς θυσίαν, οἱ δὲ περὶ Βρούτου 10 καταγνόντες αὐτῶν τῆς ἀπορίας ἢ μικρολογίας πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθρῳ τὸν στρατόν, ὥσπερ ἔθος ἐστίν, ἐκάθησαν, ἔπειθ' ἱερείων πλήθη κατὰ λόχους καὶ δραχμὰς ἐκάστῳ πεντήκοντα διαδόντες εὐνοίᾳ καὶ προθυμίᾳ τῆς δυνάμεως πλέον εἶχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ σημεῖον ἐν τῷ 15 καθαρμῷ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίῳ γενέσθαι. Τὸν γὰρ 1002 στέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ῥαβδοῦχος προσήνεγκε. Λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἐν θεᾷ τιμὴ καὶ πομπῇ χρυσῆν Κασσίου Νίκην διαφερομένην πεσεῖν ὀλισθόντος τοῦ φέροντος. "Ἐτι δ' ὄρνεά τε σαρκοφάγα πολλὰ καθ' 20 ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ καὶ μελισσῶν ὄφθησαν ἔσμοι συνιστάμενοι περὶ τόπον τινὰ τοῦ χάρακος ἐντός, ὃν ἐξέκλεισαν οἱ μάντις ἀφοσιούμενοι τὴν δεισιδαιμονίαν ἀτρέμα καὶ τὸν Κάσσιον αὐτὸν ὑποφέρουσαν ἐκ τῶν Ἐπικούρου λόγων, τοὺς δὲ στρατιώτας παντά- 25 πασι δεδουλωμένην. "Ὅθεν οὐδ' ἦν πρόθυμος διὰ μάχης ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τρίβειν ἡξίου χρόνῳ τὸν πόλεμον ἐρωμένους χρήμασιν, ὄπλων δὲ καὶ σωμάτων πλήθει λειπομένους. Βρούτος δὲ καὶ πρότερον ἔσπευδε τῷ ταχίστῳ τῶν κινδύνων διακριθεὶς 30 ἢ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν ἀναλαβεῖν ἢ πάντας ἀνθρώπους ἐνοχλουμένους δαπάναις καὶ στρατείαις καὶ προστάγμασιν ἀπαλλάξαι κακῶν, καὶ τότε τοὺς περὶ

αὐτὸν ἰππεὺς ὄρων ἐν τοῖς προάγωσι καὶ ταῖς ἀψιμαχίαις εὐήμεροῦντας καὶ κρατοῦντας ἐξῆρτο τὸ φρόνημα· καὶ τινες αὐτομολίαι γενόμεναι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ διαβολαὶ καθ' ἑτέρων καὶ ὑπόνοιαι πολλοὺς τῶν Κασσίου φίλων μετέστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς Βρούτου. 5  
 Εἰς δὲ τῶν Βρούτου φίλων Ἀτίλλιος ἠναντιοῦτο, τὸν γε χειμῶνα περιμεῖναι κελεύων. Ἐρομένου δὲ τοῦ Βρούτου, τίνι βελτίων ἔσεσθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτὸν „Εἰ μὴ δέν“ εἶπεν „ἄλλο, πλείω βιώσομαι χρόνον.“ Πρὸς τοῦτο Κάσσιος ἐδυσχέρανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρουσεν 10 οὐ μετρίως ὁ Ἀτίλλιος. Ἐδέδοκτο δὴ μάχεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ.

XL. Καὶ Βρούτος μὲν ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς φιλοσόφοις γενόμενος παρὰ τὸ δεῖπνον ἀνεπαύετο· Κάσσιον δὲ Μεσσάλας φησὶ δειπνεῖν τε καθ' ἑαυτὸν ὀλίγους 15 τῶν συνήθων παραλαβόντα καὶ σύννουν ὀραῖσθαι καὶ σιωπηλόν, οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα· παυσάμενον δὲ τοῦ δεῖπνου λαβόμενον τῆς χειρὸς αὐτοῦ σφόδρα τοσοῦτον εἰπεῖν, ὥσπερ εἰώθει φιλοφρονούμενος, Ἑλληνικῇ φωνῇ „Μαρτύρομαι σε, Μεσσάλα, ταῦτ' αὖ Πομπητῶ Μάγνῳ 20 πᾶσχειν, ἀναγκαζόμενος διὰ μιᾶς μάχης ἀναρρῆσαι τὸν περὶ τῆς πατρίδος κύβον. Ἀγαθὴν μέντοι ψυχὴν ἔχωμεν εἰς τὴν τύχην ἀφορῶντες, ἢ, κἂν βουλευσώμεθα κακῶς, ἀπιστεῖν οὐ δίκαιον.“ Ταῦτα εἰπόντα φησὶν ὁ Μεσσάλας τελευταῖα πρὸς αὐτὸν ἀσπάσασθαι τὸν Κάσσιον· εἶναι δὲ κεκλημένους εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπὶ δεῖπνον ὑπ' αὐτοῦ γενέθλιον οὖσαν. Ἄμα δ' ἡμέρᾳ προῦκειτο μὲν τῷ Βρούτου χάρακι καὶ τῷ Κασσίου σύμβολον ἀγῶνος φοινικοῦς χιτῶν, αὐτοὶ δὲ συνήλθον εἰς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων καὶ λέγει Κάσσιος· „Εἴη μὲν, ὡς 30 Βρούτε, νικᾶν καὶ συνεῖναι τὸν πάντα χρόνον ἀλλήλοις εὐπράξαντας· ἐπεὶ δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀδη-

πᾶν ὑπέκκαυμα προσφέροντες ἤγον ἐπὶ τὴν πόλιν τὸ  
 πῦρ, ὀρέγοντες αὐτῷ πᾶσαν ὕλην καὶ πάντα τρόπον ἐξε-  
 ρεθίζοντες καὶ συνεκτρέφοντες. Ὡς δ' ἡ φλόξ ἔννευσα  
 καὶ διαζώσασα πανταχόθεν τὴν πόλιν διέλαμψε πολλή,  
 5 περιπαθῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὁ Βροῦτος ἐξῴθεν παρλί-  
 πνευσε προθυμούμενος βοηθεῖν, καὶ τὰς χεῖρας ὀρέγων  
 τοῖς Ξανθίοις ἐδέλτο φείδεσθαι καὶ σώζειν τὴν πόλιν,  
 οὐδενὸς αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἑαυτοῦς  
 ἀπολλύντων, οὐ μόνον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ  
 10 καὶ τὰ παῖδια τὰ μικρὰ μετὰ κραυγῆς καὶ ἀλαλαγμοῦ τὰ  
 μὲν εἰς τὸ πῦρ ἤλλετο, τὰ δ' ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τειχῶν  
 ἐξετραχίλιζεν αὐτά, τὰ δὲ τοῖς ξίφεσι τῶν πατέρων ὑπέ-  
 βαλλε τὰς σφαγὰς γυμνοῦντα καὶ κελεύοντα παίειν.  
 Ὡφθη δὲ τῆς πόλεως διαφθοραίσης γυνὴ κρεμαμένη  
 15 μὲν ἐξ ἀγχόνης, παιδίον δὲ νεκρὸν ἐξηρημένη τοῦ τρα-  
 χήλου, λαμπάδι δὲ καιομένη τὴν οἰκίαν ὑφάπτουσα. Καὶ  
 τοῦ θεάματος τραγικοῦ φανέντος ἰδεῖν μὲν οὐχ ὑπέμει-  
 νεν ὁ Βροῦτος, ἐδάκρυσεν δὲ ἀκούσας· καὶ γέρας ἐκή-  
 ρυξε τῶν στρατιωτῶν ὅστις ἂν δυνηθῆι Λύκιον ἄνδρα  
 20 περισῶσαι. Φασὶ δὲ μόνους ἑκατὸν πεντήκοντα γενέ-  
 σθαι τοὺς μὴ διαφυγόντας τὸ σωθῆναι. Ξάνθιοι μὲν οὖν  
 διὰ πολλῶν χρόνων ὥσπερ εἰμαρμένην περίοδον δια-  
 φθορᾶς ἀποδιδόντες τὴν τῶν προγόνων ἀνευεώσαντο τῇ  
 τόλμῃ τύχην· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὴν πόλιν ὁμοίως ἐπὶ τῶν  
 25 Περσικῶν κατακαύσαντες ἑαυτοὺς διέφθειραν.

XXXII. Βροῦτος δὲ τὴν Παταρέων πόλιν ὄρῶν ἀ-  
 ισχυριζομένην πρὸς αὐτὸν ὤκνει μὲν ἐπιχειρεῖν καὶ διη-  
 πορεῖτο τὴν αὐτὴν δεδιῶς ἀπόνοϊαν, ἔχων δὲ γυναῖκας  
 αὐτῶν αἰχμαλώτους ἀφῆκεν ἄνευ λύτρων. Αἱ δ' ἄν-  
 30 ὄρῶν τε καὶ πατέρων ἐπιφανῶν οὔσαι διηγούμεναι τὸν  
 Βροῦτον, ὡς ἀνὴρ εἰς σωφρονέστατος καὶ δικαιοτάτος,  
 ἐπεισαν εἰξαι καὶ παραδοῦναι τὴν πόλιν. Ἐκ δὲ τούτου

καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προσεχώρησαν ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς ἐκείνῳ, τυχόντες δὲ χρηστοῦ καὶ κατ' ἐλπίδας εὐγνώμονος, ὅς γε, Κασσίου Ροδίου ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναγκάσαντος ἰδίᾳ μὲν ὃν ἐκέκτηντο χρυσὸν καὶ ἄργυρον εἰσανεγκεῖν ἅπαντας (ἐξ οὗ συνήχθη περὶ ὀκτα- 5 κισχίλια τάλαντα), δημοσίᾳ δὲ τὴν πόλιν ἄλλοις πεντακοσίοις ξημιώσαντος, αὐτὸς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τάλαντα Λυκίουσ προξάμενος, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἀδικήσας ἀνέξευξεν ἐπ' Ἰωνίας.

XXXIII. Πολλὰ μὲν οὖν ἄξια μνήμης ἔργα καὶ τιμαῖς 10 ἀπεδείξατο καὶ κολάσεσι τῶν ἀξίων· ᾧ δ' αὐτὸς τε ἦσθη μάλιστα καὶ Ῥωμαίων οἱ κράτιστοι, τοῦτο διηγήσομαι. Πομπηίου Μάγνου προσβαλόντος Αἰγύπτῳ κατὰ Πηλούσιον, ὁπηνίκα τὴν μεγάλην ἀρχὴν ἀποβαλὼν ὑπὸ Καίσαρος ἔφυγεν, οἱ τοῦ βασιλέως ἔτι παιδὸς ὄντος ἐπιτρο- 15 πεύοντες ἐν βουλῇ μετὰ τῶν φίλων ἦσαν οὐ κατὰ ταῦτα ταῖς γνώμαις φερόμενοι. Τοῖς μὲν γὰρ ἐδόκει δέχεσθαι, τοῖς δ' ἀποθεῖν Αἰγύπτου τὸν ἄνδρα. Θεόδωτος δὲ τις Χῖος, ἐπὶ μισθῷ φητορικῶν λόγων διδάσκαλος τῷ βασιλεῖ συνῶν, ἤξιωμένος δὲ τότε τοῦ συνεδρίου δι' ἐρημίαν 20 ἀνδρῶν βελτιόνων, ἀμφοτέρους διαμαρτάνοντας ἀπέφαινε καὶ τοὺς ἀναλαβεῖν καὶ τοὺς ἀφεῖναι κελεύοντας τὸν Πομπηίου· ἐν γὰρ εἶναι συμφέρον ἐκ τῶν παρόντων, δεξαμένους ἀποκτεῖναι. Καὶ προσεπέειπε τοῦ λόγου πανόμενος, ὅτι νεκρὸς οὐ δάνει. Προσθεμένου 25 δὲ τῇ γνώμῃ τοῦ συνεδρίου παράδειγμα τῶν ἀπίστων καὶ ἀπροσδοκῆτων ἔκειτο Πομπηίου Μάγνου, τῆς Θεοδότου φητορείας καὶ δεινότητος ἔργου, ὡς αὐτὸς ὁ σοφιστῆς ἔλεγε μεγαλαυχούμενος. Ὀλίγω δ' ὕστερον ἐπελθόντος Καίσαρος, οἱ μὲν δίκας τινύοντες ἀπώλλυντο 30 κακοὶ κακῶς, Θεόδωτος δὲ παρὰ τῆς τύχης χρόνον εἰς ἄδοξον καὶ ἄπορον καὶ πλάνητα βίον ἐπιδανεισάμενος

τότε Βροῦτον ἐπιόντα τὴν Ἀσίαν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ἀνα-  
χθεις καὶ κολασθεῖς ὄνομα τοῦ θανάτου πλέον ἔσχεν ἢ  
τοῦ βίου.

XXXIV. Κάσσιον δὲ Βροῦτος εἰς Σάρδεις ἐκάλει καὶ  
5 προσιόντι μετὰ τῶν φίλων ἀπήντησε· καὶ πᾶς ὁ στρα-  
τὸς ὠπλισμένος αὐτοκράτορας ἀμφοτέρους προσηγόρευ-  
σεν. Οἷα δ' ἐν πράγμασι μεγάλοις καὶ φίλοις πολλοῖς  
καὶ ἡγεμόσιν αἰτιῶν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐγγενομέ-  
νων καὶ διαβολῶν, πρὶν ἕτερόν τι ποιεῖν, εὐθύς ἐκ πο-  
10 ρείας καθ' αὐτοὺς ἐν οἰκῆματι γενόμενοι κεκλεισμένων  
τῶν θυρῶν καὶ μηδενὸς παρόντος ἐχρῶντο μέμψεσι προῶ-  
τον, εἴτ' ἐλέγχοις καὶ κατηγορίαις. Ἐκ δὲ τούτου πρὸς  
δάκρυα καὶ παρηρησίαν μετὰ πάθους ἐκφερομένων, θαν-  
μάζοντες οἱ φίλοι τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς καὶ τὸν τό-  
15 νον, ἔδεισαν μὴ τι ἐκ τούτου γένηται· προσελθεῖν δὲ  
ἀπέληκτο. Μάρκος δὲ Φαώνιος, ἐραστής γεγωνῶς Κά-  
τωνος, οὐ λόγῳ μᾶλλον ἢ φορᾷ τι καὶ πάθει μανικῶ  
φιλοσοφῶν, ἐβάδιζεν εἰσω πρὸς αὐτοὺς κωλυόμενος ὑπὸ  
τῶν οἰκετῶν. Ἄλλ' ἔργον ἦν ἐπιλαβέσθαι Φαωνίου πρὸς 1000  
20 ὀτιοῦν ὀρούσαντος· σφοδρὸς γὰρ ἦν ἐν πᾶσι καὶ πρό-  
χειρος. Ἐπεὶ τό γε βουλευτὴν εἶναι Ῥωμαίων ἑαυτὸν  
οὐδενὸς ἄξιον ἠγείτο, τῷ δὲ κυνικῷ τῆς παρηρησίας πολ-  
λάκις ἀφήρει τὴν χαλεπότητα, καὶ τὸ ἄκαιρον αὐτοῦ μετὰ  
παιδιᾶς δεχομένων. Βία δὲ τότε τῶν παρόντων διωσά-  
25 μενος τὰς θύρας εἰσηλθε μετὰ πλάσματος φωνῆς ἔπη πε-  
ραίνων οἷς τὸν Νέστορα χρώμενον Ὅμηρος πεποίηκεν·  
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἔστων ἔμετο,  
καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐφ' οἷς ὁ μὲν Κάσσιος ἐγέλασεν, ὁ δὲ Βροῦ-  
τος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπλόκνυα καὶ ψευδόκνυα προσαγο-  
30 ρεύων. Οὐ μὲν ἄλλα τότε τοῦτο τῆς πρὸς ἀλλήλους δια-  
φορᾶς ποιησάμενοι πέρας εὐθύς διελύθησαν. Καὶ Κασ-  
σίου δεῖπνον παρέχοντος ἐκάλει τοὺς φίλους Βροῦτος.

Ἦδη δὲ κατακειμένων Φαώνιος ἦκε λελουμένος· μαρτυρομένου δὲ Βρούτου μὴ κεκλημένον αὐτὸν ἦκειν καὶ κελεύοντος ἀπάγειν ἐπὶ τὴν ἀνωτάτω κλίνην, βία παρελθὼν εἰς τὴν μέσην κατεκλίθη· καὶ παιδιὰν ὁ πότης ἔσχεν οὐκ ἄχαριν οὐδ' ἀφιλόσοφον. 5

XXXV. Τῇ δ' ὑστεραία Βρούτος ἄνδρα Ῥωμαίων ἐστρατηγηκότα καὶ πεπιστευμένον ὑπ' αὐτοῦ, Λεύκιον Πέλλαν, Σαρδιανῶν κατηγορούντων ἐπὶ κλοπαῖς δημοσίᾳ καταγνοὺς ἠτίμωσε· καὶ τὸ πρᾶγμα Κάσσιον οὐ μετρίως ἐλύπησεν. Αὐτὸς γὰρ ὀλίγαις ἡμέραις ἔμπροσθεν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐλεγχθέντας ἀδικήμασι δύο φίλους ἰδίᾳ νουθετήσας φανερωῶς ἀφῆκε καὶ διετέλει χρώμενος. Ὅθεν ἠτιᾶτο τὸν Βρούτον, ὡς ἄγαν ὄντα νόμιμον καὶ δίκαιον ἐν καιρῷ πολιτείας δεομένῳ καὶ φιλανθρωπίας. Ὁ δὲ τῶν εἰδῶν τῶν Μαρτίων ἐκέλευεν αὐτὸν μνημονεύειν ἐκείνων, ἐν αἷς Καίσαρα ἐκτειναν, οὐκ αὐτὸν ἄγοντα καὶ φέροντα πάντας ἀνθρώπους, ἀλλ' ἑτέραν δύναμιν ὄντα ταῦτα πρασσόντων· ὡς, εἴ τις ἔστι πρόφασις καλὴ, μεθ' ἧς ἀμελεῖται τὸ δίκαιον, ἄμεινον ἦν τοὺς Καίσαρος φίλους ὑπομένειν ἢ τοὺς ἑαυτῶν περιόραν ἀδικουῦντας. Ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀνανδρίας, ἀδικίας δὲ δόξα μετὰ κινδύνων ἡμῖν καὶ πόνων πρόσεστι. Τοιαύτη μὲν ἢ τοῦ Βρούτου προαιρέσις ἦν.

XXXVI. Ἐπεὶ δὲ διαβαίνειν ἐξ Ἀσίας ἔμελλον, λέγεται τῷ Βρούτῳ μέγα σημεῖον γενέσθαι. Φύσει μὲν γὰρ ἦν ἐπερογήγορος ὁ ἀνὴρ καὶ τὸν ὕπνον εἰς ὀλίγου χρόνου μόριον ἀσκήσει καὶ σωφροσύνη συνῆγεν, ἡμέρας μὲν οὐδέποτε κοιμώμενος, νύκτῳ δὲ τοσοῦτον, ὅσον οὔτε τι πράττειν οὔτε τῷ διαλέγεσθαι, πάντων ἀναπαυομένων, παρείχε. Τότε δὲ τοῦ πολέμου συνεστῶτος ἐν 30 χερσὶν ἔχων τὰς ὑπὲρ τῶν ὄλων πράξεις καὶ τεταμένος τῇ φροντίδι πρὸς τὸ μέλλον, ὀπηνίκα πρῶτον ἀφ' ἐσπέ-



ρας ἐπινυστάξεις τοῖς σιτίοις, ἤδη τὸ λοιπὸν ἐχρήτο τῇ  
 νυκτὶ πρὸς τὰ κατεπειγοντα τῶν πραγμάτων. Εἰ δὲ  
 συνέλοι καὶ κατοικονομήσεις τὴν περὶ ταῦτα χρείαν, ἀνε-  
 γίνωσκε βιβλίον μέχρι τρίτης φυλακῆς, καθ' ἣν εἰώθε-  
 5 σαν ἑκατόνταρχοι καὶ χίλιαρχοι φοιτᾶν πρὸς αὐτόν. Ὡς  
 οὖν ἐμελλεν ἐξ Ἀσίας διαβιβάζειν τὸ στρατεύμα, νυξ  
 μὲν ἦν βαθυτάτη, φῶς δ' εἶχεν οὐ πᾶν λαμπρὸν ἢ  
 σκιηνή, πᾶν δὲ τὸ στρατόπεδον σιωπῇ κατεῖχεν. Ὁ δὲ  
 συλλογιζόμενός τι καὶ σκοπῶν πρὸς ἑαυτὸν ἔδοξεν αἰ-  
 10 σθῆσθαι τινὸς εἰσιόντος. Ἀποβλέψας δὲ πρὸς τὴν εἰσο-  
 δον ὄρᾳ δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον ὄψιν ἐκφύλου σώματος  
 καὶ φοβεροῦ σιωπῇ παρεστῶτος αὐτῷ. Τολμήσας δὲ  
 ἐρέσθαι „Τίς ποτ' ὦν“ εἶπεν „ἀνθρώπων ἢ θεῶν ἢ τί  
 βουλόμενος ἦκεις ὡς ἡμᾶς;“ Ἐποφθέργεται δ' αὐτῷ τὸ  
 15 φάσμα „Ὁ σός, ὦ Βροῦτε, δαίμων κακός· ὄψει δέ με  
 περὶ Φιλίππους.“ Καὶ ὁ Βροῦτος οὐ διαταραχθεὶς „Ὀψο-  
 μαι“ εἶπεν.

XXXVII. Ἀφανισθέντος δ' αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐκά-  
 λει· μήτε δ' ἀκούσαι τινα φωνὴν μήτ' ἰδεῖν ὄψιν φα- 1001  
 20 σκόντων, τότε μὲν ἐπηγρύπνησεν· ἅμα δ' ἡμέρα τρα-  
 πόμενος πρὸς Κάσσιον ἐφραζε τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ τοῖς Ἐπι-  
 κούρου λόγοις χρώμενος καὶ περὶ τούτων ἔθος ἔχων δια-  
 φέρεσθαι πρὸς τὸν Βροῦτον „Ἡμέτερος οὗτος“ εἶπεν  
 „ὦ Βροῦτε, λόγος, ὡς οὐ πάντα πάσχουμεν ἀληθῶς οὐδ'  
 25 ὄρωμεν, ἀλλ' ὑγρὸν μὲν τι χρῆμα καὶ ἀκατηλὸν ἢ αἰ-  
 σθησις, ἔτι δ' ὄξυτέρα ἢ διάνοια κινεῖν αὐτὸ καὶ μετα-  
 βάλλειν ἀπ' οὐδενὸς ὑπάρχοντος ἐπὶ πᾶσαν ἰδέαν. Κη-  
 ρῶ μὲν γὰρ εἰκεν ἢ τύκωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ  
 πλαττόμενον καὶ τὸ κλάττον ἐχούση τὸ αὐτὸ, φᾶστα ποι-  
 30 κίλλειν αὐτήν καὶ σχηματίζειν δι' ἑαυτῆς ὑπάρχει. Δη-  
 λοῦσι δὲ αἱ κατὰ τοὺς ὕπνους τροπαὶ τῶν ὄνειρων, ἃς  
 τρέπεται τὸ φανταστικὸν ἐξ ἀρχῆς βραχείας παντοδαπᾶ

καὶ πάθη καὶ εἰδωλα γινόμενον. Κινεῖσθαι δ' αἰεὶ πέφυκε· κινήσεις δ' αὐτῷ φαντασία τις ἢ νόησις. Σοὶ δὲ καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν διάνοιαν αἰωρεῖ καὶ παρατρέπει. Δαίμονας δ' οὐτ' εἶναι πιθανὸν οὐτ' ὄντας ἀνθρώπων ἔχειν εἶδος ἢ φωνὴν ἢ δύναμιν 5 εἰς ἡμᾶς διήκουσαν· ὡς ἔγωγ' ἂν ἐβουλόμην, ἵνα μὴ μόνον ὄπλοις καὶ ἵπποις καὶ ναυσὶ τοσαύταις, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἀφωγαῖς ἐπεθαρροῦμεν ὀσιωτάτων ἔργων καὶ καλλίστων ἡγεμόνες ὄντες.“ Τοιοῦτοις μὲν ὁ Κάσσιος ἐπράϋνε λόγους τὸν Βροῦτον. Ἐμβαλόντων δὲ τῶν 10 στρατιωτῶν ἐπὶ τὰς πρώτας σημαίας αἰετοὶ δύο συγκατασκήψαντες ὁμοῦ συνδιεκομίζοντο καὶ παρηκολούθουν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τρεφόμενοι μέχρι Φιλίππων. Ἐκεῖ δ' ἡμέρα μιᾷ πρὸ τῆς μάχης ὄχοντο ἀποπτάμενοι.

XXXVIII. Τὰ μὲν οὖν πλεῖστα τῶν ἐν ποσὶν ἔθνων 15 ἐτύγγανεν ὁ Βροῦτος ὑπήκοα πεποιημένος. Εἰ δέ τις ἢ πόλις ἢ δυνάστης παρεῖτο, τότε πάντας προσαγόμενοι μέχρι τῆς κατὰ Θάσον θαλάσσης προῆλθον. Ἐκεῖ δὲ τῶν περὶ Νορβανὸν ἐν τοῖς Στενοῖς λεγομένοις καὶ περὶ τὸ Σύμβολον στρατοπεδεύοντων περιελθόντες αὐτοὺς 20 ἠνάγκασαν ἀποστῆναι καὶ προσέσθαι τὰ χωρία. Μικροῦ δὲ καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν λαβεῖν ἐδέησαν, ὑπολειπομένου διὰ νόσον Καίσαρος, εἰ μὴ προσεβοήθησεν Ἀντώνιος ὀξύτητι θαυμαστῇ χρησάμενος, ὥστ' ἀπιστεῖν τοὺς περὶ Βροῦτον. Ἦλθε δὲ Καῖσαρ ὕστερον ἡμέραις δέκα 25 καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἐναντίον Βροῦτου, Κασσίου δὲ Ἀντωνίου. Τὰ δ' ἐν μέσῳ τῶν στρατοπέδων πεδία Ῥωμαῖοι κάμπους Φιλίππους καλοῦσι· καὶ μέγιστα τότε Ῥωμαίων δυνάμεις ἀλλήλαις συνεφέροντο. Πλήθει μὲν οὖν οὐ παρ' ὀλίγον ἐλείποντο τῶν περὶ Καίσαρα, κόσμῳ 30 δ' ὄπλων καὶ λαμπρότητι θαυμαστὸν ἐξεφάνη τὸ Βροῦτου στράτευμα. Χρυσὸς γὰρ ἦν αὐτοῖς τὰ πλεῖστα τῶν

ὄπλων καὶ ἄργυρος ἀφειδῶς καταχορηγηθεῖς, καίπερ εἰς τὰλλα τοῦ Βρούτου σῶφρονι διαίτη καὶ κεκολασμένη χρῆσθαι τοὺς ἡγεμόνας ἐθίζοντος. Τὸν δ' ἐν χειρὶ καὶ περὶ τὸ σῶμα πλοῦτον ᾤετό τι καὶ φρονήματος παρέχειν 5 τοῖς φιλοτιμοτέροις, τοὺς δὲ φιλοκερδεῖς καὶ μαχιμωτέρους ποιεῖν, ὥσπερ κτημάτων τῶν ὄπλων περιεχομένους.

- XXXIX. Οἱ μὲν οὖν περὶ Καίσαρα καθαρόν ἐν τῷ χάρακι ποιησάμενοι μικρόν τι σίτου καὶ δραχμὰς κατ' ἄνδρα πέντε διένειμαν εἰς θυσίαν, οἱ δὲ περὶ Βρούτου 10 καταγνόντες αὐτῶν τῆς ἀπορίας ἢ μικρολογίας πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθρῳ τὸν στρατόν, ὥσπερ ἔθος ἐστίν, ἐκάθησαν, ἔπειθ' ἱερείων πλήθη κατὰ λόχους καὶ δραχμὰς ἐκάστῳ πεντήκοντα διαδόντες εὐνοίᾳ καὶ προθυμίᾳ τῆς 15 δυνάμεως πλέον εἶχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ σημεῖον ἐν τῷ καθαροῦ μοχθηρὸν ἔδοξε Κασσίῳ γενέσθαι. Τὸν γὰρ 1002 στέφανον αὐτῷ κατεστραμμένον ὁ ῥαβδούχος προσήνεγκε. Λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἐν θεᾷ τινὶ καὶ πομπῇ χρυσῆν Κασσίου Νίκην διαφορομένην πεσεῖν ὀλισθόντος τοῦ φέροντος. Ἔτι δ' ὄρνεά τε σαρκοφάγα πολλὰ καθ' 20 ἡμέραν ἐπεφαίνετο τῷ στρατοπέδῳ καὶ μελισσῶν ᾤφθησαν ἔσμοι συνιστάμενοι περὶ τόπον τινὰ τοῦ χάρακος ἐντός, ὃν ἐξέκλεισαν οἱ μάντις ἀφοσιούμενοι τὴν δεισιδαιμονίαν ἀτρέμα καὶ τὸν Κάσσιον αὐτὸν ὑποφέρουσαν ἐκ τῶν Ἐπικούρου λόγων, τοὺς δὲ στρατιώτας παντά- 25 πασι δεδουλωμένην. Ὅθεν οὐδ' ἦν πρόθυμος διὰ μάχης ἐν τῷ παρόντι γενέσθαι τὴν κρίσιν, ἀλλὰ τρίβειν ἡξίου χρόνῳ τὸν πόλεμον ἐρρωμένους χρήμασιν, ὄπλων δὲ καὶ σωμάτων πλήθει λειπομένους. Βρούτος δὲ καὶ πρότερον ἔσπευδε τῷ ταχίστῳ τῶν κινδύνων διακριθεὶς 30 ἢ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν ἀναλαβεῖν ἢ πάντας ἀνθρώπους ἐνοχλουμένους δαπάναις καὶ στρατείαις καὶ προστάγμασιν ἀπαλλάξαι κακῶν, καὶ τότε τοὺς περὶ

αὐτὸν ἰσπεῖς ὄρων ἐν τοῖς προάγωσι καὶ ταῖς ἀψιμαχίαις εὐημεροῦντας καὶ κρατοῦντας ἐξῆρτο τὸ φρόνημα· καὶ τινες αὐτομολλαὶ γενόμεναι πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ διαβολαὶ καθ' ἑτέρων καὶ ὑπόνοιαὶ πολλοὺς τῶν Κασσίου φίλων μετέστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ πρὸς Βρούτου. 5  
 Εἰς δὲ τῶν Βρούτου φίλων Ἀτίλλιος ἠναντιοῦτο, τὸν γε χειμῶνα περιμεῖναι κελεύων. Ἐρομένου δὲ τοῦ Βρούτου, τίτι βελτίων ἔσσεσθαι νομίζει μετ' ἐνιαυτὸν „Εἰ μηδέν“ εἶπεν „ἄλλο, πλείω βιώσομαι χρόνον.“ Πρὸς τοῦτο Κάσσιος ἐδυσχέρανε, καὶ τοῖς ἄλλοις προσέκρουσεν 10 οὐ μετρῶς ὁ Ἀτίλλιος. Ἐδέδοκτο δὴ μάχεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ.

XI. Καὶ Βρούτος μὲν ἐν ἐλπίσι καλαῖς καὶ λογισμοῖς φιλοσόφοις γενόμενος παρὰ τὸ δειπνον ἀνεπαύετο· Κάσσιον δὲ Μεσσάλας φησὶ δειπνεῖν τε καθ' ἑαυτὸν ὀλίγους 15 τῶν συνήθων παραλαβόντα καὶ σύννον ὀραῖσθαι καὶ σιωπηλόν, οὐ φύσει τοιοῦτον ὄντα· παυσάμενον δὲ τοῦ δειπνου λαβόμενον τῆς χειρὸς αὐτοῦ σφόδρα τοσοῦτον εἶπειν, ὥσπερ εἰώθει φιλοφρονούμενος, Ἑλληνικῇ φωνῇ „Μαρτύρομαί σε, Μεσσάλα, ταῦτὰ Πομπηῖω Μάγνῳ 20 πάσχειν, ἀναγκαζόμενος διὰ μιᾶς μάχης ἀναρρῖψαι τὸν περὶ τῆς πατρίδος κύβον. Ἄγαθὴν μέντοι ψυχὴν ἔχωμεν εἰς τὴν τύχην ἀφορῶντες, ἢ, κἂν βουλευσώμεθα κακῶς, ἀπιστεῖν οὐ δίκαιον.“ Ταῦτα εἰπόντα φησὶν ὁ Μεσσάλας τελευταῖα πρὸς αὐτὸν ἀσπάσασθαι τὸν Κάσ- 25 σσιον· εἶναι δὲ κεκλημένος εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐπὶ δειπνον ὑπ' αὐτοῦ γενέθλιον οὔσαν. Ἄμα δ' ἡμέρα προὔκειτο μὲν τῷ Βρούτου χάρακι καὶ τῷ Κασσίου σύμβολον ἀγῶνος φοινικουῖς χιτῶν, αὐτοὶ δὲ συνῆλθον εἰς τὸ μέσον τῶν στρατοπέδων καὶ λέγει Κάσσιος· „Εἴη μὲν, ὥ 30 Βρούτε, νικᾶν καὶ συνεῖναι τὸν πάντα χρόνον ἀλλήλοις εὐπράξαντας· ἐπεὶ δὲ τὰ μέγιστα τῶν ἀνθρωπίνων ἀδη-

λότατα καὶ τῆς μάχης παρὰ γνώμην κριθείσης οὐ φάδιον  
 αὐτίδης ἀλλήλους ἰδεῖν, τί γινώσκεις περὶ φηγῆς καὶ τε-  
 λευτῆς;“ Καὶ ὁ Βροῦτος ἀπεκρίνατο· „Νέος ἂν ἐγώ,  
 Κάσσιε, καὶ πραγμάτων ἄπειρος οὐκ οἶδ’ ὅπως ἐν φιλο-  
 5 σοφίᾳ λόγον ἀφήκα μέγαν. Ἡτιασάμην Κάτωνα δια-  
 χρησάμενον ἑαυτόν, ὡς οὐχ ὅσιον οὐδ’ ἀνδρὸς ἔργον  
 ὑποχωρεῖν τῷ δαίμονι καὶ μὴ δέχεσθαι τὸ συμπίπτον  
 ἀδεῶς, ἀλλ’ ἀποδιδράσκειν. Νυνὶ δ’ ἄλλοιός ἐν ταῖς  
 τύχαις γίνομαι· καὶ θεοῦ καλῶς τὰ παρόντα μὴ βρα-  
 10 βεύσαντος οὐ δέομαι κάλιν ἄλλας ἐλπίδας ἐξελέγχειν καὶ  
 παρασκευάς, ἀλλ’ ἀκαλλάξομαι τὴν τύχην ἐπαινωῶν·  
 Μαρτίαις εἰδοῖς δούς τῇ πατρίδι τὸν ἑμαντοῦ βίον ἄλ-  
 λον ἔξησα δι’ ἐκείνην ἐλεύθερον καὶ ἔνδοξον.“ Ἐπὶ τού-  
 τοις Κάσσιος ἐμειδίασε καὶ τὸν Βροῦτον ἀσπασάμενος 1003  
 15 „Ταῦτα“ ἔφη „φρονούντες ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους.  
 Ἡ γὰρ νικήσομεν ἢ νικῶντας οὐ φοβηθησόμεθα.“ Μετὰ  
 ταῦτα περὶ τάξεως αὐτοῖς λόγος ἐγένετο τῶν φίλων παρ-  
 όντων. Καὶ Βροῦτος ἤτειτο Κάσσιον αὐτὸς ἠγεῖσθαι  
 τοῦ δεξιοῦ κέρατος, ὃ δι’ ἐμπειρίαν καὶ ἡλικίαν μᾶλλον  
 20 ᾔφροντο Κασσίῳ προσήκειν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο Κάσ-  
 σιος ἔδωκε καὶ τῶν ταγμάτων τὸ μαχιμώτατον ἔχοντα  
 Μεσσάλαν ἐκέλευσεν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ καταστῆναι. Καὶ  
 Βροῦτος εὐθύς ἐξῆγε τοὺς ἵππους κεκοσμημένους δια-  
 πρεπῶς, καὶ τὸ πεζὸν οὐ σχολαίτερον παρενέβαλλεν.  
 25 **XLI.** Ἐτυχον δ’ οἱ περὶ Ἀντώνιον ἀπὸ τῶν ἐλῶν,  
 οἷς περιστρατοπέδευον, ἐμβάλλοντες τάφρους εἰς τὸ  
 πεδίον καὶ τὰς ἐπὶ θάλασσαν ὁδοὺς τοῦ Κασσίου περι-  
 κόπτοντες. Ἐφήδρευε δὲ Καίσαρ, οὐ παρῶν αὐτὸς δι’  
 ἀσθένειαν, ἀλλ’ ἡ δύναμις, οὐ πάνυ μαχεῖσθαι προσδο-  
 30 κῶσα τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ μόνον ἐκδρομαῖς χρῆσθαι  
 πρὸς τὰ ἔργα καὶ βέλεσιν ἐλαφροῖς καὶ θοροῦβοις τοὺς  
 ὀρύσσοντας ἐπιταράσσειν· καὶ τοῖς ἀντιτεταγμένοις οὐ

προσέχοντες ἐθαύμαζον τὴν περὶ τὰς τάφρους κραινῆν ἄσημον οὖσαν καὶ πολλὴν προσφερομένην. Ἐν τούτῳ γραμματεῖων τε παρὰ Βρούτου τοῖς ἡγεμόσι φοιτῶντων, ἐν οἷς ἦν τὸ σύνθημα γεγραμμένον, αὐτοῦ τε παρεξιόντος ἵππῳ τὰ τάγματα καὶ παραθαρρύνοντος, ὀλίγοι μὲν ἔφθασαν ἀκοῦσαι τὸ σύνθημα παρεγγυώμενον, οἱ δὲ πλείστοι μὴ προσμείναντες ὁρμῇ μιᾷ καὶ ἀλαλαγμῷ προσεφέροντο τοῖς πολεμοῖς. Γενομένης δὲ δι' ἀταξίαν ταύτην ἀνωμαλίας καὶ διασπασμοῦ τῶν ταγμάτων τὸ Μεσσάλα πρῶτον, εἶτα τὰ συνεζευγμένα παρήλλαττε τὸ Καίσαρος ἀριστερόν· καὶ βραχέα τῶν ἐσχάτων θιγόντες καὶ καταβαλόντες οὐ πολλούς, ἀλλ' ὑπερκεράσαντες, ἐμπύπτουσιν εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ Καίσαρ μὲν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἱστορεῖ, τῶν φίλων τινὸς Ἀρτωρίου Μάρκου καθ' ὕπνον ἰδόντος ὄψιν κελεύουσιν ἐκστῆναι Καίσαρα καὶ μετελθεῖν ἐκ τοῦ χάρακος, ἐφθασε μικρὸν ὑπεκκομισθεὶς ἔδοξε τε τεθνᾶναι. Τὸ γὰρ φορεῖον κενὸν ἀκοντίοις καὶ ὕσσοις βάλλοντες διήλασαν. Ἦν δὲ φόνος ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν ἀλισκομένων, καὶ δισχίλιοι Λακεδαιμονίων ἤκοντες ἐπίκουροι νεωστὶ συγκατεκόπησαν.

XLII. Οἱ δὲ μὴ κυκλωσάμενοι τοὺς Καίσαρος, ἀλλὰ συμπεσόντες, φαιδίως μὲν ἀπετρέψαντο τεταραγμένους καὶ διέφθειραν ἐν χεροῖν τρία τάγματα, καὶ συνεισέπεσον εἰς τὸ στρατόπεδον τοῖς φεύγουσιν ὑπὸ φύμης τοῦ κρατεῖν συνενεχθέντες, μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντες τὸν Βρούτον· ὃ δ' οὐ συνελθὼν οἱ νικῶντες ἐδείκνυε τοῖς ἡττημένοις ὁ καιρὸς. Εἰς γὰρ τὰ γυμνά καὶ παραρρηγνύμενα τῆς ἐναντίας φάλαγγος, ἧ τὸ δεξιὸν ἀπεσπᾶσθη πρὸς τὴν διώξιν, ὡσάμενοι τὸ μὲν μέσον οὐκ ἐξέωσαν, ἀλλ' ἀγωνιζομεγάλῳ συνείχοντο, τὸ δ' εὐώνυμον ἀταξία καὶ ἀγνοία τῶν γενομένων ἐτρέψαντο καὶ καταδιώξαντες εἰς τὸν

χάρακα διεπόρθουν οὐδετέρου τῶν αὐτοκρατόρων παρ-  
 όντος. Ἀντώνιος τε γάρ, ὡς φασιν, ἐκκλίνας ἐν ἀρχῇ  
 τὴν ἐφοδον εἰς τὸ ἔλος ἀνεχώρησε, καὶ Καίσαρ οὐδαμοῦ  
 φανερός ἦν ἐκπεσῶν τοῦ χάρακος, ἀλλὰ Βρούτῳ τινὲς  
 5 ὡς ἀνηρηκότες αὐτὸν ἐπεδείκνυον ἡμαγμένῃ τὰ ξίφη,  
 φράζοντες ἰδέαν ἣν εἶχε καὶ ἡλικίαν. Ἦδη δὲ τὸ μέ-  
 σον ἐξεῶκει φόνῳ πολλῷ τοὺς ἀντιτεταγμένους, καὶ παν-  
 τελῶς ἐδόκει κρατεῖν ὁ Βρούτος, ὥσπερ ὁ Κάσσιος κρα-  
 τεῖσθαι. Καὶ τοῦτο μόνον αὐτῶν διέφθειρε τὰ πράγμα-  
 10 τα, τοῦ μὲν ὡς νικῶντι Κασσίῳ μὴ βοηθήσαντος, τοῦ δὲ  
 Βρούτου ὡς ἀπολωλότα μὴ περιμείναντος· ἐπεὶ τῆς γε  
 νίκης ὄρον ὁ Μεσσίαλας τίθεται τὸ τρεῖς ἀετοὺς καὶ πολ-  
 λά σημεῖα λαβεῖν τῶν πολεμίων, ἐκείνους δὲ μηδέν. 1004  
 Ἀναχωρῶν δ' ὁ Βρούτος ἤδη διαπεπορθημένων τῶν Καί-  
 15 σαρος ἐθαύμασε τὸ Κασσίου στρατήγιον οὐχ ὀρῶν ὑψη-  
 λόν, ὥσπερ εἰώθει, περιφαινόμενον, οὐδὲ τᾶλλα κατὰ  
 χώραν· ἐρήριπτο γὰρ εὐθύς τὰ πλείστα καὶ κατέσπαστο  
 τῶν πολεμίων ἐμπεσόντων. Ἄλλ' οἱ δοκοῦντες ὀξύτερον  
 βλέπειν τῶν ἐταίρων ἐφραζον αὐτῷ πολλὰ μὲν ὀρᾶν  
 20 κράνη λάμποντα, πολλοὺς δ' ἀργυροῦς θυρεοὺς ἐν τῷ  
 χάρακι τοῦ Κασσίου διαφερομένους· οὐκ οὖν δοκεῖν αὐ-  
 τοῖς οὔτ' ἀριθμὸν οὔτ' ὄπλισμὸν εἶναι τῶν ἀπολελειμ-  
 μένων φυλάκων· οὐ μὴν οὐδὲ πλήθος ἐπέκεινα φαίνε-  
 σθαι νεκρῶν ὅσον εἰκὸς ἦν νενικημένων κατὰ κράτος  
 25 ταγματῶν τοσοῦτων. Ταῦτα πρῶτον ἐννοίαν κατέστησε  
 τῷ Βρούτῳ τοῦ συμπτώματος· καὶ καταλιπὼν φρουρὰν  
 ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων ἀνεκαλεῖτο τοὺς διώ-  
 κοντας καὶ συνῆγεν ὡς Κασσίῳ βοηθήσων.

XLIII. Ἐπέπρακτο δ' οὕτω τὰ κατ' αὐτόν. Οὔτε  
 30 τὴν πρώτην ἐκδρομὴν τῶν περὶ Βρούτου ἠδέως εἶδεν  
 ἄνευ συνδήματος καὶ προστάγματος γενομένην, οὔτ'  
 ὅτε κρατοῦντες εὐθύς ὤρμησαν ἐφ' ἀρπαγὴν καὶ ὠφέ-

λειαν τοῦ περιέειναι καὶ κυκλοῦσθαι τοὺς πολεμίους ἀμε-  
 λήσαντες ἤρεσκεν αὐτῷ τὰ πραττόμενα. Μελλήσει δέ  
 τινι καὶ διατριβῇ μᾶλλον ἢ προθυμίᾳ καὶ λογισμῷ στρα-  
 τηγῶν ὑπὸ τοῦ δεξιοῦ τῶν πολεμίων περιελαμβάνετο·  
 καὶ τῶν ἱππέων εὐθύς ἀπορραγέντων φυγῇ πρὸς τὴν 5  
 θάλασσαν ὄρων καὶ τοὺς πεζοὺς ἐνδιδόντας ἐπειρᾶτο  
 κατέχειν καὶ παρακαλεῖν. Ἐνὸς δὲ σημειοφόρου φεύ-  
 γοντος ἀφαρπάσας τὸ σημεῖον ἐπήξε πρὸ τῶν ποδῶν,  
 μηδὲ τῶν περὶ τὸ σῶμα τεταγμένων αὐτοῦ προθύ-  
 μως ἔτι συμμενόντων. Οὕτω δὴ βιασθεῖς ἀνεχώρησε μετ' 10  
 ὀλίγων ἐπὶ λόφον ἔχοντα πρὸς τὸ πεδίον σκοπᾶς. Ἄλλ'  
 αὐτὸς μὲν οὐδὲν κατείδεν ἢ μόλις τὸν χάρακα πορθού-  
 μενον, ἣν γὰρ ἀσθενῆς τὴν ὄψιν, οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἱπ-  
 πεῖς ἐώρων πολλοὺς προσελαύνοντας, οὓς ὁ Βροῦτος  
 ἐπεμψεν. Εἶκασε δ' ὁ Κάσσιος πολεμίους εἶναι καὶ διῶ- 15  
 κειν ἐπ' αὐτόν. Ὅμως δὲ τῶν παρόντων ἓνα Τιτίνιον  
 ἀπέστειλε κατοφόμενον. Οὗτος οὐκ ἔλαθε τοὺς ἱππέας  
 προσιών, ἀλλ', ὡς εἶδον ἄνδρα φίλον καὶ Κασσίῳ πι-  
 στόν, ἀλαλάξαντες ὑφ' ἡδονῆς οἱ μὲν συνήθεις ἠσπά-  
 ζοντό τε καὶ ἐδεξιοῦντο καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἱππων, 20  
 οἱ δ' ἄλλοι περὶ αὐτὸν ἐν κύκλῳ περιελαύνοντες ἅμα  
 παιᾶνι καὶ πατάγῳ διὰ χαρᾶς ἀμετρίαν τὸ μέγιστον ἀπ-  
 ειργάσαντο κακόν. Ἐδοξε γὰρ ὁ Κάσσιος ἀληθῶς ὑπὸ  
 τῶν πολεμίων ἔχεσθαι τὸν Τιτίνιον. Καὶ τοῦτο δὴ φή-  
 σασ „Φιλοψυχοῦντες ἀνεμείναμεν ἄνδρα φίλον ἀρπαξό- 25  
 μενον ὑπὸ τῶν πολεμίων ἰδεῖν,“ ἀπεχώρησεν εἰς τινα  
 σκηνὴν ἔρημον ἓνα τῶν ἀπελευθέρων ἐφελκυσάμενος,  
 Πίνδαρον, ὃν ἐκ τῶν κατὰ Κράσσου ἀτυχημάτων ἐπὶ  
 ταύτην εἶχε τὴν ἀνάγκην ὑφ' αὐτοῦ παρεσκευασμένον.  
 Ἄλλὰ Πάρθους μὲν διέφυγε, τότε δὲ τὰς γλαμύδας ἐπὶ 30  
 τὴν κεφαλὴν ἀναγαγὼν καὶ γυμνάσας τὸν τράχηλον ἀπο-  
 κόψαι παρέσχεν. Εὐρέθη γὰρ ἡ κεφαλὴ δίχα τοῦ σώ-



ματος. Τὸν δὲ Πίνδαρον οὐδεὶς εἶδεν ἀνθρώπων μετὰ τὸν φόνον, ἐξ οὗ καὶ παρέσχεν ἐνίοις δόξαν ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα μὴ κελευσθεῖς. Ὀλίγω δ' ὕστερον οἱ δ' ἱππεῖς ἐγένοντο φανεροὶ καὶ Τιτίλιος ἐστεφανωμένος ὑπ' αὐ-  
5 τῶν ἀνῆει πρὸς Κάσσιον. Ὡς δὲ κλαυθμῶ καὶ βοῇ τῶν φίλων ὀδυρομένων καὶ δυσφορούντων ἔγνω τὸ πάθος τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἐσπάσατο τὸ ξίφος καὶ πολλὰ κακίστας τῆς βραδυτῆτος ἑαυτὸν ἀπέσφαξε.

XLIV. Βροῦτος δὲ τὴν μὲν ἦταν ἐγνωκῶς τοῦ Κασ-  
10 σίου προσήλανε, τὸν δὲ θάνατον ἐγγὺς ἤδη τοῦ χάρακος ἤκουσε. Καὶ τὸ μὲν σῶμα περικλαύσας, καὶ προσ- 1005  
αγορεύσας ἔσχατον ἄνδρα Ῥωμαίων τὸν Κάσσιον, ὡς οὐκ ἔτι τῇ πόλει τηλικούτου φρονήματος ἐγγενέσθαι δυναμένον, περιέστειλε καὶ ἀπέπεμψεν εἰς Θάσον, ὡς μὴ  
15 σύγχυσιν αὐτόθι παράσχοι κηδευόμενον. Αὐτὸς δὲ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν παρεμυθίσαστο· καὶ πάντων ὁρῶν ἀπεστερημένους τῶν ἀναγκαίων ὑπέσχετο κατ' ἄν-  
δρα δισχιλίας δραχμὰς ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων. Οἱ δὲ πρὸς τε τοὺς λόγους ἀνεθάρρησαν αὐτοῦ καὶ τῆς δωρεᾶς  
20 ἐθαύμασαν τὸ μέγεθος· καὶ μετὰ βοῆς προὔπεμψαν ἀπιόντα, μεγαλύνοντες ὡς μόνον ἀήττητον ἐν τῇ μάχῃ τῶν τεσσάρων αὐτοκρατόρων γεγενημένον. Ἐμαρτύρει δὲ τὸ ἔργον, ὅτι τῇ μάχῃ περιέσεσθαι καλῶς ἐπίστευεν.  
Ὀλίγοις γὰρ τάγμασιν ἅπαντας ἐτρέψαστο τοὺς ἀντιστάν-  
25 τας. Εἰ δὲ πᾶσιν ἐχρήσατο πρὸς τὴν μάχην καὶ μὴ παρελθόντες οἱ κλειστοὶ τοὺς πολεμίους ἐπὶ τὰ τῶν πο-  
λεμίων ὤρμησαν, οὐδὲν ἂν ἐδόκει μέρος αὐτῶν ἀπολι-  
πεῖν ἀήττητον.

XLV. Ἐπεσον δὲ τούτων μὲν ὀκτακισχίλιοι σὺν τοῖς  
30 στρατευομένοις οἰκέταις, οὓς Βρίγας ὁ Βροῦτος ὠνόμαξε· τῶν δ' ἐναντίων Μεσσάλας φησὶν οἴεσθαι πλείους ἢ δι-  
πλασίους. Διὸ καὶ μᾶλλον ἠθύμουν ἐκεῖνοι πρὶν ἢ Κασ-

σίου θεράπων ὄνομα Δημήτριος ἀφίκετο πρὸς Ἀντώνιον  
 ἐσπέρας εὐθὺς ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τὰς χλαμύδας λαβὼν καὶ  
 τὸ ξίφος. Ὡς κομισθέντων οὕτως ἐθάφθησαν, ὥστε ἅμ'  
 ἡμέρᾳ προάγειν ὀπίσθιαν ἐπὶ μάχῃ τὴν δύναμιν.  
 Βρούτῳ δὲ τῶν στρατοπέδων ἑκατέρου σαλεύοντος ἐπι- 5  
 σφαλῶς (τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ καταπαλησμένον αἰχμαλώ-  
 των ἔδειτο φυλακῆς ἀκριβοῦς, τὸ δὲ Κασσίου τὴν μετα-  
 βολὴν τοῦ ἄρχοντος οὐ θαδίως ἔφερεν, ἀλλὰ καὶ φθόνου  
 τι καὶ μίσους ἠτητημένοις ἐνῆν αὐτοῖς πρὸς τὸ νενικη-  
 κός), ὀπίσθαι μὲν ἔδοξα τὸ στρατεύμα, μάχης δ' ἀπέ- 10  
 σχετο. Τῶν δ' αἰχμαλώτων τὸ μὲν δουρικὸν πλῆθος ἐν-  
 ειλούμενον ὑπόπτως τοῖς ὅπλοις ἐκέλευσεν ἀναιρεθῆ-  
 ναι, τῶν δ' ἐλευθέρων τοὺς μὲν ἀπέλυε φάσκων ὑπὸ  
 τῶν πολεμίων μᾶλλον ἠλωκέναι [αὐτοῦς] καὶ παρ' ἐκεί-  
 νοις αἰχμαλώτους εἶναι καὶ δούλους, παρ' αὐτῷ δ' ἐλευ- 15  
 θέρους καὶ πολίτας· ὡς δὲ τοὺς φίλους ἑώρα καὶ τοὺς  
 ἡγεμόνας ἀδιαλλάκτως ἔχοντας ἀποκρούπτων καὶ συνεκ-  
 πέμπων ἔσωξεν. Ἦν δέ τις Βολούμνιος μῖμος καὶ Σα-  
 κουλίων γελωτοποιὸς ἠλωκότες, οὓς ἐν οὐδενὶ λόγῳ τι-  
 θεμένου τοῦ Βρούτου προσάγοντες οἱ φίλοι κατηγοροῦν 20  
 ὡς οὐδὲ νῦν τοῦ λέγειν καὶ σκώπτειν πρὸς ἕβριον αὐτῶν  
 ἀπεχομένους. Ἐπεὶ δὲ Βρούτος μὲν εἰσιγα πρὸς ἐτέραις  
 ὦν φροντίσι, Μεσσάλας δὲ Κορβίνος ἐδικαίου πληγαῖς  
 κολασθέντας ἐπὶ σκηνῆς γυμνοὺς ἀποδοθῆναι τοῖς στρα-  
 τηγοῖς τῶν πολεμίων, ὅπως εἰδῶσιν, οἷων δέονται στρα- 25  
 τευόμενοι συμποτῶν καὶ συνήθων, ἔνιοι μὲν τῶν παρ-  
 όντων ἐγέλασαν, Πόπλιος δὲ Κάσκας ὁ πρῶτος Καίσαρα  
 πατάξας „Οὐ καλῶς“ ἔφη „τεθνηκότι Κασσίῳ παλζον-  
 τες καὶ γελωτοποιοῦντες ἐναγίζομεν· σὺ δέ“ εἶπεν „ὦ  
 Βρούτε, δείξεις, ὅπως ἔχεις μνήμης πρὸς τὸν στρατη- 30  
 γὸν ἢ κολάσας ἢ φυλάξας τοὺς χλευασομένους καὶ κακῶς  
 ἐροῦντας αὐτόν.“ Πρὸς τοῦτο Βρούτος εὐ μάλα δυσχε-

ράνας „Τί οὖν“ εἶπεν „ἐμοῦ πυνθάνεσθε, Κάσκα, καὶ οὐ κράττετε τὸ δόξαν ὑμῖν;“ Ταύτην ἐκείνοι τὴν ἀποκρίσιν συγκατάθεσιν ποιησάμενοι κατὰ τῶν ἀθλίων ἀνθρώπων, διέφθειραν αὐτοὺς ἀπαγαγόντες.

5 XLVI. Ἐκ τούτου τὴν δωρεὰν ἀπέδωκε τοῖς στρατιώταις, καὶ μικρὰ μεμψάμενος ἐπὶ τῷ τὸ σύνθημα μὴ λαβόντας ἄνευ παραγγέλματος ἀτακτότερον ἐναλέσθαι τοῖς πολεμίοις ὑπέσχετο καλῶς ἀγωνισαμένοις δύο πόλεις εἰς ἄρπαγὴν καὶ ὠφέλειαν ἀνήσειν, Θεσσαλονίκην 1006  
10 καὶ Λακεδαιμόνα. Τοῦτο τῷ Βρούτου βίῳ μόνον ἐνεστὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀναπολόγητον, εἰ καὶ πολὺ τούτων δεινότερα νικητήρια τοῖς στρατευομένοις Ἀντώνιος καὶ Καῖσαρ ἐξέτισαν, ὀλίγου δεῖν πάσης Ἰταλίας τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας ἐξελάσαντες, ἵνα χώραν ἐκείνοι καὶ  
15 πόλεις τὰς μὴ προσηκούσας λάβωσιν. Ἀλλὰ τούτοις μὲν ἄρχειν καὶ κρατεῖν ὑπέκειτο τοῦ πολέμου τέλος, Βρούτῳ δὲ διὰ δόξαν ἀρετῆς οὔτε νικᾶν οὔτε σώζεσθαι συνεχωρεῖτο παρὰ τῶν πολλῶν ἢ μετὰ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου, καὶ ταῦτα Κασσίου τεθνηκότος, ὃς αἰτίαν εἶχε καὶ Βροῦ-  
20 του ἐνάγειν εἰς ἕνια τῶν βιαιοτέρων. Ἀλλ' ὥσπερ ἐν πλῶ πηδαλίῳ συντριβέντος ἕτερα ξύλα προσηλοῦν καὶ προσαρμόττειν ἐπιχειροῦσιν, οὐκ εὖ μὲν, ἀναγκαῖα δέ, μαχόμενοι πρὸς τὴν χρείαν, οὕτω Βρούτος ἐν δυνάμει τοσαύτῃ καὶ μετεώροις πράγμασιν οὐκ ἔχων ἰσορρο-  
25 ποῦντα στρατηγὸν ἠναγκάζετο χρῆσθαι τοῖς παροῦσι καὶ πολλὰ πράσσειν καὶ λέγειν τῶν ἐκείνοις δοκούντων. Ἐδόκει δ' ὅσα τοὺς Κασσίου στρατιώτας ᾤοντο βελτίους παρέξειν· δυσμεταχείριστοι γὰρ ἦσαν, ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ δι' ἀναρχίαν θρασυνόμενοι, πρὸς δὲ τοὺς πο-  
30 λεμίους διὰ τὴν ἥτταν ἀποδειλιῶντες.

XLVII. Οὐδὲν δὲ βέλτιον εἶχε τὰ πράγματα τοῖς περὶ Καῖσαρα καὶ Ἀντώνιον, ἀγορᾶ τε χρωμένοις ἀναγκαῖα

καὶ διὰ κοιλότητα τοῦ στρατοπέδου χειμῶνα μοχθηρὸν προσδοκῶσιν. Εἰλούμενοι γὰρ πρὸς ἔλεσι καὶ μετὰ τὴν μάχην ὄμβρων φθινοπωρινῶν ἐπιγενομένων πηλοῦ κατεπίμπλάντο τὰς σκηναὺς καὶ ὕδατος παραχρῆμα πηγνυμένου διὰ ψῦχος. Ἐν τούτῳ δ' οὐσὶν αὐτοῖς ἦκεν ἀγγελία περὶ τῆς κατὰ θάλατταν γενομένης ἀτυχίας περὶ τὴν στρατιάν. Ἐξ Ἰταλίας γὰρ πολλὴν κομιζομένην παρὰ Καίσαρος αἱ Βρούτου νῆες ἐπιπεσοῦσαι διέφθειραν, ὧν ὀλίγοι παντάπασι τοὺς πολεμίους διαφυγόντες ὑπὸ λιμοῦ τῶν ἰστίων καὶ τῶν σχοινίων ἐσθίοντες διεγένοντο. 10 Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐσπευδον διὰ μάχης κριθῆναι πρὶν αἰσθῆσθαι τὸν Βρούτου ὅσον αὐτῷ γέγονεν εὐτυχίας. Καὶ γὰρ ἡμέρα μιᾷ συνέβη τὸν τε κατὰ γῆν ἅμα καὶ τὸν κατὰ θάλατταν ἀγῶνα κριθῆναι. Τύχη δέ τιμι μᾶλλον ἢ κακία τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἠγεμόνων ἠγνόησε τὸ κατόρ- 15 θωμα Βρούτος ἡμερῶν εἴκοσι διαγενομένων. Οὐ γὰρ ἂν εἰς δευτέραν μάχην προῆλθε, τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῇ στρατιᾷ παρεσκευασμένος εἰς πολὺν χρόνον, ἐν καλῷ δὲ τῆς χώρας ἰδρυμένος, ὥστε καὶ χειμῶνος ἀπαθὲς καὶ πρὸς τοὺς πολεμίους δυσεκβίαστον ἔχειν τὸ στρατόπε- 20 δον, τῷ δὲ κρατεῖν βεβαίως τῆς θαλάττης καὶ νενικηκέναι περὶ τὸ καθ' αὐτὸν ἐπ' ἐλπίδων μεγάλων καὶ φρονήματος γεγυῶς. Ἀλλὰ τῶν πραγμάτων, ὡς ἔοικεν, οὐκέτι πολλοῖς ὄντων καθεκτῶν, ἀλλὰ μοναρχίας δεο- 25 μένων, ὁ θεὸς ἐξάγειν καὶ μεταστῆσαι τὸν μόνον ἐμποδῶν ὄντα τῷ κρατεῖν δυναμένῳ βουλούμενος ἀπέκοψε τὴν τύχην ἐκείνην, καίπερ ἐγγυτάτω τοῦ μὴ λαθεῖν τὸν Βρούτου ἀφικομένην. Μέλλοντος γὰρ αὐτοῦ μάχεσθαι πρὸ μιᾶς ἡμέρας ὅψε Κλώδιός τις ἐκ τῶν πολεμίων αὐτόμολος ἦκεν ἀγγέλλων, ὅτι διεφθαρμένον ἤσθημένοι 30 τὸν στόλον οἱ περὶ Καίσαρα σπεύδουσι διαγωνίσασθαι. Ταῦτα λέγων ὁ ἄνθρωπος οὐκ εἶχε πίστιν οὐδ' εἰς ὄψιν

ἦλθε τῷ Βρούτῳ, καταφρονηθεὶς παντάπασι, ὡς μηδὲν ἀκηκοῶς ὑγιᾶς ἢ τὰ ψευδῆ πρὸς χάριν ἀπαγγέλλων.

XLVIII. Ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ νυκτὶ πάλιν φασὶν εἰς ὄψιν ἔλθειν τὸ φάσμα τῷ Βρούτῳ, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιδειξάμενον ὄψιν οὐδὲν εἶπειν, ἀλλ' οἰχέσθαι. Πόπλιος δὲ Βολούμνιος, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ συνεστρατευμένος ἀπ' ἀρχῆς Βρούτῳ, τοῦτο μὲν οὐ λέγει τὸ σημεῖον, μελισσῶν 1007 δὲ φησι τὸν πρῶτον ἀετὸν ἀνάπλεων γενέσθαι· καὶ τῶν ταξιάρχων τινὸς ἀπ' αὐτομάτου τὸν βραχίονα μύρον φό-  
10 δινου ἔξανθεῖν, καὶ πολλὰ κίς ἐξαλείφοντας καὶ ἀπομάττοντας μηδὲν περαινῆν. Καὶ πρὸ τῆς μάχης αὐτῆς ἀετοὺς δύο συμπεσόντας ἀλλήλοις ἐν μεταίχμιῳ τῶν στρατοπέδων μάχεσθαι· καὶ σιγὴν ἄπιστον ἔχειν τὸ πεδῖον θεωμένων ἀπάντων, εἶξαι δὲ καὶ φυγεῖν τὸν κατὰ  
15 Βρούτον. Ὁ δὲ Αἰθίοψ περιβόητος γέγονεν ὁ τῆς κύλης ἀνοιχθείσης ἀπαντήσας τῷ φέροντι τὸν ἀετὸν καὶ κατακοπεῖς ταῖς μαχαίραις ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν οἰωνισαμένων.

XLIX. Προαγαγὼν δὲ τὴν φάλαγγα καὶ καταστήσας ἐναντίαν τοῖς πολεμίοις ἐπέλχε πολὺν χρόνον· ὑποψίαι  
20 γὰρ αὐτῷ καὶ μηνύσεις κατὰ τινῶν προσέπιπτον ἐπισκοποῦντι τὸ στράτευμα· καὶ τοὺς ἱππέας ἑώρα μάχης ἄρχειν οὐ πάνυ προθύμους ὄντας, ἀλλ' αἰεὶ προσμένοντας τὸ τῶν πεζῶν ἔργον. Εἶτ' ἐξαίφνης ἀνὴρ πολεμικὸς καὶ τετιμημένος ἐπ' ἀνδρεία διαπρεπῶς παρὰ τὸν Βρούτον  
25 αὐτὸν ἐξιππασάμενος μεταβάλλεται πρὸς τοὺς πολεμίους· Καμουλάτος δὲ ἐκαλεῖτο. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Βρούτος ἤλγησεν ἰσχυρῶς· καὶ τὰ μὲν ὑπ' ὀργῆς, τὰ δὲ φόβῳ μείζονος μεταβολῆς καὶ προδοσίας εὐθύς ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἤγευ εἰς ὄραν ἐνάτην τοῦ ἡλίου καταφερομέ-  
30 νου. Καὶ τῷ μὲν καθ' αὐτὸν ἐκράτησε μέρος καὶ προῆλθεν ὑποχωροῦντι τῷ ἀριστερῷ τῶν πολεμίων ἐγκείμενος· καὶ συνεπέφρωσαν οἱ ἱππεῖς ἅμα τοῖς πεζοῖς ἐμ-

βαλόντες τεταραγμένοις· τὸ δ' ἕτερον κέρας, ὡς μὴ κυκλωθείη, τῶν ἡγσμένων ἀντιπαρεξαγόντων, πλήθει δὲ λειπομένων, διεσπᾶτο μέσον καὶ γιγνόμενον ἀσθενὲς οὐκ ἀντείχε τοῖς ἐναντίοις, ἀλλ' ἔφυγε πρῶτον. Οἱ δὲ τοῦτο διακόψαντες εὐθύς ἐκυκλοῦντο τὸν Βρούτου, αὐ- 5 τὸν μὲν ὅσα καὶ στρατηγικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀρετῆς ἔργα καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ παρὰ τὰ δεινὰ πρὸς τὸ νικᾶν ἀποδεικνύμενον, ᾧ δὲ πλέον ἔσχε τῇ προτέρᾳ μάχῃ, τούτῳ βλαπτόμενον. Τῶν μὲν γὰρ πολεμίων τὸ νικηθὲν εὐθύς ἀπολώλει τότε· τῶν δὲ Κασσίου τραπέντων 10 ὀλίγοι διεσθάρησαν, οἱ δὲ σωζόμενοι τῷ προητηθῆσαι περιδεῖς ὄντες ἀνέπλησαν ἀθυμίας καὶ ταραχῆς τὸ πλεῖστον τοῦ στρατεύματος. Ἐνταῦθα καὶ Μάρκος ὁ Κάτωνος υἱὸς ἐν τοῖς ἀρίστοις καὶ γενναιοτάτοις τῶν νέων μαχόμενος καὶ καταπονούμενος οὐκ ἔφυγεν οὐδ' εἶξεν, 15 ἀλλὰ χρώμενός τε τῇ χειρὶ καὶ φράξῳ, ὅστις εἶη, καὶ πατρόθεν ὀνομάζων ἔπεσεν ἐπὶ πολλοῖς νεκροῖς τῶν πολεμίων. Ἐπιπτον δὲ καὶ τῶν ἄλλων οἱ κρᾶτιστοι τοῦ Βρούτου προκινδυνεύοντες.

L. Ἦν δέ τις Δουκίλλιος, ἀνὴρ ἀγαθός, ἐν τοῖς ἐταί- 20 ροῖς. Οὗτος ὁρῶν βαρβάρους τινας ἱππέας ἐν τῇ διαίξει τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα ποιουμένους λόγον, ἐλαύνοντας δὲ ῥύδην ἐπὶ τὸν Βρούτου, ἔγνω παρακινδυνεύσας ἐμποδῶν αὐτοῖς γενέσθαι. Καὶ μικρὸν ὑπολειφθεὶς αὐτὸς ἔφη Βρούτος εἶναι· καὶ πιθανὸς ἦν πρὸς Ἀντώνιον δεό- 25 μενος ἄγειν ἑαυτόν, ὡς Καίσαρα δεδοικώς, ἐκείνῳ δὲ θαρρῶν. Οἱ δ' ἀσπασάμενοι τὸ εὖρημα καὶ τύχῃ τιμὴ θυμαστῇ κεκρησθαι νομίζοντες ἤγον τὸν ἄνδρα σκότους ἤδη, προπέμψαντες ἐξ αὐτῶν τινας ἀγγέλους παρὰ τὸν Ἀντώνιον. Αὐτὸς τε οὖν ἤσθεις ἀπήντα τοῖς ἄγουσι, 30 καὶ τῶν ἄλλων οἱ πυνθανόμενοι ζῶντα Βρούτου κομίζεσθαι συνετρόχαζον, οἱ μὲν ἐλσεινὸν ἡγούμενοι τῆς τύχης,

οὐ δὲ τῆς δόξης ἀνάξιον, ἄγρην βαρβάρων ὑπὸ φιλοφυ-  
 χίας γενόμενον. Ἐπεὶ δ' ἐγγυὸς ἦσαν, ὁ μὲν Ἀντώνιος  
 ὑπέστη διαπορῶν, ὅπως χρήθῃ δεξασθαι τὸν Βροῦτον, ὁ  
 δὲ Λουκίλλιος προσαχθεὶς μάλα τεθαρορηκῶς „Μάρκον 1008  
 5 μὲν“ εἶπεν „Ἀντώνιε, Βροῦτον οὐδεὶς ἤρηκεν οὐδ' ἂν  
 ἔλοι πολέμιος· μὴ τοσοῦτον ἢ τύχη κρατήσεις τῆς ἀρε-  
 τῆς. Ἄλλ' ἐκεῖνος εὐρεθήσεται ζῶν ἢ πού καὶ νεκρὸς  
 ἀξίως κείμενος ἑαυτοῦ. Ἐγὼ δὲ τοὺς σοὺς στρατιώτας  
 παρακρουσάμενος ἤκα, παθεῖν οὐδὲν ἐπὶ τούτῳ τῶν ἀνη-  
 10 κέστων παραιτούμενος.“ Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Λουκιλ-  
 λίου καὶ πάντων ἐκπλαγέντων Ἀντώνιος πρὸς τοὺς κο-  
 μίσαντας αὐτὸν ἀποβλέψας· „Ἦπου χαλεπῶς“ εἶπεν „ὦ  
 συστρατιῶται, φέρετε τῇ ἁμαρτίᾳ περιυβρίσθαι δοκοῦν-  
 τες. Ἄλλ' εὖ ἴστε κρείττονα τῆς ζητουμένης ἄγρας ἤρη-  
 15 κότες. Πολέμιον γὰρ ζητοῦντες ἤκετε φίλον ἡμῖν κομῆ-  
 ζοντες· ὡς ἐγὼ Βρούτῳ μὲν οὐκ οἶδα μὰ τοὺς θεοὺς ὅ  
 τι ἂν ἐχρησάμην ζῶντι, τοιούτων δ' ἀνδρῶν φίλων τυγ-  
 χάνοιμι μᾶλλον ἢ πολεμίων.“ Ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὸν Λου-  
 κίλλιον ἀσπασάμενος τότε μὲν ἐν τῶν φίλων συνέστη-  
 20 σεν, ὕστερον δὲ χρώμενος εἰς πάντα πιστῶ καὶ βεβαίῳ  
 διετέλεσε.

LI. Βροῦτος δὲ διαβάς τι φειδρον ὑλῶδες καὶ παρά-  
 κρημμον ἤδη σκότους ὄντος οὐ πολὺ προῆλθεν, ἀλλ' ἐν  
 τόπῳ κίλῳ καὶ πέτρῳ ἔχοντι μεγάλην προκειμένην  
 25 καθίσας, ὀλίγων περὶ αὐτὸν ἡγεμόνων καὶ φίλων ὄν-  
 των, πρῶτα μὲν ἀποβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀστέρων  
 ὄντα μεστὸν ἀνεφθέρξατο δύο στίχους, ὧν τὸν ἕτερον  
 Βολούμνιος ἀνέγραψε·

Ζεῦ, μὴ λάθοί σε τῶνδ' ὄς αἰτιος κακῶν·  
 30 τοῦ δ' ἑτέρου φησὶν ἐπιλαθέσθαι. Μετὰ δὲ μικρὸν τῶν  
 ἐν τῇ μάχῃ πρὸ αὐτοῦ πεσόντων ἐταίρων ἕκαστον ὀνο-  
 μάξων μάλιστα τῇ Φλαβίου μνήμῃ καὶ τῇ Λαβεῶνος ἐπε-

στέναξεν. Ἦν δ' αὐτοῦ πρεσβευτῆς ὁ Λαβεών, ὁ δὲ Φλάβιος ἐπαρχος τῶν τεχνιτῶν. Ἐν τούτῳ δέ τις αὐτὸς τε διψήσας καὶ τὸν Βροῦτον ὄρων ὁμοίως ἔχοντα λαβὼν κράνος ἐπὶ τὸν ποταμὸν κατέδραμε. Ψόφου δὲ κατὰ θάτερα προσπεσόντος Βολουμίσιος προῆλθε κατοφόμενος 5 καὶ σὺν αὐτῷ Δάρδανος ὁ ὑπασπιστής. Ἐπανελθόντες δὲ μετὰ μικρὸν ἠρώτησαν περὶ τοῦ πώματος. Ἠθικῶς δὲ σφόδρα μειδιάσας ὁ Βροῦτος πρὸς τὸν Βολουμίσιον „Ἐκπέποται“ εἶπεν „ἀλλ' ἕτερον ὑμῖν κοιμισθήσεται.“ Περμφθεις δ' ὁ αὐτὸς ἐκινδύνευσεν ὑπὸ τῶν πολεμίων 10 ἀλῶναι καὶ μόλις ἐσώθη τετραμένος. Εἰκάξοντι δὲ αὐτῷ μὴ πολλοὺς ἐν τῇ μάχῃ τεθνάναι Στατύλλιος ὑπέστη διὰ τῶν πολεμίων ἐκπαισάμενος (ἄλλως γὰρ οὐκ ἦν) κατόψεσθαι τὸ στρατόπεδον, καὶ πυρσὸν ἄρας, ἄνπερ εὔρη τὰκεῖ σωζόμενα, πάλιν ἀφίξεσθαι πρὸς αὐτόν. Ὅ 15 μὲν οὖν πυρσὸς ἦρθη τοῦ Στατύλλιου παρελθόντος εἰς τὸ στρατόπεδον, ὡς δ' οὐκ ἐπανήει χρόνῳ πολλῷ Βροῦτος εἶπεν· „Ἄν ξῆ Στατύλλιος, ἀφίξεται.“ Συνέβη δ' αὐτὸν ἐπανερχόμενον ἐμπσεῖν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ διαφθαρήναι. 20

LII. Προλούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἀποκλίνας, ὡς ἔτυχε καθεζόμενος, πρὸς οἰκέτην ἑαυτοῦ Κλείτον ἐλάλει. Σιωπῶντος δὲ τοῦ Κλείτου καὶ δακρύνοντος αὐτίς ἐπισπασάμενος τὸν ὑπασπιστὴν Δάρδανον ἰδίᾳ τινὰς αὐτῷ προσέφερε λόγους. Τέλος δὲ τὸν Βολουμίσιον αὐτὸν Ἐλ- 25 ληνιστὶ τῶν λόγων καὶ τῆς ἀσκήσεως ὑπεμύνησκει· καὶ παρεκάλει τῇ χειρὶ συνεφάψασθαι τοῦ ξίφους αὐτῷ καὶ συνεπερεῖσαι τὴν πληγὴν. Τοῦ δὲ Βολουμίου διωσαμένου καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἐχόντων, εἰπόντος δὲ τινος, ὡς δεῖ μὴ μένειν, ἀλλὰ φεύγειν, ἔξαναστάς „Πάνυ 30 μὲν οὖν“ ἔφη „φευκτέον· ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ποδῶν, ἀλλὰ διὰ τῶν χειρῶν.“ Ἐμβάλων δὲ τὴν δεξιὰν ἐκάστω μάλα



παιδρὸς ἠδῆσθαι μὲν ἔφη μεγάλην ἠδουήν, ὅτι τῶν φί-  
 λων αὐτῶν οὐδεὶς ἐψεύσατο, τῇ τύχῃ δ' ἐγκαλεῖν ὑπερ  
 τῆς πατρίδος· ἑαυτὸν δὲ τῶν νενικηκότων μακαριώτε-  
 ρον νομίζειν, οὐκ ἐχθρὸς οὐδὲ πρῶην μόνου, ἀλλὰ καὶ  
 5 νῦν ἀπολείποντα δόξαν ἀρετῆς, ἣν οὐδ' ὄπλοις οὔτε 1009  
 χρήμασιν ἀπολείψουσιν οἱ κερρατηκότες, ὡς μὴ δοκεῖν,  
 ὅτι δικαίους ἄνδρας ἄδικοι καὶ κακοὶ χρηστοὺς ἀπολέ-  
 σαντες οὐ προσηκόντως ἄρχουσι. Δεηθεὶς δὲ καὶ παρα-  
 καλέσας σώξειν ἑαυτοὺς ἀνεχώρησεν ἀπωτέρω μετὰ θυεῖν  
 10 ἢ τριῶν, ἐν οἷς ἦν καὶ Στράτων ὁ ἀπὸ λόγων δητορικῶν  
 γεγωνὸς αὐτῷ συνήθης. Καὶ τοῦτον ἐγγιστα παραστη-  
 σάμενος ἑαυτῷ καὶ τὸ ξίφος γυμνὸν ἐπὶ τῆς λαβῆς ταῖς  
 χερσὶν ἀμφοτέραις ἐρείσας καὶ περιπεσῶν ἐτελεύτησεν.  
 Οἱ δὲ φασιν οὐκ αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν Στράτωνα, πολλὰ  
 15 πᾶν τοῦ Βρούτου δεηθέντος, ἀποστρέψαντα τὴν ὄψιν  
 ὑποστήσαι τὸ ξίφος· ἐκείνου δὲ θυμῷ προσβαλόντα τὸ  
 στέφνον καὶ διώσαντα συντόμως ἀποθανεῖν.

LIII. Τοῦτον δὲ τὸν Στράτωνα Μεσσάλας ἑταῖρος  
 ὢν Βρούτῳ Καίσαρι διαλλαγὴς ἐπὶ σχολῆς ποτε προσή-  
 20 γαγε καὶ δακρύσας εἶπεν „Οὗτός ἐστιν, ὦ Καίσαρ, ὁ  
 ἀνὴρ, ὁ τῷ ἐμῷ Βρούτῳ τὴν τελευταίαν ὑπουργήσας  
 χάριν.“ Ἀποδεξάμενος οὖν ὁ Καίσαρ ἔσχεν αὐτὸν ἐν τε  
 τοῖς πόνοις καὶ ἐν τοῖς περὶ Ἄκτιου ἀγῶσιν ἕνα τῶν περὶ  
 αὐτὸν ἀγαθῶν γενομένων Ἑλλήνων. Αὐτὸν δὲ τὸν Μεσ-  
 25 σάλαν λέγουσιν ὕστερον ἐπαινούμενον ὑπὸ Καίσαρος,  
 ὅτι, καίπερ ἐν Φιλίπποις πολεμιάτατος αὐτοῖς γενόμενος  
 διὰ Βρούτου, ἐν Ἄκτιῳ προθυμώτατον ἑαυτὸν παρέσχεν  
 „Ἐγὼ τοι“ φάναι „ὦ Καίσαρ, ἀεὶ τῆς βελτίονος καὶ δι-  
 καιοτέρας τιμῆς καὶ μερίδος ἐγεγόνμην.“ Τὸν δὲ Βρού-  
 30 τον ὁ Ἀντώνιος ἀνευρῶν τεθνηκότα τὸ μὲν σῶμα τῇ  
 πολυτελεστάτῃ τῶν ἑαυτοῦ φοινικίδων περιβαλεῖν ἐκέ-  
 λευσεν, ὕστερον δὲ τὴν φοινικίδα κεκλεμμένην αἰσθό-

μενος ἀπέκτεινε τὸν ὑφελόμενον. Τὰ δὲ λείψανα πρὸς τὴν μητέρα τοῦ Βρούτου Σερβιλίαν ἀπέπεμψε. Πορκίαν δὲ τὴν Βρούτου γυναῖκα Νικόλαος ὁ φιλόσοφος ἱστορεῖ καὶ Οὐαλέριος Μάξιμος βουλομένην ἀποθανεῖν, ὡς οὐδεὶς ἐκέτρειπε τῶν φίλων, ἀλλὰ προσέκειντο καὶ 5 παρεφύλαττον, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀναρπάσασαν ἄνθρακας καταπιεῖν καὶ τὸ στόμα συγκλείσασαν καὶ μύσασαν οὕτω διαφθαρήναι. Καίτοι φέρεται τις ἐπιστολὴ Βρούτου πρὸς τοὺς φίλους ἐγκαλοῦντος αὐτοῖς καὶ ὀλοφυρομένον περὶ τῆς Πορκίας, ὡς ἀμεληθείσης ὑπ' αὐτῶν καὶ προ- 10 ελομένης διὰ νόσον καταλιπεῖν τὸν βίον. Ἔοικεν οὖν ὁ Νικόλαος ἠγνοηκέναι τὸν χρόνον, ἐπεὶ τό γε πάθος καὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς καὶ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς ὑπονοῆσαι δίδωσι καὶ τὸ ἐπιστόλιον, εἴπερ ἄρα τῶν γνησίων ἐστίν. 15

## [ΔΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΒΡΟΥΤΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ.]

20

Ι. Πολλῶν τοίνυν τοῖς ἀνδράσιν ὑπαρξάντων καλῶν, ἐν τοῖς πρώτοις δὲ τοῦ μεγίστου ἐλαχίσταις ἀφορμαῖς γενέσθαι, τοῦτο τῷ Δίῳι κάλλιστόν ἐστιν. Οὐ γὰρ εἶχε τὸν ἀμφισβητοῦντα, καθάπερ ὁ Βρούτος Κάσ- 25 σιον, ἄνδρα πρὸς μὲν ἀρετὴν καὶ δόξαν οὐχ ὁμοίως ἀξιόπιστον, εἰς δὲ τὸν πόλεμον οὐκ ἐλάττονας τόλμη καὶ δεινότητι καὶ πράξει συμβολὰς παρασχόμενον, ᾧ γε καὶ τοῦ παντὸς ἔργου προσποιούσιν ἐνιοὶ τὴν ἀρχήν, ἠγεμόνα τῆς ἐπὶ Καίσαρα γνώμης τοῦτον ἀτρεμοῦντι Βρού- 30 τῷ γενέσθαι λέγοντες. Δίῳν δ' ὥσπερ ὄπλα καὶ πλοῖα καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, οὕτω καὶ φίλους καὶ συνερ-

γούς ἐπὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὸς ἑαυτῷ φαίνεται κτησάμενος. Οὐ μὴν οὐδ' ὡς Βροῦτος ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τοῦ πολέμου πλοῦτον ἔσχε καὶ δύναμιν, οὕτω καὶ Δίων, ἀλλὰ τῷ πολέμῳ προεισηγήενκεν αὐτὸς τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον ὑπὲρ τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας τοῖς τῆς φυγῆς ἐφοδίοις προκαταχρησάμενος. Ἔτι δὲ Βροῦτος μὲν καὶ 1010 Κάσσιος, οὐκ ὄν ἀσφαλὲς ἡσυχίαν ἄγειν ἐκπεσοῦσι τῆς Ρώμης, ἀλλ' ὠφληκόσι δίκην θανάτου καὶ διασκομένοις, ἀναγκαίως εἰς τὸν πόλεμον κατέφυγον· καὶ τὰ σώματα 10 τοῖς ὄπλοις παρακαταθέμενοι διεκινδύνευσαν ὑπὲρ αὐτῶν τὸ πλεόν ἢ τῶν πολιτῶν, Δίων δ' ἀδεέστερον [ἐν\*] τῇ φυγῇ τοῦ φυγαδεύσαντος τυράννου καὶ ἡδίου διάγων ἀνέριψεν ἐκὼν κίνδυνον τοσοῦτον ἐπὶ τῷ σῶσαι Σικελίαν.

15 II. Καὶ μὴν οὐχ ὅμοιον Διονυσίου Συρακουσίοις ἢ Καίσαρος ἀπαλλαγῆναι Ῥωμαίοις. Ὁ μὲν γὰρ οὐδ' ἤρνεϊτο τύραννος εἶναι κακῶν τε μυρίων ἐμπεπλήκει Σικελίαν· ἡ δὲ Καίσαρος ἀρχὴ συνισταμένη μὲν οὐκ ὀλίγα τοῖς ἐναντιουμένοις πράγματα παρέσχε, δεξαμένοις δὲ 20 καὶ κρατηθεῖσιν ὄνομα καὶ δόκησις ἐφάνη μόνον, ἔργον δ' ἀπ' αὐτῆς οὐδὲν ὠμὸν οὐδὲ τυραννικὸν ὑπῆρξεν, ἀλλὰ καὶ δεομένοις ἔδοξε τοῖς πράγμασι μοναρχίας πραότητος ὥσπερ ἰατρὸς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δαίμονος δεδόσθαι. Διὸ Καίσαρα μὲν εὐθύς ἐπόθησεν ὁ Ῥωμαίων δῆμος, 25 ὥστε χαλεπὸς γενέσθαι καὶ ἀπαραίτητος τοῖς ἀπεκτονόσι, Δίωνα δ' ἡ Διονυσίου πάρεσις ἐκ Συρακουσῶν καὶ τὸ μὴ κατασκάψαι τοῦ προτέρου τυράννου τὸν τάφον ἐπαίτιον μάλιστα πρὸς τοὺς πολίτας ἐποίησεν.

III. Ἐν αὐταῖς τοίνυν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ὁ 30 μὲν Δίων ἄμεμπτος γέγονε στρατηγός, ὃν μὲν αὐτὸς ἐβουλευέτο τοῖς πράγμασιν ἄριστα χρώμενος, ἃ δ' ἐπαίσθη δι' ἑτέρους ἀναλαβῶν καὶ μεταστήσας ἐπὶ τὸ βέλ-

τιον· ὁ δὲ Βρούτος τὸν ἔσχατον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ὄλων οὐδ' ὑποστῆναι δοκεῖ φρονίμως οὔτε σφαλῆς ἐπανόρθωσιν εὑρεῖν, ἀλλ' ἀπέπεσε καὶ προεἶτο τὰς ἐλπίδας οὐδ' ὅσον Πομπηῖος ἐπιτολήσας τῇ τύχῃ· καὶ ταῦτα πολλῆς μὲν αὐτόθι λειπομένης ἐλπίδος ἐν τοῖς ὅπλοις, ταῖς δὲ 5 ναυσὶ κρατῶν πάσης βεβαίως τῆς θαλάσσης. Ὁ δὲ μέγιστόν ἐστιν ὧν ἐγκαλοῦσι Βρούτῳ, τὸ σωθέντα τῇ Καίσαρος χάριτι καὶ σώσαντα τῶν συνεαλωκότων ὄσους ἐβούλετο καὶ φίλον νομιζόμενον καὶ προτιμηθέντα πολλῶν αὐτόχειρα τοῦ σώσαντος γενέσθαι, τοῦτ' οὐκ ἂν τις 10 εἴποι κατὰ Δίωνος. Ἀλλὰ τούναντίον, οἰκτος μὲν ὧν Διονυσίῳ καὶ φίλος ᾧρθου τὰ πράγματα καὶ συνδιεφύλαττεν, ἐκπεσῶν δὲ τῆς πατρίδος καὶ ἀδικηθεὶς περὶ τὴν γυναικᾶ καὶ τὴν οὐσίαν ἀπολέσας ἐκ προφανοῦς εἰς πόλεμον κατέστη νόμιμον καὶ δίκαιον. Ἡ τοῦτ' ἀντιστρέ- 15 φει πρῶτον; ὁ γὰρ εἰς ἔπαινον ὑπάρχει τοῖς ἀνδράσι μέγιστον, ἢ πρὸς τοὺς τυράννους ἀπέχθεια καὶ μισοπονηρία, τοῦτ' ἐλλικρινές ἐστι τῷ Βρούτῳ καὶ καθαρὸν, ἰδίᾳ γὰρ οὐδὲν ἐγκαλῶν Καίσαρι τῆς κοινῆς προεκινδύνευεν ἐλευθερίας. Ὁ δ' εἰ μὴ κακῶς ἔπαθεν αὐτός, 20 οὐκ ἂν ἐπολέμησε· καὶ τοῦτο δηλοῦται ταῖς Πλάτωνος ἐπιστολαῖς, ἐξ ὧν δῆλός ἐστιν, ὡς ἀποβληθεὶς τῆς τυραννίδος, οὐκ ἀποστάς, κατέλυσε Διονύσιον. Ἐτι Βρούτον μὲν καὶ Πομπηῖῳ φίλον ἐποίησεν, ἐχθρὸν ὄντα καὶ πολέμιον Καίσαρι, τὸ κοινῇ συμφέρον, ὡς ἐχθρὰς ὄρω 25 καὶ φιλίᾳς ἐνὶ χρώμενον τῷ δικαίῳ· Δίω δὲ πρὸς χάριν ᾧρθου πολλὰ Διονύσιον, ὅτ' ἦν βέβαιος αὐτῷ, καὶ πρὸς ὄργην ἀπιστηθεὶς ἐπολέμησε. Διὸ τούτῳ μὲν οὐδ' οἱ φίλοι πάντες ἐπίστευσαν, ὡς μεταστήσας Διονύσιον οὐκ ἂν βεβαιώσαιτο τὴν ἀρχὴν αὐτῷ πραοτέρῳ τυραν- 30 νίδος ὀνόματι παραγαγὼν τοὺς πολίτας, περὶ δὲ τοῦ Βρούτου τῶν ἐχθρῶν ἦν ἀκούειν, ὅτι μόνος τῶν ἐπὶ

Καίσαρα συναραμένων ἓνα προὔθετο σκοπὸν ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τὴν πάτριον ἀποδοῦναι Ῥωμαίοις πολιτείαν.

IV. Ἄνευ γε μὴν τούτων ὁ πρὸς Διονύσιον ἀγὼν 1011  
 οὐχ ὅμοιος ἦν δήπου τῷ πρὸς Καίσαρα. Διονυσίου μὲν  
 5 γὰρ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν κατεφρόνησε τῶν συνήθων ἐν  
 μέθαις καὶ κύβοις καὶ γυναιξὶ τὰς πλείστας ποιουμένου  
 διατριβάς· τὸ δὲ τὴν Καίσαρος κατάλυσιν εἰς νοῦν ἐμ-  
 βαλέσθαι καὶ μὴ φοβηθῆναι τὴν δεινότητα καὶ δύναμιν  
 καὶ τύχην, οὐ καὶ τοῦνομα τοὺς Παρθυαίων καὶ Ἰνδῶν  
 10 βασιλεῖς οὐκ εἶα καθεύδειν, ὑπερφυοῦς ἦν ψυχῆς καὶ  
 πρὸς μηθὲν ὑφίεσθαι φόβῳ τοῦ φρονήματος δυναμένης.  
 Διὸ τῷ μὲν ὀφθέντι μόνον ἐν Σικελίᾳ μυριάδες οὐκ ὀλί-  
 γαι συνέστησαν ἐπὶ Διονύσιον· ἡ δὲ Καίσαρος δόξα καὶ  
 πεσόντος ἄρθου τοὺς φίλους καὶ τοῦνομα τὸν χρησάμε-  
 15 νον ἦρεν ἐκ παιδὸς ἀμηχάνου πρῶτον εὐθύς εἶναι Ῥω-  
 μαίων, ὡς ἀλεξιφάρμακον τοῦτο πρὸς τὴν Ἀντωνίου  
 περιεσφάμενον ἐχθραν καὶ δύναμιν. Εἰ δὲ φῆσει τις,  
 ὅτι μεγάλοις μὲν ἀγῶσιν ὁ Δίων ἐξέβαλε τὸν τύραννον,  
 Καίσαρα δὲ Βροῦτος ἔκτεινε γυμνὸν καὶ ἀφύλακτον,  
 20 αὐτὸ τοῦτο δεινότητος ἄκρας καὶ στρατηγίας ἦν ἔργον,  
 ἄνδρα τοσαύτην περιβεβλημένον δύναμιν ἀφύλακτον  
 λαβεῖν καὶ γυμνόν. Οὐ γὰρ ἐξαίφνης οὐδὲ μόνος ἢ σὺν  
 ὀλίγοις ἐπιπεσὼν ἀνεῖλεν, ἀλλ' ἐκ πολλοῦ συνθεὶς τὸ  
 βούλευμα καὶ μετὰ πολλῶν ἐπιθέμενος, ὧν οὐδεὶς ἐψεύ-  
 25 σατ' αὐτόν. Ἡ γὰρ εὐθύς ἔκρινε τοὺς ἀρίστους ἢ τῷ  
 προκρίναι τοὺς πιστευθέντας ἀγαθοὺς ἐποίησε. Δίων  
 δὲ εἴτε κρίνας κακῶς ἐπίστευσε ἐαυτὸν πονηροῖς εἴτε  
 χρώμενος ἐποίησεν ἐκ χρηστῶν πονηροῦς, οὐδέτερον  
 παθεῖν ἀνδρὶ φρονίμῳ προσῆκεν. Ἐπιτιμᾶ δὲ καὶ Πλά-  
 30 των αὐτῷ τοιοῦτους ἐλομένῳ φίλους, ὅφ' ὧν ἀπώλετο.

V. Καὶ Διώνος μὲν τιμωρὸς οὐδεὶς ἐφάνη πεσό-  
 ντος· ἀλλὰ Βροῦτον καὶ τῶν πολεμίων Ἀντώνιος μὲν

ἔθαψεν ἐνδόξως, Καῖσαρ δὲ καὶ τὰς τιμὰς ἐτήρησεν. Ἔστημε δὲ χαλκοῦς ἀνδριάς ἐν Μεδιολάνῳ τῆς ἐντὸς Ἀλπεων Γαλατίας. Τοῦτον ὕστερον ἰδὼν ὁ Καῖσαρ εἰκονικὸν ὄντα καὶ χαριέντως εἰργασμένον παρήλθεν· εἰτ' ἐπιστὰς μετὰ μικρὸν ἀκροωμένων πολλῶν τοὺς ἄρχοντας 5 ἐκάλει φάσκων ἐκσπονδοῦν αὐτῶν τὴν πόλιν εἰληφέναι πολέμιον ἔχουσαν παρ' αὐτῇ. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον, ὡς εἰκός, ἤρνούντο καὶ τίνα λέγοι διαποροῦντες εἰς ἀλλήλους ἀπέβλεψαν. Ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ Καῖσαρ πρὸς τὸν ἀνδριάντα καὶ συναγαγὼν τὸ πρόσωπον „Ἄλλ' οὐχ οὐ- 10 τος“ ἔφη „πολέμιος ἂν ἡμέτερος ἐνταῦθα ἔστημεν;“ ἔτι μᾶλλον καταπλαγέντες ἐσιώπησαν. Ὁ δὲ μειδιάσας ἐπήνεσέ τε τοὺς Γαλάτας, ὡς τοῖς φίλοις καὶ παρὰ τὰς τύχας βεβαίους ὄντας, καὶ τὸν ἀνδριάντα κατὰ χώραν μένειν ἐκέλευσε.

15

## ΑΡΤΟΞΕΡΞΗΣ.

20

1. Ὁ μὲν πρῶτος Ἀρτοξέρξης, τῶν ἐν Πέρσαις βασιλέων πρῶτη καὶ μεγαλοψυχία πρωτεύσας, Μακρόχειρ ἐπεκαλεῖτο τὴν δεξιὰν μείζονα τῆς ἐτέρας ἔχων, Ξέρξου δὲ ἦν υἱός· ὁ δὲ δεύτερος, περὶ οὗ τάδε γράφεται, Μνήμων ἐπικληθεὶς ἐκ θυγατρὸς ἦν ἐκείνου. Δαρείου γὰρ 1012 καὶ Παρυσάτιδος παῖδες ἐγένοντο τέσσαρες, πρεσβύτατος μὲν Ἀρτοξέρξης, μετ' ἐκείνου δὲ Κῦρος, νεώτεροι δὲ τούτων Ὀστιάνης καὶ Ὁξάθρης. Ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἀπὸ Κύρου τοῦ παλαιοῦ τοῦνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ 30 τοῦ ἡλίου γενέσθαι φασί· Κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἡλίον· ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης Ἀρσίκας πρότερον ἐκα-

λείτο· καίτοι Δείνων φησίν ὅτι Ὀάρσης. Ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τᾶλλα μύθων ἀπιθάνων καὶ παραφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπὴν πυλαίαν, οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοῦνομα τοῦ βασιλέως, παρ' ᾧ διέ-  
 5 τριβεθεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ πατέρα.

II. Ὁ μὲν οὖν Κύρος ἐντονόν τι καὶ σφοδρὸν εὐθύς ἐκ πρώτης ἡλικίας εἶχεν, ἄτερος δὲ πρῶτερος ἐδόκει περὶ πάντα καὶ ταῖς ὁμαῖς φύσει μαλακώτερος εἶναι.  
 10 Γυναῖκα δὲ καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἔλαβε μὲν τῶν γονέων κελυόντων, ἐφύλαξε δὲ κωλύόντων· τὸν γὰρ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀποκτείνας ὁ βασιλεὺς ἐβουλεύετο ἀκείνην ἀνελεῖν, ὁ δὲ Ἀρσίκας τῆς μητρὸς ἐκέτης γενόμενος καὶ πολλὰ κατακλαύσας μόλις ἐπεισε μήτε ἀποκτεῖναι μήτε αὐτοῦ  
 15 διαστῆσαι τὴν ἀνθρωπον. Ἡ δὲ μήτηρ ὑπῆρχε τὸν Κύρον μᾶλλον φιλοῦσα καὶ βουλομένη βασιλεύειν ἐκείνον. Διὸ καὶ τοῦ πατρὸς νοσοῦντος ἤδη μετάπεμπος ἀπὸ θαλάσσης γενόμενος παντάπασιν ἀνέβαινε εὐελπίς αὖν, ὡς κατειργασμένης ἐκείνης διαδόχον αὐτὸν ἀποδειχθῆ-  
 20 ναι τῆς ἀρχῆς. Καὶ γὰρ εἶχεν εὐπρεπῆ λόγον ἢ Παρυσάτις, ᾧ καὶ Ξέρξης ὁ παλαιὸς ἐχρήσατο, Δημαράτου διδάξαντος, ὡς Ἀρσίκαν μὲν ἰδιώτη, Κύρον δὲ βασιλεύοντι Δαρείῳ τεκεῖν. Οὐ μὲν ἐπεισεν, ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος ἀπεδείχθη βασιλεὺς Ἀρτοξέρξης μετονομασθεὶς,  
 25 Κύρος δὲ Ἀνδίας σατραπῆς καὶ τῶν ἐπὶ θαλάσσης στρατηγός.

III. Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἢ τελευτῆσαι Δαρεῖον ἐξήλασεν εἰς Πασαργάδας ὁ βασιλεὺς, ὅπως τελεσθεῖη τὴν βασιλικὴν τελετὴν ὑπὸ τῶν ἐν Πέρσαις ἱερέων. Ἔστι  
 30 δὲ θεᾶς πολεμικῆς ἱερὸν, ἣν Ἀθηναῖν ἂν τις εἰκάσειεν. Εἰς τοῦτο δεῖ τὸν τελούμενον παρελθόντα τὴν μὲν ἰδίαν ἰποθέσθαι στολήν, ἀναλαβεῖν δὲ ἦν Κύρος ὁ παλαιὸς

ἐφόρει πρὶν ἢ βασιλεὺς γενέσθαι, καὶ σύκων παλάθης ἐμπαρόντα τερμίνθου κατατραγεῖν καὶ ποτήριον ἐκπιεῖν ὀξυγάλακτος. Εἰ δὲ πρὸς τούτοις ἔτρω' ἄττα δρωσιν, ἄδηλόν ἐστι τοῖς ἄλλοις. Ταῦτα δρᾶν Ἀρτοξέρξου μέλλοντος ἀφίκετο Τισαφέρνης πρὸς αὐτὸν ἄγων ἓνα τῶν ἱερέων, ὃς ἐν παισὶ Κύρου τῆς νομιζομένης ἀγωγῆς ἐπιστάτης γενόμενος καὶ διδάξας μαγεύειν αὐτὸν οὐδενὸς ἦττον ἐδόκει Περσῶν ἀνιᾶσθαι μὴ ἀποδειχθέντος ἐκείνου βασιλέως· διὸ καὶ πίστιν ἔσχε κατηγορῶν Κύρου. Κατηγόρει δὲ ὡς μέλλοντος ἐνεδρεύειν ἐν τῷ ἱερῷ, 10 καὶ ἐπειδὴν ἐκδύηται τὴν ἐσθῆτα ὁ βασιλεὺς, ἐπιτίθεισθαι καὶ διαφθείρειν αὐτόν. Οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς διαβολῆς τὴν σύλληψιν γενέσθαι φασίν, οἱ δὲ καὶ παρελθεῖν τὸν Κύρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ παραδοθῆναι κρυπτόμενον ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Μέλλοντα δὲ αὐτὸν ἤδη ἀπο- 15 θνήσκειν ἢ μήτηρ περισχοῦσα ταῖς ἀγκάλαις καὶ τοῖς βοστρούχοις περιελίξασα καὶ συλλαβοῦσα τὸν ἐκείνου τράχηλον πρὸς τὸν αὐτῆς, ὀδυρομένη πολλὰ καὶ ποτνωμένη παρητήσατο καὶ κατέπεμψεν αὐτῆς ἐπὶ θάλατταν, οὐκ ἀγαπῶντα τὴν ἀρχὴν ἐκείνην οὐδὲ μεμνημένον τῆς δια- 20 σεως, ἀλλὰ τῆς συλλήψεως, καὶ δι' ὀργὴν σπαργῶντα μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

IV. Ἐνιοὶ δὲ φασιν οὐκ ἀρκούμενον οἷς ἐλάμβανεν εἰς τὸ καθ' ἡμέραν δεῖπνον ἀποστῆναι βασιλέως, εὐήθη λέγοντες. Εἰ γὰρ ἄλλο μηδέν, ἀλλὰ ἢ μήτηρ ὑπῆρχε 25 χρῆσθαι καὶ λαμβάνειν ὅσα βούλοιο τῶν αὐτῆς παρέ- 1013 χουσα καὶ διδοῦσα. Μαρτυρεῖ δὲ τῷ πλούτῳ καὶ τὸ μισθοφορικὸν πολλαχόθι διὰ τῶν φίλων καὶ ξένων αὐτῷ παρατρεφόμενον, ὡς Ξενοφῶν εἶρηκεν. Ἀθρόους μὲν γὰρ οὐ συνήγαγεν ἔτι τὴν παρασκευὴν ἐπικρυπτό- 30 μενος, ἀλλαχόθι δὲ ἄλλους ἐπὶ πολλαῖς προφάσεσι ξενολογοῦντας εἶχε. Βασιλέως δὲ ἢ τε μήτηρ παροῦσα τὰς



ὑποψίας ἀφήρει, καὶ Κῦρος αὐτὸς αἰεὶ θεραπευτικῶς ἔγραψε, τὰ μὲν αἰτούμενος παρ' αὐτοῦ, τὰ δὲ Τισαφέρ-  
 νους ἀντικατηγορῶν, ὡς δὴ πρὸς ἐκεῖνον αὐτῷ ζήλου  
 καὶ ἀγῶνος ὄντος. Ἦν δὲ τις καὶ μέλλησις ἐν τῇ φύσει  
 5 τοῦ βασιλέως, ἐπιείκεια φαινομένη τοῖς πολλοῖς. Ἐν  
 ἀρχῇ δὲ καὶ πάνυ ζηλοῦν ἔδοξε τὴν Ἀρτοξέρξου τοῦ  
 ὁμωνύμου προῳότητα, ἠδῶ τε ἑαυτὸν παρέχων ἐντυγχά-  
 νεσθαι καὶ περὶ τὸ τιμᾶν καὶ χαρίζεσθαι τὸ κατ' ἀξίαν  
 ὑπερβάλλων, κολάσεως δὲ πάσης ἀφαιρῶν τὸ ἐφυβρίζον  
 10 καὶ ἠδόμενον, ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι χάριτας οὐχ ἦττον τοῖς  
 διδοῦσιν ἢ τοῖς λαμβάνουσιν ἐν τῷ δίδοναι φαινόμενος  
 εὐχάρις καὶ φιλάνθρωπος. Οὐδὲν γὰρ ἦν οὕτως μι-  
 κρόν τι τῶν διδομένων, ὃ μὴ προσεδέξατο προθύμως,  
 ἀλλὰ καὶ ῥόαν μίαν ὑπερφυῆ μεγέθει προσενέγκαντος  
 15 Ὁμίσου τινὸς αὐτῷ „Νὴ τὸν Μίδραν“ εἶπεν „οὗτος ὁ  
 ἀνὴρ καὶ πόλιν ἂν ἐκ μικρᾶς ταχὺ ποιήσειε μεγάλην πι-  
 στευθεῖς.

V. Ἐπεὶ δὲ ἄλλων ἄλλα προσφερόντων καθ' ὁδὸν  
 αὐτουργὸς ἄνθρωπος οὐδὲν ἐπὶ καιροῦ φθάσας εὕρειν  
 20 τῷ ποταμῷ προσέδραμε καὶ ταῖν χεροῖν ὑπολαβὼν τοῦ  
 ὕδατος προσήνεγκεν, ἦσθεις ὁ Ἀρτοξέρξης φιάλην ἐπεμ-  
 ψεν αὐτῷ χρυσῆν καὶ χιλλοὺς δαρεικοὺς. Ἐνκλείδα δὲ  
 τῷ Λάκωνι πολλὰ παρησιαζομένῳ πρὸς αὐτὸν αὐθα-  
 δῶς, ἐκέλευσεν εἰπεῖν τὸν χιλιάρχον ὅτι „Σοὶ μὲν ἔξε-  
 25 στιν εἰπεῖν ἂ [βασιλεῖ] βούλει, ἐμοὶ δὲ καὶ λέγειν καὶ  
 ποιεῖν.“ Ἐν δὲ θήρα τινὶ Τηριβάξου δεῖξαντος αὐτῷ  
 τὸν κίνδυνον ἐσχισμένον ἠρώτησεν, ὅ τι δεῖ ποιεῖν. Ἐκεῖ-  
 νου δὲ εἰπόντος· „Ἄλλον αὐτὸς ἐνδυσαι, τοῦτον δὲ  
 ἐμοὶ δός.“ οὕτως ἐποίησεν εἰπῶν· „Αἶδωμι μὲν, ὦ Τη-  
 30 ρίβαξε, σοὶ τοῦτον, φορεῖν δὲ ἀπαγορεύω.“ Τοῦ δὲ  
 Τηριβάξου μὴ φροντίσαντος (ἦν γὰρ οὐ πονηρός, ὑπό-  
 κουφος δὲ καὶ παράφορος), ἀλλὰ τόν τε κίνδυνον εὐθύς

ἐκεῖνον ἐνδύντος καὶ δέραια χρυσᾶ καὶ γυναικατὰ τῶν βασιλικῶν περιθεμένου, πάντες μὲν ἠγανάκτουν, οὐ γὰρ ἐξῆν, ὁ μέντοι βασιλεὺς κατεγέλασε καὶ εἶπε „Δίδωμί σοι καὶ τὰ χρυσία φορεῖν ὡς γυναικὶ καὶ τὴν στολὴν ὡς μαινομένῃ.“ Τραπέξης δὲ τῆς αὐτῆς μηδενὸς 5 ματέχοντος, ἀλλ' ἢ μητρὸς βασιλέως ἢ γαμετῆς γυναικός, καθεξομένων τῆς μὲν ὑπ' αὐτόν, τῆς δὲ μητρὸς ὑπὲρ αὐτόν, Ἀρτοξέρξης καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐκάλει τράπεζαν, Ὀστάνην καὶ Ὀξάθρην, νεωτέρους ὄντας. Ἐν δὲ τοῖς μάλιστα κεχαρισμένην ὄψιν παρείχε 10 τοῖς Πέρσαις ἢ τῆς γυναικὸς Στατείρας ἀρμάμαξα γυμνὴ τῶν παραπετασμάτων ἀεὶ προφερομένη καὶ διδοῦσα ταῖς δημότισιν ἀσπάσασθαι αὐτὴν καὶ προσελθεῖν, ὅθεν ἠγαπᾶτο τοῖς πολλοῖς ἢ βασιλεία.

VI. Τὸν μέντοι Κῦρον οἱ νεωτεριστὰ καὶ πολυ- 15 πράγμονες ὡς λαμπρὸν ἄνδρα τῇ ψυχῇ καὶ πολεμικὸν διαφερόντως καὶ φιλέταιρον ᾤοντο τὰ πράγματα ποθεῖν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας βασιλέως δεῖσθαι φρόνημα καὶ φιλοτιμίαν ἔχοντος. Οὐχ ἦττον οὖν τοῖς 20 ἄνω πιστεύων ὁ Κῦρος ἢ τοῖς περὶ αὐτὸν ἐπεχείρει τῷ πολέμῳ· καὶ Λακεδαιμονίοις ἔγραφε παρακαλῶν βοηθεῖν καὶ συνεκπέμπειν ἄνδρας, οἷς ἔφη δῶσειν, ἂν μὲν περὶ παρῶσιν, ἵππους, ἂν δὲ ἱππεῖς, συνωρίδας· ἐὰν δ' ἀγροὺς ἔχωσι, κώμας· ἐὰν δὲ κώμας, πόλεις· μισθοῦ δὲ τοῖς στρατευομένοις οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλὰ μέτρον 25 ἔσεσθαι. Μεγαληγορῶν δὲ περὶ αὐτοῦ πολλὰ καὶ καρ- 1014 δὶαν ἔφη τοῦ ἀδελφοῦ φορεῖν βαρύτεραν καὶ φιλοσοφεῖν μᾶλλον καὶ μαγεύειν βέλτιον, οἶνον δὲ πλείονα πίνειν καὶ φέρειν· ἐκεῖνον δὲ ὑπὸ δειλίας καὶ μαλακίας ἐν μὲν τοῖς κυνηγεσίοις μηδὲ ἐφ' ἵππου, ἐν δὲ τοῖς κιν- 30 δύνοις μηδὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθῆσθαι. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν σκυτάλην πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν ὑπηρετεῖν

Κύρω πάντα κελεύοντες. Ὁ δὲ Κύρος ἀνέβαινεν ἐπὶ βασιλέα βαρβαρικὴν τε πολλὴν ἔχων δύναμιν καὶ μισθοφόρους Ἑλληνας ὀλίγῳ τρισχιλίων καὶ μυρίων ἀποδέοντας, ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ποιούμενος προφάσεις τῆς στρατείας. Οὐ μὴν ἔλαθέ γε εἰς πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἦκε βασιλεὺς Τισαφέρνης ἀντάγγελος· καὶ πολὺς θόρυβος εἶχε τὰ βασίλεια, τῆς τε Παρυσάτιδος τὴν πλείστην αἰτίαν τοῦ πολέμου φερομένης, καὶ τῶν φίλων αὐτῆς ἐν ὑποψίαις ὄντων καὶ διαβολαῖς. Μάλιστα δὲ ἦνία τὴν

10 Παρυσάτιν ἢ Στάτειρα τῷ πολέμῳ περιπαθοῦσα καὶ βοῶσα „Ποῦ νῦν αἱ πίστεεις ἐκεῖναι; ποῦ δὲ αἱ δεήσεις, αἷς ἐξελομένη τὸν ἐπιβουλεύσαντα τῷ ἀδελφῷ πολέμου καὶ κακῶν ἐμπέπληκας ἡμᾶς;“ Ἐκ δὴ τούτων μισοῦσα τὴν Στάτειραν ἢ Παρυσάτις, καὶ φύσει βαρύνθυμος οὔσα

15 καὶ βάρβαρος ἐν ὄργαις καὶ μνησικακίαις, ἐπεβούλευεν αὐτὴν ἀνελεῖν. Ἐπεὶ δὲ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συντελεσθῆναι τὴν ἐπιβουλήν εἰρηκε, Κτησίας δὲ ὕστερον, ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκὸς ἐστὶ παρόντα ταις πράξεσιν, οὔτε ἐκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου

20 μεταστῆσαι τὸ ἔργον, ὡς ἐπράχθη διηγούμενος, οἷα πάσχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτοῦ πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δραματικὸν ἐκτρεπόμενος τῆς ἀληθείας, τοῦτο μὲν ἦν ἐκεῖνος ἀπέδωκε χάραν ἔξει.

VII. Κύρω δὲ προσιόντι φῆμαι καὶ λόγοι προσέπι-  
 25 πτον, ὡς οὐ μάχεσθαι βασιλέως εὐθύς ἐγνωκότος οὐδὲ συνδραμεῖν εἰς χεῖρας αὐτῷ σπεύδοντος, ἀλλ' ἐν Πέρσαις ὑπομένειν, ἄχρι ἂν αἱ δυνάμεις ἐκεῖ πανταχόθεν συνέλθωσι. Καὶ γὰρ τάφρου εὖρος ὀργυιῶν δέκα καὶ βάθος ἴσων ἐπὶ σταδίου διατῶν πεδίου τετρακο-  
 30 σίους ἐνέβαλε· καὶ ταύτης τε περιεῖδε τὸν Κύρον ἐντὸς παρελθόντα καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς οὐ μακρὰν γενόμενον. Τηριβάζου δέ, ὡς φασί, πρώτου τολμήσαντος

εἶπειν, ὡς οὐ δεῖ φυγομαχεῖν οὐδὲ Μηθίας ἐκστάντα καὶ Βαβυλῶνος, ἀλλὰ καὶ Σούσων, ἐνδύεσθαι τῇ Περσίδι, πολλαπλασίαν μὲν ἔχοντα δύναμιν τῶν πολεμίων, μυρίους δὲ σατράπας καὶ στρατηγούς Κύρου καὶ φρονεῖν καὶ μάχεσθαι βελτίονας, ὥρμησε διαγωνίσασθαι τὴν ταχί- 5  
στην. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξαίφνης καταφανεῖς ἐνενήκοντα μυριάσι στρατοῦ διακεκοσμημέναις λαμπρῶς τοὺς πολεμίους ἀσυντάκτους καὶ ἀνόπλους διὰ τὸ θαρρεῖν καὶ καταφρονεῖν ὁδοιποροῦντας ἐξέπληξε καὶ συνετάρραξεν, ὥστε σὺν θορύβῳ καὶ βοῇ πολλῇ μόλις εἰς τάξιν καθί- 10  
στασθαι τὸν Κῦρον· ἔπειτα σιγῇ καὶ σθένει ἐπάγων θάυμα τοῖς Ἑλλησι τῆς εὐταξίας παρεῖχε, κραυγὰς ἀτάκτους καὶ σκιρτήματα καὶ πολὺν τάραχον αὐτῶν καὶ διασπασμὸν ἐν πλῆθει τοσοῦτῳ προσδεχομένοις. Ἐὐ δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἀντέταξε τῶν ὄρεπανηφόρων τὰ 15  
ῥωμαλεώτατα πρὸ τῆς ἑαυτοῦ φάλαγγος, ὡς πρὶν ἐν χειρὶ γενέσθαι διακόψοντα τὰς τάξεις βίᾳ τῆς εἰσελάσεως.

VIII. Τὴν δὲ μάχην ἐκείνην πολλῶν μὲν ἀπηγγελκότων, Ξενοφῶντος δὲ μονονουχὶ δεικνύοντος ὄψει, καὶ τοῖς 20  
πράγμασιν, ὡς οὐ γεγενημένοις, ἀλλὰ γινομένοις, ἐφίστάντος ἅει τὸν ἀκροατὴν ἐμπαθῆ καὶ συγκινδυνεύοντα διὰ τὴν ἐνάργειαν, οὐκ ἔστι νοῦν ἔχοντος ἐπεξηγεῖσθαι, πλὴν ὅσα τῶν ἀξίων λόγου παρήλθεν εἶπειν ἐκεῖνον. Ὁ  
1015 μὲν οὖν τόπος, ἐν ᾧ παρετάξαντο, Κοῦνάξα καλεῖται 25  
καὶ Βαβυλῶνος ἀπέχει σταδίου πεντακοσίου· Κῦρον δὲ πρὸ τῆς μάχης Κλεάρχου παρακαλοῦντος ἐξόπισθεν τῶν μαχομένων εἶναι καὶ μὴ κινδυνεύειν αὐτὸν εἶπειν φασί  
„Τί λέγεις, ὦ Κλέαρχε; σὺ κελεύεις με τὸν βασιλείας ὀρεγόμενον ἀνάξιον εἶναι βασιλείας;“ Ἀμαρτόντος δὲ 30  
Κύρου μέγα τῷ θῦναι προπετῶς εἰς μέσα τὰ δεινὰ καὶ μὴ φυλάξασθαι τὸν κίνδυνον, οὐχ ἦττον ἤμαρτεν, εἰ

μὴ καὶ μᾶλλον, Κλέαρχος ἀντιτάξει κατὰ τὸν βασιλέα μὴ θελήσας τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ προσμίξας τῷ ποταμῷ τὸ δεξιόν, ὡς μὴ κυκλωθεῖη. Τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἐξ ἅπαντος διώκοντα καὶ πλείστον λόγον ἔχοντα τοῦ μη-  
 5 δὲν παθεῖν οἴκοι μένειν ἦν κράτιστον. Ὁ δὲ μυρίους σταδίους ἀπὸ θαλάσσης ἐν ὄπλοις ἀναβεβηκῶς μηδενὸς ἀναγκάζοντος, ἀλλ' ὅπως Κῦρον εἰς τὸν θρόνον καθίσῃ τὸν βασιλείου, εἶτα περισκοπῶν χώραν καὶ τάξιν, οὐκ ἀφ' ἧς σώσειε τὸν ἡγεμόνα καὶ μισθοδοτήν, ἀλλ' ἐν  
 10 τίνι θέμενος ἑαυτὸν ἀσφαλῶς μαχεῖται καθ' ἡσυχίαν, ὅμοιος ἦν ὑπὸ δέους τῶν παρόντων ἐκβεβληκῶτι τοὺς περὶ τῶν ὄλων λογισμοὺς καὶ προτεμένῳ τὴν τῆς στρατείας ὑπόθεσιν. Ὅτι γὰρ οὐδεὶς ἂν ὑπέμεινε τῶν τεταγμένων περὶ βασιλέα τοὺς Ἕλληνας ἐμπесόντας, ὡσθὲν-  
 15 των δ' ἐκείνων καὶ βασιλέως φυγόντος ἢ πεσόντος ὑπῆρχε Κύρῳ νικῶντι σώζεσθαι καὶ βασιλεύειν, ἐκ τῶν πεπραγμένων θῆλόν ἐστι. Διὸ τὴν Κλεάρχου μᾶλλον εὐλάβειαν ἢ τὸ τοῦ Κύρου θράσος αἰτιατέον ὡς τὰ πράγματα καὶ Κῦρον ἀπολέσασαν. Εἰ γὰρ αὐτὸς ἐσκό-  
 20 πει βασιλεύς, ὅπου τάξας τοὺς Ἕλληνας ἀβλαβεστάτοις χρήσεται πολεμίοις, οὐκ ἂν ἐτέραν ἐξεῦρεν ἢ τὴν ἀπώ-  
 τάτω χώραν ἑαυτοῦ καὶ τῶν περὶ ἑαυτόν, ἀφ' ἧς οὔτε νικηθεὶς αὐτὸς ἦσθετο καὶ Κῦρος ἐφθῆ κατακοπεὶς ἢ χρησάμενός τι τῇ Κλεάρχου νίκῃ. Καίτοι Κῦρος τὸ  
 25 συμφέρον οὐκ ἠγγνόησεν, ἀλλ' ἐκεῖ Κλεάρχον ἐκέλευε τάττεσθαι κατὰ μέσον. Ὁ δ' αὐτῷ μέλειν εἰπὼν, ὅπως ἔξει κάλλιστα, τὸ πᾶν διέφθειρεν.

IX. Οἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες ὅσον ἐβούλοντο τοὺς βαρ-  
 βάρους ἐνίκων καὶ διώκοντες ἐπὶ πλείστον προῆλθον·  
 30 Κῦρῳ δὲ γενναῖον ἵππον, ἄστομον δὲ καὶ ὑβριστὴν ἐλαύνοντι, Πασακᾶν καλούμενον, ὡς Κτησίας φησὶν, ἀντεξήλασεν ὁ Καδουσίαν ἄρχων Ἀρταγέρσης μέγα

βοῶν „Ὡ τὸ κάλλιστον ἐν Πέρσαις ὄνομα Κύρου κατα-  
 σχύνων, ἀδικώτατε ἀνδρῶν καὶ ἀφρονέστατε, κακοὺς  
 μὲν Ἑλλήνας ἔρηκ κακὴν ὁδὸν ἄγαν ἐπὶ τὰ Περσῶν  
 ἀγαθὰ, δεσπότην δὲ σεαυτοῦ καὶ ἀδελφὸν ἐλπίζων  
 ἀναιρήσειν, ὃς σοῦ μυριάκις μυρίους δούλους ἔχει 5  
 κρείσσονας. Αὐτίκα δὲ πειράσῃ· πρότερον γὰρ ἀπολείς  
 ἐνταῦθα τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν ἢ θεάσασθαι τὸ βασι-  
 λέως πρόσωπον.“ Ταῦτα εἰπὼν ἐξηκόντισεν ἐπ’ αὐτόν.  
 Ὁ δὲ θώραξ στερεῶς ἀντέσχε, καὶ οὐκ ἐτρώθη μὲν ὁ  
 Κῦρος, ἐκραδάνθη δὲ τῆς πληγῆς ἰσχυρᾶς προσπεσού- 10  
 σης. Ἀποστρέψαντος δὲ τὸν ἵππον τοῦ Ἀρταγέρσου  
 βαλὼν ὁ Κῦρος ἔτυχε, καὶ διήλασε παρὰ τὴν κλεῖδα διὰ  
 τοῦ τραχήλου τὴν αἰχμὴν. Τὸν μὲν οὖν Ἀρταγέρσην  
 ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ Κύρου σχεδὸν ἅπαντες ὁμολογοῦσι·  
 περὶ δὲ τῆς αὐτοῦ Κύρου τελευτῆς ἐπεὶ Ξενοφῶν ἀπλῶς 15  
 καὶ συντόμως, ἅτε δὴ μὴ παρῶν αὐτός, εἶπεν, οὐδὲν  
 ἴσως καλύει τὰ Δείωνος ἰδίᾳ καὶ πάλιν τὰ Κτησίου  
 διελθεῖν.

Χ. Φησὶν οὖν ὁ μὲν Δείων, ὅτι τοῦ Ἀρταγέρσου  
 πεσόντος εἰσελάσας βιαίως ὁ Κῦρος εἰς τοὺς προτεταγ- 20  
 μένους τοῦ βασιλέως κατέτρωσεν αὐτοῦ τὸν ἵππον, ὁ  
 δὲ ἀπερρῶν· Τηριβάξου δὲ ἀναβαλόντος αὐτὸν ἐπ’ ἄλ-  
 1016 λον ἵππον ταχὺ καὶ εἰπόντος „Ὡ βασιλεῦ, μέμνησο τῆς  
 ἡμέρας ταύτης· οὐ γὰρ ἀξία λήθης ἐστὶ“ πάλιν ὁ Κῦ-  
 ρος ἐνσείσας τῷ ἵππῳ κατέβαλε τὸν Ἀρτοξέρξην. Πρὸς 25  
 δὲ τὴν τρίτην ἐπέλασιν δυσανασχετήσας ὁ βασιλεὺς καὶ  
 εἰπὼν πρὸς τοὺς παρόντας, ὡς βέλτιόν ἐστι μὴ ζῆν, ἀν-  
 εξήλανε τῷ Κῦρῳ προπετῶς καὶ ἀπερισκέπτως εἰς  
 ἐναντία βέλη φερομένῳ. Καὶ βάλλει μὲν αὐτὸς ἀκον-  
 τῖα, βάλλουσι δὲ οἱ περὶ αὐτόν. Πίπτει δὲ ὁ Κῦρος, ὡς 30  
 μὲν ἔνιοι λέγουσι, πληγείς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς δὲ ἕτε-  
 ροὶ τινες, Καρὸς ἀνθρώπου πατάξαντος, ᾧ γέρας ἔδωκε

τῆς πράξεως ταύτης ὁ βασιλεὺς ἀλεκτρονῶνα χρυσοῦν ἐπὶ δόρατος ἀει πρὸ τῆς τάξεως ἐν ταῖς στρατείαις κομίζειν· καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς Κᾶρας ἀλεκτρονῶνας οἱ Πέρσαι διὰ τοὺς λόφους, οἷς κοσμοῦσι τὰ κράνη, προσ-  
5 ἠγόρευον.

XI. Ἡ δὲ Κτησίου διήγησις, ὡς ἐπιτεμόντι πολλὰ συντόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τίς ἐστίν. Κῦρος ἀποκτείνας Ἀρταγέρσην ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκείνον, ἀμφοτέροι σιωπῇ. Φθάνει  
10 δὲ βαλὼν Ἀριατος ὁ Κύρου φίλος βασιλέα, καὶ οὐκ ἔτρωσε. Βασιλεὺς δὲ ἀφελὺς τὸ δόρυ Κύρου μὲν οὐκ ἔτυχε, Σατιφέρνην δὲ, πιστὸν ἄνδρα Κύρω καὶ γενναῖον, ἔβαλε καὶ ἀπέκτεινε. Κῦρος δ' ἐπ' αὐτὸν ἐξακοντίσας διὰ τοῦ θώρακος ἔτρωσε τὸ στῆθος ὅσον ἐνδύνασι δύο δακτύλους  
15 τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπὸ τοῦ ἵππου. Φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῶν περὶ αὐτὸν γενομένης, ὁ μὲν ἀναστὰς μετ' ὀλίγων, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἦν, λόφον τινα πλησίον καταλαβὼν ἠσύχαζε· Κῦρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνειλούμενον ὁ ἵππος ἐξέφερεν ὑπὸ θυμοῦ  
20 μακράν, ἥδη σκότους ὄντος ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῶν φίλων. Ἐπαιρούμενος δὲ τῇ νίκῃ καὶ μεστὸς ὦν ὀρμῆς καὶ θράσους διεξήλαυνε βοῶν „Ἐξίστασθε, πενιχροί.“ Τοῦτο δὲ Περσιστὶ πολ-  
λάκις αὐτοῦ βοῶντος, οἱ μὲν ἐξίσταντο προσκυνοῦντες,  
25 ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς ἢ τιάρᾳ τοῦ Κύρου. Καὶ παρατρέχων νεανίας Πέρσης ὄνομα Μιθριδάτης ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτοῦ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν, ἀγνοῶν ὅστις εἴη. Πολὺ δὲ αἷμα τοῦ τραύματος ἐκβαλόντος ἰλιγγιάσας καὶ καρῶθεις ὁ Κῦρος ἔπεσε. Καὶ ὁ μὲν ἵπ-  
30 πος ὑπεκφυγῶν ἐπλάζετο, τὸν δ' ἐφίππειον πλὴν ἀπορροφέντα λαμβάνει τοῦ τὸν Κῦρον βαλόντος ἀκόλουθος αἵματος περίπλεω. Τὸν δὲ Κῦρον ἐκ τῆς πληγῆς

ἀναφέροντα χαλεπῶς καὶ μόλις εὐνοῦχοί τινες ὀλίγοι παρόντες ἐπεχείρουν ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθέσθαι καὶ σῶζειν. Ἀδυνάτως δ' ἔχοντα καὶ δι' αὐτοῦ προθυμῶμενον βαδίζειν ὑπολαβόντες ἤγον, τῷ μὲν σώματι καρηβαροῦντα καὶ σφαλλόμενον, οἴομενον δὲ νικᾶν ἀκούοντα 5 τῶν φευγόντων ἀνακαλουμένων Κῦρον βασιλέα καὶ φείδεσθαι δεομένων. Ἐν δὲ τούτῳ Καύνιοί τινες ἀνθρώποι κακόβιοι καὶ ἄποροι καὶ ταπεινῶν ὑπουργημάτων ἕνεκα τῆ τοῦ βασιλέως στρατιᾶ παρακολουθοῦντες ἔτυχον συναναμιχθέντες ὡς φίλοις τοῖς περὶ τὸν Κῦρον. Ὡς δὲ 10 μόλις συνείδον τὰ ἐπιθωρακίδια φοινικᾶ, λευκοῖς χρωμένων τῶν βασιλικῶν ἀπάντων, ἔγνωσαν πολεμίους ὄντας. Εἷς οὖν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπισθεν βαλεῖν τὸν Κῦρον ἀκοντίῳ. Τῆς δὲ περὶ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναρραγείσης πεσὼν ὁ Κῦρος ἅμα παλεῖ πρὸς τινι 15 λίθῳ τὸν τετραμένον κρόταφον καὶ ἀποθνήσκει. Τοιοῦτος μὲν ὁ Κτησίῳ λόγος, ᾧ καθάπερ ἀμβλεῖ ξιφιδίῳ μόλις ἀναιρῶν τὸν ἀνθρώπου ἀνήρηκεν.

XII. Ἦδη δὲ αὐτοῦ τεθνηκότος Ἀρτασύρας ὁ βασιλέως ὀφθαλμὸς ἔτυχεν ἵππῳ παρεξελαύνων. Γνωρίσας 20 οὖν τοὺς εὐνοῦχους ὀλοφυρομένους ἠρώτησε τὸν πιστό-  
 1017 τατον αὐτῶν „Τίνα τοῦτον, ᾧ Παρίσκα, κλαίεις παρακαθήμενος;“ Ὁ δὲ εἶπεν „Οὐχ ὀφθαλμῶν, ᾧ Ἀρτασύρα, Κῦρον τεθνηκότα;“ Θαυμάσας οὖν ὁ Ἀρτασύρας τῷ μὲν εὐνοῦχῳ θαρρεῖν παρεκελεύσατο καὶ φυλάττειν τὸν 25 νεκρὸν, αὐτὸς δὲ συντείνας πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην, ἀπεγνωκότα μὲν ἤδη τὰ πράγματα, κακῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διακείμενον ὑπὸ τε δίψης καὶ τοῦ τραύματος, χαίρων φράζει, ὡς αὐτὸς ἴδοι τεθνηκότα Κῦρον. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν εὐθύς ὤρμησεν αὐτὸς ἰέναι καὶ τὸν Ἀρτασύραν ἄγειν 30 ἐκέλευσεν ἐπὶ τὸν τόπον· ἐπεὶ δὲ πολὺς ἦν λόγος τῶν Ἑλλήνων καὶ φόβος ὡς διωκόντων καὶ πάντα νικούντων



καὶ κρατούντων, ἔδοξε πλείονας πέμψαι τοὺς κατοφομέ-  
 νους· καὶ τριάκοντα λαμπάδας ἔχοντες ἐπέμφθησαν.  
 Αὐτῷ δὲ μικρὸν ἀπολείποντι τοῦ τεθνάναι διὰ τὸ διψῆν  
 Σατιβαρξάνης ὁ εὐνοῦχος περιθέων ἐξήγει ποτόν· οὐ  
 5 γὰρ εἶχε τὸ χωρίον ὕδωρ, οὐδὲ ἦν ἐγγὺς τὸ στρατόπεδον.  
 Μόλις οὖν ἐπιτυγχάνει τῶν Καννίων ἐκείνων τῶν κακο-  
 βίων ἐνὸς ἐν ἀσκήφῳ φαύλῳ διεφθαρμένον ὕδωρ καὶ πο-  
 νηρὸν ἔχοντος, ὅσον ὀκτὼ κοτύλας· καὶ λαβὼν τοῦτο  
 καὶ κομίσας τῷ βασιλεῖ δίδωσιν. Ἐκπιόντα δὲ ἅπαν  
 10 ἠρώτησεν, εἰ μὴ πάνυ δυσχεραίνει τὸ ποτόν. Ὁ δὲ  
 ᾤμωσε τοὺς θεοὺς μήτε οἶνον ἠδέως οὕτως πάποτε πε-  
 πωκέναι μήτε ὕδωρ τὸ κουφότατον καὶ καθαρώτατον,  
 „Ὡστε“ ἔφη „τὸν δόντα σοι τοῦτο ἄνθρωπον, ἂν ἐγὼ  
 μὴ δυνηθῶ ζητήσας ἀμείψασθαι, τοὺς θεοὺς εὐχομαι  
 15 ποιῆσαι μακάριον καὶ πλούσιον.“

XIII. Ἐν δὲ τούτῳ προσήλανον οἱ τριάκοντα λαμ-  
 προὶ καὶ περιχαρεῖς, ἀναγγέλλοντες αὐτῷ τὴν ἀνέλπιστον  
 εὐτυχίαν. Ἦδη δὲ καὶ πλήθει τῶν συντρεχόντων πά-  
 λιν πρὸς αὐτὸν καὶ συνισταμένων ἐθάρρει, καὶ κατέβαι-  
 20 νεν ἀπὸ τοῦ λόφου φωτὶ πολλῷ περιλαμπόμενος. Ὡς  
 δὲ ἐπέστη τῷ νεκρῷ καὶ κατὰ δὴ τινα νόμον Περσῶν ἢ  
 δεξιὰ χεῖρ ἀπεκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ἐκέλευσε  
 τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κομισθῆναι· καὶ τῆς κόμης δραξάμε-  
 νος οὔσης βαθείας καὶ λασίας ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμφιδο-  
 25 ξοῦσιν ἔτι καὶ φεύγουσιν. Οἱ δὲ ἐθαύμαζον καὶ προσε-  
 κύνουν, ὥστε ταχὺ μυριάδας ἑπτὰ περὶ αὐτὸν γενέσθαι  
 καὶ συνεισελάσαι πάλιν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἐξεληλάκει  
 δέ, ὡς ὁ Κτησίας φησὶν, ἐπὶ τὴν μάχην τεσσαράκοντα  
 μυριάσιν. Οἱ δὲ περὶ Δείωνα καὶ Ξενοφῶντα πολὺ  
 30 πλείονας γενέσθαι λέγουσι τὰς μεμαχημένας. Ἀριθμὸν  
 δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας ἐνακισχιλίους ἀνενεχθῆναι φησι  
 πρὸς τὸν Ἀρτοξέρεξην, αὐτῷ δὲ δισμυρίων οὐκ ἐλάττους

φανῆναι τοὺς κειμένους. Ταῦτα μὲν οὖν ἔχει διαμφισβήτησιν· ἐκεῖνο δὲ τοῦ Κτησίου λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τοὺς Ἑλληνας αὐτὸν μετὰ Φαλίνου τοῦ Ζακύνθιου καὶ τινων ἄλλων. Ὁ γὰρ Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατρέβοντα βασιλεῖ Κτησίαν· μέμνη- 5 ται γὰρ αὐτοῦ καὶ τοῖς βιβλίοις τούτοις ἐντετυχηκῶς δηλὸς ἐστίν· οὐκ ἂν οὖν ἐλθόντα καὶ λόγων τοσοῦτων ἐρμηνέα γενόμενον παρήκην ἀνώνυμον, Φαλίνον δὲ τὸν Ζακύνθιον ὠνόμαξεν. Ἀλλὰ δαιμονίως ὁ Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὦν καὶ οὐχ ἦττον φιλολάκων καὶ φιλο- 10 κλέαρχος αἰεὶ τινὰς ἐν τῇ διηγῆσει χῶρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος πολλὰ καὶ καλὰ μεμνήσεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαιμόνου.

XIV. Μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἐξέπεμψε καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσου παιδὶ τοῦ πεσόντος 15 ὑπὸ Κύρου, καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐτίμησε. Τὸν δὲ Καύνιον ἐκεῖνον ἔξανευρών, ὃς ἐπέδωκε τὸ ἀσκίον, ἐξ ἀδόξου καὶ πένητος ἐντιμον καὶ πλούσιον ἐποίησεν. Ἦν δὲ τις ἐπιμέλεια καὶ περὶ τὰς τῶν ἐξα- 1018 μαρτόντων δικαιοῦσαι. Ἀρβάκην μὲν γὰρ τινα Μῆδον 20 ἐν τῇ μάχῃ πρὸς Κῦρον φυγόντα καὶ πάλιν ἐκεῖνου πεσόντος μεταστάντα δειλίαν καὶ μαλακίαν καταγνοῦς, οὐ προδοσίαν οὐδὲ κακόνοϊαν, ἐκέλευσε γυμνὴν ἀναλαμβάνουσα πόρνην περιβάδην ἐπὶ τοῦ τραχήλου δι' ἡμέρας ὄλης ἐν ἀγορᾷ περιφέρειν. Ἐτέρου δὲ πρὸς τῷ μεταστῆναι 25 ψευσαμένου καταβαλεῖν δύο τῶν πολεμίων, προσέταξε διαπείραι τρισὶ βελόναις τὴν γλῶτταν. Οἰόμενος δὲ καὶ βουλόμενος δοκεῖν καὶ λέγειν πάντας ἀνθρώπους, ὡς αὐτὸς ἀπεκτόνοι Κῦρον, Μιθριδάτῃ τε τῷ βαλόντι πρῶ- 30 τῃ Κῦρον ἐξέπεμψε δῶρα καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοὺς διδόντας ὡς „Τούτοις σε τιμᾷ βασιλεὺς, ὅτι τὸν ἐφίππειον Κῦρου πῖλον εὐρῶν ἀνήνεγκας.“ τοῦ δὲ Καρῶς,

ὑφ' οὗ τὴν ἰγνύαν πληγείς ὁ Κῦρος ἐπεσε, καὶ αὐτοῦ  
 δωρεὰν αἰτοῦντος, ἐκέλευσεν εἶπεν τοὺς διδόντας ὅτι  
 „Σοὶ ταῦτα δίδωσιν βασιλεὺς εὐαγγελίων δευτερεῖα·  
 πρῶτος γὰρ Ἀρτασύρας, μετ' ἐκείνων δὲ σὺ τὴν Κύρου  
 5 τελευτὴν ἀπήγγειλας.“ Ὁ μὲν οὖν Μιθριδάτης ἀπῆλθε  
 σιωπῇ λυπούμενος· τὸν δὲ ἄθλιον Κᾶρα κοινόν τι πά-  
 θος ἐξ ἀβελτερίας κατέσχε. Διαφθαρεῖς γὰρ ὑπὸ τῶν  
 παρόντων, ὡς ἔοικεν, ἀγαθῶν, καὶ ἀναπεισθεῖς εὐθύς  
 ἀντιποιεῖσθαι τῶν ὑπὲρ αὐτόν, οὐκ ἤξιον τὰ δοθέντα  
 10 μισθὸν εὐαγγελίων ἔχειν, ἀλλ' ἠγανάκτει μαρτυρούμενος  
 καὶ βοῶν, ὅτι Κῦρον οὐδεὶς ἕτερος, ἀλλ' αὐτὸς ἀπεκτό-  
 νοι καὶ τὴν δόξαν ἀδίκως ἀποστεροῖτο. Ταῦτα δὲ ἀκού-  
 σας ὁ βασιλεὺς σφόδρα παρωξύνθη καὶ τὴν κεφαλὴν  
 ἐκέλευσεν ἀποτεμεῖν τοῦ ἀνθρώπου. Παρουῖσα δ' ἡ μή-  
 15 τηρ „Μὴ σὺ γε“ εἶπεν „οὔτω τὸν Κᾶρα τοῦτον, ὃ βασι-  
 λεῦ, τὸν ὀλεθρον ἀπαλλάξης, ἀλλὰ παρ' ἐμοῦ τὸν ἄξιον  
 ἀπολήψεται μισθὸν ὧν τολμᾷ λέγειν.“ Ἐπιτρέψαντος  
 δὲ τοῦ βασιλέως ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν ἢ Πα-  
 ρύσατις λαβόντας τὸν ἄνθρωπον ἐφ' ἡμέρας δέκα στρε-  
 20 βλοῦν, εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξαντας εἰς τὰ ὕα  
 θερμὸν ἐντήκειν χαλκὸν ἕως ἀποθάνῃ.

XV. Κακῶς δὲ ἀπώλετο καὶ Μιθριδάτης μετ' ὀλίγον  
 χρόνον ἐκ τῆς αὐτῆς ἀβελτερίας. Κληθεῖς γὰρ ἐπὶ  
 δεῖπνον, ἔνθα καὶ βασιλέως καὶ τῆς μητρὸς εὐνοῦχοι  
 25 παρῆσαν, ἦκεν ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ κεκοσμημένος οἷς  
 ἔλαβε παρὰ βασιλέως. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸ πίνειν ἀφίκοντο,  
 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ μέγιστος δυνάμενος τῶν Παρυσάτι-  
 δος εὐνούχων· „Ὡς καλὴν μὲν ἐσθῆτά σοι ταύτην, ὃ  
 Μιθριδάτα, ὁ βασιλεὺς δέδωκε, καλὰ δὲ στρεπτά καὶ  
 30 ψέλια· πολλοῦ δὲ ἄξιος ὁ ἀκινάκης. Ἡ μακάριόν σε καὶ  
 περιβλεπτον ἅπασι πεποίηκεν.“ Ἦδη δὲ μεθύων ὁ Μι-  
 θριδάτης „Τί δὲ ταῦτά ἐστιν“ εἶπεν „ἃ Σπαραμύξ;

μειζόνων γὰρ ἐγὼ καὶ καλλιόνων βασιλεὶ τὴν ἡμέραν  
 ἐκείνην ἄξιον ἐμαυτὸν παρέσχον.“ Καὶ ὁ Σπαραμῆξης  
 ἐπιμειδιάσας „Φθόνος μὲν οὐδεὶς, ὦ Μιθριδάτα“ εἴ-  
 πεν· „ἐπεὶ δέ φασιν Ἕλληνες οἶνον καὶ ἀλήθειαν εἶναι,  
 τί λαμπρόν, ὦ τᾶν, ἢ μέγα, πῖλον εὔρειν ἵππου περιρ- 5  
 ρυέντα καὶ τοῦτον ἀνευεγκεῖν;“ Ταῦτα δὲ οὐκ ἀγνοῶν  
 τὸ ἀληθὲς ἔλεγεν, ἀλλὰ βουλόμενος ἐκκαλύψαι πρὸς  
 τοὺς παρόντας ὑπεκίνει τὴν κουφότητα τοῦ ἀνθρώπου  
 λόλου καὶ ἀκρατοῦς γεγονότος διὰ τὸν οἶνον. Εἶπεν  
 οὖν μὴ κατασχῶν· „Τμεῖς μὲν, ὅ τι βούλεσθε, πῖλους 10  
 λέγετε καὶ φλυάρους· ἐγὼ δὲ ὑμῖν λέγω διαρρηθῆναι ὑπὸ  
 ταύτης ἀνηρηθῆναι Κῦρον τῆς χειρός. Οὐ γὰρ ὡς Ἀρ-  
 ταγέρσης, ἠκόντισα κενὸν καὶ μάταιον, ἀλλὰ τοῦ μὲν  
 ὀφθαλμοῦ μικρὸν ἤμαρτον, τοῦ δὲ κροτάφου τυχῶν καὶ  
 διελάσας κατέβαλον τὸν ἄνδρα· καὶ τέθνηκεν ὑπ’ ἐκεί- 15  
 νου τοῦ τραύματος.“ Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τὸ τέλος ἤδη τοῦ  
 Μιθριδάτου καὶ τὴν κακοδαιμονίαν ὀρῶντες εἰς τὴν γῆν  
 1019 ἔκνυψαν· ὁ δ’ ἐστιῶν αὐτούς· „Ὡ τᾶν“ ἔφη „Μιθρι-  
 δάτα, πίνωμεν ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐσθίωμεν τὸν βασι-  
 λέως δαίμονα προσκυνοῦντες, λόγους δὲ μείζους ἢ καθ’ 20  
 ἡμᾶς ἐάσωμεν.“

XVI. Ἐκ τούτου τῇ μὲν Παρυσάτιδι φράζει τὸν λό-  
 γον ὁ εὐνοῦχος, ἐκείνη δὲ βασιλεῖ· βασιλεὺς δὲ ἡγανά-  
 κτησεν ὥσπερ ἐξελεγχόμενος καὶ τὸ κάλλιστον καὶ ἡδι-  
 στον ἀπολλύων τῆς νίκης. Ἐβούλετο γὰρ βαρβάρους 25  
 ἅπαντας πεπεῖσθαι καὶ Ἕλληνας, ὡς ἐν ταῖς ἐξελάσεσι  
 καὶ συμπλοκαῖς δοῦς καὶ λαβῶν πληγῆν ἐτρώθη μὲν αὐ-  
 τός, ἔκτεινε δὲ ἐκείνους. Ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μιθριδά-  
 την ἀποθανεῖν σκαφευθέντα. Τὸ δὲ σκαφευθῆναι τοιοῦ-  
 τόν ἐστι· σκάφας δύο πεποιημένας ἐφαρμόξουν ἀλλήλαις 30  
 λαβόντες, εἰς τὴν ἐτέραν κατακλίνουσι τὸν κολαζόμενον  
 ὑπτιον· εἶτα τὴν ἐτέραν ἐπάγοντες καὶ συναρμόζοντες,

ᾧστε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας ἔξω καὶ τοὺς πόδας ἀπολαμβάνεσθαι, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἀποκεκρῦφθαι, διδόασιν ἐσθίειν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ μὴ θέλη, προσβιάζονται κεντοῦντες τὰ ὄμματα· φαγόντι δὲ πιεῖν μέλι καὶ 5 γάλα συγκεκραμένον ἐγγέουσιν εἰς τὸ στόμα καὶ κατὰ τοῦ προσώπου καταχέουσιν. Ἐἶτα πρὸς τὸν ἥλιον ἀεὶ στρέφουσιν ἐναντία τὰ ὄμματα, καὶ μυιῶν προσκαθημένων πλῆθος πᾶν ἀποκρύπτεται τὸ πρόσωπον. Ἐντὸς δὲ ποιοῦντος ὅσα ποιεῖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐσθίοντας ἀν- 10 θρώπους καὶ πίνοντας, εὐλαὶ καὶ σκώληκες ὑπὸ φθορᾶς καὶ σηπεδόνας ἐκ τοῦ περιττώματος ἀναξέουσιν, ὑφ' ὧν ἀναλίσκεται τὸ σῶμα διαδυομένων εἰς τὰ ἐντὸς. Ὅταν γὰρ ἤδη φανερὸς ἢ τεθνηκὼς ὁ ἀνθρώπος, ἀφαιρεθείσης τῆς ἐπάνω σκάφης ὁρῶσι τὴν μὲν σάρκα κατεδη- 15 δεσμένην, περὶ δὲ τὰ σπλάγχνα τοιούτων θηρίων ἐσμὸς ἐσθιόντων καὶ προσπεφυκότην. Οὕτως ὁ Μιθριδάτης ἑπτακαίδεκα ἡμέρας φθειρόμενος μόλις ἀπέθανε.

XVII. Λοιπὸς δ' ἦν τῇ Παρυσάτιδι σκοπὸς ὁ τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ Κύρου Μασαβάτης, 20 βασιλέως εὐνοῦχος. Ὡς οὖν αὐτὸς οὐδεμίαν καθ' ἑαυτοῦ λαβὴν παρεδίδου, τοιοῦτον ἐπιβουλῆς τρόπον ἢ Παρυσάτις συνέδηκεν. Ἦν τὰ τε ἄλλα θυμόσοφος γυνὴ καὶ δεινὴ κυβεύειν· διὸ καὶ βασιλεῖ πρὸ τοῦ πολέμου πολλάκις συνεκύβευε· μετὰ δὲ τὸν πόλεμον διαλυθεῖσα 25 πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔφευγε τὰς φιλοφροσύνας, ἀλλὰ καὶ συνέκαιζε καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐκοινωνεῖ συμπράττουσα καὶ παροῦσα, καὶ ὅλως μικρότατον αὐτοῦ τῇ Στατειρα μετεδίδου χρῆσθαι καὶ συνεῖναι, μισοῦσά τε μάλιστα πάντων ἐκείνην καὶ μέγιστον αὐτῇ βουλομένη δύνασθαι. 30 Λαβοῦσα δὴ ποτε τὸν Ἄρτοξέρξην ὠρμημένου ἀλύειν σχολῆς οὔσης προὔκαλεῖτο περὶ χιλίων δαρεικῶν κυβεύσαι· καὶ κυβεύοντα περιεῖδε νικῆσαι καὶ τὸ χρυσίον

ἀπέδωκε. Προσποιουμένη δὲ ἀνιάσθαι καὶ φιλονεικεῖν ἐκέλευσεν αὐτοῖς ἐξ ἀρχῆς περὶ εὐνούχου διακυβεῦσαι· κακείνος ὑπήκουσε. Ποιησάμενοι δὲ συνθήκας πέντε μὲν ἐκάτερον ὑπέξελέσθαι τοὺς πιστοτάτους, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, ὃν ἂν ὁ νικῶν ἔληται, δοῦναι τὸν ἡττώμενον, 5 ἐπὶ τούτοις ἐκύβευον. Σφόδρα δὴ γενομένη πρὸς τῷ πράγματι καὶ σπουδάσασα περὶ τὴν παιδίαν, εὖ δέ πως αὐτῇ καὶ τῶν κύβων πεσόντων, νικήσασα λαμβάνει τὸν Μασαβάτην· οὐ γὰρ ἦν ἐν τοῖς ὑπέξηρημένοις. Καὶ πρὶν ἐν ὑποψίᾳ γενέσθαι βασιλέα τοῦ πράγματος ἐγγει- 10 ρίσασα τοῖς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν προσέταξεν ἐκδεῖραι ζῶντα, καὶ τὸ μὲν σῶμα πλάγιον διὰ τριῶν σταυρῶν ἀναπῆξαι, τὸ δὲ δέρμα χωρὶς διαπατταλεῦσαι. Γενομένων δὲ τούτων καὶ βασιλέως χαλεπῶς φέροντος καὶ παροξυνομένου πρὸς αὐτήν, εἰρωνευομένη μετὰ γέλωτος „Ὡς ἡδύς“ 15 ἔφασκεν „εἰ καὶ μακάριος, εἰ χαλεπαίνεις διὰ γέροντα πονηρὸν εὐνούχον, ἐγὼ δὲ χιλίους ἐκκυβευθεῖσα δαρκινοὺς σιωπῶ καὶ στέργω.“ Βασιλεὺς μὲν οὖν ἐφ’ οἷς ἐξηπατήθη μεταμελόμενος ἡσυχίαν ἤγεν, ἡ δὲ Στάτειρα καὶ πρὸς τὰλλα φανερωῶς ἠναντιοῦτο καὶ τούτοις ἐδυσχέραι- 20 νεν, ὡς ἄνδρας εὐνούχους καὶ πιστοὺς βασιλεῖ διὰ Κύρον ὁμῶς καὶ παρανόμως ἀπολλυούσης αὐτῆς.

1020 XVIII. Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγούς Τισαφέρηνς ἐξηπάτησε καὶ παρεσπόνδησεν ὄρκων γενομένων καὶ συλλαβῶν ἀνέπεμψεν ἐν πέδαις δεδεμέ- 25 νους, δεηθῆναί φησιν αὐτοῦ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτησίας, ὅπως κτενὸς εὐπορήσειε. Τυχόντα δὲ καὶ τημελήσαντα τὴν κεφαλὴν ἡσθῆναί τε τῇ χρεῖᾳ καὶ τὸν δακτύλιον αὐτῷ δοῦναι σύμβολον φιλίας πρὸς τοὺς ἐν Λακεδαίμονι συγγενεῖς καὶ οἰκέλους· εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγίδι 30 Καρυάτιδας ὄρχουμένας. Τὰ δὲ πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τοὺς συνδεδεμένους στρατιώτας ἀφαιρεῖσθαι

καὶ καταναλίσκειν, ὀλίγα τῷ Κλεάρχῳ διδόντας ἀπ' αὐ-  
 τῶν. Ἰάσασθαι δὲ καὶ τοῦτό φησιν ὁ Κτησίας, πλείονα  
 τῷ Κλεάρχῳ πέμπεσθαι διαπραξάμενος, ἰδίᾳ δὲ ἕτερα  
 τοῖς στρατιώταις δίδοσθαι· καὶ ταῦτα μὲν ὑπουργῆσαι  
 5 καὶ παρασχεῖν χάριτι καὶ γνώμῃ τῆς Παρυσάτιδος. Περ-  
 πομένου δὲ καθ' ἡμέραν τῷ Κλεάρχῳ κωλῆνος ἐπὶ τοῖς  
 σιτίοις, παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ διδάσκειν, ὡς χρῆ μικρὸν  
 εἰς τὸ κρέας ἐμβαλόντα μαχαίριον ἀποκρῦψαντα πέμψαι  
 καὶ μὴ περιιδεῖν ἐν τῇ βασιλέως ἀμότητι τὸ τέλος αὐτοῦ  
 10 γενόμενον· αὐτὸς δὲ φοβούμενος μὴ ἐθελῆσαι. Βασι-  
 λέα δὲ τῇ μὲν μητρὶ παραιτουμένη μὴ κτείνει τὸν Κλεάρ-  
 χον ὁμολογῆσαι καὶ ὁμοσαι· πεισθέντα δὲ αὐτῆς ὑπὸ  
 τῆς Στατεῖρας ἀποκτείνει πάντας πλὴν Μένωνος. Ἐκ  
 δὲ τούτου τὴν Παρύσατιν ἐπιβουλεύσαι τῇ Στατεῖρα καὶ  
 15 συσκευάσασθαι τὴν φαρμακείαν κατ' αὐτῆς, οὐκ εἰκότα  
 λέγων, ἀλλὰ πολλὴν ἀλογίαν ἔχοντα τῆς αἰτίας, εἰ δει-  
 νὸν ἔργον οὕτως ἔδρασε καὶ παρεκινδύνευσεν ἡ Παρύ-  
 σατις διὰ Κλεάρχου, ἀνελεῖν τολμήσασα τὴν γνησίαν βα-  
 σιλέως γυναῖκα καὶ τέκνων κοινῶν ἐπὶ βασιλείᾳ τρε-  
 20 φομένων. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἄδηλόν ὡς ἐπιτραγωδεῖ-  
 ται τῇ Κλεάρχου μνήμῃ. Καὶ γὰρ ἀναιρεθέντων φησὶ  
 τῶν στρατηγῶν τοὺς μὲν ἄλλους ὑπὸ κυνῶν σπαράττε-  
 σθαι καὶ ὀρνέων, τῷ δὲ Κλεάρχου νεκρῷ θύελλαν ἀνέ-  
 μου γῆς θῖνα πολλὴν φέρουσαν ἐπιχῶσαι καὶ ἐπικρῦψαι  
 25 τὸ σῶμα· φοινίκων δὲ τινῶν διασπαρέντων ὀλίγῳ χρόνῳ  
 θαυμαστὸν ἄλλος ἀναφῦναι καὶ κατασκιάσαι τὸν τόπον,  
 ὥστε καὶ βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλειν, ὡς ἄνδρα θεοῖς  
 φίλον ἀνηρηκότι τὸν Κλεάρχου.

XIX. Ἡ δ' οὖν Παρύσατις, μίσους τε πρὸς τὴν Στά-  
 30 τειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένου καὶ ζηλοτυπίας, ὀρώσα τὴν  
 μὲν αὐτῆς δύναμιν αἰδουμένου βασιλέως καὶ τιμῶντος  
 οὕσαν, τὴν δ' ἐκείνης ἔρωτι καὶ πίστει βέβαιον καὶ ἰσχυ-

ράν, ἐπεβούλευσεν ὑπὲρ τῶν μεγίστων, ὡς ᾤετο, παρα-  
 βαλλομένη. Θεράπειαν εἶχε πιστὴν καὶ δυναμένην παρ'  
 αὐτῇ μέγιστον ὄνομα Γίγιν, ἣν ὁ μὲν Δείνων ὑπουργῆ-  
 σαι τῇ φαρμακείᾳ φησὶ, συγγνωῶναι δὲ μόνον ἄκουσαν  
 ὁ Κτησίας. Τὸν δὲ δόντα τὸ φάρμακον οὗτος μὲν ὄνο- 5  
 μάξει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων Μελάνταν. Ἐκ δὲ τῆς  
 πρόσθεν ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμεναι πάλιν εἰς τὸ  
 αὐτὸ φοιτᾶν καὶ συνδειπνεῖν ἀλλήλαις, ὅμως τῷ δεδιέ-  
 ναι καὶ φυλάττεσθαι τοῖς αὐτοῖς σιτιοῖς καὶ ἀπὸ τῶν αὐ-  
 τῶν ἐχρῶντο. Γίνεται δὲ μικρὸν ἐν Πέρσαις ὀρνίθιον, 10  
 ᾧ περιτώματος οὐδὲν ἐστίν, ἀλλ' ὅλον διάπλεων πιμε-  
 λῆς τὰ ἐντός· καὶ νομίζουσιν ἀνέμφω καὶ δρόσῳ τρέφε-  
 σθαι τὸ ζῷον· ὀνομάζεται δὲ φυντάκης. Τοῦτό φησιν  
 ὁ Κτησίας μικρᾶ μαχαιρίδι κεχρισμένη τῷ φαρμάκῳ κατὰ  
 θάτερα τὴν Παρύσατιν διαιροῦσαν ἐκμάξει τῷ ἑτέρῳ μέ- 15  
 ρει τὸ φάρμακον· καὶ τὸ μὲν ἄχραντον καὶ καθαρὸν εἰς  
 τὸ στόμα βαλοῦσαν αὐτὴν ἐσθίειν, δοῦναι δὲ τῇ Στα-  
 τείρᾳ τὸ πεφαρμαγμένον· ὁ δὲ Δείνων οὐ τὴν Παρύ-  
 σατιν, ἀλλὰ τὸν Μελάνταν τέμνοντα τῷ μαχαιρίῳ τὰ  
 φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν τιθέναι κατὰ τὴν Στάτειραν. 20

1021 Ἀποθνήσκουσα δ' οὖν ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ  
 σπαραγμῶν αὐτὴ τε συνησθάνετο τοῦ κακοῦ καὶ βασιλεὶ  
 παρέσχεν ὑποψίαν κατὰ τῆς μητρός, εἰδοῦτι τὸ θηριῶδες  
 αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. Ὅθεν εὐθύς ἐπὶ τὴν ζήτησιν  
 ὀρμήσας τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μη- 25  
 τρός συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε, τὴν δὲ Γίγιν ἡ Πα-  
 ρύσατις πολὺν χρόνον εἶχεν οἶκοι μεθ' αὐτῆς καὶ βασι-  
 λέως ἐξαιτοῦντος οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' ὕστερον αὐτῆς δεη-  
 θείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφεθῆναι νυκτὸς αἰσθόμενος καὶ  
 λόχον ὑφεῖς συνήρπασε καὶ κατέγνω θάνατον. Ἀπο- 30  
 θνήσκουσι δὲ οἱ φαρμακεῖς ἐν Πέρσαις κατὰ νόμον οὐ-  
 τως· λίθος ἐστὶ πλατύς, ἐφ' οὗ τὴν κεφαλὴν καταθέν-



τες αὐτῶν ἑτέρῳ λίθῳ καίουσι καὶ πιέξουσιν, ἄχρι οὖν συνθλάσῃσι τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν. Ἡ [μὲν \*] οὖν Γίγισ οὕτως ἀπέθανε, τὴν δὲ Παρύσατιν ὁ Ἄρτοξέρξης ἄλλο μὲν οὐδὲν οὔτε εἶπε κακὸν οὔτε ἐποιήσεν, 5 εἰς δὲ Βαβυλῶνα βουλομένην ἐξέπεμψεν εἰπὼν, ἕως ἐκεῖνη περιέστιν αὐτὸς οὐκ ὄψεσθαι Βαβυλῶνα. Τὰ μὲν κατὰ τὴν οἰκίαν οὕτως εἶχεν.

XX. Ἐπεὶ δὲ τοὺς Κύρῳ συναναβάντας Ἑλληνας σπουδάσας λαβεῖν ὁ βασιλεὺς οὐδὲν ἤττον ἢ Κύρου πε- 10 ριγενέσθαι καὶ τὴν βασιλείαν κατασχεῖν οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ Κῦρον τὸν ἡγεμόνα καὶ τοὺς αὐτῶν στρατηγούς ἀποβαλόντες ἐξ αὐτῶν μονουουχλ τῶν βασιλείων ἐσώθησαν, ἐξελέγξαντες καὶ ἀποφήναντες τὰ Περσῶν καὶ βασιλέως πράγματα χρυσὸν ὄντα πολὺν καὶ τρυφήν καὶ γυ- 15 ναϊκας, τὰ δὲ ἄλλα τῦφον καὶ ἀλαζονείαν, πᾶσα μὲν ἢ Ἑλλάς ἐξεθάρρησε καὶ κατεφρόνησε τῶν βαρβάρων, Λακεδαιμονίοις δὲ καὶ δεινὸν ἐφαίνετο μὴ νῦν γε δουλείας ἐξελέσθαι τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας Ἑλληνας μηδὲ 20 διὰ Θίμβρωνος, εἶτα διὰ Δερκυλλίδου πολεμοῦντες, οὐδὲν δὲ πράττοντες ἀξιόλογον, Ἀγησίλαῳ τῷ βασιλεῖ τὸν πόλεμον ἐπέτρεψαν. Ὁ δὲ περαιωθεὶς ναυσὶν εἰς Ἀσίαν εὐθύς ἦν ἐνεργὸς καὶ δόξαν εἶχε μεγάλην καὶ Τισαφέρην παραταξάμενος ἐνίκησε καὶ τὰς πόλεις ἀφίστη. Τού- 25 των δὲ γενομένων συμφρονήσας ὁ Ἄρτοξέρξης ὄν τρόπον αὐτοῖς ἐστὶ πολεμητέον, ἐπεμψε Τιμοκράτην τὸν Ῥόδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα χρυσίον πολὺ κομίζοντα, διδόναι καὶ διαφθεῖρειν τοὺς πλείστον ἐν ταῖς πόλεσι δυναμένους κελεύσας καὶ πόλεμον Ἑλληνικὸν κινεῖν ἐπὶ τὴν Λακε- 30 δαίμονα. Τοῦ δὲ Τιμοκράτους ταῦτα πράττοντος καὶ τῶν μεγίστων πόλεων συνισταμένων καὶ τῆς Πελοποννήσου διαταραττομένης, μετεπέμποντο του Ἀγησίλαου ἐκ

τῆς Ἀσίας οἱ ἄρχοντες. Ὅτε δὴ καὶ φασιν αὐτὸν ἀπιόντα πρὸς τοὺς φίλους εἶπειν, ὡς τρισμυριοῖς τοξόταις ἐξελάυνοντο τῆς Ἀσίας ὑπὸ βασιλείᾳ· τὸ γὰρ Περσικὸν νόμισμα τοξότην ἐπίσημον εἶχεν.

XXI. Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῆς θαλάττης Λακεδαιμονίους 5  
 Κόνωνι τῷ Ἀθηναίῳ μετὰ Φαρναβάξου στρατηγῷ χρησάμενος. Ὁ γὰρ Κόνων διέτριβε μὲν ἐν Κύπρῳ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, οὐ τὴν ἀσφάλειαν ἀγαπῶν, ἀλλὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολήν, ὥσπερ ἐν πελάγει τροπήν, περιμένων. Ὅρων δὲ καὶ τοὺς ἑαυ- 10  
 τοῦ λογισμοὺς δυνάμεως καὶ τὴν βασιλείᾳς δύναμιν ἀνδρὸς ἔμφρονος δεομένην, ἔπεμψεν ἐπιστολὴν βασιλεῖ περὶ ᾧν διενοεῖτο. Καὶ ταύτην ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα μάλιστα μὲν ἀποδοῦναι διὰ Ζήνωνος τοῦ Κρητὸς ἢ Πολυκρίτου τοῦ Μενδαίου· τούτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων 15  
 ὄρχηστής, ὁ δὲ Πολύκριτος ἰατρός· ἂν δὲ οὗτοι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίον τοῦ ἰατροῦ. Λέγεται δὲ ὁ Κτησίας τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν παρεγγράφαι τοῖς ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἐπεσταλμένοις, ὅπως καὶ Κτησίαν ἀποστείλῃ πρὸς αὐτόν, ὡς ἀφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ θαλάσῃ πράξεσιν. 20  
 Ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖα φησὶ προσθεῖ-  
 1022 ναι τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ταύτην. Ἄλλ' ἐπεὶ κρατήσας τῇ περὶ Κνίδον ναυμαχίᾳ διὰ Φαρναβάξου καὶ Κόνωνος ἀφείλετο τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν Λακεδαιμονίους, ἐπέστρεψε πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Ἑλλάδα πρὸς αὐτόν, ὥστε 25  
 καὶ τὴν περιβόητον εἰρήνην βραβεῦσαι τοῖς Ἑλλησι τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου προσαγορευομένην. Ὁ δὲ Ἀνταλκίδας Σπαρτιάτης ἦν, Λέοντος υἱός, καὶ σπουδάσας βασιλεῖ διεπράξατο τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας ἀπάσας καὶ νήσους, ὅσαι προσκυροῦσιν Ἀσίᾳ, παρεῖναι Λακεδαιμο- 30  
 νίους αὐτῷ κεκτῆσθαι φόρων ὑποτελεῖς, εἰρήνης γενομένης τοῖς Ἑλλησιν, εἰ δεῖ τὴν τῆς Ἑλλάδος ὕβριν καὶ

προδοσίαν εἰρήνην καλεῖν, ἧς πόλεμος οὐδεὶς ἀκλειέστερον ἤνεγκε τέλος τοῖς κρατηθεῖσι.

**XXII.** Διὸ καὶ τοὺς ἄλλους Σπαρτιάτας αἰὲν βδελυτόμενος ὁ Ἄρτοξέρεξ καὶ νομίζων, ὡς φησι Δείνων, ἅνθρωπων ἀπάντων ἀναιδεστάτους εἶναι, τὸν Ἀνταλκίδα ὑπερηγάπησεν εἰς Πέρσας ἀναβάντα. Καὶ ποτε λαβὼν ἕνα τῶν ἀνδρινῶν στεφάνων καὶ βάψας εἰς μύρον τὸ πολυτελέστατον ἀπὸ δαίπνου ἐπεμψε τῷ Ἀνταλκίδῃ· καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὴν φιλοφροσύνην. Ἦν δέ, ὡς  
 10 ἔοικεν, ἐπιτήδειος οὗτος ἐντροφηθῆναι καὶ τοιοῦτον λαβεῖν στέφανον, ἐξορηγούμενος ἐν Πέρσαις τὸν Λεωνίδα καὶ τὸν Καλλικρατίδαν. Ὁ μὲν γὰρ Ἀγησίλαος, ὡς ἔοικε, πρὸς τὸν εἰπόντα· „Φεῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου μηδίξουσιν ἡμῖν οἱ Λάκωνες.“ „Οὐ μᾶλλον,“ εἶπεν „οἱ Μῆ-  
 15 δοὶ λακωνίζουσι.“ Τοῦ δὲ ρήματος ἡ κομψότης τὴν τοῦ πράγματος αἰσχύνῃ οὐκ ἀφείλεν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἡγεμονίαν ἀπώλεσαν ἐν Λεύκτροις ἀγωνισάμενοι κακῶς, ἡ δὲ δόξα τῆς Σπάρτης προαπώλετο ταῖς ὁμολογίαις ἐκείναις. Ἄχρι μὲν οὖν ἐπρώτευσεν ἡ Σπάρτη ξένον ἐποιεῖτο καὶ  
 20 φίλον ἀνόμαζεν ἑαυτοῦ τὸν Ἀνταλκίδα· ἐπεὶ δὲ ἠτήθησαν ἐν Λεύκτροις, ταπεινὰ πράττοντες ἐδέοντο μὲν χρημάτων καὶ τὸν Ἀγησίλαον εἰς Αἴγυπτον ἐξέπεμψαν, ὁ δὲ Ἀνταλκίδας ἀνέβη πρὸς τὸν Ἄρτοξέρεξ ἡ παρακαλῶν ἐπαρκέσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ὁ δ' οὕτως ἐξημέ-  
 25 λησε καὶ παρεῖδε καὶ ἀπέριψεν αὐτόν, ὥστε καταβάντα καὶ χλευαζόμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, φοβούμενον δὲ καὶ τοὺς ἐφόρους ἀποκαρτερῆσαι. Ἀνέβη δὲ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος καὶ Πελοπίδας ἤδη τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην νενικηκώς. Ἄλλ' οὗτος μὲν οὐδὲν αἰ-  
 30 σχρὸν ἐποίησεν· Ἰσμηνίας δὲ προσκυνῆσαι κελευόμενος ἐξέβαλε πρὸ αὐτοῦ χαμᾶζε τὸν δακτύλιον, εἶτα κύψας ἀνείλετο καὶ παρέσχε δόξαν προσκυνούντος. Τιμαγόρα

δὲ τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Βηλούριδος τοῦ γραμματέως εἰσπέμψαντι γραμματίδιον ἀπόρρητον ἤσθεις μυρῖους τε δαρκεικούς ἔδωκε καὶ γάλακτος βοείου δεομένην δι' ἀσθένειαν ὀγδοήκοντα βοῦς ἀμέλγεσθαι παρηκολούθουν· ἔτι δὲ κλίνην καὶ στρώματα καὶ τοὺς στρωννύντας ἐπεμψεν, ὡς οὐ μεμαθηκότων Ἑλλήνων ὑποστρωννύναι, καὶ φορεῖς τοὺς κομίζοντας αὐτὸν μέχρι θαλάσσης μαλακῶς ἔχοντα. Παρόντι δὲ δειπνον ἐπέμπετο λαμπρότατον, ὥστε καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως Ὀστάνην „ὦ Τιμαγόρα“ φάναι „μέμνησο ταύτης τῆς τραπέξης· οὐ γὰρ 10 ἐπὶ μικροῖς οὕτω σοι κεκοσμημένη παράκειται.“ Τοῦτο δ' ἦν ὄνειδισμὸς εἰς προδοσίαν μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπόμνησις. Τιμαγόρου μὲν οὖν διὰ τὴν δωροδοκίαν Ἀθηναῖοι θάνατον κατέγνωσαν.

XXIII. Ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης ἐν ἀντι πάντων ὧν ἐλύπει 15 τοὺς Ἕλληνας εὐφραίνει, Τισαφέρην τὸν ἐχθιστὸν αὐτοῖς καὶ δυσμενεστάτον ἀποκτείνας. Ἀπέκτεινε δὲ ταῖς διαβολαῖς αὐτοῦ τῆς Παρυσάτιδος συνεπιθεμένης. Οὐ γὰρ ἐνέμεινε τῇ ὀργῇ πολὺν χρόνον ὁ βασιλεύς, ἀλλὰ 1023 διηλλάγη τῇ μητρὶ καὶ μετεπέμψατο νοῦν μὲν ὀρωῶν ἔχουσαν καὶ φρόνημα βασιλείας ἄξιον, αἰτίας δὲ μηδεμιᾶς οὔσης ἐμποδῶν ἔτι δι' ἣν ὑπόψονται συνόντες ἀλλήλοις ἢ λυπήσουσιν. Ἐκ δὲ τούτου πάντα πρὸς χάριν ὑπουργοῦσα βασιλεῖ, καὶ τῷ πρὸς μηδὲν ὧν ἐκεῖνος ἐπραττε δυσκολαινῆν ἔχουσα τὸ δύνασθαι παρ' αὐτῷ καὶ τυγχάνειν 25 ἀπάντων, ἤσθητο τῆς ἐτέρας τῶν θυγατέρων, Ἀτόσσης, ἐρωῶντος ἔρωτα δεινόν, ἐπικρουπτομένου δὲ δι' ἐκείνην οὐχ ἠκιστα καὶ κολάζοντος τὸ πάθος, ὡς φασιν ἔνιοι, καίτοι γεγεννημένης ἤδη πρὸς τὴν παρθένον ὀμιλίας αὐτῷ λαθραίας. Ὡς οὖν ὑπώπτευσεν ἡ Παρυσάτις, τὴν 30 παῖδα μᾶλλον ἢ πρότερον ἠσπάζετο καὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην ἐπήγει τό τε κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ ἦθος, ὡς βασι-

λικῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς. Τέλος οὖν γῆμαι τὴν κόρην ἐπεισε καὶ γνησίαν ἀποδείξει γυναῖκα, χαίρειν ἔασαντα δόξας Ἑλλήνων καὶ νόμους, Πέρσαις δὲ νόμον αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ δικαιοτὴν αἰσχυρῶν καὶ καλῶν ἀποδεδειγμένον. Ἔνιοι μέντοι λέγουσιν, ὧν ἐστὶ καὶ Ἡρακλείδης ὁ Κυμαίος, οὐ μίαν μόνον τῶν θυγατέρων, ἀλλὰ καὶ δευτέραν, Ἀμυστριν, γῆμαι τὸν Ἀρτοξέρξην, περὶ ἧς ὀλίγον ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν. Τὴν δ' Ἄτσοσαν οὕτως ἠγάπησεν ὁ πατὴρ συνοικοῦσαν, ὥστε ἀλφοῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα δυσχερᾶναι μὲν ἐπὶ τούτῳ μὴδ' ὀτιοῦν, εὐχόμενος δὲ περὶ αὐτῆς τῇ Ἡρᾷ προσκυνῆσαι μόνην θεῶν ἐκείνην ταῖς χερσὶ τῆς γῆς ἀψάμενος, δῶρά τε τῇ θεῷ τοσαῦτα πέμψαι τοὺς σατράπας καὶ φίλους αὐτοῦ κελεύσαντος, ὥστε τὰ μεταξὺ τοῦ 15 ἱεροῦ καὶ τῶν βασιλείων ἐκκαίδεκα στάδια χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πορφύρας καὶ ἵππων ἐμπλησθῆναι.

XXIV. Πόλεμον δὲ πρὸς μὲν Αἰγυπτίους διὰ Φαρναβάζου καὶ Ἰφικράτους ἐξενεγκῶν ἀπέτυχε, στασιασάντων ἐκείνων· ἐπὶ δὲ Καδουσίους αὐτὸς ἐστράτευσε 20 τριάκοντα μυριάσι πεζῶν καὶ μυρίοις ἵππεῦσιν. Ἐμβαλῶν δὲ εἰς χώραν τραχύτητι χαλεπὴν καὶ ὀμιχλώδη καὶ τῶν ἀπὸ σπόρου καρπῶν ἄγονον, ἀπίους δὲ καὶ μήλοις καὶ τοιούτοις ἄλλοις ἀκροδρῦοις τρέφουσιν ἀνθρώπους πολεμικοὺς καὶ θυμοειδεῖς, ἔλαθε μεγάλαις ἀπορῖαις καὶ κινδύνοις περιπεσῶν. Οὐδὲν γὰρ ἐδώδιμον ἦν λαμβάνειν οὐδὲ ἐξῶθεν ἐπεισάγεσθαι, τὰ δὲ ὑποξύγια μόνον κατέκοπτον, ὥστε ὄνου κεφαλὴν μόλις δραχμῶν ἐξήκοντα ὄνιον εἶναι. Τὸ δὲ βασιλικὸν δειπνον ἐξελείφθη· καὶ τῶν ἵππων ὀλίγοι περιῆσαν ἔτι, τοὺς δὲ 30 ἄλλους ἐσθλόντες κατανηλώκεσαν. Ἐνταῦθα Τηρίβαξος, ἀνὴρ πολλάκις μὲν ἐν πρώτῃ δι' ἀνδραγαθίαν τάξει γενόμενος, πολλάκις δὲ ἀπορριφθεὶς διὰ κουφότητα καὶ

τότε ταπεινὰ πράττων καὶ περιορῶμενος, ἔσωσε βασιλέα καὶ τὸν στρατόν. Ὅντων γὰρ δυεῖν ἐν τοῖς Καδουσίοις βασιλέων, ἑκατέρου δὲ χωρὶς στρατοπεδεύοντας, ἐντυχῶν τῷ Ἀρτοξέρξῃ καὶ φράσας περὶ ὧν διανοεῖτο πράττειν, ἐβάδιζεν αὐτὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν Καδουσίων καὶ 5 πρὸς τὸν ἕτερον κρύφα τὸν υἱὸν ἔπεμπεν. Ἐξηπάτα δὲ ἑκάτερον ἑκάτερος λέγων, ὡς ἄτερος ἐπιπρεσβεύεται πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην φίλλαν μόνῃ πράττων ἑαυτῷ καὶ συμμαχίαν· οὐκοῦν, εἰ σωφρονεῖ, χρῆναι πρότερον ἐντυγχάνειν ἐκείνῳ, αὐτὸν δὲ συμπράξειν ἅπαντα. Τοῦ-10 τοῖς ἐπέισθησαν ἀμφοτέροι, καὶ φθάνειν ἀλλήλους νομίζοντες ὁ μὲν τῷ Τηριβάξῳ συνέπεμψε πρέσβεις, ὁ δὲ τῷ παιδί τοῦ Τηριβάξου. Διατριβῆς δὲ γενομένης ὑποψία καὶ διαβολαὶ κατὰ τοῦ Τηριβάξου τῷ Ἀρτοξέρξῃ προσέπιπτον· αὐτὸς δὲ δυσθύμως εἶχε καὶ μετενόει 15 πιστεύσας τῷ Τηριβάξῳ καὶ τοῖς φθονοῦσιν ἐγκαλεῖν 1024 παρείχεν. Ἐπεὶ δὲ ἦκεν ὁ Τηριβάξος, ἦκε δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοὺς Καδουσίους ἄγοντες, ἐγένοντο δὲ σπονδαὶ πρὸς ἀμφοτέρους καὶ εἰρήνη, μέγας ὦν ὁ Τηριβάξος ἤδη καὶ λαμπρὸς ἀνεξεύγνυε μετὰ τοῦ βασιλέως, ἐπιδεικνύ-20 μένου πᾶσαν τὴν δειλίαν καὶ τὴν μαλακίαν οὐ τρυφῆς καὶ πολυτελείας, ὥσπερ οἱ πολλοὶ νομίζουσιν, ἔκγονον οὐσαν, ἀλλὰ μοχθηρᾶς φύσεως καὶ ἀγεννοῦς καὶ δόξαις πονηραῖς ἐπομένης. Οὔτε γὰρ χρυσὸς οὔτε κἀνδύς οὔτε ὁ τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων ταλάντων περικείμενος ἀεὶ 25 τῷ βασιλέως σώματι κόσμος ἐκείνον ἀπεκάλυε πονεῖν καὶ τάλαιπωρεῖν, ὥσπερ οἱ τυχόντες, ἀλλὰ τὴν τε φάρετραν ἐνημμένος καὶ τὴν πέλτην φέρων αὐτὸς ἐβάδιζε πρῶτος ὁδοὺς ὄρεινὰς καὶ προσάντους, ἀπολιπὼν τὸν ἵππον, ὥστε τοὺς ἄλλους πτεροῦσθαι καὶ συνεπικουφίξε- 30 σθαι τὴν ἐκείνου προθυμίαν καὶ ρώμην ὄρωντας· καὶ

γὰρ διακοσίων καὶ πλειόνων σταδίων κατήνυεν ἡμέρας ἐκάστης πορείαν.

XXV. Ἐπεὶ δὲ εἰς σταθμὸν κατέβη βασιλικὸν παραδείσους ἔχοντα θαυμαστοὺς καὶ κεκοσμημένους διαπρε-  
 5 πῶς ἐν τῷ πέριξ ἄδένδρῳ καὶ ψιλῷ χωρίῳ, κρύους ὄν-  
 τος, ἐπέτρεψε τοῖς στρατιώταις ἐκ τοῦ παραδείσου ξυλλί-  
 ζεσθαι τὰ δένδρα κόπτοντας, μήτε πεύκης μήτε κυπαρίτ-  
 • του φειδομένους. Ὀκνοῦντων δὲ καὶ φειδομένων διὰ  
 τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη, λαβὼν πέλεκυν αὐτὸς ὅπερ ἦν  
 10 μέγιστον καὶ κάλλιστον τῶν φυτῶν ἔκοψεν. Ἐκ δὲ τού-  
 του ξυλιζόμενοι καὶ πολλὰ πυχὰ ποιοῦντες εὐμαρῶς  
 ἐννυκτέρευσαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀπο-  
 βαλὼν ἄνδρας, ἵππους δὲ ὁμοῦ τι πάντα ἐπανῆλθε.  
 Καὶ δόξας καταφρονεῖσθαι διὰ τὴν ἀτυχίαν καὶ τὴν ἀπό-  
 15 τευξιν τῆς στρατείας ἐν ὑποψίαις εἶχε τοὺς πρώτους·  
 καὶ πολλοὺς μὲν ἀνῆρει δι' ὀργήν, πλείονας δὲ φοβού-  
 μενος. Ἡ γὰρ δειλία φονικώτατόν ἐστιν ἐν ταῖς τυραν-  
 νίαις, ἴλεων δὲ καὶ πρᾶον καὶ ἀνύκοπτον ἢ θαρραλέο-  
 της. Διὸ καὶ τῶν θηρίων τὰ ἀτιθάσευτα καὶ δυσεξημέ-  
 20 ρωτα φοφοδεῖ καὶ δειλά, τὰ δὲ γενναῖα πιστεύοντα μᾶλ-  
 λον διὰ τὸ θαρρεῖν οὐ φεύγει τὰς φιλοφροσύνας.

XXVI. Ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης ἤδη πρεσβύτερος ὢν ἤσθάνε-  
 νετο τοὺς υἱοὺς ἀγῶνα περὶ τῆς βασιλείας ἐν τοῖς φί-  
 λοις καὶ τοῖς δυνατοῖς ἔχοντας. Οἱ μὲν γὰρ εὐγνώμονες  
 25 ἤξιουν, ὥς ἔλαβεν αὐτός, οὕτως ἀπολιπεῖν πρεσβεία  
 Δαρείῳ τὴν ἀρχήν. Ὁ δὲ νεώτατος Ὠχος ὀξύς ὢν καὶ  
 βίαιος εἶχε μὲν καὶ τῶν περὶ τὸ βασίλειον οὐκ ὀλίγους  
 σπουδασίας, ἤλπιξε δὲ μάλιστα κατεργάσεσθαι τὸν πα-  
 τέρα διὰ τῆς Ἀτόσσης. Ἐκείνην γὰρ ἐθεράπευεν ὡς  
 30 γαμησομένην καὶ συμβασιλεύσουσαν αὐτῷ μετὰ τὴν τοῦ  
 πατρὸς τελευτήν. Ἦν δὲ λόγος, ὅτι καὶ ζῶντος ἐλάν-  
 θανεν αὐτῇ πλησιάζων. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἠγνόησεν ὁ

Ἄρτοξέρξης· ταχὺ δὲ βουλόμενος ἐκκροῦσαι τῆς ἐλπίδος τὸν Ὀχρον, ὅπως μὴ τὰ αὐτὰ Κύρω τολμήσαντος αὐτοῦ πόλεμοι καὶ ἀγῶνες αὐτίς καταλάβωσι τὴν βασιλείαν, ἀνέδειξε τὸν Δαρεῖον βασιλέα πεντηκοστὸν ἔτος γεγονότα, καὶ τὴν καλουμένην κίταριν ὀρθὴν φέρειν 5 ἔδωκε. Νόμου δὲ ὄντος ἐν Πέρσαις δωρεὰν αἰτεῖν τὸν ἀναδειχθέντα καὶ διδόναι τὸν ἀναδείξαντα πᾶν τὸ αἰτηθέν, ἄνπερ ἢ δυνατόν, ἤτησεν Ἀσπασίαν ὁ Δαρεῖος τὴν μάλιστα σπουδασθεῖσαν ὑπὸ Κύρου, τότε δὲ βασιλεῖ παλλακευομένην. Ἦν δὲ Φωκαῖς τὸ γένος ἀπ' Ἰωνίας, 10 ἐλευθέρων γονέων καὶ τεθραμμένη κοσμίως. Ἐπεὶ δὲ Κύρου δειπνοῦντος εἰσήχθη μεθ' ἑτέρων γυναικῶν, αἱ μὲν ἄλλαι παρακαθεζόμεναι προσπαίζοντος αὐτοῦ καὶ ἀπτομένου καὶ σκώπτοντος οὐκ ἀηδῶς ἐνεδέχοντο τὰς φιλοφροσύνας, ἐκείνη δὲ παρὰ τὴν κλίνην εἰστήκει σιωπῇ 15 καὶ Κύρου καλοῦντος οὐχ ὑπήκουε· βουλομένων δὲ 1025 προσάγειν τῶν κατευναστῶν „Οἰμῶξεται μέντοι τούτων“ εἶπεν „ὃς ἂν ἐμοὶ προσαγάγῃ τὰς χεῖρας.“ Ἔδοξεν οὖν ἄχαρις τοῖς παροῦσιν εἶναι καὶ ἄγροικος. Ὁ δὲ Κύρος ἡσθεὶς ἐγέλασε καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀγαρόντα τὰς γυναικας 20 „Ἄρα ἤδη συνορᾷς, ὅτι μοι μόνην ταύτην ἐλευθέραν καὶ ἀδιάφθορον ἤμεις κομίζων;“ Ἐκ δὲ τούτου προσεῖχεν ἀρξάμενος αὐτῇ, καὶ μάλιστα πασῶν ἔστρεψε καὶ σοφὴν προσηγόρευσεν. Ἐάλω δὲ Κύρου πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ καὶ διαρπαζομένου τοῦ στρατοπέδου. 25

XXVII. Ταύτην ὁ Δαρεῖος αἰτήσας ἠνίασε τὸν πατέρα· δύσζηλα γὰρ τὰ βαρβαρικὰ δεινῶς περὶ τὸ ἀκόλαστον, ὥστε μὴ μόνον τὸν προσελθόντα καὶ θιγόντα παλλακῆς βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐν πορείᾳ προεξελθόντα καὶ διεξελάσαντα τὰς ἀμάξας, ἐφ' αἷς κομίζονται, 30 θανάτῳ κολάζεσθαι. Καίτοι τὴν μὲν Ἄτοσσαν εἶχεν ἔρωτι ποιησάμενος γυναῖκα παρὰ τὸν νόμον, ἐξήκοντα



δὲ καὶ τριακόσῳ παρετρέφοντο κάλλιε διαφέρουσαι  
παλλακίδες. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἰτηθεὶς ἐκείνην ἐλευ-  
θέραν ἔφησεν εἶναι καὶ λαμβάνειν ἐκέλευσε βουλομέ-  
νην, ἄκουσαν δὲ μὴ βιάζεσθαι. Μεταπεμφθείσης δὲ  
5 τῆς Ἀσπασίας καὶ παρ' ἐλπίδας τοῦ βασιλέως ἐλομένης  
τὸν Δαρεῖον, ἔδωκε μὲν ὑπ' ἀνάγκης τοῦ νόμου, δοῦς  
δὲ ὀλίγον ὕστερον ἀφείλετο. Τῆς γὰρ Ἀρτεμίδος τῆς  
ἐν Ἐκβατάνοις, ἣν Ἀναΐτιν καλοῦσιν, ἰέρειαν ἀνέδειξεν  
αὐτήν, ὅπως ἀγνὴ διάγῃ τὸν ἐπίλοιπον βίον, οἴομενος  
10 οὐ χαλεπήν, ἀλλὰ καὶ μετρίαν τινὰ καὶ παιδιᾶ μεμιγμέ-  
νην ταύτην λήψεσθαι δίκην παρὰ τοῦ παιδός. Ὁ δ'  
ἤνεγκεν οὐ μετρίως, εἰτ' ἔρωτι τῆς Ἀσπασίας περιπα-  
θῆς γεγωναῖς, εἴτε ὑβρίσθαι καὶ κεχλευάσθαι νομίζων  
ὑπὸ τοῦ πατρός. Αἰσθόμενος δ' αὐτὸν οὕτως ἔχοντα  
15 Τηρίβαζος ἔτι μᾶλλον ἐξετράχυνεν ἐν τοῖς ἐκείνου συν-  
ιδῶν τὰ καθ' αὐτόν. Ἦν δὲ τοιαῦτα. Πλειόνων οὐ-  
σῶν βασιλεῖ θυγατέρων ἠμολόγησε Φαρναβάζῳ μὲν  
Ἀπάμαν δώσειν γυναῖκα, Ῥοδογούνην δὲ Ὀρόντη, Τη-  
ριβάζῳ δὲ Ἀμηστριν. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἔδωκε, Τη-  
20 ρίβαζον δὲ ἐψεύσατο γήμας αὐτὸς τὴν Ἀμηστριν, ἀντ'  
ἐκείνης δὲ τῷ Τηριβάζῳ τὴν νεωτάτην Ἀτοσσαν ἐνε-  
γύησεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτην ἐρασθεὶς ἔγημεν, ὡς εἴρη-  
ται, παντάπασι δυσμενῶς πρὸς αὐτὸν ὁ Τηρίβαζος ἔσχεν,  
οὐδὲ ἄλλως στάσιμος ὢν τὸ ἦθος, ἀλλ' ἀνώματος καὶ  
25 παράφορος. Διὸ καὶ νῦν μὲν εὐήμερῶν ὁμοια τοῖς πρῶ-  
τοις, νῦν δὲ προσκρούων καὶ σκορακιζόμενος οὐδεμίαν  
ἔφερεν ἐμμελῶς μεταβολήν, ἀλλὰ καὶ τιμώμενος ἦν  
ἐπαχθῆς ὑπὸ χαννότητος, καὶ τὸ κολουόμενον οὐ ταπει-  
νὸν οὐδὲ ἡσυχάτον, ἀλλὰ τραχὺ καὶ ἀγέρωχον εἶχε.

30 XXVIII. Πῦρ οὖν ἐπὶ πῦρ ἐγένετο τῷ νεανίσκῳ  
προσκειμένος ὁ Τηρίβαζος ἀεὶ καὶ λέγων, ὡς οὐδὲν ὀνί-  
νησιν ἢ κίταρις ἐστῶσα περὶ τῆ κεφαλῇ τοὺς ὑφ' αὐτῶν

μη ζητοῦντας ὀρθοῦσθαι τοῖς πράγμασι, ἀκείνον ἀβέλ-  
 τερα φρονεῖν, εἰ, τοῦ μὲν ἀδελφοῦ διὰ τῆς γυναικωνί-  
 τιδος ἐνδυομένου τοῖς πράγμασι, τοῦ δὲ πατρὸς οὕτως  
 ἐμπληκτον ἦθος καὶ ἀβέβαιον ἔχοντος, οἴεται βέβαιον  
 αὐτῷ τὴν διαδοχὴν ὑπάρχειν. Ὁ γὰρ Ἑλληνικοῦ χάριν 5  
 γυναίου τὸν ἄψευστον ἐν Πέρσαις ψευδάμενος νόμον  
 οὐ δὴ που πιστός ἐστι τὰς περὶ τῶν μεγίστων ὁμολογίας  
 ἐμπεδώσειν. Οὐ ταῦτό δ' εἶναι τὸ μὴ τυχεῖν Ὄχῳ κἀ-  
 κείνῳ τὸ στέρεσθαι τῆς βασιλείας· Ὄχον μὲν γὰρ οὐ-  
 δένα κωλύσειν ἰδιώτην βιοῦν μακαρίως, ἐκείνῳ δ' ἀπο- 10  
 δεδειγμένῳ βασιλεὶ βασιλεύειν ἀνάγκη ἢ μηδὲ ζῆν εἶ-  
 ναι. Καθόλου μὲν οὖν ἴσως, τὸ Σοφόκλειον,  
 ταχεῖα πειθῶ τῶν κακῶν ὁδοιπορεῖ·

λεία γάρ τις ἢ πορεία καὶ κατάντης ἐπὶ τὸ βουλόμενον,  
 βούλονται δὲ οἱ πλείστοι τὰ φαῦλα δι' ἀπειρίαν τῶν κα- 15  
 1026 λῶν καὶ ἄγνοιαν· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μέγεθος τὸ τῆς ἀρ-  
 χῆς καὶ τὸ πρὸς τὸν Ὄχον τοῦ Δαρείου δέος ὑπόθεσιν  
 τῷ Τηριβάξῳ παρεῖχε· Κυπρογένεια δ' οὐ πάμπαν ἀναί-  
 τιος, ἢ τῆς Ἀσπασίας ἀφαιρέσις.

XXIX. Ἐπέδωκεν οὖν ἑαυτὸν τῷ Τηριβάξῳ· καὶ 20  
 πολλῶν ἤδη συνισταμένων εὐνοῦχος ἐδήλωσε τῷ βασι-  
 λεὶ τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τὸν τρόπον, εἰδὼς ἀκριβῶς, ὅτι  
 νυκτὸς ἐγνώκασιν ἐν τῷ θαλάμῳ κατακείμενον ἀναιρεῖν  
 αὐτὸν ἐπεισελθόντες. Ἀκούσαντι δὲ τῷ Ἀρτοξέρξῳ καὶ  
 τὸ παριδεῖν κίνδυνον τηλικούτου, ἀμελήσαντα τῆς δια- 25  
 βολῆς, δεινὸν ἐδόκει, καὶ τὸ πιστεῦσαι μηδενὸς ἐλέγχου  
 γενομένου δεινότερον. Οὕτως οὖν ἐποίηε· τὸν μὲν εὐ-  
 νοῦχον ἐκείνοις ἐκέλευσε παρεῖναι καὶ παρακολουθεῖν,  
 αὐτὸς δὲ τοῦ θαλάμου τὸν ὄπισθεν τῆς κλίνης τοίχον  
 ἐκκόψας καὶ θυρώσας κατεκάλυψε ἀυλαία τὰς θύρας. 30  
 Ἐνστάσης δὲ τῆς ὥρας καὶ φράσαντος τοῦ εὐνοῦχου τὸν  
 καιρόν, ἐπὶ τῆς κλίνης ὑπέμεινε καὶ οὐκ ἐξανέστη πρό-

τερον ἢ τῶν ἐπ' αὐτὸν ἐρχομένων τὰ πρόσωπα κατιδεῖν  
 καὶ γνωρίσαι σαφῶς ἕκαστον. Ὡς δὲ εἶδεν ἐσπασμένους  
 τὰ ἐγχειρίδια καὶ προσφερομένους, ταχὺ τὴν αὐλαίαν  
 ὑπολαβὼν ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἐντὸς οἶκημα καὶ τὰς θύ-  
 5 ρας ἐπήραξε κρᾶζων. Ὀφθέντες οὖν οἱ σφαγεῖς ὑπ'  
 αὐτοῦ, πράξαντες δὲ μηθέν, ἀπεχώρουν φυγῇ διὰ θυ-  
 ρῶν, καὶ τοὺς περὶ τὸν Τηρίβαζον ἐκέλευον ἀποχωρεῖν  
 ὡς φανεροὺς γεγονότας. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι διαλυθέντες  
 ἔφυγον· ὁ δὲ Τηρίβαζος συλλαμβανόμενος πολλοὺς  
 10 ἀπέκτεινε τῶν βασιλέως δορυφόρων καὶ μόγις ἀκον-  
 τίῳ πληγῆς πόρρωθεν ἔπεσε. Τῷ δὲ Δαρείῳ μετὰ τῶν  
 τέκνων ἀναχθέντι καθίσας τοὺς βασιλείους δικαστάς,  
 οὐ παρῶν αὐτός, ἀλλ' ἐτέρων κατηγορησάντων, ἐκέλευ-  
 σεν ὑπηρέτας τὴν ἐκάστου γραφάμενους ἀπόφασιν ὡς  
 15 αὐτὸν ἐπανευρεκεῖν. Ἀποφηναμένων δὲ πάντων ὁμοίως  
 καὶ καταγνόντων τοῦ Δαρείου θάνατον, οἱ μὲν ὑπηρέ-  
 ται συλλαβόντες αὐτὸν εἰς οἶκημα πλησίον ἀπήγαγον, ὁ  
 δὲ δῆμιος κληθεὶς ἦκε μὲν ξυρὸν ἔχων, ᾧ τὰς κεφαλὰς  
 ἀποτέμνουσι τῶν κολαζομένων, ἰδὼν δὲ τὸν Δαρεῖον  
 20 ἔξεπλάγη καὶ ἀνεχώρει πρὸς τὰς θύρας ἀποβλέπων, ὡς  
 οὐ δυνησόμενος οὐδὲ τολμήσων αὐτόχειρ γενέσθαι βα-  
 σιλέως. Ἐξῶθεν δὲ τῶν δικαστῶν ἀπειλούντων καὶ  
 διακελευομένων ἀναστρέψας καὶ τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ δραξά-  
 μενος τῆς κόμης αὐτοῦ καὶ καταγαγὼν ἀπέτεμε τῷ ξυρῷ  
 25 τὸν τράχηλον. Ἐνιοὶ δὲ φασὶ τὴν κρῖσιν γενέσθαι βα-  
 σιλέως αὐτοῦ παρόντος, τὸν δὲ Δαρεῖον, ὡς καταλαμ-  
 βάνετο τοῖς ἐλέγχουσιν, ἐπὶ στόμα πεσόντα δεῖσθαι καὶ  
 ἱκετεύειν· τὸν δὲ ὑπ' ὀργῆς ἀναστάντα καὶ σπασάμενον  
 τὸν ἀκινάκην τύπτειν, ἕως ἀπέκτεινεν· εἶτα εἰς τὴν  
 30 αὐλὴν προελθόντα τὸν Ἥλιον προσκυνῆσαι καὶ εἰπεῖν·  
 „Εὐφραίνεσθε ἀπίοντες, ᾧ Πέρσαι, καὶ λέγετε τοῖς ἄλ-

λοις, ὅτι τοῖς ἄθεσμα καὶ παράνομα διανοηθεῖσιν ὁ μέγας Ὁρμαξῆς δίκην ἐπιτέθεικεν.“

XXX. Ἡ μὲν οὖν ἐπιβουλὴ τοιοῦτον ἔσχε τέλος. Ὁ δὲ Ὁρχος ἤδη μὲν ἦν ταῖς ἐλπίσι λαμπρὸς ὑπὸ τῆς Ἀτόσσης ἐπαιρούμενος, ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο τῶν μὲν γνησίων τὸν 5 ὑπόλοιπον Ἀριάσπην, τῶν δὲ νόθων Ἀρσάμην. Ὁ μὲν γὰρ Ἀριάσπης οὐ διὰ τὸ πρεσβύτερος εἶναι τοῦ Ὁρχου, πρῶτος δὲ καὶ ἀπλοῦς καὶ φιλόανθρωπος, ἤξιούτο βασιλεύειν ὑπὸ τῶν Περσῶν· ὁ δὲ Ἀρσάμης καὶ νοῦν ἔχειν ἐδόκει καὶ μάλιστα τῷ πατρὶ προσφιλεῖς ὦν οὐκ ἐλάν- 10 θανε τὸν Ὁρχον. Ἐπιβουλεύων οὖν ἀμφοτέροις καὶ δουλερὸς ὦν ὁμοῦ καὶ φονικὸς ἐχρήσατο τῇ μὲν ὀμότητι τῆς φύσεως πρὸς τὸν Ἀρσάμην, τῇ δὲ κακουργίᾳ καὶ δεινότητι πρὸς τὸν Ἀριάσπην. Ἐπέπεμψε γὰρ πρὸς αὐτὸν εὐνούχους καὶ φίλους βασιλέως ἀπειλᾶς τινας ἀεὶ καὶ 15 λόγους φοβεροὺς ἀπαγγέλλοντας, ὡς τοῦ πατρὸς ἐγνωκός ἀποκτινύειν αὐτὸν ὀμῶς καὶ ἐφυβρίστως. Οἱ δὲ ταῦτα καθ' ἡμέραν ἐκφέρειν δοκοῦντες ὡς ἀπόρρητα, καὶ τὰ μὲν μέλλειν, τὰ δὲ ὅσον οὐπω πράσσειν βασιλέα λέ- 1027 γοντες, οὕτως ἐξέπληξαν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸσαύτην 20 ἐνέβαλον πτοίαν αὐτῷ καὶ ταραχὴν καὶ δυσθυμίαν εἰς τοὺς λογισμοὺς, ὥστε φάρμακον σκευάσαντα τῶν θανάσιμων καὶ πiónτα τοῦ ζῆν ἀπαλλαγῆναι. Πυθόμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς, ἐκείνον μὲν ἀπέκλαυσε, τὴν δ' αἰτίαν ὑπώπτευεν. Ἐλέγχειν δὲ καὶ ζη- 25 τεῖν ἐξαδυνατῶν διὰ γῆρας ἔτι μᾶλλον ἠσπάζετο τὸν Ἀρσάμην καὶ δῆλος ἦν μάλιστα πιστεύων ἐκείνῳ καὶ παρρησιαζόμενος. Ὅθεν οἱ περὶ τὸν Ὁρχον οὐκ ἀνεβάλοντο τὴν προᾶξιν, ἀλλ' Ἀρπάτην υἱὸν Τηριβάξου παρασκευάσαντες ἀπέκτειναν δι' ἐκείνου τὸν ἄνθρωπον. Ἦν μὲν 30 οὖν ἐπὶ ῥοπῆς μικρᾶς ὁ Ἀρτοξέρξης διὰ τὸ γῆρας ἤδη τότε· προσπεσόντος δὲ αὐτῷ τοῦ περὶ τὸν Ἀρσάμην πά-

θους οὐδὲ ὀλίγον ἀντέσχεν, ἀλλ' εὐθὺς ὑπὸ λύπης καὶ  
 δυσθυμίας ἀπεσβέσθη, βιώσας μὲν ἐνενήκοντα καὶ τέσ-  
 σαρα ἔτη, βασιλεύσας δὲ δύο καὶ ἐξήκοντα, δόξας δὲ  
 5 ᾧ ὄχον ὠμότητι καὶ μαιφονίᾳ πάντας ὑπερβαλλόμενον.

Α Ρ Α Τ Ο Σ.

10

I. Παροιμίαν τινὰ παλαιάν, ἧ Πολύκρατες, δεισας  
 μοι δοκεῖ τὸ δύσφημον αὐτῆς, ὁ φιλόσοφος Χρύσιππος,  
 οὐχ ὃν ἔχει τρόπον, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ᾤετο βέλτιον εἶναι,  
 διατίθεται,

15 τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ εὐδαίμονες υἱοί;  
 Διονυσόδωρος δὲ ὁ Τροιζήνιος ἐλέγχων αὐτὸν ἀντεκτι-  
 θησι τὴν ἀληθινὴν οὕτως ἔχουσαν·

τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;  
 καὶ φησι τοὺς ἀφ' αὐτῶν οὐδενὸς ἀξίους ὄντας, ὑπο-  
 20 δυομένους δὲ προγόνων τινῶν ἀρεταῖς καὶ πλεονάζον-  
 τας ἐν τοῖς ἐκείνων ἐπαίνοις ὑπὸ τῆς παροιμίας ἐπιστο-  
 μίζεσθαι. Ἄλλ' ᾧ γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ  
 πατέρων, κατὰ Πίνδαρον, ὥσπερ σοὶ πρὸς τὸ κάλλιστον  
 ἀφομοιοῦντι τῶν οἰκοθεν παραδειγμάτων τὸν βίον, εὐ-  
 25 δαιμον ἂν εἴη τὸ μεμνησθαι τῶν ἀπὸ γένους ἀρίστων,  
 ἀκούοντας περὶ αὐτῶν αἰεὶ τι καὶ λέγοντας. Οὐ γὰρ  
 ἰδίῳ ἀπορίᾳ καλῶν ἐξαρτῶσιν ἀλλοτριῶν ἐπαίνων τῆν  
 δόξαν, ἀλλὰ τοῖς ἐκείνων τὰ οἰκεῖα συνάπτοντες, ὡς  
 καὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ βίου καθηγεμόνας εὐφημοῦσι.  
 30 Διὸ καὶ γὰρ τὸν Ἀράτου τοῦ σοῦ πολίτου καὶ προπάτορος  
 βίον, ὃν οὔτε τῆ δόξῃ τῆ περὶ σεαυτὸν οὔτε τῆ δυνάμει  
 καταισχύνεις, ἀπέσταλκά σοι συγγραψάμενος, οὐχ ὡς

οὐχὶ πάντων ἀκριβέστατά σοι μεμεληκὸς ἐξ ἀρχῆς ἐπί-  
 στασθαι τὰς ἐκείνου πράξεις, ἀλλ' ὅπως οἱ παῖδες σου  
 Πολυκράτης καὶ Πυθοκλῆς οἰκείοις παραδείγμασιν ἐν-  
 τρέφονται, τὰ μὲν ἀκούοντες, τὰ δὲ ἀναγινώσκοντες,  
 ἄπερ αὐτοὺς μιμεῖσθαι προσήκει. Φιλαύτου γὰρ ἀν- 5  
 δρός, οὐ φιλοκάλου, παντὸς ἀεὶ βέλτιστον ἠγεῖσθαι.

II. Ἡ Σικυωνίων πόλις, ἐπεὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς  
 ἀκράτου καὶ Δωρικῆς ἀριστοκρατίας ὥσπερ ἀρμονίας  
 συγχυθείσης εἰς στάσεις ἐνέπεσε καὶ φιλοτιμίας δημα-  
 γωγῶν, οὐκ ἐπαύσατο νοσοῦσα καὶ ταραττομένη καὶ 10  
 τύραννον ἐκ τυράννου μεταβάλλουσα, μέχρι οὗ Κλέω-  
 νος ἀναιρεθέντος εἴλοντο Τιμοκλείδαν ἄρχοντα καὶ  
 Κλεινίαν, ἄνδρας ἐνδόξους τὰ μάλιστα καὶ ἐν δυνάμει  
 τῶν πολιτῶν ὄντας. Ἦδη δὲ τινα τῆς πολιτείας κα-  
 1028 τάστασιν ἔχειν δοκούσης Τιμοκλείδας μὲν ἀπέθανεν, 15  
 Ἄβαντίδας δὲ ὁ Πασέου τυραννίδα πράττων ἐαυτῷ τὸν  
 Κλεινίαν ἀπέκτεινε καὶ τῶν φίλων καὶ οἰκείων τοὺς  
 μὲν ἐξέβαλε, τοὺς δὲ ἀνείλεν. Ἐξήτει δὲ καὶ τὸν υἱὸν  
 αὐτοῦ, Ἄρατον, ἀνείλεν, ἑπταετῆ καταλελειμμένον.  
 Ἐν δὲ τῇ περὶ τὴν οἰκίαν ταραχῇ συνεκπεσῶν τοῖς φεύ- 20  
 γουσιν ὁ παῖς καὶ πλανώμενος ἐν τῇ πόλει περίφοβος  
 καὶ ἀβοήθητος κατὰ τύχην ἔλαθεν εἰς οἰκίαν παρελθὼν  
 γυναικός, ἀδελφῆς μὲν Ἄβαντίδου, Προφάντῳ δὲ τῷ  
 Κλεινίου ἀδελφῷ γεγαμημένης, ὄνομα Σωσοῦς. Αὕτη  
 δὲ καὶ τὸ ἦθος οὔσα γενναία καὶ σὺν θεῷ τιμὴν τὸ παι- 25  
 δίον οἰομένη καταπεφευγέναι πρὸς αὐτὴν ἀπέκρουσεν  
 ἔνδον, εἶτα νυκτὸς εἰς Ἄργος ὑπεξέπεμψεν.

III. Οὕτω δ' ἐκκλαπέντι τῷ Ἄρατῳ καὶ διαφυγόντι  
 τὸν κίνδυνον εὐθύς μὲν ἐνεφύετο καὶ συνηύξετο τὸ  
 σφοδρὸν καὶ διάπυρον μῖσος ἐπὶ τοὺς τυράννους. Τρε- 30  
 φόμενος δὲ παρὰ τοῖς ἐν Ἄργει ξένοις καὶ φίλοις πα-  
 τρώϊος ἔλευθερίως, καὶ τὸ σῶμα βλαστάνον ὀρώων εἰς

εὐεξίαν καὶ μέγεθος, ἐπέδωκεν ἑαυτὸν ἀσκήσει τῇ περὶ παλαιστραν, ὥστε καὶ πένταθλον ἀγωνίσασθαι καὶ στεφάνων τυχεῖν. Ἐπιφαίνεται δ' ἀμέλει καὶ ταῖς εἰκόσιν ἀθλητικῇ τις ἰδέα, καὶ τὸ συννετὸν τοῦ προσώπου καὶ βασιλικὸν οὐ παντάπασι ἀρνεῖται τὴν ἀθηναίαν καὶ τὸ σκαφεῖον. Ὄθεν ἐνδεέστερον ἴσως ἢ πολιτικῶ προσῆκον ἦν ἀνδρὶ περὶ τὸν λόγον ἐσπούδασε· καίτοι γεγενηναὶ κομψότερον εἶπεῖν ἢ δοκεῖ τισιν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων κρίνουσιν, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἐπιτυ-  
 10 χόντων ὀνομάτων ἀμιλλησάμενος κατέλιπε. Χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀβαντίδαν μὲν οἱ περὶ Δεινίαν καὶ Ἀριστοτέλη τὸν διαλεκτικόν, εἰωθότα τοῖς λόγοις αὐτῶν κατ' ἀγορὰν σχολαζόντων ἐκάστοτε παρεῖναι καὶ συμφιλονεικεῖν, ἐμβαλόντες εἰς τοιαύτην διατριβὴν καὶ κατασκευάσαν-  
 15 τες ἐπιβουλήν ἀνεῖλον, Πασέαν δὲ τὸν Ἀβαντίδου πατέρα τὴν ἀρχὴν ὑπολαβόντα Νικοκλῆς δολοφονήσας ἑαυτὸν ἀνέδειξε τύραννον. Τοῦτον ἐμπεφερέστατον λέγουσι τὴν ὄψιν Περιάνδρῳ τῷ Κυψέλου γενέσθαι, καθάπερ Ἀλκμαίῳ μὲν τῷ Ἀμφιάρῳ τὸν Πέροσιν Ὀρόν-  
 20 την, Ἐκτορι δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον νεανίσκον, ὃν ἱστορεῖ Μυρτίλος ὑπὸ πλήθους τῶν θεωμένων, ὡς τοῦτο ἔγνωσαν, καταπατηθῆναι.

IV. Τοῦ δὲ Νικοκλέους τέσσαρας μῆνας τυραννοῦντος, ἐν οἷς πολλὰ κακὰ τὴν πόλιν ἐργασάμενος ἐκινδύ-  
 25 νευσεν ὑπὸ Αἰτωλῶν ἐπιβουλευομένην αὐτὴν ἀποβαλεῖν, ἤδη μειράκιον ὁ Ἄρατος ὦν ἀξίωμα λαμπρὸν εἶχε δι' εὐγένειαν καὶ φρόνημα, ὃ διέφαινε οὐ μικρὸν οὐδὲ ἀργόν, ἐμβριθὲς δὲ καὶ παρ' ἡλικίαν ἀσφαλεστέρα γνώμη κεκραμένον. Ὄθεν οἱ τε φυγάδες μάλιστα τὸν νοῦν  
 30 ἐκείνῳ προσεῖχον, ὃ τε Νικοκλῆς οὐκ ἡμέλει τῶν πρατομένων, ἀλλ' ἀθῆλως ἀπεθεώρει καὶ παρεφύλαττεν αὐτοῦ τὴν ὀρμὴν, τόλμημα μὲν οὐδὲν τηλικούτον δε-

διῶς οὐδὲ ἔργον οὐδὲν οὕτω παρακεκινδυνευμένον, ὑποπτεύων δὲ τοῖς βασιλεῦσιν αὐτὸν διαλέγεσθαι φίλοις οὔσι καὶ ξένοις πατρώοις. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ὁ Ἄρατος ἐπεχείρησε τὴν ὁδὸν ἐκείνην βαδίζειν. Ὡς δὲ Ἀντίγονος μὲν ὑπισχνούμενος ἡμέλει καὶ παρῆκε τὸν χρόνον, αἱ δὲ ἀπ' Αἰγύπτου καὶ παρὰ Πτολεμαίου μακρὰν ἦσαν ἐλπίδες, ἔγνω δι' αὐτοῦ καταλύειν τὸν τύραννον.

V. Πρώτοις δὲ κοινοῦται τὴν γνώμην Ἀριστομάχῳ καὶ Ἐκδήλῳ. Τούτων ὁ μὲν ἐκ Σικυῶνος ἦν φυγάς, ὁ δὲ Ἐκδηλὸς Ἀρκὰς ἐκ Μεγάλης πόλεως, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ πρακτικός, Ἀρκεσιλάου τοῦ Ἀκαδημαικοῦ γεροντῶς ἐν ἄστει συνήθης. Δεξαμένων δὲ τούτων προθύμως διελέγετο τοῖς ἄλλοις φυγάσιν, ὧν ὀλίγοι μὲν αἰσχυνθέντες ἐγκαταλιπεῖν τὴν ἐλπίδα μετείχον τῶν 1029 πραττομένων, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ τὸν Ἄρατον ἐπειρῶντο 15 κατακωλύειν ὡς ἀπειρία πραγμάτων θρασυνόμενον. Βουλευομένου δ' αὐτοῦ χωρίον τι τῆς Σικυωνίας καταλαβεῖν, ὅθεν ὠρμημένος διαπολεμήσει πρὸς τὸν τύραννον, ἦκεν εἰς Ἄργος ἀνὴρ Σικυῶνιος ἐκ τῆς εἰρκτῆς ἀποδεδρακῶς· ἦν δὲ τῶν φυγάδων ἐνὸς Ξενοκλέους 20 ἀδελφός· καὶ τῷ Ἀράτῳ προσαχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ξενοκλέους ἔλεγε τοῦ τείχους καθ' ὃν ὑπερβὰς αὐτὸς ἐσώθη τόπον, ἐντὸς μὲν ὀλίγου δεῖν ἐπίπεδον εἶναι, προσπεφυκῶτα χωρίοις πετρώδεσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ δὲ ἔξωθεν ὕψος ὑπὸ κλιμάκων οὐ πᾶν ἀνέφικτον. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσεν ὁ 25 Ἄρατος, ἐκπέμπει μετὰ τοῦ Ξενοκλέους οἰκέτας ἰδίους δύο, Σευθᾶν τε καὶ Τέχνωνα, κατασκευομένους τὸ τεῖχος, ἐγνωκῶς, εἰ δύναιτο, κρύφα καὶ πρὸς ἓνα κίνδυνον ὀξέως τὸ πᾶν ἀναρρῖψαι μᾶλλον ἢ μακρῷ πολέμῳ καὶ φανεροῖς ἀγῶσιν ἰδιώτης ἀντικαθίστασθαι πρὸς τὸν 30 τυραννον. Ὡς δ' ἐπανῆλθον οἱ περὶ τὸν Ξενοκλέα τοῦ μὲν τείχους εἰληφότες μέτρα καὶ τοῦ τόπου τὴν φύσιν



ἀπαγγέλλοντες οὐκ ἄπορον οὐδὲ χαλεπήν, τὸ δὲ λαθεῖν προσελθόντας ἐργῶδες εἶναι φάσκοντες ὑπὸ κηπουροῦ τινος κυναρίων, μικρῶν μὲν, ἐκτόπως δὲ μαχίμων καὶ ἀπαρηγορήτων, εὐθύς ἐνίστατο τὴν προᾶξιν.

- 5 VI. Ἡ μὲν οὖν τῶν ὄπλων παρασκευὴ συνήθης ἦν, πάντων, ὡς ἔπος εἶπεν, τότε κλωπέλαις χρωμένων καὶ καταδρομαῖς ἐπ' ἀλλήλους· τὰς δὲ κλίμακας Εὐφράνωρ ὁ μηχανοποιὸς ἀναφανδὸν ἐπήξατο, τῆς τέχνης αὐτῷ τὸ ἀνύποπτον διδούσης, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἦν τῶν φυγάδων.
- 10 Ἄνδρας δὲ αὐτῷ τῶν μὲν ἐν Ἄργει φίλων ἕκαστος ἕξ ὀλίγων δέκα παρέσχεν, αὐτὸς δὲ τῶν ἰδίων οἰκετῶν τριάκοντα καθώπλισεν. Ἐμισθώσατο δὲ καὶ διὰ πρώτου Ξενοφίλου τῶν ἀρχικλώπων οὐ πολλοὺς στρατιώτας, οἷς διεδόθη λόγος, ὡς ἐπὶ τὰς ἵππους τὰς βασιλι-
- 15 κὰς εἰς τὴν Σικυωνίαν ἔξοδος ἔσοιτο. Καὶ προεπέμφθησαν οἱ πολλοὶ σποράδες ἐπὶ τὸν Πολυγνώτου πύργον, ἐκεῖ κελευσθέντες περιμεῖναι. Προεπέμφθη δὲ καὶ Καφισίας ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τεσσάρων ἄλλων εὗζωνος, οὓς ἔδει πρὸς τὸν κηπουρὸν ἀφικέσθαι σκοταίους φά-
- 20 σκοντας ὀδοιπόρους εἶναι καὶ καταυλισαμένους αὐτόν τε συγκλεῖσαι καὶ τοὺς κύνας· οὐ γὰρ ἦν ἄλλη παρελθεῖν. Τὰς δὲ κλίμακας διαλυτὰς οὔσας ἐμβαλόντες εἰς ἀχάνας καὶ κατακαλύψαντες ἐφ' ἀμαξῶν προαπέστειλαν. Ἐν τούτῳ δὲ κατασκόπων τινῶν ἐν Ἄργει τοῦ Νικοκλέους
- 25 φανέντων καὶ περιέειναι λεγομένων ἀδήλως καὶ παραφυλάττειν τὸν Ἄρατον, ἅμ' ἡμέρα προελθὼν καὶ φανερός ὢν ἐν ἀγορᾷ διέτριβε μετὰ τῶν φίλων· εἴτ' ἀλειψάμενος ἐν τῷ γυμνασίῳ καὶ παραλαβὼν τινὰς ἐκ τῆς παλαιστρας τῶν εἰωθότων πίνειν καὶ ῥαθυμεῖν μετ' αὐτοῦ
- 30 νεανίσκων ἀπῆγεν οἴκαδε· καὶ μετὰ μικρὸν ἐωρᾶτο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ δι' ἀγορᾶς ὁ μὲν στεφάνους φέρων, ὁ δὲ λαμπάδας ὠνούμενος, ὁ δὲ τοῖς εἰδισμένους παρὰ

πότον ψάλλειν καὶ αὐλεῖν γυναίκοις διαλεγόμενος. Ταῦτα δὲ οἱ κατάσκοποι πάντα ὀρωῶντες ἐξηπάτηντο καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀναγελῶντες ἔλεγον· „Οὐδὲν ἦν ἄρα τυράννου δειλότερον, εἰ καὶ Νικοκλῆς τηλικαύτην πόλιν ἔχων καὶ τοσαύτην δύναμιν ὀρωοῦται μειράκιον εἰς ἡδονὰς καὶ 5 πότους μεθήμερινούς τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια καταχρῶμενον.“

VII. Οἱ μὲν οὖν οὕτω παραλογισθέντες ἀπηλλάγησαν· ὁ δὲ Ἄρατος εὐθύς μετ' ἄριστον ἐξελθὼν καὶ συνάψας πρὸς τὸν Πολυγνώτου πύργον τοῖς στρατιώταις 10 εἰς Νεμέαν προῆγεν, ὅπου τὴν πρᾶξιν ἐξέφηνε τοῖς πολλοῖς τότε πρῶτον, ὑποσχέσεις τε καὶ παρακλήσεις ἐποίησαν· 1030 ἦσατο· καὶ σύνθημα παραδοῦς Ἀπόλλωνα ὑπερδέξιον προῆγεν ἐπὶ τὴν πόλιν, συμμέτρως τῇ περιφορᾷ τῆς σελήνης ἐπιταχύνων καὶ πάλιν ἀνιεῖς τὴν πορείαν, ὥστε 15 τῷ μὲν φωτὶ χρῆσθαι καθ' ὁδόν, ἤδη δὲ δυομένης περὶ τὸν κῆπον εἶναι πλησίον τοῦ τείχους. Ἐνταῦθα Καφισίας ἀπήντησεν αὐτῷ, τῶν μὲν κυναρίων οὐ κρατήσας (ἐφθη γὰρ ἀποπηδήσαντα), τὸν δὲ κηπουρὸν ἐγκεκλεικώς. Ἀθύμους δὲ τοὺς πλείστους γενομένους καὶ κε- 20 λεύοντας ἀπαλλάττεσθαι παρεθάρρυνεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἀπάξων, ἂν οἱ κύνες ἄγαν ἐνοχλῶσιν αὐτοῖς. Ἄμα δὲ τοὺς τὰς κλίμακας φέροντας προπέμψας, ὧν Ἐκδηλος ἠγεῖτο καὶ Μνασίθεος, αὐτὸς ἐπηκολούθει σχολαίως, ἤδη τῶν κυναρίων εὐτόνως ὑλακτούντων καὶ συμπαρα- 25 τρεχόντων τοῖς περὶ τὸν Ἐκδηλον. Οὐ μὴν ἀλλὰ προσέμιξάν τε τῷ τείχει καὶ προσήρρισαν τὰς κλίμακας ἀσφαλῶς. Ἀναβαινόντων δὲ τῶν πρώτων, ὁ τὴν ἐωδινην φυλακὴν παραδιδούς ἐφώδευε κώδωνι, καὶ φῶτα πολλὰ καὶ θόρυβος ἦν τῶν ἐπιπορευομένων. Οἱ δέ, ὥσπερ 30 εἶχον, αὐτοῦ πτήξαντες ἐπὶ τῶν κλιμάκων τούτους μὲν οὐ χαλεπῶς ἔλαθον, ἄλλης δὲ φυλακῆς ἐναντίας ταύτη

προσερχομένης εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἦλθον. Ὡς δὲ κάκεινην διέφυγον παρελθοῦσαν, εὐθύς ἀνέβαινον οἱ πρῶτοι Μνασίθεος καὶ Ἐκδηλος, καὶ τὰς ἐκατέρωθεν ὁδοὺς τοῦ τείχους διαλαβόντες ἀπέστειλλον Τέχωννα  
5 πρὸς Ἄρατον ἐπείγεσθαι κελεύοντες

VIII. Ἦν δὲ οὐ πολὺ διάστημα ἀπὸ τοῦ κήπου πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸν πύργον, ἐν ᾧ κύων μέγας ἐφρουρεῖ θηρατικός. Αὐτὸς μὲν οὖν οὐκ ἦσθετο τὴν ἐφοδον, εἴτε φύσει νωθῆς ᾦν, εἴτε μεθ' ἡμέραν κατάκοπος γεγονώς.  
10 Τῶν δὲ τοῦ κηπουροῦ κυναρίων κάτωθεν ἐκκαλουμένων αὐτὸν ὑπεφθέγγετο τυφλὸν καὶ ἄσημον τὸ πρῶτον, εἴτα μᾶλλον ἐπέτεινε παρερχομένων· καὶ κατεῖχεν ἤδη πολὺς ὑλαγμὸς τὸ χωρίον, ὥστε τὸν πέραν φύλακα κραυγῇ μεγάλη πυνθάνεσθαι τοῦ κυνηγοῦ, πρὸς τίνα  
15 τραχέως οὕτως ὁ κύων ὑλακτεῖ, καὶ μὴ τι γίνεται καινότερον. Ὁ δ' [ἀπὸ τοῦ πύργου αὐτῷ] ἀντεφώνησε μηδὲν εἶναι δεινόν, ἀλλὰ τὸν κύνα πρὸς τὸ φῶς τῶν τειχοφυλάκων καὶ τὸν ψόφον τοῦ κώδωνος παρωξύνθαι. Τοῦτο μάλιστα τοὺς Ἄρατου στρατιώτας ἐπέρρωσεν, οἰ-  
20 ομένους τὸν κυνηγὸν ἐπικρύπτειν κοινωνοῦντα τῇ πράξει, εἶναι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐν τῇ πόλει τοὺς συνεργοῦντας. Οὐ μὲν ἀλλὰ τῷ τείχει προσβαλόντων χαλεπὸς ἦν ὁ κίνδυνος καὶ μῆκος ἐλάμβανε τῶν κλιμάκων κραδαιομένων, εἰ μὴ καθ' ἓνα καὶ σχολαίως ἀναβαί-  
25 νοιεν· ἡ δὲ ᾧρα κατήπειγεν ἤδη φθεγγομένων ἀλεκτρούων καὶ ὅσον οὐπω τῶν ἐξ ἄγρου τι φέρειν εἰωθότων πρὸς ἀγορὰν ἐπερχομένων. Διὸ καὶ σπεύδων ὁ Ἄρατος ἀνέβαινε, τεσσαράκοντα τῶν πάντων ἀναβεβηκότων πρὸ αὐτοῦ· καὶ προσδεξάμενος ἐτι τῶν κάτωθεν  
30 ὀλίγους ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ τυράννου καὶ τὸ στρατήγιον ἀνῆλθεν· ἐνταῦθα γὰρ οἱ μισθοφόροι παρενυκτέρευον. Ἄφνω δὲ ἐπιπεσὼν αὐτοῖς καὶ συλλαβὼν ἅπαντας, οὐ-

δένα δὲ ἀποκτείνοντας, εὐθύς διεπέμπετο πρὸς τοὺς φίλους ἀνακαλούμενος ἕκαστον ἀπ' οἰκίας. Καὶ συνδραμόντων πανταχόθεν ἡμέρα μὲν ὑπέλαμπεν ἤδη καὶ τὸ θέατρον ἦν ὄχλου μεστόν, ἔτι πρὸς τὴν ἄδηλον αἰωρομένων φήμην καὶ σαφὲς οὐδὲν εἰδότεων ὑπὲρ τῶν πρα- 5 τομένων, πρὶν γε δὴ προελθῶν ὁ κήρυξ εἶπεν, ὡς Ἄρατος ὁ Κλεινίου παρακαλεῖ τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἔλευθερίαν.

IX. Τότε δὲ πιστεύσαντες ἤκειν ἂ πάλαι προσεδόκων, ὤρμησαν ἄνθρωποι πρὸς τὰς θύρας τοῦ τυράννου πῦρ 10 ἐπιφέροντες. Ἡρθῆ δὲ φλόξ μεγάλη καὶ καταφανῆς μέχρι Κορίνθου τῆς οἰκίας ἀναφθείσης, ὥστε θανατῶσαντας τοὺς ἐν Κορίνθῳ παρὰ μικρὸν ὀρμῆσαι πρὸς τὴν 1031 βοήθειαν. Ὁ μὲν οὖν Νικοκλῆς ἔλαθε διὰ τινων ὑπονόμων ὑπεκδύς καὶ ἀποδράς ἐκ τῆς πόλεως, οἱ δὲ στρα- 15 τιῶται καταπαύσαντες μετὰ τῶν Σικυωνίων τὸ πῦρ διήρπαζον τὴν οἰκίαν. Καὶ οὔτε ταῦτα ἐκώλυσεν ὁ Ἄρατος, τὰ τε λοιπὰ χρήματα τῶν τυράννων εἰς μέσον ἔθηκε τοῖς πολίταις. Ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς οὐδὲ ἐτρώθη τοπαράπαν τῶν ἐπελθόντων οὐδὲ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ 20 καθαρὰν καὶ ἄδικτον αἵματος ἐμφυλίου τὴν πρᾶξιν ἢ τύχῃ διεφύλαξε. Κατήγαγε δὲ φουγάδας τοὺς μὲν ὑπὸ Νικοκλέους ἐκπεπτωκότας ὀγδοήκοντα, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν τυράννων οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, οἷς μακρὰ μὲν ἢ πλάνη καὶ ὁμοῦ τι πεντηκονταετῆς ἐγγεγό- 25 νει, κατελθόντες δὲ οἱ πλεῖστοι πένητες ὧν κύριοι πρότερον ἦσαν ἐπελαμβάνοντο· καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας δεινὴν ἀπορίαν τῷ Ἀράτῳ παρεῖχον, ἐπιβουλευομένην μὲν ἔξωθεν καὶ φθονουμένην ὑπ' Ἀντιγόνου τὴν πόλιν ὀρῶντι διὰ τὴν ἔλευθερίαν, τα- 30 ραττομένην δὲ ὑφ' αὐτῆς καὶ στασιάζουσαν. Ὅθεν ἐκ τῶν παρόντων ἄριστα κρίνας προσέμιξεν αὐτὴν φέρων

τοῖς Ἀχαιοῖς· καὶ Δωριεῖς ὄντες ὑπέδυσαν ἐκουσίως ὄνομα καὶ πολιτείαν τὴν Ἀχαιῶν οὔτε ἀξίωμα λαμπρὸν οὔτε μεγάλην ἰσχὺν ἐχόντων τότε. Μικροπολιταὶ γὰρ ἦσαν οἱ πολλοί, καὶ γῆν οὔτε χρηστὴν οὔτε ἄφθονον  
 5 ἐκέκτηντο, καὶ θαλάττῃ προσώκουν ἀλιμένω, τὰ πολλὰ κατὰ βαχίας ἐκφερομένη πρὸς τὴν ἠπειρον. Ἀλλὰ μάλιστα δὴ διέδειξαν οὔτοι τὴν Ἑλληνικὴν ἀλκὴν ἀπρόσ-  
 μαχου οὔσαν, ὁσάκις τύχοι κόσμου καὶ συντάξεως ὁμοφρονούσης καὶ νοῦν ἔχοντος ἡγεμόνος, οἱ τῆς μὲν πάλαι  
 10 τῶν Ἑλλήνων ἀκμῆς οὐδέν, ὡς εἰπεῖν, μέρος ὄντες, ἐν δὲ τῷ τότε μιᾶς ἀξιολόγου πόλεως σύμπαντες ὁμοῦ δύναμιν οὐκ ἔχοντες, εὐβουλία καὶ ὁμοιοία καὶ ὅτι τῷ πρώτῳ κατ' ἀρετὴν ἐδύναντο μὴ φθονεῖν, ἀλλὰ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν, οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν μέσῳ πόλεων  
 15 καὶ δυνάμεων τηλικούτων καὶ τυραννίδων διεφύλαξαν ἐλευθέρους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὡς πλείστους ἐλευθεροῦντες καὶ σώζοντες διετέλουν.

X. Ἦν δὲ Ἄρατος τῷ τρόπῳ πολιτικός, μεγαλόφρων, ἀκριβέστερος εἰς τὰ κοινὰ μᾶλλον τῶν ἰδίων, πι-  
 20 κρῶς μισοτύραννος, ἐχθρὰς ὄρω καὶ φιλίας ἀεὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι χρώμενος. Ὅθεν οὐχ οὕτως δοκεῖ γεγονέναι φίλος ἀκριβῆς, ὡς ἐχθρὸς εὐγνώμων καὶ πρᾶος, ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπ' ἀμφοτέρω τῷ καιρῷ μεταβαλλόμενος, ὁμοιοίας ἐθνῶν καὶ κοινωνίας πόλεων καὶ συν-  
 25 εδρίου καὶ θεάτρου μίαν φωνὴν ἀφιέντος ὡς οὐδενὸς ἄλλου τῶν καλῶν ἐραστής, πολέμῳ καὶ ἀγῶνι χρῆσασθαι φανερωῶς ἀθαροῦς καὶ δύσελπις, κλέψαι δὲ πράγματα καὶ συσκευάσασθαι κρύφα πόλεις καὶ τυράννους ἐπηβολώτατος. Διὸ καὶ πολλὰ τῶν ἀνεπιπίστων κατορ-  
 30 θῶσας ἐν οἷς ἐτόλμησεν, οὐκ ἐλάττονα δοκεῖ τῶν δυνατῶν ἐγκαταλιπεῖν δι' εὐλάβειαν. Οὐ γὰρ μόνον, ὡς εἶπε, θηρίων τινῶν ὄψεις ἐνεργοὶ διὰ σκότους οὔσαι

μεθ' ἡμέραν ἀποτυφλοῦνται ξηρότητι καὶ λεπτότητι τῆς περὶ τὸν ὄφθαλμὸν ὑγρότητος μὴ φερούσης τὴν πρὸς τὸ φῶς σύγκρασιν, ἀλλὰ καὶ δεινότης τίς ἐστὶν ἀνθρώπου καὶ σύνεσις ἐν τοῖς ὑπαίθεροις καὶ διακεκηρυγμένοις εὐτάρακτος φύσει, πρὸς δὲ τὰς ἐπικρύφους καὶ λαθραίους ἀναθαρσοῦσα πράξεις. Τὴν δὲ τοιαύτην ἀνωμαλίαν ἐνδεῖα λόγου φιλοσόφου περὶ τὰς εὐφυῖας ἀπεργάζεται, τὴν ἀρετὴν, ὡσπερ καρπὸν αὐτοφυῆ καὶ ἀγεώργητον, ἐκφερούσας δίχα τῆς ἐπιστήμης. Ταῦτα μὲν οὖν ἐξεταξέσθω τοῖς παραδείγμασιν. 10

XI. Ὁ δὲ Ἄρατος, ἐπεὶ κατέμιξε τοῖς Ἀχαιοῖς ἑαυτὸν καὶ τὴν πόλιν, ἐν τοῖς ἱππεῦσι στρατευόμενος ἤγαπᾶτο δι' εὐπελθείαν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ὅτι, καίπερ συμβολὰς τῷ κοινῷ μεγάλας δεδωκὼς τὴν ἑαυτοῦ δόξαν καὶ τὴν τῆς πατρίδος δύναμιν, ὡς ἐνὶ τῶν ἐπιτυχόντων χρῆσθαι παρείχεν αὐτῷ τῷ ἀεὶ στρατηγούντι τῶν Ἀχαιῶν, εἴτε Δυμαῖος, εἴτε Τριταεὺς, εἴτε μικροτέρας τινὸς ἂν τύχοι πόλεως. Ἦκε δὲ αὐτῷ καὶ χρημάτων δωρεὰ παρὰ τοῦ βασιλέως πέντε καὶ εἰκοσι τάλαντα. Ταῦτα ἔλαβε μὲν ὁ Ἄρατος, λαβὼν δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις ἐπέδωκεν ἀπορομένους εἰς τε τᾶλλα καὶ λύτρωσιν αἰχμαλώτων. 15

XII. Ἐπεὶ δὲ οἱ φυγάδες ἦσαν ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἔχουσι τὰς κτήσεις ἐνοχλοῦντες, ἢ τε πόλις ἐκινδύνευεν ἀνάστατος γενέσθαι, μίαν ὁρῶν ἐλπίδα τὴν Πτολεμαίου φιλανθρωπίαν ὥρμησεν ἐκπλεῦσαι καὶ δεηθῆναι τοῦ βασιλέως, ὅπως αὐτῷ χρήματα συμβάληται πρὸς τὰς διαλύσεις. Ἀνήχθη μὲν οὖν ἀπὸ Μοθώνης ὑπὲρ Μάλεας, ὡς τῷ διὰ πόρου δρόμῳ χρησόμενος. Πρὸς δὲ μέγα πνεῦμα καὶ πολλὴν θάλασσαν ἐκ πελάγους κατιούσαν ἐνδόντος τοῦ κυβερνήτου, παραφερόμενος μόλις ἤψατο τῆς Ἀθρίας πολεμίας οὔσης. Ἐκρατεῖτο γὰρ ὑπὸ 30

Ἀντιγόνου καὶ φυλακὴν εἶχεν· ἦν φθάσας ἀπέβη, καὶ τὴν ναῦν καταλιπὼν ἀπεχώρησε μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἔχων ἓνα τῶν φίλων σὺν αὐτῷ Τιμάνθην. Καὶ καταβαλόντες ἑαυτοὺς εἰς τινα τόπον ὕλης γέμοντα χαλεπῶς ἐνυκτέρευον. Ὀλίγῳ δὲ ὕστερον ὁ φρούραρχος ἐπελθὼν καὶ ζητῶν τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῶν θεραπεόντων ἐξήπατήθη τῶν ἐκείνου, δεδιδαγμένων λέγειν, ὡς εὐθύς ἀποδρὰς εἰς Εὐβοίαν ἐξέπλευσε. Τὰ μέντοι κομιζόμενα καὶ τὴν ναῦν καὶ τοὺς θεράποντας ἀπέφηνε πολέμια καὶ κατέσχε. Μετὰ δὲ ἡμέρας οὐ πολλὰς ἐν ἀπόροις ὄντι τῷ Ἀράτῳ γίνεται τις εὐτυχία Ῥωμαϊκῆς νεῶς παραβαλούσης κατὰ τὸν τόπον, ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐπὶ σκοπῇ ἀνιῶν, τὰ δὲ κρυπτόμενος διῆγεν. Ἐπλεῖ μὲν οὖν ἡ ναῦς εἰς Συρίαν, ἐπέβη δὲ πείσας τὸν ναύκληρον ἄχρι 15 Καρίας διακομισθῆναι· καὶ διεκομισθῆ κινδύνους ἀνδρῶν οὐκ ἐλάττωσι χρησάμενος κατὰ θάλατταν. Ἐκ δὲ Καρίας χρόνῳ πολλῷ περαιωθεὶς εἰς Αἴγυπτον αὐτόθεν τε τῷ βασιλεὶ διακειμένῳ πρὸς αὐτὸν οἰκείως ἐνέτυχε καὶ τεθεραπευμένῳ γραφαῖς καὶ πίναξιν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἐν οἷς κρίσιν ἔχων οὐκ ἄμουσον ὁ Ἄρατος αἰεὶ τι 20 τῶν τεχνικῶν καὶ περιττῶν, μάλιστα δὲ Παμφίλου καὶ Μελάνθου, συνάγων καὶ κτῶμενος ἀπέστειλεν.

XIII. Ἦνθει γὰρ ἔτι δόξα τῆς Σικυωνίας μούσης καὶ χρηστογραφίας, ὡς μόνης ἀδιάφθορον ἐχούσης τὸ 25 καλόν, ὥστε καὶ Ἀπελλῆν ἐκείνον ἤδη θαναταζόμενον ἀφικέσθαι καὶ συγγενέσθαι τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ ταλάντῳ, τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τῆς τέχνης δεόμενον μεταλαβεῖν. Διὸ τὰς μὲν ἄλλας εἰκόνας τῶν τυράννων ἀνεῖλεν εὐθύς ὁ Ἄρατος, ὅτε τὴν πόλιν ἠλευθέρωσε, περὶ δὲ τῆς 30 Ἀριστράτου κατὰ Φίλιππον ἀμαύσαντος ἐβουλεύσατο πολὺν χρόνον. Ἐγράφη μὲν γὰρ ὑπὸ πάντων τῶν περὶ τὸν Μελάνθου ἄρματι νικηφόρῳ παρεστῶς ὁ Ἀρίστρα-

τος, Ἀπελλοῦ συννεφασαμένου τῆς γραφῆς, ὡς Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἰστόρηκεν. Ἦν δὲ τὸ ἔργον ἀξιοθέατον, ὥστε γνάμπτεσθαι τὸν Ἄρατον ὑπὸ τῆς τέχνης, αὐθίς τε μίσει τῷ πρὸς τοὺς τυράννους ἐξαγόμενον κλεεύειν καθαιρεῖν. Τὸν οὖν ζωγράφον Νεάλκη φίλον ὄντα τοῦ 5 Ἄράτου παραιτεσθαι φασὶ καὶ δακρύειν, ὡς δ' οὐκ ἐπειθευ, εἰπεῖν, ὅτι τοῖς τυράννοις πολεμητέον, οὐ τοῖς τῶν τυράννων. „Ἐάσωμεν οὖν τὸ ἄρμα καὶ τὴν Νίκην, 1033 αὐτὸν δέ σοι παρέξω τὸν Ἀρίστρατον ἐγὼ παραχωροῦντα τοῦ πίνακος.“ Ἐπιτρέψαντος οὖν τοῦ Ἄράτου 10 διήλειψεν ὁ Νεάλκης τὸν Ἀρίστρατον, εἰς δὲ τὴν χώραν φοίνικα μόνον ἐνέγραψεν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἐτόλμησε παραβαλεῖν. Τοὺς δὲ πόδας ἐξαλειφομένου τοῦ Ἀριστράτου διαλαθεῖν ὑπὸ τὸ ἄρμα λέγουσιν. Ἐκ τε δὴ τούτων ὁ Ἄρατος ἠγαπᾶτο, καὶ διδοὺς πειραν ἔτι μᾶλλον ἤψατο 15 τοῦ βασιλέως, καὶ δωρεὰν ἔλαβε τῇ πόλει πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα. Καὶ τούτων τεσσαράκοντα μὲν εὐθύς μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων εἰς Πελοπόννησον κατήρε, τὰ δὲ λοιπὰ διελὼν εἰς δόσεις ὁ βασιλεὺς ὕστερον κατὰ μέρος ἀπέστειλεν. 20

XIV. Ἦν μὲν οὖν μέγα καὶ τὸ χρήματα τοσαῦτα πορίσαι τοῖς πολίταις, ὅσων μικρὸν μέρος ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ δημαγωγοὶ λαμβάνοντες παρὰ βασιλέων ἠδίκουν καὶ κατεδουλοῦντο καὶ προέπινον αὐτοῖς τὰς πατρίδας, μείξων δὲ ἢ διὰ τῶν χρημάτων τούτων κατασκευασθεῖσα 25 τοῖς μὲν ἀπόροις πρὸς τοὺς πλουσίους διάλυσις καὶ ὁμόνοια, τῷ δὲ δήμῳ παντὶ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια, θαυμαστὴ δὲ ἢ τοῦ ἀνδρὸς ἐν δυνάμει τοσαύτη μετριότης. Ἀποδειχθεὶς γὰρ αὐτοκράτωρ διαλλακτῆς καὶ κύριος ὅλως ἐπὶ τὰς φυγαδικὰς οἰκονομίας μόνος οὐχ ὑπέμει- 30 νεν, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τῶν πολιτῶν προσκατέλεξεν ἑαυτῷ, μεθ' ὧν πόνῳ πολλῷ καὶ μεγάλαις πραγματεῖαις



κατειργάσατο καὶ συνήρμωσε φιλίαν καὶ εἰρήνην τοῖς πολίταις. Ἐφ' οἷς οὐ μόνον κοινῇ σύμπαντες οἱ πολῖται τιμὰς ἀπέδωσαν αὐτῷ πρεπούσας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν οἱ φυγάδες εἰκόνα χαλκῆν ἀναστήσαντες ἐπέγραψαν τότε τὸ ἔλεγετον·

βουλαὶ μὲν καὶ ἄεθλα καὶ ἅ περὶ Ἑλλάδος ἀλκὰ τοῦδ' ἀνδρὸς στάλαις πλάθεται Ἡρακλέους· ἄμμες δ' εἰκόν', Ἄρατε, τεὰν νόστοιο τυχόντες στάσαμεν ἀντ' ἀρετᾶς ἠδὲ δικαιοσύνας  
 10 σωτῆρος σωτῆρσι θεοῖς, ὅτι πατρίδι τᾶ σᾶ δαιμόνιον θείαν τ' ὄπασας εὐνομίαν.

XV. Ταῦτα διαπραξάμενος ὁ Ἄρατος τοῦ μὲν πολιτικοῦ φθόνου μεῖζων ἐγεγόνει διὰ τὰς χάριτας, Ἀντίγονος δ' ὁ βασιλεὺς ἀνιῶμενος ἐπ' αὐτῷ καὶ βουλόμενος ἢ μετάγειν ὅλως τῇ φιλίᾳ πρὸς αὐτόν ἢ διαβάλλειν  
 15 πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, ἄλλας τε φιλανθρωπίας ἐνεδείκνυτο μὴ πάνυ προσιεμένῳ, καὶ θύων θεοῖς ἐν Κορίνθῳ μερίδας εἰς Σικυῶνα τῷ Ἀράτῳ διέπεμπε. Καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον, ἐστιωμένων πολλῶν, εἰς μέσον φθεγξάμενος  
 20 „Ὠμην“ ἔφη „τὸν Σικυῶνιον τοῦτον νεανίσκον ἐλευθέριον εἶναι τῇ φύσει μόνον καὶ φιλοπολίτην· ὁ δὲ καὶ βίῳν ἔοικε καὶ πραγμάτων βασιλικῶν ἱκανὸς εἶναι κριτῆς. Πρότερον γὰρ ἡμᾶς ὑπερεώρα ταῖς ἐλπίσιν ἔξω βλέπων καὶ τὸν Αἰγύπτιον ἐθαύμαζε πλοῦτον, ἐλέφαντας καὶ στόλους καὶ αὐλὰς ἀκούων, νυνὶ δὲ ὑπὸ σκηνῆν  
 25 ἑωρακῶς πάντα τὰ ἐκεῖ πράγματα τραγῳδίαν ὄντα καὶ σκηνογραφίαν ὅλος ἡμῖν προσκεχώρηκεν. Αὐτὸς τε οὖν ἀποδέχομαι τὸ μειράκιον ἐγνωκῶς εἰς ἅπαντα χρῆσθαι, καὶ ὑμᾶς ἀξιῶ φίλον νομίζειν.“ Τούτους τοὺς λόγους ὑπόθεσιν λαβόντες οἱ φθονεροὶ καὶ κακοήθεις διημιλλῶντο ταῖς ἐπιστολαῖς ἀλλήλοις πολλὰ καὶ δυσχερῆ κατὰ τοῦ Ἀράτου τῷ Πτολεμαίῳ γράφοντες, ὥστε κα-

κεινον ἐγκαλοῦντα πέμψαι. Ταῖς μὲν οὖν περιμαχήτοις καὶ διαπύροις τοξευομέναις ἔρωσι φιλίαις βασιλέων καὶ τυράννων τοσοῦτον προσῆν φθόνου καὶ κακοηθείας.

XVI. Ὁ δὲ Ἄρατος αἰρεθεὶς στρατηγὸς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὴν μὲν ἀντιπέρας Λοκρίδα καὶ Καλυ- 5  
δωνίαν ἐπόρθησε, Βοιωτοῖς δὲ μετὰ μυρίων στρατιω-  
1034 τῶν βοηθῶν ὑστέρησε τῆς μάχης, ἣν ὑπὸ Αἰτωλῶν περὶ  
Χαιρώνειαν ἠτήθησαν, Ἀβοιωκρίτου τε τοῦ βοιωτάρ-  
χου καὶ χιλιῶν σὺν αὐτῷ πεσόντων. Ἐνιαυτῷ δὲ ὕστε-  
ρον αὐθις στρατηγῶν ἐνίστατο τὴν περὶ τὸν Ἀκροκό- 10  
ρινθον προᾶξιν, οὐ Σικυωνίων οὐδ' Ἀχαιῶν κηδόμενος,  
ἀλλὰ κοινήν τινα τῆς Ἑλλάδος ὅλης τυραννίδα, τὴν  
Μακεδόνων φρουράν, ἐκεῖθεν ἐξελάσαι διανοούμενος.  
Χάρης μὲν γὰρ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τινι μάχῃ πρὸς τοὺς βα-  
σιλέως στρατηγούς εὐτυχήσας ἔγραψε τῷ δήμῳ τῶν 15  
Ἀθηναίων, ὡς νενικήκοι τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης ἀδελ-  
φὴν· ταύτην δὲ τὴν προᾶξιν οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις ἀδελ-  
φὴν προσειπῶν τῆς Πελοπίδου τοῦ Θηβαίου καὶ Θρα-  
συβούλου τοῦ Ἀθηναίου τυραννοκτουίας, πλὴν ὅτι τῷ  
μὴ πρὸς Ἑλληνας, ἀλλὰ ἐπακτὸν ἀρχὴν γεγονέναι καὶ 20  
ἀλλόφυλον αὕτη διήνεγκεν. Ὁ μὲν γὰρ Ἰσθμὸς ἐμ-  
φράσσων τὰς θαλάσσας εἰς ταὐτὸ συνάγει τῷ τόπῳ καὶ  
συνάπτει τὴν ἡπειρον ἡμῶν, ὁ δὲ Ἀκροκόρινθος, ὑψη-  
λὸν ὄρος, ἐκ μέσης ἀναπεφυκῶς τῆς Ἑλλάδος, ὅταν  
λάβῃ φρουράν, ἐνίσταται καὶ ἀποκόπτει τὴν ἐντὸς 25  
Ἰσθμοῦ πᾶσαν ἐπιμιξιῶν τε καὶ παρόδων καὶ στρατειῶν  
ἐργασίας τε κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ ἓνα κύ-  
ριον ποιεῖ τὸν ἄρχοντα καὶ κατέχοντα φρουρᾶ τὸ χωρίον,  
ᾧστε μὴ παίξοντα δοκεῖν τὸν νεώτερον Φίλιππον, ἀλλ'  
ἀληθῶς ἐκάστοτε πέδας τῆς Ἑλλάδος τὴν Κορινθίων 30  
πόλιν προσαγορεύειν.

XVII. Πᾶσι μὲν οὖν περιμάχητος ἦν ὁ τόπος αἰὶ

καὶ βασιλεῦσι καὶ δυνάσταις, ἣ δὲ Ἀντιγόνου σπουδῇ περὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀπέλιπε πάθει τῶν ἐμμανεστάτων ἐρώτων, ἀλλ' ὅλος ἀνήρητο ταῖς φροντίσιν, ὅπως ἀφαιρήσεται δόλῳ τοὺς ἔχοντας, ἐπεὶ φανερῶς ἀνέλπιστος ἦν ἢ ἐπιχείρησις. Ἀλεξάνδρου γάρ, ὑπ' ὃν τὸ χωρίον ἦν, ἀποθανόντος, ὡς λέγεται, φαρμάκοις ὑπ' αὐτοῦ, Νικαίας δὲ τῆς ἐκείνου γυναικὸς ἐπὶ τῶν πραγμάτων γενομένης καὶ φυλαττούσης τὸν Ἀκροκόρινθον, εὐθὺς ὑποπέμπων Δημήτριον τὸν υἱὸν αὐτῆ καὶ γλυκείας ἑλπίδας ἐνδιδοὺς γάμων βασιλικῶν καὶ συμβιώσεως πρὸς οὐκ ἀηδὲς ἐντυχεῖν γυναικὶ πρεσβυτέρῃ μειράκιον, αὐτὴν μὲν ἠρήκει τῷ παιδί χρησάμενος ὥσπερ ἄλλῳ τινὶ τῶν δελεασμάτων ἐπ' αὐτῆ, τὸν δὲ τόπον οὐ προτεμένης, ἀλλ' ἐγκρατῶς φυλαττούσης, ἀμελεῖν προσποιούμενος ἔθνε γάμους αὐτῶν ἐν Κορίνθῳ καὶ θείας ἐπετέλει καὶ πότους συνῆγε καθ' ἡμέραν, ὡς ἂν τις μάλιστα παίξειν καὶ σχολάζειν τὴν διάνοιαν ὑπ' ἡδονῆς καὶ φιλοφροσύνης ἀφεικῶς. Ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἦν, ἄδοντας Ἀμοιβέως ἐν τῷ θεάτρῳ, παρέπεμπε τὴν Νίκαιαν αὐτὸς ἐπὶ τὴν θέαν ἐν φορεῖῳ κεκοσμημένῳ βασιλικῶς, ἀγαλλομένην τε τῇ τιμῇ καὶ πορρωτάτῳ τοῦ μέλλοντος οὔσαν. Γενόμενος δὲ τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν ἐκτροπὴν τὴν ἄνω φέρουσαν, ἐκείνην μὲν ἐκέλευσε προάγειν εἰς τὸ θέατρον, αὐτὸς δὲ χαίρειν μὲν Ἀμοιβέα, χαίρειν δὲ τοὺς γάμους ἑάσας ἀνῆει πρὸς τὸν Ἀκροκόρινθον ἀμιλλώμενος παρ' ἡλικίαν· καὶ κεκλεισμένην τὴν πύλην εὐρῶν ἔκοπτε τῇ βακτηρίᾳ κελεύων ἀνοίγειν. Οἱ δ' ἔνδον ἀνέφξαν καταπλαγέντες. Οὕτω δὲ τοῦ τόπου κρατήσας οὐ κατέσχευ αὐτόν, ἀλλ' ἐπινε παίξων ὑπὸ χαρᾶς ἐν τοῖς στεφάνοις, καὶ δι' ἀγορᾶς ἀυλητρίδας ἔχων καὶ στεφάνους περικείμενος, ἀνὴρ γέρον καὶ τηλικαύταις πραγμάτων μεταβολαῖς κεχηρμένος, ἐκώμαζε δεξιούμενος καὶ προσ-

αγορεύων τούς ἀπαντῶντας. Οὕτως ἄρα καὶ λύπης καὶ φόβου μᾶλλον ἐξίστησι καὶ σάλον παρέχει τῇ ψυχῇ τὸ χαίρειν ἄνευ λογισμοῦ παραγινόμενον.

XVIII. Ἀλλὰ γὰρ Ἀντίγονος μὲν, ὥσπερ εἴρηται, κτησάμενος τὸν Ἀκροκόρινθον ἐφύλαττε μετὰ τῶν ἄλ- 5  
 1035 λων, οἷς ἐπίστευε μάλιστα, καὶ Περσαίον ἐπιστήσας ἄρχοντα τὸν φιλόσοφον. Ὁ δὲ Ἄρατος ἔτι μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἐπεχείρησε τῇ πράξει, γενομένης δὲ συμμαχίας τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐπαύσατο. Τότε δὲ αὐτίς ἐξ ὑπαρχῆς ἑτέραν ἔλαβε τῆς πράξεως 10 ὑπόθεσιν τοιαύτην. Ἦσαν ἐν Κορίνθῳ τέσσαρες ἀδελφοὶ Σύροι τὸ γένος, ὧν εἷς ὄνομα Διοκλῆς ἐν τῷ φρουρίῳ μισθοφορῶν διέτριβεν. Οἱ δὲ τρεῖς κλέψαντες βασιλικὸν χρυσίον ἦλθον εἰς Σικυῶνα πρὸς Αἰγίαν τινὰ τραπεζίτην, ᾧ διὰ τὴν ἐργασίαν ὁ Ἄρατος ἐχρῆτο. Καὶ 15 μέρος μὲν εὐθὺς διέθεντο τοῦ χρυσίου, τὸ δὲ λοιπὸν εἰς αὐτῶν Ἐργίνος ἐπιφοιτῶν ἡσυχῇ κατήλλαττεν. Ἐκ δὲ τούτου γενόμενος τῷ Αἰγία συνήθης καὶ προαχθεὶς εἰς λόγον ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς φρουρᾶς ἔφη πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνων πρὸς τὸ κρημνῶδες ἐντομὴν καθεωρα- 20 κέναι πλαγίαν, ἄγουσαν ἢ χθαμαλώτατον ἐπωκοδόμηται τῷ φρουρίῳ τὸ τεῖχος. Προσπαίξαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Αἰγίου καὶ εἰπόντος· „Εἶτα, ὦ βέλτιστε, διὰ μικρὸν οὕτω χρυσίον ἀνασπάτε τὰς βασιλικὰς πράξεις δυνάμενοι μίαν ὄραν πολλῶν ἀποδόσθαι χρημάτων; ἢ γὰρ οὐχὶ καὶ τοι- 25 χωρύχοις καὶ προδόταις ἀλοῦσιν ἅπαξ ἀποθανεῖν ὑπάρχει;“ γελάσας ὁ Ἐργίνος τότε μὲν ὠμολόγησεν ἀποπειρᾶσθαι τοῦ Διοκλέους, τοῖς γὰρ ἄλλοις ἀδελφοῖς μὴ πάνυ τι πιστεύειν, ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπανελθὼν συντίθεται τὸν Ἄρατον ἄξιον πρὸς τὸ τεῖχος, ὅπου 30 τὸ ὕψος οὐ μείζον ἢν πεντεκαίδεκα ποδῶν, καὶ τᾶλλα συμπράξειν μετὰ τοῦ Διοκλέους.

XIX. Ὁ δὲ Ἄρατος ἐκείνοις μὲν ἐξήκοντα τάλαντα δώσειν κατορθώσας ὠμολόγησεν, ἣν δὲ ἀποτύχη, σωθῆ δὲ μετ' ἐκείνων, οἰκίαν ἑκατέρω καὶ τάλαντον. Ἐπεὶ δὲ ἴδει παρὰ τῷ Αἰγίᾳ τὰ ἐξήκοντα τάλαντα κεισθῆαι τοῖς  
 5 περὶ τὸν Ἐργίνον, ὁ δὲ Ἄρατος οὔτε αὐτὸς εἶχεν οὔτε ἐβούλετο δανειζόμενος αἰσθησιν ἑτέρω τῆς πράξεως παρασχεῖν, λαβὼν τῶν ἐκπωμάτων τὰ πολλὰ καὶ τὰ χρυσία τῆς γυναικὸς ὑπέσθηκε τῷ Αἰγίᾳ πρὸς τὸ ἀργύριον. Οὕτω γὰρ ἐπῆρο τῇ ψυχῇ καὶ τοσοῦτον ἔρωτα τῶν καλῶν  
 10 πράξεων εἶχεν, ὥστε τὸν Φωκίωνα καὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐπιστάμενος Ἑλλήνων δικαιοτάτους καὶ κρατίστους γεγονέναι δοκοῦντας ἐπὶ τῷ διώσασθαι δωρεὰς μεγάλας καὶ μὴ προέσθαι χρημάτων τὸ καλόν, αὐτὸς εἰς ταῦτα δαπανᾶσθαι κρύφα καὶ προεισφέρειν, ἐν οἷς ἐκινδύνευε  
 15 μόνος ὑπὲρ πάντων οὐδὲ εἰδότεων τὰ πραττόμενα, ἤρειτο. Τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσειε καὶ συναγωνίσαιτο ἔτι νῦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ τοῦ ἀνδρός, ὄνουμένου χρημάτων τοσοῦτων κίνδυνον τηλικούτου καὶ τὰ τιμιώτατα δοκοῦντα τῶν κτημάτων ὑποτιθέντος, ὅπως παρεισαχθεὶς νυκτὸς  
 20 εἰς τοὺς πολεμίους διαγωνίσηται περὶ τῆς ψυχῆς, ἐνέχουρον λαβὼν τὴν ἐλπίδα τοῦ καλοῦ παρ' αὐτῶν, ἄλλο δὲ οὐδέν;

XX. Οὕσαν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπισηαλῆ τὴν πράξιν ἐπισηαλεστέραν ἐποίησεν ἁμαρτία τις εὐθύς ἐν ἀρχῇ  
 25 συμβᾶσα δι' ἄγνοϊαν. Ὁ γὰρ οἰκέτης τοῦ Ἄρατου Τέχνων ἐπέμφθη μὲν ὡς μετὰ τοῦ Διοκλέους κατασκευόμενος τὸ τεῖχος, οὕτω δ' ἦν τῷ Διοκλεῖ πρότερον ἐν τετυχηκῶς κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν μορφήν αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχειν ἐξ ὧν ὁ Ἐργίνος ἐπεσήμηεν οὐ-  
 30 λοκόμην καὶ μελάγχρουθ' καὶ ἀγένειον, ἐλθὼν [οὖν,] ὅπου συνετέτακτο, τὸν Ἐργίνον ὡς ἀφιζόμενον μετὰ τοῦ Διοκλέους ἀνέμενε πρὸ τῆς πόλεως πρὸ τοῦ καλουμένου

Ὅρνιθος. Ἐν δὲ τούτῳ πρῶτος ἀδελφὸς Ἐργίνου καὶ Διοκλέους ὄνομα Διονύσιος οὐ συνειδῶς τὴν πρᾶξιν οὐδὲ κοινωνῶν, ὅμοιος δὲ τῷ Διοκλεῖ, προσήει κατὰ τύχην. Ὁ δὲ Τέχνων πρὸς τὰ σημεῖα τῆς μορφῆς τῆς  
 1036 ὁμοιότητι κινήθεις ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον, εἴ τι συμ- 5  
 βόλαιον αὐτῷ πρὸς Ἐργίνον εἶη. Φήσαντος δὲ ἀδελφὸν εἶναι, παντάπασιν ὁ Τέχνων ἐπέισθη τῷ Διοκλεῖ διαλέγεσθαι· καὶ μήτε τοῦνομα πυθόμενος μήτ' ἄλλο μηδὲν προσμείνας τεκμήριον ἐμβάλλει τε τὴν δεξιὰν αὐτῷ καὶ περὶ τῶν συγκειμένων πρὸς τὸν Ἐργίνον ἐλάλει κάκει- 10  
 νου ἀνέκριεν. Ὁ δὲ δεξάμενος αὐτοῦ τὴν ἀμαρτίαν πανούργως ὠμολόγει τε πάντα καὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀναστρέψας ὑπῆγεν ἀνυπόπτως διαλεγόμενος. Ἦδη δὲ πλησίον ὄντος αὐτοῦ καὶ μέλλοντος ὅσον οὐπω τὸν Τέχνωνα διαλαμβάνειν, ἀπὸ τύχης αὐτὸν πάλιν ὁ Ἐργίνος αὐτοῖς 15  
 ἀπήντησεν. Αἰσθόμενος δὲ τὴν ἀπάτην καὶ τὸν κίνδυνον διὰ νεύματος ἐδήλωσε τῷ Τέχνωνι φεύγειν· καὶ ἀποπηδήσαντες ἀμφοτέροι δρόμῳ πρὸς τὸν Ἄρατον ἀπεσώθησαν. Οὐ μὴν ἀπέκαμε ταῖς ἐλπίσιν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐπεμψεν εὐθύς τὸν Ἐργίνον χρυσίῳ τε τῷ Διονυσίῳ 20  
 κομίζοντα καὶ δεησόμενον αὐτοῦ σιωπᾶν. Ὁ δὲ καὶ τοῦτο ἐποίησε καὶ τὸν Διονύσιον ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἄρατον ἦλθεν. Ἐλθόντα δὲ αὐτὸν οὐκέτι διῆκαν, ἀλλὰ δῆσαντες ἐφύλαττον ἐν οἰκίσκῳ κατακεκλεισμένον· αὐτοὶ δὲ παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. 25

XXI. Ἐπεὶ δὲ ἦν ἔτοιμα πάντα, τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἐκέλευσεν ἐπὶ τῶν ὄπλων νυκτερεύειν, ἀναλαβῶν δὲ λογάδας τετρακοσίους οὐδ' αὐτοὺς εἰδότες τὰ πρατόμενα, πλὴν ὀλίγων, ἦγε πρὸς τὰς πύλας παρὰ τὸ Ἡρατον. Ἦν δὲ τοῦ ἔτους ἡ περὶ θέρους ἀκμάζον ὥρα, 30  
 τοῦ δὲ μηνὸς πανσέληνος, ἡ δὲ νυξ ἀνέφελος καὶ καταφανής, ὥστε καὶ φόβον τὰ ὄπλα παρέχειν ἀντιλάμποντα

πρὸς τὴν σελήνην, μὴ τοὺς φύλακας οὐ λάθωσιν. Ἦδη δὲ τῶν πρώτων ἐγγὺς ὄχτων ἀπὸ θαλάσσης ἀνέδραμε νέφη καὶ κατέσχε τὴν τε πόλιν αὐτὴν καὶ τὸν ἔξω τόπον ἐπίσκιον γενόμενον. Ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν ἄλλοι συγκαθί-  
 5 σαντες ὑπελύοντο τὰς κρηπίδας· οὔτε γὰρ ψόφον ποιουσι πολὺν οὔτ' ὀλισθήματα λαμβάνουσι γυμνοὶς τοῖς ποσὶν ἀντιλαμβανόμενοι τῶν κλιμάκων· ὁ δὲ Ἐργίνος ἐκτὰ λαβὼν νεανίσκους ἐσταλμένους ὁδοιπορικῶς ἔλαθε τῇ πύλῃ προσμίξας. Καὶ τὸν πυλωρὸν ἀποκτιννύουσι καὶ  
 10 τοὺς μετ' αὐτοῦ φύλακας. Ἄμα δὲ αἶ τε κλίμακες προσετίθεντο καὶ κατὰ σπουδὴν ὁ Ἄρατος ὑπερβιβάσας ἑκατὸν ἄνδρας, τοὺς δ' ἄλλους ἐπεσθαι κελεύσας ὡς ἂν δύνανται τάχιστα, τὰς κλίμακας ἀναρπάσας ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως μετὰ τῶν ἑκατὸν ἐπὶ τὴν ἄκραν, ἣδη περιχα-  
 15 ρῆς διὰ τὸ λανθάνειν ὡς κατορθῶν. Καὶ πῶς ἔτι πρόσωθεν αὐτοῖς ἀπήντα σὺν φωτὶ φυλακῇ τεσσάρων ἀνδρῶν οὐ καθορωμένοις· ἔτι γὰρ ἦσαν ἐν τῷ σκιαζομένῳ τῆς σελήνης· ἐκείνους δὲ προσιόντας ἐξ ἐναντίας καθορῶσι. Μικρὸν οὖν ὑποστείλας τειχίοις τισὶ καὶ οἰκο-  
 20 πέδοις ἐνέδραν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καθίζει. Καὶ τρεῖς μὲν αὐτῶν ἐμπεσόντες ἀποθνήσκουσιν, ὁ δὲ τέταρτος πληγείς ξίφει τὴν κεφαλὴν ἐφυγε, βοῶν ἐνδον εἶναι τοὺς πολεμίους. Καὶ μετὰ μικρὸν αἶ τε σάλπιγγες ἐπεσήμαινον, ἣ τε πόλις ἐξανίστατο πρὸς τὰ γινόμενα, πλήρεις τε  
 25 ἦσαν οἳ [τε] στενωποὶ διαθεόντων, καὶ φῶτα πολλὰ, τὰ μὲν κάτωθεν ἦδη, τὰ δὲ ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἄκρας περιέλαμπε, καὶ κραυγὴ συνερογγίνυτο πανταχόθεν ἄσημος.

XXII. Ἐν τούτῳ δὲ ὁ μὲν Ἄρατος ἐμφὺς τῇ πορείᾳ παρὰ τὸ κρημνῶδες ἡμιλλᾶτο, βραδέως καὶ τάλαιπῶρος  
 30 τὸ πρῶτον, οὐ κατακρατῶν, ἀλλ' ἀποπλανώμενος τοῦ τρίβου παντάπασιν ἐνδεδυκός καὶ περισκιαζομένου ταῖς τραχύτησι καὶ διὰ πολλῶν ἐλιγμῶν καὶ παρα-

βολῶν περαίνοντος πρὸς τὸ τεῖχος. Εἶτα θανμάσιον οἶον ἢ σελήνη λέγεται διαστέλλουσα τὰ νέφη καὶ ὑπολαβοῦσα τῆς ὁδοῦ τὸ χαλεπώτατον σαφηνίζειν, ἕως ἤφατο τοῦ τείχους καθ' ὃν ἔδει τόπον· ἐκεῖ δὲ πάλιν συνεσκίασε καὶ ἀπέκρυσσε νεφῶν συνελθόντων. Οἱ δὲ 5 περὶ τὰς πύλας ἔξω περὶ τὸ Ἑρατον ἀπολειφθέντες τοῦ Ἄρατου στρατιῶται τριακόσιοι τὸ πλῆθος ὄντες, ὡς ποτε 037 παρεσέπεσον εἰς τὴν πόλιν θορύβου τε παντοδαποῦ καὶ φάτων γέμουσαν, οὐ δυνηθέντες ἐξανευρεῖν τὸν αὐτὸν τρίβον οὐδ' εἰς ἶχνος ἐμβῆναι τῆς ἐκείνων πο- 10 ρείας, ἐπηξάν ἀνδρόοι πρὸς τινι καλινσκίῳ λαγόνι τοῦ κρημνοῦ συστειλάντες ἑαυτούς, καὶ διεκαρτέρουν ἐνταῦθα περιπαθοῦντες καὶ δυσανασχετοῦντες. Βαλλομένων γὰρ ἀπὸ τῆς ἄκρας ἤδη τῶν περὶ τὸν Ἄρατον καὶ μαχομένων, ἀλαλαγμὸς ἐναγώνιος ἐχώρει κάτω καὶ 15 κραυγὴ περιήχει διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ὀρωῶν ἀνάκλασιν συγκεχυμένη καὶ ἄδηλος ὅθεν εἴληφε τὴν ἀρχήν. Διαπορούντων δὲ αὐτῶν, ἐφ' ὃ τι χρὴ τραπέσθαι μέρος, Ἀρχέλαος ὁ τῶν βασιλικῶν ἡγεμῶν στρατιώτας ἔχων πολλοὺς μετὰ κραυγῆς ἀνέβαινε καὶ σαλπύγγων, ἐπιφερόμε- 20 νος τοῖς περὶ τὸν Ἄρατον, καὶ παρήλλαττε τοὺς τριακοσίους. Οἱ δὲ ὡσπερ ἐξ ἐνέδρας ἀναστάντες ἐμβάλλουσιν αὐτῷ καὶ διαφθείρουσιν οἷς ἐπέθεντο πρώτοις, τοὺς δὲ ἄλλους καὶ τὸν Ἀρχέλαον φοβήσαντες ἐτρέψαντο καὶ κατεδίωξαν ἄχρι τοῦ σκεδασθῆναι περὶ τὴν πόλιν δια- 25 λυθέντας. Ἄρτι δὲ τούτων νενικηκότων Ἑργίλιος ἀπὸ τῶν ἄνω μαχομένων ἦλθεν, ἀγγέλλων συμπεπλέχθαι τοῖς πολεμίοις τὸν Ἄρατον ἀμυνομένοις εὐρώστως, καὶ μέγαν ἀγῶνα περὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος εἶναι καὶ τάχους δεῖν τῆς βοηθείας. Οἱ δὲ εὐθύς ἐκέλευον ἡγεῖσθαι· καὶ 30 προσβαίνοντες ἅμα φωνῇ διεσήμαινον ἑαυτούς, ἐπιθαφρύνοντες τοὺς φίλους· ἢ τε πανσέληνος ἀπέφαινε τὰ



ὄπλα πλείονα φαινόμενα τοῖς πολεμίοις διὰ τὸ μῆκος τῆς πορείας, καὶ τὸ τῆς νυκτὸς ἠχῶδες τὸν ἀλαλαγμὸν ἀπὸ πολλαπλασιῶν ἢ τοσοῦτων ἐποίει δοκεῖν φέρεσθαι. Τέλος δὲ συννερείσαντες ἐξωθοῦσι τοὺς πολεμίους 5 καὶ καθυπέριστεροι τῆς ἄκρας ἦσαν καὶ τὸ φρούριον εἶχον ἡμέρας ἤδη διαυγούσης, ὃ τε ἥλιος εὐθύς ἐπέλαμπε τῷ ἔργῳ, καὶ παρῆν ἐκ Σικυῶνος ἡ λοιπὴ δύναμις τῷ Ἀράτῳ, δεχομένων κατὰ πύλας τῶν Κορινθίων προθύμως καὶ τοὺς βασιλικοὺς συλλαμβανόντων.

- 10 XXIII. Ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς ἐδόκει πάντα εἶχειν, κατέβαινε εἰς τὸ θέατρον ἀπὸ τῆς ἄκρας, πλήθους ἀπείρου συρρέοντος ἐπιθυμία τῆς τε ὄψεως αὐτοῦ καὶ τῶν λόγων, οἷς ἐμελλε χρῆσθαι πρὸς τοὺς Κορινθίους. Ἐπιστήσας δὲ ταῖς παρόδοις ἐκατέρωθεν τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτὸς 15 ἀπὸ τῆς σκηνῆς εἰς μέσον προῆλθε, τεθωρακισμένος καὶ τῷ προσώπῳ διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν ἀγρυπνίαν ἡλλοιωμένος, ὥστε τῆς ψυχῆς τὸ γαυρούμενον καὶ χαῖρον ὑπὸ τῆς περὶ τὸ σῶμα βαρύτητος κατακρατεῖσθαι. Τῶν δὲ ἀνθρώπων ἅμα τῷ προσελθεῖν αὐτὸν ἐκχυθέντων ταῖς 20 φιλοφροσύναις, μεταλαβὼν εἰς τὴν δεξιὰν τὸ δόρυ, καὶ τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα τῇ ῥοπῇ μικρὸν ἐγκλίνας καὶ ἀπειρισάμενος εἰστήκει πολὺν χρόνον σιωπῇ δεχόμενος αὐτῶν τοὺς κρότους καὶ τὰς ἐπιβοήσεις, ἐπαινούντων μὲν τὴν ἀρετὴν, ζηλούντων δὲ τὴν τύχην. Ὡς δὲ ἐπαύσαντο 25 καὶ κατέστησαν, συναγαγὼν ἑαυτὸν διεξῆλθε λόγον ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν τῇ πράξει πρέποντα, καὶ συνέπεισε τοὺς Κορινθίους Ἀχαιοὺς γενέσθαι, καὶ τῶν πυλῶν τὰς κλεῖς ἀπέδωκε τότε πρῶτον ἀπὸ τῶν Φιλιππικῶν κειρῶν ὑπ' ἐκείνοις γενομένης. Τῶν δὲ Ἀντιγόνου στρα- 30 τηγῶν Ἀρχέλαον μὲν ἀφῆκεν ὑποχείριον γενόμενον, Θεόφραστον δὲ ἀνείλεν οὐ βουλόμενον ἀπαλλάττεσθαι. Περσαῖος δὲ τῆς ἄκρας ἀλίσκομένης εἰς Κεγχρεᾶς διεξέ-

πεσεν. Ὑστερον δὲ λέγεται σχολάζων πρὸς τὸν εἰπόντα μόνου αὐτῷ δοκεῖν στρατηγὸν εἶναι τὸν σοφόν „Ἀλλὰ νῆ θεοῦς“ φάναι „τοῦτο μάλιστα κάμοι ποτε τῶν Ζήνωνος ἤρεσκε δογμάτων· νῦν δὲ μεταβάλλομαι νουθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σικωνίου νεανίου.“ Ταῦτα μὲν περὶ 5 Περσαίου πλείονες ἱστοροῦσιν.

XXIV. Ὁ δὲ Ἄρατος εὐθύς τό τε Ἑρατον ὑφ' ἑαυτῷ  
 038 καὶ τὸ Λέχαιον ἐποίησατο· καὶ νεῶν μὲν εἰκοσιπέντε βασιλικῶν ἐκυρίευσεν, ἵππους δὲ πεντακοσίους καὶ Σύρους τετρακοσίους ἀπέδοτο· τὸν τε Ἀκροκόρινθον ἐφύ- 10 λαττον οἱ Ἀχαιοὶ τετρακοσίοις ὀπλίταις καὶ πεντήκοντα κυσὶ καὶ κυνηγοῖς ἴσοις ἐν τῷ φρουρίῳ τρεφομένοις. Οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι τὸν Φιλοποίμενα θαυμάζοντες Ἑλλήνων ἔσχατον προσηγόρευον, ὡς μηδεὸς μεγάλου μετ' ἐκείνου ἐν τοῖς Ἑλλησι γενομένου· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλληνι- 15 κῶν πράξεων ταύτην ἔσχάτην καὶ νεωτάτην φαίην ἂν πεπραχῆθαι, τοῦτο μὲν τόλμη, τοῦτο δὲ τύχη ταῖς ἀρίσταις ἐνάμιλλον, ὡς ἐδήλωσεν εὐθύς τὰ γινόμενα. Μεγαρεῖς τε γὰρ ἀποστάντες Ἀντιγόνου τῷ Ἀράτῳ προσέθεντο, καὶ Τροιζήνιοι μετὰ Ἐπιδαυρίων συνετάχθησαν 20 εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς, ἔξοδόν τε πρώτην θέμενος εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνέβαλε καὶ τὴν Σαλαμίνα διαβὰς ἐλεηλάτησεν, ὥσπερ ἐξ εἰρκτῆς λελυμένη τῇ δυνάμει τῶν Ἀχαιῶν ἐφ' ὃ τι βούλοιο χρώμενος. Ἀθηναίοις δὲ τοὺς ἐλευθέρους ἀφήκεν ἄνευ λύτρων, ἀρχὰς ἀπόστασεως ἐνδιδούς αὐτοῖς. 25 Πτολεμαῖον δὲ σύμμαχον ἐποίησε τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμονίαν ἔχοντα πολέμου καὶ κατὰ γῆν καὶ θάλατταν. Οὕτω δὲ ἴσχυσεν ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, ὥστ', εἰ μὴ κατ' ἐνιαυτὸν ἐξῆν, παρ' ἐνιαυτὸν ἀρεῖσθαι στρατηγὸν αὐτόν, ἔργῳ δὲ καὶ γνώμῃ διὰ παντὸς ἄρχειν. Ἐώρων γὰρ αὐτόν οὐ πλου- 30 τον, οὐ δόξαν, οὐ φιλίαν βασιλικήν, οὐ τὸ τῆς αὐτοῦ πατρίδος συμφέρον, οὐκ ἄλλο τι τῆς ἀξήσεως τῶν

Ἀχαιῶν ἐπίπροσθεν ποιούμενον. Ἠγεῖτο γὰρ ἀσθενεῖς ἰδίᾳ τὰς πόλεις ὑπαρχούσας σώζεσθαι δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἐνδεδεμένους τῷ κοινῷ συμφέροντι, καὶ καθάπερ τὰ μέρη τοῦ σώματος ζῶντα καὶ συμπνέοντα διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλα  
 5 συμφυῖαν, ὅταν ἀποσπασθῇ καὶ γένηται χωρὶς, ἀτροφεῖ καὶ σήπεται, παραπλησίως τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι μὲν ὑπὸ τῶν διασπῶντων τὸ κοινόν, αὔξεσθαι δὲ ὑπ' ἀλλήλων, ὅταν ὄλου τινὸς μεγάλου μέρη γενόμενα κοινῆς προνοίας τυγχάνωσιν.

- 10 XXV. Ὅρων δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν προσοίκων αὐτονομουμένους, Ἀργείοις δὲ δουλεύουσιν ἀχθόμενος, ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν τὸν τύραννον αὐτῶν Ἀριστόμαχον, ἅμα τῇ τε πόλει θρεπτήρια τὴν ἐλευθερίαν ἀποδοῦναι φιλοτιμούμενος καὶ τοῖς Ἀχαιοῖς προσκομίσαι τὴν πό-  
 15 λιν. Οἱ μὲν οὖν τολμῶντες εὐρέθησαν, ὧν Αἰσχύλος προειστήκει καὶ Χαριμένης ὁ μάντις, ξίφη δὲ οὐκ εἶχον, ἀλλ' ἀπείρητο κεκτηῖσθαι καὶ ζημίαι μεγάλαι τοῖς κεκτημένοις ἐπῆσαν ὑπὸ τοῦ τυράννου. Κατασκευάσας οὖν ὁ Ἄρατος αὐτοῖς ἐν Κορίνθῳ μικρὰς παραξιφίδας  
 20 ἐνέγραψεν εἰς σάγματα· καὶ ταῦτα περιθεὶς ὑποξυγίους σκεύη τινὰ παρημελημένα κομίζουσιν εἰς Ἄργος ἀπέστειλε. Χαριμένους δὲ τοῦ μάντεως προσλαβόντος ἐπὶ τὴν πρᾶξιν ἄνθρωπον, οἱ περὶ τὸν Αἰσχύλον ἠγανάκτησαν καὶ δι' ἑαυτῶν ἔπραττον, τοῦ Χαριμένου καταγνόν-  
 25 τες. Αἰσθόμενος δὲ ἐκεῖνος ὀργῇ κατεμήνυσε τοὺς ἄνδρας ἤδη βαδίζοντας ἐπὶ τὸν τύραννον· ὧν οἱ πλείστοι φθάσαντες ἐξ ἀγορᾶς ἀπέφυγον καὶ διεξέπεσον εἰς Κόρινθον. Οὐ μὴν ἀλλὰ χρόνου βραχείος διεληθόντος ἀποθνήσκει μὲν ὑπὸ δούλων Ἀριστόμαχος, ὑπολαμβάνει δὲ  
 30 τὴν ἀρχὴν φθάσας Ἀρίστιππος, ἐξωλέστερος ἐκείνου τύραννος. Ὅσοι δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἐν ἡλικίᾳ παρόντες ἔτυχον, τούτους ἀναλαβὼν ὁ Ἄρατος ἐβοήθει πρὸς τὴν πό-

λιν ὀξέως, οἰόμενος εὐρήσειν τὰ τῶν Ἀργείων πρόθυμα. Τῶν δὲ πολλῶν ἤδη διὰ συνήθειαν ἐθελουδούλως ἔχόντων καὶ μηδενὸς ἀφισταμένου πρὸς αὐτόν, ἀνεχώρησεν ἔγκλημα κατεσκευασκὸς τοῖς Ἀχαιοῖς, ὡς ἐν εἰρήνῃ πόλεμον ἐξηννοχόσι. Καὶ δίκην ἔσχον ἐπὶ τούτῳ παρὰ Μαν-

1039 τινεῦσιν, ἣν Ἀράτου μὴ παρόντος Ἀριστιππος εἶλε διώκων καὶ μνῶν ἐτιμήθη τριάκοντα. Τὸν δὲ Ἄρατον αὐτὸν ἅμα καὶ μισῶν καὶ δεδοικῶς ἐπεβούλευεν ἀνελεῖν συνεργοῦντος Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως· καὶ πανταχοῦ σχεδὸν ἦσαν οἱ τοῦτο πράττοντες αὐτοῖς καὶ καιρὸν ἐπιτηροῦντες. Ἄλλ' οὐδὲν οἶον ἀληθινῆ καὶ βέβαιος εὐνοια φυλακτῆριον ἀνδρὸς ἄρχοντος. Ὅταν γὰρ ἐδισθῶσιν οἱ τε πολλοὶ καὶ οἱ δυνατοὶ μὴ τὸν ἡγούμενον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἡγουμένου δεδιέναι, πολλοῖς μὲν ὄμμασιν ὄρα, διὰ πολλῶν δὲ ὄτων ἀκούει καὶ προαισθάνεται τὰ γινόμενα. Διὸ καὶ βούλομαι τὸν λόγον ἐπιστήσας ἐνταυθάπου διεξελεθεῖν περὶ τῆς Ἀριστίππου διαίτης, ἣν ἡ ξηλοτυπουμένη τυραννὶς αὐτῷ καὶ ὁ τῆς μακαρίας καὶ περιβοήτου μοναρχίας ὄγκος περιέδηκεν.

XXVI. Ἐκεῖνος γὰρ Ἀντίγονον μὲν ἔχων σύμμαχον, 20 τρέφων δὲ πολλοὺς ἔνεκα τῆς τοῦ σώματος ἀσφαλείας, οὐδένα δὲ ἐν τῇ πόλει ζῶντα τῶν ἐχθρῶν ὑπολελοιπῶς, τοὺς μὲν δορυφόρους καὶ φύλακας ἔξω παρεμβάλλειν ἐκέλευεν ἐν τῷ περιστύλῳ, τοὺς δὲ οἰκίστας, ὁπότε δειπνήσαι, τάχιστα πάντα ἐξελαύνων καὶ τὴν μέταυλον 25 ἀποκλείων μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτὸς εἰς οἴκημα κατεδύετο μικρὸν ὑπερῶν θύρα καταρρακτῆ κλειόμενον· ἥς ὑπεράνω τὴν κλίνην ἐπιτιθεὶς ἐκάθευδεν, ὡς εἰκὸς καθεύδειν τὸν οὕτως ἔχοντα, ταραχωδῶς καὶ περιφόβως. Τὸ δὲ κλιμάκιον ἢ τῆς ἐρωμένης μήτηρ ὑφαιρουῖσα 30 κατέκλειεν εἰς ἕτερον οἴκημα καὶ πάλιν ἅμ' ἡμέρα προστίθει καὶ κατεκάλει τὸν θαναμαστὸν τύραννον, ὥσπερ

μίξειν εἰς Κεγχρεᾶς κατῆλθεν ἐκκαλούμενος δι' ἀπάτης  
 τὸν Ἀρίστιππον ὡς αὐτοῦ μὴ παρόντος ἐπιθέσθαι τοῖς  
 Κλεωναίοις· ὃ καὶ συνέβη. Παρῆν γὰρ εὐθύς ἐξ Ἄρ-  
 γους ἔχων τὴν δύναμιν. Ὁ δὲ Ἄρατος εἰς Κόρινθον ἤδη  
 5 σκοταίος ἐκ Κεγχρεῶν ὑποστρέψας, καὶ τὰς ὁδοὺς φυλα-  
 καῖς διαλαβὼν, ἤγε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπομένους οὕτω μὲν  
 εὐτάκτως, οὕτω δὲ ταχέως καὶ προθύμως, ὥστε μὴ μό-  
 νον ὀδεύοντας, ἀλλὰ καὶ παρελθόντας εἰς τὰς Κλεωνὰς  
 ἔτι νυκτὸς οὔσης καὶ συνταξαμένους ἐπὶ μάχην ἀγνοεῖ-  
 10 σθαι καὶ λανθάνειν τὸν Ἀρίστιππον. Ἄμα δὲ ἡμέρα τῶν  
 πυλῶν ἀνοιχθεῖσῶν καὶ τῆς σάλπιγγος ἐγκλευσασμένης,  
 δρόμῳ καὶ ἀλαλαγμῷ προσπεσὼν τοῖς πολεμίοις εὐθύς  
 ἐτρέψατο, καὶ κατεῖχε διώκων ἢ μάλιστα φεύγειν ὑπενόει  
 τὸν Ἀρίστιππον, ἐκτροπὰς πολλὰς τῶν χωρίων ἐχόντων.  
 15 Γενομένης δὲ τῆς διώξεως ἄχρι Μυκηνηῶν, ὃ μὲν τύραν-  
 νος ὑπὸ Κρητὸς τινος, ὡς Δεινίας ἱστορεῖ, τοῦνομα  
 Τραγίσκου καταληφθεὶς ἀποσφάττεται, τῶν δὲ ἄλλων  
 ἔπεσον ὑπὲρ χιλίους πεντακοσίους. Ὁ δὲ Ἄρατος οὕτω  
 λαμπρῶς εὐτυχῆσας καὶ μηδένα τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν  
 20 ἀποβαλῶν, ὅμως οὐκ ἔλαβε τὸ Ἄργος οὐδὲ ἠλευθέρωσε,  
 τῶν περὶ Ἀγίαν καὶ τὸν νεώτερον Ἀριστόμαχον μετὰ  
 δυνάμεως βασιλικῆς παρεισπεσόντων καὶ κατασχόντων  
 τὰ πράγματα. Τὸ μὲν οὖν πολὺ τῆς διαβολῆς καὶ λό-  
 γους καὶ σκώμματα καὶ βωμολοχίας παρείλετο τῶν κολα-  
 25 κευόντων τοὺς τυράννους καὶ διεξιόντων, ἐκείνοις χαρι-  
 ζομένων, ὡς τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκταράττειτο  
 μὲν ἡ κοιλία παρὰ τὰς μάχας, κάρος δὲ προσπίπτει καὶ  
 ἔλιγγος ἅμα τῷ παραστῆναι τὸν σαλπικτήν; ἐκτάξας δὲ  
 τὴν δύναμιν καὶ τὸ σύνθημα παρεγγυήσας καὶ πνθόμε-  
 30 νος τῶν ὑποστρατήγων καὶ λοχαγῶν, μὴ τις αὐτοῦ χρεῖα  
 παρόντος (βεβλήσθαι γὰρ τοὺς ἀστραγάλους), ἀπέρχοιτο  
 καραδοκῆσαν πόρρωθεν τὸ συμβησόμενον. Ταῦτα γὰρ

οὕτως ἰσχυσεν, ὥστε καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐν ταῖς σχολαῖς ζητοῦντας, εἰ τὸ πάλλεσθαι τὴν καρδίαν καὶ τὸ χρῶμα τρέπεσθαι [καὶ τὴν κοιλίαν ἐξυγραινέσθαι\*] παρὰ τὰ φαινόμενα δεινὰ δειλίας ἐστὶν ἢ δυσκρασίας τινὸς περὶ τὸ σῶμα καὶ ψυχρότητος, ὀνομάζειν αἰεὶ τὸν Ἄρατον, ὡς ἀγαθὸν μὲν ὄντα στρατηγόν, αἰεὶ δὲ ταῦτα πάσχοντα παρὰ τοὺς ἀγῶνας.

1041 XXX. Ὡς δ' οὖν τὸν Ἀρίστιππον ἀνεῖλεν, εὐθύς ἐπεβούλευσε Λυδιάδῃ τῷ Μεγαλοπολίτῃ τυραννοῦντι τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος. Ὁ δὲ οὐκ ἂν ἀγεννῆς οὐδὲ ἀφι- 10 λότιμος τὴν φύσιν, οὐδὲ ὥσπερ οἱ πολλοὶ τῶν μονάρχων ἀκρασία καὶ πλεονεξία πρὸς ταύτην ὄνειδος τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ἐπαφθελὸς ἔρωτι δόξης ἔτι νέος καὶ λόγους ψευδεῖς καὶ κενοὺς λεγομένους περὶ τυραννίδος, ὡς μακαρίου καὶ θανυμαστοῦ πράγματος, εἰς μέγα φρόνημα παραδε- 15 ξάμενος ἀνοήτως, καὶ καταστήσας ἑαυτὸν τύραννον ταχὺ μεστὸς ἦν τῆς ἐκ μοναρχίας βαρύτητος. Ἄμα δὲ ζηλῶν εὐήμεροῦντα καὶ δεδοικῶς ἐπιβουλεύοντα τὸν Ἄρατον ὤρμησε καλλίστην ὄρμην μεταβαλόμενος, πρῶτον μὲν ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι μίσους καὶ φόβου καὶ φρουρᾶς καὶ 20 δορυφόρων, εἶτα τῆς πατρίδος εὐεργέτης γενέσθαι. Καὶ μεταπεμψάμενος τὸν Ἄρατον ἀφῆκε τὴν ἀρχήν, καὶ τὴν πόλιν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς μετεκόμισεν. Ἐφ' οἷς μεγαλύνοντες αὐτὸν οἱ Ἀχαιοὶ στρατηγὸν εἵλοντο. Φιλοτιμούμενος δὲ εὐθύς ὑπερβαλεῖν δόξῃ τὸν Ἄρατον ἄλλας τε 25 πολλὰς πράξεις οὐκ ἀναγκαίας εἶναι δοκούσας καὶ στρατείαν ἐπὶ Λακεδαιμονίους παρήγγελλεν. Ἐνιστάμενος δὲ ὁ Ἄρατος αὐτῷ φθονεῖν ἐδόκει· καὶ τό γε δεύτερον ὁ Λυδιάδης στρατηγὸς ἠρέθη, ἀντιπράττοντος ἀντικρὺς Ἀράτου καὶ σπουδάζοντος ἐτέρῳ παραδοθῆναι τὴν ἀρ- 30 χήν. Αὐτὸς μὲν γάρ, ὡς εἴρηται, παρ' ἐνιαυτὸν ἤρχε. Μέχρι μὲν οὖν τρίτης στρατηγίας ὁ Λυδιάδης εὖ φερό-

μενος διετέλει και παρ' ἐνιαυτὸν ἤρχεν ἐναλλὰξ τῷ Ἀράτῳ στρατηγῶν· φανερὰν δὲ ἐξενεγκάμενος ἐχθρὰν και πολλακίς αὐτοῦ κατηγορήσας ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς ἀπερρίφη και παρώφθη, πεπλασμένῳ δοκῶν ἦθει πρὸς ἀληθινὴν και ἀκέραιον ἀρετὴν ἀμιλλᾶσθαι. Και καθάπερ τῷ κόκκυγι φησιν Αἰσωπος ἐρωτῶντι τοὺς λεπτοὺς ὄρνιθας, ὅτι φεύγοιεν αὐτόν, εἰπεῖν ἐκείνους, ὡς ἔσται ποτὲ ἰέραξ, οὕτως ἔοικε τῷ Λυδιάδῃ παρακολουθεῖν ἐκ τῆς τυραννίδος ὑποψία βλάπτουσα τὴν φύσιν αὐτοῦ τῆς  
10 μεταβολῆς.

XXXI. Ὁ δὲ Ἄρατος εὐδοκίμησε και περὶ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις, ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸ τῆς Μεγαρικῆς ὠρμημένων τῶν Ἀχαιῶν, και τοῦ βασιλέως τῶν Λακεδαιμονίων Ἄγιδος ἀφικομένου μετὰ δυνάμεως και  
15 συνεξορμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐναντιωθεῖς και πολλὰ μὲν ὄνειδη, πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν και ἀτολμίαν και σκώμματα και χλευασμὸν ὑπομείνας οὐ προήκατο τὸν τοῦ συμφέροντος λογισμὸν διὰ τὸ φαινόμενον αἰσχρόν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλοῦσι  
20 τὴν Γεράνειαν ἀμαχεὶ παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον. Ὡς μέντοι παρελθόντες ἐξαίφνης Πελλήνην κατέλαβον, οὐκέτ' ἦν ὁ αὐτὸς οὐδ' ἐμελλε διατρίβων και περιμένων ἀθροισθῆναι και συνελθεῖν εἰς ταῦτὸ πανταχόθεν τὴν δύναμιν, ἀλλ' εὐθύς ὠρμησε μετὰ τῶν παρόντων ἐπὶ  
25 τοὺς πολεμίους ἐν τῷ κρατεῖν ἀσθενεστάτους δι' ἀταξίαν και ὕβριν ὄντας. Ἄμα γὰρ τῷ παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρέντες ἐν ταῖς οἰκίαις ἦσαν, ἐξωθοῦντες ἀλλήλους και διαμαχόμενοι περὶ τῶν χρημάτων, ἡγεμόνες δὲ και λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας και  
30 τὰς θυγατέρας τῶν Πελληνέων περιδόντες ἤρπαζον, και τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιροῦντες ἐκείναις περιετίθεσαν τοῦ μηδένα λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τῷ κράνει δῆλον εἶναι

τὸν δεσπότην ἐκάστης. Οὕτω δὲ διακειμένοις αὐτοῖς  
καὶ ταῦτα πράττουσιν ἐξαίφνης ὁ Ἄρατος ἐπιπεσὼν  
προσηγγέλη. Καὶ γενομένης ἐκπλήξεως, οἷαν εἰκὸς ἐν  
ἀταξία τοιαύτῃ, πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον  
οἱ πρῶτοι περὶ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ προάστεια 5  
1042 συμπεσόντες ἔφευγον ἤδη νενικημένοι, καὶ κατεπίμ-  
πλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπάδην ἀπορίας τοὺς συν-  
ισταμένους καὶ προσβοηθοῦντας.

XXXII. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ ταράχῳ μία τῶν αἰχμαλώ-  
των Ἐπιγῆθους ἀνδρὸς ἐνδόξου θυγάτηρ, αὐτῇ δὲ κάλ- 10  
λει καὶ μεγέθει σώματος εὐπρεπῆς, ἔτυχε μὲν ἐν τῷ  
ἱερῷ καθεζομένη τῆς Ἀρτέμιδος, οὗ κατέστησεν αὐτὴν ὁ  
ἐπιλεκτάρχης ἐλὼν ἐαυτῷ καὶ περιθεὶς τὴν τριλοφίαν,  
ἄφνω δὲ ἐκδραμοῦσα πρὸς τὸν θόρυβον, ὡς ἔστη πρὸ  
τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ καὶ κατέβλεψεν εἰς τοὺς μαχομέ- 15  
νους ἄνωθεν ἔχουσα τὴν τριλοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πο-  
λίταις θέαμα σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπον ἐφάνη, καὶ  
τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὄραν δοκοῦσι φρίκην ἐνέβαλε  
καὶ θάμβος, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλκήν. Αὐτοὶ  
δὲ Πελληνεῖς λέγουσι τὸ βρέτας τῆς θεοῦ τὸν μὲν ἄλλον 20  
ἀποκείσθαι χρόνον ἄψαυστον, ὅταν δὲ κινήθην ὑπὸ τῆς  
ἱερείας ἐκφέρηται, μηδένα προσβλέπειν ἐναντίον, ἀλλ'  
ἀποτρέπεσθαι πάντας· οὐ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὄραμα  
φρικτὸν εἶναι καὶ χαλεπὸν, ἀλλὰ καὶ δένδρα ποιεῖν  
ἄφορα καὶ καρποὺς ἀπαμβλίσκειν, δι' ὧν ἂν κομίζεται. 25  
Τοῦτο δὴ τότε τὴν ἱερείαν ἐξενεγκάμενην καὶ τρέπουσαν  
αἰεὶ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντιπρόσωπον ἐκφρονας κατα-  
στῆσαι καὶ παρελέσθαι τὸν λογισμὸν. Ὁ δὲ Ἄρατος οὐ-  
δὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν εἶρηκε τοιοῦτον, ἀλλὰ φησι  
τρεψάμενος τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ φεύγουσι συνεισπεσῶν 30  
εἰς τὴν πόλιν ἐξελάσαι κατὰ κράτος, ἑπτακοσίους δὲ ἀπο-  
κτείνει. Τὸ δὲ ἔργον ἐν τοῖς μεγίστοις διεβοήθη, καὶ



Τιμάνθης ὁ ζωγράφος ἐποίησεν ἐμφαντικῶς τῇ διαθέσει τὴν μάχην ἔχουσαν.

XXXIII. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλῶν ἔθνων καὶ δυναστῶν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς συνισταμένων εὐθύς ὁ Ἄρατος ἐπραττε  
 5 φιλίαν πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς, καὶ Πανταλέοντι τῷ πλεῖστον Αἰτωλῶν δυναμένῳ συνεργῶ χρησάμενος οὐ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν τοῖς Ἀχαιοῖς πρὸς τοὺς Αἰτωλοὺς ἐποίησε. Τοὺς δὲ Ἀθηναίους σπουδάζων ἐλευθερωσάσαι διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τῶν  
 10 Ἀχαιῶν, ὅτι σπονδὰς πεποιημένων αὐτῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ ἀνοχὰς ἀγόντων ἐπεχείρησε τὸν Πειραιᾶ καταλαβεῖν. Αὐτὸς δὲ ἀρνούμενος ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν Ἐργίνον αἰτιᾶται, μεθ' οὗ τὰ περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον ἐπραξεν. Ἐκεῖνον γὰρ ἰδίᾳ τῷ Πει-  
 15 ραιεὶ προσβαλόντα καὶ τῆς κλίμακος συντριβείσης διωκόμενον ὀνομάζειν καὶ καλεῖν συνεχῶς Ἄρατον ὥσπερ παρόντα, καὶ διαφυγεῖν οὕτως ἔξαπατήσαντα τοὺς πολέμους. Οὐ μὴν δοκεῖ πιθανῶς ἀπολογεῖσθαι. Τὸν γὰρ Ἐργίνον, ἄνθρωπον ἰδιώτην καὶ Σύρον, ἀπ' οὐδενὸς  
 20 ἢν εἰκότος ἐπὶ νοῦν βαλέσθαι τὴν τηλικαύτην πράξιν, εἰ μὴ τὸν Ἄρατον εἶχεν ἡγεμόνα καὶ παρ' ἐκείνου τὴν δύναμιν καὶ τὸν καιρὸν εἰλήφει πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. Ἐδήλωσε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἄρατος οὐ δις οὐδὲ τρίς, ἀλλὰ πολλάκις, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, ἐπιχειρήσας τῷ Πειραιεὶ  
 25 καὶ πρὸς τὰς διαμαρτίας οὐκ ἀποκαμών, ἀλλὰ τῷ παρὰ μικρὸν ἄει καὶ σύννεγγυς ἀποσφάλλεσθαι τῶν ἐλπίδων πρὸς τὸ θαρρεῖν ἀνακαλούμενος. Ἄραξ δὲ καὶ τὸ σκέλος ἔσπασε διὰ τοῦ Θριασίου φεύγων· καὶ τομὰς ἔλαβε πολ-  
 30 ζόμενος ἐποιεῖτο τὰς στρατείας.

XXXIV. Ἀντιγόνου δὲ ἀποθανόντος καὶ Δημητρίου τὴν βασιλείαν παραλαβόντος ἔτι μᾶλλον ἐνέκειτο ταῖς

Ἀθήναις καὶ ὅλως κατεφρόνει τῶν Μακεδόνων. Διὸ καὶ κρατηθέντος αὐτοῦ μάχῃ περὶ Φυλακίαν ὑπὸ Βίδνους τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ καὶ λόγου γενομένου πολλοῦ 1043 μὲν, ὡς ἐάλωκε, πολλοῦ δὲ ὡς τέθνηκεν, ὁ μὲν τὸν Πειραιᾶ φρουρῶν Διογένους ἐπεμψεν ἐπιστολὴν εἰς Κόρινθον ἐξίστασθαι τῆς πόλεως κελεύων τοὺς Ἀχαιοὺς, ἐπειδὴ Ἄρατος ἀπέθανεν· ἔτυχε δὲ τῶν γραμμάτων κομισθέντων παρῶν αὐτὸς ἐν Κορίνθῳ, καὶ διατριβὴν οἱ τοῦ Διογένους καὶ γέλωτα πολὺν παρασχόντες ἀπηλλάγησαν. Αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ Μακεδονίας ναῦν ἐπεμψεν, ἐφ' ἧς κοιμισθήσεται πρὸς αὐτὸν ὁ Ἄρατος δεδεμένος. Πᾶσαν δὲ Ἀθηναῖοι κουφότητα κολακειᾶς τῆς πρὸς Μακεδόνας ὑπερβάλλοντες ἐστεφανηφόρησαν, ὅτε πρῶτον ἠγγέλθη τεθνηκώς. Διὸ καὶ πρὸς ὄργην εὐθύς ἐκστρατεύσας ἐπ' αὐτοὺς ἄχρι τῆς Ἀκαδημείας προῆλθεν· 15 εἶτα πεισθεὶς οὐδὲν ἠδίκησεν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι συμφρονήσαντες αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν, ἐπεὶ Δημητρίου τελευτήσαντος ὤρμησαν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἐκείνον ἐκάλουν. Οὗ δέ, καίπερ ἑτέρου μὲν ἄρχοντος τότε τῶν Ἀχαιῶν, αὐτὸς δὲ ἀρρωστία μακροῦ κλινήρης ὑπάρχων, ὅμως ἐν 20 φορεῖω κομιζόμενος ὑπήντησε τῇ πόλει πρὸς τὴν χρεῖαν, καὶ τὸν ἐπὶ τῆς φρουρᾶς Διογένη συνέπεισεν ἀποδοῦναι τὸν τε Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸ Σούνιον τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ταλάντοις, ἃν αὐτὸς ὁ Ἄρατος εἰκοσι τῇ πόλει συνεβάλετο. Προσεχώρησαν δ' εὐθύς Αἰγινῆται καὶ Ἐρμιονεῖς τοῖς Ἀχαιοῖς, ἧ τε πλείστη τῆς Ἀρκαδίας αὐτοῖς συντέλει. Καὶ Μακεδόνων μὲν ἀσχόλων ὄντων διὰ τινὰς προσοίκους καὶ ὁμόρους πολέμους, Αἰτωλῶν δὲ συμμαχοῦντων, ἐπίδοσιν μεγάλην ἢ τῶν Ἀχαιῶν ἐλάμβανε 30 δύναμις.

XXXV. Ὁ δὲ Ἄρατος ἐξεργαζόμενος τὴν παλαιὰν

ὑπόθεσιν, καὶ δυσανασχετῶν τὴν ἐν Ἄργει τυραννίδα  
 γειννῶσαν αὐτοῖς, ἐπειθε πέμπων τὸν Ἀριστόμαχον εἰς  
 μέσον θείναι καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν  
 καὶ ζηλώσαντα Λυδίαδην ἔθνους τηλικούτου μετ' εὐ-  
 5 φημίας καὶ τιμῆς στρατηγὸν εἶναι μᾶλλον ἢ μιᾶς πόλεως  
 κινδυνεύοντα καὶ μισούμενον τύραννον. Ἐπακούσαν-  
 τος δὲ τοῦ Ἀριστομάχου καὶ κελεύσαντος αὐτῷ πεντή-  
 κοντα τάλαντα πέμψαι τὸν Ἄρατον, ὅπως ἀπαλλάξῃ καὶ  
 διαλύσῃται τοὺς παρ' αὐτῷ στρατευομένους, καὶ τῶν  
 10 χρημάτων ποριζομένων, ὁ Λυδίαδης ἔτι στρατηγῶν καὶ  
 φιλοτιμούμενος ἴδιον αὐτοῦ πολίτευμα τοῦτο πρὸς τοὺς  
 Ἀχαιοὺς γενέσθαι τοῦ μὲν Ἀράτου κατηγόρει πρὸς  
 Ἀριστόμαχον ὡς δυσμενῶς καὶ ἀδιαλλάκτως ἀεὶ πρὸς  
 τοὺς τυράννους ἔχοντας, αὐτῷ δὲ πείσας τὴν πράξιν ἐπι-  
 15 τρέψαι προσήγαγε τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἄνθρωπον. Ἐνθα  
 δὴ μάλιστα φανερὰν ἐποίησαν οἱ σύεδροι τῶν Ἀχαιῶν  
 τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὐνοίαν καὶ πίστιν. Ἀντειπόν-  
 τος μὲν γὰρ αὐτοῦ δι' ὄργην ἀπήλασαν τοὺς περὶ τὸν  
 Ἀριστόμαχον· ἐπεὶ δὲ συμπεισθεὶς πάλιν αὐτὸς ἤρξατο  
 20 περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι παρῶν, πάντα ταχέως καὶ προ-  
 θύμως ἐψηφίσαντο, καὶ προσεδέξαντο μὲν τοὺς Ἀργεῖους  
 καὶ Φλιασίους εἰς τὴν πολιτείαν, ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον καὶ  
 τὸν Ἀριστόμαχον εἶλοντο στρατηγόν. Ὁ δὲ εὐήμερῶν  
 παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ βουλόμενος εἰς τὴν Λακωνικὴν  
 25 ἐμβαλεῖν ἐκάλει τὸν Ἄρατον ἐξ Ἀθηνῶν. Ὁ δὲ ἔγραφε  
 μὲν αὐτῷ τὴν στρατείαν ἀπαγορεύων [καὶ] τῷ Κλεομένει  
 θράσος ἔχοντι καὶ παραβόλως αὐξανομένῳ συμπλέκεσθαι  
 τοὺς Ἀχαιοὺς μὴ βουλόμενος, ὠρμημένον δὲ πάντως  
 ἐπήκουσε καὶ παρῶν συνεστράτευεν. Ὅτε δὴ καὶ κω-  
 30 λύσας περὶ τὸ Παλλάντιον τοῦ Κλεομένου ἐπιφανέντος  
 αὐτοῖς μάχην συνάψαι τὸν Ἀριστόμαχον ὑπὸ Λυδίαδου  
 κατηγορήθη, καὶ περὶ τῆς στρατηγίας εἰς ἀγῶνα καὶ

ἀντιπαραγγέλλαν αὐτῷ καταστάς ἐκράτησε τῇ χειροτονίᾳ  
καὶ τὸ δωδέκατον ἤρθε στρατηγός.

XXXVI. Ἐν ταύτῃ τῇ στρατηγίᾳ περὶ τὸ Λύκαιον  
1044 ἤττηθεις ὑπὸ τοῦ Κλεομένουσ ἐφυγε· καὶ πλανηθεὶς  
νυκτὸς ἔδοξε μὲν τεθνάναι καὶ πάλιν οὗτος ὁ λόγος κατ' 5  
αὐτοῦ πολὺς ἐξεφοίτησεν εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀνασωθεὶς  
δὲ καὶ τοὺς στρατιώτας συναγαγὼν οὐκ ἠγάπησεν ἀσφα-  
λῶς ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἄριστα τῷ καιρῷ χρησάμενος οὐδε-  
νὸς προσδοκῶντος οὐδὲ συλλογιζομένου τὸ μέλλον ἐξ-  
αίφνης ἐπέπεσε Μαντινεῦσι συμμαχοῖσι οὔσι τοῦ Κλεο- 10  
μένουσ· καὶ τὴν πόλιν ἐλὼν φρουρὰν ἐνέβαλε καὶ τοὺς  
μετοίκους πόλιτας ἐποίησεν αὐτῶν, καὶ μόνος ἂ νικῶν-  
τες οὐκ ἂν φασίως ἔσχον ἐκτήσατο νευικημένοισ τοῖς  
Ἀχαιοῖσ. Αὐτίδισ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Μεγάλῃν  
πόλιν στρατευσάντων βοηθήσας ὤκνει μὲν ἀψιμαχοῦντι 15  
τῷ Κλεομένει λαβὴν παρασχεῖν καὶ τοῖς Μεγαλοπολίταισ  
βιαζομένοισ ἀντεῖχεν, οὔτε ἄλλωσ πρὸς τὰσ κατὰ στόμα  
μάχασ εὐ πεφυκῶσ καὶ τότε λειπόμενός τε πλήθει καὶ  
πρὸς ἄνδρα τολμητῆν καὶ νέον ἤδη παρακμάζουσι τῷ  
θυμῷ καὶ κεκολασμένη τῇ φιλοτιμίᾳ σύνεστηκῶσ, καὶ 20  
νομίζων ἦν διὰ τοῦ τολμᾶν ἐκεῖνος ἐξ οὐχ ὑπαρχόντων  
ἐκτᾶτο δόξαν αὐτῷ κεκτημένῳ φυλακτέον εἶναι διὰ τῆσ  
εὐλαβείασ·

XXXVII. οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν ψιλῶν ἐκδραμόντων καὶ  
ᾤσαμένων τοὺς Σπαρτιάτας ἄχρι τοῦ στρατοπέδου καὶ 25  
περὶ τὰσ σκηνασ διασπαρέντων, ὁ μὲν Ἄρατος οὐδ' ὡσ  
ἐπήγαγεν, ἀλλ' ἐν μέσῳ λαβὼν χαράδραν ἐπέστησε καὶ  
κατεκώλυσε διαβῆναι τοὺς ὀπλίτας· ὁ δὲ Λυδιδάδης πε-  
ριπαθῶν πρὸς τὰ γιγνόμενα καὶ τὸν Ἄρατον κακίζων  
ἀνεκαλεῖτο τοὺς ἰππεῖσ ὡσ αὐτόν, ἀξιώων ἐπιφανῆναι τοῖσ 30  
διώκουσι καὶ μὴ προέσθαι τὸ νίκημα μηδὲ ἐγκαταλιπεῖν  
αὐτόν ὑπὲρ τῆσ πατρίδου ἀγωνιζόμενον. Πολλῶν δὲ

συστραφέντων καὶ ἀγαθῶν ἐπιρρωσθεῖς ἐνέβαλε τῷ δε-  
 ξιῷ τῶν πολεμίων καὶ τρεψάμενος ἐδίωκεν, ὑπὸ θυμοῦ  
 καὶ φιλοτιμίας ἀταμιεύτως ἐπισπασθεῖς εἰς χωρία σκο-  
 5 λιά καὶ μεστὰ δένδρων πεφυτευμένων καὶ τάφρων πλα-  
 τειῶν, ἐν οἷς ἐπιθεμένου τοῦ Κλεομένου ἐπεσε λαμ-  
 πρῶς ἀγωνισάμενος τὸν κάλλιστον τῶν ἀγῶνων ἐπὶ θύ-  
 ραις τῆς πατρίδος. Οἱ δ' ἄλλοι φεύγοντες εἰς τὴν φά-  
 λαγγα καὶ συνταράξαντες τοὺς ὀπλίτας ὅλον τὸ στρα-  
 τευμα τῆς ἡττης ἐνέπλησαν. Αἰτίαν δὲ μεγάλην ὁ Ἄρα-  
 10 τος ἔλαβε δόξας προέσθαι τὸν Λυδιδάδην· καὶ βιασθεῖς  
 ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀπερχομένων πρὸς ὄργην ἠκολούθη-  
 σεν αὐτοῖς εἰς Αἴγιον. Ἐκεῖ δὲ συνελθόντες ἐψηφίσαντο  
 μὴ διδόναι χρήματα αὐτῷ μηδὲ μισθοφόρους τρέφειν,  
 ἀλλ' αὐτῷ πορῖζειν, εἰ θεοίτο πολεμεῖν.

15 XXXVIII. Οὕτω δὲ προπηλακισθεῖς ἐβουλεύσατο  
 μὲν εὐθύς ἀποθέσθαι τὴν σφραγίδα καὶ τὴν στρατηγίαν  
 ἀφείναι, λογισμῷ δὲ χρησάμενος τότε μὲν ὑπέμεινε, καὶ  
 πρὸς Ὀρχομενὸν ἐξαγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς μάχην ἔθετο  
 πρὸς Μεγιστόνουν τὸν Κλεομένου πατρῶν, ἐν ἣ  
 20 κρατήσας τριακοσίους μὲν ἀπέκτεινε, ζῶντα δὲ τὸν Με-  
 γιστόνουν συνέλαβεν. Εἰλωθῶς δὲ στρατηγεῖν παρ' ἐνι-  
 αυτόν, ὡς ἢ τάξις αὐτῷ περιῆλθε, καλούμενος ἐξωμό-  
 σατο, καὶ Τιμόξενος ἠρέθη στρατηγός. Ἐδόκει δὲ ἢ μὲν  
 πρὸς τοὺς ὄχλους ὄργῃ πρόφασις εἶναι λεγομένη τῆς  
 25 ἐξωμοσίας ἀπίθανος, αἰτία δ' ἀληθῆς τὰ περιεστῶτα  
 τοὺς Ἀχαιοὺς, οὐκ ἐθ' ὡς πρότερον ἀτρέμα καὶ σκέδην  
 τοῦ Κλεομένου ἐπιβαίνοντες οὐδ' ἐμπλεκομένου ταῖς  
 πολιτικαῖς ἀρχαῖς, ἀλλ' ἐπεὶ τοὺς ἐφόρους ἀποκτείνας  
 καὶ τὴν χώραν ἀναδασάμενος καὶ πολλοὺς τῶν μετοι-  
 30 κων ἐμβαλὼν εἰς τὴν πολιτείαν ἔσχεν ἰσχὺν ἀνυπεύθυ-  
 νον, εὐθύς ἐπικειμένον τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τῆς ἡγεμονίας  
 ἑαυτὸν ἀξιοῦντος. Διὸ καὶ μέμφονται τὸν Ἄρατον ἐν

σάλῳ μεγάλῳ καὶ χειμῶνι τῶν πραγμάτων φερομένων  
 145 ὥσπερ κυβερνήτην ἀφέντα καὶ προέμενον ἕτερον τοὺς  
 οἰακας, ὅτε καλῶς εἶχε καὶ ἀκόντων ἐπιστάντα σώζειν  
 τὸ κοινόν· [εἰ δ' \*] ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ τὴν δύ-  
 ναμιν τῶν Ἀχαιῶν, εἶξαι τῷ Κλεομένει καὶ μὴ πάλιν 5  
 τὴν Πελοπόννησον ἐβαρβαρῶσαι φρουραῖς Μακεδό-  
 νων, μηδὲ πληρῶσαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν  
 ὄπλων καὶ Γαλατικῶν, μηδὲ οὓς αὐτὸς ἐν ταῖς πράξεσι  
 καταστρατηγῶν καὶ καταπολιτευόμενος, ἐν δὲ τοῖς ὑπο-  
 μνήμασι λοιδορῶν διετέλει, τούτους ἐπάγεσθαι δεσπό- 10  
 τας ταῖς πόλεις συμμάχους ὑποκοριζόμενον. Εἰ δὲ  
 Κλεομένης ἦν, λεγέσθω γὰρ οὕτως, παράνομος καὶ τυ-  
 ραννικός, ἀλλ' Ἡρακλεῖδαι πατέρες αὐτῷ καὶ Σπάρτη  
 πατρίς, ἧς τὸν ἀφανέστατον ἄξιον ἀντὶ τοῦ πρώτου  
 Μακεδόνων ἡγεμόνα ποιέσθαι τοὺς ἐν τινι λόγῳ τὴν 15  
 Ἑλληνικὴν τιθεμένους εὐγένειαν. Καίτοι Κλεομένης  
 ἦτει τὴν ἀρχὴν παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς πολλὰ ποιήσων  
 ἀγαθὰ τὰς πόλεις ἀντὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς προσηγορίας  
 ἐκείνης, Ἀντίγονος δὲ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν  
 αὐτοκράτωρ ἡγεμῶν ἀναγορευθεὶς οὐχ ὑπήκουσε πρὶν 20  
 τὸν μισθὸν αὐτῷ τῆς ἡγεμονίας ὁμολογηθῆναι τὸν Ἀκρο-  
 κόρινθον, ἀτεχνῶς τὸν Λισώπου μιμησάμενος κυνηγόν.  
 Οὐ γὰρ πρότερον ἐπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς δεομένοις καὶ ὑπο-  
 βάλλουσιν αὐτοὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν καὶ τῶν ψηφι-  
 σμάτων ἢ τῇ φρουρᾷ καὶ τοῖς ὁμήροις ὥσπερ χαλινου- 25  
 μένους ἀνασχέσθαι. Καίτοι πᾶσαν ὁ Ἄρατος ἀφίησι  
 φωνὴν ἀπολογιζόμενος τὴν ἀνάγκην. Ὁ Πολύβιος δὲ  
 αὐτὸν ἐκ πολλοῦ φησι καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης ὑποφώμε-  
 νον τὸ θράσος τὸ τοῦ Κλεομένου κρύφα τῷ Ἀντιγόνῳ  
 διαλέγεσθαι καὶ τοὺς Μεγαλοπολίτας προκαθεῖναι δεο- 30  
 μένους Ἀχαιῶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντίγονον. Οὗτοι  
 γὰρ ἐπιέζοντο τῷ πολέμῳ μάλιστα συνεχῶς ἄγοντος αὐ-

τοὺς καὶ φέροντος τοῦ Κλεομένου. Ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἰστορεῖ περὶ τούτων, ᾧ μὴ τοῦ Πολυβίου μαρτυροῦντος οὐκ ἔστι τι πιστεύειν ἄξιον ἦν. Ἐνθουσιᾶ γάρ, ὅταν ἄφηται τοῦ Κλεομένου, ὑπὲρ εὐνοίας, καὶ καθάπερ ἐν δίκῃ τῇ ἱστορίᾳ τῇ μὲν ἀντιδικῶν διατελεῖ, τῇ δὲ συναγορεύων.

XXXIX. Ἀπέβαλον δ' οὖν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Μαντινείαν, πάλιν ἐλόντος αὐτὴν τοῦ Κλεομένου, καὶ μάχῃ μεγάλη περὶ τὸ Ἐκατόμβαιον ἠττηθέντες οὕτω κατεπλάγησαν, ὥστε πέμπειν εὐθύς ἐφ' ἡγεμονίᾳ τὸν Κλεομένην καλοῦντες εἰς Ἄργος. Ὁ δὲ Ἄρατος ὡς ἦσθετο βαδίζοντα καὶ περὶ Λέρναν ὄντα μετὰ τῆς δυνάμεως, φοβηθεὶς ἀπέστειλε πρέσβεις τοὺς ἀξιοῦντας ὡς παρὰ φίλους καὶ συμμάχους αὐτὸν ἦκειν μετὰ τριακοσίῳ· εἰ δὲ ἀπιστεῖ, λαβεῖν ὀμήρους. Ταῦτα ὕβριν εἶναι καὶ χλευασμὸν αὐτοῦ φήσας ὁ Κλεομένης ἀνέξεν, ἐπιστολὴν γράψας τοῖς Ἀχαιοῖς ἐγκλήματα πολλὰ κατὰ τοῦ Ἄρατου καὶ διαβολὰς ἔχουσαν. Ἐγραφε δὲ κάκεινος ἐπιστολὰς κατὰ τοῦ Κλεομένου· καὶ ἐφέροντο λοιδοροῖαι καὶ βλασφημίαι μέχρι γάμων καὶ γυναικῶν ἀλλήλους κακῶς λεγόντων. Ἐκ τούτου κήρυκα πέμψας ὁ Κλεομένης πόλεμον προερούντα τοῖς Ἀχαιοῖς, μικροῦ μὲν ἔλαθε τὴν Σικυωνίων πόλιν ἀρπάσας διὰ προδοσίας, ἔγγυθεν δὲ ἀποτραπείς Πελλήνην προσέβαλε καὶ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἐκπεσόντος ἔσχε τὴν πόλιν. Ὀλίγω δὲ ὕστερον καὶ Φενεὸν ἔλαβε καὶ Πεντέλειον. Εἰτ' εὐθύς Ἀργεῖοι προσεχώρησαν αὐτῷ καὶ Φλιάσιοι φρουρὰν ἐδέξαντο· καὶ ὅπως οὐδὲν ἐτι τῶν ἐπικτητῶν βέβαιον ἦν τοῖς Ἀχαιοῖς, ἀλλὰ θόρυβος πολὺς ἄφνω περιειστήκει τὸν Ἄρατον ὁρῶντα τὴν Πελοπόννησον κραδαινομένην καὶ τὰς πόλεις ἐξανισταμένας ὑπὸ τῶν νεωτεριζόντων πανταχόθεν.

XL. Ἦτρήμει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ ἔστεργεν ἐπὶ τοῖς πα-  
 1046 ροῦσιν, ἀλλὰ καὶ Σικυωνίων αὐτῶν καὶ Κορινθίων ἐγέ-  
 νοντο πολλοὶ καταφανεῖς διειλεγμένοι τῷ Κλεομένει καὶ  
 πάλαι πρὸς τὸ κοινὸν ἰδίῳν ἐπιθυμία δυναστειῶν ὑπού-  
 λως ἔχοντες. Ἐπὶ τούτους ἐξουσίαν ἀνυπεύθυνον ὁ 5  
 Ἄρατος λαβὼν τοὺς μὲν ἐν Σικυῶνι διεφθαρμένους ἀπέ-  
 κτεινε, τοὺς δὲ ἐν Κορίνθῳ πειρώμενος ἀναζητεῖν καὶ  
 κολάζειν ἐξηγγράεινε τὸ πλῆθος ἤδη νοσοῦν καὶ βαρυ-  
 νόμενον τὴν ὑπὸ τοῖς Ἀχαιοῖς πολιτείαν. Συνδραμόν-  
 τες οὖν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν μετεπέμποντο τὸν 10  
 Ἄρατον, ἀνελεῖν ἢ συλλαβεῖν πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἐγνω-  
 κότες. Ὁ δὲ ἦκε μὲν αὐτὸς ἐφελκόμενος τὸν ἵππον ὡς  
 οὐκ ἀπιστῶν οὐδὲ ὑποπτέων, ἀναπηδησάντων δὲ πολ-  
 λῶν καὶ λοιδορουμένων αὐτῷ καὶ κατηγορούντων εὖ  
 15 πῶς καθεστῶτι τῷ προσώπῳ καὶ τῷ λόγῳ πρῶτος ἐκέ-  
 λευε καθίσει καὶ μὴ βοᾶν ἀτάκτως ἐστῶτας, ἀλλὰ καὶ  
 τοὺς περὶ θύρας ὄντας εἰσω παριέναι· καὶ ταῦθ' ἅμα  
 λέγων ὑπέξῃε βάδην ὡς παραδώσων τιμὴ τὸν ἵππον.  
 Οὕτως δὲ ὑπεκδύς καὶ τοῖς ὑπαντῶσι τῶν Κορινθίων  
 ἀθορύβως διαλεγόμενος καὶ κελεύων πρὸς τὸ Ἀπολλώ- 20  
 νιον βαδίξειν, ὡς ἔλαθε πλησίον τῆς ἄκρας γενόμενος,  
 ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ Κλεοπάτρῳ τῷ ἄρχοντι  
 τῆς φρουρᾶς διακελευσάμενος ἐγκρατῶς φυλάττειν  
 ἀφίππευσεν εἰς Σικυῶνα, τριάκοντα μὲν αὐτῷ στρα-  
 τιωτῶν ἐπομένων, τῶν δὲ ἄλλων ἐγκαταλιπόντων καὶ 25  
 διαρρυσάντων. Αἰσθόμενοι δ' οἱ Κορίνθιοι μετ' ὀλίγον  
 τὴν ἀπόδρασιν αὐτοῦ καὶ διώξαντες, ὡς οὐ κατέλαβον,  
 μετεπέψαντο τὸν Κλεομένη καὶ παρέδωσαν τὴν πόλιν  
 οὐδὲν οἰομένῳ λαμβάνειν παρ' αὐτῶν τοσοῦτον, ὅσον  
 διήμαρτεν ἀφέντων Ἄρατον. Οὗτος μὲν οὖν, προσγε- 30  
 νομένων αὐτῷ τῶν τὴν λεγομένην Ἀκτὴν κατοικούντων



καὶ τὰς πόλεις ἐγχειρισάντων, ἀπεσταύρου καὶ περιε-  
τείχιζε τὸν Ἀκροκόρινθον.

XLI. Τῷ δὲ Ἀράτῳ συνῆλθον εἰς Σικυῶνα τῶν  
Ἀχαιῶν οἱ πολλοί· καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἠρώθη στρα-  
5 τηγὸς αὐτοκράτωρ. Καὶ περιεστήσατο φρουρὰν ἐκ τῶν  
ἑαυτοῦ πολιτῶν, τριάκοντα μὲν ἔτη καὶ τρία πεπολιτευ-  
μένος ἐν τοῖς Ἀχαιοῖς, πεπρωτενικῶς δὲ καὶ δυνάμει καὶ  
δόξῃ τῶν Ἑλλήνων, τότε δὲ ἔρημος καὶ ἄπορος συντε-  
τριμμένος, ὥσπερ ἐπὶ ναυαγίου τῆς πατρίδος ἐν το-  
10 σούτῳ σάλῳ καὶ κινδύνῳ διαφερόμενος. Καὶ γὰρ Αἴ-  
τωλοι θεομένου βοηθεῖν ἀκείπαντο, καὶ τὴν Ἀθηναίων  
πόλιν χάριτι τοῦ Ἀράτου πρόθυμον οὔσαν οἱ περὶ Εὐ-  
ρυκλείδην καὶ Μικίωνα διεκώλυσαν. ὄντων δὲ τῷ Ἀρά-  
τῳ καὶ χρημάτων ἐν Κορίνθῳ καὶ οἰκίας, ὁ Κλεομένης  
15 ἦψατο μὲν οὐδενὸς οὐδὲ ἄλλον εἶασε, μεταπεμφάμενος  
δὲ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς διοικητὰς ἐκέλευε πάντα  
ποιεῖν καὶ φυλάσσειν ὡς Ἀράτῳ λόγον ὑπέξοντας· ἰδίᾳ  
δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπεμψε Τρίπυλον καὶ πάλιν Μεγιστό-  
νον τὸν πατρῶν ὑπισχνούμενος ἄλλα τε πολλὰ καὶ  
20 δῶδεκα τάλαντα σύνταξιν ἐνιαύσιον, ὑπερβαλλόμενος  
τῷ ἡμίσει Πτολεμαίου· ἐκεῖνος γὰρ ἔξ τάλαντα τῷ Ἀρά-  
τῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἀπέστελλεν. Ἠξίου δὲ τῶν Ἀχαιῶν  
ἠγεμῶν ἀναγορευθῆναι καὶ κοινῇ μετ' αὐτῶν φυλάσ-  
σειν τὸν Ἀκροκόρινθον. Τοῦ δὲ Ἀράτου φήσαντος, ὡς  
25 οὐκ ἔχοι τὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ὑπ' αὐτῶν ἔχοιτο, καὶ  
κατειρωνεύσασθαι δόξαντος, ἐμβαλὼν εὐθύς τὴν Σι-  
κυωνίαν ἐπόρθει καὶ κατέφθειρε καὶ προσεκάθητο τῇ  
πόλει τρεῖς μῆνας, ἐγκαρτεροῦντος τοῦ Ἀράτου καὶ  
διαποροῦντος, εἰ δέξεται τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τῷ παρα-  
30 δοῦναι τὸν Ἀκροκόρινθον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐβούλετο  
βοηθεῖν.

XLII. Οἱ μὲν οὖν Ἀχαιοὶ συνεληλυθότες εἰς Αἴγιον

ἐκεῖ τὸν Ἄρατον ἐκάλουν. Ἦν δὲ κίνδυνος τοῦ Κλεο-  
 μένους πρὸς τῇ πόλει στρατοπεδεύοντος διελθεῖν. Καὶ  
 1047 κατεῖχον οἱ πολλοὶ δεόμενοι καὶ προήσασθαι τὸ σῶμα  
 τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὄντων οὐ φάσκοντες· ἐξήρτηντο  
 δὲ αὐτοῦ καὶ γυναῖκες ἤδη καὶ παῖδες ὥσπερ πατὴρ 5  
 κοινῶ καὶ σωτῆρος περιεχόμενοι καὶ δακρύνοντες. Οὐ  
 μὴν ἀλλὰ θαρρύνας καὶ παραμυθησάμενος αὐτούς ἐξίπ-  
 πευσεν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἔχων δέκα φίλους καὶ τὸν  
 υἱὸν ἤδη νεανίαν ὄντα· καὶ παρορμούντων ἐκεῖ πλοίων  
 ἐπιβάντες εἰς Αἴγιον παρεκομίσθησαν ἐπὶ τὴν ἐκκλη- 10  
 σίαν, ἐν ἣ καλεῖν τὸν Ἀντίγονον ἐψηφίσαντο καὶ πα-  
 ραδιδόναι τὸν Ἀκροκόρινθον. Ἐπεμψε δὲ καὶ τὸν υἱὸν  
 Ἄρατος πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ὁμήρων. Ἐφ' οἷς  
 οἱ Κορίνθιοι χαλεπῶς φέροντες τὰ τε χρήματα διήρπα-  
 σαν αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκίαν τῷ Κλεομένει δωρεὰν ἔδωκαν. 15

XLIII. Τοῦ δ' Ἀντιγόνου προσιόντος ἤδη μετὰ τῆς  
 δυνάμεως (ἦγε δὲ πεζοὺς δισμυρίους Μακεδόνας, ἰπ-  
 πεῖς δὲ χιλίους καὶ τριακοσίους) ἀπήντα μετὰ τῶν δη-  
 μιουργῶν ὁ Ἄρατος αὐτῷ κατὰ θάλατταν εἰς Πηγάς,  
 λαθῶν τοὺς πολεμίους, οὐ πάνυ τι θαρρῶν τὸν Ἀντί- 20  
 γονον οὐδὲ πιστεύων τοῖς Μακεδόσιν. Ἦιδει γὰρ ἠν-  
 ξημένον ἑαυτὸν ἐξ ὧν ἐκείνουσ κακῶς ἐποίησε καὶ πρῶ-  
 την εἰληφότα μεγίστην ὑπόθεσιν τῆς πολιτείας τὴν πρὸς  
 Ἀντίγονον τὸν παλαιὸν ἐχθραν. Ἀλλὰ ὀρῶν ἀπαραί-  
 τητον ἐπικειμένην ἀνάγκην καὶ τὸν καιρὸν, ᾧ δουλεύ- 25  
 ουσιν οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, ἐχώρει πρὸς τὸ δεινόν. Ὁ δὲ  
 Ἀντίγονος, ὥς τις αὐτῷ προσιόντα τὸν Ἄρατον ἔφρασε,  
 τοὺς μὲν ἄλλους ἡσπάσατο μετρίως καὶ κοινῶς, ἐκείνον  
 δὲ καὶ περὶ τὴν πρώτην ἀπάντησιν ἐδέξατο τῇ τιμῇ πε-  
 ριττῶς, καὶ τὰλλα πειρώμενος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ νοῦν 30  
 ἔχοντος ἐνδοτέρω τῆς χειρὸς προσηγάγετο. Καὶ γὰρ ἦν  
 ὁ Ἄρατος οὐ μόνον ἐν πράγμασι μεγάλοις ἀφέλιμος,

ἀλλὰ καὶ σχολάζοντι βασιλεῖ συγγενέσθαι παρ' ὄντι-  
 οῦν ἐπίχαρις. Διὸ, καίπερ ὦν νέος ὁ Ἀντίγονος, ὡς  
 κατενόησε τὴν φύσιν τοῦ ἀνδρὸς μηδὲν ἀργὸν εἰς φι-  
 λίαν βασιλικὴν οὔσαν, οὐ μόνον Ἀχαιῶν, ἀλλὰ καὶ Μα-  
 5 κεδόνων τῶν σὺν αὐτῷ πάντα χρώμενος ἐκείνῳ διετέ-  
 λει· καὶ τὸ σημεῖον ἀπέβαινε, ὡς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἱερῶν  
 ἔδειξε. Λέγεται γὰρ οὐκ πρό πολλοῦ θύοντι τῷ Ἀράτῳ  
 δύο χολὰς ἐν ἤκατι φανῆναι μιᾷ πιμελῇ περιεχομένης·  
 καὶ τὸν μάντιν εἶπειν, ὡς ταχὺ πρὸς τὰ ἐχθίστα καὶ πο-  
 10 λεμιώτατα σύνεισιν εἰς ἄκραν φιλίαν. Τότε μὲν οὖν  
 παρήνευκε τὸ ῥηθὲν, οὐδὲ ἄλλως πολὺ νέμων πίστεως  
 ἱεροῖς καὶ μαντεύμασιν, ἀλλὰ τῷ λογισμῷ χρώμενος.  
 Ἐπεὶ δὲ ὕστερον εὐχωροῦντι τῷ πολέμῳ συναγαγὼν ὁ  
 Ἀντίγονος ἐστίασιν ἐν Κορίνθῳ καὶ πολλοὺς ὑποδεχό-  
 15 μενος τὸν Ἄρατον ἐπάνω κατέκλινεν ἑαυτοῦ, καὶ μετὰ  
 μικρὸν αἰτήσας περιβόλαιον ἠρώτησεν, εἰ δοκεῖ κάκεινῳ  
 ψῦχος εἶναι, τοῦ δὲ καὶ πάνυ ῥιγοῦν φήσαντος, ἐκέ-  
 λευσε προσχωρεῖν ἐγγυτέρῳ καὶ δάπιδος κομισθεΐσης  
 ἀμφοτέρους ὁμοῦ περιέβαλον οἱ παῖδες, τότε δὴ τὸν  
 20 Ἄρατον ἀναμνησθέντα τῶν ἱερῶν ἐκείνων γέλως ἔλαβε,  
 καὶ διηγείτο τῷ βασιλεῖ τὸ σημεῖον καὶ τὴν προαγόρευ-  
 σιν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπράχθη χρόνοις ὕστερον.

XLIV. Ἐν δὲ ταῖς Πηγαῖς δόντες καὶ λαβόντες ὄρ-  
 κους εὐθύς ἐβάδιζον ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Καὶ περὶ τὴν  
 25 πόλιν ἀγῶνες ἦσαν, εὐπεφραγμένου τοῦ Κλεομένου  
 καὶ τῶν Κορινθίων ἀμυνομένων προθύμως. Ἐν τούτῳ  
 δὲ Ἀριστοτέλης ὁ Ἀργεῖος φίλος ὦν Ἀράτου διαπέμπε-  
 ται κρύφα πρὸς αὐτόν, ὡς ἀποστήσων τὴν πόλιν, εἰ  
 στρατιώτας ἐκεῖνος ἔχων ἔλθοι. Τοῦ δὲ Ἀράτου φρά-  
 30 σαντος τῷ Ἀντιγόνῳ καὶ μετὰ χιλίων καὶ πεντακοσίων  
 εἰς Ἐπίδαυρον ἐξ Ἴσθμοῦ πλοίοις κομιζομένου κατὰ τά-  
 χος, οἱ μὲν Ἀργεῖοι προεξαναστάντες ἐπέθεντο τοῖς τοῦ 1048

Κλεομένους καὶ κατέκλεισαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὁ δὲ Κλεομένης πυθόμενος ταῦτα καὶ δείσας, μὴ κατασχόν-  
τες οἱ πολέμιοι τὸ Ἄργος ἀποκόψωσιν αὐτὸν τῆς οἰκαδὲ  
σωτηρίας, ἐκλιπῶν τὸν Ἀροκόρινθον ἐτι νυκτὸς ἐβοή-  
θει. Καὶ παρελθὼν μὲν εἰς Ἄργος ἐφθῆ καὶ τροπὴν 5  
τινα τῶν πολεμίων ἐποίησεν, ὀλίγῳ δὲ ὕστερον Ἀράτου  
προσφερομένου καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιφαινομένου μετὰ  
τῆς δυνάμεως ἀπεχώρησεν εἰς Μαντίνειαν. Ἐκ τούτου  
τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς πάλιν αἱ πόλεις ἅπασαι προσεχώρησαν,  
Ἀντίγονος δὲ τὸν Ἀροκόρινθον παρέλαβεν, Ἄρατος 10  
δὲ στρατηγὸς αἰρεθεὶς ὑπ' Ἀργείων ἐπεισεν αὐτοὺς Ἀν-  
τιγόνῳ τὰ τε τῶν τυράννων καὶ τὰ τῶν προδοτῶν χρή-  
ματα δωρεὰν δοῦναι. Τὸν δὲ Ἀριστόμαχον ἐν Κεγχρε-  
αῖς στρεβλώσαντες κατεπόντισαν, ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα  
κακῶς ἤκουσεν ὁ Ἄρατος, ὡς ἄνθρωπον οὐ πονηρόν, 15  
ἀλλὰ καὶ κεχημένον ἐκείνῳ καὶ πεπεισμένον ἀφείναι  
τὴν ἀρχὴν καὶ προσαγαγεῖν τοῖς Ἀχαιοῖς τὴν πόλιν ὅμως  
περιδὼν παρανόμως ἀπολλύμενον.

XLV. Ἦδη δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐκείνῳ τὰς αἰτίας ἐπέ-  
φερον, οἷον ὅτι τὴν μὲν Κορινθίων πόλιν Ἀντιγόνῳ 20  
δωρεὰν ἔδωκαν, ὥσπερ κώμην τὴν τυχοῦσαν, τὸν Ὀρ-  
χομενὸν δὲ συνεχώρησαν αὐτῷ διαρπάσαντι φρουρὰν  
ἐμβαλεῖν Μακεδονικὴν, ἐψηφίσαντο δὲ ἄλλῳ μὴ γρά-  
φειν βασιλεὶ μηδὲ πρεσβεύειν πρὸς ἄλλον ἄκοντος Ἀν-  
τιγόνου, τρέφειν τε καὶ μισθοδοτεῖν ἠναγκάζοντο τοὺς 25  
Μακεδόνας, θυσίας δὲ καὶ πομπὰς καὶ ἀγῶνας Ἀντι-  
γόνῳ συνετέλουν, ἀρξάμενων τῶν Ἀράτου πολιτῶν καὶ  
δεξαμένων τῇ πόλει τὸν Ἀντίγονον ὑπ' Ἀράτου ξενιζό-  
μενον, ἠτιῶντο πάντων ἐκείνου, ἀγνοοῦντες, ὅτι τὰς  
ἡνίας ἐκείνῳ παραδεδωκῶς καὶ τῇ εὐμῆ τῆς βασιλικῆς 30  
ἐφελκόμενος ἐξουσίας οὐδενὸς ἦν ἢ μόνης φωνῆς ἐτι  
κύριος ἐπισφαλῆ τὴν παρρησίαν ἐχούσης. Ἐπεὶ φανε-

ὡς γε πολλὰ τῶν πραττομένων ἐλύκει τον Ἄρατον,  
 ὥσπερ τὸ περὶ τῶν εἰκόνων· ὁ γὰρ Ἀντίγονος τὰς μὲν  
 τῶν ἐν Ἄργει τυράννων καταβεβλημένας ἀνέστησε,  
 τὰς δὲ τῶν ἐλόντων τὸν Ἀκροκόρινθον ἐστάσας ἀνέ-  
 5 τρεψε πλὴν μιᾶς τῆς ἐκείνου· καὶ πολλὰ περὶ τούτων  
 δεηθεὶς ὁ Ἄρατος οὐκ ἔπεισεν. Ἐδόκει δὲ καὶ τὰ περὶ  
 Μαντινείαν οὐχ Ἑλληνικῶς διφυκῆσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς.  
 Κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν δι' Ἀντιγόνου τοὺς μὲν ἐνδο-  
 ξοτάτους καὶ πρώτους ἀπέκτειναν, τῶν δ' ἄλλων τοὺς  
 10 μὲν ἀπέδοντο, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν ἀπέστειλαν [ἐν\*]  
 πέδαις δεδεμένους, παῖδας δὲ καὶ γυναίκας ἠνδραποδί-  
 σαντο, τοῦ δὲ συναχθέντος ἀργυρίου τὸ τρίτον αὐτοὶ  
 διείλοντο, τὰς δὲ δύο μοίρας ἐνεῖμαν τοῖς Μακεδόσι.  
 Καὶ ταῦτα μὲν ἔσχε τὸν τῆς ἀμύνης νόμον· καὶ γὰρ εἰ  
 15 δεινὸν ἄνδρας ὁμοφύλους καὶ συγγενεὶς οὕτω μεταχει-  
 ρίσασθαι δι' ὀργήν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκαις γλυκὺ γίνεται  
 καὶ οὐ σκληρόν, κατὰ Σιμωνίδην, ὥσπερ ἀλγοῦντι τῷ  
 θυμῷ καὶ φλεγμαίνοντι θεραπείαν καὶ ἀναπλήρωσιν  
 προσφερόντων. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα πραχθέντα περὶ τὴν  
 20 πόλιν οὕτ' εἰς καλὴν οὕτ' εἰς ἀναγκαίαν ἐστὶ θέσθαι  
 τῷ Ἄρατῳ πρόφασιν. Τῶν γὰρ Ἀχαιῶν τὴν πόλιν  
 παρ' Ἀντιγόνου δωρεὰν λαβόντων καὶ κατοικίξειν  
 ἐγνωκότων αὐτὸς οἰκιστῆς αἰρεθεὶς καὶ στρατηγὸς ὢν  
 ἐψηφίσατο μηκέτι καλεῖν Μαντινείαν, ἀλλ' Ἀντιγό-  
 25 νείαν, ὃ καὶ μέχρι νῦν καλεῖται. Καὶ δοκεῖ δι' ἐκείνου  
 ἢ μὲν ἐρατεινὴ Μαντινεία παντάπασιν ἐξαληλίφθαι,  
 διαμένει δὲ ἡ πόλις ἐκῶνυμος τῶν ἀπολεσάντων καὶ  
 ἀνελόντων τοὺς πολίτας.

XLVI. Ἐκ τούτου Κλεομένης μὲν ἠττηθεὶς μάχῃ  
 30 μεγάλη περὶ Σελλάσιαν ἐξέλιπε τὴν Σκάρτην καὶ ἀπέ-  
 πλευσεν εἰς Αἴγυπτον, Ἀντίγονος δὲ πάντα τὰ δίκαια  
 καὶ φιλάνθρωπον τῷ Ἄρατῳ πεποιηκῶς ἀνέβουξεν εἰς 10

Μακεδονίαν, κἀκεῖ νοσῶν ἤδη τὸν διάδοχον τῆς βασιλείας Φίλιππον οὐπω πάνυ μειράκιον ὄντα πέμπων εἰς Πελοπόννησον Ἄρατον μάλιστα προσέχειν ἐπέλευσε καὶ δι' ἐκείνου ταῖς πόλεσιν ἐντυχεῖν καὶ γνωρισθῆναι τοῖς Ἀχαιοῖς. Καὶ μέντοι καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Ἄρατος 5 οὕτως διέθρηεν, ὥστε πολλῆς μὲν εὐνοίας πρὸς αὐτόν, πολλῆς δὲ πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις φιλοτιμίας καὶ ὄφρῃς μεστὸν εἰς Μακεδονίαν ἀποστειλῆαι.

XLVII. Τελευτήσαντος δὲ Ἀντιγόνου καταφρονήσαντες Αἰτωλοὶ τῶν Ἀχαιῶν διὰ τὴν φεθυμίαν (ἐπι- 10 σθέντες γὰρ ἀλλοτριῖαις σώζεσθαι χερσὶ καὶ τοῖς Μακεδόνων ὄκλοις αὐτοὺς ὑπεσταλκότες ἐν ἀργίᾳ πολλῇ καὶ ἀταξίᾳ διῆγον) ἐπέθεντο τοῖς κατὰ Πελοπόννησον πράγμασι· καὶ τὴν μὲν Πατρέων καὶ Δυμαίων λεηλασίαν ὁδοῦ πάρεργον ἐποιήσαντο, τὴν δὲ Μεσσήνην ἐμβα- 15 λόντες ἐπόρθουν. Ἐφ' οἷς ὁ Ἄρατος ἀγανακτῶν καὶ τὸν στρατηγοῦντα τότε τῶν Ἀχαιῶν Τιμόξενον ὄρων ὀκνοῦντα καὶ διατρέβοντα τὸν χρόνον, ἤδη τῆς στρατηγίας αὐτῷ τελευτώσης, αὐτὸς ἠρημένος ἄρχην μετ' ἐκείνου προέλαβεν ἡμέραις πέντε τὴν ἀρχὴν ἕνεκα τοῦ 20 βοηθῆσαι Μεσσηνίοις. Καὶ συναγαγὼν τοὺς Ἀχαιοὺς τοῖς τε σώμασιν ἀγυμνάστους ὄντας καὶ ταῖς διανοαῖς ἐκλελυμένους πρὸς τὸν πόλεμον ἠττάται περὶ Καφύας· καὶ θυμικώτερον ἐστρατηγηκέναι δόξας οὕτως αὐτὸν πάλιν ἀπημβλύθη καὶ προήκατο τὰ πράγματα καὶ τὰς ἐπι- 25 θας, ὥστε πολλάκις λαβὴν τοὺς Αἰτωλοὺς παρασχόντας ἀνέχεσθαι καὶ περιορᾶν ὥσπερ κωμάζοντας ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ θρασύτητος. Ἀνδρις οὖν τὰς χεῖρας ὀρέγοντες εἰς Μακεδονίαν ἐπεσπῶντο καὶ κατῆγον ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις τὸν Φίλιπ- 30 πον, οὐχ ἥκιστα διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἄρατον εὐνοίαν αὐ-

τοῦ καὶ πίστιν ἐλπίζοντες εὐκόλῳ περὶ πάντα χρήσεσθαι καὶ χειροῆθαι.

XLVIII. Καὶ τότε πρῶτον Ἀπελλοῦ καὶ Μεγαλέου καὶ τινῶν ἀνλικῶν ἄλλων διαβαλλόντων τὸν Ἄρατον ἢ ἀναπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ συναρχειρεσιάζας τοῖς ἀπὸ τῆς ἐναντίας σιάσεως ἐσπούδασε τοὺς Ἀχαιοὺς ἐλέσθαι στρατηγὸν Ἐπήρατον. Ὡς δ' ἐκείνου μὲν καταφρονουμένου τελέως ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, τοῦ δὲ Ἀράτου παραμελοῦντος ἐγένετο τῶν χρησίμων οὐδέν, ἔγνω διαμαρ-  
 10 τάνων τοῦ παντός ὁ Φίλιππος. Καὶ ἀνακρουσάμενος αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ἄρατον ὄλος ἦν ἐκείνου, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ πρὸς τε δύναμιν καὶ πρὸς εὐδοξίαν ἐπιδιδόντων ἐξήρητο τοῦ ἀνδρός, ὡς δι' ἐκείνον εὐδοκιμῶν καὶ αὐξόμενος. Ἐδόκει τε πᾶσιν ὁ Ἄρατος οὐ μόνον δημοκρατίας, ἀλλὰ καὶ βασιλείας ἀγαθὸς εἶναι παι-  
 15 δαγωγός. Ἡ γὰρ προαίρεσις αὐτοῦ καὶ τὸ ἦθος ὡς χρῶμα ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐπεφαίνετο. Καὶ γὰρ ἡ πρὸς Λακεδαιμονίους ἀμαρτόντας μετριότης τοῦ νεανίσκου καὶ ἡ πρὸς Κρητας ὀμίλια, δι' ἧς ὄλην προσηγά-  
 20 γετο τὴν νῆσον ἡμέραις ὀλίγαις, ἢ τε πρὸς Αἰτωλοὺς στρατεία γενομένη θανμαστῶς ἐνεργὸς εὐπειθείας μὲν τῷ Φιλίππῳ δόξαν, εὐβουλίας δὲ τῷ Ἀράτῳ προσετίθει. Καὶ διὰ ταῦτα μᾶλλον οἱ βασιλικοὶ φθονοῦντες, ὡς οὐδὲν ἐπέβαινον κρύφα διαβάλλοντες, ἀναφανδὸν ἐλοι-  
 25 δοροῦντο καὶ προσέκρουον αὐτῷ παρὰ τοὺς πότους μετὰ πολλῆς ἀσελγείας καὶ βωμολοχίας· ἅπαξ δὲ καὶ λίθοις βάλλοντες ἀπίοντα εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ τὸ δεῖπνον κατεδίωξαν. Ἐφ' οἷς ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς εὐθύς μὲν αὐτοὺς ἐξημίωσεν εἰκοσι ταλάντοις, ὕστερον δὲ λυμάλνε-  
 30 σθαι τὰ πράγματα καὶ ταράττειν δοκοῦντας ἀπέκτεινεν.

XLIX. Ἐπεὶ δὲ τῆς τύχης εὐροούσης ἐπαιρόμενος τοῖς πράγμασι πολλὰς μὲν ἀνέφυε καὶ μεγάλας ἐπιθυ-

1050 μίας, ἣ δ' ἔμφυτος κακία τὸν παρὰ φύσιν σχηματισμὸν ἐκβιαζομένη καὶ ἀναδύουσα κατὰ μικρὸν ἀπεγύμνου καὶ διέφαινεν αὐτοῦ τὸ ἦθος, πρῶτον μὲν ἰδίᾳ τὸν νεώτερον Ἄρατον ἠδίκηε περὶ τὴν γυναῖκα καὶ πολὺν χρόνον ἐλάνθανεν ἐφέστιος ὢν καὶ ξενιζόμενος ὑπ' αὐτῶν· 5 ἔπειτα πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ἐξετραχύνετο πολιτείας καὶ φανερὸς ἦν ἤδη τὸν Ἄρατον ἀποσειόμενος. Ἀρχὴν δὲ ὑποψίας τὰ Μεσσηνιακὰ παρέσχε. Στασιασάντων γὰρ αὐτῶν ὁ μὲν Ἄρατος ὑστέρει βοηθῶν, ὁ δὲ Φίλιππος ἡμέρᾳ μᾶλλον πρότερον ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν εὐθύς οἰστρόν 10 τινα κατ' ἀλλήλων ἐνέβαλε τοῖς ἀνθρώποις, ἰδίᾳ μὲν ἐρωτῶν τοὺς στρατηγούς τῶν Μεσσηνίων, εἰ νόμους κατὰ τῶν πολλῶν οὐκ ἔχουσιν, ἰδίᾳ δὲ πάλιν τοὺς τῶν πολλῶν προεστῶτας, εἰ χεῖρας κατὰ τῶν τυραννούντων οὐκ ἔχουσιν. Ἐκ δὲ τούτου θαρρήσαντες οἱ μὲν ἄρχον- 15 τες ἐπελαμβάνοντο τῶν δημαγωγῶν, ἐκεῖνοι δὲ μετὰ τῶν πολλῶν ἐπελθόντες τοὺς τε ἄρχοντας ἀπέκτειναν καὶ τῶν ἄλλων ὀλίγον ἀπολείποντας διακοσίων.

L. Οὕτω δὲ δεινὸν ἔργον ἐξεργασμένου τοῦ Φιλίππου καὶ συγκρούοντος ἔτι μᾶλλον ἑαυτοῖς τοὺς Μεσσηνίους ἐπελθὼν ὁ Ἄρατος αὐτὸς τε δῆλος ἦν φέρων βαρέως καὶ τὸν υἱὸν ἐπιτιμῶντα πικρῶς τῷ Φιλίππῳ καὶ λοιδορούμενον οὐκ ἐκώλυσεν. Ἐδόκει δὲ ὁ νεανίσκος ἐρᾶν τοῦ Φιλίππου· καὶ τότε λέγων εἶπε πρὸς αὐτόν, ὥς οὐδὲ καλὸς ἔτι φαίνοιτο τὴν ὄψιν αὐτῷ τοιαῦτα 25 δράσας, ἀλλὰ πάντων αἰσχιστος. Ὁ δὲ Φίλιππος ἐκείνῳ μὲν οὐδὲν ἀντεῖπε, καίπερ ἐπίδοξος ὢν ὑπ' ὀργῆς καὶ πολλάκις ἐξυλακτῆσας λέγοντος αὐτοῦ, τὸν δὲ πρεσβύτερον, ὥς ἐνηνοχῶς πράως τὰ λεχθέντα καὶ τις ὢν μέτριος καὶ πολιτικὸς τὴν φύσιν, ἀνέστησεν ἐκ τοῦ θεά- 30 τρου τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, καὶ προσῆγεν εἰς τὸν Ἰθωμάταν τῷ τε Διὶ θύσων καὶ θεωρήσων τὸν τόπον. Ἔστι



γὰρ οὐχ ἦττον εὐερκῆς τοῦ Ἀκροκορίνθου, καὶ λαβῶν  
 φρουρὰν γίνεται χαλεπὸς καὶ δυσσεβίαστος τοῖς παροι-  
 κοῦσιν. Ἀναβὰς δὲ καὶ θύσας, ὡς προσήνεγκεν αὐτῷ  
 τὰ σπλάγγνα τοῦ βοῦς ὁ μάντις, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν  
 5 ὑπολαβὼν ἐδείκνυε τῷ τε Ἀράτῳ καὶ τῷ Φαρίῳ Δημη-  
 τρίῳ, παρὰ μέρος ἀποκλίνων εἰς ἐκάτερον καὶ πυνθα-  
 νόμενος, τί καθορεῶσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς, κρατοῦντα τῆς  
 ἄκρας αὐτὸν ἢ τοῖς Μεσσηνίοις ἀποδιδόντα. Γελάσας  
 οὖν ὁ Δημήτριος „Εἰ μὲν“ ἔφη, „μάντεως ἔχεις ψυχὴν,  
 10 ἀφήσεις τὸν τόπον· εἰ δὲ βασιλέως, ἀμφοτέρων τῶν κε-  
 ράτων τὸν βόυν καθέξεις,“ αἰνιττόμενος τὴν Πελοπόν-  
 νησον, ὡς, εἰ προσλάβοι τὸν Ἰθωμάταν τῷ Ἀκροκορί-  
 νθῳ, παντάπασιν ἰσομένην ὑποχείριον καὶ ταπεινὴν.  
 Ὁ δὲ Ἄρατος ἐπὶ πολὺν μὲν ἠσύχαζε, δεομένου δὲ τοῦ  
 15 Φίλιππου τὸ φαινόμενον λέγειν „Πολλὰ μὲν“ εἶπεν „ὦ  
 Φίλιππε, Κρητῶν ὄφη καὶ μεγάλα, πολλὰ δὲ Βαιωτῶν  
 ἄκραι καὶ Φωκῆων ἐκπεφύνασι τῆς γῆς· εἰσὶ δὲ που  
 πολλοὶ καὶ τῆς Ἀκαρνανῶν τοῦτο μὲν χερσαῖοι, τοῦτο δ’  
 20 ἔναλοι τόποι θαυμαστάς ὀχυρότητας ἔχοντες· ἀλλ’ οὐδέ-  
 να τούτων κατείληφας καὶ πάντες ἐκουσίως σοὶ ποιούσι  
 τὸ προστασόμενον. Αἰσται γὰρ ἐμφύονται πέτραις καὶ  
 κρημνῶν περιέχονται, βασιλεὶ δὲ πίστεως καὶ χάριτος  
 ἰσχυρότερον οὐδὲν οὐδὲ ὀχυρότερον. Ταῦτά σοι τὸ  
 Κρητικὸν ἀνοίγει πέλαγος, ταῦτα τὴν Πελοπόννησον.  
 25 Ἀπὸ τούτων ὀρμώμενος σὺ τοσοῦτος ἡλικίαν τῶν μὲν  
 ἡγεμῶν, τῶν δὲ κύριος ἤδη καθέστησας.“ Ἔτι λέγον-  
 τος αὐτοῦ τὰ μὲν σπλάγγνα τῷ μάντι παρῆδωκεν ὁ Φί-  
 λιππος, ἐκείνον δὲ τῆς χειρὸς ἐπισπασάμενος „Δεῦρο  
 τοίνυν“ ἔφη, „τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴωμεν.“ ὥσπερ ἐμβα-  
 30 βιασμένος ὑπ’ αὐτοῦ καὶ τὴν πόλιν ἀφηρημένος.

LI. Ὁ δὲ Ἄρατος ἀπορρέων ἤδη τῆς κῦλῆς καὶ  
 κατὰ μικρὸν ἑαυτὸν ἀνακομιζόμενος ἐκ τῆς πρὸς τὸν

1051 Φίλιππον συνηθείας, διαβαίνοντος εἰς Ἑπειρον αὐτοῦ καὶ δεομένου συστρατεύειν, ἀπείκατο καὶ κατέμεινε δεδιῶς ἀναπλησθῆναι δόξης πονηρᾶς ἀφ' ὧν ἐκεῖνος ἐπραττεν. Ἐπεὶ δὲ τὰς τε ναῦς ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπολέσας αἰσχιστα καὶ ὄλως ἀποτυχῶν ταῖς πράξεσιν ἐπανῆλθεν εἰς Πελοπόννησον καὶ τοὺς Μεσσηνίους αὐτίδης ἐπιχειρήσας φενακίζειν καὶ μὴ λαθῶν ἠδίκηκε φανερωῶς καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθει, παντάπασιν ὁ Ἄρατος ἀπεστράφη καὶ διεβλήθη πρὸς αὐτόν, ἤδη καὶ τῶν περὶ τὴν γυναικωνίτιν ἀδικημάτων αἰσθόμενος καὶ φέρων ἀνιαρῶς αὐτὸς, ἀποκρυπτόμενος δὲ τὸν υἱόν· εἰδέναι γὰρ ὑβρισμένον περιῆν, ἄλλο δὲ οὐδὲν ἀμύνασθαι μὴ δυναμένῳ. Μεγίστην γὰρ ὁ Φίλιππος δοκεῖ καὶ παραλογωτάτην μεταβαλέσθαι μεταβολήν, ἐξ ἡμέρου βασιλέως καὶ μειρακίου σώφρονος ἀνὴρ ἀσελγῆς καὶ τύραννος 15 ἐξώλης γενόμενος. Τὸ δὲ οὐκ ἦν ἄρα μεταβολὴ φύσεως, ἀλλ' ἐπίδειξις ἐν ἀδείᾳ κακίας πολὺν χρόνον διὰ φόβου ἀγνοηθείσης.

LIH. Ὅτι γὰρ ἦν μεμιγμένον αἰσχύνῃ καὶ φόβῳ τὸ πρὸς τὸν Ἄρατον αὐτοῦ πάθος ἀπ' ἀρχῆς συντετραμμένον, ἐδήλωσεν οἷς ἐπραξε περὶ αὐτόν. Ἐπιθυμῶν γὰρ ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα καὶ νομίζων οὐδ' ἂν ἐλεύθερος ἐκείνου ζῶντος εἶναι, μὴ τί γε τύραννος ἢ βασιλεύς, βία μὲν οὐδὲν ἐπεχείρησε, Ταυρίωνα δὲ τῶν στρατηγῶν τινα καὶ φίλων ἐκέλευσεν [ἐν] ἀδήλω τρόπῳ τοῦτο πράξαι, μάλιστα διὰ φαρμάκων, αὐτοῦ μὴ παρόντος. Ὁ δὲ ποιησάμενος τὸν Ἄρατον συνήδη φάρμακον αὐτῷ δίδωσιν, οὐκ ὀξὺ καὶ σφοδρὸν, ἀλλὰ τῶν θέρμας τε μαλακὰς τὸ πρῶτον ἐν τῷ σώματι καὶ βῆχα κινούντων ἀμβλείαν, εἶτα οὕτως κατὰ μικρὸν εἰς φθορὰν περαινόντων. Οὐ μὴν ἔλαθέ γε τὸν Ἄρατον· ἀλλ' ὥς οὐδὲν ἦν ὄφελος ἐλέγχοντι πρόφως καὶ σιωπῇ τὸ πάθος, ὥς δὴ τινα 30

νόσον κοινήν και συνήθη νοσῶν διήντλει. Πλὴν ἐνός γε τῶν συνήθων ἐν τῷ δωματίῳ παρόντος ἀναπτύσας δίαιμον, ἰδόντος ἐκείνου και θαυμάσαντος, „Ταῦτα“ εἶπεν „ᾧ Κεφάλων, ἐπίχειρα τῆς βασιλικῆς φίλλας.“

- 5 LIII. Οὕτω δὲ αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐν Αἰγίῳ τὸ ἑπτακαιδέκατον στρατηγοῦντος, και τῶν Ἀχαιοῶν φιλοτιμουμένων ἐκεῖ γενέσθαι ταφὰς και μνήματα πρέποντα τῷ βίῳ τοῦ ἀνδρός, Σικυῶνιοι συμφορὰν ἐποιοῦντο μὴ παρ' αὐτοῖς τεθῆναι τὸ σῶμα. Και τοὺς μὲν Ἀχαιοὺς
- 10 ἔπεισαν ἐφιέναι, νόμον δὲ ὄντος ἀρχαίου μηδένα θάπτεσθαι τειχῶν ἐντός, ἰσχυρᾶς τε τῷ νόμῳ δεισιδαιμονίας προσούσης, ἐπεμψαν εἰς Δελφοὺς ὑπὲρ τούτων ἐρησόμενοι τὴν Πυθίαν. Ἡ δὲ αὐτοῖς ἀναιρεῖ τὸν χρησμὸν τόνδε·
- 15 βουλεύη, Σικυῶν, ζωάγριον αἰὲν Ἀράτου,  
 ἄμφ' ὄσῃ θαλίῃ τε κατοικομένοιο ἄνακτος;  
 ὡς τὸ βαρυνόμενον τῷδ' ἀνέρι και τὸ βαρῦνον  
 γαίης ἔστ' ἀσέβημα και οὐρανοῦ ἠδὲ θαλάσσης.
- Κομισθεῖσης δὲ τῆς μαντείας οἱ τε Ἀχαιοὶ σύμπαντες
- 20 ἤσθησαν, και διαφερόντως οἱ Σικυῶνιοὶ μεταβαλόντες εἰς ἑορτὴν τὸ πένθος εὐθύς ἐκ τοῦ Αἰγίου τὸν νεκρὸν ἔστεφανωμένοι και λευχειμονοῦντες ὑπὸ παιάνων και χορῶν εἰς τὴν πόλιν ἀνῆγον, και τόπον ἐξελόμενοι περιόπτον ὥσπερ οἰκιστὴν και σωτῆρα τῆς πόλεως ἐκή-
- 25 δευσαν. Και καλεῖται μέχρι νῦν Ἀράτειον, και θύουσιν αὐτῷ θυσίαν, τὴν μὲν, ἢ τὴν πόλιν ἀπήλλαξε τῆς τυραννίδος ἡμέρα πέμπτη Δαισίου μηνός, ὃν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν Ἀνθεστηριῶνα, και τὴν θυσίαν ἐκείνην Σωτήρια προσαγορεύουσι, τὴν δὲ τοῦ μηνός ἐν ἢ γενέσθαι
- 30 τὸν ἄνδρα διαμνημονεύουσι. Τῆς μὲν οὖν προτέρας τοῦ 1052 Διὸς τοῦ Σωτήρος κατήρχετο θυηπόλος, τῆς δὲ δευτέρας ὁ τοῦ Ἀράτου, στρόφιον οὐχ ὀλόλευκον, ἀλλὰ μεσο-

πόρφυρον ἔχων, μέλη δὲ ἤδετο πρὸς κιδάραν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, καὶ συνεπόμπενεν ὁ γυμνασάρχος ἡγούμενος τῶν τε παίδων καὶ τῶν ἐφήβων, εἴτα ἐφείπετο ἢ βουλή στεφανηφοροῦσα καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν ὁ βουλόμενος. Ὡν ἔτι δειγμάτων μικρὰ ταῖς ἡμέ- 5 ραῖς ἐκείναις ἐξοσιούμενοι διαφυλάττουσιν· αἱ δὲ πλεῖσται τῶν τιμῶν ὑπὸ χρόνου καὶ πραγμάτων ἄλλων ἐκλελοίπασιν.

LIV. Ἄλλὰ γὰρ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἄρατος οὕτω βιωῶσαι καὶ τοιοῦτος γενέσθαι τὴν φύσιν ἱστορεῖται· τὸν 10 δὲ υἱὸν αὐτοῦ μιὰρὸς ὢν φύσει καὶ μετ' ἀμότητος ὑβριστῆς ὁ Φίλιππος οὐ θανασίμοις, ἀλλὰ μανικοῖς ἐξέστησε τοῦ λογισμοῦ φαρμάκοις· καὶ παρέτρεψεν εἰς δεινὰς καὶ ἀλλοκότους ἐπιφορὰς πράξεων ἀτόπων καὶ σὺν αἰσχύνῃ παθῶν ὀλεθρίων ὀρεγόμενον, ὥστε τὸν θάνατον 15 αὐτῷ, καίπερ ὄντι νέῳ καὶ ἀνθοῦντι, μὴ συμφορὰν, ἀλλ' ἀπόλυσιν κακῶν καὶ σωτηρίαν γενέσθαι. Δίκας γε μὴν ὁ Φίλιππος οὐ μεμπτὰς Διὶ ξενίῳ καὶ φιλίῳ τῆς ἀνοσιουργίας ταύτης τίνων διετέλεσε. Καταπολεμηθεῖς μὲν γὰρ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐπέτρεψεν ἐκείνοις τὰ καθ' 20 αὐτόν, ἐκπεσῶν δὲ τῆς ἄλλης ἀρχῆς καὶ τὰς ναῦς πλήν πέντε πᾶσας προέμενος καὶ χίλια προσεκτίσειν ὁμολογήσας τάλαντα καὶ τὸν υἱὸν ὀμηρεύσοντα παραδοῦς δι' οἴκτου ἔτυχε Μακεδονίας καὶ τῶν συντελούντων. Ἀποκτείνων δὲ αἰεὶ τοὺς ἀρίστους καὶ συγγενεστάτους φρί- 25 κης ἐνέπλησε καὶ μίσους ὄλην τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ μόνον ἐν τοσοῦτοις κακοῖς εὐτύχημα κτησάμενος, υἱὸν ἀρετῇ διαφέροντα, τοῦτον φθόνῳ καὶ ζηλοτυπίᾳ τῆς παρὰ Ῥωμαίους τιμῆς ἀνεῖλε, Περσεὶ δὲ θατέρω τὴν ἀρχὴν παρέδωκεν, ὃν οὐ γνήσιον, ἀλλ' 30 ὑπόβλητον εἶναί φασιν, ἐκ Γναθαινίου τινὸς ἀκεστρίας γενόμενον. Τοῦτον Αἰμίλιος ἐθροιάμβενσε· καὶ κατέ-

στρεψεν ἐνταῦθα τῆς Ἀντιγονικῆς βασιλείας ἢ διαδοχῆ.  
Τὸ δὲ Ἀράτου γένος ἐν τῇ Σικυῶνι καὶ τῇ Πελλήνῃ διέ-  
μεινε καθ' ἡμᾶς.

5

## Γ Α Α Β Α Σ.

10 I. Ὁ μὲν Ἀθηναῖος Ἴφικράτης τὸν μισθοφόρον 1053  
ἠέλιου στρατιώτην καὶ φιλόπλουτον εἶναι καὶ φιλήδονον,  
ὅπως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγίαν ἐπιζητῶν ἀγωνίζεται  
παραβολώτερον, οἱ δὲ πλείστοι, καθάπερ ἐρωμένον  
σῶμα, τὸ στρατιωτικὸν ἀξιοῦσιν ἰδίᾳ μηδέποτε χρώμε-  
15 νον ὁρμῇ συγκινεῖσθαι τῇ τοῦ στρατηγοῦ. Διὸ καὶ  
Παῦλον Αἰμίλιον λέγουσι τὴν ἐν Μακεδονίᾳ δύναμιν  
παραλαβόντα λαλιᾶς καὶ περιεργίας, οἷον διαστρατη-  
γοῦσαν, ἀνάπλεων, παρεγγυῆσαι τὴν χεῖρα ποιεῖν ἐτοί-  
μην καὶ τὴν μάχαιραν ὀξεῖαν ἕκαστον, αὐτῷ δὲ τῶν ἄλ-  
20 λων μελήσειν. Ὁ δὲ Πλάτων οὐδὲν ἔργον ὁρῶν ἄρχον-  
τος ἀγαθοῦ καὶ στρατηγοῦ στρατιᾶς μὴ σωφρονούσης  
μηδὲ ὁμοπαθούσης, ἀλλὰ τὴν πειθαρχικὴν ἀρετὴν ὁμοί-  
ως τῇ βασιλικῇ νομίζων φύσεως γενναίας καὶ τροφῆς  
φιλοσόφου δεῖσθαι, μάλιστα τῷ πράττειν καὶ φιλανθρωπίᾳ  
25 τὸ θυμοειδὲς καὶ δραστήριον ἐμμελῶς ἀνακεραυννυμέ-  
νης, ἄλλα τε πάθη πολλὰ καὶ τὰ Ῥωμαίοις συμπεσόντα  
μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν ἔχει μαρτύρια καὶ παρα-  
δείγματα τοῦ μηδὲν εἶναι φοβερώτερον ἀπαιδευτοῖς  
χρωμένης καὶ ἀλόγοις ὁρμαῖς ἐν ἡγεμονίᾳ στρατιωτικῆς  
30 δυνάμεως. Δημάδης μὲν γὰρ Ἀλεξάνδρου τελευτήσαν-  
τος εἶκαξε τὴν Μακεδόνων στρατιὰν ἐκτετυφλωμένῃ τῷ  
Κύκλωπι, πολλὰς κινουμένην ὁρῶν κινήσεις ἀτάκτους

καὶ παραφόρους· τὴν δὲ Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ὅμοια τοῖς λεγομένοις Τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι κατελάμβανεν, εἰς πολλὰ διασπασμένην ἅμα καὶ πολλαχόθεν αὐθις ἑαυτῇ συμπύκτουσαν, οὐχ οὕτως ὑπὸ φιλαρχίας τῶν ἀναγορευομένων αὐτοκρατόρων, ὡς φιλοπλουτίας καὶ ἀκολασίας τοῦ στρατιωτικοῦ δι' ἀλλήλων ὥσπερ ἦλους τοὺς ἡγεμόνας ἐκκρούοντος. Καίτοι Διονύσιος Φεραῖον ἄρξαντα Θετταλῶν δέκα μῆνας, εἶτα εὐθύς ἀναιρεθέντα, τὸν τραγικὸν ἀνεκάλει τύραννον, ἐπισκώπτων τὸ τάχος τῆς μεταβολῆς. Ἡ δὲ τῶν Καισάρων ἐστία, τὸ Παλάτιον, ἐν ἐλάσσονι χρόνῳ τέσσαρας αὐτοκράτορας ὑπεδέξατο, τὸν μὲν εἰσαγόντων ὥσπερ διὰ σκηνῆς, τὸν δ' ἐξαγόντων. Ἀλλ' ἦν γε παραμυθία τοῖς κακῶς πάσχουσι μία τὸ μὴ δεηθῆναι δίκης ἐτέρας ἐπὶ τοὺς αἰτίους, ἀλλ' ὄραν αὐτοὺς ὑφ' ἑαυτῶν φονευομένους, πρῶτον δὲ καὶ δικαιοτάτα πάντων τὸν δελεάσαντα καὶ διδάξαντα τοσοῦτον ἐλπίζειν ἐπὶ μεταβολῇ Καίσαρος, ὅσον αὐτὸς ὑπέσχετο, κάλλιστον ἔργον διαβαλῶν τῷ μισθῷ, τὴν ἀπὸ Νέρωνος ἀποστασίαν προδοσίαν γενομένην.

20

II. Νυμφίδιος γὰρ Σαβίνος ὢν ἐπαρχος, ὥσπερ εἴρηται, μετὰ Τιγελλίνου τῆς ἀυλῆς, ἐπεὶ τὰ Νέρωνος ἀπέγνωστο παντάπασι καὶ δῆλος ἦν ἀποδρασόμενος εἰς Αἴγυπτον, ἔπεισε τὸ στρατιωτικόν, ὡς μὴκέτι παρόντος, ἀλλ' ἤδη πεφευγότες, αὐτοκράτορα Γάλβαν ἀναγορεῦσαι, καὶ δωρεὰν ὑπέσχετο κατ' ἄνδρα τοῖς αὐλικοῖς καὶ στρατηγικοῖς προσαγορευομένοις δραχμὰς ἑπτακισχιλίας πεντακοσίας, τοῖς δὲ ἐκτὸς στρατευομένοις πεντήκοντα καὶ διακοσίας ἐπὶ χιλιάς, ὅσον ἀμῆχανον ἦν συναγαγεῖν μὴ πλείονα μυριάκις κακὰ παρασχόντα 20  
1054 πᾶσιν ἀνθρώποις ὢν Νέρων παρέσχε. Τοῦτο γὰρ εὐθύς μὲν ἀπώλεσε Νέρωνα, μετ' ὀλίγον δὲ Γάλβαν·

τὸν μὲν γὰρ ὡς ληψόμενοι προήκοντο, τὸν δὲ μὴ λαμβάνοντες ἀπέκτειναν. Ἐἶτα τὸν τοσεῦτον δάσοντα ζητοῦντες ἐφθησαν ἐν ταῖς ἀποστάσεσι καὶ προδοσίαις ἀναλώσαντες αὐτοὺς ἢ τυχόντες ὧν ἤλπισαν. Τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα τῶν γενομένων ἀπαγγέλλειν ἀκριβῶς τῆς πραγματικῆς ἱστορίας ἐστίν, ὅσα δὲ ἄξια λόγου τοῖς τῶν Καισάρων ἔργοις καὶ πάθεσι συμπέπτωκεν, οὐδὲ ἐμοὶ προσήκει παρελθεῖν.

III. Γάλλας Σουλπίκιος ὅτι μὲν ἰδιώτης πλουσιώ-  
 10 τatos ἀπάντων εἰς τὸν Καισάρων παρῆλθεν οἶκον, ὁμολογεῖται· μέγα δὲ ἔχων εὐγενείας ἀξίωμα τὸν Σερουτίων οἶκον, αὐτὸς ἐφρόνει μείζον ἐπὶ τῇ Κάτλου συγγενείᾳ, πρωτεύσαντος ἀνδρὸς ἀρετῆ καὶ δόξῃ τῶν καθ' ἑαυτὸν, εἰ καὶ τὸ δύνασθαι μᾶλλον ἐκῶν ἐτέροις παρήκεν. Ἦν  
 15 δέ τι καὶ Διβία τῇ Καίσαρος γυναικὶ κατὰ γένος προσήκων ὁ Γάλλας, καὶ διὰ τοῦτο Διβίας παρασχούσης ἕκαστος ἐκ Παλατίου προῆλθε. Λέγεται δὲ καὶ στρατεύματος ἐν Γερμανίᾳ καλῶς ἄρξει καὶ Διβίης ἀνθύπατος γινόμενος σὺν ὀλίγοις ἐπαινεθῆναι. Τὸ δὲ εὐκολὸν ἀν-  
 20 τοῦ τῆς διαίτης καὶ φειδωλὸν ἐν δαπάναις καὶ ἀπέριττον αἰτίαν ἔσχεν αὐτοκράτορος γενομένου μικρολογίας, ἣν ἔωλόν τινα δόξαν εὐταξίας ἔφερε καὶ σωφροσύνης. Ἐπέμφθη δὲ ὑπὸ Νέρωνος Ἰβηρίας ἄρχων, οὐκ ἔω δειδαγμένον φοβεῖσθαι τοὺς ἐν ἀξιώμασι μεγάλους τῶν πο-  
 25 λιτῶν. Ἐκείνῳ δὲ καὶ φύσει δοκοῦντι πρᾶψ γεγονέναι προσετίθει πίστιν εὐλαβείας τὸ γῆρας.

IV. Ἐκεί δὲ τῶν ἀλιτηρίων ἐπιτρόπων ὡμῶς καὶ ἀγρίως τὰς ἐπαρχίας ἐκείνῳ διαφοροῦντων ἄλλο μὲν εἶχεν οὐδὲν βοηθεῖν, αὐτῷ δὲ τῷ φανερὸς εἶναι συναλ-  
 30 γῶν καὶ συναδικούμενος ἀμῶς γέ πως ἀνακνοήν τινα καὶ παραμυθίαν τοῖς καταδικαζομένοις καὶ πωλουμένοις παρέσχε· καὶ ποιημάτων εἰς Νέρωνα γινομένων καὶ

πολλαχοῦ περιφερομένων καὶ ἄδομένων, οὐκ ἐκώλυεν οὐδὲ συνηγανάκει τοῖς ἐπιτρόποις· ἐφ' οἷς ἔτι μᾶλλον ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ γὰρ ἦν ἤδη συνήθης ἔτος ὄγδοον ἐκεῖνο τὴν ἀρχὴν ἔχων, ἐν ᾧ Ἰούνιος Οὐίνδιξ ἐπανέστη Νέρωνι Γαλατίας ὧν στρατηγός. Λέγεται 5 μὲν οὖν καὶ πρὸ τῆς ἐμφανοῦς ἀποστάσεως γράμματα πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι παρὰ τοῦ Οὐίνδικος, οἷς μήτε πιστεῦσαι μήτε μηνῦσαι καὶ κατεπειν, ὡς ἕτεροι τῶν ἡγεμονικῶν ἐπιστολὰς αὐτοῖς γραφείσας ἐπεμψαν πρὸς Νέρωνα καὶ διέφθειραν ὅσον ἐπ' αὐτοῖς τὴν πρᾶξιν, 10 ἧς ὕστερον μετασχόντες ὠμολόγησαν αὐτῶν οὐδὲν ἦττον ἢ ἐκεῖνου προδότηι γεγονέναι. Ἄλλ' ἐπειδὴ λαμπρῶς τὸν πόλεμον ἐκφήνας ὁ Οὐίνδιξ ἔγραψε τῷ Γάλβᾳ παρακαλῶν ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν καὶ παρασχεῖν ἑαυτὸν ἰσχυρῶ ἰσχύματι ζητοῦντι κεφαλὴν, ταῖς Γαλατίαις 15 δέκα μυριάδας ἀνδρῶν ὠπλισμένων ἐχούσαις ἄλλας τε πλείονας ὀπλίταις δυναμέναις, προὔθηκε βουλὴν τοῖς φίλοις. Ὡν οἱ μὲν ἠξίου περιμένειν καρδοκοῦντα, τίνα κίνησιν ἢ Ῥώμῃ καὶ φορὰν ἕξει πρὸς τὸν νεωτερισμόν. Τίτος δὲ Οὐίνιος ὁ τοῦ στρατηγικοῦ τάγματος ἡγεμῶν 20 αὐτὸς εἶπεν, „ὦ Γάλβα, τίνα τρόπον βουλευέσθεις; τὰ γὰρ ζητεῖν, Νέρωνι εἰ πιστοὶ μενούμεν, οὐκ ἤδη μενόντων ἐστίν. Ὡς οὖν ὑπάρχοντος ἐχθροῦ Νέρωνος οὐ δὴ προετέον τὴν τοῦ Οὐίνδικος φιλίαν, ἢ καὶ κατηγορητέον εὐθύς αὐτοῦ καὶ πολεμητέον, ὅτι σὲ βούλεται Ῥωμαίους 25 ἔχειν ἄρχοντα μᾶλλον ἢ Νέρωνα τύραννον.“

V. Ἐκ τούτου προγράμματι μὲν ἐδήλωσεν ὁ Γάλβας 1055 ἡμέραν, ἐν ἧ ταῖς κατὰ μέρος ἐλευθερώσεις ἀποδώσει τοῖς δεομένοις, λαλιὰ δὲ καὶ φήμῃ προσκεπεσοῦσα πλῆθος ἀνθρώπων ἠθροισε προθύμων ἐπὶ τὸν νεωτερισμόν. 30 Οὐκ ἔφθη γοῦν φανερὸς ἐπὶ τοῦ βήματος γενόμενος καὶ πάντες αὐτὸν ὁμοφώνως αὐτοκράτορα προσεῖπον. Ὁ δὲ



ταύτην μὲν εὐθὺς οὐ προσεδέξατο τὴν προσηγορίαν, κατηγορήσας δὲ τοῦ Νέρωνος καὶ τῶν ἀνηχημένων ἀνδρῶν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ἐπιφανιστάτους ὀλοφυράμενος ὠμολόγησεν ἐπιδάσειν τῇ πατρίδι τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν, 5 οὔτε Καίσαρ οὔτ' αὐτοκράτωρ, στρατηγὸς δὲ συγκλήτου καὶ δήμου Ῥωμαίων ὀνομαζόμενος. Ὅτι δ' ὀρθῶς ὁ Οὐλύδιξ καὶ λελογισμένως ἐξεκαλεῖτο τὸν Γάλβαν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ἐπιστάσασατο μάρτυρι τῷ Νέρωνι. Προσποιούμενος γὰρ ἐκείνου καταφρονεῖν καὶ παρ' οὐδὲν 10 ἡγεῖσθαι τὰ Γαλατῶν, ἄρα τῷ κινδυνεύειν τὰ περὶ Γάλβαν (ἔτυχε δὲ λελουμένος καὶ ἀριστῶν) ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ συγκλήτου ψηφισαμένης πολέμιον τὸν Γάλβαν αὐτὸς τε παύειν καὶ θρασύνεσθαι πρὸς τοὺς φίλους βουλούμενος, οὐ φαύλην ἔφη πρόφρησιν ἐμπεπτω- 15 κέναι λογισμοῦ δεομένῳ χρημάτων αὐτῷ· καὶ τὰ μὲν Γαλατῶν, ὅταν ὑποχείριοι γένωνται, λαφυραγωγῆσθεσθαι [καὶ λίαν], ἢ δὲ Γάλβα πάρεστιν οὐσία χρῆσθαι καὶ πωλεῖν ἤδη πολέμιου πεφηνότος. Οὗτός τε δὴ τὰ Γάλβα πιπράσκειν ἐκέλευε, καὶ Γάλβας ἀκούσας ὅσα Νέρωνος ἦν 20 ἐν Ἰβηρίᾳ κηρύττων εὗρισκε πολλοὺς προθυμοτέρους ὠνητάς.

VI. Ἀφισταμένων δὲ πολλῶν τοῦ Νέρωνος καὶ πάντων ἐπιεικῶς τῷ Γάλβα προστιθεμένων, μόνος Κλώδιος Μάκρος ἐν Αἰβύῃ καὶ Οὐεργίνιος Ῥούφος ἐν Γαλατία 25 τοῦ Γερμανικοῦ στρατεύματος ἡγούμενος αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἔπραττον, οὐ τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἔχοντες. Ἄλλ' ὁ μὲν Κλώδιος ἐν ἀρπαγαῖς πραγμάτων γεγενηὸς καὶ φόνοις ἀνδρῶν δι' ὠμότητα καὶ πλεονεξίαν δῆλος ἦν ἐν τῷ μῆτε κατέχειν μῆτε ἀφιέναι τὴν ἀρχὴν δύνασθαι περι- 30 φερόμενος, Οὐεργίνιος δὲ ταγμάτων ἐπιστατῶν δυνατωτάτων πολλάκις αὐτὸν ἀναγορευόντων αὐτοκράτορα καὶ βιαζομένων οὔτε αὐτὸς ἔφη λήψεσθαι τὴν ἡγεμονίαν

οὔτε ἄλλω περιόψεσθαι διδομένην, ὃν ἂν μὴ ἡ συγκλη-  
 τος ἔληται. Ταῦτα τὸν Γάλβαν οὐ μετρίως ἐθοροῦσαι τὸ  
 πρῶτον· ἐπεὶ δὲ τὰ Οὐεργινίου καὶ Οὐίνδιμος στρα-  
 τεύματα τρόπον τινὰ βία τοὺς ἡγεμόνας, ὥσπερ [τοὺς]  
 ἡνιόχους κρατῆσαι χαλινῶν μὴ δυνηθέντας, εἰς μάχην ἔ-  
 ξευσεγκόντα μεγάλην συνέραξαν, καὶ Οὐίνδιμος ἑαυτὸν  
 ἀνελόντος ἐπὶ δισμυροῖς Γαλατῶν πεσοῦσι διῆλθε λό-  
 γος, ὡς βουλομένων πάντων ἐπὶ νίκη τοσαύτη τὸν Οὐερ-  
 γίνιον ἀναδέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν ἢ κάλιν μεταβαλου-  
 μένων πρὸς Νέρωνα, τότε δὴ παντάπασι περίφοβος γε- 10  
 νόμενος ὁ Γάλβας ἔγραψε τῷ Οὐεργινίῳ παρακαλῶν κοι-  
 νοπραγεῖν καὶ διαφυλάσσειν ἅμα τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν  
 ἐλευθερίαν Ῥωμαίοις· αὐθις δὲ μετὰ τῶν φίλων εἰς  
 Κλουτίαν, Ἰβηρικὴν πόλιν, ἀναχωρήσας ἐν τῷ μετα-  
 νοεῖν περὶ τῶν γεγονότων καὶ ποθεῖν τὴν συνήθη καὶ 15  
 σύντροφον ἀπραγμοσύνην μᾶλλον ἢ πράττειν τι τῶν  
 ἀναγκαίων διέτριβεν.

VII. Ἦν δὲ θέρος ἤδη, καὶ βραχὺ πρὸ δαίλης ἦκεν  
 ἀπὸ Ῥώμης Ἴκελος ἀνὴρ ἀπελεύθερος ἐβδομαίος. Πυ-  
 θόμενος δὲ τὸν Γάλβαν ἀναπαύεσθαι καθ' ἑαυτὸν ἐβά- 20  
 διξε συντόμως ἐπὶ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, καὶ βία τῶν θα-  
 λαμηπόλων ἀνοίξας καὶ παρελθὼν ἀπήγγειλεν, ὅτι καὶ  
 ζῶντος ἔτι τοῦ Νέρωνος, οὐκ ὄντος δὲ φανεροῦ, τὸ  
 στρατεύμα πρῶτον, εἶτα ὁ δῆμος καὶ ἡ σύγκλητος αὐ-  
 τοκράτορα τὸν Γάλβαν ἀναγορεύσειεν, ὀλίγον δὲ ὕστε- 25  
 ρον ἀπαγγελλεῖν τεθνηκῶς ἐκεῖνος· οὐ μὴν αὐτὸς γε  
 πιστεύσας ἔφη τοῖς ἀπαγγέλλουσιν, ἀλλὰ ἐπελθὼν τῷ  
 νεκρῷ καὶ κείμενον θεασάμενος, οὕτως ἐξελεῖν. Ταῦτα  
 ἀπαγγελλόμενα λαμπρὸν ἦρε τὸν Γάλβαν, καὶ συνέδραμε  
 1056 πλῆθος ἀνδρῶν ἐπὶ θύρας ἐκτεταραρηκῶτων ὑπ' αὐτοῦ 30  
 βεβαίως. Καίτοι τὸ τάχος ἦν ἄπιστον. Ἀλλὰ καὶ δυσὶν ἡμέ-  
 ραις Οὐίντιος Τίτος πολλὰ... τῶν ἀπὸ στρατοπέδου μεθ'

ἑτέρων ἀφίκετο τα δόξαντα τῇ συγκλήτῳ καθ' ἕκαστον ἀπαγγέλλων. Οὗτος μὲν οὖν εἰς τάξιν ἐντιμον προήχθη· τῷ δ' ἀπελευθέρῳ δακτυλλοὺς τε χρῦσοὺς ἔδωκε καὶ Μαρκιανὸς ὁ Ἰκελος ἤδη καλούμενος εἶχε τὴν πρώτην  
5 ἐν τοῖς ἀπελευθέροις δύναμιν.

VIII. Ἐν δὲ Ῥώμῃ Νυμφίδιος Σαβίνος οὐκ ἠρέμα καὶ κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ συλλήβδην ὁμοῦ πάντα πράγματα φέρων περιήνεγκεν εἰς ἑαυτόν, ὡς Γάλβαν μὲν ὄντα πρεσβύτην καὶ μόλις εἰς Ῥώμην ἐξαρκέσοντα φοράδην  
10 κομισθῆναι διὰ γῆρας· ἦν γὰρ ἐτῶν τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα· τὰ δὲ αὐτόθι στρατεύματα καὶ πάσαι πρὸς αὐτὸν εὐνόως ἔχοντα καὶ νῦν ἐνὸς ἐξηρημένα μόνου διὰ τὸ τῆς δωρεᾶς μέγεθος εὐεργέτην ἐκείνον ἠγείσθαι, Γάλβαν δὲ χρεωφειλέτην. Εὐθύς οὖν Τιγελλίνῳ μὲν  
15 τῷ συνάρχοντι προσέταξεν ἀποδέσθαι τὸ ξίφος, ὑποδοχὰς δὲ ποιούμενος ἐδείπνιζε τοὺς ὑπατικοὺς καὶ τοὺς ἡγεμονικοὺς, ἔτι τὸ Γάλβα προστιθεὶς ὄνομα ταῖς κλήσεσιν, ἐν τε τῷ στρατοπέδῳ πολλοὺς παρεσκεύασε λέγειν, ὡς πεμπτέον ἐστὶ πρὸς Γάλβαν αἰτουμένους ἔπαρ-  
20 χον εἰσαεὶ Νυμφίδιον ἄνευ συνάρχοντος. Ἄ δὲ ἡ σύγκλητος εἰς τιμὴν ἔπραττεν αὐτοῦ καὶ δύναμιν, ἀνακαλοῦσα εὐεργέτην καὶ συντρέχουσα καθ' ἡμέραν ἐπὶ θύρας καὶ παντὸς ἐξάρχειν δόγματος ἀξιούσα καὶ βεβαιοῦν, ἔτι περαιτέρῳ τόλμης ἀνῆγεν αὐτόν, ὥστε ὀλίγου χρόνου  
25 τοῖς θεραπεύουσι μὴ μόνον ἐπίφθονον, ἀλλὰ καὶ φοβερὸν εἶναι. Τῶν δ' ὑπάτων οἰκέτας δημοσίους προχειρισαμένων τὰ δόγματα κομίζοντας τῷ αὐτοκράτορι καὶ τὰ καλούμενα διπλώματα σεσημασμένα δόντων, ἃ γνωρίζοντες οἱ κατὰ πόλιν ἄρχοντες ἐν ταῖς τῶν ὀχημάτων  
30 ἀμοιβαῖς ἐπιταχύνουσι τὰς προπομπὰς τῶν γραμματηφόρων, οὐ μετρίως ἠγανάκτησεν, ὅτι μὴ παρ' αὐτοῦ καὶ σφραγίδα καὶ στρατιώτας λαβόντες ἀνέπεμψαν, ἀλλὰ

λέγεται καὶ βουλευσασθαι περὶ τῶν ὑπάτων, εἶτα τὴν ὄργην ἀπολογησαμένοις καὶ δεηθείσιν ἀνῆκε. Τῷ δὲ δῆμῳ χαριζόμενος οὐκ ἐκώλυε τὸν παρακλίπτοντα τῶν Νέρωνος ἀποτυμπανίζειν. Σπίκλον μὲν οὖν τὸν μονομάχον ἀνδριάσι Νέρωνος ἐλκομένοις ὑποβαλόντες ἐν βᾶγορᾷ διέφθειραν, Ἀπόιον δὲ τινα τῶν κατηγορικῶν ἀνατρέψαντες ἀμάξας λιθοφόρους ἐπήγαγον, ἄλλους δὲ διέσπασαν πολλούς, ἐνίους μὴδὲν ἀδικοῦντας, ὥστε καὶ Μαύρικον, ἄνδρα τῶν ἀρίστων καὶ ὄντα καὶ δοκοῦντα, πρὸς τὴν σύγκλητον εἶπειν, ὅτι φοβεῖται, μὴ 10 ταχὺ Νέρωνα ζητήσωσιν.

IX. Οὕτω δὲ προσάγων ὁ Νυμφίδιος ἐγγυτέρω ταῖς ἐπιλίσιον οὐκ ἔφευγε Γάτου Καίσαρος υἱὸς λέγεσθαι τοῦ μετὰ Τιβέριον ἄρξάντος. Ἐγνώκει γὰρ ὁ Γάτος, ὡς ἔοικε, τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἔτι μειράκιον ὧν οὐκ ἀείδη 15 τὴν ὄψιν οὔσαν, ἐκ δ' ἀκεστρίας ἐπιμισθίου Καλλίστῳ, Καίσαρος ἀπελευθέρῳ, γεγεννημένην. Ἄλλ' ἦν ἡ πρὸς Γάτου ἐντευξις αὐτῆς, ὡς ἔοικε, νεωτέρᾳ τῆς Νυμφιδίου γενέσεως, αἰτίαν δὲ ἔσχεν ἐκ Μαρτιανοῦ τοῦ μονομάχου γεγυμέναι, τῆς Νυμφιδίας ἐρασθείσης διὰ δόξαν αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἐδόκει καθ' ὁμοιότητα τῆς ιδέας ἐκείνῳ προσήκειν. Ἄλλ' ὁμολογῶν γε Νυμφιδίας εἶναι μητρὸς ἔργον μὲν αὐτοῦ μόνου τὴν Νέρωνος ἐποιεῖτο κατάλυσιν, ἄθλα δὲ αὐτῆς οὐ νομιζῶν ἱκανὰ καρποῦσθαι τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα καὶ τὸ Σπόρῳ τοῦ Νέρωνος 25 συγκαθεύδειν, ὃν εὐθύς ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἔτι καιομένου τοῦ νεκροῦ μεταπεμψάμενος ἐκεῖνος ἐν γαμετῆς εἴχε 1057 τάξει καὶ Ποππαίαν προσηγόρευεν, ἐπὶ τὴν διαδοχὴν παρεδύετο τῆς ἡγεμονίας. Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ διὰ τῶν φίλων ὑπειργάζετο, καὶ γυναικῶν τινων αὐτῷ 30 καὶ συγκλητικῶν ἀνδρῶν κρύφα συλλαμβανομένων, ἕνα

δὲ τῶν φίλων, Γελλιανόν, εἰς Ἰβηρίαν ἐπεμψε[ν καὶ  
παρεῖκει] κατασκεψόμενον.

Χ. Τῷ δὲ Γάλβᾳ μετὰ τὴν Νέρωνος τελευτὴν  
ἐχώρει πάντα. Οὐεργίνιος δὲ Ρουῖφος ἀμφίβολος ὢν ἐτι  
5 φροντίδα παρεῖχε, μὴ τῷ δυνάμειως πολλῆς καὶ μαχιμω-  
τάτης ἄρχειν προσειληφῶς τὸ νευικηκέναι Οὐίνδικα καὶ  
κεχειρωῶσθαι μέγα μέρος τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ἐν  
σάλῳ γενομένην ἀποστατικῷ Γαλατίαν ἄπασαν, ὑπακού-  
σαι τοῖς παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν. Οὐδενὸς  
10 γὰρ ἦν ὄνομα μεῖζον οὐδὲ εἶχε δόξαν οὐδεὶς ὄσσην ὁ  
Οὐεργίνιος, ὡς μεγίστη φοπὴ τοῖς Ῥωμαίων πράγμασι  
τυραννίδος ὁμοῦ χαλεπῆς καὶ Γαλατικῶν πολέμων ἀπαλ-  
λαγῇ γενόμενος. Ἄλλ' ἐκεῖνος τότε τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐμμέ-  
νων λογισμοῖς ἐφύλαττε τῇ συγκλήτῳ τὴν αἴρεσιν τοῦ  
15 αὐτοκράτορος. Καίτοι φανερᾶς γε τῆς Νέρωνος τελευ-  
τῆς γενομένης τό τε πλήθος ἐνέκειτο τῷ Οὐεργίνιῳ πάλ-  
ιν, καὶ τῶν χιλιάρχων τις τῶν ἐν τῇ σκηνῇ σπασάμενος  
τὸ ξίφος ἐκέλευε τὸν Οὐεργίνιον δέχεσθαι τὴν ἡγεμο-  
νίαν ἢ τὸν σίδηρον. Ἐπεὶ δὲ Φάβιος Οὐάλης ἄρχων ἐνὸς  
20 τάγματος ὠρῶσσε πρῶτος εἰς Γάλβαν καὶ γράμματα ἤκειν  
ἀπὸ Ῥώμης περὶ ὧν ἡ σύγκλητος ἐψηφίσατο, χαλεπῶς  
μὲν καὶ μόλις, ἔπεισε δ' οὖν τοὺς στρατιώτας αὐτοκρά-  
τορα τὸν Γάλβαν [ἀν\*]εῖπειν· καὶ πέμψαντος αὐτοῦ  
διάδοχον Φλάκκον Ὀρδεώνιον ἐδέξατο. Καὶ παραδοὺς  
25 ἐκείνῳ τὴν δύναμιν αὐτὸς ἀπήντησε τῷ Γάλβᾳ πρόσω  
χωροῦντι καὶ συνανέστρεφεν οὔτε ὀργῆς οὔτε τιμῆς ἐπι-  
δήλου τυγχάνων. Αἷτιος δὲ τοῦ μὲν αὐτὸς ὁ Γάλβας  
αἰδούμενος τὸν ἄνδρα, τοῦ δὲ οἱ φίλοι καὶ μάλιστα Οὐί-  
νιος Τίτος, ὑπὸ φθόνου τὸν Οὐεργίνιον οἰόμενος μὲν  
30 κολοῦειν, ἡγνῶει δὲ ἄρα τῷ Οὐεργίνιου χρηστῷ δαι-  
μονι συνεργῶν, ἤδη τὸν ἄνδρα πολέμων καὶ κακῶν,  
ὄσα τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας κατέσχευ, ἐκτὸς εἰς βίον

ἀκόμονα καὶ γῆρας εἰρήνης καὶ ἡσυχίας μεστὸν ὑπεκτι-  
θεμένῳ.

XI. Γάλβαν δὲ περὶ Νάρβωνα, πόλιν Γαλατικὴν, οἱ  
παρὰ τῆς συγκλήτου πρέσβεις ἐντυχόντες ἠσπάζοντο καὶ  
παρεκάλουν ἐπιφανῆσαι τῷ δήμῳ ποδοῦντι ταχέως. Ὁ 5  
δὲ τὰς τε ἄλλας παρείχεν ἐντεύξεις καὶ συνουσίας αὐτοῖς  
φιλανθρωποῦς καὶ δημοτικάς, πρὸς τε τὰς ἐστιάσεις πολ-  
λῆς κατασκευῆς καὶ θεραπείας βασιλικῆς παρούσης, ἣν  
ἐκ τῶν Νέρωνος ὁ Νυμφίδιος αὐτῷ προσέπειμψεν, οὐ-  
δενὶ χρώμενος ἐκείνων, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ πᾶσιν, εὐδο- 10  
κίμει, μεγαλόφρων ἀνὴρ καὶ κρείττων ἀπειροκαλίας  
φαινόμενος. Ταχὺ μὲντοι τὰ γενναῖα ταῦτα καὶ ἄτυφα  
καὶ πολιτικὰ δημαγωγίαν Οὐίνιος ἀποφαίνων καὶ κομ-  
ψότητα μεγάλων ἀπαξιούσαν αὐτὴν ἐπεισε χρήμασί τε  
χρησθαι τοῖς Νέρωνος καὶ περὶ τὰς ὑποδοχὰς μὴ φείδε- 15  
σθαι τῆς βασιλικῆς πολυτελείας. Καὶ ὅπως αἰσθησιν  
αὐτοῦ κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῷ Οὐίνιῳ γενησομένου παρεί-  
χεν ὁ πρεσβύτης.

XII. Ἦν δὲ Οὐίνιος ἀργυρίου μὲν ἐσχάτως καὶ παρ'  
ὄντινοῦν ἦττων, ἐνοχος δὲ καὶ τοῖς περὶ γυναικας ἀμαρ- 20  
τήμασιν. Ἔτι γὰρ ὧν νέος καὶ στρατευόμενος ὑπὸ Καλ-  
βισίῳ Σαβίνῳ τὴν πρώτην στρατείαν ἀκόλαστον οὔσαν  
τὴν γυναῖκα τοῦ ἡγεμόνος παρεισήγαγε νύκτωρ εἰς τὸ  
στρατόπεδον ἐν ἐσθῆτι στρατιωτικῇ καὶ διεφθίρειν ἐν  
τοῖς ἀρχείοις, ἃ πριγκίπια καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Ἐπὶ τούτῳ 25  
δὲ Γάιος Καῖσαρ ἔδησεν αὐτόν· ἐκείνου δὲ ἀποθανόν-  
1058 τος εὐτυχία χρησάμενος ἀπελύθη. Δειπνῶν δὲ παρὰ  
Κλαυδίῳ Καῖσαρι ποτήριον ἀργυροῦν ὑφείλετο· πυθό-  
μενος δὲ ὁ Καῖσαρ τῇ ὑστεραία πάλιν αὐτόν ἐπὶ δεῖπνον  
ἐκάλεσεν, ἐλθόντι δὲ ἐκέλευσεν ἐκείνῳ μηδὲν ἀργυροῦν, 30  
ἀλλὰ κεράμεα πάντα προσφέρειν καὶ παρατιθέναι τοὺς  
ὑπηρέτας. Τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὴν Καῖσαρος μετριότητα

καμικωτέραν γενομένην γέλωτος, οὐκ ὀργῆς ἄξιον ἔδοξεν· ἃ δὲ τὸν Γάλβαν ἔχων ὑφ' αὐτῷ καὶ δυνάμενος μέγιστον ἐπὶ χρήμασιν ἔπραττε, τραγικῶν παθῶν καὶ συμφορῶν μεγάλων τοῖς μὲν αἰτίαν, τοῖς δὲ πρόφασιν  
5 παρέσχευεν.

XIII. Ὁ γὰρ Νυμφίδιος εὐθύς ἐπανελθόντος τοῦ Γελλιανοῦ πρὸς αὐτόν, ὃν ἔπεμψε τοῦ Γάλβα τρόπον τινὰ κατάσκοπον, ἀκούσας τῆς μὲν ἀυλῆς καὶ τῶν δορυφόρων ἐπαρχον ἀποδεδειχθαι Κορνήλιον Λάκωνα, τὸ δὲ  
10 σύμπαν εἶναι τοῦ Οὐνίου κράτος, αὐτῷ δὲ μηδέποτε τοῦ Γάλβα στήναι πλησίον ἐγγεγονέναι μηδὲ ἐντυχεῖν ἰδίᾳ, πάντων αὐτὸν ὑπορωμένων καὶ διαφυλαττόντων, ἐθορυβήθη· καὶ συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύματος ἔφη Γάλβαν μὲν αὐτὸν εἶναι πρεσβύτην ἐπι-  
15 εικῆ καὶ μέτριον, ἐλάχιστα δὲ τοῖς αὐτοῦ χρώμενον λογισμοῖς ὑπὸ Οὐνίου καὶ Λάκωνος οὐκ εὖ διοικεῖσθαι. Πρὶν οὖν λαθεῖν αὐτοὺς ἦν ἔσχε Τιγελλίνος ἰσχὺν ἐν τοῖς πράγμασι κτησαμένους πεμπτέον εἶναι πρὸς τὸν ἡγεμόνα πρέσβεις ἀπὸ στρατοπέδου τοὺς διδάξοντας, ὅτι  
20 τῶν φίλων δύο μόνους τούτους ἀποσκευασάμενος ἠδίων παρέσται πᾶσι καὶ ποθεινότερος. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἄτοπον ἐδόκει καὶ ἀλλόκοτον ἡγεμόνα πρεσβύτην, ὥσπερ ἄρτι γενόμενον ἔξουσίας μειράκιον, οἷς χρήσεται φίλοις ἢ μὴ, θυθμίζειν, ἐτέραν ὁδὸν τρα-  
25 πόμενος ἔγραψε τῷ Γάλβᾳ δεδιττόμενος, νῦν μὲν, ὡς ὑπουλα καὶ μετέωρα πολλὰ τῆς πόλεως ἐχούσης, νῦν δέ, Κλώδιον Μάκρον ἐν Λιβύῃ τὰ σιτηγὰ κατέχειν, αὐτίς δὲ παρακινεῖν τὰ Γερμανικὰ τάγματα καὶ περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ δυνάμεων ὅμοια πυνθάνεσθαι. Τοῦ  
30 δὲ Γάλβα μὴ πάνυ τὸν νοῦν προσέχοντος αὐτῷ μηδὲ πιστεύοντος ἔγνω προεπιχειρεῖν· καίτοι Κλώδιος Κέλσος Ἀντιοχεύς, ἀνὴρ ἔμφρων, εὖνους δὲ ἐκείνῳ καὶ

πιστός, ἀπηγόρευε, λέγων οὐκ ἂν οἴεσθαι μίαν ἐν Ῥώμῃ  
 συνοικίαν Καίσαρα προσειπεῖν Νυμφίδιον. Ἄλλὰ πολ-  
 λοι κατεγέλων, καὶ Μιθριδάτης ὁ Ποντικὸς ἐπισκώπτων  
 τὴν φαλακρότητα καὶ θυσοσύτητα τοῦ Γάλβα νῦν ἔφη  
 τινὰ δοκεῖν εἶναι Ῥωμαίους, ὀφθέντα δὲ φανεισθαι τῶν 5  
 ἡμερῶν τούτων, ἃς καλεῖται Καίσαρ, ὄνειδος.

XIV. Ἔδοξεν οὖν περὶ μέσας νύκτας εἰς τὴν παρεμ-  
 βολὴν παραγαγόντας ἀναδεικνύειν αὐτοκράτορα τὸν  
 Νυμφίδιον. Πρῶτος δὲ τῶν χιλιάρχων Ἀντώνιος Ὀνω-  
 ράτος ἐσπέρας γενομένης τοὺς ὑφ' ἑαυτῷ στρατιώτας 10  
 συναγαγὼν ἐκάκιζε μὲν αὐτόν, ἐκάκιζε δὲ ἐκείνους ἐν  
 ὀλίγῳ χρόνῳ τροπὰς τοσαύτας τρεπομένους κατ' οὐδένα  
 λογισμὸν οὐδὲ αἴρεσιν ἀμεινόνων, ἀλλὰ δαίμονός τις  
 αὐτοὺς ἐκ προδοσίας εἰς προδοσίαν ἐλαύνοντος. Καὶ  
 τὰ μὲν πρῶτα προφάσεις ἔχειν τὰ Νέρωνος ἐγκλήματα 15  
 νῦν δὲ Γάλβαν προδιδόναι, τίνα φόνον μητρὸς ἐγκα-  
 λούντας ἢ σφαγὴν γυναικός, ἢ ποίαν αἰδουμένους θυ-  
 μέλην ἢ τραγῳδίαν τοῦ αὐτοκράτορος; „Ἄλλ' οὐδὲ  
 ἐκείνους ἐπὶ τούτοις ὑπεμείναμεν ἐγκαταλιπεῖν, ἀλλὰ  
 Νυμφιδίῳ πεισθέντες, ὅτι πρῶτος ἡμᾶς ἐγκατέλιπε καὶ 20  
 πέφευγεν εἰς Αἴγυπτον. Πότερον οὖν Νέρωνι Γάλβαν  
 ἐπιθυσώμεθα καὶ τὸν ἐκ Νυμφιδίας ἐλόμενοι Καίσαρα  
 τὸν ἐκ Λιβίας ἀνέλωμεν, ὡς τὸν ἐξ Ἀγριππίνης ἀνεί-  
 λωμεν; ἢ τούτῳ δίκην ἐπιθέντες ὧν δέδρακε, τιμωροὶ  
 1059 μὲν Νέρωνος, Γάλβα δὲ φύλακες ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ 25  
 φανῶμεν;“ Ταῦτα λέγοντι τῷ χιλιάρχῳ προσέθεντο  
 πάντες οἱ στρατιῶται, καὶ τοὺς ἄλλους προσιόντες ἐμμέ-  
 νειν παρεκάλουν τῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα πίστει· καὶ  
 τοὺς πλείους μετέστησαν. Ἀρθείσης δὲ βοῆς, εἴτε πει-  
 σθεὶς ὁ Νυμφίδιος, ὡς φασιν ἔνιοι, καλεῖν αὐτόν ἤδη 30  
 τοὺς στρατιώτας, εἴτε προλαβεῖν σπεύδων τὸ θορυβοῦν  
 ἔτι καὶ διστάζον, ὑπὸ φωτὶ πολλῷ προῆει, λόγον τινὰ



κομίζων ἐν βιβλίῳ γεγραμμένον ὑπὸ Κιγγωνίου Βάρρωνος, ὃν ἐκμεμελετήκει πρὸς τοὺς στρατιώτας εἶπειν. Ἰδὼν δὲ κεκλεισμένας τοῦ στρατοπέδου τὰς πύλας καὶ περὶ τὰ τεῖχη πολλοὺς ὀπλισμένους ἔδρασε· καὶ προσιῶν  
 5 ἡρώα, τί βούλονται καὶ τίνος κελεύσαντος ἐν ὄπλοις γηγόνασιν. Ἀπαντώσης δ' αὐτῷ παρὰ πάντων μιᾶς φωνῆς, Γάλβαν αὐτοκράτορα γινώσκειν, κάκεινος ὁμοσε χωρῶν ἐπευφήμει καὶ τοὺς ἐπομένους ἐκέλευε. Τῶν δὲ παρὰ τὰς πύλας παρέντων αὐτὸν εἰσελθεῖν μετ' ὀλίγων  
 10 αὐτὸς ἀκοντίζεται λόγῃ· καὶ ταύτην μὲν ἐδέξατο πρὸ αὐτοῦ θυρεῷ Σεπτίμιος, ἄλλων δὲ γυμνοῖς ξίφεσιν ἐπιφερομένων φυγῶν καὶ διωχθεῖς ἐν οἰκήματι στρατιώτου σφάττεται. Καὶ τὸν νεκρὸν εἰς μέσον ἐκλύσαντες καὶ πέριβαλόντες κιγκλίδα θέαμα τοῖς βουλομένοις μεθ' ἡμέ-  
 15 ραν παρέσχον.

XV. Οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος ὁ Γάλβας πνυθόμενος καὶ τῶν συνωμοτῶν αὐτοῦ κελεύσας ἀποθανεῖν ὅσοι μὴ δι' αὐτῶν εὐθὺς ἀπέθανον, ἐν οἷς ἦν καὶ Κιγγώνιος ὁ τὸν λόγον γράψας καὶ Μιθριδάτης  
 20 ὁ Ποντικός, ἔδοξε μὴ νομίμως, εἰ καὶ δικαίως, μηδὲ δημοτικῶς ἀνηρηκέναι πρὸ κρίσεως ἄνδρας οὐκ ἀσήμους. Ἔτερον γὰρ ἡγεμονίας σχῆμα προσεδέχοντο πάντες, ἔξαιπατώμενοι συνήθως ὑπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ λεγομένων. Ἔτι δὲ μᾶλλον ἠνίασεν αὐτοὺς ἀνὴρ ὑπατικός καὶ Νέρωνι  
 25 πιστὸς ἀποθανεῖν κελευσθεῖς, Πετρώνιος Τουρπιλιανός. Μάκρωνα γὰρ ἐν Λιβύῃ διὰ Τρεβωνιανοῦ καὶ Φοντήτου ἐν Γερμανίᾳ διὰ Οὐάλεντος ἀνελὼν πρόφασιν εἶχεν ἐν ὄπλοις καὶ στρατοπέδοις ὄντας φοβηθῆναι. Τουρπιλιανὸν δέ, γέροντα γυμνὸν καὶ ἄνοπλον, λόγου μεταλαβεῖν  
 30 οὐδὲν ἐκώλυεν, εἴ τις ἦν ἐπαγγέλλεται μετριότητα τοῖς γράμμασιν ἔργῳ φυλάξειν ἔμελλε. Ταῦτα μὲν οὖν τοιαύτας ἔχει μέμψεις. Ἐπεὶ δὲ προσιῶν ἀπέχετο τῆς πόλεως

περὶ πέντε καὶ εἴκοσι σταδίους, ἐνετύγχανεν ἀκοσμία καὶ θορύβῳ τῶν ἐρετῶν τὴν ὁδὸν προκατεχόντων καὶ περικεχυμένον πανταχόθεν. Οὗτοι δὲ ἦσαν, οὓς εἰς ἓν τάγμα ὁ Νέρων συλλοχίσας ἀπέφηνε στρατιώτας· καὶ τότε παρόντες ἐκβεβαιώσασθαι τὴν στρατείαν οὐτ' ὄφθῃ- 5 ναι τοῖς ἀπαντῶσιν οὐτ' ἀκουσθῆναι παρίεσαν τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐθορύβουν βοῇ σημεῖα τῷ τάγματι καὶ χῶραν αἰτοῦντες. Ἐκείνου δὲ ὑπεριθεμένου καὶ πάλιν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἀρνήσεως σχῆμα τὴν ἀναβολὴν εἶναι φάσκοντες ἠγανάκτουν καὶ παρείποντο μὴ φειδόμενοι 10 βοῆς. Ἐνίων δὲ καὶ τὰς μαχαίρας σπασαμένων ἐκέλευσε τοὺς ἵππους ἐμβαλεῖν αὐτοῖς ὁ Γάλβας. Ἐπέστη δὲ οὐδεις ἐκείνων, ἀλλ' οἱ μὲν εὐθύς ἀνατραπέντες, οἱ δὲ φεύγοντες διεφθάρησαν, οὐ χρηστὸν οὐδὲ αἰσιον ποιούντες τῷ Γάλβῳ τὸν οἰωνὸν εἰσιόντι διὰ πολλοῦ φόνου καὶ 15 νεκρῶν τοσούτων εἰς τὴν πόλιν. Ἄλλ' εἰ καὶ τις αὐτοῦ κατεφρόνει πρότερον ἀσθενοῦς καὶ γέροντος ὄρωμένου, τότε πᾶσι φορικῶδης καὶ φοβερὸς ἐγένετο.

XVI. Βουλόμενος δὲ τῆς περὶ τὰς δωρεὰς ἀμετρίας καὶ πολυτελείας τοῦ Νέρωνος ἀποδεικνύναι μεγάλην 20 1060 μεταβολὴν ἀστοχεῖν ἐδόκει τοῦ πρέποντος. Κάνου γὰρ αὐλήσαντος αὐτῷ παρὰ δεῖπνον (ἀκρόαμα δὲ ἦν ὁ Κάνος εὐδοκιμούμενος) ἐπαινέσας καὶ ἀποδεξάμενος ἐκέλευσεν αὐτῷ κοιμισθῆναι τὸ γλωσσόκομον· καὶ λαβῶν χρυσοῦς τινὰς ἐπέδωκε τῷ Κάνῳ, φήσας ἐκ τῶν ἰδίων, οὐκ ἐκ τῶν 25 δημοσίων χαρίζεσθαι. Τὰς δὲ δωρεάς, ἃς Νέρων ἔδωκε τοῖς περὶ σκηνὴν καὶ παλαίστραν, ἀπαιτεῖσθαι συντόμως κελεύσας πλὴν τοῦ δεκάτου μέρους, εἶτα μικρὰ καὶ γλί- σχρα κοιμιζόμενος (ἀνηλώκεσαν γὰρ οἱ πλειστοὶ τῶν λαβόντων, ἐφήμεροι καὶ σατυρικοὶ τοῖς βίοις ἄνθρωποι) 30 τοὺς πριαμένους παρ' αὐτῶν ἢ λαβόντας ὅτιοῦν ἀνεξή- τει καὶ παρ' ἐκείνων ἐξέπραττε. Τοῦ δὲ πράγματος ὄρον

οὐκ ἔχοντας, ἀλλὰ πόρρω νεμομένου καὶ προτόντος ἐπὶ πολλούς, αὐτὸς μὲν ἠδόμενος, φθόνον δὲ καὶ μίσος εἶχει Οὐίνιος, ὡς τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνελεύθερον παρέχων τὸν ἡγεμόνα καὶ μικρολόγον, αὐτὸς δὲ χρώμενος  
5 ἀσώτως καὶ λαμβάνων πάντα καὶ πικράσκων. Ὁ μὲν γὰρ Ἡσίωδος

ἀρχομένου τε πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι  
φησὶ δεῖν, ὁ δὲ Οὐίνιος ὄρωσιν ἀσθενῆ καὶ γέροντα τὸν Γάλβαν ἐνεπιμπλατο τῆς τύχης, ὡς ἅμα μὲν ἀρχομένης,  
10 ἅμα δὲ φθινούσης.

XVII. Ὁ δὲ πρεσβύτης ἠδικοῦτο τὰ μὲν πρῶτα τοῦ Οὐίνιου κακῶς διοικούντος, ἃ δὲ αὐτὸς ὀρθῶς προηρεῖτο διαβάλλοντος ἢ κωλύοντος· οἶον ἦν τὸ περὶ τὰς κολάσεις τῶν Νερωνιανῶν. Ἀπέκτεινε γὰρ τοὺς πονηροὺς,  
15 ἐν οἷς ἦν ὁ Ἥλιος καὶ Πολύκλειτος καὶ Πετίνος καὶ Πατρόβιος. Ὁ δὲ δῆμος ἐκρότει, καὶ δι' ἀγορᾶς αὐτῶν ἀγομένων ἐβόα καλῆν μὲν εἶναι καὶ θεοφιλῆ κομπῆν, ἀπαιτεῖν δὲ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τὸν διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν τῆς τυραννίδος Τιγελλίνου. Ἐφθάκει δὲ  
20 ὁ γενναῖος προειληφῶς ἀρραβῶσι μεγάλοις τὸν Οὐίνιον. Εἶτα Τουρπιλιανὸς μὲν, ὅτι μὴ προεδίδου μηδὲ ἐμίσει τὸν ἡγεμόνα τοιοῦτον ὄντα μισούμενος, ἄλλο δὲ μηδὲ ἐν μέγα συναδικήσας, ἀπέθανεν· ὁ δὲ καὶ ποιήσας ἄξιον θανάτου Νέρωνα καὶ γενόμενον τοιοῦτον ἐγκατα-  
25 λιπὼν καὶ προδοὺς περιῆν, μέγα δίδαγμα τοῦ μηδὲν ἄπρακτον εἶναι παρὰ Οὐίνιῳ μηδὲ ἀνέλπιστον τοῖς διδούσιν. Οὐδενὸς γὰρ οὕτω θεάματος ἐρασθεῖς ὁ Ῥωμαίων δῆμος, ὡς τοῦ Τιγελλίνου ἰδεῖν ἀπαγόμενον, οὐδὲ παυσάμενος ἐν πᾶσι θεάτροις καὶ σταδίοις αἰτούμενος  
30 ἐκεῖνον, ἐπεπλήχθη διαγράμματι τοῦ αὐτοκράτορος Τιγελλίνου μὲν οὐ πολὺν ἔτι βιώσεσθαι φάσκοντος χρόνον ὑπὸ φθινάδος νόσου δαπανώμενον, ἐκείνους δὲ παραι-

τουμένου μὴ διαγριαίνεῖν μηδὲ τυραννικὴν ποιεῖν τὴν ἡγεμονίαν. Ἀχθομένου δὲ τοῦ δήμου καταγελαῶντες ὁ μὲν Τιγελλίνος ἔθυσε σωτήρια καὶ παρεσκεύασε λαμπρὰν ἐστίασιν, ὁ δὲ Οὐίνιος ἀναστὰς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ δαίπνον ἐκώμασεν ὡς ἐκείνον ἄγων τὴν 5 θυγατέρα χήραν οὖσαν. Καὶ προὔπιεν ὁ Τιγελλίνος αὐτῇ πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀργυρίου, καὶ τῶν παλλακίδων τὴν ἀγελαρχοῦσαν ἐκέλευσε τὸν περιδέριον κόσμον ἀφελομένην ἐκείνη περιάψαι, πεντεκαίδεκα μυριάδων εἶναι λεγόμενον. 10

XVIII. Ἐκ δὲ τούτου καὶ τὰ μετρίως πραττόμενα διαβολὴν εἶχεν, ὡς τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας Οὐίνδικι συναραμένους. Ἐδόκουν γὰρ οὐ φιλανθρωπία τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ ἠνούμενοι παρὰ Οὐίνλιου τυγχάνειν ἀνέσεως τε δασμῶν καὶ πολιτείας. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ 15 διὰ ταῦτα πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀπηχθάνοντο, τοὺς δὲ στρατιώτας τὴν δωρεὰν μὴ κομιζομένους ἐν ἀρχῇ μὲν ἐλπίς παρήγεν, ὡς, εἰ καὶ μὴ τοσοῦτον, ἀλλ' ὅσον Νέρων ἔδωκεν, ἀποδώσοντος. Ἐπεὶ δὲ μεμφομένους ἀκούσας ἀφῆκε φωνὴν ἡγεμόνι μεγάλῳ πρέπουσαν, εἰπῶν 20  
 1061 εἰσθῆναι καταλέγειν στρατιώτας, οὐκ ἀγοράζειν, πυθομένοις τοῦτο δεινὸν εἰσῆλθε μῖσος καὶ ἄγριον πρὸς αὐτόν. Ἐδόκει γὰρ οὐκ αὐτὸς ἀποστερεῖν μόνος, ἀλλὰ νομοθετεῖν καὶ διδάσκειν τοὺς μεθ' αὐτὸν αὐτοκράτορας. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἐν Ῥώμῃ τυφλὸν ἦν ἔτι κίνημα, καὶ 25  
 τις αἰδῶς ἅμα πρὸς παρόντα τὸν Γάλβαν ἀμβλύτητα καὶ μέλλησιν ἐνεπολεῖ τῷ νεωτερισμῷ, καὶ τὸ μηδεμίαν ἀρχὴν ἐμφανῆ μεταβολῆς ὀραῖσθαι συνέστελλε καὶ συνέκρυπτεν ἁμῶς γέ πως τὴν δυσμένειαν αὐτῶν. Οἱ δὲ πρότερον ὑπὸ Οὐεργινίῳ γενόμενοι, τότε δ' ὄντες ὑπὸ Φλάκκῳ 30  
 περὶ Γερμανίαν, μεγάλων μὲν ἀξιοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν μάχην, ἣν ἐμαχέσαντο πρὸς Οὐίνδικα, μηδενοὺς δὲ τυγχά-

νοντες, ἀπαρηγόρητοι τοῖς ἄρχουσιν ἦσαν. Αὐτὸν δὲ τὸν Φλάκκον ὑπὸ συντόνου ποδάγρας ἀδύνατον ὄντα τῷ σώματι καὶ πραγμάτων ἄπειρον ἐν οὐδενὶ λόγῳ τὸ παράπαν ἐποιοῦντο. Καὶ ποτε θείας οὔσης, καὶ τῶν χιλιάρων καὶ λοχαγῶν τὸ Ῥωμαίοις σύνηθες εὐτυχίαν ἐπευχομένων τῷ αὐτοκράτορι Γάλβῳ, διεθορύβησαν οἱ πολλοὶ τὸ πρῶτον, εἶτα ταῖς εὐχαῖς ἐπιμενόντων ἐκείνων ἀντεφώνουν „Εἰ ἄξιος.“

XIX. Τοιαῦτα δὲ ἔτερα καὶ τῶν ὑπὸ Τιγελλίνῳ  
 10 ταγμάτων ὑβριζόντων πολλάκις ἐπέμπετο γράμματα τῷ Γάλβῳ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων· ὁ δὲ φοβηθεὶς, ὡς μὴ μόνον διὰ τὸ γῆρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπαιδίαν καταφρονούμενος, ἐβουλεύετο παῖδα θέσθαι τῶν ἐπιφανῶν τινα νεανίσκον καὶ διάδοχον ἀποδειξαι τῆς ἀρχῆς. Ἦν δὲ  
 15 Μάρκος Ὀθῶν, ἀνὴρ γένει μὲν οὐκ ἀφανῆς, τρυφῇ δὲ καὶ φιληθουσίαις εὐθύς ἐκ παίδων ἐν ὀλίγοις Ῥωμαίων διεφθαρμένος, ὡς δὲ τὸν Ἀλέξανδρον Ὀμηρος Ἐλένης πόσιν ἠὔκόμοιο, μηδὲν ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο σεμνύνων ἀπὸ τῆς γυναικός, ὀνομάζει πολλάκις, οὕτως  
 20 γεγωνῶς περιβόητος ἐν Ῥώμῃ διὰ τὸν Ποππαίας γάμον, ἧς ἦρα μὲν ὁ Νέρων Κρισπίνῳ συνούσης, ἔτι δ' αἰδούμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα φοβούμενος ὑφῆκε τὸν Ὀθῶνα πειρῶντα τὴν Ποππαίαν. Φίλῳ δὲ τῷ Ὀθῶνι καὶ συμβιωτῇ διὰ τὴν ἀσωτίαν ἐχρήτο, καὶ  
 25 σκωπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ πολλάκις εἰς μικρολογίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἔχαιρε. Λέγεται δὲ ποτε μύρον τῶν πολυτελῶν χρυσαμένου τοῦ Νέρωνος καὶ τὸν Ὀθῶνα καταβρέξαντος, ἐκεῖνος πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ δεχόμενος αὐτὸν ἅμα πολλαχόθεν ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς προβαλεῖν ἄφρω  
 30 σωλήνας, ὥσπερ ὕδωρ τὸ μύρον ἐκχέοντας καὶ κατακλύζοντας. Ἀλλὰ τὴν γε Ποππαίαν προμοιχεύσας τῷ Νέρωνι καὶ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκεῖνον ἐλπίσιν ἐπεισεν

επιστήναι τοῦ ἀνδρός. Ἐλθούσης δὲ παρ' αὐτὸν ὡς γαρ-  
 ρετῆς οὐκ ἠγάπα μετέχων, ἀλλ' ἤσχαλλε μεταδιδούς,  
 εὐδὲ αὐτῆς ἀχθομένης, ὡς φασι, τῇ ξηλοτυπία τῆς Ποπ-  
 παίας. Καὶ γὰρ ἀποκλείσαι τὸν Νέρωνα λέγεται μὴ  
 παρόντος τοῦ Ὄθωνος, εἴτε τῆς ἡδονῆς ἀφαιρουσα τὸ 5  
 πλήσμιον, εἴτε, ὡς φασιν ἔνιοι, βαρυνομένη τὸν Καί-  
 σαρως γάμον, ἐραστῇ δὲ μὴ φεύγουσα χρῆσθαι διὰ τὸ  
 φιλακόλαστον. Ἐκινδύνευσεν οὖν ὁ Ὄθων ἀποθανεῖν·  
 καὶ παράλογόν ἦν, ὅτι τὴν γυναῖκα καὶ ἀδελφὴν ἀπο-  
 κτείνας διὰ τὸν Ποππαίας γάμον ἐφείσατο τοῦ Ὄθωνος. 10

XX. Σενέκαν δὲ εἶχεν εὖνον· κάκεινον τὸν Νέρ-  
 ρωνα πείσαντος καὶ παραινέσαντος ἐξεπέμφθη Λυσिता-  
 νῶν στρατηγὸς ἐπὶ τὸν Ὠκεανόν. Καὶ παρέσχεν ἑαν-  
 τὸν οὐκ ἄχαριν οὐδὲ ἐπαχθῇ τοῖς ὑπηκόοις, εἰδὼς φυγῆς  
 ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομέ- 15  
 νην. Ἀποστάντος δὲ Γάλβα πρῶτος αὐτὸς προσεχώρησε  
 τῶν ἡγεμόνων, καὶ φέρων ὅσον εἶχεν ἐν ἐκπώμασι καὶ  
 τραπέζαις ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἔδωκε κατακόψαι ποιου-  
 162 μένῳ νόμισμα, καὶ τῶν οἰκετῶν ἔδωρήσατο τοὺς εἰδι-  
 σμένους περὶ δίαιταν ἡγεμόνι ἐμμελῶς ὑπουργεῖν. Καὶ 20  
 τὰ ἄλλα πιστὸς ἦν αὐτῷ, καὶ διδοὺς πείραν οὐδενὸς ἤτ-  
 τον ἐδόκει πραγμάτων ἐμπειρος εἶναι· καὶ βαδίζοντι  
 τὴν ὁδὸν ἄπασαν ἐφ' ἡμέρας πολλὰς συνοχούμενος διε-  
 τέλεσεν. Ἐν δὲ τῇ συνοδίᾳ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὸν Οὐίνιον  
 ἐξεθεράπευσεν ὁμιλίᾳ καὶ δώροις, μάλιστα δὲ τῶν πρῶ- 25  
 τείων ὑφιέμενος αὐτῷ τό γε μετ' ἐκείνων δύνασθαι δι'  
 ἐκεῖνον εἶχε βεβαίως. Τῷ δὲ ἀνεπιφθόνῳ περιῆν, προῖκα  
 συμπράττων πάντα τοῖς δεομένοις, καὶ παρέχων ἑαυτὸν  
 εὐπροσήγορον καὶ φιλάνθρωπον ἅπασι. Πλεῖστα δὲ τοῖς  
 στρατιωτικοῖς συνελάμβανε καὶ προῆγε πολλοὺς ἐφ' ἡγε- 30  
 μονίας, τὰ μὲν αἰτούμενος ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ δὲ  
 τὸν Οὐίνιον καὶ τοὺς ἀπελευθέρους παρακαλῶν Ἴκελον

καὶ Ἀσιατικόν· οὗτοι γὰρ ἦσαν ἐν δυνάμει μάλιστα τῶν περὶ τὴν αὐλήν. Ὅσακις δὲ τὸν Γάλβαν εἰστία, τὴν παραφυλάττουσαν ἀεὶ σπείραν ἐδέκαζε χρυσοῦν ἐκάστω διανέμων, οἷς τιμᾶν αὐτὸν ἐδόκει καταπολιτευόμενος 5 καὶ δημαγωγῶν τὸ στρατιωτικόν.

XXI. Ἄλλ' οὖν βουλευομένου γε τοῦ Γάλβα περὶ διαδόχου τὸν Ὄθωνα παρεισήγγεν ὁ Οὐίνιος, οὐδὲ τοῦτο προῖκα πράσσω, ἀλλ' ἐπὶ γάμῳ τῆς θυγατρὸς, ὁμολογίας γενομένης γαμεῖν αὐτὴν τὸν Ὄθωνα παῖδα τοῦ 10 Γάλβα καὶ διάδοχον ἀποδειχθέντα τῆς ἡγεμονίας. Ὁ δὲ Γάλβας ἀεὶ μὲν ἦν δῆλος πρὸ τοῦ ἰδίου τὸ κοινὸν τιθέμενος καὶ ζητῶν οὐχ αὐτῷ θέσθαι τὸν ἥδιστον, ἀλλὰ Ῥωμαίοις τὸν ὀφελιμώτατον. Δοκεῖ δὲ μῆδ' ἂν ἐπὶ τοῖς ἰδίοις χρήμασι μόνον ἐλέσθαι τὸν Ὄθωνα κληρονόμον, 15 ἀκόλαστον εἰδῶς καὶ πολυτελεῆ καὶ πεντακισχιλίων μυριάδων ὀφλήμασι βεβαπτισμένον. Ὄθεν ἀκούσας τοῦ Οὐίνιου σιωπῇ καὶ πράως ὑπερέθετο τὴν διάθεσιν. Ἀποδείξας δ' αὐτὸν ὑπατοῦ καὶ συνάρχοντα τὸν Οὐίνιον ἐπίδοξος ἦν ἔτους ἀρχῇ τὸν διάδοχον ἀναγορεύσειν. Καὶ 20 τὸ στρατιωτικὸν ἠδέως εἶχε τὸν Ὄθωνα παρ' ὄντινόν ἄλλον ἀναγορευθῆναι.

XXII. Καταλαμβάνει δ' αὐτὸν ἔτι μέλλοντα καὶ βουλευόμενον ἐκραγέντα τὰ Γερμανικά. Κοινῇ γὰρ ἅπαντες οἱ στρατευόμενοι τὸν Γάλβαν ἐμίσουν οὐκ ἀποδι- 25 δόντα τὴν δωρεάν, ἰδίας δὲ ἐκείνοι προφάσεις ἐποιοῦντο Οὐεργίνιον τε Ῥοῦφον ἀπερριμμένον ἀτίμως καὶ Γαλατῶν τοὺς πολεμήσαντας αὐτοῖς δωρεῶν τυγχάνοντας, ὅσοι δὲ μὴ προσέθετο Οὐίνδικι κολαζομένους, ᾧ μόνῳ τὸν Γάλβαν χάριν εἰδέναι καὶ τιμᾶν τεθνηκότα καὶ γε- 30 ραίρειν δημοσίοις ἐναγισμοῖς, ὡς ὑπ' ἐκείνου Ῥωμαίων ἀποδεδειγμένον αὐτοκράτορα. Τοιούτων ἀναφανδὸν ἤδη λόγων ἐν τῷ στρατοπέδῳ περιφερομένων ἐπῆλθεν

ἡ νουμηνία τοῦ πρώτου μηνός, ἦν καλάνδας Ἰανουαρίας  
καλοῦσι· τοῦ δὲ Φλάκκου συναγαγόντος αὐτοὺς ἐπὶ τὸν  
ὄρκον, ὃν ἔθος ἐστὶν ὀμνύειν ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος,  
τὰς μὲν εἰκόνας τοῦ Γάλβα προσελθόντες ἀνέτρεψαν καὶ  
κατέσπασαν, αὐτοὶ δὲ ὁμόσαντες ὑπὲρ συγκλήτου καὶ δ  
δήμου Ῥωμαίων διελύθησαν. Ἐἶτα τοῖς ἡγεμονικοῖς  
παρίστατο δεδοικέναι τὴν ἀναρχίαν ὡς ἀπόστασιν. Λέ-  
γει δὲ τις ἐν αὐτοῖς· „Τί πάσχομεν, ᾧ συστρατιῶται,  
μήτ' ἄλλον ἡγεμόνα ποιούμενοι μήτε τὸν νῦν ὄντα φυ-  
λάττοντες, ὡσπερ οὐ Γάλβαν, ἀλλ' ὅλως ἄρχοντα καὶ 10  
τὸ ἄρχεσθαι φεύγοντες; Φλάκκον μὲν οὖν Ὀρδεώνιον  
οὐδὲν ἄλλο ἢ σκιὰν ὄντα Γάλβα καὶ εἰδωλον ἐατέου,  
ἡμέρας δὲ μιᾶς ὁδὸν ἀφέστηκεν ἡμῶν Οὐτέλλιος, ὁ τῆς  
ἐτέρας Γερμανίας ἡγούμενος, πατρός τε τιμητοῦ καὶ τρις  
1063 ὑπάτου γενομένου καὶ Κλαυδίῳ Καίσαρι τρόπον τινα 15  
συνάρξαντος, αὐτός τε τὴν λοιδορουμένην ὑπ' ἐνίῳ  
πενίῳ δεῖγμα λαμπρὸν ἔχων χρηστότητος καὶ μεγαλο-  
φροσύνης. Φέρε, τοῦτον ἐλόμενοι δεῖξωμεν ἀνθρώποις  
πᾶσιν, ὡς Ἰβήρων καὶ Λυσιτανῶν ἀμείνους ἐσμέν αὐτο-  
κράτορα αἰρεῖσθαι.“ Ταῦτα τῶν μὲν ἤδη προσιεμένων, 20  
τῶν δ' οὐ προσιεμένων, εἰς ὑπεξεληθῶν σημαιοφόρος  
ἀπήγγειλε τῷ Οὐτέλλειῳ νυκτὸς ἐστιωμένων πολλῶν  
παρ' αὐτῷ. Τοῦ δὲ λόγου διαπεσόντος εἰς τὰ στρατεύ-  
ματα πρώτος Φάβιος Οὐάλης, ἡγεμῶν ἐνὸς τάγματος,  
τῇ ὑστεραῖα μετὰ ἱππέων συχνῶν ἐλάσας αὐτοκράτορα 25  
τὸν Οὐτέλλιον προσεῖπεν. Ὁ δὲ τὰς μὲν ἔμπροσθεν  
ἡμέρας ἐδόκει διωθεῖσθαι καὶ ἀναδύεσθαι τὸ μέγεθος  
τῆς ἀρχῆς φοβούμενος, τότε δὲ φασὶ οἴνου διάπλεων  
καὶ τροφῆς ὄντα μεσημβρινῆς προελθεῖν καὶ ὑπακοῦσαι  
Γερμανικὸν ὄνομα θεμένων αὐτῷ, τὸ δὲ Καίσαρος οὐ 30  
προσδεξάμενον. Εὐθύς δὲ καὶ τὸ μετὰ Φλάκκου στρα-  
τευμα τοὺς καλοὺς ἐκείνους καὶ δημοκρατικοὺς εἰς σύγ-



κλητον ὄρκους ἀφέντες ᾤμοσαν Οὐτέλλιω τῷ αὐτοκρά-  
τορι ποιήσειν τὸ προστασδόμενον.

XXIII. Οὕτω μὲν ἀνηγορεύθη Οὐτέλλιος αὐτοκρά-  
τωρ ἐν Γερμανίᾳ. Πυθόμενος δὲ τὸν ἐκεῖ νεωτερισμὸν  
ἡ δὲ Γάλβας οὐκέτι τὴν εἰσποίησιν ἀνεβάλλετο. Γινώσκων  
δὲ τῶν φίλων ἐνίους μὲν ὑπὲρ Δολοβέλλα, τοὺς δὲ πλεί-  
στους ὑπὲρ Ὀθωνος ἀρχαιρεσιάζοντας, ὧν οὐδέτερον  
ἔδοκίμαζεν αὐτός, ἄφνω μὴδὲν προεικῶν μετεπέμψατο  
Πείσωνα, Κράσσου καὶ Σκριβωνίας ἔκγονον, οὓς Νέ-  
10 ρων ἀνηγήκει, νεανίαν ἐν τῇ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν εὐφυῖα  
τὸ κόσμιον καὶ αὐστηρὸν ἐμφανέστατα ἔχοντα· καὶ κατ-  
έβαινεν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκείθεν ἀποδείξων Καίσαρα  
καὶ διάδοχον. Καίτοι μεγάλαι μὲν εὐθύς ἐξιόντι διοση-  
μῖαι παρηκολούθουν, ἀρξαμένου δὲ τὰ μὲν λέγειν ἐν  
15 τῷ στρατοπέδῳ, τὰ δὲ ἀναγινώσκειν, τσαντάκις ἐβρόν-  
τησε καὶ κατήστραψε, καὶ τοσοῦτος ὄμβρος καὶ ζόφος  
ἐξεχύθη εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν, ὡς κατάδη-  
λον εἶναι μὴ προσιέμενον μὴδὲ ἐπαινοῦν τὸ δαιμόνιον  
γινομένην οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν εἰσποίησιν. Ἦν δὲ καὶ τὰ  
20 τῶν στρατιωτῶν ὕπουλα καὶ σκυθροπὰ μὴδὲ τότε δω-  
ρεᾶς αὐτοῖς δοθείσης. Τοῦ δὲ Πείσωνος οἱ παρόντες  
ἐθαύμασαν τῇ τε φωνῇ τεκμαιρόμενοι καὶ τῷ προσώπῳ  
τὸ τηλικαύτην χάριν ἀνεμπλήκτως, οὐ μὴν ἀναισθήτως  
δεχόμενον, ὥσπερ αὐτὸ τοῦ Ὀθωνος ἐπεφαίνετο πολλὰ  
25 σημεῖα τῇ μορφῇ πικρῶς καὶ σὺν ὀργῇ τῆς ἐλπίδος τὴν  
ἀπότευξιν φέροντος, ἧς πρῶτος ἀξιωθεὶς καὶ τοῦ τι-  
χεῖν ἐγγυτάτω γενόμενος τὸ μὴ τυχεῖν ἐποιεῖτο σημεῖον  
ἐχθρῶν ἅμα καὶ κακονοίας τοῦ Γάλβα πρὸς αὐτόν. Ὄθεν  
οὐδὲ ἄφοβος ἦν περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ τὸν Πεί-  
30 σωνα δεδιώς καὶ τὸν Γάλβαν προβαλλόμενος καὶ τῷ  
Οὐνίῳ χαλεπαίνων ἀπῆει πολλῶν παθῶν πλήρης. Οὐδὲ  
γὰρ τὸ ἐλπίζον ἐκλιπεῖν οὐδὲ ἀπαγορευσαὶ παντάπασιν

εἶων οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες ἀεὶ μάντις καὶ Χαλδαῖοι, εἰς τὰ μάλιστα δὲ Πτολεμαῖος ἰσχυριζόμενος τῷ προειπεῖν πολλάκις, ὡς οὐκ ἀποκτενεῖ Νέρων αὐτόν, ἀλλὰ τεθνήσκειται πρότερος, αὐτὸς δὲ περιέσται καὶ ἄρξει Ῥωμαίων· ἐκεῖνο γὰρ ἀληθὲς ἀποδείξας ἠξίου μηδὲ ταῦτα ἀπελπίζειν· οὐχ ἦκιστα δ' οἱ συναχθόμενοι κρύφα καὶ συνεπιστένοντες ὡς ἀχάριστα πεπονθότες· πλείστοι δὲ τῶν περὶ Τιγελλίνου καὶ Νυμφίδιον ἐν τμηῇ γεγονότων ἀπερριμμένοι τότε καὶ ταπεινὰ πράττοντες ἐφθείροντο πρὸς αὐτὸν καὶ συνηγανάκτουν καὶ παρῶξινον. 16

XXIV. Ἐν δὲ τούτοις Οὐετούριος καὶ Βάρβιος, ὁ μὲν ὀπτίω, ὁ δὲ τεσσεράριος· οὕτω γὰρ καλοῦνται οἱ διαγγέλων καὶ διοπτήρων ὑπηρεσίας τελοῦντες. Μεθ' 1064 ὧν Ὀθωνος ἀπελεύθερος Ὀνόμαστος ἐπιφοιτῶν τοὺς μὲν ἀργυρίῳ, τοὺς δὲ ἐλπῖσι διέφθειρεν ἤδη σαθροὺς 15 ὄντας καὶ δεομένους προφάσεως. Οὐ γὰρ ἦν ἡμερῶν τεσσάρων ἔργον ὑγιαίνοντος στρατοπέδου μεταστῆσαι πίστιν, ὅσαι μεταξὺ τῆς εἰσποίσεως ἐγένοντο καὶ τῆς σφαγῆς. Ἐκτῆ γὰρ ἀνηρέθησαν, ἦν ἄγουσι Ῥωμαῖοι πρὸ δεκαοκτῶ καλανδῶν Φεβρουαρίων. Ἐκείνη γὰρ 20 ἔωθεν εὐθύς ὁ μὲν Γάλβας ἔθυσεν ἐν Παλατίῳ τῶν φίλων παρόντων, ὁ δὲ θύτης Ὀμβρῖκιος ἅμα τῷ λαβεῖν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱερέου τὰ σπλάγχνα καὶ προσιδεῖν οὐδὲ ἀλνιγμῶν, ἀλλ' ἀντικρὺς ἔφη σημεῖα μεγάλης ταραχῆς καὶ μετὰ δόλου κίνδυνον ἐκ κεφαλῆς ἐπικείμενον τῷ 25 αὐτοκράτορι, μονονουχὶ τὸν Ὀθωνα τοῦ θεοῦ χειρὶ ληπτὸν παραδιδόντος. Παρῆν γὰρ ὀπισθεν τοῦ Γάλβα καὶ προσεῖχε τοῖς λεγομένοις καὶ δεικνυμένοις ὑπὸ τοῦ Ὀμβρῖκιου. Θεορβουμένῳ δὲ αὐτῷ καὶ χροῶς ἀμελβοντι παντοδαπὰς ὑπὸ δέους παραστὰς Ὀνόμαστος ἀπελεύθε- 30 ρος ἦκειν ἔφη καὶ περιμένειν αὐτὸν οἴκοι τοὺς ἀρχιτέκτονας. Ἦν δὲ σύμβολον καιροῦ, πρὸς ὃν ἔδει ἀπαν-

τῆσαι τὸν Ὄθωνα τοῖς στρατιώταις. Εἰπὼν οὖν, ὅτι καλαϊὰν ἐκωνημένος οἰκίαν βούλεται τὰ ὑποκτα δεῖξαι τοῖς πωληταῖς, ἀπῆλθε, καὶ διὰ τῆς Τιβερίου καλουμένης οἰκίας καταβάς ἐβάδιζεν εἰς ἀγοράν, οὗ χρυσοῦς εἰστήθη κει κίων, εἰς ὃν αἱ τετμημέναι τῆς Ἰταλίας ὁδοὶ πᾶσαι τελευτῶσιν.

XXV. Ἐνταῦθα τοὺς πρώτους ἐκδεξαμένους αὐτὸν καὶ προσειπόντας αὐτοκράτορά φασι μὴ πλείους τριῶν καὶ εἰκοσι γενέσθαι. Διὸ, καίπερ οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώ-  
 10 ματος μαλακίαν καὶ θηλότητα τῇ ψυχῇ διατεθρυμμένος, ἀλλὰ ἰταμὸς ὦν πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἄτρεπτος, ἀπεδειλίασεν. Οἱ δὲ παρόντες οὐκ εἶων, ἀλλὰ τοῖς ξίφεσι γυμνοῖς περιλόντες αὐτοῦ τὸ φορεῖον ἐκέλευον αἵρεσθαι, παραφθεγγομένου πολλὰκις ἀπολωλέναι καὶ τοὺς φορειαφό-  
 15 ρους ἐπιταχύνοντος. Ἐξήκουον γὰρ ἔνιοι θαυμάζοντες μᾶλλον ἢ ταραττόμενοι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἀποτετολμημένων. Φερομένῳ δὲ οὕτω δι' ἀγορᾶς ἀπήντησαν ἕτεροι τοσοῦτοι, καὶ πάλιν κατὰ τρεῖς καὶ τέτταρας ἄλλοι προσεπέλαζον. Εἶτα συνανέστρεφον ἅπαντες ἀνα-  
 20 καλούμενοι Καίσαρα καὶ γυμνὰ τὰ ξίφη προῖσχόμενοι. Τῶν δὲ χιλιάρχων ὁ τὴν φυλακὴν ἔχων τοῦ στρατοπέδου Μαρτίαλις, ὡς φασι, μὴ συνειδώς, ἐκπλαγείς δὲ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ καὶ φοβηθεὶς ἐφῆκεν εἰσελθεῖν. Γενομένῳ δὲ ἐντὸς οὐδεὶς ἀντέπεσεν. Οἱ γὰρ ἀγνοοῦντες τὰ  
 25 πραττόμενα τοῖς εἰδόσι καὶ συνεσιτῶσιν ἐκ παρασκευῆς ἐμπεριεχόμενοι καθ' ἓνα καὶ δύο σποράδες ὑπὸ δέους τὸ πρῶτον, εἶτα πεισθέντες ἐπηκολούθησαν. Εἰς δὲ τὸ Παλάτιον εὐθύς μὲν ἀπηγγέλη τῷ Γάλβῳ παρόντος ἔτι τοῦ θύτου καὶ τῶν ἱερῶν ἐν χερσὶν ὄντων, ὥστε καὶ  
 30 τοὺς πάνυ πρὸς τὰ τοιαῦτα δυσπαιθῶς καὶ ἀτενῶς ἔχοντας ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸ θεῖον· ὄχλου δὲ παντοδαποῦ συρρέοντος ἐξ ἀγορᾶς, αὐτῷ μὲν Οὐίνιος

καὶ Λάκων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἐνιοὶ γυμνὰ τὰ ξίφη προίσχόμενοι παρέστησαν, ὁ δὲ Πείσων προελθὼν τοῖς φυλάττουσι τὴν αὐλὴν δορυφόροις ἐνετύγχανε. Τοῦ δ' Ἰλλυρικοῦ τάγματος ἐν τῇ καλουμένῃ παστάδι Βιβανία στρατοπεδεύοντος ἀπεστάλη Μάριος Κέλσος, ἀνὴρ ἀγα- 5 θός, προκαταληψόμενος.

XXVI. Βουλευομένου δὲ τοῦ Γάλβα προελθεῖν, καὶ Οὐνίου μὲν οὐκ ἔωντος, Κέλσου δὲ καὶ Λάκωνος παρορμώντων καὶ σφοδρότερον τοῦ Οὐνίου καθαρτομένων, θροῦς διήλθε πολὺς, ὡς ἀνηρημένου τοῦ Ὄθωνος 10 ἐν τῷ στρατοπέδῳ· καὶ μετὰ μικρὸν ὤφθη Ἰούλιος Ἄττικος τῶν οὐκ ἀσήμεων ἐν τοῖς δορυφόροις στρατευόμενος γυμνῷ τῷ ξίφει προσφερόμενος καὶ βοῶν ἀνηρηκέ- 065 ναι τὸν Καίσαρος πολέμιον· ὡσάμενος δὲ διὰ τῶν προεστώτων ἔδειξε τῷ Γάλβα τὸ ξίφος ἤμαγμένον. Ὁ δὲ 15 βλέψας πρὸς αὐτόν, „Τίς σε“ εἶπεν, „ἐκέλευσε;“ Τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὴν πίστιν εἰπόντος καὶ τὸν ὄρκον, ὃν ὤμοσε, καὶ τοῦ πλήθους ἐπιβοῶντος, ὡς εὖ, καὶ κροτοῦντος, ἐμβὰς εἰς τὸ φορεῖον ἐκομίζετο τῷ τε Διὶ θῦσαι καὶ φανῆναι τοῖς πολίταις βουλόμενος. Ἐμβalόντος δὲ εἰς τὴν 20 ἀγορὰν, ὥσπερ τροπαία πνεύματος, ἀπήντησε φήμη κρατεῖν τὸν Ὄθωνα τοῦ στρατεύματος. Οἷα δὲ ἐν πλήθει τοσοῦτῳ, τῶν μὲν ἀναστρέφειν, τῶν δὲ προῖέναι, τῶν δὲ θαρρεῖν, τῶν δὲ ἀπιστεῖν βοῶντων, καὶ τοῦ φορείου, καθάπερ ἐν κλύδωνι, δεῦρο κάκει διαφερομένου 25 καὶ πυκνὸν ἀπονεύοντος, ἐφαίνοντο πρῶτον ἰππεῖς, εἶτα ὀπλῆται διὰ τῆς Παύλου βασιλικῆς προσφερόμενοι, μιᾷ φωνῇ μέγα βοῶντες ἐκποδῶν ἵστασθαι τὸν ἰδιώτην. Τῶν μὲν οὖν πολλῶν δρόμος ἦν, οὐ φυγῆ σκιδναμένων, ἀλλ' ἐπὶ τὰς στοὰς καὶ τὰ μετέωρα τῆς ἀγορᾶς 30 ὥσπερ θεῖαν καταλαμβανόντων. Ἀτιλλίου δὲ Βεργελίωνος εἰκόνα Γάλβα προσουδίσαντος ἀρχὴν τοῦ πολέ-

μου ποιησάμενοι περιηκόντισαν τὸ φορεῖον· ὡς δ' οὐκ ἔτυχον αὐτοῦ, προσῆγον ἑσπασμένοις τοῖς ξίφεσιν. Ἦμνε δὲ οὐδείς οὐδὲ ὑπέστη πλήν ἑνὸς ἀνδρός, ὃν μόνον ἦλιος ἐπέιδεν ἐν μυριάσι τοσαύταις ἄξιον τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας· Σεμπρώνιος ἦν Δῆνος ἑκατοντάρχης, οὐδὲν ἰδίᾳ χρηστὸν ὑπὸ Γάλβα κεπονθώς, τῷ δὲ καλῶ καὶ τῷ νόμῳ βοηθῶν προέστη τοῦ φορείου. Καὶ τὸ κλῆμα πρῶτον, ᾧ κολάζουσιν ἑκατοντάρχαι τοὺς πληγῶν δεομένους, ἐπαράμενος τοῖς ἐπιφερομένοις ἔβρα 10 καὶ διεκελεύετο φείδεσθαι τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐπειτα συμπλεκομένων αὐτῷ σπασάμενος τὸ ξίφος ἡμύνατο πολὺν χρόνον, ἕως τρωθῆεις τὰς ἰγνύας ἔπεσε.

XXVII. Τὸν δὲ Γάλβαν ἀποκλιθέντος τοῦ φορείου περὶ τὸν Κουρτίου καλούμενον λάκκον ἐκκυλισθέντα 15 τεθωρακισμένον ἔτυπτον ἐπιδραμόντες. Ὁ δὲ τὴν σφαγὴν προτείνας „Αῤαῖτε“ εἶπεν „εἰ τοῦτο τῷ δήμῳ Ῥωμαίων ἄμεινόν ἐστι.“ Πολλὰς μὲν οὖν ἔλαβε πληγὰς εἰς τε τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας, ἀπέσφαξε δὲ αὐτόν, ὡς οἱ πλεῖστοι λέγουσι, Καμούριός τις ἐκ τοῦ πεντεκαί- 20 δεκάτου τάγματος. Ἐνιοὶ δὲ Τερέντιον, οἱ δ' Δεκάκιον ἱστοροῦσιν, οἱ δὲ Φάβιον Φάβουλον, ὃν καὶ φασιν ἀποκόψαντα τὴν κεφαλὴν κομιζεῖν τῷ ἱματίῳ συλλαβόντα διὰ τὴν φιλότητα δυσπερίληπτον οὖσαν· ἔπειτα τῶν σὺν αὐτῷ κρύπτειν οὐκ ἐόντων, ἀλλ' ἐκφανῆ πᾶσι ποιεῖν 25 τὴν ἀνδραγαθίαν, περιπεύραντα περὶ λόγχην καὶ ἀναπήλαντα πρεσβύτου πρόσωπον ἄρχοντός τε κοσμίου καὶ ἀρχιερέως καὶ ὑπάτου δρόμῳ χωρεῖν, ὥσπερ αἱ βέκχαι, πολλάκις μεταστρεφόμενον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην αἵματι καταρρευομένην. Τὸν δ' Ὄθωνα, τῆς κεφαλῆς 30 κομισθείσης, ἀνακραγεῖν λέγουσιν „Οὐδὲν ἐστὶ τοῦτο, ᾧ συστρατιῶται, τὴν Πείσωνός μοι κεφαλὴν δεῖξατε.“ Μετ' ὀλίγον δὲ ἦκε κομιζομένη· τρωθῆεις γὰρ ἔφευγεν

ὁ νεανίσκος καὶ καταδιωχθεὶς ὑπὸ Μούρκου τινὸς ἀπεσφάγη πρὸς τῷ Ιερῷ τῆς Ἐστίας. Ἀπεσφάττετο δὲ καὶ Οὐίνιος ὁμολογῶν κοινῶνδὸς γεγενῆσθαι τῆς ἐπὶ τὸν Γάλβαν συνωμοσίας· ἐβόα γὰρ ἀποθνήσκειν παρὰ τὴν Ὀθωνος γυνάμην. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν ἀπο- 5 τεμόντες καὶ Δάκωνος ἐκόμισαν πρὸς τὸν Ὀθωνα δωρεὰς αἰτουῦντες. Ὡς δὲ φησὶν Ἀρχιλόχος·

ἐπὶ γὰρ νεκρῶν πεσόντων, οὓς ἐμάρψαμεν ποσίν,  
χίλιοι φονῆες ἐσμέν·

οὕτως τότε πολλοὶ τοῦ φόνου μὴ συνεψάμενοι, χεῖ- 10 ρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες ἐπεδείκνυντο καὶ δωρεὰς ἤτουν βιβλία διδόντες τῷ Ὀθωνι. Εἰκοσι γοῦν καὶ ἑκατὸν εὐρέθησαν ὕστερον ἐκ τῶν γραμματίων, οὓς ὁ Οὐτέλλιος ἀναζητήσας ἅπαντας ἀπέκτεινεν. Ἦκε δὲ καὶ Μάριος Κέλσος εἰς τὴν παρεμβολήν. Καὶ πολλῶν 15 αὐτοῦ κατηγορούντων, ὅτι τοὺς στρατιώτας ἐπειθε τῷ Γάλβᾳ βοηθεῖν, καὶ τοῦ πλήθους ἀποκτιννύειν βοῶντος, Ὀθων οὐκ ἐβούλετο· φοβούμενος δὲ ἀντιλέγειν  
L066 οὐχ οὕτως ἔφη ταχέως ἀποκτενεῖν αὐτόν· εἶναι γὰρ ἂ δει πρότερον ἐκπυθέσθαι παρὰ τοῦ ἀνδρός. Ἐκέλευ- 20 σεν οὖν δῆσαντας φυλάττειν καὶ παρέδωκε τοῖς μάλιστα πιστευομένοις.

XXVIII. Εὐθύς δὲ βουλὴ συνεκαλεῖτο. Καὶ καθάπερ ἄλλοι γεγονότες ἢ θεῶν ἄλλων γεγονότων συνελθόντες ᾤμνον ὄρκον ὑπὲρ τοῦ Ὀθωνος, ὃν αὐτὸς ὁμό- 25 σας οὐκ ἐτήρησε· καὶ Καίσαρα καὶ Σεβαστὸν ἀνηγόρευον ἔτι τῶν νεκρῶν ἀκεφάλων ἐν ταῖς ὑπατικαῖς ἐσθῆσιν ἐρριμμένων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. Ταῖς δὲ κεφαλαῖς ὡς οὐδὲν εἶχον ἔτι χρῆσθαι, τὴν μὲν Οὐίνιου τῇ θυγατρὶ δισχιλίῳν καὶ πεντακοσίῳν δραχμῶν ἀπέδοντο, τὴν 30 δὲ Πείσωνος ἡ γυνὴ ἔλαβεν Οὐερανία δεηθεῖσα, τὴν δὲ Γάλβα τοῖς Πατροβίου [καὶ Οὐτέλλιου] δούλοις ἐδωρή-

σαντο. Λαβόντες δὲ ἐκεῖνοι καὶ πάντα τρόπον αἰκισάμενοι καὶ καθυβρίσαντες ἔρριψαν ἢ τοὺς ὑπὸ τῶν Καισάρων κολαζομένους θανατοῦσιν· ὁ δὲ τόπος Σεσσῶριον καλεῖται. Τὸ δὲ σῶμα τοῦ Γάλβα Πρίσκος Ἐλβίδιος ἀνείλετο τοῦ Ὀθωνος ἐπιτρέψαντος· ἔθαψε δὲ νυκτὸς Ἀργεῖος ἀπελεύθερος.

XXIX. Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν Γάλβαν, ἄνδρα μῆτε γένει μῆτε πλούτῳ πολλῶν ἀπολειφθέντα Ῥωμαίων, ὁμοῦ δὲ πλούτῳ καὶ γένει πρωτεύσαντα πάντων τῶν  
 10 καθ' αὐτόν, πέντε αὐτοκρατόρων ἡγεμονίαις ἐμβιῶσαντα μετὰ τιμῆς καὶ δόξης, ὥστε τῇ δόξῃ μᾶλλον ἢ τῇ δυνάμει καθελὼν Νέρωνα τῶν συνεπιτιθεμένων τότε τοὺς μὲν οὐδεὶς ἤξιωσε τῆς ἡγεμονίας, οἱ δ' ἑαυτοὺς ἀπηξίωσαν, Γάλβας δὲ καὶ κληθεὶς καὶ ὑπακούσας αὐτο-  
 15 κράτωρ καὶ τῇ Οὐτίνδικος ἐμπαρασχῶν ὄνομα τόλμη, κίνημα καὶ νεωτερισμὸν αὐτοῦ λεγομένην τὴν ἀπόστασιν ἐποίησε πόλεμον ἐμφύλιον ἀνδρὸς ἡγεμονικοῦ τυχοῦσαν. Ὄθεν οὐχ ἑαυτῷ τὰ πράγματα λαμβάνειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἑαυτὸν οἰόμενος διδόναι τοῖς πράγμασιν, ἄρχειν  
 20 ἤξιον τῶν ὑπὸ Τιγελλίνου καὶ Νυμφιδίου τετιθασεμένων ὡς Σκηπίων ἤρχε καὶ Φαβρίκιος καὶ Κάμιλλος τῶν τότε Ῥωμαίων. Ὑπερειπόμενος δὲ τῷ γήρα ἄχι τῶν ὀπλων καὶ τῶν στρατευμάτων ἄκρατος ἦν καὶ ἀρχαῖος αὐτοκράτωρ, Οὐνίῳ δὲ καὶ Λάκωνι καὶ τοῖς ἀπε-  
 25 λευθέροις πάντα τὰ πράγματα πωλοῦσι παρέχων ἑαυτὸν οἷον Νέρων παρεῖχε τοῖς ἀπληστοτάτοις, οὐδένα ποδοῦντα τὴν ἀρχήν, οἰκτείραντας δὲ τοὺς πολλοὺς τὸν θάνατον ἀπέλιπεν.

## Ο Θ Ω Ν.

I. Ὁ δὲ νεώτερος αὐτοκράτωρ ἄμ' ἡμέρᾳ προελθὼν 5 εἰς τὸ Καπιτώλιον ἔθυσε· καὶ κελεύσας Μάριον Κέλσον ἀχθῆναι πρὸς αὐτὸν ἠσπάσατο καὶ διελέχθη φιλανθρωπῶ- πως, καὶ παρεκάλεσε τῆς αἰτίας ἐπιλαθῆσθαι μᾶλλον ἢ τῆς ἀφέσεως μνημονεύειν. Τοῦ δὲ Κέλσον μῆτ' ἀγε- νῶς ἀποκριναμένου μῆτ' ἀναισθήτως, ἀλλὰ φήσαντος 10 αὐτὸ τοῦ τρόπου διδόναι τὸ ἔγκλημα πίστιν, ἐγκεκλή- σθαι γὰρ ὅτι Γάλβα βέβαιον ἑαυτὸν παρέσχευ, ᾧ χά- ριν οὐδεμίαν ὄφειλεν, ἠγάσθησαν οἱ παρόντες ἀμφο- τέρων καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπήνεσεν. Ἐν δὲ συγκλήτῳ πολλὰ δημοτικὰ καὶ φιλάνθρωπα διαλεχθεῖς, ὃν μὲν 15 αὐτὸς ὑπατεύειν χρόνον ἤμελλε, τούτου μέρος ἐνεμειν Οὐεργινίῳ Ρούφῳ, τοῖς δὲ ἀποδεδειγμένοις ὑπὸ Νέ- ρωνος ἢ Γάλβα πᾶσιν ἐτήρησε τὰς ὑπατείας. Ἰερωσύ- ναις δὲ τοὺς καθ' ἡλικίαν προήκοντας ἢ δόξαν ἐκό- 20 1067 σμησε. Τοῖς δὲ ἐπὶ Νέρωνος φυγοῦσι καὶ κατελθοῦσιν ἐπὶ Γάλβα συγκλητικοῖς πᾶσιν ἀπέδωκεν ὅσα μὴ πε-πραμένα τῶν κτημάτων ἐκάστων ἐξεύρισκεν. Ὅθεν οἱ πρῶτοι καὶ κράτιστοι πεφρικότες πρότερον, ὡς οὐκ ἀν-δρός, ἀλλὰ τινος ἢ Ποινῆς ἢ παλαίμαίου δαίμονος ἄφνω τοῖς πράγμασιν ἐπιπεπτωκότος, ἡδίους ἐγένοντο 25 ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ὥσπερ διαμειδιῶσαν.

II. Ὁμοῦ δὲ Ῥωμαίους πάντας οὐδὲν εὐφρανεν οὐ- τως οὐδὲ ᾠκειώσατο πρὸς αὐτὸν ὡς τὰ περὶ Τιγελλί- νου. Ἐλελήθει μὲν γὰρ ἤδη κολαζόμενος αὐτῷ τῷ φό- βῳ τῆς κολάσεως, ἦν ὡς χρέος ἀπῆται δημόσιον ἢ πόλις, 30 καὶ νοσήμασιν ἀνηκέστοις σώματος, αὐτὰς τε τὰς ἀνο- σίους καὶ ἀρρήτους ἐν γυναιξὶ πόρναις καὶ ἀκαθάρτοις



ἐγκυλινθήσεις, αἷς ἔτι προσέσπαιρε δυσθανατοῦντος αὐ-  
 τοῦ τὸ ἀκόλαστον ἐπιδρατιτόμενον, ἐσχάτην τιμωρίαν  
 ἐποιοῦντο καὶ πολλῶν ἀντάξια θανάτων οἱ σωφρονοῦν-  
 τες. Ἡνία δὲ τοὺς πολλοὺς ὁμῶς τὸν ἥλιον ὄρων μετὰ το-  
 5 σοῦτους καὶ τοιοῦτους δι' αὐτὸν οὐχ ὄρωντας. Ἐπεμφεν  
 οὖν ἐπ' αὐτὸν ὁ Ὄθων εἰς τοὺς περὶ Σινόεσσαν ἀγρούς·  
 ἐκεῖ γὰρ διητᾶτο κλοίων παρορμούντων, ὡς φευξόμε-  
 νος ἀπατέρω. Καὶ τὸν γε πεμφθέντα χρυσίῳ πολλῷ κεί-  
 θειν ἐπεχείρησε παρῆναι· μὴ πεισθέντι δὲ δῶρα μὲν  
 10 ἔδωκεν οὐδὲν ἤττον, ἐδεήθη δὲ ὑπομείναι, ἕως ἂν ἀπο-  
 ξύρηται τὸ γένειον· καὶ λαβὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐλαιμοτό-  
 μησεν.

III. Οὕτω δὲ τῷ δήμῳ τὴν δικαιοτάτην ἡδονὴν ἀπο-  
 δοὺς ὁ Κατσαρ αὐτὸς ἰδίας ἐχθρας οὐδενὶ τοπαράπαν  
 15 ἐμνησικάκησε, τοῖς δὲ πολλοῖς χαριζόμενος οὐκ ἐφευγε  
 τὸ πρῶτον ἐν τοῖς θεάτροις Νέρων προσαγορεύεσθαι·  
 καὶ τινῶν εἰκόνας Νέρωνος εἰς τοὺς μνηστῆρας προθεμένων  
 οὐκ ἐκώλυσε. Κλούβιος δὲ Ροῦφος εἰς Ἰβηρίαν φησὶ  
 κομισθῆναι διπλώματα, οἷς ἐκπέμπουσι τοὺς γραμμα-  
 20 τηφόρους, τὸ τοῦ Νέρωνος θετὸν ὄνομα προσγεγραμμέ-  
 νον ἔχοντα τῷ τοῦ Ὄθωνος. Οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς πρῶ-  
 τούς καὶ κρατίστους αἰσθόμενος ἐπὶ τούτῳ δυσχεραί-  
 νοντας ἐπαύσατο. Τοιαύτην δὲ τῆς ἡγεμονίας κατάστα-  
 σιν αὐτῷ λαμβανούσης οἱ μισθοφόροι χαλεποὺς παρεῖ-  
 25 χον ἑαυτούς, ἀπιστεῖν παρακελευόμενοι καὶ φυλάττεσθαι  
 καὶ κολοῦειν τοὺς ἀξιολόγους, εἴτ' ἀληθῶς φοβούμενοι  
 δι' εὐνοίαν, εἴτε προφάσει χρώμενοι ταύτῃ τοῦ ταραττεῖν  
 καὶ πολεμοποιεῖν. Κρισπίνου δὲ πέμψαντος αὐτοῦ τὴν  
 ἐπτακαιδέκατην σπειραν Ὠστίας ἀπάξοντα, κάκεινον νυ-  
 30 κτὸς ἔτι συσκευαζομένου καὶ τὰ ὄπλα ταῖς ἀμάξαις ἐπιτι-  
 θέντος, οἱ θρασύτατοι πάντες ἐβόων οὐδὲν ὑγιᾶν τὸν Κρι-  
 σπίνου ἤκειν διανοούμενον, ἀλλὰ τὴν σύγκλητον ἐπιχει-

ρεῖν πράγμασι νεωτέροις καὶ τὰ ὄπλα κατὰ Καίσαρος, οὐ  
 Καίσαρι παρακομίζεσθαι. Τοῦ δὲ λόγου πολλῶν ἀπτο-  
 μένου καὶ παροξύνοντος οἱ μὲν ἐπελαμβάνοντο τῶν  
 ἀμαξῶν, οἱ δὲ τοὺς ἐνισταμένους ἑκατοντάρχας δύο καὶ  
 τὸν Κρισπίνον αὐτὸν ἀπέκτειναν, πάντες δὲ διασκευα- 5  
 σάμενοι καὶ παρακαλέσαντες ἀλλήλους Καίσαρι βοή-  
 θεῖν ἤλαυνον εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ πυθόμενοι παρ' αὐτῶ  
 δειπνεῖν ὀγδοήκοντα συγκλητικοὺς ἐφέροντο πρὸς τὰ  
 βασίλεια, νῦν καιρὸν εἶναι λέγοντες ἐν ταύτῳ πάντας  
 ἀνελεῖν τοὺς Καίσαρος πολεμίους. Ἡ μὲν οὖν πόλις ὡς 10  
 αὐτίκα διαρπαγησομένη θόρυβον εἶχε πολύν, ἐν δὲ τοῖς  
 βασιλείοις ἦσαν διαδρομαὶ καὶ τὸν Ὀθωνα δεινὴ κατε-  
 λάμβανεν ἀπορία. Φοβούμενος γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν  
 αὐτὸς ἦν φοβερός ἐκείνοις, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνηρημέ-  
 νους ἑώρα ταῖς ὄψεσιν ἀναύδους καὶ περιδεεῖς, ἐνίοις 15  
 καὶ μετὰ γυναικῶν ἦκοντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Ἄμα δὲ  
 τοὺς ἐπάρχους ἀπέστειλλε τοῖς στρατιώταις διαλέγεσθαι  
 καὶ πρᾶννεν κελεύσας, ἅμα δὲ τοὺς κεκλημένους ἄν-  
 δρας ἀναστήσας καθ' ἑτέρας θύρας ἀφῆκε· καὶ μικρὸν  
 ἔφθησαν ὑπεκφυγόντες διὰ τῶν μισθοφόρων ὠθουμέ- 20  
 νων εἰς τὸν ἀνδρῶνα καὶ πυνθανομένων, τί γεγόνασιν  
 οἱ Καίσαρος πολέμιοι. Τότε μὲν οὖν ὀρθὸς ἀπὸ τῆς  
 1068 κλίνης πολλὰ παρηγορήσας καὶ δεηθεὶς καὶ μηδὲ δα-  
 κρύων φεισάμενος μόλις ἀπέπεμψεν αὐτούς· τῇ δ' ὑστε-  
 ραίᾳ δωρησάμενος ἅπαντας κατ' ἄνδρα χιλίαις καὶ δια- 25  
 κοσίαις καὶ πεντήκοντα δραγμαῖς εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρα-  
 τόπεδον, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπήνεσεν, ὡς πρὸς αὐτὸν  
 εὖνουν καὶ πρόθυμον, ὀλίγους δὲ τινὰς οὐκ ἐπ' ἀγαθῶ  
 φήσας ὑποικουρεῖν διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα  
 καὶ τὴν ἐκείνων εὐστάθειαν ἡξίου συναγανακτεῖν καὶ 30  
 συγκολάζειν. Ἐπαινούντων δὲ πάντων καὶ κελευόντων

δύο μόνους παραλαβών, οἷς οὐδεὶς ἔμελλεν ἄχθεσθαι κολασθεῖσιν, ἀπηλλάγη.

IV. Ταῦτα οἱ μὲν ἀγαπῶντες ἤδη καὶ πιστεύοντες ἐθαύμαζον τὴν μεταβολὴν, οἱ δ' ἀναγκαῖα πολιτεύματα 5 πρὸς τὸν καιρὸν ἠγοῦντο δημαγωγοῦντος αὐτοῦ διὰ τὸν πόλεμον. Ἦδη γὰρ ἠγγέλλετο βεβαίως Οὐτέλλιος ἀξίωμα καὶ δύναμιν αὐτοκράτορος ἀνειληφώς· καὶ πτεροφόροι συνεχῶς ἐφοίτων αἰεὶ τι προσχωρεῖν ἐκείνῳ φράζοντες, ἕτεροι [δὲ\*] τὰ Παννονικὰ καὶ τὰ Δαλματικὰ 10 καὶ τὰ περὶ Μυσίαν στρατεύματα δηλοῦντες ἠρῆσθαι μετὰ τῶν ἠγεμόνων Ὀθωνα. Ταχὺ δὲ ἀφίκετο καὶ παρὰ Μουκιανοῦ γράμματα καὶ παρὰ Οὐεσπεσιανοῦ φίλια, τοῦ μὲν ἐν Συρίᾳ, τοῦ δὲ ἐν Ἰουδαίᾳ μεγάλας δυνάμεις ἐχόντων. Ἐφ' ὧν ἐπαιρόμενος ἔγραψεν Οὐτέλλῳ πα- 15 ραινῶν στρατιωτικὰ φρονεῖν, ὡς χρήματα πολλὰ δώσοντας αὐτοῦ καὶ πόλιν, ἐν ἣ βιώσεται ῥᾶστον καὶ ἠδιστον βίον μεθ' ἡσυχίας. Ἀντέγραψε δὲ κάκεῖνος αὐτῷ κατειρωνευόμενος ἡσυχῇ πρῶτον· ἐκ δὲ τούτου διερεθιζόμενοι πολλὰ βλάσφημα καὶ ἀσελγῆ χλευάζοντες ἀλλή- 20 λους ἔγραφον, οὐ ψευδῶς μὲν, ἀνοήτως δὲ καὶ γελοίως θατέρου τὸν ἕτερον ἢ προσῆν ἀμφοτέροις ὄνειδη λοιδοροῦντος. Ἀσωτίας γὰρ καὶ μαλακίας καὶ ἀπειρίας πολέμων καὶ τῶν πρόσθεν ἐπὶ πενία χρεῶν πλήθους ἔργον ἦν εἰπεῖν ὀποτέρῳ μείον αὐτῶν μέτεστι. Σημείων 25 δὲ καὶ φαντασμάτων πολλῶν λεγομένων, τὰ μὲν ἄλλα φήμας ἀδεσπότους καὶ ἀμφιβόλους εἶχεν, ἐν δὲ Καπιτωλίῳ Νίκης ἐφεστῶσης ἄρματι τὰς ἡνίας πάντες εἶδον ἀφειμένας ἐκ τῶν χειρῶν, ὥσπερ κρατεῖν μὴ δυναμένης, καὶ τὸν ἐν μεσοποταμίᾳ νήσῳ Γαῖου Καίσαρος ἀν- 30 θριάντα μήτε σεισμοῦ γεγονότος μήτε πνεύματος ἀφ' ἐσπέρας μεταστραφέντα πρὸς τὰς ἀνατολάς· ὃ φασὶ συμβῆναι περὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐν αἷς οἱ περὶ Οὐε-

σπεσιανον ἐμφανῶς ἤδη τῶν πραγμάτων ἀντελαμβάνοντο. Καὶ τὸ περὶ τὸν Θύμβριν δὲ σύμπτωμα σημειοῦν ἐποιοῦντο οἱ πολλοὶ μοχθηρόν. Ἦν μὲν γὰρ ὄρα, περὶ ἣν μάλιστα οἱ ποταμοὶ πλήθουσιν, ἀλλ' οὐπω τοσοῦτος ἤρθη πρότερον οὐδὲ ἀπώλεσε τοσαῦτα καὶ διέφθειρεν 5 ὑπερχυθεὶς καὶ κατακλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως, πλείστον δὲ ἐν ᾧ τὸν ἐπὶ πράσει διαπωλοῦσι σίτον, ὡς δεινὴν ἀπορίαν ἡμερῶν συχνῶν κατασχεῖν.

V. Ἐπεὶ δὲ τὰς Ἄλπεις κατέχοντες ἤδη προσηγγέλλοντο Κεκίνας καὶ Οὐάλης Οὐτέλλιφ στρατηγοῦντες, 10 ἐν Ῥώμῃ Δολοβέλλας, εὐπατρίδης ἀνὴρ, ὑποψίαν παρεῖχε τοῖς μισθοφόροις νεώτερα φρονεῖν. Ἐκεῖνον μὲν οὖν εἴτε αὐτὸν εἴτε ἄλλον δεδοικῶς εἰς πόλιν Ἀκύνιον παρέπεμψε παραθαρρύνας. Καταλέγων δὲ τῶν ἐν τέλει 15 συνεκδήμους ἔταξεν ἐν τούτοις καὶ Λεύκιον τὸν Οὐτέλλιον ἀδελφόν, οὔτε προσθεὶς οὐδὲν οὔτε ἀφελὼν ἧς εἶχε τιμῆς. Ἰσχυρῶς δὲ καὶ τῆς μητρὸς ἐπεμελήθη τοῦ Οὐτέλλιου καὶ τῆς γυναικός, ὅπως μηδὲν φοβήσονται περὶ αὐτῶν. Τῆς δὲ Ῥώμης φύλακα Φλαοῦιον Σαβῖνον, ἀδελφὸν Οὐεσπεσιανοῦ, κατέστησεν, εἴτε καὶ τοῦτο πράξας 20 ἐπὶ τιμῇ Νέρωνος (παρ' ἐκείνου γὰρ εἰλήφει τὴν ἀρχὴν ὁ Σαβῖνος, ἀφείλετο δὲ Γάλβας αὐτόν), εἴτε μᾶλλον εὐνοϊαν ἐνεδείκνυτο Οὐεσπεσιανῶ καὶ πίστιν αὐξῶν Σαβῖνον. Αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Βριξίλλφ, πόλει τῆς Ἰταλίας 25 περὶ τὸν Ἡριδανὸν ἀπελείφθη, στρατηγούς δὲ τῶν δυ-

1069 νάμεσων ἐξέπεμψε Μάριον τε Κέλσον καὶ Σουητώνιον Παυλίνον ἐτι τε Γάλλον καὶ Σπουρίαν, ἄνδρας ἐνδόξους, χρήσασθαι δὲ μὴ δυνηθέντας ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὡς προηροῦντο τοῖς ἐαυτῶν λογισμοῖς δι' ἀταξίαν καὶ θρασύτητα τῶν στρατιωτῶν. Οὐ γὰρ ἤξιουν ἐτέρων 30 ἀκούειν, ὡς παρ' αὐτῶν τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ἄρχειν ἔχοντος. Ἦν μὲν οὖν οὐδὲ τὰ τῶν πολεμίων ὑγιαίνοντα

παντάπασιν οὐδὲ χειροήθη τοῖς ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἐμπληκτα  
 καὶ σοβαρὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐκεί-  
 νοις ἐμπειρία γε παρῆν τοῦ μάχεσθαι καὶ τοῦ κάμνειν  
 ἐθάδες ὄντες οὐκ ἔφευγον, οὔτοι δὲ μαλακοὶ μὲν ἦσαν  
 5 ὑπὸ σχολῆς καὶ διαίτης ἀπολέμου πλείστον χρόνον ἐν  
 θεάτροις καὶ πανηγύρεσι καὶ παρὰ σκηνὴν βεβιωκότες,  
 ὕβρει δὲ καὶ κόμπῳ ἐπαμπέχειν ἐβούλοντο, προσποιή-  
 σασθαι τὰς λειτουργίας ὡς κρείττονες ἀπαξιοῦντες, οὐχ  
 ὡς ἀδύνατοι φέρειν. Ὁ δὲ Σπουρίνας προσβιαζόμενος  
 10 αὐτούς ἐκινδύνευσεν μικρὸν ἔλθοντας ἀνελεῖν αὐτόν.  
 Ὑβρεως δὲ καὶ βλασφημίας οὐδεμιᾶς ἐφείσαντο, προδό-  
 τὴν καὶ λυμεῶνα τῶν Καίσαρος καιρῶν καὶ πραγμάτων  
 λέγοντες. Ἐνιοὶ δὲ καὶ μεθυσθέντες ἤδη νυκτὸς ἦλθον  
 ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐφόδιον αἰτοῦντες· εἶναι γὰρ αὐτοῖς  
 15 πρὸς Καίσαρα βαδιστέον, ὅπως ἐκείνου κατηγορήσωσιν.

VI. Ὁνησε δὲ τὰ πράγματα καὶ Σπουρίναν ἐν τῷ  
 παραντίκῳ λαιδορίᾳ περὶ Πλακεντίαν γενομένη τῶν  
 στρατιωτῶν. Οἱ γὰρ Οὐίτελλίου τοῖς τεύχεσι προσβάλ-  
 λουτες ἐγλέυαζον τοὺς Ὀθωνος ἐστῶτας παρὰ τὰς ἐπάλ-  
 20 ξεις, σκηνικοὺς καὶ πυρριχιστὰς καὶ Πυθίων καὶ Ὀλυμ-  
 πίων θεωρούς, πολέμου δὲ καὶ στρατείας ἀπείρους καὶ  
 ἀθεάτους ἀποκαλοῦντες, καὶ μέγα φρονοῦντας ἐπὶ τῷ  
 γέροντος ἀνόπλου κεφαλῆν ἀποτεμεῖν, τὸν Γάλβαν λέ-  
 γοντες, εἰς δὲ ἀγῶνα καὶ μάχην ἀνδρῶν οὐκ ἂν ἐκφανῶς  
 25 καταβάντας. Οὕτω γὰρ ἐταράχθησαν ὑπὸ τούτων τῶν  
 ὄνειδῶν καὶ διεκάησαν, ὥστε προσπεσεῖν τῷ Σπουρίνῳ  
 δεόμενοι χρῆσθαι καὶ προστάττειν αὐτοῖς οὐδένα κίν-  
 δυνον οὐδὲ πόνον ἀπολεγομένους. Ἰσχυρᾶς δὲ συστάσης  
 τειχομαχίας καὶ μηχανημάτων πολλῶν προσαχθέντων  
 30 ἐκράτησαν οἱ τοῦ Σπουρίνα, καὶ φόνῳ πολλῷ τοὺς ἐναν-  
 τίους ἀποκρουσάμενοι διετήρησαν ἐνδοξον πόλιν καὶ  
 τῶν Ἰταλῶν οὐδεμιᾶς ἤττον ἀνθοῦσαν. Ἦσαν δὲ καὶ

τὰ ἄλλα τῶν Οὐίτελλίου στρατηγῶν οἱ Ὅθωνος ἐντυχεῖν ἀλυπότεροι καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις· ἐκείνων δὲ Κεκίνας μὲν οὔτε φωνὴν οὔτε σχῆμα δημοτικός, ἀλλ' ἐπαχθὴς καὶ ἀλλόκοτος, σώματος μεγάλου, Γαλατικῶς ἀναξυρίσι καὶ χειρῶσιν ἐνεσκευασμένος, σημείοις καὶ ἄρχουσι Ῥωμαϊκοῖς διαλεγόμενος. Καὶ τὴν γυναῖκα παρέπεμπὸν αὐτῷ λογάδην ἱππεῖς ὀχουμένην ἱππῶ κεκοσμημένην ἐπιφανῶς· Φάβιον δὲ Οὐάλεντα τὸν ἕτερον στρατηγὸν οὔτε ἀρπαγαὶ πολεμίων οὔτε κλοπαὶ καὶ δωροδοκίαι παρὰ-συμμάχων ἐνεπίμπλασαν χρηματιζόμενον, ἀλλὰ καὶ 10 ἐδόκει διὰ τοῦτο βραδέως ὀδεύων ὑστερεῖσθαι τῆς προτέρας μάχης. Οἱ δὲ τὸν Κεκίναν αἰτιῶνται σπεύδοντα τὴν νίκην ἑαυτοῦ γενέσθαι, πρὶν ἐκείνον ἔλθειν, ἄλλοις τε μικροτέροις περιπεσεῖν ἀμαρτήμασι καὶ μάχην οὐ κατὰ καιρὸν οὐδὲ γενναίως συνάψαι μικροῦ πάντα τὰ 15 πράγματα διαφθείρασαν αὐτοῖς.

VII. Ἐπεὶ γὰρ ἀποκρουσθεῖς τῆς Πλακεντίας ὁ Κεκίνας ἐπὶ Κρεμώνην ᾤρησεν, ἑτέραν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πρῶτος μὲν Ἄννιος Γάλλος πρὸς Πλακεντίαν Σπουρίνα βοηθῶν, ὡς ἤκουσε καθ' ὁδὸν τοὺς Πλα- 20 κεντίλους περιγερονένοι, κινδυνεύειν δὲ τοὺς ἐν Κρεμώνῃ, μετήγαγεν ἐκεῖ τὸ στράτευμα καὶ κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμίων· ἔπειτα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἐβοήθει τῷ στρατηγῷ. Τοῦ δὲ Κεκίνα λοχίσαντος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλώδη πολλοὺς ὀπλίτας, ἱππεῖς 25 1070 δὲ προξελάσαι κελεύσαντος, καὶ συνάψωσιν οἱ πολέμιοι κατὰ μικρὸν ἀναχωρεῖν καὶ ἀναφεύγειν, ἄχρι ἂν ὑπάγοντες οὕτως ἐμβάλωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐνέδραν, ἐξήγγειλαν αὐτόμολοι τῷ Κέλσῳ. Καὶ οὗτος μὲν ἱππεῦσιν ἀγαθοῖς ἀντεξελάσας, πεφυλαγμένως δὲ χρώμενος 30 τῇ διώξει καὶ τὴν ἐνέδραν περισχῶν καὶ συνταράξας ἐκάλει τοὺς ὀπλίτας ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Καὶ δοκοῦσιν

ἂν ἐπελθόντες ἐν καιρῷ μηδένα λιπεῖν τῶν πολεμίων, ἀλλὰ πᾶν τὸ μετὰ Κεκίνα στρατεύμα συντριῖσθαι καὶ ἀνελεῖν ἐπισπόμενοι τοῖς ἰκπεῦσι· νυνὶ δὲ ὁ Παυλῖνος ὄψε καὶ σχολῇ προσβοηθήσας αἰτίαν ἔσχεν ἐνδεέστερον τῆς 5 δόξης στρατηγῆσαι δι' εὐλάβειαν. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ προδοσίαν ἐνεκάλουν αὐτῷ, καὶ παρώξυνον τὸν Ὄθωνα μεγαληγοροῦντες, ὡς νενικηκότων αὐτῶν, τῆς δὲ νίκης οὐκ ἐπὶ πᾶν προελθούσης κακία τῶν στρατηγῶν. Ὁ δὲ Ὄθων οὐχ οὕτως ἐπίστευεν αὐ- 10 τοῖς, ὡς ἐβούλετο μὴ δοκεῖν ἀπιστεῖν. Ἐπεμψεν οὖν Τιτιανὸν ἐπὶ τὰ στρατεύματα τὸν ἀδελφὸν καὶ Πρόκλον τὸν ἐπαρχον, ὃς εἶχεν ἔργῳ τὴν πᾶσαν ἀρχήν, πρόσχημα δὲ ἦν ὁ Τιτιανός. Οἱ δὲ περὶ τὸν Κέλσον καὶ Παυλῖνον ἄλλως ἐφείλκοντο συμβούλων ὄνομα καὶ φίλων, ἐξουσίαν 15 καὶ δύναμιν ἐν τοῖς πράγμασι μηδεμίαν ἔχοντες. Ἦν δὲ θορυβῶδη καὶ τὰ παρὰ τοῖς πολεμίοις, μάλιστα δὲ τοῖς ὑπὸ τῷ Οὐάλεντι· καὶ τῆς περὶ τὴν ἐνέδραν μάχης ἀπαγγελθείσης ἐχαλέπαινον, ὅτι μὴ παρεγένοντο μηδὲ ἤμυναν ἀνδρῶν τοσοῦτων ἀποθανόντων. Μόλις δὲ πεί- 20 σας καὶ παραιτησάμενος ὠρμημένους αὐτοὺς βάλλειν ἀνέξευξε καὶ συνῆψε τοῖς περὶ Κεκίναν.

VIII. Ὁ δὲ Ὄθων παραγευόμενος εἰς Βητριακὸν εἰς τὸ στρατόπεδον (ἔστι δὲ πόλιν πλησίον Κρεμώνης τὸ Βητριακόν) ἐβουλεύετο περὶ τῆς μάχης. Καὶ Πρόκλῳ 25 μὲν ἐδόκει καὶ Τιτιανῷ, τῶν στρατευμάτων ὄντων προθύμων καὶ προσφάτου τῆς νίκης, διαγωνίσασθαι καὶ μὴ καθῆσθαι τὴν ἀκμὴν ἀμβλύνοντα τῆς δυνάμεως καὶ περιμένοντα Οὐτέλλιον αὐτὸν ἐκ Γαλατίας ἐπελθεῖν· Παυ- 30 λῖνος δὲ τοῖς μὲν πολεμίοις ἔφη πάντα, μεθ' ὧν μαχοῦνται, παρεῖναι καὶ μηδὲν ἐνδεῖν, Ὄθωνι δὲ τῆς ἡδῆ παρούσης οὐκ ἐλάττονα προσδόκιμον εἶναι δύναμιν ἐκ Μυσίας καὶ Παννουίας, ἂν τὸν αὐτοῦ περιμένη καιρόν,

ἀλλὰ μὴ στρατηγῇ πρὸς τὸν τῶν πολεμίων. Οὐ γὰρ ἀμβλυτέροις γε χρήσεσθαι τότε τοῖς νῦν θαρροῦσιν ἀπ' ἐλαττόνων, ἂν πλείονας τοὺς ἀγωνιζομένους προσλάβωσιν; ἀλλ' ἐκ περιουσίας ἀγωνιεῖσθαι· καὶ χωρὶς δὲ τούτου τὴν διατριβὴν εἶναι πρὸς αὐτῶν ἐν ἀφθόνοις πᾶσιν 5 ὄντων, ἐκείνοις δὲ τὸν χρόνον ἀπορίαν παρέξειν τῶν ἀναγκαίων ἐν πολεμίᾳ καθεζομένοις. Ταῦτα λέγοντι Πανυλίνῳ Μάριος Κέλσος ἐγένετο σύμφηφος. Ἄνιος δὲ Γάλλος οὐ παρῆν μὲν, ἀλλ' ἐθεραπεύετο πεπτωκῶς ἀπ' ἵππου, γράψαντος δὲ Ὄθωνος αὐτῷ συννεβούλευσε μὴ 10 σπεύδειν, ἀλλὰ τὴν ἐκ Μυσίας περιμένειν δύναμιν ἣδη καθ' ὁδὸν οὔσαν. Οὐ μὴν ἐπείθετο τούτοις, ἀλλὰ ἐκράτησαν οἱ πρὸς τὴν μάχην παρορμῶντες.

IX. Αἰτίαι δὲ πλείους ἄλλαι ὑπ' ἄλλων λέγονται· προδήλως δὲ οἱ στρατηγικοὶ προσαγορευόμενοι καὶ τάξιν 15 ἔχοντες δορυφόρων, τότε μᾶλλον ἀληθινῆς γευόμενοι στρατείας καὶ τὰς ἐν Ρώμῃ διατριβὰς καὶ διαίτας ἀπολέμους καὶ πανηγυρικὰς ποθοῦντες, οὐκ ἦσαν καθεκτοὶ σπεύδοντες ἐπὶ τὴν μάχην, ὡς εὐθύς ἐξ ἐπιδρομῆς ἀρπασόμενοι τοὺς ἐναντίους. Δοκεῖ δὲ μηδὲ αὐτὸς Ὄθων 20 ἐξαναφέρειν ἔτι πρὸς τὴν ἀδηλότητα μηδὲ ὑπομένειν ἀηθεία καὶ μαλακότητι τοὺς περὶ τῶν δεινῶν λογισμούς, ἐκπονούμενος δὲ ταῖς φροντίσι σπεύδειν ἐγκαλυψάμενος, ὥσπερ ἀπὸ κρημνοῦ, μεθεῖναι τὰ πράγματα πρὸς τὸ συντυχόν. Καὶ τοῦτο μὲν διηγείτο Σεκουῦνδος 25 ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν γενόμενος τοῦ Ὄθωνος· ἐτέρων δὲ ἦν ἀκούειν, ὅτι τοῖς στρατεύμασιν ἀμφοτέρω 1071 ροῖς παρίσταντο ὄρμαί πολλαί, ὡς εἰς ταὐτὸ συνελθεῖν· καὶ μάλιστα μὲν αὐτοὺς ὁμοφρονήσαντας ἐκ τῶν παρόντων ἡγεμονικῶν ἐλέσθαι τὸν ἄριστον, εἰ δὲ μή, 30 τὴν σύγκλητον ὁμοῦ καθίσαντας ἐφείναι τὴν αἴρεσιν ἐκείνῃ τοῦ ἀντοκράτορος. Καὶ οὐκ ἀπεικός ἐστι μηδε-



τέρου τότε τῶν προσαγορευομένων αὐτοκρατόρων εὐδο-  
 κимоῦντος ἐπιπίπτειν τοιούτους διαλογισμοὺς [τοῖς\*]  
 γνησίοις καὶ διαπόνοις καὶ σωφρονοῦσι τῶν στρατιω-  
 τῶν, ὡς ἐχθιστον εἶη καὶ δεινόν, ἃ πάλοι διὰ Σύλλαν  
 5 καὶ Μάριον, εἶτα Καίσαρα καὶ Πομπήϊον ᾤκτειρόντο  
 δρωῦντες ἀλλήλους καὶ πάσχοντες οἱ πολλοὶ, ταῦτα νῦν  
 ὑπομένειν ἢ Οὐτέλλιφ λαιμαργίας καὶ οἰνοφλυγίας ἢ  
 τρυφῆς καὶ ἀκολασίας Ὁθωνι τὴν ἡγεμονίαν χορήγημα  
 προθεμένους. Ταῦτ' οὖν ὑπονοοῦσι τοὺς τε περὶ τὸν  
 10 Κέλσον αἰσθανομένου ἐμβαλεῖν διατριβήν, ἐλπίζοντας  
 ἄνευ μάχης καὶ πόνων κριθῆσθαι τὰ πράγματα, καὶ  
 τοὺς περὶ τὸν Ὁθωνα φοβουμένους ἐπιταχῦναι τὴν  
 μάχην.

Χ. Αὐτὸς δὲ πάλιν εἰς Βριξίλλον ἀνεχώρησε, καὶ  
 15 τοῦτο προσεξεμαρτῶν, οὐχ ὅτι μόνον τὴν ἐν ὀφθαλμοῖς  
 αὐτοῦ παρόντος αἰδῶ καὶ φιλοτιμίαν ἀφείλε τῶν ἀγωνι-  
 ζομένων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐρωμενεστάτους καὶ προθυμο-  
 τάτους δι' αὐτὸν ἰππεῖς καὶ πεζοὺς ἀπαγαγὼν φυλακὴν  
 τοῦ σώματος ὥσπερ εἰ στόμωμα τῆς δυνάμεως ἀπέκοψε.  
 20 Συνέβη δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ περὶ τὸν Ἡριδανὸν  
 ἀγῶνα γενέσθαι, τοῦ μὲν Κεκίνα ζευγνύντος τὴν διά-  
 βασιν, τῶν δὲ Ὁθωνος εἰργόντων καὶ προσμαχομένων.  
 Ὡς δὲ οὐδὲν ἐπέβαινον, ἐνθεμένων εἰς τὰ πλοῖα δᾶδα  
 θεῖον καὶ πίττης ἀνάπλεων διὰ τοῦ πόρου πνεῦμα προσ-  
 25 πεσὸν ἄφνω τὴν παρεσκευασμένην ὕλην ἐπὶ τοὺς πολε-  
 μίους ἐξερρίπιζε. Καπνοῦ δὲ πρῶτον, εἶτα λαμπρᾶς  
 φλογὸς ἐκπεσοῦσης, ταραττόμενοι καὶ ἀποπηδῶντες εἰς  
 τὸν ποταμὸν τὰς τε ναῦς ἀνέτρεπον καὶ τὰ σώματα τοῖς  
 πολεμίοις μετὰ γέλωτος παρεῖχον. Οἱ δὲ Γερμανοὶ τοῖς  
 30 Ὁθωνος μονομάχοις περὶ νησίδα τοῦ ποταμοῦ προσ-  
 μίξαντες ἐκράτησαν καὶ διέφθειραν αὐτῶν οὐκ ὀλίγους.

XI. Γενομένων δὲ τούτων καὶ τῶν ἐν Βητριακῶ

στρατιωτῶν τοῦ ᾽Οθωνος ἐκφερομένων μετ' ὀργῆς ἐπὶ τὴν μάχην προήγαγεν αὐτοὺς ὁ Πρόκλος ἐκ τοῦ Βητριακοῦ, καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀπὸ πεντήκοντα σταδίων οὕτως ἀπείρως καὶ καταγελάστως, ὥστε, τῆς μὲν ὄρας ἑαρινῆς οὔσης, τῶν δὲ κύκλω πεδίων πολλὰ νάματα καὶ 5 ποταμοὺς ἀενάους ἔχοντων, ὕδατος σπάνει πιέζεσθαι. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ βουλόμενον προάγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ὁδὸν οὐκ ἐλάττονα σταδίων ἑκατὸν οἱ περὶ τὸν Παυλί- νου οὐκ εἶων, ἀλλ' ᾗοντο δεῖν περιμένειν καὶ μὴ προ- πονεῖν ἑαυτοὺς, μηδὲ εὐθύς ἐκ πορείας μάχην τίθεσθαι 10 πρὸς ἄνδρας ὀπλισμένους καὶ παρατεταγμένους καθ' ἡσυχίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ προΐασιν αὐτοὶ τοσαύτην ὁδὸν ἀναμειγμένων ὑποξυγίων καὶ ἀκολούθων. Οὔσης δὲ περὶ τούτων ἀντιλογίας ἐν τοῖς στρατηγοῖς ἦλθε παρ' ᾽Οθωνος ἱππεὺς τῶν καλουμένων Νομάδων γράμματα 15 κομίζων κελεύοντα μὴ μένειν μηδὲ διατρίβειν, ἀλλ' ἄγειν εὐθύς ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ἐκείνοι μὲν οὖν ἄραν- τες ἐχώρουν, ὁ δὲ Κεκίνας πνυθόμενος τὴν ἐφοδὸν αὐ- τῶν ἐθορυβήθη, καὶ κατὰ σπουδὴν ἀπολιπὼν τὰ ἔργα καὶ τὸν ποταμὸν ἦκεν εἰς τὸ στρατόπεδον. Ὀπλισμένων 20 δὲ ἤδη τῶν πολλῶν, καὶ τὸ σύνθημα παραλαμβανόντων παρὰ τοῦ Οὐάλεντος, ἐν ὅσῳ τὴν τάξιν διελάγχανε τὰ τάγματα, τοὺς ἀρίστους τῶν ἱππέων προεξέπεμψαν.

XII. Ἐμπίπτει δὲ τοῖς προτεταγμένοις τῶν ᾽Οθωνος ἐκ δὴ τινος αἰτίας δόξα καὶ λόγος, ὡς μεταβαλουμένων 25 τῶν Οὐίτελλου στρατηγῶν πρὸς αὐτούς. Ὡς οὖν ἐγ- γὺς ἦσαν, ἠσπάσαντο φιλῶς συστρατιώτας προσαγορεύ- σαντες. Ἐκείνων δὲ τὴν προσαγόρευσιν οὐκ εὐμενῶς, ἀλλὰ μετὰ θυμοῦ καὶ φωνῆς πολεμικῆς ἀμειψαμένων, τοῖς μὲν ἀσπασαμένοις ἀθυμία, τοῖς δὲ λοιποῖς ὑπόνοια 30  
1072 κατὰ τῶν ἀσπασαμένων ὡς προδιδόντων παρέστη. Καὶ τοῦτο πρῶτον αὐτοὺς ἐτάραξεν ἤδη τῶν πολεμίων ἐν

χερσίν ὄντων. Εἶτα τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν κόσμος γινόμενον, ἀλλὰ πολλὴν μὲν ἀταξίαν τὰ σκευοφόρα τοῖς μαχομένοις ἐμπλαζόμενα παρεῖχε, πολλοὺς δὲ τὰ χωρία διασπασμοὺς ἐποίει τάφρων ὄντα μεστὰ καὶ ὀρυγμάτων, 5 ἃ φοβούμενοι καὶ περιδόντες ἠναγκάζοντο φύρδην καὶ κατὰ μέρη πολλὰ συμπλέκεσθαι τοῖς ἐναντίοις. Μόνοι δὲ δύο λεγεῶνες (οὕτω γὰρ τὰ τάγματα Ῥωμαῖοι καλοῦσιν), ἐπὶ κλησίν ἢ μὲν Οὐίτελλου Ἄρπαξ, ἢ δὲ Ὀθωνος Βοηθός, εἰς πεδίον ἐξελίξασαι ψιλὸν καὶ ἀναπεπταμένον 10 νόμιμόν τινα μάχην συμπεσοῦσαι φαλαγγηδὸν ἐμάχοντο πολὺν χρόνον. Οἱ μὲν οὖν Ὀθωνος ἄνδρες ἦσαν εὖρωστοι καὶ ἀγαθοί, πολέμου δὲ καὶ μάχης τότε πρῶτον πείραν λαμβάνοντες, οἱ δὲ Οὐίτελλου πολλῶν ἀγώνων ἐθάδες, ἤδη δὲ γηραιοὶ καὶ παρακμάζοντες. Ὁρμήσαν- 15 τες οὖν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Ὀθωνος ἐώσαντο καὶ τὸν ἀετὸν ἀφείλοντο, πάντας ὁμοῦ τι τοὺς προμάχους ἀποκτείναντες· οἱ δὲ ὑπὸ αἰσχύνης καὶ ὀργῆς ἐμπεσόντες αὐτοῖς τὸν τε πρεσβευτὴν τοῦ τάγματος Ὀρφίδιον ἐκτεῖναν καὶ πολλὰ τῶν σημείων ἤρπασαν. Τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμ- 20 πειρίαν τε καὶ θάρσος ἔχειν πρὸς τὰς συμπλοκὰς δοκοῦσιν ἐπήγαγεν Οὔαρος Ἀλφῆνος τοὺς καλουμένους Βατάβους. Εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἱππεῖς ἄριστοι, νῆσον οἰκοῦντες ὑπὸ τοῦ Ῥήνου περιρρομένην. Τούτους ὀλίγοι μὲν τῶν μονομάχων ὑπέστησαν, οἱ δὲ πλεῖστοι φεύγον- 25 τες ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐμπέκτουσιν εἰς σπείρας τῶν πολεμίων αὐτόθι τεταγμένους, ὑφ' ὧν ἀμυνόμενοι πάντες ὁμαλῶς διεφθάρησαν. Αἰσχίστα δὲ ἠγωνίσαντο πάντων οἱ στρατηγικοί, μηδὲ ὅσον ἐν χερσὶ γενέσθαι τοὺς ἐναντίους ὑπομείναντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀητιήτους ἐτι φόβου 30 καὶ ταραχῆς ἀνεπίμπλασαν φεύγοντες δι' αὐτῶν. Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὶ γὰρ τῶν Ὀθωνος νενικηκότες τοὺς καθ'

αὐτοὺς ἐβιάσαντο καὶ διεξέπεσον διὰ τῶν πολεμίων κρατουμένων εἰς τὸ στρατόπεδον.

XIII. Τῶν δὲ στρατηγῶν οὔτε Πρόκλος οὔτε Παυ-  
λένος συνεισελθεῖν ἐτύλμησαν, ἀλλ' ἐξέκλιναν φοβούμε-  
νοι τοὺς στρατιώτας ἤδη τὴν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατη- 5  
γοὺς τρέποντας. Ἄννιος δὲ Γάλλος ἀνελάμβανεν ἐν τῇ  
πόλει καὶ παρεμυθεῖτο τοὺς ἐκ τῆς μάχης συλληγομένους,  
ὡς ἀγχωμάλου γεγεννημένης καὶ πολλοῖς κεκρατηκότας  
μέρεσι τῶν πολεμίων. Μάριος δὲ Κέλσος τοὺς ἐν τέλει  
συναγαγὼν ἐκέλευσε σκοπεῖν τὸ κοινόν, ὡς ἐπὶ συμφορᾷ 10  
τηλικαύτῃ καὶ φόνῳ τοσοῦτῳ πολιτῶν μηδὲ Ὅθωνος, εἴ-  
περ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἐθελήσουτος ἐτι πειραῖσθαι τῆς  
τύχης, ὅπου καὶ Κάτων καὶ Σκηπίων Καίσαρι κρατοῦντι  
μετὰ Φάρσαλον εἶξαι μὴ θελήσαντες αἰτίαν ἔχουσιν, ὡς  
πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐν Αἰβύῃ παραναλώσαντες 15  
ὕπ ἀναγκαίως, καίπερ ἀγωνιζόμενοι περὶ τῆς Ῥωμαίων  
ἐλευθερίας. Τὰ γὰρ ἄλλα κοινήν ἢ τύχην παρέχουσα πᾶ-  
σιν ἑαυτὴν ἐν οὐκ ἀφαιρεῖται τῶν ἀγαθῶν, τὸ κἂν πταί-  
σωσιν εὐλογιστεῖν πρὸς τὰ συντυγχάνοντα. Ταῦτα λέ-  
γων ἐπειθε τοὺς ἡγεμονικούς. Ἐπεὶ δὲ πειρώμενοι τοὺς 20  
στρατιώτας ἐώρων εἰρήνης δεομένους καὶ Τιτιανὸς ἐκέ-  
λευε πρεσβεύειν ὑπὲρ ὁμονοίας, ἔδοξε Κέλσῳ καὶ Γάλλῳ  
βαδίζειν καὶ διαλέγεσθαι τοῖς περὶ τὸν Κελίαν καὶ  
Οὐάλεντα. Βαδίζουσι δὲ αὐτοῖς ἀπήντησαν ἑκατοντάρ-  
χαι τὴν μὲν δύναμιν ἤδη κεινημένην λέγοντες ἐρχομέ- 25  
νην ἐπὶ τὸ Βητριακόν, αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν  
ἀπεστάλθαι περὶ ὁμονοίας. Ἐπαινέσαντες οὖν οἱ περὶ  
τὸν Κέλσον ἐκέλευσαν αὐτοὺς ἀναστρέψαντας πάλιν  
ἀπαντᾶν μετ' αὐτῶν τοῖς περὶ τὸν Κελίαν. Ἐπεὶ δὲ  
ἐγγυὸς ἦσαν, ἐκινδύνευσεν ὁ Κέλσος. Ἐτυχον γὰρ οἱ 30  
περὶ τὴν ἐνέδραν ἠττημένοι πρότερον ἱππεῖς προεξελαύ-  
νοντες. Ὡς οὖν προσιόντα τὸν Κέλσον καταΐδον, εὐθύς

βοήσαντες ὤρμησαν ἐπ' αὐτόν. Οἱ δὲ ἑκατοντάρχαι  
 προέστησαν ἀνείργοντες· καὶ τῶν ἄλλων λοχαγῶν φεί-  
 δεσθαι βωόντων οἱ περὶ τὸν Κερίναν πνθόμενοι καὶ  
 προσελάσαντες τὴν ἀκοσμίαν ταχὺ τῶν ἱππέων ἔπαν- 1073  
 5 σαν, τὸν δὲ Κέλσον ἀσπασάμενοι φιλοφρόνως ἐβάδιζον  
 μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Βητριακόν. Ἐν δὲ τούτῳ μετάνοια  
 Τιτιανὸν ἔσχεν ἐκπέμψαντα τοὺς πρέσβεις· καὶ τῶν  
 στρατιωτῶν τοὺς θρασυνομένους αὐτίθις ἀνεβίβαξεν ἐπὶ  
 τὰ τεῖχη καὶ τοὺς ἄλλους παρεκάλει βοηθεῖν. Τοῦ δὲ  
 10 Κερίνα προσελάσαντος τῷ ἱππῳ καὶ τὴν δεξιὰν ὀρέγον-  
 τος οὐδεὶς ἀντέσχεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἤσπάζοντο  
 τοὺς στρατιώτας, οἱ δὲ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐξήγε-  
 σαν καὶ ἀνემίγνυντο τοῖς προσήκουσιν. Ἡδίκηει δὲ οὐ-  
 δεὶς, ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναι καὶ δεξιώσεις ἦσαν, ὥμοσαν  
 15 δὲ πάντες περὶ τοῦ Οὐίτελλλου καὶ προσεχώρησαν.

XIV. Οὕτω μὲν οἱ πλειστοὶ τῶν παραγενομένων  
 ἀπαγγέλλουσι γενέσθαι τὴν μάχην, οὐδὲ αὐτοὶ σαφῶς  
 ὁμολογοῦντες εἰδέναί τὰ καθ' ἕκαστα διὰ τὴν ἀταξίαν  
 καὶ τὴν ἀνωμαλίαν. Ἐμοὶ δὲ ὕστερον ὀδεύουσι διὰ τοῦ  
 20 πεδίου Μέστριος Φλώρος, ἀνὴρ ὑπατικὸς τῶν τότε μὴ  
 κατὰ γνώμην, ἀλλ' ἀνάγκη μετὰ τοῦ Ὄθωνος γενομέ-  
 νων, νεῶν ὄντα παλαιὸν ἐπιδείξας διηγέτο μετὰ τὴν  
 μάχην ἐπελθὼν ἰδεῖν νεκρῶν σωρὸν τηλικούτον, ὥστε  
 τοὺς ἐπιπολῆς ἄπτεσθαι τῶν ἀετῶν. Καὶ τὴν αἰτίαν  
 25 ἔφη ζητῶν οὔτε αὐτὸς εὔρειν οὔτε παρ' ἄλλου του πν-  
 θέσθαι. Θνήσκειν μὲν γὰρ πᾶρά τοὺς ἐμφυλίους πο-  
 λέμους, ὅταν τροπὴ γένηται, πλείονας εἰκὸς ἔστι τῷ μη-  
 δένα ζωργεῖν, χοῖσθαι γὰρ οὐκ ἔστι τοῖς ἀλισκομένοις,  
 ἢ δ' ἐπὶ τοσοῦτο σωρεία καὶ συμφόρησις οὐκ ἔχει τὴν αἰ-  
 30 τίαν εὐσυλλόγιστον.

XV. Τῷ δὲ Ὄθωνι πρῶτον μὲν ἀσαφής, ὥσπερ εἴωθε  
 περὶ τῶν τηλικούτων, προσέπεσε λόγος· ἐπεὶ δὲ καὶ

τετρωμένοι τινὲς ἦκον ἐκ τῆς μάχης ἀπαγγέλλοντες, τοὺς  
 μὲν φίλους ἤττον ἂν τις ἐθαύμασεν οὐκ ἐῶντας ἀπαγο-  
 ρεύειν, ἀλλὰ θαρρεῖν παρακελευομένους, τὸ δὲ τῶν  
 στρατιωτῶν πάθος ἄπασαν ὑπερέβαλε πίστιν, ὡς οὐκ  
 ἀπῆλθεν οὐδεὶς οὐδὲ μετέστη πρὸς τοὺς κρατοῦντας, 5  
 οὐδ' ὤφθη τὸ καθ' αὐτὸν ζητῶν ἀπεγνωσμένου τοῦ ἡγε-  
 μόνος, πάντες δ' ὁμαλῶς ἐπὶ θύρας ἦλθον, ἐκάλουν  
 αὐτοκράτορα, προελθόντος ἐγίνοντο προστρόπαιοι, μετὰ  
 βοῆς καὶ ἰκεσίας χειρῶν ἤπτουτο, προσέπιπτον, ἐδά-  
 κρουν, ἐδέοντο μὴ σφᾶς ἐγκαταλιπεῖν, μὴ προδοῦναι 10  
 τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ χρῆσθαι μέχρι ἂν ἐμπνέωσι καὶ  
 ψυχαῖς καὶ σώμασιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ταῦτα ὁμοῦ πάντες  
 ἰκέτευον. Εἷς δὲ τῶν ἀφανεστέρων ἀνατείνας τὸ ξίφος  
 καὶ εἰπὼν, „Ἰσθι, Καῖσαρ, οὕτως ὑπὲρ σοῦ παρατεταγ-  
 μένους ἄπαντας“ ἀπέσφαξεν ἑαυτόν. Ἄλλὰ τούτων οὐ- 15  
 δὲν ἐπέκλασε τὸν Ὄθωνα, φαιδρῶ δὲ καὶ καθεστῶτι  
 προσώπῳ πανταχόσε τὰς ὄψεις περιαγαγῶν „Ταύτην“  
 εἶπεν „ὦ συστρατιῶται, τὴν ἡμέραν ἐκείνης, ἐν ἣ με  
 πρῶτον ἐποιήσατε αὐτοκράτορα, μακαριωτέραν ἡγοῦμαι  
 τοιούτους ὀρῶν ὑμᾶς καὶ τηλικούτων ἀξιούμενος. Ἄλλὰ 20  
 μὴ μείζονος ἀποστερεῖτε τοῦ καλῶς ἀποθανεῖν ὑπὲρ το-  
 σούτων καὶ τοιούτων πολιτῶν. Εἰ τῆς Ῥωμαίων ἡγε-  
 μονίας ἄξιος γέγονα, δεῖ με τῆς ἐμῆς ψυχῆς ὑπὲρ τῆς  
 πατρίδος ἀφειδεῖν. Οἶδα τὴν νίκην τοῖς ἐναντίοις οὔτε  
 βεβαίαν οὔτε ἰσχυρὰν οὔσαν. Ἀπαγγέλλουσι τὴν ἐκ 25  
 Μυσίας ἡμῶν δύναμιν οὐ πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν  
 ἤδη καταβαίνουσιν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν. Ἀσία καὶ Συρία  
 καὶ Αἴγυπτος καὶ τὰ πολεμοῦντα Ἰουδαίοις στρατεύματα  
 μεθ' ἡμῶν, ἣ τε σύγκλητος παρ' ἡμῖν καὶ τέκνα τῶν  
 ἐναντίων καὶ γυναῖκες. Ἄλλ' οὐκ ἔστι πρὸς Ἀντίβαν 30  
 οὐδὲ Πύρρον οὐδὲ Κίμβρους ὁ πόλεμος ὑπὲρ τῆς Ἰτα-  
 λίας, ἀλλὰ Ῥωμαῖοι πολεμοῦντες ἀμφοτέρω τὴν πα-

τριῖα καὶ νικῶντες ἀδικοῦμεν καὶ νικώμενοι. Καὶ γὰρ τὸ ἀγαθὸν τοῦ κρατοῦντος ἐκείνη κακὸν ἐστὶ. Πιστεύσατε πολλάκις, ὅτι δύναμαι κάλλιον ἀποθανεῖν ἢ ἄρχειν. Οὐ γὰρ ὕψω, τί τηλικούτου Ῥωμαίους ὄφελος ἔσομαι κρα-  
 5 τήσας, ἢ λίκον ἐπιδούς ἐμαυτὸν ὑπὲρ εἰρήνης καὶ ὁμο- 1074  
 νοίας καὶ τοῦ μὴ κάλιν ἡμέραν τοιαύτην ἐπιθεῖν τὴν Ἰταλίαν.“

XVI. Τοιαῦτα διαλεχθεῖς καὶ πρὸς τοὺς ἐπίστασθαι καὶ παρακαλεῖν ἐπιχειροῦντας ἀπισχυρισθᾶμενος τοὺς τε  
 10 φίλους ἐκέλευεν ἀκαλλάττεσθαι καὶ τῶν συγκλητικῶν τοὺς παρόντας· τοῖς δὲ μὴ παροῦσιν ἐπέστειλλε καὶ γράμματα πρὸς τὰς πόλεις, ὅπως παρακομισθῶσιν ἐντίμως καὶ μετὰ ἀσφαλείας. Προσαγόμενος δὲ τὸν ἀδελφιδθῶν Κοκκήλιον ἔτι μειράκιον ὄντα θαρραεῖν παρεκάλει καὶ μὴ  
 15 δεδιέναι Οὐτέλλιον, [οὐ\*] καὶ μητέρα καὶ γυνεᾶν καὶ γυναῖκα αὐτός, ὥσπερ οἰκείων κηδόμενος, διαφυλάττει. Διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ θέσθαι παῖδα βουλόμενος αὐτόν, ἀλλ' ἀναβαλέσθαι τὴν εἰσποίησιν, ὅπως συνάφχοι κρα-  
 τήσαντος αὐτοῦ, μὴ προσεπόλοιτο πταίσαντος. „Ἐαίνο  
 20 δὲ“ εἶπεν „ἦ καὶ, παρεγγυῶμαί σοι τελευταῖον, μήτε ἐπιλαθέσθαι παντάπασιν μήτε ἄγαν μνημονεύειν, ὅτι Καίσαρα θεῖον ἔσχες.“ Γενόμενος δὲ ἀπὸ τούτων μετὰ μικρὸν ἤκουσε θορύβου καὶ βοῆς ἐπὶ θύραις. Οἱ γὰρ στρατιῶται τῶν συγκλητικῶν τοῖς ἀπιοῦσι διηπάλλον  
 25 ἀποσφάττειν, εἰ μὴ παραμεινοῦσιν, ἀλλὰ οἰχθήσονται τὸν αὐτοκράτορα καταλιπόντες. Πάλιν οὖν προῆλθεν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν φοβηθεῖς, καὶ τοὺς στρατιώτας σὺνέτι δεη-  
 τικὸς οὐδὲ πρᾶος, ἀλλὰ τραχὺς ὄφθεις καὶ μετ' ὀργῆς εἰς τὸ θορυβοῦν μάλιστα διαβλέψας ἀπελθεῖν ἐποίησεν  
 30 εἰξάντας καὶ διατρέσαντας.

XVII. Ἦδη δὲ ἐσπέρας οὔσης ἐδίψησε, καὶ πῶν ὄλιγον ὕδατος, δυεῖν ὄντων αὐτῷ ξιφῶν, ἑκατέρου κατε-

μάνθανε τὸ σπᾶσμα πολὺν χρόνον, καὶ τὸ ἕτερον ἀπέδωκε, θάταρον δὲ εἰς τὰς ἀγκάλας ἀναλαβὼν τοὺς οἰκέτας προσκαλεῖτο. Καὶ φιλοφρονούμενος διένεμε τῶν χρημάτων τῷ μὲν πλέον, τῷ δὲ ἕλαττον, οὐχ ὥσπερ ἀλλοτριῶν ἀφειδῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀξίαν καὶ τὸ μέτριον ἐπιμελῶς φυλάττων. Ἀποπέμψας δὲ τούτους ἤδη τὸ λοιπὸν ἀνεκαύετο τῆς νυκτός, ὥστε τοὺς κατευναστὰς αἰσθάνεσθαι βαθέως αὐτοῦ καθεύδοντος. Ὁρθρον δὲ καλέσας ἀπελεύθερον, ᾧ συνδιώκησε τὰ περὶ τοὺς συγκλητικούς, μαθεῖν προσέταξε· καὶ πυθόμενος γεροντέ- 10 ναι τοῖς ἀπερχομένοις ἂν ἕκαστος ἐχορῆξεν „Ἴθι τοῖνυν“ ἔφη „σύ, καὶ ποίει τοῖς στρατιώταις ἐμφανῆ σεαυτὸν, εἰ μὴ θέλεις κακῶς ὑπ' αὐτῶν ἀποθανεῖν ὡς ἐμοὶ συμπράξας τὸν θάνατον.“ Ἐξελθόντος δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἕλφος ὑποστήσας ὀρθρὸν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ καὶ 15 περιπεσῶν ἄνωθεν ὅσον ἅπαξ στενάξει μόνον ἤσθετο τοῦ πόνου καὶ τοῖς ἐκτὸς αἰσθησιν παρέσχεν. Ἀραμύων δὲ τῶν παίδων οἰμωγὴν εὐθύς ἅπαν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν ἐπέιχε κλαυθμὸς· καὶ μετὰ βοῆς οἱ στρατιῶται εἰσέπεσον ἐπὶ τὰς θύρας καὶ ἀλοφύροντο 20 περιπαθοῦντες καὶ λοιδοροῦντες ἑαυτοὺς μὴ φυλάξαντας τὸν αὐτοκράτορα μηδὲ κωλύσαντας ἀποθανεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἀπέσθη δὲ οὐδεὶς τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγύς ὄντων τῶν πολεμίων, ἀλλὰ κοσμήσαντες τὸ σῶμα καὶ πυρὰν κατασκευάσαντες ἕξκομιζον ἐν τοῖς ὄπλοις οἱ φθάσαντες 25 ὑποδῦναι καὶ βαστάσαι τὸ λέχος ἐπιγαυρούμενοι. Τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν τὸ τραῦμα τοῦ νεκροῦ κατεφίλον προσηπίπτοντες, οἱ δὲ ἤπτοντο τῶν χιρῶν, οἱ δὲ προσεκύνουν πόρρωθεν. Ἐνιοὶ δὲ τῇ πυρᾷ λαμπράδας ὑφέντες ἑαυτοὺς ἀπέσφαξαν, οὐδὲν ἐκδήλως οὔτε πεπονθότες 30 χρηστὸν ὑπὸ τοῦ τεθνηκότος οὔτε πείσεσθαι δεινὸν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος δεδιότες. Ἄλλ' ἔοικε μηδενὶ τῶν πώ-



ποτε τυράννων ἢ βασιλέων δεινὸς οὕτως ἔρωσ ἐγγενέ-  
σθαι καὶ περιμανῆς τοῦ ἄρχειν, ὡς ἐκεῖνοι τοῦ ἄρχε-  
σθαι καὶ ὑπακούειν Ὅθωνος ἠγάσθησαν· οὓς γε μὴδ'  
ἀποθανόντος ὁ πόθος προὔλιπεν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς  
5 ἀνήκεστον ἐχθὸς Οὐτέλλω τελευτήσας.

XVIII. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα καιρὸν οἰκεῖον ἔχει λεχθῆ-  
ναι· κρύψαντες δὲ τῇ γῆ τὰ λείψανα τοῦ Ὅθωνος οὕτε  
μεγέθει σήματος οὗτ' ἐπιγραφῆς ὄγκῳ τὸν τάφον 1075  
ἐποίησαν ἐπίφθονον. Εἶδον δὲ ἐν Βριξίλλω γενόμενος  
10 καὶ μνημα μέτριον καὶ τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἔχουσαν,  
εἰ μεταφρασθεῖη· „Δηλώσει Μάρκου Ὅθωνος.“ Ἀπέ-  
θανε δὲ Ὅθων ἔτη μὲν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα βιώσας, ἄρ-  
ξας δὲ τρεῖς μῆνας, ἀπολιπὼν δὲ μὴ χείρονας μὴδ' ἐλάτ-  
τους τῶν τὸν βίον αὐτοῦ ψεγόντων τοὺς ἐπαινοῦντας  
15 τὸν θάνατον. Βιώσας γὰρ οὐδὲν ἐπιεικέστερον Νέρω-  
νος ἀπέθανεν εὐγενέστερον. Οἱ δὲ στρατιῶται Πολλίω-  
νος τοῦ ἐτέρου τῶν ἐπάρχων ὀμνύειν εὐθύς εἰς τὸν Οὐτ-  
τέλλιον κελεύσαντος ἐδυσχέραινον· καὶ πυθόμενοι τῶν  
συγκλητικῶν ἐνίους ἔτι παρεῖναι τοὺς μὲν ἄλλους ἀφῆ-  
20 καν, Οὐεργινίῳ δὲ Ρούφῳ πράγματα παρεῖχον ἅμα τοῖς  
ὄπλοις ἐλθόντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν καὶ κατακαλοῦντες αὐ-  
θις καὶ [κατα]κελεύοντες ἄρχειν ἢ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐ-  
τῶν. Ὁ δὲ τὴν ἡγεμονίαν ἠττωμένων παραλαβεῖν νε-  
νικηκότων πρότερον μὴ θελήσας μανικὸν ἤγειτο· πρε-  
25 σβεύειν δὲ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς δεδιὼς πολλὰ βεβιά-  
σθαι παρὰ γνώμην ὑπ' αὐτοῦ δοκοῦντας ἔλαθε δι'  
ἐτέρων θυρῶν ἐκποδῶν ποιήσας ἑαυτόν. Ὡς δὲ τοῦτο  
ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται, τοὺς τε ὄρκους ἐδέξαντο καὶ  
τοῖς περὶ τὸν Κεκίαν προσέθεντο συγγνώμης τυχόντες.

# INDEX NOMINUM.

(Volumen, pagina, versus.)

- Abantes** I, 4, 9. 10.  
**Abantidas, Paseae** fl. V, 137, 16.  
23. 138, 11 15.  
**Abas** fl. III, 225, 26.  
**Abillius, Romuli** f. I, 50, 20.  
**Aboeocritus bœotarcha** V, 149, 8.  
**Abolus** fl. II, 33, 28.  
**Abriorix** III, 388, 12.  
**Abrotomum** I, 219, 5. 8.  
**Abulites** III, 355, 10. 12. 16.  
**Abydus** I, 404, 21. 406, 30. III,  
431, 32. **Abydena scorta** I, 414,  
20.  
**Academia** I, 29, 21. 25. 155, 17.  
II, 234, 12. 432, 22. 487, 15.  
550, 5. 552, 28. IV, 4, 18. 13,  
26. 239, 32. 241, 5. 419, 5. V,  
1, 5. 11, 31. 13, 32. 17, 6. 19,  
8. 41, 20. 45, 27. 46, 2. 52, 28.  
167, 15. **Academicus** τρώπος IV,  
289, 2.  
**Academus** I, 29, 17. 22.  
**Acamantis tribus** I, 300, 26.  
**Acanthii** II, 383, 5. 6. 401, 12.  
**Acarnanes** I, 141, 27. III, 166, 22.  
284, 2. IV, 153, 16. 21. V, 182,  
18.  
**Acarmania** I, 319, 4. 320, 23. II,  
290, 21. III, 166, 20.  
**Acastus, Peliae** f. II, 463, 14.  
**Acca Laurentia** I, 37, 29.  
**Acerrae, urbs Italiae** II, 126, 11.  
15.  
**Acestodorus** scr. I, 232, 26.  
**Achaei** I, 319, 6. II, 115, 17. 120,  
9. 235, 1. 238, 9. 19. 240, 6.  
13. 241, 3. 12. 29. 242, 1. 243.  
17. 25. 28. 244, 30. 245, 25.  
246, 1. 12. 247, 2. 15. 22. 248,  
1. 26. 249, 9. 19. 27. 28. 250,  
26. 251, 7. 252, 9. 13. 22. 23.  
30. 253, 2. 7. 21. 255, 12. 20.  
26. 256, 12. 17. 29. 30. 257, 8.  
262, 22. 272, 16. 23. 273, 2.  
276, 1. 6. 17. 20. 27. 282, 22.  
284, 2. III, 166, 20. 23. 28. IV,  
118, 31. 119, 2. 30. 128, 24. 26.  
129, 2. 30. 130, 4. 13. 14. 131,  
11. 15. 23. 30. 132, 1. 19. 136,  
11. 138, 19. 23. 27. 31. 32. 139,  
3. 5. 10. 14. 20. 31. 141, 3. 16.  
19. 21. 28. 30. 143, 9. 18. 24.  
29. 144, 2. 145, 2. 25. 147, 19.  
148, 2. 149, 21. 24. 28. 150, 6.  
12. 152, 27. 153, 4. 158, 24.  
224, 2. V, 1, 3. 19, 29. 144, 1.  
2. 145, 11. 17. 149, 5. 11. 151.  
9. 156, 14. 26. 27. 157, 11. 21.  
23. 26. 28. 158, 1. 14. 31. 159,  
4. 161, 21. 25. 162, 6. 26. 163,  
23. 24. 164, 3. 13. 15. 165, 5.  
166, 4. 7. 10. 167, 6. 19. 27. 30.  
168, 3. 12. 15. 16. 24. 28. 169,  
14. 170, 11. 18. 26. 31. 171, 5.  
17. 23. 31. 172, 7. 17. 22. 25.  
29. 173, 9. 174, 4. 7. 22. 23.  
176, 4. 177, 9. 17. 178, 7. 21.  
179, 5. 10. 17. 21. 180, 6. 8.  
184, 6. 9. 19. **Achaei Phthiotæ**  
II, 268, 28. **Achaeorum portus** II.  
510, 4.  
**Achaia** I, 320, 21. II, 204, 10. 16.  
20. 249, 30. 251, 18. III, 217,  
10. IV, 140, 25. 141, 26.

- Achaica institutio II, 251, 26. 32.  
 Achaicus, Mummii cognomen II, 329, 28.  
 Acharnae I, 333, 21. Acharnenses Aristophanis I, 330, 32.  
 Achelous I, 320, 23.  
 Achilles Aegyptius III, 270, 17. 271, 1. 14. 26. 272, 15. 273, 25. 412, 8. 11.  
 Achilles I, 31, 6. 264, 25. 398, 31. 449, 22. II, 169, 19. 234, 7. 243, 7. 284, 31. 285, 4. [286, 21.] 292, 3. 298, 22. 468, 32. III, 147, 1. 217, 32. [284, 3. Alexander ita dictus.] IV, 159, 9. Achilles monumentum III, 294, 11. [17.]  
 Acilius, C., scr. I, 61, 28. III, 379, 7. M. Brutii amicus V, 72, 11. cf. Caius et Manius.  
 Acontius mons II, 440, 5. 443, 9.  
 Acradina II, 19, 7. 12. 16. 21, 32. 241, 1. V, 25, 19. 27, 24. 32, 7. 36, 10.  
 Acræ V, 24, 8.  
 Acrillae, Siciliae urbs II, 140, 11.  
 Acrocorinthus IV, 140, 9. 143, 18. 30. 144, 3. V, 149, 10. 23. 150, 8. 25. 151, 5. 157, 10. 166, 14. 171, 7. 21. 174, 2. 24. 30. 175, 12. 177, 4. 10. 178, 4. 182, 1. 12.  
 Acron, Ceninensiam rex I, 52, 12. 53, 1. 18. 73, 28. II, 129, 5.  
 Acrorion (*Ἀκρορείον*) mons IV, 31, 17.  
 Acrotatus, Aerei fil. II, 319, 4. 321, 15. 22. 27. IV, 110, 9. Cleomenis f. IV, 110, 6. 8.  
 Actaeon heros II, 174, 7. Actaeones duo III, 88, 11.  
 Acte IV, 315, 21. V, 173, 31.  
 Actum III, 212, 11. IV, 408, 1. 12. 408, 22. 410, 10. 411, 20. V, 100, 23. 27.  
 Acuphis III, 345, 10. 12. 15.  
 Ada, Cariae regina III, 303, 29.  
 Adaeus, Agesilai scriba III, 156, 3.
- Adiabeni II, 528, 27. 529, 11. 531, 21.  
 Adimantus archon I, 224, 6. dux Ath. I, 414, 32.  
 Admetus, rex Phraeus I, 122, 7. rex Molossorum I, 242, 30. 243, 5. 12.  
 Adonidiæ sacra I, 392, 22. III, 18, 17.  
 Adranitæ II, 17, 7.  
 Adranum et Adranus deus II, 12, 8. 9. 18. 13, 5. 17, 5.  
 Adrasteae mons II, 506, 17.  
 Adrastus I, 26, 17. 26. IV, 264, 29.  
 Adria opp. I, 266, 27. mare I, 266, 27. 295, 4. II, 47, 14. IV, 401, 6. V, 10, 11. 227, 27.  
 Adrianus, Luoulli legatus II, 515, 30. 516, 5.  
 Adrumetum IV, 94, 3.  
 Aeaecidae I, 234, 24. II, 318, 13. III, 279, 24.  
 Aeaecides, Arybae f. II, 285, 12. 16. 18. 20. 266, 28. Molossorum rex IV, 315, 25.  
 Aeacus I, 8, 16. 20. Aeaci sacrum, τὸ *Ἀεακίων* IV, 283, 1.  
 Aeantis tribus II, 184, 17. 19.  
 Aedepsus II, 450, 21.  
 Aedui III, 390, 7.  
 Aegae, opp. Aeolicum I, 244, 19. II, 318, 15.  
 Aegaeum mare II, 470, 31.  
 Aegeis tribus I, 395, 26. III, 17, 21.  
 Aegesta I, 16, 9.  
 Aegestei I, 1, 26. 19, 11.  
 Aegestus, Theaei pater I, 3, 4. 30. 9, 22. 24. 25. 10, 1. 6. 8. 10. 12. 13, 3. 12. 31. 18, 6. 18. 20, 11. 76, 13. 77, 26. II, 480, 1.  
 Aegialia ins. IV, 155, 14. Aegialia (plur.) IV, 156, 28.  
 Aegias, trapezita Sicyonius V, 151, 14. 18. 22. 152, 4. 8.  
 Aegicorae, tribus Athenis, v. Caprarii.

- Aegienses* II, 206, 7.  
*Aegina* I, 234, 22. 236, 5. 238, 6. 306, 30. II, 170, 5. 300, 28. IV, 209, 10. 232, 23. 233, 31. 235, 1. 324, 26. V, 4, 27. 29. *Aeginetæ* I, 222, 17. 19. 23. 329, 24. 334, 29. II, 397, 6. III, 8, 25. 86, 31. V, 167, 26.  
*Aegium*, urbs *Achaiae* IV, 141, 20. 150, 7. V, 170, 12. 174, 32. 175, 10. 184, 5. 21.  
*Aegla* I, 16, 15. 26, 3.  
*Aegus fluvius* I, 415, 2. II, 391, 12. 394, 8. V, 125, 8.  
*Aegyptus* I, 156, 19. 181, 25. 250, 20. 321, 11. II, 288, 9. 492, 30. 493, 23. 26. 494, 11. 497, 11. 27. 498, 8. 555, 16. III, 54, 19. 126, 2. 183, 13. 241, 15. 269, 21. 270, 3. 273, 21. 28. 278, 3. 21. 308, 17. 26. 311, 5. 312, 8. 326, 4. 345, 19. 412, 30. IV, 69, 17. 70, 3. 76, 15. 80, 31. 90, 5. 146, 24. 147, 16. 156, 1. 7. 157, 16. 159, 19. 163, 17. 277, 8. 308, 21. 318, 15. 345, 25. 348, 1. 375, 7. 379, 18. 395, 29. 397, 8. 400, 15. 409, 22. 410, 2. 412, 22. 24. V, 56, 4. 6. 76, 26. 81, 13. 18. 126, 22. 139, 6. 146, 17. 178, 31. 187, 24. 197, 21. 227, 28. *Aegyptii* I, 82, 12. 17. 121, 30. 137, 13. 141, 27. 338, 13. III, 11, 2. 183, 15. 184, 6. 11. 20. 29. 186, 3. 6. 14. 187, 9. 272, 26. 278, 6. 24. 25. 409, 15. 411, 23. 412, 21. IV, 155, 28. 348, 12. 22. 302, 30. 397, 13. 404, 19. 27. V, 128, 17. *Aegyptius vir* IV, 375, 16, 21. *Aegyptia* (*Cleopatra*) IV, 367, 26. 372, 6. 373, 22. *Aegyptiorum mensis Choeac* I, 47, 5. *Aegyptia lingua* IV, 369, 26. *Aegyptiae divitiæ* V, 148, 24. *Aegyptiacus Caesaris triumphus* III, 416, 31.  
*Aelia*, *Syllæ* uxor II, 425, 15.  
*Aelii* II, 43, 4. *Aeliorum domus* II, 68, 26.  
*Aelius Tubero* II, 43, 1. 66, 10. 68, 23. 24. cf. *Sextus*.  
*Aemilia*, L. *Pauli filia* II, 40, 9. *Scauri filia* II, 460, 3. *Pompeii uxor* III, 195, 31. 196, 3. 11. cf. *Aemylia*.  
*Aemiliorum familia* I, 128, 17. *nomen unde* II, 39, 31. cf. *Marcus, Quintus et Paulus*.  
*Aemilius praeco* II, 78, 3. *quaestor* I, 129, 16.  
*Aemylia*, *Aeneae filia* I, 35, 6.  
*Aenaria ins.* II, 369, 31. 373, 17.  
*Aeneas* I, 34, 21. 22. 31. 35, 7. 36, 10. 76, 6. 272, 29. 32. 445, 27.  
*Aeneadas*, *cognomen Titii Qu. Flaminii* II, 271, 22, 28.  
*Aenobarbus*, *cognomen L. Domitii* II, 64, 18.  
*Aenus*, urbs *Thraciae* IV, 44, 32. 45, 12.  
*Aeoles* I, 244, 21.  
*Aeoli insulae* I, 261, 11.  
*Aepea* I, 182, 11.  
*Aequi* I, 253, 16. 285, 30. 289, 2. 457, 7.  
*Aëropus* II, 293, 10. *Macedo* IV, 310, 29.  
*Aeschines orator* I, 164, 27. 324, 1. 332, 26. IV, 211, 20. 216, 8. 220, 1. 222, 22. 24. 223, 8. 228, 2. 229, 1. 230, 23. *Aeschines Lamprensis* II, 176, 22. *Aeschines Socraticus* II, 192, 4.  
*Aeschylus poeta* I, 1, 17. 26, 27, 44, 19. 233, 18. II, 164, 8. 480, 22. III, 188, 7. 286, 26. IV, 326, 11. *Aeschylus Corinthus* II, 5, 9.  
*Argivus* V, 158, 15. 23.  
*Aesculapius* I, 122, 16. *eius templum* III, 212, 9.  
*Aesion* IV, 218, 19.  
*Aeson fl.* II, 55, 11.  
*Aesopus*, *fabularum scriptor* I, 160, 8. 184, 21. II, 119, 18. III, 80,

30. V, 164, 6. 171, 22. *histrion* IV, 242, 24. 25.
- Aesuvia prata* I, 197, 32.
- Aethiopia* IV, 402, 11. 419, 22. *Aethiops* V, 96, 15. *Aethiopes* II, 473, 21. IV, 369, 23.
- Aethra, Thesei mater* I, 3, 13. 27. 4, 26. 5, 2. 6, 16. 30, 27. 31. 31, 2. 5. 9.
- Aetoli* II, 210, 4. 240, 26. 249, 23. 262, 24. 264, 15. 266, 9. 21. 267, 3. 8. 268, 8. 273, 27. 274, 9. 12. 17. 28. 282, 27. 283, 25. 291, 22. III, 336, 1. 345. IV, 118, 32. 135, 21. 142, 25. 332, 6. 15. V, 138, 25. 149, 7. 165, 27. 30. 166, 5. 6. 8. 167, 29. 174, 10. 179, 10. 26. 180, 20.
- Aetolicae πράξις* V, 164, 11.
- Aetolicum bellum* IV, 158, 23.
- Aetolica clades* III, 7, 30.
- Africanus, Lucius* III, 107, 21. 108, 2. 8. 224, 18. 226, 19. 229, 9. 234, 20. 258, 16. 259, 20. 400, 10. 405, 7. 415, 11. 19.
- Africani fici* II, 226, 12.
- Africanus, Scipionis cognomen* II, 329, 29. *Africanorum domus* III, 414, 18.
- Agamemnon* I, 328, 24. II, 104, 8. 329, 29. III, 7, 8. 88, 16. 146, 32. 148, 2. 151, 17. 259, 15. 277, 20. 404, 32.
- Agarista, Xanthippi uxor, Periclis mater* I, 300, 29.
- Agatharchus pictor* I, 312, 27. 390, 17.
- Agathocles Syracusanus* II, 293, 29. 30. 300, 26. 31. IV, 316, 12. *Lysimachi* f. IV, 322, 22. 338, 27. 31. 339, 17.
- Agathoclia, Ptolemaei Philopat. pellex* IV, 157, 26.
- Agave in Euripidis Bacchis* III, 81, 21.
- Agesias Acharnensis* II, 176, 22.
- Agesi ai regis vita* III, 142—187. comp. c. *Pompeio* ib. 274—278. adde: I, 93, 19. 115, 12. II, 35, 16. 31. 104, 8. 114, 5. 269, 31. 406, 15. 16. 30. 407, 1. 14. 19. 22. 27. 408, 12. 27. 409, 2. 5. 11. 14. 17. 412, 4. 494, 30. IV, 3, 31. V, 124, 21. 32. 126, 12. 22. *Agesilaus, ephorus Spart.* IV, 109, 19. 21. 110, 25. 112, 11. 16. 21. 25. 30. 114, 19. 117, 31. 118, 4. 10. 21. 25. 29. 119, 13. 120, 10. 25. 122, 23. 123, 28. 206, 15.
- Agesipolis, Pausaniae f., rex Sparta* II, 86, 28. III, 164, 5. 11. 168, 22. IV, 109, 32. *Cleombroti* f. IV, 110, 3. 5.
- Agesistrata, Agidis mater* IV, 110, 27. 122, 32. 124, 24. 125, 2. 11. 13.
- Agidae* II, 409, 25. 416, 23.
- Agias* V, 162, 21.
- Agiasis, Gylippi filia* IV, 126, 19. 146, 13.
- Agidis vita* IV, 107—126. adde: I, 91, 10. 101, 29. 103, 4. 114, 2. 7. 399, 2. 12. 25. 400, 21. 412, 14. 417, 12. II, 390, 30. 396, 26. 406, 14. 20. 21. III, 142, 26. 28. 144, 5. 9. 17. 18. 21. 145, 12. 15. 158, 13. 187. 29. IV, 109, 23. 24. 126, 26. 29. 31. 127, 13. 128, 9. 15. 130, 23. 27. 230, 11. 13. V, 164, 14.
- Aglaia* I, 105, 1.
- Agra, vicus prope Athenas* IV, 317, 1.
- Agraulensis Alcmæon* I, 241, 11. *Theano* I, 397, 21.
- Agraulos* I, 389, 21.
- Agrigentum* I, 34, 32. II, 312, 14. *ἡ Ἀργυρῶν* V, 43, 6. *Agrigentini* V, 23, 7.
- Agrippa* IV, 290, 25. 377, 15. 405, 10. 406, 21. 413, 26. 424, 11. 15. 19. 21. 22. cf. *Marcus et Menenius*.

- Agrippina IV**, 424, 30. **V**, 197, 23.  
**Agylaeus**, ephorus Spart. **IV**, 133, 2. 11.  
**Ahala v. Servilius Ahala**.  
**Aiax I**, 26, 1. 163, 27. 31. 376, 5. **III**, 264, 30.  
**Aidoneus**, Molossorum rex **I**, 31, 11. 18.  
**Alaei pisces et oppidum II**, 450, 25. 28. 31.  
**Alalcomenius mensis II**, 187, 4.  
**Alba I**, 36, 10. 40, 16. 42, 6. 43, 9. 18. 61, 24. 67, 7. 69, 2. 73, 16. **III**, 421, 24. **IV**, 401, 7.  
**Albani I**, 35, 9. 67, 10. 267, 18. **II**, 529, 14. **III**, 224, 21. 22. 225, 19. 226, 7. 228, 26. 235, 4. 23. **IV**, 377, 4.  
**Albanum, villa II**, 459, 1. **III**, 244, 29. 274, 2.  
**Albanus lacus I**, 254, 26. 255, 4. 256, 8. 10. mons **II**, 145, 13. **IV**, 269, 4.  
**Albinus V**, 61, 15. **Aulus Posthumius II**, 424, 30. **Spurius Posthumius II**, 337, 3. vide praef. ad **II**, 303, 6. et **Brutus, Decimus, Laevinus, Lucius, Posthumius**.  
**Alcaeus poeta II**, 266, 25. 28. 31. **Sardianus III**, 227, 28.  
**Alcander I**, 89, 28. 90, 2. 4.  
**Alcetas II**, 285, 11. **Perdiccae frater III**, 121, 17. 19. 126, 19. 342, 11.  
**Alcibiadis vita I**, 376—418. comp. c. **Marcio Coriolano ib.** 457—461. adde: **I**, 98, 6. 128, 24. 321, 15. 338, 2. **II**, 85, 32. 168, 24. 193, 20. 269, 32. 384, 28. 385, 20. 386, 10. 13. 23. 28. 392, 5. 18. 402, 32. 406, 19. 469, 8. **III**, 10, 32. 11, 5. 10. 13, 2. 16. 14, 13. 18. 24. 15, 15. 16, 2. 7. 12. 28. 30. 17, 2. et saepius in **Niciae vita**. 83, 26. 84, 16. 144, 5. 9. 13. 17. **IV**, 3. 28. 209, 2. 234, 4. 292, 6. 410, 25. eius vita citatur **III**, 14, 26.  
**Alcidamas**, artis rhetor. praeceptor **IV**, 213, 15.  
**Alcimenus Achaeus V**, 19, 28.  
**Alcimus I**, 252, 16. **Epirota IV**, 312, 14.  
**Alcmaeon I**, 164, 28. 185, 22. 241, 27. **Atheniensis II**, 192, 14. **Amphiarai f. V**, 138, 19.  
**Alcmaeonidae I**, 187, 28. 376, 5.  
**Alcman poeta I**, 112, 9. **II**, 463, 15.  
**Alcmena I**, 6, 17. 70, 10. **Alcmenae μνημεῖον II**, 414, 3.  
**Alcyoneus, Antigoni f. II**, 328, 31. 329, 8.  
**Alea tumulus II**, 414, 2.  
**Alesia III**, 390, 24. 29. 391, 4. 11. 19.  
**Alexander, Macedoniae rex Aristidis tempore II**, 178, 20. 29. 179, 2.  
**Alexander, Amyntae fil., rex Macedoniae II**, 109, 14.  
**Alexander Pheraeus II**, 108, 27. 109, 5. 110, 1. 26. 111, 24. 112, 3. 10. 24. 115, 15. 116, 1. 6. 12. 23. 117, 9. 120, 7. 28. 121, 6.  
**Alexandri Magni vita III**, 279—364. adde: **I**, 4, 22. 270, 30. 271, 15. **II**, 45, 7. 50, 8. 13. 63, 5. 67, 1. 71, 5. 119, 3. 175, 13. 237, 3. 264, 22. 25. 281, 2. 288, 11. 295, 25. [298, 8.] 307, 20. 26. 487, 31. **III**, 87, 3. 117, 10. 17. 23. 27. 31. 118, 1. 15. 30. 119, 3. 30. 122, 22. 24. [123, 12.] 124, 19. 132, [2.] 17. 26. 138, 1. 137, 13. 139, 9. 158, 2. 4. 12. 189, 1. [4.] 225, 10. 236, 4. 7. 275, 29. 374, 28. 31. **IV**, 9, 24. 15, 23. 30. 16, 12. 20. 17, 4. 22. 29. 18, 1. 19, 14. 22. 20, 27. 32. 26, 22. 27, 17. 155, 25. 216, 12. 227, 2. 229, 10. 17. 20. 28. 230, 9. et saepius

- in Demosthenis vita, 206, 3. 297, 14. 24. 302, 17. 305, 18. 316, 1. 4. 318, 1. 320, 2. 328, 18. 332, 28. 335, 21. 336, 11. 351, 24. 396, 8. 418, 31. 427, 15. V, 186, 30.
- Alexander, Polysperchontis f. IV, 30, 23. 31. 301, 6.
- Alexander, Demetrii Poliorc. ex Deidamia f. IV, 345, 24.
- Alexander, Cassandri f. II, 290, 16. 291, 9. 292, 20. 25. IV, 327, 1. 14. 16. 20. 22. 26. 31. 328, 4. 428, 11.
- Alexander, Pyrrhi f. II, 293, 32.
- Alexander, Persei f. II, 77, 8.
- Alexander Myndius, scr. II, 346, 27.
- Alexander, Crassi praeceptor et comes III, 42, 6.
- Alexander libertus III, 191, 3.
- Alexander Corinthum tenens V, 150, 5. 151, 7. 9.
- Alexander, Antonii ex Cleopatra f. IV, 378, 26. 396, 1. 5.
- Alexander Antiochensis, Antonii amicus IV, 389, 4. 6. 390, 14. 18.
- Alexander Paris I, 31, 5. 77, 19. III, 294, 16. V, 202, 17.
- Alexander, Thracum dux II, 56, 32.
- Alexander, miles Alexandri M. III, 344, 30.
- Alexandria II, 497, 29. III, 410, 26. IV, 69, 19. 156, 30. 159, 12. 370, 3. 10. 392, 28. 394, 31. 395, 24. 399, 17. 409, 32. 412, 1. Alexandrini III, 241, 7. 308, 15. 412, 31. IV, 161, 24. 164, 17. 349, 1. 371, 30.
- Alexandrides Delphicus v. Anaxandrides.
- Alexandristes Apollo ap. Tyrus dicitur III, 306, 7.
- Alexandropolis III, 287, 12.
- Alexas Syrus IV, 407, 7. Laodiceus IV, 412, 26. 413, 4.
- Alexicrates II, 289, 16.
- Alexippus medicus III, 327, 15.
- Allia flumen I, 269, 26. 270, 31. Alliensis dies I, 270, 9.
- Allobroges IV, 255, 3. 22.
- Alopecensis curia I, 309, 32. II, 16, 24. (*Ἄλωπεκῆθρον*.)
- Alopecus collis II, 416, 5.
- Alpes I, 265, 29. 266, 3. 24. 342, 8. II, 43, 20. 126, 8. 340, 22. 344, 8. 347, 27. 348, 8. 353, 12. 355, 16. 420, 27. III, 49, 17. 31. 242, 14. 251, 15. 252, 15. 257, 3. 374, 18. 377, 18. 384, 3. 395, 7. 25. 396, 14. IV, 74, 9. 248, 7. 361, 5. 362, 3. V, 217, 9.
- Alphenus v. Varus Alphenus.
- Alsaea opp. IV, 132, 18.
- Alycus, Scironis f. I, 29, 29. cf. 31. 30, 1. 3.
- Amantius v. Amintius.
- Amanus mons III, 229, 9. IV, 274, 14. 341, 2. 25.
- Amarsyadas Phereclus I, 14, 2.
- Amathusii I, 17, 11.
- Amazones I, 22, 23. 27. 29. 31. 23, 29. 24, 13. 16, 32. 25, 6. 7. 13. 17. 19. 73, 30. 76, 25. 331. 29. 32. II, 525, 4. III, 226, 1. [4.] 331, 16. 26. 29. IV, 226, 1.
- Amazonium I, 24, 14. 25, 2.
- Ambiorix III, 388, 12.
- Ambracia I, 319, 4. II, 290, 20. 293, 16.
- Ambrones II, 344, 27. 30. 349, 2. 10. 20. 350, 8. 18.
- Ambustus v. Fabius.
- Ameria, opp. Ital. II, 347, 3.
- Amestris, Artoxerxis filia V, 126, 7. 132, 19. 20.
- Amfidius v. Tullus.
- Amilcar II, 25, 28. Barcas II, 203, 31.
- Aminias Deceleensis I, 234, 8. II, 228, 31. Phocensis II, 323, 10.
- Amintius, Caesaris amicus III, 413, 12. 26.
- Amisus, urbs Ponti II, 512, 3. 513, 9. 518, 26. 540, 3. III, 228, 8.

- 232, 7. Amiseni II, 519, 25. 539, 14.
- Ammon, Iupiter, et eius oraculum II, 404, 23. 27. 29. 410, 21. 494, 4. III, 17, 15. 281, 1. 309, 17. 310, 16. 333, 13. 337, 11. 359, 1. — Iovis ex Pasiphæ f. IV, 114, 27.
- Ammonius philosophus I, 252, 18.
- Amnaeus IV, 53, 23.
- Amoebeum carmen V, 150, 18. 24.
- Amompharetus I, 164, 15. II, 180, 27. 181, 3. 10. 19.
- Amor *ἄσπερνεφόςος* I, 390, 1. Amoris statua in Academia I, 155, 17. Amores IV, 368, 16.
- Amorgus insula IV, 303, 12.
- Amphares IV, 122, 26. 30. 123, 12. 24. 124, 23. 29. 125, 10. 20.
- Amphiarus II, 164, 8. V, 138, 19. eius fanum et adytum II, 183, 28. 31.
- Amphicrates orator II, 523, 32.
- Amphictyones I, 164, 23. 239, 12. 14. II, 208, 18. 432, 27. 433, 1. 13. 479, 25.
- Amphilochia II, 290, 21.
- Amphipolis I, 108, 31. II, 63, 2. 21. 479, 18. III, 11, 17. 13, 10. 267, 4.
- Amphitropensis Diophantus II, 192, 29.
- Amphissa IV, 224, 14.
- Amphitheus II, 412, 9.
- Amphitruo II, 414, 5.
- Amulius I, 36, 11. 12. 15. 26. 27. 37, 23. 39, 3. 31. 40, 17. 31. 42, 11. 22. 43, 8. 61, 18. 73, 23.
- Amycla I, 97, 7. 376, 17.
- Amyclas, Daphnes pater IV, 114, 30.
- Amyntas, Antiochi f., Macedo III, 300, 5. 14. alius Macedo IV, 224, 23. Lycaonum et Galatarum rex IV, 401, 32. 408, 25.
- Anaces I, 30, 18. 24. 135, 29.
- Anacharsis I, 158, 21. 23. 27. 32. 159, 11. 12.
- Anacreon I, 309, 2. 327, 14.
- Analius v. Luolus Analius.
- Anapus flumen II, 21, 31. V, 24, 9.
- Anaxagoras I, 220, 14. 18. 302. 15. 303, 18. 31. 304, 4. 306, 1. 318, 1. 10. 17. 332, 16. 28. II, 394, 10. 28. III, 31, 6. 13.
- Anaxandrides Delphicus scr. II, 401, 14.
- Anaxarchus III, 287, 4. Abderita III, 339, 1. 4. 15. 23. 27. sophista III, 811, 25. 30.
- Anaxenor citharoedus IV, 365, 29.
- Anaxidamus II, 440, 28. 443, 25.
- Anaxillaus I, 164, 15. 408, 26. 409, 17.
- Anaximenes I, 199, 12. IV, 234, 29. 290, 8.
- Anaxo Troezenia I, 25, 30. 76, 20.
- Ancharia, Octaviae mater IV, 373, 15.
- Ancharius II, 377, 31.
- Anellia I, 135, 19.
- Ancus Marcius I, 145, 30. 418, 25.
- Andocides I, 251, 28. 395, 21. 23. 28. 29. 396, 1. 9. 13. III, 17, 20. 22.
- Andria Cretensium I, 90, 27. V, 145, 32. (v. praef.).
- Andrii I, 239, 29.
- Androcles I, 393, 8. 18.
- Androclides I, 87, 2. 14. 88, 1. II, 285, 22. 390, 6. 412, 8.
- Androclion II, 285, 26.
- Androcottus III, 349, 3. 18.
- Androcydes Cyzicenus II, 108, 4.
- Androcrates heros II, 174, 6. 175, 5.
- Androgeus I, 11, 14. 12, 4. 74, 1.
- Andromache II, 113, 12. V, 72, 8. 12. Euripidis III, 338, 12.
- Andromachus II, 10, 25. 11, 9. 13. III, 76, 11. 14. 17. 21. 32.
- Andron Halicarn. scr. I, 22, 20.
- Andronicus Rhodius II, 450, 10.
- Androtion I, 169, 25. IV, 222, 13.



- Andrus, Andrii I, 310, 24. 413, 8.  
 II, 83, 27.  
 Angelus II, 285, 22.  
 Anicius v. Lucius Anicius.  
 Anienus III, 420, 10.  
 Anio amnis I, 212, 9. 295, 28. 423,  
 2. Anius? [Aous] III, 401, 32.  
 Anitis Diana V, 132, 8.  
 Annibal I, 342—374. II, 44, 31. 84,  
 19. 122, 7. 130, 3. 7. 27. 32.  
 131, 12. 132, 12. 18. 23. 133,  
 26. 32. 134, 8. 12. 17. 148, 3.  
 8. 17. 18. 23. 28. 32. 149, 5.  
 11. 32. 150, 7. 151, 1. 8. 24.  
 29. 153, 7. 9. 21. 31. 155, 18.  
 31. 157, 31. 158, 2. 8. 20. 159,  
 3. 11. 195, 29. 207, 25. 233, 4.  
 258, 18. 260, 4. 267, 18. 30. 272,  
 27. 279, 10. 11. 19. 23. 24. 28.  
 280, 17. 21. 25. 30. 281, 1. 5.  
 10. 24. 282, 3. 292, 30. 537, 2.  
 538, 31. III, 88, 25. 28. 112, 8.  
 158, 10. IV, 165, 12. V, 227,  
 30.  
 Annius II, 379, 8. 11. 19. Annius  
 Gallus V, 219, 19. cf. Gallus.  
 221, 8. 225, 6. Annius Milo, tr.  
 pl. IV, 271, 22. 26. 29. 273, 2.  
 14. 19. v. Caius et Titus.  
 Anno Carthag. II, 19, 24.  
 Antaeus I, 9, 5. III, 96, 13. 18.  
 Antagoras Chius II, 189, 10.  
 Antalcidas I, 93, 23. II, 97, 10.  
 114, 15. III, 167, 2. 6. 171, 8.  
 177, 4. 12. 125, 27. 126, 5. 8.  
 20. 23.  
 Antemna I, 53, 31. II, 456, 26.  
 28.  
 Antenor I, 128, 13.  
 Anthon urbs II, 450, 28.  
 Anthemion I, 379, 23. 431, 13.  
 Anthemocritus I, 330, 21. 28. 29.  
 Anthesterion mensis II, 436, 12.  
 IV, 316, 26. 31. 317, 2. V, 184,  
 27.  
 Antho I, 36, 24.  
 Antiates I, 426, 12. 430, 15. 436,  
 21. 24. 437, 28. 456, 9. 14. An-  
 tias v. Valerius.  
 Anticato Caesaris III, 416, 23. IV,  
 277, 21.  
 Anticlidus scr. III, 331, 20. cf. An-  
 toclides.  
 Anticrates Laced. III, 182, 1. 3. &  
 Anticyra urbs IV, 409, 15. — me-  
 retrix IV, 314, 15.  
 Antigenes scr. III, 132, 9. 23. 136.  
 21. 331, 18. — ὁ ἐκτεροφθαλμος  
 III, 357, 1. 6.  
 Antigenidas IV, 294, 11.  
 Antigone, Philippi ex Berenice filia.  
 Pyrrhi uxor II, 288, 17. 21. 289,  
 29. 290, 8. 293, 26. 31. — Pyda-  
 oriunda III, 334, 4. 17.  
 Antigonias i. q. Mantinea V, 178.  
 24. Antigonias sacra IV, 140, 27.  
 Antigonides, vasa II, 73, 14.  
 Antigonis tribus IV, 302, 26.  
 Antigonus, Philippi f., Demetrii pe-  
 ter I, 54, 17. II, 45, 7. 80, 11.  
 82, 16. 23. 83, 27. 287, 31. 292,  
 28. 317, 13. 329, 4. III, 88, 24.  
 27. 119, 17. 19. 126, 6. 127,  
 15. 23. 25. 32. 128, 18. 22.  
 129, 3. 4. 5. 8. 11. 22. 131. 4.  
 12. 16. 20. 28. 132, 1. 5. 133,  
 22. 29. 134, 29. 135, 5. 12. 136,  
 5. 7. 137, 16. 21. 31. 138, 2.  
 12. 18. 29. 139, 13. 31. 140, 4.  
 14. 19. 141, 32. 363, 11. IV,  
 26, 24. 27. 28, 20. 140, 6. 11.  
 141, 7. 144, 1. 3. 7. 13. 19. 20.  
 145, 10. 20. 28. 146, 5. 147,  
 17. 25. 31. 148, 3. 150, 6. 151,  
 22. 24. 31. 151, 7. 18. 152. 1.  
 21. 24. 32. 153, 15. 22. 29. 154,  
 11. 28. 155, 11. 21. 27. 31. 156,  
 9. 157, 7. 158, 23. 160, 30. 294,  
 29. 295, 1. 3. 25. 28. 296, 8. 18.  
 19. 20. 297, 5. 17. 18. 298, 8.  
 27. 299, 4. 27. 29. 302, 14. 303,  
 1. 304, 2. 307, 30. 308, 7. 11.  
 14. 18. 309, 10. 14. 16. 310. 2.  
 6. 313, 15. 318, 30. 319, 2.

- 320, 6. 23. 31. 322, 27. 339, 8. 425, 14.
- Antigonus Gonatas, Demetrii f., Maced. rex II, 45, 10. 317, 18. 22. 24. 318, 2. 11. 26. 319, 17. 323, 10. 24. 324, 32. 325, 3. 10. 28. 328, 21. 329, 2. 10. IV, 331, 11. 14. 23. 343, 22. 24. 345, 1. 16. 21. V, 139, 4. 143, 30. 146, 1. 148, 13. 150, 1. 151, 4. 156, 29. 157, 19. 159, 9. 20. 166, 31. 175, 24.
- Antigonus Dason, Maced. rex I, 428, 12. II, 45, 14. 18. 238, 8. 239, 21. 25. 29. 241, 18. V, 171, 19. 29. 31. 174, 29. 175, 11. 16. 20. 27. 176, 2. 14. 30. 177, 10. 12. 20. 24. 26. 28. 178, 2. 8. 22. 31. 179, 9. [186, 1.]
- Antigonus, Iudaeae rex IV, 378, 21.
- Antigonus scr. I, 55, 5.
- Antilibanus III, 306, 16.
- Antiochus, poeta mediocris II, 401, 31.
- Antimachus Teius I, 46, 17. Colophonius II, 35, 25. 402, 1. 4. 5.
- Antiochia, ἡ ἐπὶ Δάφνης, urbs Syriae II, 521, 21. Mygdonica, urbs Mesopotamiae II, 539, 4.
- Antiochia III, 229, 31. IV, 46, 27. 323, 13.
- Antiochis tribus II, 160, 23. 161, 8. 166, 7. 10.
- Antiochus Ascalonites II, 533, 12. 550, 9. IV, 241, 1. 5. 19. V, 52, 29.
- Antiochus Commagenus IV, 376, 14. 18. 25.
- Antiochus, Alcibiadis gubernator I, 384, 5. 413, 29. 414, 7. II, 386, 14. 15.
- Antiochus Magnus II, 41, 21. 44, 25. 207, 23. 208, 24. 210, 12. 229, 4. 232, 17. 250, 30. 252, 3. 5. 12. 29. 267, 19. 26. 268, 6. 270, 21. 273, 25. 274, 10. 275, 1. 276, 20. 279, 12. 433, 15. 469, 8. 509, 12. 537, 3. III, 72, 30.
- Antiochus, Seleuci f., Soter IV, 320, 12. 322, 19. 328, 28. 30. 329, 10. 32. 330, 3. 10. 17. 343, 17. 344, 1.
- Antiopa I, 22, 24. 23, 4. 8. 10. 24, 26. 32. 25, 19. 21. 23. 76, 28.
- Antiorus, Lyeurgi f. I, 116, 25.
- Antipater Macedo I, 271, 6. 459, 25. II, 290, 14. 23. 25. 29. III, 119, 24. 32. 120, 7. 121, 11. 21. 122, 1. 4. 7. 14. 28. 126, 6. 10. 17. 131, 4. 158, 13. 290, 22. 301, 2. 325, 24. 29. 30. 331, 24. 332, 12. 336, 1. 342, 13. 344, 10. 355, 2. 358, 15. 360, 23. 31. 363, 9. IV, 1. 6. 13. 16. 30. 21, 25. 23, 12. 21. 23. 29. 24, 3. 10. 23. 26. 25, 6. 8. 10. 16. 26, 18. 30. 27, 3. 22. 24. 25. 28, 9. 13. 17. 22. 29. 29, 1. 4. 108, 6. 109, 24. 233, 9. 11. 234, 18. 22. 235, 2. 8. 30. 236, 4. 13. 237, 30. 292, 9. 24. 305, 16. 326, 28. 328, 14. 20. 425, 29.
- Antipater Tarsensis II, 381, 32. IV, 172, 6. Tyrius IV, 39, 32. scr. II, 229, 21.
- Antiphanes, poeta com. IV, 212, 7. 217, 8.
- Antiphilus IV, 22, 9. 23, 14.
- Antiphates I, 237, 3.
- Antiphon Rhamnusius, orator I, 378, 13. III, 7, 16. — IV, 221, 28. 370, 5.
- Antisthenes Socraticus I, 115, 22. 299, 22. 376, 18.
- Antistia III, 192, 3. 195, 30. 196, 5. IV, 168, 2.
- Antistius praetor III, 191, 11. 17. 196, 7. V, 73, 21.
- Antium I, 342, 17. 439, 8. 442, 28. 455, 30. V, 70, 13.
- Anton, Herculis f. IV, 349, 9.

- Antonia, Antonii ex Octavia filia IV,** 424, 25.  
**Antonias, navis Cleopatrae IV,** 401, 18.  
**Antoniorum familia IV,** 349, 9. cf. Caius, Lucius, Marcus, Publius.  
**Antonius Sertorium pugione feriens III,** 115, 25.  
**Antonius, Marcus, orator, triumviri avus IV,** 346, 6. eius filia III, 212, 21.  
**Antonius Creticus, triumviri pater IV,** 346, 8.  
**Antonii, Marci, triumviri vita IV,** 346—425. comp. c. Demetrio ib. 425—428. adde: I, 143, 23. II, 77, 18. III, 394, 22. 31. 395, 16. 402, 23. 407, 8. 413, 27. 422, 31. 424, 21. 426, 7. 427, 30. 429, 14. 26. 432, 16. IV, 105, 32. 280, 17. 25. 32. 281, 9. 11. 18. 28. 32. 282, 7. 283, 15. 21. 28. 284, 1. 6. 23. 26. 30. 285, 7. 287, 17. 19. 22. 27. 288, 9. 12. [13.] 15. 294, 17. V, 57, 30. 66, 9. 67, 7. 15. 18. 68, 15. 19. 22. 26. 69, 2. 6. 9. 15. 70, 11. 20. 71, 14. 17. 27. 31. 73, 26. 75, 18. 24. 76, 8. 15. 78, 7. 19. 85, 23. 26. 88, 25. 90, 2. 93, 1. 94, 12. 32. 97, 25. 30. 98, 2. 5. 11. 100, 30. 104, 16. 32.  
**Antonius, Caius, triumv. avunculus, Ciceronis in consulatu collega IV,** 353, 32. (cf. Caius.)  
**Antonius, Lucius, concitat in Germania seditionem contra Domitianum II,** 64, 20. 24.  
**Antonius, Publius, a Caesare accusatus III,** 366, 24.  
**Antonius, Iulius, Antonii ex Fulvia f. IV,** 424, 9. 12. 22.  
**Antonius Honoratus V,** 197, 9.  
**Antyllius v. Quintus Antyllius.**  
**Antonii ex Cleopatra f. IV,** 119, 14. 424, 5.
- Anytus, Anthemionis f. I,** 379, 23. 27. 380, 1. 2. 431, 13.  
**Aoilius, Romuli f.-I,** 50, 18.  
**Aous fluvius, v. Anius.**  
**Apama III,** 117, 24. V, 132, 13. Seleuci uxor IV, 322, 18.  
**Apelles III,** 282, 8. IV, 313, 7. V, 146, 25. 147, 1. aulicus V, 180, 3.  
**Apellicon (Teius) II,** 450, 5.  
**Apemanthus IV,** 410, 26. 29. 31.  
**Aperanti II,** 274, 16.  
**Aphepsion v. Apsephion.**  
**Aphetae I,** 225, 32.  
**Aphidnae I,** 29, 17. 28. 30, 1. 4. 8. 9. 77, 17.  
**Aphidnus I,** 28, 18. 30, 17.  
**Aphrodisium (simulacrum) I,** 17, 24.  
**Aphrodite I,** 14, 19. v. Venus.  
**Aphytaeorum urbs in Thracia II,** 404, 26. —aei ib. 28.  
**Apis Aegypt. IV,** 159, 3.  
**Apollo I,** 14, 13. 18, 25. 122, 7. 378, 5. II, 271, 24. 275, 18. 258, 2. 325, 17. 411, 4. 18. 22. 25. 446, 21. 456, 4. 459, 19. 525, 11. III, 212, 10. 306, 2. IV, 39, 30. 114, 31. 286, 12. V, 19, 32. 73, 17. 141, 13. 173, 10. 204.  
**Apollo *δαφνηφόρος* I,** 234, 27.  
**Delphinus I,** 10, 32. *ἐνάεργος* II, 271, 26. Ismenius I, 158, 12. II, 415, 28. Lycius (*λύκειος*) II, 326, 26. Pythius II, 54, 1. 440, 20. 443, 30. 456, 6. Tegyracae II, 98, 19. Thurius II, 440, 16.  
**Apollo, coenaculum II,** 549, 12. 18.  
**Apollocrates, Dionysii tyr. f. V,** 354, 14. 44, [12.] 27. 48, 26.  
**Apollodorus IV,** 222, 6. 7. 10. 291, 16. Babylonis praefectus III, 359, 30. Siculus III, 411, 26. 30. scriptor I, 78, 15. Phalereus IV, 80, 15.  
**Apollonia, urbs Siciliae II,** 25, 3. Illyriae II, 451, 6. III, 401, 3. 24. IV, 282, 5. 359, 20. V, 71,

9. 74, 1. 23. 75, 11. Bithyniae II, 509, 5. 518, 24. 31. 32.
- Apolloniatae V, 74, 25.
- Apollonides Stoicus IV, 100, 3. 30. 32. 102, 27. Demetrii familiaris IV, 342, 17. 30.
- Apollonius tyrannus III, 59, 10.
- Apothonia, Molonis f., rhetor et sophista III, 366, 5. IV, 241, 27. 28. 242, 2.
- Apollophanes Cyzicenus III, 154, 27.
- Apollothemis I, 116, 21.
- Aponius V, 193, 6.
- Ἀπορία I, 239, 32.
- Apothetae I, 97, 24.
- Appia via III, 368, 17.
- Appii II, 77, 27. cf. Marcus.
- Appius I, 373, 30. II, 77, 24. 30. 134, 5. 135, 16. Luculli legatus II, 518, 24. 31. 32. Sardiniae praetor III, 385, 21.
- Appius Claudius I, 196, 26. 436, 28. II, 307, 3. 308, 5. II, 455, 11. 521, 13. 14. 522, 18. 27. 524, 18. 535, 5. III, 249, 26. IV, 167, 26. 168, 1. 173, 1. 177, 8.
- Appius Clausus I, 211, 11. 25. 32. 212, 9. 17.
- Aprilis mensis I, 37, 31. 64, 14. 142, 11. 14. 15.
- Apsephion archon II, 480, 14.
- Apsus fluvius II, 260, 9. 17.
- Aptera, Cretae urbs II, 324, 10.
- Apuleius v. Lucius Ap.
- Apulia II, 148, 19.
- Aquae Sextiae II, 348, 7.
- Aquila, Pyrrhi cognomen II 294, 11.
- Aquili I, 192, 21. 193, 5. 8. 18. 194, 9. 13. 195, 24. cf. Manius Aq.
- Aquilius, trib. pl. (Publ. Aq. Gallus) IV, 77, 4.
- Aquinus v. Marcus Aq.
- Aquinum (Ἀνώνιον), urbs V, 217, 13.
- Aquinus, Metelli legatus III, 101, 8. 10. 13.
- Arabes, Arabia I, 4, 11. II, 528, 15. 17. 529, 13. 534, 32. 555, 10. III, 63, 12. 66, 3. 75, 26. 76, 23. 80, 5. 228, 21. 229, 9. 230, 31. 232, 6. 235, 6. 306, 16. 354, 24. IV, 298, 30. 369, 24. 378, 17. 379, 19. 401, 31. 410, 10. Scenitae II, 522, 18. Arabicus sinus IV, 410, 7.
- Aracus II, 389, 7.
- Arar fluvius III, 382, 3. 389, 23.
- Arachosia III, 140, 21.
- Ἀρατήριον I, 32, 3.
- Ἀράτειον Sicyone V, 184, 25.
- Arati vita V, 136—186. adde: II, 234, 16. 241, 3. 16. 22. (eius vita citatur II, 241, 25.) IV, 119, 2. 23. 29. 120, 1. 2. 6. 128, 25. 129, 9. 12. 20. 28. 130, 3. 16. 17. 131, 12. 15. 136, 11. 138, 24. 26. 139, 6. 25. 140, 29. 141, 6. 16. 17. 20. 24. 143, 5. 13. 21. 25. 30. 32. 144, 5. 25. 30. 150, 8.
- Aratus iunior V, 181, 4. [22. 23. 183, 11. 185, 11.]
- Araxes amnis II, 529, 15. III, 223, 11. 224, 30. 31. IV, 391, 28. 393, 24.
- Arbaces Medus V, 117, 20.
- Arbela I, 270, 25. III, 315, 15.
- Arbelitis III, 226, 20.
- Arcades, Arcadia I, 8, 30. 29, 24. 61, 1. 79, 10. 121, 22. 141, 27. 329, 14. 420, 20. II, 86, 17. 103, 21. 106, 2. 25. 29. 107, 12. 247, 24. 249, 18. 272, 19. III, 158, 6. 15. 166, 19. 176, 3. 178, 25. 179, 20. IV, 128, 32. 129, 2. 25. 132, 22. 138, 22. 233, 17. 315, 21. V, 167, 27. Arcadicum festum Lycaea III, 422, 23.
- Arcadius vid. Lecanius.
- Arcesilaus Academicus II, 234, 11. V, 139, 11.

- Arcesilaus Spartanus II, 482, 22.  
 IV, 122, 26.  
 Archedamus Aetolus II, 62, 27.  
 Archedemus Aetolus II, 283, 26. V,  
 15, 17.  
 Archelaus, Antigoni dux V, 155,  
 18. 24. 156, 30. Berenices Aegyptiae  
 maritus, Mithridatici Archelai f.,  
 IV, 348, 29. Cappadociae rex IV,  
 401, 28. Deliacus mercator II, 446,  
 16. Mithridatis praefectus II, 366,  
 20. 431, 18. 26. 436, 29. 437, 31.  
 439, 12. 440, 4. 442, 20. 28. 443, 7. 22. 444,  
 12. 16. 21. 445, 3. 21. 446, 18. 20.  
 22. 28. 29. 447, 1. 5. 17. 23. 448,  
 6. 13. 28. 449, 7. 469, 5. 505, 10.  
 507, 11. 509, 14. physicus II, 475,  
 26. poeta II, 474, 1. Spartanorum rex I,  
 83, 25. — locus II, 440, 7.  
 Archeptolis I, 251, 14. 21.  
 Arcestratus I, 390, 28. II, 161, 9. 28.  
 403, 1. IV, 31, 12.  
 Archias Hierophanta II, 92, 25. Thebanus  
 II, 87, 4. 25. 88, 29. 90, 28. 91, 3.  
 92, 6. 11. 15. 23. 26. 30. 93, 1. 11.  
 19. tyrannus III, 168, 11. 19. Phygadotheras  
 IV, 234, 23. 28. 30. 235, 11. 14. 16. 18.  
 28. 236, 1. 19.  
 Archibiades Laconistes IV, 9, 27. 10, 4.  
 Archibius, Cleopatrae amicus IV, 424, 1.  
 Archidamia II, 320, 13. Agidis avia IV,  
 110, 28. 124, 31.  
 Archidamidas I, 102, 29. 103, 14.  
 Archidamus, Lacedaemoniorum rex I, 271,  
 9. 306, 21. 329, 31. 333, 13. 15. 20.  
 III, 41, 10. 179, 31. 181, 10. 187, 28.  
 IV, 325, 32. Agesilai fil. III, 169,  
 26. 170, 6. 11. 22. 179, 18. IV, 109,  
 21. 22. 207, 13. Agidis pater I, 114, 2.  
 Agidis frater IV, 126, 13. 130, 23. 28.  
 Agidis fil. IV, 109, 26.  $\delta$  παλαιός IV,  
 152, 11. Zeuxidami f. II, 490, 3. 17. III,  
 142, 24. 144, 1.  
 Archilochus poeta I, 4, 15. 122, 14. 300,  
 3. 328, 20. II, 352, 9. IV, 7, 16.  
 42, 14. 326, 19. V, 211, 7. Archimedes  
 II, 135, 22. 26. 136, 13. 27. 137, 4.  
 32. 138, 18. 28. 139, 3. 7. 140, 7.  
 141, 27. Archippa, Themistoclis uxor I,  
 251, 14.  
 Archippus poeta I, 377, 1.  
 Architeles I, 226, 12. 16.  
 Archonides V, 37, 1. 11.  
 Archytas Pythagoreus II, 135, 31. V,  
 15, 14. 16, 29.  
 Arcissus II, 95, 19.  
 Ardea I, 275, 22. Ardeatae I, 267, 19.  
 275, 27. 276, 7. 16. 277. 1. 5.  
 Ardetus I, 24, 22.  
 Areopagitae I, 174, 3. 17.  
 Areopagus I, 173, 21. 32. 174, 7. 12.  
 13. 14. 177, 30. 188, 25. 229, 14.  
 305, 25. 307, 31. 308. 3. II, 483,  
 9. 488, 22. IV, 15. 4. 221, 29.  
 232, 4. 261, 29.  
 Ares v. Mars.  
 Aretaeus, Dionis f. V, 28, 9.  
 Arete, Dionysii mai. filia, Dionis uxor  
 II, 33, 24. V, 5, 14. 15. 17. 17, 30.  
 28, 10. 44, 31. 45. 3. 51, 1.  
 Arethusa, Macedoniae urbs I, 116. 16.  
 Syriae IV, 379, 12.  
 Areus, rex Spartaee II, 319, 1. 4. 320,  
 4. 323, 13. 30. 325, 31. Cleomenis  
 nepos, Acrotati f. IV, 110, 7. 8.  
 Argas Demosthenes dictus IV, 212. 11.  
 poeta ib. 15.  
 Ἀργελα IV, 150, 24.  
 Argi (Argos) I, 241, 25. 300, 2. 385,  
 13. 389, 5. 397, 25. II, 106. 2. 246,  
 1. 253, 23. 270, 25. 324. 22. 25. 29.  
 324, 32. 325, 8. 326. 22. III, 212,  
 12. IV, 141, 3. 14

32. 142, 1. 14. 143, 3. 13. 22. 144, 24. 145, 6. 11. 14. 16. 21. 150, 16. 23. 151, 19. 315, 21. 23. V, 137, 27. 31. 139, 19. 140, 10. 24. 158, 2. 160, 14. 161, 25. 162, 3. 20. 168, 1. 172, 11. 177, 3. 5. 178, 3.
- Argileonis I, 108, 30.
- Arginusae I, 338, 28. II, 388, 31.
- Argivi I, 86, 12. 239, 16. 385, 13. 387, 9. 388, 27. 393, 22. 458, 16. II, 4, 17. 106, 25. 325, 11. 16. 27. 326, 19. 27. 328, 10. 383, 11. 406, 1. III, 13, 12. 30. 14, 2. 15. 161, 4. 9. 164, 21. 29. 32. 177, 8. IV, 144, 26. 145, 7. 150, 26. 28. 151, 10. V, 158, 11. 159, 1. 160, 18. 161, 23. 168, 21. 172, 27. 176, 32. 177, 11.
- Argus libertus V, 212, 6.
- Argolis III, 177, 10. IV, 129, 29. 148, 9. V, 161, 1. Argolica mulier II, 46, 18. Argolica scuta I, 60, 11.
- Argus navis I, 15, 16.
- Argyraspides III, 132, 10. 136, 21. 137, 10 sqq. 138, 3. 5. 139, 5. 140, 20.
- Ariadna I, 14, 24. 27. 15, 7. 16, 5. 10. 21. 28. 32. 17, 6. 18. 25. 19, 30. 26, 4. 74, 9. 76, 19.
- Ariadnae duae I, 17, 13. Ariadne Aphrodite I, 17, 12.
- Ariaeus, Cyri minoris amicus V, 114, 10.
- Ariamenes I, 234, 5.
- Ariamnes Arabs III, 63, 12.
- Ariarathes, Mithridatis f. II, 431, 15. III, 119, 16. 120, 17. 227, 27. 232, 18.
- Ariaspes, Artoxerxis II. f. V, 135, 6. 7. 14.
- Arimanius I, 247, 12.
- Ariminum II, 124, 14. III, 252, 10. 395, 32. 396, 13. 29. 397, 1. IV, 85, 25.
- Arimnestus, Plataeensium praetor II, 174, 20. 28. 175, 9. Spartanus II, 183, 26.
- Ariobarzanes II, 421, 26. 32. 422, 8. 447, 10. 449, 8. IV, 273, 29. 296, 16.
- Ariomandes, Gobryae f. II, 485, 12.
- Ariovistus III, 382, 24. 383, 11. 27.
- Ariphron, Periclis frater I, 376, 10. 378, 15.
- Aristaeus II, 247, 15. Megalopolita II, 252, 21. 27.
- Aristagoras Iudimagister II, 508, 1.
- Aristander Telmesius, vates III, 280, 7. 293, 16. 307, 9. 27. 315, 27. 318, 12. 336, 18. 338, 28.
- Aristeas Argivus II, 323, 22. 24. 325, 22. Proconnesius I, 69, 23. 24. 27.
- Aristidis vita II, 160—194. comp. c. Catone ib. 227—233. adde: I, 221, 18. 26. 224, 18. 230, 7. 232, 8. 17. 235, 6. 10. 236, 1. 239, 5. 7. 240, 7. 304, 28. 458, 30. 461, 12. II, 85, 31. 476, 24. 477, 8. 483, 8. 10. III, 15, 23. 83, 8. IV, 3, 30. 7, 13. 221, 10.
- Aristides Locrus II, 6, 29.
- Aristidis Milesiaca III, 80, 24.
- Aristion tyrannus I, 130, 3. II, 432, 7. 434, 13. 447, 22. [519, 29.]
- Aristippus tyrannus II, 323, 23. V, 158, 30. 159, 6. 17. 160, 2. 161, 3. 29. 162, 2. 10. 14. 163, 8.
- Aristippus Cyrenaicus V, 16, 3. 18.
- Aristo, Pisistrati adiutor I, 187, 8. (II, 519, 29.) philosophus I, 221, 22. II, 215, 26. Corinthius III, 27, 20. 33, 17. Aristo Chius, scr. II, 162, 28. IV, 217, 14. 236, 9.
- Aristo, Paeonum dux III, 324, 14.
- Aristobule Diana v. Diana.
- Aristobulus, rex Iudaeorum III, 229, 13. 235, 22. IV, 347, 27. 32.
- Aristobulus scr. III, 293, 25. 296, 11. 298, 7. 302, 29. 331, 19.

- 362, 2. Aristobulus Cassandrinus, scr. IV, 230, 1.
- Aristoclitus, Lysandri pater II, 383, 20.
- Aristocrates, Hipparchi f. I, 82, 21. 116, 29. scr. II, 251, 14. contra quem Demosthenes IV, 220, 28. 222, 13. orator IV, 409, 24.
- Aristocritus III, 288, 23.
- Aristodemus I, 79, 12. III, 162, 29. Aristodemus tyrannus II, 234, 15. IV, 110, 11. Aristodemus Milesius IV, 300, 28. 307, 23. 308, 4. 9.
- Aristodicus Tanagraeus I, 309, 25.
- Aristogiton II, 194, 9. Aristogiton sycophanta IV, 10, 2. 7. 28. 11, 1. contra quem Demosthenes IV, 222, 17.
- Aristomache, Dionis soror II, 33, 25. V, 2, 29. 3, 8. 11. 5, 13. 19. 6, 11. 11, 22. 44, 30. 45, 3. 10. 51, 1.
- Aristomachus IV, 129, 31. V, 139, 8. Argivorum tyrannus V, 158, 12. 29. 177, 13. minor V, 162, 21. 168, 2. 7. 13. 19. 23. 31.
- Aristomenes Messenius I, 65, 31. IV, 125, 29.
- Aristonicus, Mithridatis navarchus II, 509, 17. Attali frater, Eumenis f. II, 281, 19. IV, 184, 32. Marathonius IV, 234, 31.
- Aristonon citharoedus II, 402, 9.
- Aristophanes, poeta com. I, 238, 22. 326, 27. 330, 32. 376, 28. 390, 5. II, 490, 29. III, 6, 4. 10. 13. IV, 303, 23. 410, 22. miles Alexandri III, 338, 2.
- Aristophon archon IV, 230, 17. orator IV, 7, 9. pictor I, 390, 24.
- Aristoteles Stagirita I, 3, 1. 12, 11. 21, 23. 78, 11. 84, 9. 85, 1. 93, 31. 111, 14. 30. 116, 9. 164, 23. 180, 20. 189, 32. 229, 13. 274, 18. 301, 23. 307, 28. 309, 26. 326, 18. 327, 31. 459, 26. II, 84, 31. 101, 12. 193, 25. 26. 229, 20. 384, 5. 450, 6. 14. 481, 31. III, 2, 4. 19. 42, 5. 285, 18. 20. 24. 31. 286, 1. 8. 14. 20. 28. 297, 26. 338, 32. 340, 30. 341. 4. 342, 18. 20. 24. 361, 5. 363, 8. IV, 133, 19. 261, 12. V, 19, 4. Aristoteles Argivus IV, 144, 27. 31. V, 176, 27. dialecticus (Sicyonius) V, 138, 11.
- Aristoxenus, musicus et scr. I, 116, 22. 23. II, 15, 20. 193, 24. III, 282, 10.
- Aristratus, tyrannus Sicyonis V, 146, 30. 32. 147, 9. 11. 13.
- Aristus V, 52, 31.
- Arius philosophus IV, 418, 24. 32. 419, 2. 8. 11. 25.
- Armenia, Armenii I, 271, 20. II, 421, 31. 473, 21. 507, 6. 512, 20. 21. 513, 7. 518, 21. 521, 25. 29. 525, 19. 528, 22. 529, 10. 530, 12. 533, 32. 535, 9. 536, 25. 537, 4. 13. 540, 13. 541. 20. 544, 15. (Armenia ἡ μικρά II, 518, 23.) III, 61, 6. 18. 23. 31. 64, 4. 9. 65, 16. 20. 76, 8. 80, 9. 120, 29. 121, 15. 137, 5. 217, 8. 218, 23. 223, 5. 9. 224, 18. 30. 226, 15 (ἡ μικρά). 229. 18. 235, 3. 20. 413, 5. IV, 247, 24. 338, 28. 339, 1. 377, 3. 379, 19. 21. 380, 4. 9. 384, 6. 391, 29. 396, 2. 9. 10. 28. 32. 397. 23. 402, 5. bellum Armenium III, 221, 4.
- Armilustrum I, 63, 22.
- Arnaces I, 235, 24. II, 171, 27.
- Arpates, Tiribazi f. V, 135, 29.
- Arpinum (ἐν Ἀρπυσι) IV, 245, 15. Arpinas ager II, 331, 7.
- Arrhenides, Calliclis pater IV, 231, 32.
- Arrhidaeus, Philippi f. III, 288, 22. 26. 363, 29.
- Arrius v. Quintus Arrius.
- Arruntius, Lucius IV, 406, 24.

- Arsaces II, 422, 3. III, 60, 12. 18.  
 73, 22. 269, 26. IV, 425, 32.  
 Arsacidae III, 81, 9.  
 Arsames V, 135, 6. 9. 13. 26. 32.  
 Arsanias fluv. II, 537, 16.  
 Arsicas (Artoxerxes) V, 105, 32.  
 106, 13. 22.  
 Arsis fluvius III, 194, 7.  
 Artabaces, Armeniae rex III, 61, 18.  
 cf. Artavasdes.  
 Artabanus I, 245, 24. 246, 6. 11.  
 14.  
 Artabazus II, 184, 14. III, 117, 22.  
 124, 1. 302, 27. IV, 428, 10. 13.  
 Artagerses, Cadusiorum dux V, 112,  
 32. 113, 11. 13. 19. 114, 8. 117,  
 15. 119, 12.  
 Artasyras V, 115, 19. 23. 24. 30.  
 118, 4.  
 Artavasdes, Armeniae rex III, 64,  
 5. 8. 65, 12. 21. 81, 11. 16. IV,  
 379, 22. 380, 31. 392, 14. (22.)  
 cf. Artabaces.  
 Artaxas, Armeniae rex II, 537, 4. 8.  
 Artaxata, urbs Armeniae II, 536,  
 31. 537, 17.  
 Artayctus I, 233, 2.  
 Artemidorus, Graecus II, 513, 26.  
 Cnidius III, 427, 3. 16.  
 Artemis v. Diana.  
 Artemisia I, 234, 14.  
 Artemisium I, 225, 20. 227, 2. 6.  
 22. 228, 9. 376, 7.  
 Artemisius mensis III, 294, 30.  
 Artemius Colophonius III, 337, 24.  
 Artemon Periphoretus I, 327, 10.  
 15. 17.  
 Arthmiadas I, 83, 19.  
 Arthmius Zelites I, 225, 2.  
 Artorius v. Marcus Artorius.  
 Artoxerxes I. Longimanus I, 416,  
 8. V, 105, 22. 23.  
 Artoxerxis II. Mnemonis vita V,  
 105—136. adde: II, 114, 6.  
 Arverni III, 389, 17. 390, 19.  
 Aruns, Porsenae f. I, 208, 27. 209,  
 24. — Aruns Gallos in Italiam  
 evocat I, 266, 6. 11. — Aruns,  
 Tarquinii f. I, 198, 1.  
 Arybas, Arymbas, rex Epiri II, 285,  
 11. III, 279, 29.  
 Ἀσβολώμενοι II, 472, 7.  
 Ascalis, Iphthae f. III, 95, 32. 96,  
 3. 7. 8. 11.  
 Ascanius I, 34, 22.  
 Asclepiades grammaticus I, 154, 24.  
 — Hipparchi f. IV, 20, 26. 32.  
 Asculum II, 310, 29. 311, 26. III,  
 191, 5. 6.  
 Asdrubal II, 25, 27. 260, 4.  
 Asia I, 81, 29. etc. II, 24, 2. etc.  
 III, 46, 28. etc. IV, 17, 30. etc.  
 V, 68, 30. etc. Asiatici oratores  
 IV, 241, 25. Asiaticae urbes III,  
 113, 15.  
 Asia, Themistoclis filia I, 251, 26.  
 Asiaticus, libertus V, 204, 1.  
 Asinarium festum III, 36, 28.  
 Asinarus amnis III, 35, 29.  
 Asinius IV, 353, 27. 354, 1. Asi-  
 nius Pollio III, 265, 9. 396, 21.  
 409, 23. 415, 2. IV, 87, 2. 11.  
 Asopiae ager I, 162, 26.  
 Asopis II, 525, 12.  
 Asopus amnis II, 173, 29. 178, 14.  
 Aspasia Atheniensis I, 323, 14. 27.  
 324, 3. 9. 14. 20. 29. 325, 7.  
 330, 30. 331, 4. 332, 10. 25. —  
 Phocensis, Cyri pellex I, 324, 32.  
 V, 131, 8. 132, 5. 12. 133, 19.  
 Aspendus I, 403, 32.  
 Aspetus (Achilles) II, 285, 5.  
 Ἀσφάλιος Neptunus I, 33, 22.  
 Aspis II, 325, 28. 326, 13. IV,  
 142, 5. 145, 24.  
 Assia II, 440, 6.  
 Assus amnis II, 439, 6. 440, 3.  
 Assyrii II, 528, 28. III, 66, 3.  
 Asteria Salaminia II, 475, 17.  
 Asteropus IV, 134, 25.  
 Astura, χωρίον παραλίον τοῦ Κι-  
 κέρωνος IV, 285, 13. 27. 286, 2.  
 Astyochus I, 401, 21. 25. 32. 402, 4.  
 Astyphilus Posidoniates II, 493, 8.



- Asylum, Asylaesus deus I, 43, 25.  
 Ateius, trib. pl. III, 58, 3. 12. 16.  
 26. cf. Marcus Ateius.  
 Athamani II, 274, 16. III, 258, 8.  
 Athanis scr. II, 24, 16. 37, 19.  
 Athenae, Athenienses I, 1, 19. 2,  
 12. 3, 6. 11. 32. etc. II, 28. etc.  
 III, 1, 19. 4, 16. etc. IV, 1, 5.  
 4, 20. etc. V, 4, 28. 9, 18. etc.  
 Athenaeum et Athene v. Minerva.  
 Athenodorus, Sandonis f., scr. I, 208,  
 15.  
 Athenodorus Cordylyon IV, 44, 16.  
 49, 10.  
 Athenodorus histrio III, 312, 17.  
 20. 23.  
 Athenodorus Imbrius IV, 17, 26.  
 Athenophanes Atheniensis III, 320,  
 22.  
 Athesis v. Atison.  
 Athos mons III, 359, 13. 16.  
 Atison fluvius (Athesis) II, 353, 15.  
 354, 11.  
 Atilii II, 228, 8. — Marcus Atilius  
 I, 143, 23. — Atilius Vergilio V,  
 209, 31.  
 Atillius, M. Bruti amicus V, 87, 6.  
 11.  
 Atlanticae insulae III, 95, 10. Atlan-  
 ticum mare II, 21, 8. III, 95, 7.  
 113, 6. 228, 26. 387, 15. Atlan-  
 ticus sermo I, 181, 30. 189, 3.  
 15. 22. Atlantides IV, 114, 26.  
 Atossa V, 127, 26. 128, 8. 130, 29.  
 131, 31. 132, 21. 135, 4.  
 Atrous in tragoedia IV, 242, 27.  
 Atridae II, 478, 31.  
 Atropatene IV, 380, 9. cf. II, 537,  
 32.  
 Attalia, urbs Pamphyliae III, 268,  
 26.  
 Attalus, Cleopatrae avunculus III,  
 287, 27. 29. 289, 12. 342, 10.  
 Attalus, rex Pergami II, 263, 28.  
 29. Attalus Philometor I, 271,  
 21. IV, 178, 6. 310, 30. Attali  
 colossus IV, 401, 15.  
 Atteius v. Ateius.  
 Attes I, 121, 21.  
 Attia, Caesaris Aug. mater IV, 283,  
 6. 373, 15.  
 Attica I, 11, 15. 18, 3. etc. II, 94,  
 15. etc. IV, 14, 29. etc. V, 157,  
 21. etc. — Attica choenix IV, 388,  
 2. mulier III, 323, 20. navis I,  
 163, 14. III, 32, 13. theatra I,  
 12, 25. Atticae drachmae II, 418,  
 9. Attici IV, 209, 11. 212, 10.  
 Attici medimni II, 201, 15. III,  
 416, 29. poetae I, 301, 6. Atti-  
 cum bellum II, 34, 32. 384, 14.  
 Atticus, epistolae Bruti ad eum IV,  
 283, 20. V, 78, 13.  
 Atticus, Iulius V, 209, 11.  
 Attilia, Sorani filia, Catonis min.  
 uxor IV, 42, 15. 43, 11. 15. 58,  
 11.  
 Attis I, 121, 21. Atties duo, alter  
 Syrus alter Arcas III, 88, 9.  
 Attius Tullus, Volscorum rex IV,  
 238, 16.  
 Attius Varus IV, 90, 14. 30. 91,  
 12.  
 Aventinus mons I, 44, 3. 59, 24.  
 63, 22. 138, 8. IV, 199, 19.  
 Aufidius III, 114, 25. 27. 116, 22.  
 Aufidius amnis I, 358, 6.  
 Augures II, 40, 25. 122, 20. IV,  
 167, 24. 273, 24. 350, 13.  
 Augustus I, 142, 27. 143, 22. vide  
 Caesar Octavianus.  
 Augustus mensis I, 51, 30. 142, 27.  
 II, 357, 29.  
 Aulis II, 104, 10. 412, 7. III, 147,  
 30.  
 Aulus Gabinius IV, 68, 11. Aulus  
 Pompeius, trib. pl. II, 347, 16.  
 19.  
 Aura (*Ἄβρα*) IV, 265, 30.  
 Aurelia, Caesaris mater III, 372, 8.  
 373, 4. 11. IV, 265, 27.  
 Aurelius v. Caius, Onatius et Quintus.  
 Autoclidis *ἑξηγητικὰ* III, 31, 31.  
 Autoleon, Paeonum rex II, 293, 27.

- Autolyceus athleta II, 399, 1. 6. Autolyceus, Sinopes conditor II, 524, 28. 525, 2. 4.
- Automatia v. Fortuna.
- Auxiliaris legio Othonis V, 224, 9.
- Auximum, urbs Piceni III, 193, 8.
- Axiochus I, 323, 20.
- Axius flumen IV, 262, 32. 263, 1. (3.) Axii pons IV, 333, 25.
- Axones Solonis I, 180, 17. 25.
- B**abyce I, 84, 25, 32. 85, 2. II, 100, 14.
- Babylon II, 529, 13. III, 59, 26. 86, 26. 119, 8. III, 356, 7. 359, 22. 25. 30. 360, 4. V, 110, 31. 111, 2. 26. 124, 5. 6. Babylonia III, 320, 7. 321, 22. IV, 299, 4. 9. 388, 17. Babylonii III, 343, 25. Babylonica vestis II, 199, 23.
- Bacchae IV, 366, 5.
- Bacchiadae II, 383, 14.
- Bacchides eunuchus II, 517, 18. 31. 518, 5. 11.
- Bacchus I, 16, 13. 17, 14. 19. 30. 189, 11. 257, 4. II, 99, 2. 146, 3. 412, 22. 413, 30. 450, 22. 472, 20. 473, 20. 493, 15. 534, 17. III, 4, 2. 292, 14. 372, 15. IV, 295, 18. 303, 25. 366, 8. 368, 26. 401, 13. (14.) Bacchus Euius v. Euius. Omestes I, 233, 7. II, 104, 6. 171, 11. Bacchi mysteria III, 48, 11. 280, 18. festum (*Διονύσια*) III, 312, 25. cf. Liberalia. Bacchi statua V, 401, 11. templa II, 161, 6. III, 3, 32. — *οἱ περὶ τὸν Διόνυσον ἑργῆται* IV, 136, 20. 397, 25. 398, 4. V, 70, 30. 185, 2.
- Bacchylides I, 122, 26.
- Bactra III, 86, 17. IV, 379, 28. Bactri III, 57, 30. Bactrianus equitatus III, 317, 5.
- Baebius v. Marcus.
- Baetica III, 99, 10.
- Baetis fluvius II, 206, 4. III, 95, 6. 99, 10.
- Bagoas eunuchus III, 325, 22. alius III, 354, 16.
- Baiae II, 365, 28.
- Balbus II, 455, 14. v. Cornelius et Posthumius.
- Balinus III, 334, 28.
- Balissus III, 66, 32.
- Balta nymphea I, 165, 29.
- Bambyce IV, 379, 12.
- Bandius, Lucius II, 131, 9. 15. 21. 23. 24. 29. 132, 6.
- Bantia, urbs Apuliae II, 153, 20.
- Barbius V, 207, 11.
- Barca, Catonis minoris amicus IV, 71, 26. 29.
- Barcas Poenus I, 360, 30. cf. Amilcar Barcas.
- Bardyaei II, 377, 29. 379, 30.
- Bardyllis Illyrius II, 293, 28.
- Bargylitae II, 270, 18.
- Barsine, Artabazi filia, Alexandri et Memnonis ux. III, 117, 22. 302, 24. Eumenis III, 117, 25.
- Basilica II, 216, 17. v. etiam Porcia basilica.
- Basillus v. Lucius.
- Basternae II, 47, 10. 49, 15.
- Bataces, sacerdos Idaeae matris II, 347, 10. 14.
- Batalus IV, 212, 4. 5. 8. (poeta, tibicen et Demosthenis cognomen.)
- Batavi V, 224, 21.
- Bathycles I, 158, 19.
- Batiatus Lentulus III, 47, 26.
- Bato Sinopensis, scr. IV, 119, 32.
- Batton Eudaemon I, 428, 11.
- Belaesus II, 373, 13.
- Belbina urbs IV, 129, 6. 15.
- Belgae III, 242, 2. 384, 11.
- Belitaras Persa V, 123, 6.
- Bellerophontes I, 449, 26.
- Bellinus III, 212, 19.
- Bellona (*Ἐρτώ*) II, 429, 2. 452, 11. eius templum II, 427, 3. 457, 4. IV, 250, 17.

- Beluris scriba V, 127, 1.  
 Belus III, 298, 23.  
 Beneventum II, 316, 8.  
 Berenice, Mithridatis uxor II, 288,  
 11. 17. 290, 7. Chia II, 517, 21.  
 518, 6. 10.  
 Berenicis, oppidum Epiri II, 290,  
 10.  
 Beroea II, 295, 22. 296, 1. 9. urbs  
 Macedoniae III, 255, 29. IV,  
 336, 2.  
 Berytus IV, 393, 3.  
 Bessus III, 328, 17. 329, 26.  
 Bestia, Luc. Calpurnius II, 337, 3.  
 trib. pl. IV, 260, 6.  
 Betriacum opp. V, 220, 22. 24.  
 222, 32. 223, 2. 225, 26. 226, 6.  
 B $\acute{\epsilon}$ ta I, 239, 31.  
 Bias I, 158, 8. 14. 15. 16.  
 Bibliotheca Alexandrina III, 412, 17.  
 Luculli II, 549, 25. Pergamensis  
 IV, 399, 21.  
 Bibulus, M. Calpurnius III, 238, 1.  
 2. 23. 26. 239, 7. 246, 12. IV,  
 58, 27. 59, 5. 7. 66, 5. 19. 81,  
 31. 88, 17. 350, 19. Porciae f.  
 V, 62, 9. 72, 21. cf. Calpurnius  
 et Publicius.  
 Bion I, 22, 29.  
 Bircenna II, 293, 28. 294, 1.  
 Bisaltis Thracibus coloniam mittit  
 Pericles I, 310, 25.  
 Bisanthe, urbs Thraciae I, 414, 23.  
 Bithynia, Bithyni I, 23, 3. 121, 21.  
 407, 8. 10. 416, 4. 6. II, 204,  
 5. 279, 14. 26. 431, 10. 447, 10.  
 469, 31. 503, 14. 504, 16. 508,  
 28. 510, 26. 511, 21. 540, 13.  
 III, 112, 24. 113, 9. 218, 16.  
 365, 1. 413, 4. V, 68, 30. 76,  
 23.  
 Bithys, Demetrii dux V, 167, 2.  
 Bitō I, 183, 30.  
 Blossius philosophus, Cumanus IV,  
 172, 4. 182, 1. 184, 22.  
 Bocchoris iudicium V, 318, 14. 19.  
 Bocchus, Numidarum rex II, 337,  
 28. 338, 6. 18. 364, 14. 419, 20.  
 22. 31. 420, 11. 421, 13. 422,  
 25. Libyrum rex IV, 401, 27.  
 Boëdromia I, 24, 11.  
 Boëdromion mensis I, 24, 10. 270,  
 22. 26. 271, 16. II, 184, 32. III,  
 315, 21. IV, 6, 19. 25, 24. 234,  
 16. 316, 27. 317, 3.  
 Boeoxix, Cimbrorum rex II, 355,  
 29.  
 Boeotarchae II, 95, 10. 102, 32.  
 103, 3. 105, 28. 29. 31. 106, 8.  
 III, 148, 15. 169, 6. 178, 28.  
 IV, 225, 6. Boeotarchia II, 107,  
 10. 27. 119, 30.  
 Boeotia, Boeoti I, 93, 21. 225, 18.  
 228, 8. 270, 16. 271, 3. 319, 2.  
 23. 333, 25. 375, 7. 376, 8. 387,  
 17. 25. 399, 20. 409, 7. 22. II,  
 88, 10. 11. 96, 6. 97, 5. 11. 102.  
 27. 144, 17. 169, 22. 172, 7.  
 185, 1. 186, 21. 187, 4. 246, 3.  
 263, 16. 264, 2. 375, 4. 406, 7.  
 412, 23. 26. 413, 19. 415, 4.  
 416, 4. 431, 27. 32. 437, 2. 6.  
 13. 444, 10. 23. 447, 4. 450, 27.  
 468, 16. 469, 24. 470, 24. 505,  
 11. III, 12, 28. 13, 9. 28, 31.  
 148, 14. 17. 150, 13. 160, 9.  
 21. 162, 8. 166, 6. 167, 14. 168,  
 22. 171, 6. 173, 2. 5. IV, 9, 5.  
 14, 7. 21, 24. 22, 16. 229, 12.  
 313, 25. 330, 23. 26. 30. 331, 8.  
 11. 20. V, 149, 6. 182, 16. Boeo-  
 ticum bellum II, 412, 4. III,  
 275, 4.  
 Boii I, 55, 15.  
 Bola I, 445, 5.  
 Bollae I, 445, 11.  
 Bona dea (*Γυναικία*) III, 372, 11.  
 IV, 256, 10.  
 Bononia IV, 284, 32.  
 Bosphorus I, 24, 3. II, 431, 13. 525,  
 26. 555, 20. III, 221, 9. 30. 225,  
 18. 228, 13. 229, 2.  
 Bottiaei I, 12, 11. 20. 21.  
 Brachylles II, 263, 18.

- Brasidas I, 108, 29. 32. 109, 3.  
 II, 383, 6. 8. 401, 11. III, 11,  
 13.  
 Brauron I, 164, 1.  
 Brennus, Gallorum rex I, 267, 14.  
 32. 268, 11. 273, 31. 274, 23.  
 281, 4. 11. 282, 1. 8. 13.  
 Briareus (Archimedes) II, 138, 23.  
 Briges V, 92, 30.  
 Britannia, Britanni III, 86, 14. 242,  
 3. 379, 20. 387, 13.  
 Britomartus, Gallorum rex I, 53,  
 20. Britomatus II, 126, 13. 129, 7.  
 Brixillum V, 217, 24. 222, 14.  
 230, 9.  
 Brundisium, Brundusini II, 75, 29.  
 211, 1. 451, 5. III, 58, 28. 215,  
 16. 26. 254, 18. 24. 255, 2. 15.  
 257, 4. 399, 7. 401, 4. 17. 28.  
 402, 24. IV, 49, 4. 270, 12. 277,  
 7. 10. 279, 11. 352, 15. 377, 9.  
 402, 23.  
 Bruttii I, 365, 25. 30. 366, 6. 14.  
 15. 17. 22. 32. 367, 2. 10. 12.  
 II, 16, 31. 19, 26. 20, 7. 30,  
 29. III, 45, 25. IV, 86, 8.  
 Bruttius Sura II, 431, 24. 432, 3.  
 Brutus, Lucius Iunius I, 190, 22.  
 27. 32. 191, 2. 15. 192, 5. 9.  
 24. 25. 193, 23. 194, 27. 29.  
 195, 32. 196, 8. 198, 2. 199, 15.  
 19. 21. 205, 30. III, 423, 14.  
 Brutus, Iunius, primus trib. pl. I,  
 423, 30. 429, 28.  
 Bruti, Marci, vita V, 51—101.  
 comp. c. Dione ib. 101—105.  
 adde: III, 203, 18. 20. 25. 204,  
 1. 2. 4. 409, 31. 416, 13. 419,  
 3. 423, 21. 424, 2. 5. 12. 13. 16.  
 25. 426, 11. 427, 5. 428, 1. 26.  
 29. 429, 8. 16. 30. 430, 2. 6.  
 431, 2. 5. 30. 432, 12. 13. 20.  
 IV, 70, 18. 106, 6. 9. 12. 185,  
 9. 280, 9. 14. 22. 281, 3. 283,  
 19. 24. 285, 15. 292, 12. 356,  
 21. 357, 17. 27. 358, 9. 11. 19.  
 32. 364, 6. 10. 13. 21. 23. 25.  
 27. 29. 30. 409, 26. 27. 426.  
 10. 20. V, 1, 7. 2, 8.  
 Brutus ὁ Ἐταρός, Decimus Iunius  
 Br. Albinus IV, 356, 5. V, 61,  
 14. 68, 31. 76, 13.  
 Brutus, Bruti filius, Pompeii partes  
 sequitur III, 256, 9.  
 Brutus, Carbonis dux III, 193, 23. 27.  
 Brutus praetor, contra Syllam missus  
 II, 428, 15.  
 Brutus, liber Empyli de Caesaris  
 caede V, 53, 5.  
 Brutus v. Decimus, Iunius, Marcus.  
 Bubulcus I, 201, 22.  
 Bucatius mensis II, 107, 10.  
 Bucephalas equus III, 284, 6. 296,  
 6. 318, 3. 330, 15. 348, 12.  
 Bucephalia urbs III, 348, 19.  
 Busiris I, 9, 4.  
 Butas poeta I, 61, 16. Butas liber-  
 tus IV, 103, 20. 26. 31. 104,  
 3. 6.  
 Buteo v. Fabius Buteo.  
 Butes, dux Persicus II, 478, 12.  
 Buthrotum, urbs Epiri V, 74, 26.  
 Byllis, urbs Illyriae V, 74, 28.  
 Byzantium, Byzantini I, 319, 1. 408,  
 25. 409, 3. 6. 13. 19. 20. 22.  
 II, 189, 10. 477, 12. 28. 481, 4.  
 III, 287, 7. IV, 13, 8. 15. 23.  
 25. 69, 5. 70, 17. 20. 223, 20.  
 262, 10. 272, 22.  
 Cabiri, urbs et arx II, 512, 20. 513,  
 11. 29. 517, 8. 555, 6.  
 Cabiri dii II, 156, 11.  
 Κάδδρυχος I, 92, 1.  
 Cadmia, arx Thebarum I, 26, 17.  
 II, 87, 8. 21. 95, 1. 13. 97, 24.  
 100, 22. III, 167, 17. 168, 10.  
 290, 27. IV, 24, 3.  
 Cadmia, Neoptolemi soror II, 289,  
 23.  
 Cadmilus v. praef. ad I, 126, 15.  
 Cadmus II, 440, 19.  
 Cadusii V, 112, 32. 128, 19. 129,  
 2. 5. 18.

- Caeci cognomen I, 428, 30.  
 Caecias ventus III, 104, 24. 105, 7. 14.  
 Caecilia, Metelli filia, Syllae uxor II, 425, 9. — Caecilia, Luculli mater II, 495, 21.  
 Caecilius Metellus II, 331, 29. 332, 8. 9. 11. 334, 21. 25. 26. 335, 18. 20. 29. 32. 336, 3. 5. 8. 20. 337, 16. 23. 26. 338, 22. 360, 5. 13. 17. 361, 5. 8. 13. 27. 362, 6. 9. 15. (16.) 363, 12. 16. III, 189, 20. 195, 1. 4. 5. 8.  
 Caecilius (Qu. Caec. Niger) IV, 244, 27.  
 Caecilius orator IV, 210, 28. 274, 16. 289, 14.  
 Caenon (*Καινόν*) arx III, 227, 23.  
 Caepio I, 271, 19. II, 346, 4. 349, 2. 531, 26. III, 89, 18. 238, 15. 17. — Catonis minoris frater IV, 36, 13. 37, 21. 39, 20. 23. 42, 23. 45, 5. 21. 49, 5. cf. Servilius Caepio.  
 Caesaris, C. Iulii, vita III, 364—432. adde: I, 142, 25. 298, 28. II, 77, 18. 334, 9. 11. 550, 29. III, 41, 29. 46, 25. 27. 31. etc. in vita Crassi. 197, 5. 11. 204, 3. 213, 26. 236, 17. 237, 11. 24. 29. 238, 3. 13. 14. 19. 239, 1. 5. 21. 240, 18. 242, 1. 19. 23. 26. etc. 279, 6. IV, 56, 20. 57, 3. 26. 28. 31. 58, 1. 3. 6. 59, 26. 60, 32. 61, 15. 23. 65, 5. 6—106. 257, 16—283. 350, 6—361, 9. 367, 29. 375, 3. 395, 31. 402, 31. 425, 18. 426, 8. V, 51, 30. 52, 9. 53, 5. 54, 7. 8. 12. 18. 55, 1. 13. 14. 16. 18. etc. in Bruti vita. 222, 5. 225, 13.  
 Caesar Augustus Octavianus I, 54, 19. II, 156, 6. 21. 22. 24. 26. 158, 5. III, 356, 12. 429, 26. 432, 16. 17. IV, 105, 32. 282, 5—292, 10. 359, 18—377, 30. 393, 26—424, 26. V, 71, 6. 17. 21. 28. 31. 75, 18. 76, 8. 85, 23—90, 14. 94, 13. 32. 95, 8. 31. 97, 26. 100, 19. 20. 22. 25. 28. 105, 1. 3. 9. 188, 15. cf. Octavianus.  
 Caesar, Caius (Caligula) I, 60, 3. cf. Caius.  
 Caesar, Sextus Iul. II, 421, 21. 22.  
 Caesar cf. Lucius.  
 Caesares I, 375, 25. Caesarum *ἑστία* V, 187, 10. cf. Palatium.  
 Caesario, Caesaris ex Cleopatra f. III, 412, 31. IV, 395, 30. 419, 20.  
 Caii Sempronii Gracchi vita IV, 186—203. comp. eius et Tiber. Gr. cum Agide et Cleomene ib. 204—208. adde: IV, 108, 22. et in Tiberii vita passim, cf. praesertim p. 166.  
 Caius, nomen Romae vulgatum I, 71, 17. C. Acilius II, 221, 24. C. Annii III, 94, 10. 15. 23. 24. C. Antonius, triumviri avunculus. Ciceronis in cons. coll. IV, 248, 18. 24. 249, 10. 17. 253, 21. 260, 1. 261, 23. 279, 27. (cf. Antonius.) C. Antonius praetor, triumviri frater IV, 359, 15. 364, 26. V, 73, 31. 74, 22. 32. 75. 5. 76, 13. C. Aurelius III, 210, 13. (cf. Onatius.) C. Fabricius II. 306, 10. 308, 22. 27. 309, 1. 13. 24. 27. 310, 1. 6. 10. 19. C. Caesar, Tiberii successor in imperio V, 193, 13. 14. 17. 216, 29. C. Cannicius III, 51, 30. C. Cornelius III, 410, 9. C. Crassianus s. Crassinius III, 263, 20. 32. 408, 4. 5. C. Fabricius II, 231, 29. C. Fannius IV, 192, 29. 31. 193, 3. 195, 30. 196, 11. 19. C. Flaminius I, 342, 23. 343, 6. 21. 25. 344, 3. Caius, Germanici f. IV, 424, 28. C. Herennius II, 333, 14. 21. C. Laelius (Sapiens) IV, 171, 30. C. Ligarius V, 60, 16.

21. C. Lusius II, 342, 30. 343,  
 11. C. (Hostilius) Mancinus IV,  
 168, 25. 169, 7. 170, 32. C. Mar-  
 cellus II, 156, 23. IV, 373, 17.  
 C. Marcius II, 125, 6. v. Corio-  
 lanus. C. Marius II, 281, 24. 27.  
 cf. Marius. C. Memmius II, 544,  
 28. 31. v. Memmius. C. Metellus  
 II, 457, 30. 458, 4. 6. C. Minu-  
 cius I, 192, 9. C. Mummius II,  
 429, 14. C. Octavius III, 429, 24.  
 C. Oppius v. Oppius. C. Paccia-  
 nus III, 80, 13. C. Piso scr. II,  
 381, 7. C. Popilius III, 367, 22.  
 C. Sulpicius IV, 255, 28. C. Tre-  
 bonius IV, 76, 13. 30. 77, 1. C.  
 Vergilius IV, 270, 9. C. Veturius  
 IV, 189, 13. C. Villius IV, 184,  
 20. Caius aliquis cum Mithridate  
 educatus III, 232, 18.  
 Calanus III, 287, 5. 352, 10. 20.  
 23. 355, 32.  
 Calauria II, 32, 5. 8. III, 212, 10.  
 IV, 26, 20. 235, 6. 237, 9.  
 Calendae I, 46, 5. 120, 21. 142, 12.  
 198, 31. IV, 239, 6.  
 Calenus (Qu. Fufus) III, 406, 11.  
 V, 58, 16.  
 Callaeschus I, 411, 4.  
 Callaici III, 375, 5.  
 Calliades III, 7, 29.  
 Callias I, 324, 11. 382, 19. 30. 383,  
 2. II, 166, 23. 27. 32. 191, 12.  
 20. 24. 29. 192, 1. 4. 232, 6.  
 475, 11. 14. 487, 2. IV, 213, 14.  
 Callibius harmosta II, 398, 32. 399,  
 6. 7.  
 Callicles, Arrhenidae f. IV, 8, 19.  
 231, 31.  
 Callicrates I, 313, 11. 19. II, 181,  
 28. III, 23, 18. 21. 182, 8.  
 Callicratidas I, 115, 11. II, 83, 20.  
 24. 387, 11. 20. 23. 388, 2. 13.  
 16. 28. 389, 14. V, 126, 12.  
 Callidromus mons II, 209, 11.  
 Callimachus Atheniensis II, 228, 32.  
 Amisenus II, 518, 27. 539, 7. 11.  
 poeta IV, 411, 16.  
 Callimedon Carabus IV, 25, 14. 31,  
 4. 33, 16. 26. 233, 10.  
 Callinicus, cognomen I, 428, 8. II,  
 330, 12.  
 Calliphon Atheniensis exsul II, 436, 4.  
 Callippides histrio I, 410, 7. III, 165,  
 8. 15.  
 Callippus Ath., Syrac. tyr. II, 11,  
 29. 81, 6. 11. III, 20, 3. V, 14,  
 1. 25, 6. 47, 11. 48, 3. 6. 23.  
 49, 5. 12. 50, 6. 16. 32.  
 Callisthenes philos. et scr., Olyn-  
 thius I, 271, 2. II, 99, 19. 193,  
 22. 463, 16. 485, 11. 486, 25.  
 III, 180, 28. 310, 13. 318, 9.  
 319, 15. 338, 31. 339, 1. 18. 21.  
 29. 340, 12. 27. 30. 31. 341, 4.  
 17. 23. 27. 342, 9. 13. Callisthe-  
 nes orator IV, 229, 24. Callisthe-  
 nes, Luculli libertus II, 551, 21.  
 Callistratus, Mithridatis consiliarius  
 II, 517, 4. orator IV, 212, 19.  
 30. 220, 15.  
 Callistus, C. Caesaris libertus V,  
 193, 16.  
 Calpurnia, Pisonis filia, Caesaris  
 uxor III, 238, 19. 377, 6. 425,  
 22. 29. 426, 5. 22. 32. IV, 359, 2.  
 Calpurnius Bibulus III, 376, 14.  
 377, 13. Calpurnius Lanarius III,  
 94, 13. cf. Piso.  
 Calpus, Numae f., et Calpurnia gens I,  
 145, 12. 15.  
 Calvinus v. Domitius et Lucius.  
 Calvisius, Caesaris Octaviani amicus  
 IV, 399, 18. 400, 4. Calvisius  
 Sabinus V, 195, 21. cf. Domitius.  
 Calydonia V, 149, 5.  
 Camarinaei V, 24, 1.  
 Cambyses III, 309, 22.  
 Camerium, Camerini I, 62, 2. 5. 64,  
 28. 32. II, 359, 26.  
 Camilli vita I, 252—298. adde:  
 I, 71, 22. 130, 23. 134, 13. 343,  
 8. V, 212, 21. Camillus quid I,

- 126, 14. 15. Camilli nomen II, 329, 32.
- Campania, Campani I, 347, 23. 373, 29. II, 151, 26. 451, 27. III, 65, 32. IV, 67, 20. 243, 17. 263, 17. V, 24, 4.
- Canulatus V, 96, 26.
- Camurius V, 210, 19.
- Canathra quid III, 162, 30. 31.
- Canethus I, 22, 13.
- Canidius (Caninius) III, 241, 5. IV, 69, 11. 70, 18. 71, 6. 12. 16. 20. 377, 2. 385, 19. 397, 1. 10. 403, 28. 405, 11. 408, 6. 409, 5. 411, 20. V, 53, 26. 31.
- Caninius Rebilus cons. III, 419, 23.
- Canis sepulcrum (*Κυνὸς σημα*) I, 230, 4. II, 200, 29.
- Cannae I, 352, 10. 358, 6. II, 130, 5. 9. 25. 134, 7. 148, 5.
- Cannicius v. Caius.
- Canobus, urbs Aegypti IV, 161, 4. 372, 14. 427, 9. Canobicum Nili ostium I, 181, 27. III, 308, 28.
- Cantharus portus IV, 26, 9.
- Canuleia, virgo Vestalis I, 130, 25.
- Canus V, 199, 21. 22. 25.
- Canusium II, 130, 6. 11. 150, 1.
- Canutius histrio V, 70, 32.
- Capaneus apud Euripidem II, 85, 8.
- Capenates I, 254, 21. 257, 7. 267, 20.
- Caphesias V, 140, 18. 141, 17.
- Caphis Phocensis II, 432, 31. 32. 433, 6. 437, 13.
- Caphisias tibicen II, 293, 6.
- Caphyae, urbs Arcadiae IV, 129, 28. V, 179, 23.
- Capitae (*εἰς Κανίτας*) IV, 286, 9.
- Capito v. Fonteius Capito.
- Capitolinus aedilis, Marcelli collega II, 122, 26. 123, 8. cf. Manlius et Quintus.
- Capitolium I, 54, 9. 55, 8. 10. 23. 66, 14. 125, 20. 134, 12. 203, 17. 204, 3. 10. 205, 6. 18. 264, 20. 272, 9. 11. 274, 23. 275, 8.
16. 277, 10. 16. 22. 278, 2. 26. 280, 24. 283, 1. 284, 8. 290, 7. 29. 291, 6. 9. 297, 27. 360, 26. 367. 24. II, 70, 15. 146, 21. 341, 27. 363, 1. 364, 15. 422, 27. 430, 23. 452, 13. III, 368, 31. 369, 11. 423, 8. 429, 19. IV, 73, 22. 179, 25. 181, 24. 182, 9. 183, 17. 184, 26. 189, 16. 197, 26. 198, 18. 269, 25. 272, 12. 282, 21. 358, 7. 360, 6. V, 51, 20. 67, 20. 28. 68, 10. 20. 213, 6. 216, 26.
- Cappadocia, Cappadoces II, 363, 16. 366, 18. 421, 25. 31. 429, 1. 431, 10. 447, 10. 469, 31. 502, 17. 513, 6. 522, 6. 528, 28. 542. 24. III, 61, 6. 112, 24. 113, 9. 119, 14. 120, 15. 121, 14. 16. 123, 9. 127, 14. 128, 30. 131. 22. 132, 5. 137, 6. 218, 22. 235. 3. 298, 10. 413, 5. IV, 105, 19. 273, 29. 291, 1. 24. 297, 4. 401. 28. Cappadox (Archelaus) II, 446. 29. 447, 24.
- Caprae palus I, 68, 13. 118, 11. 287, 23.
- Caprarii I, 179, 2. 201, 22.
- Capratinae Nonae I, 71, 14. 72, 19. 118, 9. 287, 13. 20.
- Capua I, 361, 8. 373, 29. II, 452. 6. III, 47, 26. 48, 15. IV, 193, 5.
- Carabus v. Callimedon.
- Caranus III, 279, 24.
- Carbillus v. Spurius.
- Carbo II, 346, 3. 446, 6. 453, 15. 454, 26. 455, 22. III, 93, 3. 94. 6. 110, 29. 192, 17. 193, 1. 10. 14. 21. 194, 7. 196, 16. 27. V. 78, 3.
- Cardiani III, 117, 3. 119, 22. 30.
- Cardianus Eumenes III, 89, 3. 116, 31.
- Caria, Cares I, 7, 23. 219, 8. 10. 213, 28. II, 183, 29. III, 151, 1. 30. 288, 20. 28. 289, 5. 303, 30. IV, 274, 20. 338, 17. V, 113.

32. 114, 3. 117, 32. 118, 6. 15.  
146, 15. 17. Carica lingua II, 183,  
30.
- Carinna, dux Carbonis III, 193, 23.  
Carmania III, 353, 28.
- Carmenta, Carmentalia I, 60, 16.  
20. 23. Carmentalis porta I, 278, 1.
- Carneades Academicus II, 220, 32.  
221, 7. 222, 3. 550, 7. IV, 241, 5.
- Carneus mensis III, 36, 30.
- Carnutes III, 389, 17.
- Carrae, urbs Mesopotamiae III, 71,  
9. 74, 21. 75, 13. 15. 76, 23.  
incolae III, 75, 19. 76, 10.
- Carthago I, 321, 15. 369, 30. 371,  
29. 372, 6. 391, 18. 26. II, 141,  
23. 225, 18. 226, 17. 20. 258, 2.  
279, 12. 25. 300, 31. 373, 29.  
374, 10. 546, 18. III, 198, 7.  
419, 14. IV, 194, 21. 195, 15.  
197, 13. 206, 7. V, 5, 30. 45,  
22. Carthago Armeniorum II, 538,  
30. Carthago nova III, 94, 16.  
Carthaginenses I, 270, 31. 271,  
11. 346, 18. 355, 16. 358, 9.  
25. 359, 1. 369, 23. 370, 18.  
371, 14. 374, 17. 30. II, 2, 30.  
3, 10. 15. 7, 22. 29. 9, 7. 18.  
25. 31. 10, 15. 11, 3. 18. 20.  
12, 12. 16, 28. 18, 7. 16. 19.  
23. 29. 21, 5. 26. 23, 17. 24,  
27. 25, 1. 14. 18. 26, 11. 27,  
19. 28. 28, 4. 17. 29, 3. 13. 22.  
25. 30, 21. 23. 31, 2. 6. 11. 33,  
31. 35, 1. 62, 1. 80, 9. 18. 122,  
6. 8. 123, 10. 131, 10. 133, 17.  
134, 1. 135, 2. 140, 14. 150, 8.  
151, 19. 159, 31. 225, 21. 226,  
4. 26. 227, 3. 233, 3. 312, 15.  
313, 30. 314, 24. 315, 2. 6. 341,  
4. III, 16, 20. 88, 13. 198, 14.  
201, 10. V, 4, 32. 12, 5. 14.  
22, 17.
- Carvilius v. Spurius.
- Caryatides saltantes V, 121, 31.
- Carystus, urbs Euboeae V, 73, 6.
- Casca III, 428, 10. 15. V, 64, 10.
12. 14. 16. 66, 18. 21. 25. cf.  
Publius.
- Caspium mare II, 529, 13. III, 84,  
23. 223, 14. 224, 23. 31. 226,  
13. 330, 12. 420, 4. IV, 425,  
26.
- Cassander II, 286, 28. 287, 7. 290,  
14. III, 131, 5. 360, 25. 32. 361,  
2. 8. IV, 28, 18. 24. 30. 31. 29,  
14. 220, 18. 237, 32. 299, 21.  
300, 4. 301, 5. 308, 27. 313, 17.  
20. 27. 322, 28. 323, 14. 326,  
25. 328, 18.
- Cassandra, Priami filia IV, 114, 27.
- Cassandria, urbs Thraciae IV, 337, 4.
- Cassilinum I, 347, 24.
- Cassinus ager I, 347, 21.
- Cassius, praetor in Gallia III, 49,  
31. Cassius, C., Crassi quaestor  
III, 63, 2. 65, 22. 66, 30. 74, 8.  
75, 22. 26. 28. 32. 76, 7. 22.  
204, 3. 419, 4. 423, 32. 424, 1.  
13. 19. 25. 426, 11. 427, 25.  
431, 3. 18. IV, 280, 14. 22. 356,  
21. 357, 17. 358, 8. 11. 364, 6.  
10. 17. 19. 367, 20. 426, 9. V,  
52, 1. 56, 7. et saepe in Bruti  
vita. Cassius Sabaco II, 333, 5.  
7. Cassius Scaeva III, 379, 12.  
vide Quintus.
- Castor et Pollux v. Dioscuri.
- Καστόρειον μέλος I, 105, 27.
- Castulo, Celtiberorum urbs III, 90, 5.
- Castus, dux Crassi III, 51, 31.
- Καταβάτης Demetrius IV, 302, 25.
- Catana, urbs Siciliae I, 394, 22. II,  
13, 15. 18, 27. 31. 19, 14. 30,  
31. 33, 28. 34, 8. 156, 9. III,  
20, 21. 21, 1. 4. 12. 16, 22. 8.  
V, 50, 20. Catanaei III, 20, 29.
- Cataonia IV, 340, 10.
- Catilina, L. Sergius II, 546, 17.  
III, 54, 22. 31. III, 370, 10. 11.  
26. IV, 56, 5. 7. 12. 60, 6. 253,  
9. 16. 24. 254, 11. 19. 255, 8.  
10. 12. 258, 1. 259, 29. 261, 2.



- 266, 6. 268, 2. 291, 10. 346, 27. V, 55, 10. cf. Lucius.
- Cato, M. Porcii abavus II, 194, 26.
- Cato, M. Porcius, censor, Priscus I, 424, 23. II, 43, 1. 82, 12. IV, 36, 10. (12.) 40, 15. 42, 30.
- Catonis, M. Porcii, Minoris, Uticensis vita IV, 36—106. adde: II, 227, 17. 545, 29. 546, 1. 548, 6. 10. 12. 13. 550, 20. 28. 31. 551, 15. III, 47, 5. 55, 14. 56, 24. 30. 57, 9. 12. 83, 30. 85, 11. 86, 21. 23. 229, 30. 230, 12. 234, 9. 14. 15. 27. 236, 28. 237, 23. 238, 1. 24. 239, 9. 20. 243, 8. 12. 16. 20. 22. 246, 1. 4. 10. 16. 27. 29. 247, 2. 248, 1. 3. 30. 252, 7. 253, 5. 9. 11. 13. 256, 23. 259, 6. 268, 30. 371, 1. 3. 22. 375, 25. 31. 376, 8. 377, 9. 14. 20. 25. 27. 385, 31. 386, 1. 19. 392, 28. 404, 28. 405, 4. 413, 32. 416, 3. 7. 9. 17. 22. 24. 423, 24. IV, 3, 5. 12. 24. 25. 4, 9. 258, 14. 260, 21. 27. 272, 17. 273, 10. 275, 23. 276, 31. 277, 5. 289, 18. 20. 23. 351, 4. V, 52, 23. 53, 22. 24. 32. 54, 3. 55, 12. 15. 18. 56, 23. 61, 5. 62, 6. 22. 31. 78, 20. 82, 16. 88, 5. 225, 13.
- Cato, ἀνεπίδος Catonis Utic. IV, 41, 31.
- Catonnes II, 217, 7. 9. nomen II, 329, 32. vide etiam Marcus.
- Cato maior Ciceronis III, 366, 15. IV, 277, 18. 21.
- Catulus I, 204, 30. Marii collega in consulatu II, 420, 23. 29. 461, 15. Qu. Lutatius Cat. III, 202, 21. 203, 9. 204, 23. 213, 32. 214, 7. 219, 2. 221, 3. V, 188. 12. — IV, 238, 30. cf. Lutatius.
- Caucasus II, 512, 17. III, 224, 19. 226, 6. 420, 4. IV, 299, 7. 377, 425, 26.
- Caulonia, oppidum Italiae I, 366, 22. V, 23, 18.
- Caunus, urbs Cariae III, 38, 16. IV, 341, 26. Caunii V, 115, 7. 116, 6. 117, 17.
- Causia III, 122, 20. 127, 5.
- Cecina V, 217, 10. 219, 2. 12. 17. 24. 220, 2. 21. 222, 21. 223, 18. 225, 23. 29. 226, 3. 10. 230, 29.
- Cecropium forum II, 475, 8.
- Cecrops I, 76, 24.
- Cedicium v. Marcus.
- Celaenae III, 126, 18. IV, 298, 28.
- Celer, Remi percussor I, 45, 2. 5. Celer dictus Qu. Metellus I, 45, 10. cf. Metellus. Celeres qui dicti Romanis I, 45, 7. 66, 28. 126, 3.
- Celsus v. Clodius et Marius.
- Celtae I, 55, 7. 12. 15. 62, 18. 71, 21. 265, 22. 268, 32. 269, 30. 274, 19. 275, 30. 278, 32. 280, 14. 281, 22. 30. 282, 13. 290, 6. 295, 4. 28. 296, 13. 297, 3. 361, 21. II, 126, 26. 128, 10. 12. 17. 157, 19. 159, 2. 339, 11. III, 86, 13. 193, 29. 382, 23. 384, 12. 420, 7. IV, 85, 9. 379, 25. 384, 23. Celticus II, 123, 13. 17. 339, 20. 359, 7. III, 89, 28. 194, 32. 195, 6. 241, 32. 377, 19. 378, 12. 381, 26. 384, 3. 12. 386, 7. 393, 25. 396, 1. 398, 18.
- Celtiberi II, 205, 27. 331, 10. III, 90, 6.
- Celtorii I, 265, 30.
- Celtoscythae II, 339, 28.
- Cenchreae II, 107, 1. IV, 72, 19. 313, 25. V, 156, 32. 162, 1. 5. 177, 13.
- Ceninenses I, 52, 12. 53, 29.
- Censorinus, Marcus I, 418, 28. — II, 422, 20. III, 69, 16. 17. 71, 18. cf. Lucius.
- Centauri I, 27, 13. IV, 107, 8.

- Ceos insula II, 35, 3. 162, 30. III, 2, 23. IV, 209, 10.  
 Cephalo, Arati amicus V, 184, 4.  
 Cephalus Corinthius II, 25, 12.  
 Cephisodorus II, 94, 5. 8.  
 Cephisodotus plastes IV, 18, 6.  
 Cephisus fl. I, 9, 14. II, 438, 26. 439, 7. 440, 11. 444, 32. III, 177, 6. 287, 15. IV, 225, 21.  
 Ceramicus II, 399, 24. 435, 6. 29. 476, 6. IV, 32, 13. 303, 14. 304, 2.  
 Ceraunii montes IV, 27, 4.  
 Cerberus I, 28, 24. III, 1, 25.  
 Cercina insula II, 374, 29. V, 22, 3.  
 Cercyon Arcas I, 8, 30. 25, 32.  
 Ceres I, 62, 26. 110, 20. 162, 5. 397, 10. III, 123, 14. 17. 23. IV, 303, 25. Ceres Eleusinia II, 174, 9. 17. 32. Cereris festum I, 362, 5. templum II, 65, 13.  
 Ceressus I, 270, 20.  
 Cermalus locus I, 37, 5.  
 Cethegus II, 373, 26. 502, 2. (Publius.) 14. 28. 31. 32. 503, 4. 5. III, 370, 15. IV, 56, 11. 252, 30. 253, 3. 254, 29. 255, 26. 30. 259, 2. 31. 268, 15. cf. Cornelius.  
 Chabrias I, 270, 26. III, 184, 3. 13. 16. 19. IV, 5, 27. 31. 6, 5. 6. 15. 18. 21. 28. 7, 5. Ctesippi pater IV, 222, 18.  
 Chaero, Chaeroneae conditor II, 440, 18. Megalopolitanus III, 280, 31.  
 Chaerondas, archon Athenis IV, 230, 16.  
 Chaeronea I, 25, 8. 271, 7. II, 101, 16. 415, 6. 431, 23. 28. 439, 13. 27. 440, 12. 19. 23. 446, 4. 447, 2. 20. 470, 27. 471, 4. 17. 499, 19. 509, 13. III, 160, 21. 287, 13. 291, 27. IV, 15, 21. 225, 20. 227, 11. 21. (230, 16.) V, 149, 8. Chaeroneses II, 439, 14. 16. 440, 27. 441, 13. 472, 10.  
 Chalaestra, opp. Macedoniae III, 334, 24. 335, 12.  
 Χαλκιάσπιδες II, 439, 9. 442, 32.  
 Chalcedon I, 407, 5. 13. 408, 17. 19. II, 504, 32. 506, 13.  
 Chalcidenses I, 115, 11. 323, 5. II, 274, 32. 275, 5. 10. 14. III, 7, 29. IV, 216, 16.  
 Χαλκίοιοκος Minerva I, 83, 22. IV, 117, 10. 120, 28.  
 Chalcis I, 24, 19. 32, 1. II, 252, 5. 268, 5. 270, 23. 275, 8. 443, 14. 444, 8. IV, 335, 1.  
 Chalcodon I, 24, 19. 32, 1.  
 Chalcus, furis cognomen IV, 218, 30.  
 Chaldaei II, 376, 28. 377, 6. 422, 14. 463, 27. 512, 6. 518, 23. 527, 13. III, 359, 25. V, 207, 1.  
 Chaones II, 307, 24. 321, 8.  
 Characitani III, 104, 4.  
 Chares Atheniensis II, 84, 1. IV, 4, 32. 7, 11. 13, 9. 16, 31. 290, 23. V, 149, 14. Chares Mitylænaeus, scr. III, 300, 32. 307, 4. 331, 19. (ὁ εἰσαγγελεύς.) 341, 12. 342, 23. 356, 21.  
 Chares, fluvius in Argolide V, 161, 2.  
 Charicles III, 5, 21. IV, 20, 7. 13. 18. 20. 21. 24. 31, 5. 33, 26.  
 Chariclo, femina I, 8, 22.  
 Charidemus III, 88, 17. IV, 15, 2. 31. orator IV, 229, 24.  
 Charilaus, rex Lacedaemoniorum I, 80, 25. 83, 21. 27. 102, 26.  
 Charillus IV, 135, 9. 207, 19. 21.  
 Charimenes vates, Argivus V, 158, 16. 22. 24.  
 Charinus I, 330, 23.  
 Charmium IV, 401, 2. 422, 29.  
 Charmus I, 155, 16.  
 Charon Lampsacenus I, 245, 16. Thebanus II, 88, 27. 89, 17. 21. 22. 90, 23. 91, 4. 8. 12. 23. 30. 92, 6. 8. 18. 93, 10. 95, 11. 107, 21. 29. 108, 1. 3. 10. 19.  
 Charonitæ v. Orcini.

- Charopus Machata II, 261, 7.  
 Charybdis V, 15, 26.  
 Chelidoniae insulae II, 484, 26. 486,  
 24. 30.  
 Chersonesus I, 310, 23. 320, 3. 9.  
 II, 386, 26. 391, 9. 392, 6. 487,  
 19. 24. 500, 18. 525, 7. III, 116,  
 32. IV, 13, 7. 322, 10. Cherso-  
 nesitae II, 394, 10. III, 139, 7.  
 141, 11.  
 Chersonesus Syriae, urbs IV, 343,  
 8, 344, 23.  
 Chileus Arcas I, 225, 8.  
 Chilo, Catonis servus II, 218, 5.  
 Chilonis, Leotychidae filia II, 319,  
 2. 321, 1. 25. 27. Leonidae filia  
 IV, 121, 4. 122, 5.  
 Chiron I, 302, 4.  
 Chius, Chii I, 399, 19. 22. 413, 16.  
 II, 189, 2. 480, 27. 485, 4. 498,  
 32. IV, 6, 2. Chiorum urbs I,  
 385, 6. Chium vinum IV, 310, 7.  
 Chlidon Thebanus II, 90, 4. 10.  
 Choeac mensis I, 47, 5.  
 Choerilus poeta II, 401, 30.  
 Choes, festum Ath. IV, 410, 30.  
 Cholargensis curia I, 300, 27. III,  
 15, 32. Cholargensis Xenocles I,  
 313, 17.  
 Chrysa I, 24, 15.  
 Chrysantes in Cyropaedia II, 159,  
 11.  
 Chrysermus IV, 160, 13. 31.  
 Chrysippus philosophus V, 136, 12.  
 Chrysis scortum IV, 314, 14.  
 Chrysogonus I, 410, 6. L. Cornelius  
 Chr., Syllae libertus IV, 240, 11.  
 18.  
 Chthonia Ceres III, 212, 8.  
 Ciceronis, M. Tullii, vita IV, 238  
 —288. comp. c. Demosthene ib.  
 288 — 292. adde: II, 48, 14.  
 214, 16. 278, 3. 546, 16. 548,  
 30. 549, 2. 550, 11. 551, 14. III,  
 41, 30. 54, 26. 29. 32. 55, 3.  
 13. 237, 5. 9. 239, 20. 240, 7.  
 19. 24. 252, 2. 255, 11. 256, 13.  
 366, 6. 15. 367, 13. 370, 9. 19.  
 25. 371, 6. 9. 12. 378, 7. 8.  
 395, 9. 416, 12. 16. 418, 22.  
 419, 6. 25. 421, 12. IV, 3, 8.  
 41, 20. 53, 11. 13. 55, 20. 56,  
 3. 10. (17.) 57, 13. 66, 5. 67, 3.  
 13. 68, 8. 20. 69, 8. 73, 19. 74,  
 5. 84, 11. 89, 23. 24. 27. 29.  
 187, 14. 210, 23. 29. 32. 346,  
 26. 28. 31. 347, 1. 351, 13.  
 354, 1. 9. 360, 2. 16. 362, 8.  
 18. 363, 1. 364, 28. 428, 6. 9.  
 V, 60, 29. 68, 16. 71, 3. 16. 19.  
 25. 75, 7. 76, 10. 13. 17. Cice-  
 ronis epistolae III, 233, 15. Cato  
 maior v. Cato.  
 Cicero, M. Tullius, oratoris f. V,  
 72, 32. 74, 30.  
 Cicero, Qu. Tullius III, 388, 14. 20.  
 cf. Quintus.  
 Cilicia, Cilices I, 250, 22. II, 390.  
 25. 493, 25. 502, 12. 15. 503,  
 4. 522, 6. 524, 21. 31. 525, 1.  
 17. 528, 26. 540, 12. III, 50, 25.  
 29. 94, 22. 95, 31. 120, 28.  
 122, 28. 211, 14. 215, 7. 216.  
 18. 217, 6. 18. 218, 22. 224, 1.  
 235, 5. 252, 2. 268, 28. 297, 7.  
 298, 30. 300, 15. 328, 2. 334.  
 1. 365, 11. 395, 9. 11. IV, 273.  
 27. 32. 274, 17. 19. 291, 1. 322,  
 25. 323, 13. 21. 330, 32. 341, 1.  
 367, 18. 26. 378, 16. 396, 4.  
 401, 27. ( $\eta$   $\alpha\nu\omega$ .) V, 54, 15.  
 Cilles, Ptolemaei dux IV, 298, 13.  
 25.  
 Cimber Tullius III, 428, 3. 7. cf.  
 Tillius Cimber.  
 Cimbri I, 271, 18. II, 339, 4. 18.  
 340, 13. 344, 25. 28. 353, 11.  
 355, 11. 17. 29. 356, 2. 19. 357.  
 23. 372, 16. 379, 23. 531, 27.  
 III, 89, 17. 90, 3. 381, 30. 383.  
 3. (389, 28.) V, 227, 31. Cim-  
 bricae victoriae II, 546, 11. III,  
 369, 2.  
 Cimmerii II, 339, 29. 340, 12.

- Cimmericus bosporus I, 24, 3.  
 Cimonia vita II, 470—495. comp.  
   c. Lucullo ib. 552—556. adde:  
   I, 32, 29. 33, 3. 223, 28. 239,  
   25. 243, 16. 250, 22. 32. 303,  
   9. 304, 29. 305, 3. 307, 20. 308,  
   6. 16. 22. 25. 309, 1. 2. 3. 6.  
   14. 27. 310, 1. 3. 317, 11. 328,  
   18. 329, 5. 6. 12. 373, 6. 375,  
   1. II, 85, 32. 173, 21. 188, 13.  
   17. 22. 192, 7. 14. 200, 24. 270,  
   6. IV, 221, 5. 10. Cimon, Cimo-  
   nis avus II, 474, 17. Cimonia  
   monumenta II, 495, 8.  
 Cineas Thessalus II, 299, 32. 300,  
   8. 16. 21. 25. 27. 301, 3. 10.  
   16. 19. 302, 24. 306, 21. 26.  
   308, 6. 11. 23. 309, 7. 310, 21.  
   312, 25. IV, 12, 17.  
 Cingonius Varro V, 198, 1. 19.  
 Cinna, L. Cornelius II, 375, 6. 8.  
   21. 25. 376, 3. 377, 12. 13. 19.  
   378, 7. 380, 2. 446, 6. III, 42,  
   15. 44, 12. 91, 18. 24. 30. 32.  
   92, 8. 16. 19. 23. 93, 1. 190,  
   10. 12. 191, 7. 192, 4. 8. 16.  
   364, 11. 430, 32. IV, 254, 15.  
   V, 68, 7. 9. (70, 8.) 73, 24. 78,  
   3. cf. Lucius.  
 Cinna, C. Helvius, poeta III, 430,  
   21. V, 69, 31. 70, 8. 17.  
 Circaeum I, 444, 27. II, 368, 19.  
   III, 420, 13. IV, 285, 29.  
 Circe I, 34, 24.  
 Circi Romanorum II, 72, 4. Circus  
   Flaminius II, 152, 12. 545, 8.  
   Circus maximus I, 59, 20.  
 Cirraeton II, 331, 6.  
 Cirrha, Cirrhaei I, 116, 21. 122, 9.  
   164, 20.  
 Cissus III, 327, 22.  
 Cissusa fons II, 413, 28.  
*Κίρασις*, insigne regum asiat. I,  
   248, 16. 19. III, 223, 27.  
 Cithaeron II, 174, 13. 31. 175, 3.  
   176, 30. 413, 8. IV, 229, 18.  
   PLUT. VIT. V.  
 Citium II, 494, 15. Citiei II, 495, 8.  
   eorum rex III, 317, 27.  
 Cius, urbs Asiae IV, 17, 30.  
 Clarium fanum III, 212, 7.  
 Clarius amnis I, 182, 3.  
 Clastidium, vicus Gallicus II, 126,  
   20.  
 Claudia IV, 168, 3.  
 Claudiorum gens I, 212, 14.  
 Claudius, nomen Romanum I, 428,  
   30. cf. Appius.  
 Claudius Caesar V, 195, 28. 205,  
   15. Claudius, Drusi filius, impe-  
   rator IV, 424, 27. 31. 32. Clau-  
   dus Marcellus I, 53, 20. 21. 362,  
   29. (31. 367, 28.) 363, 12. 14.  
   20. 24. 366, 25. 367, 25. II, 350,  
   30. 351, 22. cf. Marcellus.  
 Clazomenae I, 405, 12. III, 17, 32.  
 Cleaenetus, Cleomedontis f. IV, 314,  
   29.  
 Cleander II, 233, 31.  
 Cleandridas I, 322, 11. 18. Gylippi-  
   pater III, 37, 2.  
 Cleanthes Stoicus I, 381, 3. Clean-  
   thes medicus, Catonis libertus IV,  
   103, 19.  
 Clearchus Macedo IV, 224, 23. La-  
   cedaemonius V, 109, 32. 111, 27.  
   29. 112, 1. 17. 24. 25. 117, 12.  
   121, 23. 26. 32. 122, 1. 3. 6.  
   11. 18. 21. 23. 28.  
 Clementiae templum III, 418, 32.  
 Cleobis I, 183, 29.  
 Cleocritus Corinthius II, 170, 27.  
   185, 18.  
 Cleodaeus, Hylli f. II, 285, 3.  
 Cleomantis Laco, vates III, 336, 19.  
 Cleombrotus, rex Spartaee II, 95, 16.  
   102, 24. 105, 7. 13. 468, 22.  
   III, 168. 21. 171, 4. 173, 15. 32.  
   IV, 121, 3. 6. 9. 17. 122, 6. 9.  
   16. 18. 125, 28. Cleombrotus in-  
   nior, Leonidae gener IV, 110, 2.  
   117, 8. 11. 14. 120, 28.  
 Cleomedes Astypalensis I. 69, 23.  
   28. 70, 8.

- Cleomedon IV, 314, 29. 315, 2.  
 Cleonenes Spartanus I, 164, 16.  
   Cleonenes demagogus Ath. II, 397, 26.  
 Cleomenis vita IV, 126 — 164.  
   adde: II, 237, 18. 25. 26. 238, 1. 5. 9. 21. IV, 109, 4. 110, 3. 4. 8. V, 168, 26. 30. 169, 4. 10. 16. 170, 5. 19. 20. 27. 171, 5. 12. 16. 29. 172, 1. 4. 8. 10. 16. 19. 22. 173, 3. 28. 174, 14. 175, 1. 15. 176, 25. 177, 1. 2. 178, 29.  
 Cleon Atheniensis I, 334, 11. 21. 336, 20. III, 3, 2. 4. 23. 6, 4. 9, 6. 11. 10, 21. 11, 7. 13. 84, 8. 29. 85, 16. IV, 166, 19. 303, 6. Cleon Halicarnassensis II, 410, 11. 16. III, 163, 23. Cleon, Sicyonia tyrannus V, 137, 11.  
 Cleonae, Cleonaei II, 4, 17. 491, 13. IV, 26, 21. 143, 4. 235, 2. V, 161, 20. 21. 30. 162, 3. 8.  
 Cleonice Byzantina II, 477, 13. 30.  
 Cleonymus Spartanus II, 318, 28. 30. 319, 4. 6. 13. 32. 320, 9. 321, 3. Sphodriae f. III, 169, 25. 30. 170, 4. 7. 12. 21. 174, 2.  
 Cleonides, Ptolemaei dux IV, 306, 1.  
 Cleonymus, Cleomenis f. IV, 110, 7. 13. Spartanus IV, 330, 24. 30.  
 Cleopater V, 173, 22.  
 Cleopatra, Philippi uxor III, 287, 27. 31. 289, 12. 22. 307, 29. 355, 2. 4. Alexandri M. soror III, 120, 5. 126, 15. Mithridatis filia II, 524, 5. 8. Aegypti regina III, 411, 3. 7. 24. 412, 1. 30. IV, 355, 17. 367, 13. et saepissime in Antonii vita. Cleopatra, Antonii ex Cleopatra filia IV, 318, 26. 424, 8.  
 Cleophanes Ath. IV, 12, 19.  
 Cleophauntus I, 251, 15.  
 Cleoptolemus II, 276, 4.  
 Cleora, Agesilai uxor III, 163, 7.  
 Clepsydra, fons Athen. IV, 376, 3  
 Clidemus scr. I, 15, 13. 24, 12. 229, 16. II, 184, 18.  
 Climax III, 297, 20.  
 Clinias, Alcibiadis pater I, 170, 19. 376, 7. 384, 29. Arati pater V, 137, 13. 17. 24. 143, 7.  
 Clisthenes I, 300, 29. II, 162, 14. 488, 29.  
 Clitarchus scr. I, 245, 19. III, 331, 17.  
 Clitomachus Academicus IV, 240, 1. 241, 8.  
 Clitoria, Cimonia uxor II, 489, 12.  
 Clitorii I, 79, 12.  
 Clitus III, 292, 11. 295, 28. (ὁ μὲ-  
   λας.) 336, 7. 11. 14. 21. 23. 25. 337, 2. 6. 8. 20. 26. 338, 9. 15. 30. IV, 32, 10. 15. 22. 33, 14.  
 Brutus servus V, 99, 22. 23.  
 Clodia, Luculli uxor II, 545, 28. 31.  
 Clodii sorores IV, 266, 15. 18. 29. (Quadrantula.) Caesaris Octavianii uxor IV, 362, 31.  
 Clodius (Appius Clodius Glaber ap. Florum) III, 48, 18. 21. Clodius Celsus Antiochiensis V, 196, 31. Clodius Macer V, 190, 23. 27. 196, 27. (198, 26. Μάρκου-  
   ρα.) Publius Clodius demagogus III, 236, 31. 239, 18. 240, 9. 12. 20. 23. 30. IV, 53, 8. 12. 65. 19. 67, 13. 68, 7. 20. 30. 69. 3. 73, 20. 21. 22. 24. 25. 28. 74. 1. 79, 22. 265, 16. 17. 24. 266. 1. 4. 14. 21. 22. 26. 28. 267. 2. 11. 17. 21. 268, 3. 12. 19. 30. 269, 3. 16. 22. 31. 271, 4. 15. 23. 26. 32. 272, 11. 14. 18. 26. 347, 11. 15. 355, 13. 361. 19. V, 69, 21. Clodius scr. I. 117, 12. Clodius V, 95, 29. cf. Appius et Publius.  
 Clodones III, 280, 19.  
 Cloelia I, 209, 10. 29. 32. 210, 4. Syllae uxor II, 425, 15. 18.  
 Cloeliae fossae I, 446, 13.

- Cloelius, dux Carbonis III, 193, 23.  
 cf. praef.  
 Clunia, urbs Iberiae V, 191, 14.  
 Clusium, Clusini I, 133, 30. 134, 2.  
 205, 31. 267, 5. 13. 15. 28. 268,  
 1. 4. 14.  
 Cluvius Rufus, Marcus V, 214, 18.  
 Clymene I, 30, 31.  
 Cnacion amnis I, 84, 25. 32. 85,  
 2. II, 100, 15.  
 Cneius Cornelius II, 126, 3. 128,  
 14. Cn. Fulvius II, 148, 18. 27.  
 Cn. Octavius II, 65, 6. 30. Cn.  
 Pompeius, Pompeii M. f. III, 254,  
 21. 267, 6. IV, 367, 29.  
 Cnidus, Cnidii I, 404, 14. II, 484,  
 27. 498, 31. III, 160, 24. 410,  
 23. V, 125, 23.  
 Cuossus I, 16, 2.  
 Coalemus (Cimon) II, 474, 18.  
 Cocceius V, 228, 14.  
 Cocles I, 206, 24. 27. 32.  
 Codrus I, 154, 30.  
 Coele Syria IV, 378, 15. 395, 29.  
 Coelius. M. Coel. Calvus, v. praef.,  
 ad III, 193, 23. — IV, 405, 8.  
 Coenus III, 347, 18.  
 Coi I, 157, 28. 158, 6. II, 498, 30.  
 Colchi, Colchis I, 26, 11. II, 513,  
 5. III, 223, 7. 235, 4. ἡ ἄνω  
 III, 218, 23. Colchica terra III,  
 225, 14.  
 Colias I, 162, 3. 8.  
 Collatinus v. Tarquinius.  
 Cellina porta I, 131, 19. 274, 4. II,  
 455, 7.  
 Colonis vicus II, 253, 22.  
 Colophonii II, 35, 26. 499, 1.  
 Colyttus IV, 218, 29.  
 Comias I, 189, 26. 28.  
 Cominius I, 424, 10. 14. 426, 6. 9.  
 427, 29. cf. Pontius.  
 Comitium I, 45, 15. 58, 24. 147,  
 11.  
 Commagene, Syriae provincia III,  
 235, 24. IV, 376, 14. 401, 29.  
 Concordiae (Ὁμονοίας) aedes I,

297, 29. 298, 5. IV, 202, 18.  
 255, 24.

Connidas, Thesei paedagogus I, 3,  
 31.

Conon I, 170, 19. 415, 29. II, 393,  
 4. 14. 23. 423, 9. III, 160, 25.  
 166, 29. V, 125, 6. 7. 18. 23.

Conopion IV, 35, 5.

Consa oppidum II, 258, 24.

Considius III, 377, 30. 378, 1.

Consta v. Publii Consta.

Consualia festum I, 51, 31.

Consus deus I, 49, 19.

Copillus, Tectosagum dux II, 420,  
 19.

Coponius III, 74, 22. 28.

Coracesium, promontor. Ciliciae III,  
 216, 18.

Corcyne, Ariadnae nutrix I, 17, 17.

Corcyra, Corcyraei I, 328, 32. II,  
 75, 30. 293, 30. 295, 9. 12. IV, 72,  
 21, 89, 22. 224, 3. Corcyraeae  
 naves II, 8, 17.

Corduba III, 380, 20.

Cordylion v. Athenodorus.

Κόρη I, 28, 23. v. Proserpina.

Corea, τὰ Κόρεια, festum Proserpi-  
 nae V, 49, 15.

Corfinium III, 398, 22.

Corfinius, Caesaris amicus III, 406,  
 9. 413, 27.

Corinthus, Corinthii I, 9, 23. 22,  
 16. 93, 12. 157, 24. 224, 14.  
 242, 24. 26. 328, 32. 329, 19.  
 28. 387, 25. 392, 28. II, 3, 1.  
 13. 19. 4, 18. 29. 5, 21. 7, 19.  
 25. 26. 8, 1. 10. 9, 17. 21. 10,  
 8. 15. 11, 1. 10. 12, 3. 8. 13,  
 20. 22. 14, 5. 16. 25. 15, 2. 9.  
 14. 16, 4. 26. 17, 3. 29. 18, 20.  
 19, 22. 29. 20, 3. 7. 21, 1. 12.  
 22, 3. 9. 16. 23, 14. 25. 29. 24,  
 4. 5. 11. 12. 25, 5. 11. 27. 26,  
 23. 27, 10. 30, 11. 19. 33, 5.  
 6. 10. 36, 13. 38, 8. 185, 19.  
 21. 208, 7. 257, 12. 268, 5. 27.  
 271, 30. 31. 32. 323, 11. 329,

27. 383, 14. 406, 9. 491, 9. III, 8, 10. 11. 12, 28. 24, 31. 25, 29. 27, 21. 85, 4. 158, 6. 159, 26. 160, 14. 164, 19. 21. 24. 165, 24. 166, 8. 12. 14. 289, 7. 292, 23. 303, 15. 419, 15. IV, 110, 9. 119, 23. 141, 31. 143, 5. 12. 15. 23. 144, 5. 145, 10. 19. 224, 2. 306, 3. 13. 315, 22. 335, 1. 343, 21. 345, 7. 18. 408, 15. 20. V, 1, 2. 4. 46, 21. 23. 30. 143, 12. 13. 148, 17. 149, 30. 150, 15. 151, 11. 156, 8. 13. 27. 158, 19. 27. 161, 31. 162, 4. 167, 5. 8. 173, 2. 7. 19. 26. 174, 14. 175, 14. 176, 14. 26. 177, 20. Corinthiae naves II, 8, 17. Corinthia terra III, 8, 10.
- Coriolani, C. Marci, vita I, 418 — 457. comp. c. Alcibiade ib. 457—461.
- Corioli I, 424, 9. Coriolani I, 424, 17.
- Cornelia, Cinnae filia III, 364, 11. 368, 11.
- Cornelia, Marii coniux II, 366, 1.
- Cornelia, Scipionis Afr. filia, mater Gracchorum IV, 165, 12. 19. 24. 25. 168, 11. 172, 9. 190, 4. 5. 7. 10. 13. 197, 23. 203, 9.
- Cornelia, Scipionis Metelli filia, Pompeii uxor III, 247, 4. 15. 258, 14. 267, 6. 8. 24. 32. 268, 1. 271, 22. 272, 9. 274, 1.
- Cornelius Balbus III, 422, 16.
- Cornelius Cethegus II, 129, 6.
- Cornelius Cossus I, 53, 18. 21. II, 129, 6.
- Cornelius Dolabella IV, 421, 14.
- Cornelius Laco V, 196, 9. 16. 209, 1. 8. 211, 6. 212, 24.
- Cornelius Lentulus I, 360, 6. 12. 17. Corn. Lent. Sura IV, 253, 25. 30. 254, 5. 20. 255, 5. 256, 1. 258, 26. 259, 1. 31. 261, 2. 268, 15. 346, 26. 30.
- Cornelius Merula II, 375, 7. 380, 20.
- Cornelius Nepos II, 156, 5. 158, 6. cf. Nepos.
- Cornelius [Phagita sec. Sueton.], Syllae libertus III, 364, 31.
- Cornelius, Publius, consul I, 147, 2.
- Cornelius Scipio v. Scipio.
- Cornelius, nomen II, 330, 7. v. etiam Caius et Cneius.
- Cornificius v. Lucius.
- Cornua (*Κέρατα*) I, 232, 27.
- Cornutus II, 378, 16. 21.
- Coroebus I, 313, 13.
- Coronea I, 319, 31. 376, 9. II, 415, 22. III, 158, 6. 160, 32.
- Corrhagus (legebatur Corrhaeus), Stratonices pater IV, 294, 30. Demetrii Pol. ex Eurydice fil. IV, 345, 25.
- Corsica III, 215, 11. 258, 20.
- Corvinus v. Messala et Valerius.
- Corynetes I, 6, 30. 73, 18.
- Cos I, 404, 15.
- Cosconius III, 413, 22.
- Cosis, regis Albanorum frater III, 225, 29.
- Cossa v. Consa.
- Cossus v. Cornelius et Licinius.
- Cossinius III, 49, 7. 13.
- Cothurnus, Theramenis cognomen III, 2, 25.
- Cotta, Luc. Aurelius, consul II, 332, 1. 7. — praetor in Hispania III, 99, 8. — L. Aurunculeius Cotta. Caesaris legatus III, 388, 13. v. etiam Lucius et Marcus.
- Cotylon v. Varius.
- Craneum (*Κρανειόν*), lucus prope Corinthum III, 292, 24.
- Crannon, urbs Thessaliae I, 271, 5. IV, 23, 18. 234, 15. *ἡ περὶ Κραννῶνα μάχη* IV, 302, 8.
- Crassianus, Crassinius v. Caius.
- Crassi, M. Licinii, vita III, 39—82. comp. c. Nicia ib. 82—87. adde: I, 370, 10. 22. II, 544, 13.

22. 546, 21. 548, 11. 550, 20. 29. 454, 22. 455, 28. 456, 24. III, 1, 1. 208, 5. 11. 209, 6. 16. 210, 13. 20. 26. 221, 3. 233, 20. 237, 15. 242, 18. 21. 32. 243, 26. 30. 245, 5. 269, 27. 374, 12. 15. 375, 32. 376, 12. 23. 385, 21. 25. 386, 4. 391, 30. IV, 53, 24. 74, 8. 23. 75, 10. 76, 7. 103, 27. (Pontifex Max. 172, 31.) 245, 32. 246, 9. 14. 251, 31. 252, 2. 5. 6. 262, 18. 23. 28. 31. 263, 4. 5. 12. 267, 29. 272, 6. 376, 9. 379, 17. 389, 13. IV, 91, 28. 206, 9. P. Lic. Crassus filius IV, 200, 9. cf. Publius.
- Craterus scr. II, 192, 22. 193, 1. collector *ψηφισμάτων* II, 486, 31. Macedo III, 121, 11. 22. 122, 1. 5. 9. 18. 22. 28. 123, 6. 32. 124, 6. 12. 18. 125, 19. 32. 129, 22. 326, 24. 327, 13. 15. 18. 328, 3. 332, 32. 333, 4. 12. 334, 11. 342, 10. IV; 17, 29. 23, 16. 24, 6. 234, 18. 305, 17.
- Crates philosophus IV, 338, 11.
- Cratesiclea, Cleomenis mater IV, 131, 6. 147, 7. 162, 31. 163, 19.
- Cratesipolis, Alexandri uxor, Polyperchontis filia IV, 301, 7.
- Cratinus, poeta com. I, 180, 20. 301, 9. 12. 313, 20. 27. 324, 18. II, 482, 8.
- Cratippus, philosophus Peripateticus III, 268, 12. 15. IV, 261, 27. 262, 1. V, 72, 26.
- Craugis, Philopoemenis pater II, 234, 2.
- Cremona V, 219, 18. 21. 220, 23.
- Creon, Menoecii pater II, 103, 32. in Sophoclis Antig. IV, 236, 2.
- Creophylus I, 82, 4.
- Creta, Cretenses I, 11, 13. 25. 12, 2. 13. 14. 14, 23. 15, 6. 31. 16, 1. 7. 17, 23. 33, 13. 81, 13. 29. 90, 27. 116, 22. 24. 31. 165, 25. II, 53, 22. 54, 14. 62, 28. 31. 63, 6. 9. 142, 28. 240, 2. 246, 23. 31. 247, 23. 282, 19. 283, 17. 320, 5. 12. 323, 13. 325, 32. 404, 7. (*ἀπὸ ψευστά*.) 497, 16. III, 180, 29. 217, 13. 16. IV, 181, 20. 145, 28. V, 68, 29. 162, 16. 180, 19. 182, 16. Creticum mare V, 182, 24. Cretica civitatis forma V, 46, 27. vitae ratio I, 81, 30. Cretici mores II, 247, 25. *τοξόται* IV, 200, 29. *στύραες* II, 413, 32. Creticum telum II, 322, 31. Creticae *πέλαι* II, 72, 20. naves I, 14, 29. Creticum tributum I, 73, 31.
- Crimesus, fl. Siciliae II, 26, 10. 27, 15. 29, 10.
- Crispinus II, 154, 22. 155, 5. 14. V, 202, 21. 214, 28. 31. 215, 5.
- Critias, Callaeschri f. I, 411, 4. tyrannus 417, 4. scr. I, 88, 22. II, 491, 2.
- Critolaidas I, 164, 15.
- Critolaus, philos. Perip. I, 305, 22.
- Criton II, 162, 13.
- Crobylus, puer Corinth. III, 303, 14. demagogus Ath. IV, 223, 31.
- Croesus I, 158, 18. 182, 22. 30. 183, 4. 10. 17. 23. 184, 5. 20. 22. 27. 185, 3. 15. 17. 214, 22.
- Crommyonia sus I, 7, 26. 8, 3.
- Cronius mensis I, 9, 19.
- Croton I, 69, 28. Crotoniatae III, 319, 32.
- Crustumerium I, 53, 31.
- Cryptia Lacedaemoniorum I, 111, 12. 112, 19.
- Ctesias historicus V, 106, 1. 110, 17. 112, 31. 113, 17. 114, 6. 17. 115, 17. 116, 28. 31. 117, 2. 5. 9. 16. 121, 26. 122, 2. 123, 5. 14. 125, 17. 19. 21.
- Ctesibius scr. IV, 213, 13.
- Ctesiphon IV, 230, 15.
- Ctesippus, Chabriae f. IV, 6, 30. 222, 18.
- Ctesium, portus II, 479, 23.



- Culleo III, 240, 16. v. Terentius Culeo.  
 Cumani III, 423, 20. Cumanus (*Κυμαῖος*) IV, 172, 6. 182, 1. 184, 22. cf. Blossius.  
 Cunaxa, vicus Babyloniae V, 111, 25.  
 Cures, opp. Sabin. I, 120, 15.  
 Cures novus I, 165, 30.  
 Curio II, 436, 17. 20. Scribonius Curio, trib. pl. III, 250, 17. 19. 25. 251, 2. 8. 371, 8. 393, 17. 394, 20. 395, 16. IV, 48, 12. 13. 16. 347, 2. 9. 350, 7.  
 Curius aedilis IV, 81, 4. Curii II, 228, 8. v. Manius.  
 Curtius Sabinus I, 56, 5.  
 Curtius lacus I, 56, 11. V, 210, 14.  
 Cussaeorum gens III, 359, 4.  
 Cyanaeae insulae II, 486, 24.  
 Cybernesia I, 14, 10.  
 Cybisthus I, 160, 18.  
 Cychreus I, 8, 17. 19. 162, 29.  
 Cyclades II, 431, 19. IV, 321, 12.  
 Cyclops I, 206, 30. II, 204, 23. V, 186, 32.  
 Cydnu8 fl. III, 298, 32. IV, 368, 10.  
 Cygnus latro I, 9, 5.  
 Cyinda, arx Ciliciae IV, 323, 2.  
 Cylarabis, gymnasium II, 326, 3. Cyllarabium IV, 141, 11. Cyllarabis IV, 151, 15.  
 Cylonium scelus I, 164, 30. 166, 19. Cylon I, 164, 31. 165, 8.  
 Cyme I, 244, 14.  
 Cynaegiri II, 228, 32.  
 Cynisca III, 163, 12.  
 Cynosarges, gymnasium Herculis I, 219, 11. 15.  
 Cynoscephalae I, 25, 15. II, 116, 18. 265, 11.  
 Cypris I, 182, 19. II, 35, 23.  
 Cyprogenia V, 133, 18. cf. Venus.  
 Cyprus, Cyprii I, 181, 32. 250, 21. 309, 27. 326, 7. II, 270, 6. 393, 15. 485, 15. 492, 30. 494, 3. 498, 15. 23. 551, 15. III, 239, 21. 270, 4. 273, 15. 305, 28. 312, 12. 385, 32. IV, 68, 25. 69. 4. 12. 70, 14. 17. 20. 71, 9. 73. 30. 79, 24. 27. 272, 22. 297, 19. 305, 31. 306, 6. 16. 307, 26. 308, 12. 309, 11. 312, 8. 324. 28. 326, 16. 378, 16. 395, 29. V, 53, 23. 28. 125, 7.  
 Cypselus, Periandri pater V, 138, 18.  
*Κύρβητις* I, 180, 20. 23. 25.  
 Cyrene, Cyrenaei II, 234, 17. 497. 16. 23. 26. IV, 90, 11. 155, 14. 160, 4. 305, 10. 345, 23. 402, 11.  
 Cynus fluvius III, 224, 28. 225, 21.  
 Cynrus v. Corsica.  
 Cyrrhastica, Syriae provincia IV, 341, 3. 376, 6.  
 Cyropaedia II, 159, 11.  
 Cyrus I, 16, 27. 184, 28. 31. 185, 1. 15. IV, 351, 24. V, 105, 30. 106, 32. Cyri thronus III, 314, 26. sepulcrum III, 355, 22. (28.)  
 Cyrus minor, Darii f. I, 324, 30. 325, 2. 413, 26. II, 385, 16. 21. 27. 31. 386, 1. 387, 21. 388, 12. 15. 389, 4. 390, 15. 401, 13. 468, 23. V, 105, 28. 29. 106, 7. 15. 22. 25. 107, 6. 9. 14. 108. 1. 109, 20. 110, 1. 24. 30. 111, 4. 11. 26. 31. 112, 7. 16. 18. 19. 23. 24. 30. 113, (1.) 10. 12. 14. 15. 20. 24. 28. 30. 114, 7. 10. 11. 12. 13. 18. 25. 29. 31. 32. 115, 6. 10. 14. 15. 24. 29. 117, 16. 21. 29. 30. 32. 118, 1. 4. 11. 119, 12. 120, 19. 121, 21. 124, 8. 9. 11. 131, 2. 9. 12. 16. 19. 24.  
 Cythera ins. III, 8, 5. 85, 14. 177, 13. IV, 155, 13.  
 Cytheris (Volumnia) IV, 354, 19.  
 Cyzicus, Cyziceni I, 399, 20. 21. 405, 15. 29. 406, 12. II, 506. 12. 28. 507, 24. 30. 508, 5. 15. 20. 509, 27. 540, 3. V, 76, 23.

- Dactyli Idaei** I, 138, 15.  
**Daedalus** I, 15, 18. 22. 25. 30.  
**Daesius mensis** III, 294, 28. 362, 4. 6. V, 184, 27.  
**Daimachus Plataeensis** I, 217, 16. II, 394, 28. 395, 8.  
**Dalmatici exercitus** V, 216, 9.  
**Damagoras** II, 500, 5. 8.  
**Damascus** III, 301, 12. 25. 305, 18. 333, 32.  
**Damastes Procrustes** I, 8, 31.  
**Damastes scr.** I, 271, 2.  
**Damippus Spartanus** II, 140, 15.  
**Damochares** IV, 122, 26. 123, 14. 124, 6.  
**Damoclidus Thebanus** II, 89, 12. 93, 9.  
**Damocrates heros** II, 174, 7. Lacedaemonius IV, 129, 22.  
**Damon** I, 301, 22. 25. 29. II, 162, 1. III, 7, 15. Macedo III, 303, 17. Damon Peripoltas II, 470, 32. 471, 9. 20. 28. 472, 7. 12.  
**Damonides** I, 307, 28.  
**Damophantus Eleus** II, 240, 27. 30.  
**Damoteles** IV, 153, 22. 25.  
**Damyrias fluv.** II, 32, 11.  
**Danai** II, 479, 1.  
**Danaus** II, 326, 20. 23.  
**Dandamis** III, 287, 5. 352, 14. 18.  
**Dandarii** II, 514, 22. 23. 515, 4.  
**Daochus Thessalus** IV, 224, 23.  
**Daphne** IV, 114, 30.  
**Dardani** II, 47, 6.  
**Dardanus** I, 272, 30. ὁ ὑπασπιστῆς Bruti V, 99, 6. 24.  
**Dardanus, urbs Troadis** II, 448, 21.  
**Darius** I, 222, 20. II, 165, 20. III, 158, 2. 14. 294, 20. 296, 30. 298, 12. 15. 26. 299, 12. 300, 4. 6. 10. 15. 19. 32. 301, 6. 13. 17. 30. 302, 3. 4. 5. 18. 20. 303, 23. 308, 9. 312, 30. 313, 5. 8. 14. 29. 314, 1. 18. 30. 315, 3. 9. 14. 23. 316, 13. 16. 317, 1. 318, 21. 32. 322, 20. 323, 14. 15. 325, 18. 21. 328, 16. 329, 14. 30. 334, 1. 342, 32. 356, 24. IV, 16, 27. Darius II. Nothus V, 105, 26. 106, 23. 27. Darius, Artotexerxis II. f. V, 130, 26. 131, 4. 8. 26. 132, 6. 133, 17. 134, 11. 16. 19. 26. Darici nummi II, 483, 18.  
**Dascylitis palus** II, 507, 19.  
**Dassaretis** II, 260, 23.  
**Datis** II, 165, 20.  
**Decelea** I, 398, 5. 412, 5. II, 390, 31.  
**December mensis** I, 142, 3. 25.  
**Dechas, supplicii locus** IV, 124, 4.  
**Decimus Brutus** III, 426, 8. (vs. 9. Albinus dictus) 27. 427, 31.  
**Deianira (Aspasia)** I, 324, 17.  
**Deidamia, Pirithoi uxor** I, 27, 10. Aeacidis filia, Pyrrhi soror II, 285, 16. 287, 32. 291, 20. IV, 315, 26. 321, 9. 15. 323, 16. 23. 345, 24.  
**Deimachus, Autolycei pater** II, 525, 5.  
**Deioneus** I, 7, 20.  
**Deiotarus rex** III, 58, 32. 266, 25. IV, 46, 5. 48, 19. 49, 3. 403, 25.  
**Delium** I, 382, 13. II, 415, 29. 416, 3. 446, 21. III, 7, 31.  
**Dellius, scr. hist.** IV, 367, 21. 29. 400, 22.  
**Delphi** I, 4, 5. 6. 12, 15. 14, 18. 21, 2. 23, 18. 70, 6. 83, 5. 84, 20. 113, 5. 10. 130, 1. 5. 157, 23. 158, 16. 162, 23. 164, 19. 21. 28. 167, 6. 180, 29. 256, 12. 260, 27. 321, 25. 28. 362, 12. II, 8, 11. 31, 15. 67, 24. 75, 31. 129, 30. 174, 3. 186, 3. 8. 234, 29. 244, 30. 271, 18. 383, 5. 401, 9. 411, 13. 415, 7. 432, 27. 32. 456, 4. 491, 26. III, 17, 25. 30. 162, 16. 280, 31. 293, 4. 326, 24. 361, 11. IV, 8, 6. 116, 31. 242, 11. 304, 29. 332, 6. V, 184, 12.

- Delphinium I, 10, 5. 14, 13. 17.  
 II, 275, 18.
- Delus mons II, 98, 23. Delus, Delii  
 I, 17, 23. 26. 30. 18, 1. 311, 8.  
 II, 191, 5. III, 4, 7. 19. 25.  
 28.
- Demades orator I, 172, 5. IV, 1, 5.  
 12. 15, 8. 19, 7. 20, 27. 23, 25.  
 27, 27. 31. 28, 14. 19. 152, 7.  
 216, 5. 7. 217, 11. 17. 218, 27.  
 220, 11. 230, 2. 7. 234, 21. 237,  
 23. V, 186, 30.
- Demaenetus II, 36, 24. 29.
- Demaratus V, 106, 21. Spartanus I,  
 103, 1. (248, 15. 19. 21.) Corin-  
 thius III, 157, 32. 288, 10. 18.  
 323, 10. 342, 28. Rhodius IV,  
 17, 26. Tarquinii pater I, 53, 24.  
 203, 22.
- Demaretus Corinthius II, 22, 2. 25,  
 14. 27, 27.
- Demarista, Timol. mater II, 4, 1.
- Demeas, Demadis f. IV, 28, 4.
- Demeter v. Ceres.
- Demetria, festum IV, 303, 31.
- Demetrias, urbs II, 268, 5. IV, 315,  
 30. 345, 18. V, 73, 25. dies IV,  
 303, 29. tribus IV, 302, 26.
- Demetrium mensis IV, 303, 29.
- Demetrii Poliorcetae vita IV, 293  
 —345. comp. c. Antonio ib. 425  
 —428. adde: II, 45, 9. 11. 287,  
 30. 288, 3. 4. 7. 290, 16. 17.  
 291, 10. 14. 22. 27. 32. 294, 14.  
 19. 26. 295, 3. 5. 13. 19. 23.  
 296, 3. 14. 24. 32. 297, 19. 27.  
 32. III, 139, 27. IV, 220, 19.  
 V, 150, 9. 166, 31. 167, 3. 17.
- Demetrius, Antigoni Gonatae pater  
 II, 317, 19. 329, 5.
- Demetrius ὁ Ἀσπτός, Dem. Pol. f.  
 IV, 345, 22.
- Demetrius libertus III, 189, 23. 229,  
 27. 230, 11. 15. 23. IV, 47, 8. 9.
- Demetrius, Cassii famulus V, 93, 1.
- Demetrius Magnes, scr. IV, 222, 21.  
 234, 2. (29.)
- Demetrius Peripateticus IV, 100, 3.  
 102, 26. 103, 12.
- Demetrius Phalereus I, 19, 10. 106,  
 25. 178, 25. II, 160, 29. 161, 22.  
 162, 6. 9. 167, 1. 193, 23. 31.  
 194, 5. IV, 33, 25. 216, 29. 31.  
 217, 31. 218, 18. 221, 12. 234,  
 32. 300, 3. 24. 29. 302, 10.
- Demetrius Pharius V, 182, 5. 9.
- Demetrius Phido dictus III, 341, 20.
- Demetrius, Philippi f. II, 46, 11.  
 20. 267, 16.
- Demetrius praeco II, 39, 5.
- Demostortum IV, 314, 14. 318, 7.
- Demochares, Demosthenis necessa-  
 rius, scr. IV, 236, 26. Democha-  
 res ὁ Ἀσπυνοσῆς IV, 315, 12. 14.  
 Demochares Soliensis IV, 317, 25.
- Democles IV, 314, 17. 20.
- Democrates I, 378, 14.
- Democritus II, 1, 12.
- Demoleon II, 525, 6.
- Demon scr. I, 14, 30. 20, 5. ora-  
 tor IV, 229, 24. ὁ Παιανιεύς  
 IV, 233, 29.
- Demonax II, 507, 11.
- Demophilus Athen. IV, 35, 21.
- Demophon, Thesei f. I, 25, 23. 31,  
 1. 182, 3.
- Demopolis I, 252, 1.
- Demosthenes, Alcisthenis f. III, 7,  
 30. 8. 27. 10. 5. 26, 21. 27, 11.  
 15. 26. 28, 6. 25. 27. 29, 29.  
 30, 17. 35, 15. 17. 37, 18.
- Demosthenes, Demosthenis pater IV,  
 211, 17.
- Demosthenis, oratoris, vita IV,  
 209—238. comp. c. Cicerone ib.  
 288—292. adde: I, 25, 12. 376,  
 13. II, 197, 8. (198, 32. Cato.)  
 300, 1. III, 290, 15. IV, 5, 11.  
 20. 7, 10. 9, 12. 14, 28. 15, 23.  
 31, 23, 24. 24, 31. 26, 20. 242,  
 23. 261, 16. 21. eius vita citatur  
 IV, 26, 21. (ἐν ἄλλοις.)
- Demonstrator orator I, 392, 18. III,  
 17, 6. cf. praef. ad III, 158, 23.

- Densus v. Sempronius.**  
**Dercetaeus IV, 417, 13.**  
**Dercyllidas I, 95, 14. V, 124, 20.**  
**Dercyllus IV, 29, 26.**  
**Deucalion, Minois f. I, 15, 21. 16,**  
**4. Deucalion et Pyrrha II, 284, 29.**  
**Dexitheia I, 34, 31.**  
**Dexous II, 305, 13.**  
**Diacrii I, 166, 23. 185, 23.**  
**Diadematus v. Metellus.**  
**Diagoras II, 119, 22. 24.**  
**Diamperes, porta Argis II, 325, 21.**  
**Diana I, 227, 17. II, 140, 24. III,**  
**98, 14. Diana Anitis V, 132, 7.**  
**Aristobule I, 241, 8. 15. Ephesia**  
**III, 281, 12. 16. Euclia II, 186,**  
**15. 18. Orientalis I, 227, 9. Or-**  
**thia I, 28, 9. 100, 23. Persica II,**  
**526, 26. Priapina II, 511, 17.**  
**Dianae ἀρωγήρια IV, 26, 3.**  
**templa III, 177, 30. IV, 201, 3.**  
**V, 165, 12.**  
**Dicaearchia, urbs Campaniae, Puteoli**  
**II, 464, 3.**  
**Dicaearchus scr. I, 17, 30. 29, 22.**  
**III, 163, 3.**  
**Δίκη dea III, 339, 12.**  
**Dicomas, Getarum rex IV, 403, 31.**  
**Didius (Tullius) praetor III, 90, 4.**  
**418, 3.**  
**Didymaeum templum III, 212, 7.**  
**Didymus grammaticus I, 154, 23.**  
**Diptychidas I, 79, 6.**  
**Dinarchus Corinthius II, 22, 2. 25,**  
**13. IV, 31, 8. 11. 20. 237, 31.**  
**Dindymene, mater deum I, 249, 28.**  
**Dinias V, 138, 11. scr. V, 162, 16.**  
**Dino scr. I, 245, 19. III, 322, 13.**  
**V, 106, 1. 110, 16. 113, 17. 19.**  
**116, 29. 123, 3. 6. 18. 126, 4.**  
**Dinocrates Messenius II, 253, 18.**  
**30. 254, 24. 255, 3. 5. 24. 256,**  
**18. 276, 14.**  
**Dinomacha, mater Alcibiadis I, 376, 6.**  
**Dionis vita V, 1—51. comp. c.**  
**Marco Bruto ib. 101—105. adde:**  
**II, 2, 5. 7: 14, 8. (15.) 22, 20.**  
**33, 23. 24. (26.) 81, 1. 11. 161,**  
**15. III, 20, 3. 31, 20.**  
**Diocles archon I, 8, 28. Peparethius**  
**I, 36, 7. 43, 1. Syrus V, 151,**  
**12. 28. 32. 152, 26. 27. 31. 153,**  
**2. 3. 7. Themistoclis f. I, 251, 18.**  
**Dioclidus I, 395, 4. 8.**  
**Diodorus Pæriagetes I, 33, 16. 252,**  
**3. II, 489, 15. Diodorus, Sopha-**  
**cis f. III, 96, 22. 27.**  
**Diogenes Sinopensis I, 116, 1. 352,**  
**25. II, 16, 5. 8. 9. III, 292, 22.**  
**293, 3. 352, 9. 15. Stoicus II,**  
**221, 1. Archelai privignus II, 445.**  
**21. dux Macedon. Athenis V, 167,**  
**5. 9. 22.**  
**Diogito Thebanus II, 120, 6.**  
**Diomedes Ath. I, 34, 25. 385, 10.**  
**16. 20. Cleopatrae scriba IV, 416,**  
**13.**  
**Dionassa I, 79, 6.**  
**Dionysia, festum IV, 303, 30. 304, 6.**  
**Dionysius I., Syrac. tyrannus I, 175,**  
**20. II, 6, 31. 7, 2. 15, 32. 116,**  
**5. 119, 1. 224, 25. 384, 15. V,**  
**2, 21. 26. 30. 3, 7. 9. 4, 4. 23.**  
**31. 5, 4. 10. 12. 18. 6, 24. 7.**  
**32. 10, 4. 8. (17. 32.) 18, 6.**  
**46, 19. 187, 17. Dionysii regiae**  
**aedes II, 38, 29.**  
**Dionysius II., Syrac. tyr. II, 2, 6. 14.**  
**7, 23. 9, 4. 11, 22. 13, 17. 32.**  
**14, 16. 15, 1. 26. 16, 2. 5. 7.**  
**21. 24. 33, 23. 80, 16. 81, 10.**  
**III, 31, 21. V, 5, 15. 25. 32. 6,**  
**4. 7. 25. 9, 16. 18. 29. 10, 24.**  
**11, 12. 21. 28. 12, 4. 6. 9. 24.**  
**13, 6. 14, 22. 15, 1. 17. 23. 32.**  
**16, 4. 9. 21. 23. 26. 31. 17, 1.**  
**13. 14. 24. 18, 20. 32. 19, 18.**  
**20, 20. 28. 22, 29. 23, 10. 12.**  
**19. 31. 25, 23. 26, 6. 11. 18. 21.**  
**27. 28, 6. 16. 29, 11. 30, 6. 30.**  
**32. 31, 23. 33, 4. 13. 35, 26.**  
**38, 11. 39, 1. 42, 29. 44, 23.**  
**48, 26. 102, 15. 26. 103, 12. 23.**  
**27. 29. 104, 3. 4.**

- Dionysius Chalcus, poeta III, 6, 24.  
 Dionysius Colophonius, pictor II, 35, 25.  
 Dionysius Corinthius II, 25, 12.  
 Dionysius Halicarnasseus I, 53, 23, 458, 19. II, 305, 25. 28. 311, 25.  
 Dionysius Magnes IV, 241, 25.  
 Dionysius Messenius III, 360, 13.  
 Dionysius Syrus V, 153, 2. 20. 22.  
 Dionysodorus Troezenius V, 136, 16.  
 Dionysus v. Bacchus.  
 Diophanes, Achaeorum dux II, 250, 26. 29. 251, 2. 275, 32. 284, 4. rhetor IV, 172, 3. 5. 184, 19.  
 Diophantus Amphitropensis II, 192, 28.  
 Diopithes I, 332, 14. II, 406, 32. 407, 9. III, 144, 28. IV, 7, 11. 290, 23.  
 Dioscorides I, 90, 21. III, 182, 2.  
 Dioscuri I, 28, 4. 29, 30. 135, 29. 420, 30. 421, 2. II, 63, 14. 64, 12. 304, 3. 401, 10. 427, 28. III, 189, 21. 336, 26. IV, 61, 13. 166, 7. eorum templ. IV, 62, 13.  
 Dioscureum II, 460, 12.  
 Diphilus poeta III, 1, 16. sacerdos τῶν Σωτηρίων IV, 338, 4.  
 Diphridas, ephorus Spart. III, 160, 8.  
 Dipylus Athenis I, 330, 28. II, 435, 28.  
 Dirades I, 401, 15.  
 Dircae fons IV, 337, 32.  
 Dium, urbs Maced. IV, 327, 4.  
 Docimus III, 126, 19.  
 Dodona II, 284, 29. Dodonaeus Iupiter v. Iupiter. Dodonides II, 410, 20. IV, 26, 2.  
 Dolabella II, 453, 26. 455, 20. 466, 30. III, 366, 19. 21. 413, 26. 424, 21. IV, 281, 7. 12. 353, 23. 30. 354, 2. 5. 355, 3. 356, 10. V, 53, 11. 57, 30. 73, 24. 206, 6. 217, 11. cf. Cornelius.  
 Dolia Vestalium I, 273, 3. Doliola (Πιθίσκων) I, 273, 9.  
 Dolopes I, 32, 29. II, 274, 15. 479, 19. 31.  
 Domitianus I, 142, 29. 205, 7. 19. 24. II, 64, 20. 32.  
 Domitius III, 56, 14. 22. 24. 31. 57, 6. 83, 30. 196, 16. 197, 30. 198, 21. 25. 199, 10. 12. 259. 15. 260, 4. 261, 18. 277, 13. 398, 21. 399, 3. 405, 28. 407. 16. IV, 276, 7. 383, 17. 397. 7. 403, 17. 22. 424, 24. 30. cf. Aeneas barbatus et Lucius. — Domitius Calvisius III, 99, 11. 407, 8. 413. 1.  
 Doris, Dores I, 90, 20. 228, 5. 318, 31. II, 409, 21. III, 176, 14. IV, 125, 21. V, 144, 1. Dorica aristocrata V, 137, 8. vivendi ratio IV, 140, 19. Doricus II, 387. 15.  
 Doris, Dionysii I. tyr. uxor V, 2, 28.  
 Dorylaeus, Mithridatis legatus II, 444. 7. 16. 516, 13.  
 Doson v. Antigonus.  
 Draco I, 171, 31. 172, 6. 174, 2. 180, 22.  
 Dracontides I, 332, 18.  
 Dromichaetes Thrax IV, 331, 6. 344, 28.  
 Dromoclidus Sphettius IV, 304, 28. orator IV, 325, 22.  
 Drusus, Octaviani privignus IV, 37. 17. 166, 29. 424, 25. cf. Livius.  
 Dryas nympha III, 372, 14.  
 Duodecim dii III, 17, 23.  
 Duris Samius, scr. I, 327, 28. 328. 4. 410, 4. II, 401, 21. III, 116, 31. 144, 11. 293, 25. 331, 22. IV, 4, 22. 16, 27. 225, 28. 229, 21.  
 Durius equus (Δουρσιός) III, 88, 16.  
 Dyme, Dymaei III, 217, 10. IV, 138, 28. 30. V, 145, 17. 179, 14.  
 Dyrrhachium II, 451, 5. III, 254, 20. 267, 10. 379, 12. 399, 9. IV, 87, 6. 88, 20. 89, 9. 16. 270, 12. 15. 276, 31.  
 Ebraei IV, 369, 24.  
 Ecbatana II, 114, 5. III, 157, 18.

- 320, 9. 358, 19. IV, 221, 15. V, 132, 8.
- Adelus Arcas V, 139, 9. 10. 141, 23. 26. 142, 3.
- Ademus Megalopolitanus II, 234, 10.
- Acheocrates II, 98, 21.
- Acheocrates sophista IV, 17, 25.
- Achedemia I, 29, 24.
- Achemus I, 29, 22.
- Acnomum, arx Siciliae V, 23, 8.
- Aephanes, Mandroclidae pater IV, 112, 10.
- Aeprepes IV, 116, 6.
- Adessa II, 294, 18. 298, 3. IV, 334, 21.
- Adonides III, 280, 20.
- Adylius mons II, 439, 6. 440, 4. 6.
- Ageria Numae I, 121, 17. 134, 21. 138, 32.
- Aion urbs II, 478, 5. 22. 479, 17.
- Ἐἰσπεγες I, 99, 19. 20. 22. 100, 24. 101, 5.
- Alaea, fons II, 98, 26. urbs Asiae II, 500, 32. IV, 17, 31.
- Alatea IV, 31, 11. 224, 14. Alatici campi II, 437, 24.
- Alatus ephorus I, 86, 2.
- Electra II, 398, 20.
- Alaea regio II, 35, 3. in Italia, Velia II, 78, 26. V, 72, 3. cf. Velia.
- Alci I, 103, 5. 6. 115, 19. 388, 28. II, 106, 25. 240, 27. III, 14, 14. IV, 128, 32. 130, 12. 139, 4.
- Alphenor I, 31, 32. 32, 17.
- Alcus, Cimonis f. I, 329, 14. II, 489, 12.
- Alcus Chersonesi II, 391, 9.
- Alcuisis I, 8, 26. 30. 26, 25. 234, 16. 313, 12. 397, 18. II, 96, 29. 174, 23. III, 169, 14. IV, 20, 16. 25, 25. 35, 6. 324, 18.
- Alcutherae I, 26, 24.
- Alcutheria festum II, 186, 28.
- Alimia II, 47, 4.
- Alis I, 116, 21. II, 106, 2.
- Alpinice, Cimonis soror I, 309, 2. 6. 10. 11. 328, 14. 19. II, 474, 9. 30. 475, 2. 9. 15. 488, 8. 11. 489, 5.
- Alymaei III, 226, 16.
- Alysi campi III, 95, 26.
- Almathia, provincia Maced. II, 266, 23.
- Almathion I, 34, 25.
- Alpedocles IV, 297, 11.
- Alpylus, orator et scr. V, 53, 1.
- Alnarsphorus, Hippocoontis f. I, 28, 5.
- Alndeis, Aeaci coniux I, 8, 21.
- Alndymion I, 121, 21.
- Alnguium, oppidum Siciliae II, 142, 26. 143, 30.
- Alenna, Siciliae urbs II, 142, 22.
- Alenyalius I, 71, 4. 163, 17. v. Mars.
- Alenyo v. Bellona.
- Alpaminondas Thebanus I, 93, 1. 372, 14. 421, 25. 461, 12. II, 35, 17. 30. 84, 27. 85, 4. 12. 24. 86, 3. 22. 87, 15. 88, 30. 94, 21. 95, 4. 103, 1. 105, 4. 11. 28. 28. 106, 10. 107, 15. 26. 108, 11. 31. 109, 2. 26. 111, 9. 112, 14. 22. 113, 14. 144, 16. 157, 14. 158, 31. 161, 10. 16. 203, 30. 231, 28. 235, 18. 248, 3. 5. 468, 23. III, 163, 4. 172, 21. 173, 2. 6. 21. 175, 6. 176, 9. 177, 21. 25. 180, 10. 23. 181, 7. 31. 182, 5. 9. IV, 3, 28. 226, 11. V, 152, 10. eius vita a Plut. conscripta citatur III, 173, 21.
- Alpaphroditus (Sylla) II, 460, 29. 31. — Caesaris Octaviani libertus IV, 418, 20.
- Alperatus, Achaeorum dux V, 180, 7.
- Alpessus, Alpesii I, 383, 15. 385, 5. 406, 23. 25. 414, 2. II, 144, 17. 280, 29. 385, 3. 386, 29. 450, 3. 524, 14. 527, 19. III, 148, 23. 151, 9. 281, 17. IV, 47, 21. 321, 4. 366, 5. 397, 3. 399, 24. Alpesiorum portus II, 386, 17.
- Alphetae I, 174, 3. 8. 17.
- Alphialtes I, 305, 25. 308, 5. 309, 16. 22. 317, 11. II, 483, 8. 11.

- 486, 29. 488, 21. 490, 31. III, 327, 21. IV, 221, 10. 229, 23.
- Ephori Spart. I, 111, 31. 114, 3. 238, 3. 406, 16. II, 173, 10. V, 170, 28.
- Ephorus, scr. hist. I, 245, 18. 271, 2. 327, 9. 30. 410, 11. II, 5, 11. 99, 18. 400, 4. 405, 4. 410, 19. 416, 18. 485, 10. 21. V, 31, 30. 32, 26.
- Epicharmus poeta I, 128, 12. 205, 21.
- Epicles citharoedus I, 223, 24.
- Epicrates Acharnensis I, 243, 15. — *σκαροφόρος* II, 115, 2.
- Epicurus philos. II, 309, 7. 552, 30. III, 427, 27. IV, 325, 9. V, 84, 21. 86, 24. — Atheniensis IV, 35, 21.
- Epicycles I, 224, 23. 29.
- Epicydidas Spartanus III, 157, 22.
- Epidamnus V, 73, 32. 74, 5.
- Epidauria I, 6, 29.
- Epidaurus, Epidaurii I, 336, 9. II, 432, 25. III, 212, 9. IV, 143, 23. 144, 31. V, 157, 20. 176, 31.
- Epigethes V, 165, 10.
- Epigonus, Colophoniorum tyrannus II, 499, 2.
- Epilycus Ath. I, 336, 30.
- Epimenides Phaestius I, 165, 25. 166, 15.
- Epipolae II, 22, 2. III, 22, 19. 28, 28. V, 24, 3. 26, 4.
- Epirus, Epirotae I, 28, 21. 242, 27. II, 69, 2. 260, 6. 261, 7. 262, 7. 284, 28. 285, 4. 287, 9. 288, 22. 289, 1. 290, 1. 9. 291, 27. 292, 10. 294, 11. 298, 10. 17. 299, 23. 30. 306, 11. 310, 28. 317, 15. 329, 15. III, 288, 9. 355, 3. 401, 22. IV, 326, 30. 332, 18. 403, 2. V, 183, 1.
- Epitadeus, ephorus Spart. IV, 111, 14.
- Epitimus Pharsalius I, 337, 7.
- Epitragia, Veneris cognomen I, 14, 22.
- Epixyes Persa I, 249, 6.
- Equus *Δουρεῖος* (Troianus) III, 68, 16.
- Erasistratus I, 385, 23. — Phaeacis f. III, 158, 23. cf. praef. — medicus IV, 329, 5. 19. 27. 28. 330, 5. 6.
- Eratosthenes scr. I, 78, 15. 246, 15. III, 281, 5. 315, 13. IV, 216, 26. 29. 236, 21.
- Erechtheus I, 2, 18. 15, 27. 28, 31. 76, 24. Erechthidae I, 10, 13.
- Eretria, Eretrienses I, 231, 6. 246, 16. IV, 12, 24.
- Ἐργάδες*, tribus Ath. I, 179, 1.
- Erginus Syrus V, 151, 17. 27. 152, 5. 29. 31. 153, 1. 6. 10. 15. 20. 154, 7. 155, 26. 166, 13. 19.
- Ergoteles Aetolus I, 244, 16.
- Erianthus Thebanus II, 398, 14.
- Ericius II, 439, 20. 441, 13.
- Eridanus fl. II, 354, 30. V, 68, 31. cf. Padus.
- [Erigyius] III, 289, 9. cf. Phrygius.
- Eros v. Amor.
- Eros, Antonii servus IV, 416, 2. 7.
- Erycinus ager II, 373, 20.
- Eryx, Siciliae opp. II, 313, 6.
- Esquilinus collis II, 429, 15.
- Eteocles Lacedaemonius II, 402, 30.
- Etesiae IV, 286, 11. V, 19, 31.
- Etymocles III, 170, 15. 18.
- Euagoras II, 393, 15.
- Eualcus Lacedaemonius II, 324, 8. 20. 25.
- Euander Arcas I, 47, 32. 60, 18. 61, 1. Cretensis II, 62, 26. Euandri tumulus II, 253, 29.
- Euangelus, Periclis famulus I, 317, 31. scr. II, 237, 3.
- Euanthes Samius I, 164, 26.
- Enboea, Euboenses I, 4, 20. 31, 32. 163, 2. 168, 12. 226, 7. 227, 5. 305, 29. 319, 5. 322, 2. 7. 323, 3. 373, 28. II, 268, 28. 431, 21. 447, 25. IV, 11, 11. 223, 17. 224, 2. V, 146, 8.
- Eubulus orator IV, 7, 9.

- Euchidas Plataeensis* II, 186, 6. 16.  
*Euclia Diana* II, 186, 15. 17.  
*Euclides Corinthius* II, 13, 22. 161,  
 27. *Cleomenis frater* II, 238, 20.  
 IV, 136, 8. 153, 18. 154, 1. 4.  
 207, 12. *Spartanus* V, 108, 22.  
*Euctus* II, 62, 22.  
*Eudaemon, cognomen* I, 428, 10.  
*Eudamidas, Agidis pater* IV, 109,  
 19. *Archidami senioris* f. IV, 109,  
 23. *Archidami iun. f.* IV, 109,  
 26. 27.  
*Eudamus, elephantorum praefectus*  
 III, 136, 26.  
*Eudemus Pergamenus* IV, 178, 7.  
 13. 17. *Cyprius* V, 19, 4.  
*Eudoxus Cyzicenus* II, 135, 30.  
*Euergetes, cognomen* I, 428, 9.  
*Euius Bacchus* II, 146, 4.  
*Euius tibicen* III, 117, 29.  
*Eulaeus* II, 62, 22.  
*Eumeli f. Xenagoras* II, 54, 5.  
*Eumenis vita* III, 116—140. comp.  
 c. *Sertorio* ib. 140—142. adde:  
 II, 203; 22. 281, 19. III, 89, 3.  
*Eumenis colossus* IV, 401, 15.  
*Eumenidum templum* I, 24, 20.  
*Eumolpus* II, 434, 32. *Eumolpidae*  
 I, 397, 17. 411, 19. 412, 18.  
*Euneos Ath.* I, 23, 7.  
*Eunomus, Lycurgi pater* I, 78, 31.  
 79, 1. 4. *Thriasius* IV, 214, 11.  
*Eunus* II, 463, 20.  
*Euphemides* I, 224, 24.  
*Euphorion* I, 154, 25.  
*Euphranor* V, 140, 7.  
*Euphrantides vates* I, 233, 3. II,  
 171, 11.  
*Euphrates* II, 422, 2. 521, 21. 526,  
 12. 26. 32. 527, 3. 544, 10. III,  
 59, 8. 221, 24. 26. 223, 7. 12.  
 224, 14. 269, 32. 312, 32. 314,  
 29. 354, 23. 359, 23. 360, 5. IV,  
 299, 9. 372, 22. 402, 5.  
*Euphronius* IV, 412, 26.  
*Eupolemus, Hicetae* f. II, 32, 32.  
*Eupolia, Agesilai filia* III, 163, 7.
- Melesippidae f., Archidami uxor*  
 III, 142, 27.  
*Eupolis poeta* I, 301, 17. 324, 23.  
 385, 30. II, 489, 1. III, 5, 26.  
*Euripides poeta* I, 3, 2. 11, 29  
 26, 18. 26. 116, 15. 18. 151, 15.  
 177, 20. 361, 11. 376, 23. 384,  
 26. 28. II, 85, 8. 113, 7. 145, 1.  
 159, 19. [294, 6.] 300, 5. 398,  
 17. 421, 4. 474, 27. III, 23, 1.  
 38, 6. 12. 20. 81, 21. 86, 28.  
 286, 26. 338, 12. 340, 14. IV,  
 86, 19. 209, 2. 214, 27. 305, 22.  
 337, 30. 427, 2. [V, 98, 29.]  
*Europa* I, 235, 9. 20. 265, 28. 318,  
 23. II, 171, 21. 297, 9. III, 235, 31.  
*Eurotas* I, 92, 9. 97, 14. 99, 4.  
 II, 100, 14. 106, 12. 114, 3. 158,  
 30. III, 162, 24. 177, 7. 18.  
 181, 1.  
*Eurybiades Spartanus* I, 225, 21.  
 25. 226, 1. 10. 230, 13. 18. 24.  
 231, 5. 236, 12. II, 170, 1. 24.  
*Eurycles Syracusanus* III, 36, 26.  
*Spartanus, Lacharis* f. IV, 407,  
 17. 21. 24.  
*Euryclides Athen.* V, 171, 12.  
*Euryclidas Spartanus* IV, 132, 27. 32.  
*Eurydice, Miltiadis ἀπογόνος, O-*  
*pheltae vidua, Demetrii uxor* IV,  
 305. 9. *Philae soror* IV, 338, 18.  
 21. 345, 26.  
*Eurylochus Aegaeus* III, 327, 24. 29.  
*Eurymedon fluv.* II, 270, 6. 485, 13.  
*Eurymedon, Atheniensium dux* III,  
 26, 22. 32, 17.  
*Eurypon* I, 79, 3. 23.  
*Eurypontidae* I, 79, 22. II, 409, 25.  
 416, 23. III, 275, 11. IV, 109,  
 18.  
*Euryptolemus* I, 305, 12. 410, 16.  
*Megaclis* f. II, 475, 21. 489, 17.  
*Eurysaces, Aiakis* f. I, 163, 31.  
 376, 4.  
*Eurytus* I, 7, 20.  
*Euterpe, Themistoclis mater* I, 219, 8.  
*Euthippus Anaphlystius* II, 492, 4.



- Euthydemus, Atheniensium dux III,** 26, 25. 27, 13.  
**Euthymus Leucadius II,** 31, 12. **Hicetae dux II,** 32, 32. 33, 3.  
**Eurhynus Thespiensis III,** 180, 28.  
**Eutyclus IV,** -405, 22.  
**Euxinus pontus I,** 22, 21. II, 366, 18. 380, 23. 500, 21. IV, 296, 25.  
**Exathres, Darii frater III,** 330, 1.  
**Execestides, pater Solonis I,** 154, 27.  
  
**Fabia, Terentiae, Ciceronis uxoris,** soror IV, 53, 10.  
**Fabiorum gens I,** 267, 8. 268, 5. 270, 7. III, 378, 18.  
**Fabius propraetor IV,** 191, 16. 18.  
**Fabius, Luculli legatus, a Mithridate victus II,** 541, 25.  
**Fabius Ambustus I,** 133, 31. 134, 6. 256, 14. 268, 5. 21. 30. 32.  
**Fabius Buteo dictator I,** 352, 14.  
**Fabius Fabulus V,** 210, 21.  
**Fabii Maximi, Qu., vita I,** 340 —372. comp. c. Pericle ib. 372 —375. adde: II, 42, 29. 130, 15. 25. 27. 144, 23. 148, 10. 149, 31. 196, 27. 198, 4. 8. 21.  
**Fabius Maximus, Qu., filius I,** 368, 21. 369, 17.  
**Fabius Maximus Aemilianus, Qu. II,** 42, 13. 53, 14. 75, 1.  
**Fabius Pictor I,** 36, 7. 42, 32.  
**Fabius pontifex maximus I,** 273, 27.  
**Fabius Rullus, Qu., Maximus dictus III,** 201, 3.  
**Fabius Valens V,** 194, 19. 205, 24. 219, 8. cf. Valens.  
**Fabricii II,** 228, 8.  
**Fabricius, C. V,** 212, 21. v. Caius.  
**Fabulus v. Fabius.**  
**Falerii I,** 254, 21. 261, 28. 262, 12. 263, 19. 22. 342, 19.  
**Falernum vinum IV,** 400, 26.  
**Falisci I,** 257, 6. 261, 21. 27. 262, 2. 10. 263, 1. 20. 267, 20. IV, 189, 11.  
  
**Fama (Φήμης καὶ Κληδόνας v. I,** 283, 10.  
**Fannia, Marii custos II,** 371, 18. 24. 28. 372, 2. 11.  
**Fannius v. Caius.**  
**Fannius scr. IV,** 168, 19.  
**Faunus I,** 61, 30. 138, 11. III, 372, 11.  
**Favonius, M. III,** 253, 4. 259, 17. 266, 24. 28. 277, 19. 385, 32. 397, 21. 405, 4. IV, 67, 18. 94. 14. 22. 32. 81, 5. 7. V, 61, 7. cf. Marcus.  
**Fausta, Syllae filia II,** 461, 1.  
**Faustulus I,** 36, 29. 37, 29. 39, 41, 1. 19. 42, 3. 45, 3. 4.  
**Faustus, Syllae f. II,** 461, 1. II, 232, 19. 238, 18. 274, 21. 375. 5. IV, 265, 10. V, 58, 28. 32. 59, 3.  
**Februarius mensis I,** 60, 29. 141. 15. 22. 25. 142, 6. 143, 2. 232. 28. **Februariae Calendae V,** 207, 20.  
**Februata dies I,** 60, 31.  
**Felix Sylla cognominatus (Εὐρυχῆς) II,** 460, 27.  
**Fenestella scr. II,** 454, 15. III, 44, 8.  
**Ferentina porta I,** 64, 27.  
**Feretrius Iupiter I,** 53, 9. cf. Iupiter.  
**Feriae Latinae v. Latinae.**  
**Fetiales I,** 133, 11. 13. 18. 134, 8. 268, 22. 25.  
**Fidenae, Fidenates I,** 53, 31. 64. 3. 65, 14. 20. 22. 24. 212, 20. 213, 17. 20. 267, 19.  
**Fidentia II,** 452, 17.  
**Fides, eius fanum I,** 139, 9. 10.  
**Fimbria II,** 281, 21. 434, 1. 448. 16. 449, 18. 20. 22. 25. 499, 4. 8. 21. 27. 32. 503, 21. 23. 540. 32. III, 112, 28. **Fimbriani milites II,** 503, 19. 540, 29. 542, 7. 17.  
**Firmiani II,** 209, 22. 30.  
**Flaccus, L. Valer., consul II,** 434. 1. 444, 1. 448, 17. 503, 21. 541, 1. cf. Valerius.  
**Flaccus poeta, Horatius II,** 547, 23.

- Flaccus Hordeonius V, 194, 24. 201, 30. 202, 2. 205, 2. 11. 31.
- Flaccus v. Flavius.
- Flamen Quirinalis I, 126, 7. Flamines I, 126, 8. II, 125, 25.
- Flamininus v. Titus et Lucius Quintius.
- Flaminius, Caius, consul II, 124, 10. 21. mag. equitum II, 125, 27. 32. cf. Caius.
- Flaminius circus II, 545, 8. cf. Circus.
- Flavius, chiliarchus Rom. sub Marcello II, 151, 12. tribunus plebis III, 423, 10. Flavius Flaccus IV, 182, 19. Flavius Gallus IV, 385, 2, 13. 16. 31. Flavius, Bruti praefectus fabrorum V, 98, 32. 99, 2. Flavius Sabinus, Vespasiani frater V, 217, 19. 22. 23.
- Flora scortum III, 189, 7. 11. 244, 15.
- Flora v. Mestrius Florus.
- Fodii olim dicti Fabii I, 341, 5.
- Fonteius Capito IV, 378, 13. V, 198, 26.
- Fortuna (Τύχη) dea II, 423, 11. 17. eius templum II, 36, 8. V, 69, 13.
- Fortunatae insulae III, 95, 12.
- Fossae Cloeliae I, 446, 13.
- Fregellae, Fregellani II, 154, 25. 155, 3. 8. 160, 2. IV, 188, 27.
- Fufidius II, 458, 6. III, 99, 10.
- Fulcinia, Marii mater II, 331, 5.
- Fulvia IV, 253, 1. Clodii vidua, Antonii uxor IV, 355, 12. 17. 27. 362, 30. 369, 30. 370, 27. 372, 18. 25. 29. 32. 373, 5. 19. 374, 5. 378, 4. 395, 17. 398, 16. 411, 32. 419, 13. 424, 9.
- Fulvia basilica III, 393, 21.
- Fulvius I, 373, 30. trib. pleb. II, 258, 30. ἀνὴρ ὑπατιδῆς IV, 175, 14. 186, 1. 194, 25. 26. 32. 195, 6. 26. 197, 16. 28. 198, 31. 199, 7. 9. 15. 200, 11. 25. 28. 31. 201, 32. 202, 6. 13. 26. cf. Cneius et Quintus.
- Furia (Ἐριννὸς τραγική) V, 48, 13. Ποινὴ V, 213, 24. Ἐριννύων ἱερὸν ἄλσος IV, 201, 22.
- Furii I, 253, 14. Furius Camillus v. Camillus. Lucius F. I, 291, 25. Furius consul II, 124, 10. IU, 49, 5.
- Furnius orator IV, 399, 28.
- Gabeni III, 135, 10.
- Gabii I, 39, 8.
- Gabinia via I, 282, 16.
- Gabinus II, 439, 15. 17. 19. 441, 2. Aul. Gab., trib. pl. III, 213, 8. 215, 23. 239, 5. IV, 267, 26. 269, 14. 347, 23. 32. 348, 4. 8. 352, 16. 18. cf. Aulus.
- Gaditanum fretum III, 95, 5.
- Γαίηχος Neptunus I, 33, 22.
- Gaesatae II, 123, 16. 126, 7. 12. 19. 128, 15.
- Gaesylus Spartanus V, 43, 24. (29.) 44, 2. 4.
- Galata mons IV, 31, 17.
- Galatia, Galatae v. Gallia, Galli.
- Galba, Syllae legatus II, 441, 6.
- Galbae, Servii Sulpicii, vita V, 186—212. adde: III, 413, 22. V, 213, 12. 18. 21. 217, 22. 218, 23. et cf. Servius.
- Galepsus, urbs Macedoniae II, 63, 2.
- Gallia, Galli I, 53, 20. 134, 5. 156, 16. 265, 19. 22. 266, 21. 267, 1. 4. 10. 14. 29. 268, 7. 271, 31. 274, 29. 275, 15. 278, 11. 25. 281, 8. 342, 27. II, 43, 22. 32. 47, 9. 14. 50, 23. 122, 6. 123, 15. 19. 24. 124, 4. 6. 126, 4. 127, 14. 18. 129, 8. 214, 18. 277, 29. 312, 18. 317, 17. 24. 318, 6. 10. 16. 17. 321, 8. 13. 323, 31. 325, 23. 326, 1. 3. 330, 15. 339, 15. 340, 22. 354, 29. 363, 17. 372, 16. 378, 22. 501, 21. 511, 22. 23. 532, 9. 540, 13. 543, 19. III, 47, 27. 49, 19. 32. 55, 23. 56, 1. 58, 2. 31. 59, 3. 21. 70, 16. 25. 89, 18. 90,

28. 110, 5. 203, 17. 20. 218, 22. 219, 31. 220, 19. 224, 1. 239, 2. 21. 243, 29. 249, 27. 252, 3. 256, 9. 10. 258, 20. 260, 10. 378, 11. 30. 381, 29. 382, 27. 383, 32. 384, 15. 385, 13. 387, 11. 21. 388, 9. 31. 389, 4. 19. 25. 390, 14. 28. 393, 10. 396, 14. IV, 46, 4. 48, 19. 27. 68, 3. 80, 4. 83, 10. 199, 17. 248, 7. 249, 16. 255, 7. 267, 32. 350, 7. 362, 5. 401, 32. 402, 9. V, 56, 24. 68, 31. 105, 3. 13. 189, 5. 15. 190, 10. 16. 24. 191, 7. 194, 8. 201, 12. 204, 26. 220, 28. cf. Celtæ. Gallia Narbonensis III, 99, 18. Gallica arma IV, 205, 27. V, 171, 8. 219, 4. Gallica bella I, 297, 7. II, 123, 11. 27. 470, 31. V, 194, 12. Gallicæ divitiæ Caesaris III, 393, 15. Gallica pocola et tentoria III, 391, 15. Gallica urbs Mediolanum II, 128, 11.
- Gallus, Cornelius IV, 418, 2. 7. — Othonis dux V, 217, 27. 225, 22. — Syllæ legatus v. Galba. cf. Annii et Flavius.
- Gandaritæ III, 349, 2.
- Ganges, fl. Indiae III, 348, 27. 349, 9.
- Gannicius v. praef. ad III, 51, 31.
- Gargettus I, 10, 17. 32, 1.
- Gaugamela, Assyriæ vicus III, 315, 16.
- Gaza, urbs Syriae III, 307, 22. IV, 297, 26.
- Gedeontes I, 179, 2.
- Gedrosia III, 353, 24. 354, 14.
- Gegania, virgo Vestalis I, 130, 25. v. etiam Getania.
- Gelæ, III, 226, 8.
- Gelas, urbs Siciliae II, 34, 32. 480, 25.
- Gelanor II, 326, 27.
- Gellianus V, 194, 1. 196, 7.
- Gellius, L., consul III, 49, 26. IV, 42, 21. 30. censor III, 209, 28. v. Lucius et Marcus.
- Gelo, Siciliae tyrannus I, 432, 26. II, 289, 6. 10. 17. 19. V, 3. 4. 7. 9. Gelonis statua II, 24, 24.
- Geloi V, 23, 8.
- Geminus II, 368, 12. 371, 7. — III, 189, 12. 14. 15. 19. 203, 30. — IV, 400, 6. 8. 17. 18.
- Genthius, Illyr. rex II, 47, 11. 50. 24. 28. 31.
- Genucius, trib. pleb. IV, 189, 12.
- Geradas Spartanus I, 97, 8. 13.
- Geraestus urbs III, 147, 30.
- Gerandas Spartanus II, 108, 14.
- Gerania IV, 144, 8. V, 164, 20.
- Gergithus, urbs Asiae IV, 17, 30.
- Germania, Germani II, 64, 21. 339. 16. 19. III, 49, 26. 86, 13. 20. 260, 10. 382, 20. 22. 363, 11. 19. 386, 8. 26. 387, 8. 12. 420. 6. IV, 84, 23. 85, 9. V, 188. 18. 198, 27. 201, 31. 205, 14. 206, 4. 222, 29. 224, 22. 230. 25. Germanica bella III, 263, 3. Germanicæ legiones V, 190, 25. 196, 28. 204, 23.
- Germanicus, Drusi f. IV, 424, 27. 28. ita dictus Vitellius V, 205, 30. cf. Nero.
- Germanus locus I, 37, 5.
- Gesco I, 358, 15. 18. 19. 20. II, 31, 4. 33, 31.
- Getæ IV, 403, 32.
- Getania I, 152, 16. cf. Gegania.
- Gigantes II, 104, 16.
- Gigis ancilla V, 123, 3. 26. 124, 3.
- Glabrio, M'. Acilius III, 218, 16. cf. Manius.
- Glauca, C. Servilius II, 360, 9. 465, 25.
- Glaucias, rex Illyr. II, 286, 25. 32. 287, 2. 4. 26.
- Glaucippus, Hyperidis f. IV, 4, 13.
- Glaucus, Bellerophontis nepos V, 1, 3. Glaucus medicus III, 358. 24. IV, 400, 23. Gl., Polymedis f. IV, 12, 17.
- Glycon I, 332, 7.

- mathaenium V, 185, 31. — II, 46, 18.  
 tobryas II, 485, 12.  
 tomphi, opp. Thessal. III, 405, 15.  
 tonatas v. Antigonus.  
 tongylus Corinthius III, 24, 31. 25, 2. 29.  
 tordium, urbs Phrygiae III, 297, 29.  
 tordius II, 421, 32.  
 tordyaei montes III, 315, 31.  
 tordyena, Gordyeni II, 521, 26. 528, 28. 529, 11. 535, 1. 10. 536, 5. 541, 22. III, 226, 18.  
 torgias Leontinus II, 482, 16. Eumenis legatus III, 124, 23. orator IV, 262, 2. 6.  
 torgidas II, 94, 21. 95, 4. 96, 12. 100, 20. 102, 6.  
 torgo, Leonidae uxor I, 94, 30.  
 torgoleon, Spart. dux II, 99, 21.  
 torgonis caput in scuto Minervae I, 229, 19.  
 torgus II, 35, 3.  
 torpiaeus mensis I, 17, 8.  
 tortynii II, 246, 23. 247, 4. 24. 320, 5.  
 tracchus v. Caius et Tiberius.  
 tracinus III, 114, 29.  
 traeci v. Hellenes. Graeci senes II, 204, 15. Graecum mare II, 509, 17. III, 140, 24. 157, 17.  
 traeculus (*Γραικός*), Ciceronis epith. IV, 242, 17.  
 tranicus amnis I, 270, 30. II, 509, 23. III, 294, 22. 295, 1.  
 tranius, Marii privignus II, 367, 31. 369, 30. 373, 17. Granus Petronius quaestor III, 380, 1. Gr. praetor II, 464, 6.  
 gratiae (*Χάριτες*) II, 330, 29. IV, 368, 18.  
 grypus, cognomen I, 428, 9. II, 330, 12.  
 guras, Tigranis frater II, 539, 6. 10.  
 gyas, Syracusani agri pars (*τὸ καλούμενον Γιάρα*) V, 33, 9.  
 gylippus Spartanus I, 115, 10. 322, 20. 398, 2. II, 81, 3. 399, 13. 23. 27. III, 24, 7. 18. 25, 1. 3. et saepe in Niciae vita. IV, 126, 19. V, 43, 26.  
 gylon, Demosthenis avus IV, 211, 21.  
 gymnosophistae I, 82, 20. III, 351, 4.  
 gynaeceia dea IV, 256, 11.  
*Γυναικονόμοι* I, 177, 8.  
 gyrisoeni III, 90, 9.  
 gythium II, 248, 20. IV, 154, 25.  
**H**ades v. Pluto.  
 haemon fl. I, 25, 11. IV, 225, 23.  
 haemus mons III, 280, 21.  
 hagno Atheniensis I, 332, 22. Theramenis pater II, 397, 25. III, 2, 22. — III, 303, 14. Teius III, 326, 2. 341, 28.  
 hagnonides sycophanta IV, 27, 16. 31, 2. 12. 24. 33, 7.  
 hagnothemis III, 363, 10.  
 hagnusa I, 10, 19. 24.  
 halae IV, 411, 9.  
 halaei v. Alaei.  
 haliartus, urbs Boeotiae II, 413, 13. 15. 20. 414, 1. 6. 21. 415, 21. 25. 30. 416, 6. 468, 16.  
 halicarnassus I, 219, 10. III, 296, 27. IV, 299, 17.  
 halimusius (Thucydides) II, 474, 10.  
 halonesus, Demosthenis de eo oratio IV, 217, 7.  
 hannibal v. Annibal.  
 hanno v. Anno.  
 harmonia, Martis et Veneris filia II, 102, 1. 5.  
 harpalus II, 53, 22. III, 286, 24. 289, 8. 321, 26. 327, 20. IV, 19, 21. 30. 20, 11. 17. (22.) 230, 26. 231, 3. 6. 10. 13. 17. 28. 291, 17.  
 harpax, Vitellii legio IV, 224, 8.  
 harpyiae II, 504, 20.  
 hebraei v. Ebraei.  
 hecale I, 11, 1. 4.  
 hecalesium sacrum I, 11, 3.  
 hecaline I, 11, 5.

- Hecalus** *Iupiter* I, 11, 4.  
**Hecataeus** *rhetor* I, 102, 29. *Cardiae tyrannus* III, 119, 22. 26. 29. 120, 1. *Eretriensis*, *scr.* III, 331, 21.  
**Hecatombaeon** *mensis* I, 9, 19. 20, 31. 33, 15. 270, 17. III, 173, 30. 281, 11.  
**Hecatombaeum** I, 21, 29. IV, 138, 28. V, 172, 9.  
**Hecatopledon** II, 200, 17. V, 39, 29.  
**Hector** I, 31, 7. III, 218, 3. V, 72, 8. 12. 14. 17. 138, 20.  
**Hecuba** I, 77, 20. II, 113, 12.  
**Hedylius** *mons* v. *Edylius*.  
**Hegemon** *Atheniensis* IV, 31, 32. 32, 4. 33, 25.  
**Hegesias** *Magnesius*, *scr.* III, 281, 13.  
**Hegesipyra**, *Cimonis mater*, *Thressa* II, 473, 31.  
**Hegestratus** *archon* I, 189, 27.  
**Helena** I, 26, 5. 27, 31. 28, 2. 6. 14. 30, 5. 29. 76, 21. 157, 31. IV, 351, 14. V, 202, 17.  
**Helenus**, *Pyrrhi f.* II, 293, 32. 327, 1. 329, 8. 14.  
**Helepolis dicta** *Lamia* IV, 317, 24.  
**Heliae** IV, 14, 23.  
**Helicon** *mons* II, 416, 6. III, 161, 31.  
**Helicon** *artifex* III, 317, 31.  
**Helicon** *Cyzicenus* V, 16, 15.  
**Helicus** IV, 148, 12.  
**Heliopolis** I, 181, 28.  
**Helius**, *Neronis famulus* V, 200, 15.  
**Hellanicus** *historicus* I, 13, 15. 22, 19. 25. 24, 3. 27, 31. 395, 21.  
**Hellanicus** *Syracusanus* V, 37, 2. 12.  
**Hellas**, *Hellenes* I, 5, 29. etc. 8, 16. etc. II, 3, 1. 7. etc. III, 11, 12. 22. etc. IV, 1, 18. etc. 6, 8. etc. V, 1, 5. etc. 4, 22. etc.  
**Hellespontus** I, 235, 8. 27. 319, 1. 403, 19. 404, 16. 406, 13. 407, 21, II, 171, 21. 172, 1. 391, 3. 404, 2. 409, 10. 447, 16. 509, 29. III, 150, 5. 159, 1. 294, 9. 32. IV, 13, 6. 22. 32.  
**Helotae** I, 107, 19. 111, 21. 32. 112. 8. 16. 149, 3. 150, 7. 177, 29. II, 179, 18. 490, 22. 491, 19. IV, 293, 25.  
**Helvetii** III, 381, 27. 382, 3.  
**Helvia**, *Ciceronis mater* IV, 238, 12.  
**Helvidius** v. *Priscus*.  
**Heniocha** I, 22, 13.  
**Hephaestion** II, 119, 3. III, 117, 15. 28. 29. 118, 3. 5. 21. 23. 30. 311, 31. 325, 14. 327, 11. 332. 31. 333, 4. 9. 335, 23. 341, 17. 36. 358, 23. 359, 2. 6. 361, 24.  
**Hephaestus** v. *Vulcanus*.  
**Hephaeus** *mons Campaniae* II, 451, 24.  
**Heptachalcus** *Athenis* II, 435, 9.  
**Hera** v. *Iuno*.  
**Heraclea**, *urbes* II, 274, 17. 308. 17. 477, 29. 511, 10. IV, 313, 22.  
**Heracles** v. *Hercules*.  
**Heracleum** (*Thessaliae*) II, 53, 24 (*Patris*) IV, 401, 10.  
**Heraclidae** I, 19, 6. 78, 23. 24. 26. II, 330, 7. 383, 22. 406, 18. 407. 12. 409, 22. 410, 2. III, 145, 9. 279, 24. IV, 116, 22. 205, 27. 349, 8. V, 171, 13.  
**Heraclides** *Alexandrinus* III, 308, 15.  
**Heraclides**, *Dionis socius* V, 10, 21. 29, 3. 4. 21. 26. 31. 33, 18. 34. 13. 39, 19. 41, 5. 12. 15. 24. 28. 42, 5. 14. 18. 23. 26. 43. 4. 9. 16. 21. 44, 3. 5. 46. 15. 32. 47, 10. 19. 48, 31.  
**Heraclides** *ὁ Κυρναῖος*, *scr.* V, 128, 5.  
**Heraclides** *Ponticus* I, 154, 31. 173. 2. 188, 29. 189, 24. 245, 14. 274, 10. 16. 327, 13. 336, 21.  
**Heraclides**, *puer Syracusanus* III, 322. 12.  
**Heraclitus** I, 70, 22. 270, 11. 455, 28.  
**Heraea**, *Arcadiae urbs* II, 406, 24. IV, 132, 18.  
**Heraea** *festum* II, 401, 29. IV, 315, 24.  
**Heraeum** *promontorium* III, 165, 25. 166, 6. IV, 144, 21. V, 153, 30. 155, 6. 157, 7.

- ercules I, 5, 21. 24. 6, 4. 11. 7, 2. 9, 2. 22, 6. 22. 26. 25, 20. 26, 15. 22. 23. 27, 22. 27. 30, 16. 18. 31, 12. 14. 22. 34, 21. 38, 2. 44, 12. 78, 26. 79, 7. 114, 15. 171, 6. 219, 12. 341, 1. II, 56, 17. 58, 9. 99, 2. 101, 10. 104, 1. 145, 2. 151, 1. 186, 18. 275, 16. 309, 13. 313, 10. 384, 7. 389, 20. 410, 4. 5. 412, 22. 461, 22. 473, 20. 474, 27. 525, 5. III, 1, 24. 32, 31. 33, 4. 40, 4. 53, 28. 88, 15. 96, 19. 24. 188, 8. 305, 32. IV, 86, 21. 22. 137, 21. 140, 16. 155, 26. 349, 7. 9. 378, 32. 401, 13. 427, 5. V, 148, 7. eius sacra I, 31, 23. templum I, 232, 25. III, 32, 30. IV, 225, 24. colossus I, 367, 23. poculum III, 361, 30. Herculis columnae II, 21, 8. 43, 25. III, 16, 21. 213, 12. 354, 25. IV, 402, 10.
- ercules, Alexandri M. f. III, 117, 23.
- ercynia sylvia II, 340, 4.
- ereas Megarensis I, 16, 17. 29, 32. 164, 7.
- erenniorum domus II, 333, 18.
- Caius Herennius III, 205, 22. cf. Caius. — Herennius centurio, Ciceronis percussor IV, 286, 29. 287, 8. 14.
- erippidas II, 95, 19. Spartanus III, 153, 23. 25.
- ermae I, 10, 7. 392, 26. 394, 27. 395, 13. 24. 25. 396, 15. II, 478, 19. III, 1, 21. 17, 19.
- ermaeus aruspex II, 516, 15.
- ermagoras sophista III, 232, 32.
- ermenius I, 206, 25.
- 'Equei locus I, 8, 32.
- ermione (ap. Sophocl.) I, 151, 25.
- ermione oppidum I, 223, 25. III, 212, 8. Hermionenses IV, 143, 23. V, 167, 26. Hermionica purpura III, 322, 6.
- ermippus I, 83, 17. 106, 29. 155, 20. 160, 7. 164, 26. 332, 11. 334, 14. III, 340, 29. IV, 213, 11. 218, 19. 234, 27. 236, 11.
- Hermium IV, 20, 16.
- Hermo I, 402, 17. 20. Hermocratis pater III, 1, 23.
- Hermocrates, Hermonis f. III, 1, 22. 21, 21. 34, 2. 37, 4. 20. Syracusanus V, 2, 22.
- Hermolaus III, 341, 32. 342, 5. 8.
- Hermotimus, Aspasiae iun. pater I, 325, 1.
- Hermus I, 23, 25. 26.
- Hero, Callisthenis mater, Aristotelis consobrina III, 342, 20.
- Herodes Athen., Ciceronis amicus IV, 261, 32. Herodes Iudaeus IV, 401, 31. 411, 21. 412, 31. 413, 1. 2.
- Herodorus scr. I, 22, 25. 26, 9. 27, 18. 44, 11.
- Herodotus Bithynus I, 121, 21.
- Herodotus scr. I, 226, 10. 236, 6. 239, 29. II, 179, 9. 184, 22. 228, 29.
- Herophytus Samius II, 481, 10.
- Herostratus, Bruti socius V, 72, 30.
- Hersilia, Romuli uxor I, 50, 10. 13. 56, 14. 58, 18. 76, 29.
- Hesiodus I, 2, 29. 12, 26. 16, 16. 122, 15. 156, 11. 270, 12. II, 230, 11. V, 200, 6.
- Hestia v. Vesta.
- Hestiaea I, 227, 6. 323, 6.
- Hesychia III, 18, 2.
- Hetruria, Hetrusci v. Tyrrenia, Tyrreni.
- Hexapyla Syracusis II, 140, 28. 141, 3.
- Hicetes, Leontinorum tyrannus II, 2, 24. 3, 8. 7, 20. 8, 2. 9, 3. 15. 23. 25. 28. 11, 16. 21. 12, 11. 15. 22. 13, 18. 14, 2. 17, 1. 18, 5. 19. 31. 19, 14. 21, 9. 16. 27. 22, 4. 24, 32. 30, 31. 32, 6. 11. 31. 33, 2. 17. 23. V, 51, 2.
- Hidrieus Car III, 156, 16.

- Hiempsal, rex Numid. II, 373, 27.  
 374, 13. III, 199, 13.  
 Hierae oppidum II, 31, 11.  
 Hierapolis III, 59, 32. urbs Syriae  
 IV, 379, 12.  
 Hiero, Syracusarum rex I, 243, 20.  
 22. 26. II, 130, 1. 135, 25. 136,  
 13. 18. in Niciae domo educatus  
 III, 6, 22. 27.  
 Hieronymus, Syrac. tyr. II, 134, 3.  
 Hieronymus Cardianus III, 131, 9.  
 IV, 331, 1. Rhodius II, 193, 24.  
 III, 156, 25. scr. II, 305, 27. 29.  
 311, 23. 320, 28. Crassi iun. co-  
 mes III, 71, 9.  
 Himera fluvius II, 24, 27.  
 Himeraei III, 197, 16.  
 Himeraeus, Demetrii Phal. frater  
 IV, 234, 32.  
 Ἰππάρδα τειλοῦντες I, 172, 18.  
 Hipparchus, Aristocratis pater I, 82,  
 21. 116, 30. Cholargensis III,  
 15, 31. Asclepiadis pater IV, 20,  
 26. Theophili f., Antonii libertus  
 IV, 408, 17. 413, 19.  
 Hippareta, Alcibiadis uxor I, 382,  
 29. 31. 383, 5.  
 Hipparinus, Dionis f. V, 2, 29. 28, 8.  
 Hippias Eleus I, 118, 3. sophista  
 I, 106, 9. mimus IV, 354, 14.  
 Hippias quidam II, 285, 27.  
 Hippicum spatium I, 179, 7. 8.  
 Hippitas IV, 161, 20. 26. 162, 14.  
 Hippo, Messenes tyrannus II, 34, 9.  
 11. 37, 20. demagogus Syracusa-  
 nus V, 33, 19.  
 Hippobotae I, 323, 5.  
 Hippoclus, Pelopidae pater II, 84, 26.  
 Hippocoon I, 28, 5.  
 Hippocrates, ἄρμοστής Lacedaemo-  
 nius I, 407, 15. 19. dux Athen.  
 III, 7, 31. mathematicus I, 156,  
 18. medicus II, 222, 21. Pisistrati  
 pater I, 187, 3. Syracusanorum  
 praetor II, 135, 2. 7. 15. 140, 11.  
 Hippodamia I, 6, 18.  
 Hippodromius mensis I, 270, 16.  
 Hippolyta I, 24, 25.  
 Hippolytus I, 3, 2. Sicyonius I, 122,  
 8. 12. Thesei f. I, 25, 22.  
 Hippomachus ὁ ἀλεῖπτῆς V, 1, 15.  
 Hippomedon, Agesilai f. IV, 112,  
 18. 120, 25.  
 Hipponicus I, 170, 19. 324, 10. 382,  
 19. 25. 30.  
 Hipponium, Lucaniae urbs IV, 270, 4.  
 Hipposthenidas II, 89, 24.  
 Hirtius II, 77, 17. IV, 281, 9. 13.  
 283, 30. 360, 20.  
 Hispania I, 369, 22. 371, 3. II, 41.  
 24. 205, 24. Hispanicum bellum  
 II, 501, 25. cf. Iberia.  
 Hissorion v. Issorium.  
 Homerus I, 4, 9. 12, 27. 16, 18.  
 21, 25. 30, 30. 78, 20. 21. 82,  
 2. 163, 25. 181, 5. 187, 4. 363.  
 2. 381, 24. 25. 27. 28. 439, 23.  
 449, 5. 17. II, 35, 28. 67, 29.  
 74, 29. 83, 8. 100, 28. 122, 2.  
 230, 14. 234, 6. 236, 32. 243.  
 6. 313, 19. 340, 10. 479, 1. III,  
 88, 20. 95, 27. 146, 31. 308, 17.  
 309, 1. IV, 133, 30. [159, 8. 10.  
 185, 31 sq. 334, 8. 367, 26. V.  
 [72, 14. 15. 18. 73, 14.] 82, 26.  
 202, 17.  
 Homoloichus Chaeronensis II, 440,  
 27. 443, 24.  
 Honoratus v. Antonius.  
 Honoris templum II, 152, 26.  
 Hoplias fluvius (Isomantus) II, 415,  
 24.  
 Hoplitae, tribus Atheniensis I, 179, 1.  
 Hoplites amnis II, 415, 10. 12. 15.  
 19. 21.  
 Horatius Cocles I, 206, 24. 26.  
 Marcus Horatius v. Marcus.  
 Ὁρκαμόσιον I, 25, 5.  
 Hordeonius v. Flaccus.  
 Hortensius, Lucius, Syllae legatus  
 II, 437, 10. 13. 20. 441, 6. 442.  
 21. 29. 443, 4. Quintus, orator  
 II, 462, 10. 496, 18. IV, 245, 1.  
 273, 11. cf. Quintus. — Quintus H.,

- Caesaris cohorti praefectus III, 396,  
2. IV, 364, 28. 29. praetor V,  
73, 28. 76, 12. 15.
- Hostilius, avus Hostilii regis I, 50,  
14. 56, 14. rex I, 56, 15. 145,  
27. — A. Host. Mancinus II, 47, 3.
- Hostius v. Ostius.
- Hyacinthia sacra II, 173, 11.
- Hyacinthus I, 122, 6.
- Hybla, urbs Siciliae III, 20, 20.
- Hybreas IV, 366, 17.
- Hyccara, oppidum Siciliae I, 418, 9.  
III, 20, 22.
- Hydaspes fluvius III, 346, 17. 29.  
348, 19.
- Hydrus II, 486, 16.
- Hyllus II, 285, 3.
- Hymenaeus I, 50, 32.
- Hypates Thebanus II, 93, 9. 94,  
10.
- Hyperbates, Achaeorum dux IV, 138,  
25.
- Hyperbolus *Περικλοίδης* I, 386, 5.  
19. 22. 25. II, 168, 22. 23. 28.  
III, 15, 5. 18. 24. 31. 16, 7.  
84, 8.
- Hyperborei I, 274, 13. 18.
- Hyperides orator IV, 7, 10. 10, 13.  
15, 31. 21, 13. 23, 24. 24, 32.  
26. 20. 220, 2. 221, 4. 234, 30.  
235, 3.
- Hypsaeus, Plautius III, 248, 6. IV,  
81, 14.
- Hypsechidas I, 164, 15.
- Hypsicratia, Mithridatis pellex III,  
222, 25. 27.
- Hypson heros II, 174, 7.
- Hyrkania, Hyrcani III, 63, 29. 86,  
27. 225, 11. 226, 7. 13. 228, 27.  
330, 4. 332, 4. 420, 3. Hyrcan-  
ium mare II, 544, 11. III, 330,  
12.
- Hyrodes, rex Parthiae III, 60, 25.  
64, 3. 24. 65, 13. 16. 79, 8, 80,  
9. 81, 10. 16. 82, 11. 13. IV,  
375, 28. 379, 5.
- Hysiae urbs II, 174, 30.
- Iacchus I, 234, 18. 271, 17. 412, 9.  
IV, 25, 25. Iacchi templum (*τὸ*  
*Ἰακχέϊον*) II, 194, 2.
- Ialysus I, 240, 13. IV, 312, 32.
- Ianiculus I, 146, 14. II, 376, 13.
- Ianuaris mensis I, 141, 21. 24.  
142, 6. 143, 6. III, 401, 1. Ianua-  
riae Calendae II, 341, 7. 380, 12.  
V, 205, 1.
- Ianus I, 143, 7. 10. Iani templum  
I, 143, 16. 153, 28.
- Iaonia I, 164, 13.
- Iapygia promontorium I, 12, 19. II,  
301, 32. V, 21, 20. 31, 23.
- Iarbas (Iarphas) rex III, 199, 12.
- Iason Argonauta I, 15, 16. 26, 11.  
II, 473, 21. — Iason, Thebae  
pater II, 111, 24. 112, 1. — Ia-  
son Trallianus III, 81, 20. 26.  
82, 8.
- Iberia, Iberes I, 82, 18. 349, 16.  
II, 29, 26. 43, 22. 79, 15. 133,  
24. 159, 31. 201, 9. 206, 8. 26.  
28. 260, 3. 329, 26. 333, 31.  
334, 1. 342, 19. 501, 23. 27.  
505, 20. 529, 14. 537, 23. 541,  
13. III, 42, 23. 46, 31. 51, 26.  
53, 10. 57, 15. 16. 90, 5. 26.  
93, 13. 23. 94, 21. 95, 6. 8. 97,  
29. 99, 12. 100, 32. 101, 15.  
102, 10. 15. 17. 109, 18. 111,  
5. 19. 112, 13. 113, 24. 114, 5.  
17. 115, 30. 141, 10. 200, 25.  
201, 10. 204, 10. 32. 206, 31.  
208, 15. 217, 15. 224, 21. 225,  
6. 10. 227, 19. 228, 25. 235, 4.  
24. 243, 28. 254, 17. 255, 9. 20.  
257, 1. 258, 20. 259, 20. 368, 7.  
374, 10. 27. 375, 3. 385, 22.  
392, 31. 400, 9. 405, 7. 417, 17.  
IV, 65, 22. 76, 14. 94, 7. 169,  
13. 191, 16. 275, 21. 351, 28.  
352, 11. 355, 22. 356, 1. 357,  
21. 377, 3. 379, 25. 402, 10. V,  
188, 23. 190, 20. 194, 1. 205,  
19. 214, 18. Ibericum bellum II,  
229, 2. Iberici milites III, 99, 23.



- montes III, 224, 28. mores III, 102, 4. Ibericae urbes II, 232, 18. cf. Hispania.  
 Iberus fl. III, 102, 31.  
 Ibycus I, 151, 15.  
 Icelus libertus V, 191, 19. Marcianus Icelus dictus V, 192, 4. 203, 32.  
 Icetes, Leontinorum tyr., v. Hicetes.  
 Ichnae opp. III, 71, 11.  
 Ictinus I, 313, 12.  
 Ida mons III, 126, 8.  
 Idaei Dactyli I, 138, 14.  
 Idaeus scriba v. Adaeus.  
 Idas I, 28, 2.  
 Idomeneus scr. I, 309, 15. 336, 20. II, 162, 4. 165, 1. 173, 20. IV, 4, 12. 222, 23. 229, 21.  
 Idus Martiae III, 425, 8. 12. etc.  
 Iuliae I, 421, 2. Septembres I, 204, 7.  
 Ignatius, Crassi legatus III, 74, 20.  
 Iliā, Romuli mater I, 36, 20. 42, 7. — Syllae uxor II, 425, 14.  
 Ilias Homeri III, 286, 19. 308, 13.  
 Ilicium I, 139, 1.  
 Ilium I, 31, 2. 32, 17. 271, 1. II, 508, 12. (incolae v. 17.) 510, 3. III, 88, 15. (incolae v. 18.) 294, 10. V, 1, 2.  
 Illyria, Illyrii, Illyricum II, 47, 11. 50, 24. 71, 4. 238, 14. 18. 23. 26. 286, 25. 293, 28. III, 239, 3. 252, 4. 281, 23. 288, 9. 290, 15. 377, 19. 395, 7. IV, 68, 3. 135, 21. 152, 23. 153, 15. 20. 397, 24. 402, 6. 7. Illyrica arma IV, 205, 26. V, 171, 7. Illyricus ensis II, 328, 24. III. legio V, 209, 4. mulier IV, 345, 23.  
 India, Indi I, 82, 19. II, 50, 13. III, 57, 30. 117, 13. 263, 3. 6. 292, 12. 333, 6. 342, 26. 343, 7. 345, 18. 346, 5. 348, 24. 349, 6. 29. 353, 11. 16. 356, 12. 13. IV, 299, 6. 323, 24. 379, 28. 419, 22. V, 104, 9. Indica lingua III, 352, 22. Indicum mare III, 84, 24. 86, 14.  
 Ino I, 257, 5.  
 Insteius v. Marcus.  
 Insubres II, 123, 13. 124, 12. 126, 5.  
 Insula inter duos Tiberis pontes I, 197, 19. — Insula, Syracusarum pars II, 9, 6. — Insulae fortunatae III, 95, 12.  
 Intercalaris mensis I, 141, 16.  
 Interregnum I, 119, 24. Interrex I, 125, 16.  
 Iolas, Antipatri f., pincernarum Alexandri princeps III, 360, 24. 363, 7.  
 Iolaus, Herculis amasius II, 101, 16, 13.  
 Iolcus IV, 345, 20.  
 Ion, Persei amasius II, 65, 23.  
 Ion poeta, Chius I, 16, 22. 178, 31. 303, 6. 11. 328, 24. 458, 22. II, 476, 14. 480, 26. 491, 5. IV, 210, 27.  
 Ionia, Iones I, 22, 3. 5. 227, 31. 228, 3. 245, 14. 318, 31. 323, 21. 328, 26. 398, 21. 399, 24. 31. 403, 18. 408, 30. 413, 17. II, 192, 30. 32. 408, 30. 484, 21. 488, 1. IV, 18, 19. 230, 25. 372, 23. V, 81, 9. 131, 10. Ionica luxuria I, 81, 31. scorta I, 414, 21. III, 81, 9. Ionium mare II, 75, 29. 301, 26. 444, 2. III, 401, 2. IV, 352, 15. 373, 8. 402, 5. 403, 2.  
 Ionides II, 517, 20.  
 Iopa, Iphiclis filia I, 26, 2.  
 Iophon, Pisistrati f. II, 224, 11.  
 Ios urbs III, 88, 20.  
 Ioxus, Thesei nepos, Ioxides I, 7, 22. 23, 24.  
 Iphiclis I, 26, 2.  
 Iphicrates Atheniensis II, 83, 15. III, 165, 32. V, 128, 18. 186, 10.  
 Iphitus I, 5, 25. 78, 9. 106, 30. 107, 4.  
 Iphthes, Ascalis pater III, 96, 1.  
 Ipsus II, 288, 3. IV, 324, 2.

- Ira, Cleopatrae tonstrix IV, 401,  
 2. 422, 28.  
 Iresione I, 19, 3.  
 Isaetus orator IV, 213, 6. 9.  
 Isauricus, P. Servilius III, 369, 27.  
 400, 22. cf. Servilius.  
 Ischnae v. Ichnae.  
 Isias Corinthius II, 22, 1.  
 Isidas, Phoebidae f. III, 181, 14.  
 Isidorus, Mithridatis dux II, 510, 6.  
 Isis et Isis nova (Cleopatra) IV, 396,  
 13. Isidis templum IV, 414, 4.  
 Ismeni aqua IV, 337, 32.  
 Ismenias tибicen I, 299, 23. Ismenias  
 Thebanus II, 87, 2. 12. 110, 2.  
 113, 21. IV, 294, 8. V, 126, 28. 30.  
 Ismenius Apollo I, 158, 12. II, 415,  
 28.  
 Isocrates orator I, 385, 18. II, 222,  
 10. IV, 213, 6. 8. 15. 290, 8.  
 Isodice, Euryptolemi filia II, 475,  
 20. 489, 16.  
 Isomantus fl. II, 415, 24.  
 Issorium III, 177, 30. 178, 9.  
 Issus III, 305, 17. 317, 23.  
 Ister fl. II, 47, 9. 207, 22. III, 290,  
 11. 322, 14.  
 Ister scr. I, 31, 4. III, 331, 18.  
 Isthmia I, 22, 7. 11. 17. 178, 22.  
 II, 26, 24. 25. 268, 18. 272, 1.  
 III, 164, 22. 29.  
 Isthmus I, 7, 6. 21, 32. 228, 11. 12.  
 230, 16. 231, 21. 236, 8. 240,  
 18. III, 212, 9. 292, 18. 420, 10.  
 IV, 144, 8. 315, 30. 322, 7. 330,  
 22. V, 149, 21. 26. 176, 31.  
 Italia, Itali I, 12, 18. etc. II, 8, 23.  
 etc. 53, 19. etc. III, 6, 26. etc.  
 24, 10. etc. IV, 38, 3. etc. 190,  
 25. etc. V, 3, 23. etc. 218, 32. etc.  
 Italia, Themistoclis filia I, 251, 22.  
 Italus I, 34, 20.  
 Ithoma II, 106, 32. 491, 19.  
 Ithomata, Messeniorum arx V, 181,  
 31. 182, 12.  
 Itonia Minerva v. Minerva.  
 Iuba rex et ei. f., scr. historicus I,  
 50, 7. 51, 8. 54, 32. 126, 13.  
 135, 25. II, 158, 6. 439, 19. III,  
 96, 25. 269, 19. 414, 2. 415, 11.  
 20. 416, 32. 417, 1. IV, 90, 14.  
 31. 91, 9. 20. 93, 1. 95, 2. 96,  
 6. 12. 20. 97, 3. 424, 8.  
 Iubius, Pompeii amicus III, 257, 6.  
 Iudaea, Iudaei III, 229, 12. 235, 6.  
 22. IV, 244, 28. 347, 27. 378,  
 16. V, 196, 29. 216, 13. 227, 28.  
 Ἰουδαίῃν IV, 244, 27.  
 Ingurtha, Numidarum rex II, 334,  
 22. 335, 25. 336, 22. 337, 19.  
 29. 338, 10. 12. 18. 339, 3. 341,  
 9. 364, 16. 419, 17. 24. 27. 420,  
 3. 12. 422, 28. IV, 202, 29.  
 Iulia, Antonii triumv. mater, τοῦ  
 Καίσαρος οἶκον IV, 346, 23. —  
 Caesaris filia, Pompeii ux. III,  
 238, 14. 240, 17. 263, 14. 377,  
 2. 388, 3. 417, 9. IV, 66, 1. —  
 Marii ux., ἧς ἦν ἀδελφιδούς  
 Καίσαρ II, 334, 8. III, 364, 15.  
 367, 24.  
 Iulis, oppidum Cei IV, 209, 9.  
 Iulius Atticus v. Atticus. — Iulius  
 Caesar v. Caesar. — Iulius cen-  
 sor I, 265, 8. — Iulius Proculus  
 I, 69, 2. 11. — Iulius Salinator  
 III, 94, 9. 11. 13.  
 Iulius mensis I, 67, 24. 142, 26.  
 287, 2. 421, 2. Nonae Iuliae II,  
 452, 15.  
 Iuncus (var. lect. Iunius) III, 365, 28.  
 Iunia, M. Bruti soror, Cassii ux. V,  
 57, 6.  
 Iunius Brutus V, 51, 19. 52, 11.  
 16. 19. 59, 10. 11. 12. cf. Brutus.  
 — Iunius Silanus IV, 255, 25. —  
 Iunius Vindex V, 189, 4. 7. 13.  
 24. 190, 7. 191, 3. 6. 194, 6.  
 201, 12. 32. 204, 28. 212, 15.  
 — Marcus Iunius v. Marcus.  
 Iunius mensis I, 142, 19.  
 Iuno I, 142, 19. III, 60, 5. 281, 10.  
 IV, 107, 8. V, 128, 11. Iuno Aspa-  
 sia I, 324, 18. 20. Cithaeronia II,

- 174, 5. 182, 17. Quiritis I, 71, 7. — Iunonis festum v. Heraea. statua I, 258, 14. 300, 1. templa (*Ἡραίων*) I, 184, 1. 257, 16. 279, 20. II, 182, 16. III, 212, 11. IV, 151, 22.
- Iunonia urbs, Carthago IV, 195, 16.
- Iupiter I, 12, 27. 22, 7. 52, 21. 30. 55, 21. 56, 27. 126, 6. 14. 138, 7. 25. 30. 157, 11. 248, 21. 257, 32. 301, 12. 441, 6. II, 174, 5. 215, 4. 220, 12. 271, 20. 275, 26. III, 54, 2. [165, 19. 22. 23.] 210, 17. 264, 30. 311, 4. 26. [318, 10.] 339, 12. 352, 13. IV, 34, 26. 114, 26. 234, 8. 261, 14. 282, 22. 304, 1. 320, 4. 334, 10. 11. V, 21, 8. 181, 32. 209, 19. — Iupiter *Ἄρειος* II, 288, 32.
- Capitolinus I, 202, 24. 203, 21. 450, 11. Dodonaeus I, 247, 4. Feretrius I, 53, 9. II, 127, 12. 30. 129, 2. 9 sqq. 21. Hecalus I, 11, 4. 8. Inferus II, 187, 19. Liberator (*Ἐλευθέριος*) II, 184, 31. 185, 4. 32. Olympus II, 440, 2. 443, 30. III, 19, 27. *Πολιεύς* I, 420, 23. IV, 334, 15. *Πολιοῦχος* ib. v. 16. Soter II, 174, 21. V, 184, 31. Stator I, 56, 32. IV, 253, 5. Syllanius I, 84, 21. *Ξένιος καὶ Φίλιος* V, 185, 18. cf. Ammon. Iovis templa II, 152, 32. IV, 93, 13. eius statua a Phidia facta I, 300, 1. II, 67, 29.
- Ixionis fabula IV, 107, 7.
- Labeo III, 256, 8. (v. l. Labienus.) — Bruti socius V, 61, 11. 13. 18. 98, 32. 99, 1.
- Labienus, T. III, 260, 16. 382, 2. 398, 16. IV, 90, 12. 276, 25. eius fil. IV, 369, 32. 372, 21. 375, 27.
- Labyrinthus I, 11, 26. 12, 2. 6. 14, 26. 16, 3. 17, 27.
- Laccopluti II, 166, 30.
- Lacedaemon, Lacedaemonii I, 24. 20. 30, 28. etc. II, 11, 30. etc. III, 8, 6. etc. 13, 14. etc. IV, 19, 4. etc. 110, 29. etc. V, 14. 21. etc. 43, 25. etc.
- Lacedaemonius, Cimonis f. I, 324. 5. 8. 13. II, 489, 11.
- Lacetani II, 206, 32.
- Lachares IV, 324, 4. 30. 407, 21. 22.
- Lachartus Corinthius II, 491, 13. 17.
- Laciadae I, 397, 9. II, 474, 14. 481, 32.
- Lacinium III, 212, 12.
- Laco v. Cornelius Laco.
- Laconica, Lacones I, 76, 25. 87, 2. 17. etc. II, 81, 2. 106, 3. 107, 12. 236, 14. 251, 3. III, 8, 5. 24. 14, 16. 166, 31. 173, 4. 7. 176, 8. 12. 177, 11. 178, 24. 180, 14. IV, 129, 7. 135, 20. 142, 25. 27. 145, 18. 147, 27. 151, 7. 152, 1. 156, 5. 326, 2.
- Laconica *βακτηρία* III, 25, 12. brevilonguentia I, 102, 2. II, 409. 1. V, 53, 8. civitas IV, 19, 9. machaera I, 101, 30. poemata I, 104, 22. Laconicus legislator II, 146, 9. modus III, 37, 10. poeta I, 105, 5. Laconismus I, 308, 18. 24. 329, 9. Lacaenae II, 321, 25.
- Lacratidas Athen. I, 336, 21. ephorus Spart. II, 416, 27.
- Lacritus orator IV, 234, 28.
- Lacus Curtius I, 56, 11.
- Laelius IV, 42, 16. 292, 10. 361, 19. cf. Caius.
- Laena v. Popilius.
- Laertes IV, 278, 22.
- Laevinus, P. Valerius, consul II, 303, 6. 14. 305, 14. 306, 9. 11. 308, 10.
- Lagobritarum obsidio III, 100, 23.
- Lais Corinthia meretrix I, 418, 8. III, 20, 23.
- Laius, Oedipi pater II, 101, 26.

- Lamachus, Athen. dux I, 321, 4. 376, 14. 392, 12. 394, 20. 396, 26. III, 16, 28. 17, 3. etc. in Niciae vita saepe.  
 Lamachus Myrinaeus, orator IV, 216, 12.  
 Lamia, Demetrii scortum IV, 307, 6. 310, 1. 3. 314, 14. 316, 18. 317, 15. 20. 24. [26.] 318, 4. 6. 8. 11. 14. 23. 26. 426, 28.  
 Lamia oppidum III, 119, 24. IV, 21, 25. 24, 13. 233, 9.  
 Lamiacum bellum II, 285, 14. IV, 301, 8.  
 Lampido, Archidami ux. III, 142, 26.  
 Lampo vates I, 303, 27. 304, 5.  
 Lamponius Lucanus II, 454, 31. 469, 16.  
 Lamprias, Plutarchi avus IV, 370, 9. [371, 16.]  
 Lampsacus, Lampsaceni I, 249, 2. 415, 3. II, 391, 4. 10. 13. 393, 25.  
 Lanarius v. Calpurnius.  
 Lanassa, Cleodaei filia II, 285, 2. 293, 28. 32. 295, 11. 15.  
 Langon, opp. Elidis IV, 139, 3.  
 Laodice, Priami filia I, 31, 1. II, 475, 2.  
 Laomedon Troianus II, 480, 27. III, 2, 1. eius equi III, 88, 15. Orcho-  
 menius IV, 213, 26.  
 Laphystius Syrac. II, 36, 24. 25.  
 Lapithae I, 26, 10. 27, 12. 15. 20.  
 Larcus v. Titus.  
 Larissa II, 109, 4. 447, 18. III, 159, 18. 22. 265, 29. IV, 327, 24. 379, 12. V, 55, 28.  
 Larissus fl. II, 240, 16.  
 Larymna, urbs Boeotiae II, 450, 28.  
 Lathyrus v. Ptolemaeus.  
 Latini I, 34, 26. 37, 20. 27. 42, 26. etc. II, 64, 9. etc. 266, 21. IV, 193, 6. 194, 3. 4. 238, 22. etc. Feriae latinae I, 298, 8.  
 Latinus I, 35, 5. cf. Titus.  
 Latomiae Syrac. V, 32, 8.  
 Latona I, 240, 9. V, 73, 14. Lato-  
 nae filius II, 271, 27.  
 Lattamyas Thessalus I, 270, 21.  
 Laverna II, 424, 7.  
 Lavinia I, 35, 7.  
 Lavinium I, 63, 18. 445, 23.  
 Lavinius v. praef. ad II, 303, 6.  
 Laurentia, Laurentialia I, 37, 30. 32. 38, 1. 10. 20. 25. 39, 1. 41, 2.  
 Laurentum I, 63, 8. 24. 64, 20.  
 Laureotica metalla I, 222, 13. cf. III, 5, 10.  
 Lauron urbs III, 106, 7. 205, 18. Lauronitae III, 106, 15.  
 Lebadia II, 413, 12. 438, 21. 439, 22.  
 Lecanias V, 210, 20.  
 Lechaeum, Corinthi portus IV, 144, 16. V, 157, 8.  
 Lectus, Troadis locus II, 500, 1.  
 Leges, gens ad Caucasum III, 226, 8.  
 Lemnus I, 325, 13. II, 194, 9. 510, 5.  
 Lentulus II, 270, 18. III, 251, 23. 32. 252, 6. IV, 56, 10. 59, 25. consul III, 49, 28. IV, 351, 4. censor III, 209, 28. L. Corn. Len-  
 tulus III, 370, 15. 393, 7. 395, 1. 15. 397, 20. Lentulus Spinther III, 429, 25. IV, 271, 18. 276, 16. Ciceronis gener IV, 279, 32. Lentulus uterque III, 266, 24. cf. Batiatus, Cornelius et Lucius.  
 Leo v. Valerius Leo.  
 Leobotes, Alcmaeonis f. I, 241, 27.  
 Leochares artifex III, 326, 27.  
 Leocrates I, 317, 11. 373, 7. II, 185, 13.  
 Leon Byzantius, philos. III, 30, 12. IV, 13, 25.  
 Leon, Antalcidae pater V, 125, 28.  
 Leonidas Spart. I, 81, 3. 94, 30. 102, 23. 227, 23. II, 104, 3. IV, 127, 21. V, 126, 11. — Cleonymi f. III, 187, 31. IV, 109, 18. 27. 110, 13. 18. 113, 23. 26. 115, 15. 25. 116, 16. 21. 24. 117, 2. 9. 10. 17. 118, 3. 6.

- 119, 14. 120, 22. 30. 121, 5.  
122, 8. 10. 123, 2. 18. 125, 19.  
126, 4. 14. 23. 127, 30. 129, 1.  
— Alexandri nutricius III, 283,  
27. 304, 3. 307, 30. 32.  
Leonnatus III, 119, 17. 21. 120, 2.  
8. 13. 302, 2. 326, 3. IV, 23, 12.  
13. — Macedo II, 304, 14. 23. 28.  
Leontidas Thebanus II, 87, 4. 25.  
29. 93, 9. 25. 31. 94, 10. III,  
168, 11. 19.  
Leontini II, 2, 25. 17, 22. 25, 2.  
32, 30. 33, 8. 135, 4. 5. 8. 13.  
II, 312, 14. III, 16, 10. 19, 23.  
20, 30. V, 24, 4. 35, 5. 15. 20.  
36, 25. 37, 3. 7.  
Leontis tribus I, 219, 3. II, 166,  
7. 9.  
Leontocephalon urbs I, 249, 9.  
Leos Hagnusius I, 10, 19. cf. v.  
26.  
Leosthenes Athen. II, 6, 25. 285,  
15. IV, 7, 11. 21, 4. 10. 18. 23.  
22, 3. 24, 13. 233, 8. 290, 23.  
Leotychidas Spart. I, 93, 12. 240,  
7. 399, 5. 16. 17. II, 319, 3. 406,  
16. 18. 23. 27. 30. 407, 8. 555,  
32. III, 144, 13. 24. 145, 7. 11.  
13. 16. 274, 17. 275, 10.  
Lepida Catoni nubis IV, 42, 5.  
Lepidus, M. Aemilius III, 202, 16.  
22. 31. 203, 4. 16. 21. 204, 5.  
10. 221, 2. 274, 21. IV, 284, 23.  
29. 285, 6. 351, 31. 355, 5. 358,  
9. 361, 8. 14. 16. 22. 23. 26.  
29. 362, 21. 22. 363, 18. 364,  
7. 396, 21. 26. V, 68, 23. 76, 8.  
cf. Marcus et Marcus Aemilius.  
Leptines, Apolloniae tyr. II, 16, 14.  
25, 3. — Dionysii mai. frater V,  
8, 7. 10, 5. 9. — Callippi inter-  
fector V, 50, 28.  
Lerna IV, 139, 16. V, 172, 12.  
Lernaea hydra II, 308, 17.  
Lesbos, Lesbii I, 318, 32. 385, 7.  
399, 19. 21. II, 189, 2. III, 7,  
18. 258, 14.  
Lesche, locus Spartae I, 107, 31.  
108, 6.  
Leucadii II, 8, 18. IV, 224, 3. Le-  
cadius Euthymus II, 31, 12.  
Leucaria I, 34, 20.  
Leucas I, 242, 26. II, 15, 8. III,  
212, 11.  
Leucaspides IV, 147, 31.  
Λευκή κόμη IV, 393, 3.  
Leucon heros II, 174, 7.  
Leucothea I, 256, 32.  
Leuctra, Leutron I, 115, 23. 275,  
19. 421, 26. II, 98, 3. 103, 7. 9.  
17. 20. 22. 108, 3. 113, 29. 157,  
25. 158, 2. 32. 401, 11. 468, 2.  
III, 158, 5. 173, 31. 174, 15.  
187, 23. 275, 15. 276, 19. IV,  
125, 28. V, 126, 17. 21. 29. —  
της Μεγαλοπολίτιδος χωρίον IV,  
131, 11.  
Leuctridum historia II, 103, 10.  
Leucus, fl. Macedoniae II, 55, 11.  
61, 1.  
Liberalia fest. III, 417, 31.  
Libertatis templum IV, 271, 6.  
Libethra, opp. Macedoniae III, 293,  
14.  
Libitina dea I, 132, 30.  
Libo IV, 352, 21.  
Liburnides naves IV, 407, 14.  
Libya, Libyes I, 82, 18. 351, 16.  
369, 30. 371, 6. 29. 372, 2. 391,  
18. 26. II, 21, 19. 23, 17. 24,  
26. 43, 21. (158, 10.) 198, 11.  
260, 4. 279, 25. 280, 25. 281,  
28. 300, 30. 312, 24. 314, 5.  
334, 22. 335, 14. 337, 3. 17.  
341, 6. 368, 9. 373, 18. 29. 374,  
3. 375, 11. 376, 20. 404, 24.  
410, 25. 27. 28. 417, 26. 418,  
16. 454, 27. 497, 11. III, 16, 18.  
21. 44, 18. 91, 29. 94, 18. 96,  
12. 32. 96, 13. 97, 28. 98, 32.  
107, 31. 116, 21. 187, 17. 196,  
16. 197, 30. 32. 199, 18. 22.  
200, 22. 201, 30. 228, 24. 235,  
30. 241, 23. 243, 27. 268, 31.

- 269, 18. 354, 24. 379, 32. 392, 32. 414, 1. 14. (28.) 416, 25. IV, 76, 15. 89, 32. 90, 3. 15. 26. 91, 18. 92, 15. 93, 12. 156, 29. 168, 13. 188, 4. 194, 23. 195, 15. 263, 23. 355, 8. 373, 9. 395, 29. 401, 27. 402, 9. 408, 9. 409, 21. 30. 410, 3. 413, 31. V, 5, 32. 22, 3. 15. 56, 8. 23. 68, 29. 188, 18. 190, 24. 196, 27. 198, 26. 225, 15. Libycus ἀβλήτης II, 508, 2. Lib. Caesaris triumphus III, 416, 81. Libycum bellum II, 123, 18. Lib. mare II, 301, 31. 314, 2. III, 215, 10. Libycae gentes III, 96, 22. Lib. bestiae II, 421, 15.
- Libys, Lysandri pater IV, 112, 10.
- Libyssa, Bithyniae vicus II, 279, 24. 27.
- Lichas Spartanus II, 482, 23.
- Licina, Crassi filia, C. Gracchi uxor IV, 185, 8. 200, 4. 202, 11.
- Licina Vestalis III, 39, 20. 21. 27.
- Licinius v. Publius. Licinius Cossus I, 256, 14. — Lic., C. Gracchi amicus IV, 201, 5. — Lic. Macer IV, 246, 8. — Lic. Murena, Luc. IV, 273, 9. — Lic. οὐλίτης IV, 167, 5. — Lic. Philonicus v. Philonicus. — Lic. Stolo I, 293, 26. 294, 25. 28.
- Licymnii sepulchrum II, 328, 19.
- Ligarius v. Caius et Quintus.
- Ligures I, 342, 7. II, 43, 16. 31. 57, 1. 71, 4. 79, 15. Ligustini II, 43, 16.
- Ligydes II, 344, 28. 349, 12. 15. 22. 23.
- Lilybaeus II, 25, 19.
- Limnaeus III, 350, 15.
- Limnus Macedo, Chalaestra oriundus III, 334, 24. 335, 3. 7. 12.
- Lindus II, 156, 11.
- Lingonum terra (τὰ Λιγγονικά) III, 390, 12.
- Liparenses I, 261, 10.
- Liris fl. II, 370, 10.
- Lissus, urbs Dalmatiae IV, 353, 5.
- Lituus I, 62, 15. 285, 20.
- Livia, Caesaris Augusti ux. IV, 421, 7. 424, 11. 26. V, 188, 15. 16. 197, 23.
- Livius scr. I, 258, 19. II, 98, 10. 99, 9. 132, 27. 148, 23. 156, 6. 158, 5. 214, 17. 277, 28. 280, 9. 425, 12. 533, 17. 538, 8. III, 410, 10. 12. 20. 425, 28. cf. Titus.
- Livius v. Marcus. — Livius Drusus IV, 36, 15. 193, 10. 19. 29. 194, 1. 6. 12. 15. 23. 195, 26. — Liv. Posthumius, Latinorum dux I, 71, 25.
- Locris, Locri I, 319, 3. II, 186, 21. 268, 27. V, 2, 28. 3, 11. 149, 5. Locri Epizephyrii II, 153, 23.
- Lollius v. Marcus.
- Lothronus fl. I, 347, 24.
- Lous mensis III, 281, 11.
- Luca urbs III, 55, 32. 242, 15. 385, 20.
- Lucana palus III, 51, 19.
- Lucania, Lucani I, 34, 5. 148, 28. 364, 30. 365, 9. II, 299, 26. 303, 7. 306, 4. 316, 6. 9. 455, 23. III, 50, 24. 52, 18. IV, 54, 2. 269, 28. 270, 5. V, 72, 3.
- Luceres, tribus I, 58, 31.
- Lucilius, trib. pleb. III, 245, 31. — M. Bruti amicus IV, 409, 25. V, 97, 20. 98, 4. 10. 18.
- Lucinus v. Sextus Lucinus.
- Lucius v. Afranius, Domitius, Valerius Flaccus. — Lucius Albinus I, 273, 13. 21. L. Analius III, 84, 2. L. Anicius II, 51, 4. L. Antonius, trib. pl., Marci Ant. frater IV, 359, 15. 372, 18. L. Apuleius I, 264, 4. cf. L. Saturninus. L. Bandius v. Bandius. L. Basilus II, 429, 13. 17. L. Brutus v. Brutus. L. Caesar IV, 100, 9. 21. 285, 6. 362, 20. 363, 8. 12. L.

- Calvinus III, 261, 17. L., Camilli f. I, 288, 32. L. Catilina II, 459, 12. IV, 247, 27. 248, 16. 24. 27. 249, 12. 250, 21. 26. 32. 251, 7. 8. 24. 252, 7. 10. 29. L. Censorinus IV, 365, 22. L. Cinna II, 430, 21. 434, 1. L. Cornificius V, 75, 31. L. Cotta IV, 264, 30. L. Domitius III, 243, 8. 14. 18. 246, 7. IV, 74, 18. 26. 29. 31. 75, 2. 8. (Ahenobarbi f.) 424, 30. L. Furius, trib. mil. I, 291, 25. 31. 292, 6. 293, 3. L. Gellius IV, 263, 19. 22. L. Lentulus III, 273, 14. L. Lucretius I, 284, 24. 27. 285, 1. L. Lucullus (cf. Lucullus) II, 224, 19. 366, 2. 424, 2. 431, 29. 452, 28. 471, 23. 472, 16. 17. 20. 473, 12. 18. L. Manlius II, 209, 4. III, 99, 18. L. Mummius II, 329, 27. L. Murena IV, 55, 7. 12. 21. 27. 62, 10. L. Octavius III, 217, 26. 218, 8. L. Opimius IV, 195, 28. 197, 12. 25. 198, 5. 13. 27. 200, 18. 26. 201, 30. 202, 2. 18. L. Ostius I, 63, 3. L. Paulus II, 40, 3. L. Pella V, 83, 7. L. Philippus, orator III, 189, 5. 6. 204, 26. 29. L. Quintus II, 213, 25. 30. 214, 8. 18. 21. 25. 228, 19. 260, 2. 502, 5. 540, 17. L. Rufus IV, 183, 32. L. Saturninus II, 343, 26. 30. 360, 9. 26. 28. 361, 15. 30. 362, 5. 18. 26. 366, 29. cf. L. Apuleius. L., Scipionis Afr. frater II, 211, 16. 215, 6. 282, 1. L. Sextius consul I, 298, 12. L. Terentius III, 190, 10. 16. 19. L., Titi Flaminii frater II, 277, 13. 18. 22. 28. 31. 278, 6. 16. 17. 30. L., Vitellii frater V, 217, 15.
- Lucretia, Numae uxor I, 145, 22.
- Lucretiae casus I, 190, 21. 191, 2. 202, 14.
- Lucretius, Lucretiae pater I, 202, 14. 19. 212, 31. 213, 6. — Lucius Lucretius v. Lucius. Titus Lucretius I, 206, 7. 25. — Lucretius Ofella II, 456, 19. 460, 6. 466, 31.
- Luculli, L., vita II, 495—552 comp. c. Cimone ib. 552—556. adde: I, 271, 20. II, 281, 23. III, 57, 28. 72, 29. 86, 16. 190. 5. 6. 207, 4. 218, 14. 24. 25. 219, 20. 26. 220, 2. 5. 9. 10. 17. 19. 24. 27. 30. 221, 8. 223, 16. 32. 228, 10. 229, 8. 236, 19. 238. 23. 239, 1. 12. 277, 32. IV, 44. 28. 53, 25. 58, 8. 63, 17. 23. 29. 65, 12. 15. 66, 4. 87, 28. 266, 24. 26. 269, 20. — Marcus Lucullus III, 51, 25. 61, 7. 366. 24. 373, 25. — Lucullus uterque III, 85, 29. 378, 20. — Lucullia II, 524, 16. — cf. Lucius et Marcus.
- Lucumo I, 266, 10. 20.
- Luna dea II, 429, 2. Lunae defectus III, 30, 27. 31, 21.
- Lupa quid I, 37, 26.
- Lupercalia I, 60, 27. 143, 5. III, 422, 21. IV, 356, 26. cf. Lycaea.
- Luperci I, 61, 4. 16. 32. 62, 8.
- Lusitania, Lusitani III, 97, 2. 27. 98, 32. 99, 1. 114, 6. 141, 10. 375, 6. IV, 185, 10. V, 203, 12. 205, 19.
- Lusius v. Caius.
- Lutatius Catulus II, 344, 4. 26. 353. 8. 11. 354, 3. 16. 27. 356, 7. 9. 14. 17. 357, 8. 18. 358, 5. 27. 29. 32. 359, 2. 12. 14. 379, 22. III, 54, 17. 20. 56, 13. 369, 16. 27. 31. 370, 9. 371, 2. IV, 49. 31. 50, 6. 9. 16. 258, 13. 267, 8.
- Lycaea festum I, 60, 32. Arcadicum III, 422, 23. Romanum v. Lupercalia.
- Lycaenum, mons Arcadiae IV, 130, 13. περί τὸ Λύκαιον V, 169, 3.
- Lycæonia, Lycæones II, 525, 16. III, 128, 30. 218, 21. IV, 401, 32.

- lyceum Argis II, 325, 17. Athenis II, 432, 23. IV, 35, 26.  
 lycia, Lycii III, 297, 1. 322, 22. V, 79, 6. 27. 80, 19. 81, 8.  
 lycium I, 24, 22.  
 lyco histrio, Scarphensis III, 312, 27. — Syracusanus V, 49, 31.  
 lycomedes, Scyriorum rex I, 32, 5. 9. II, 480, 2. — Atheniensis I, 234, 25. — Lycomidae, gens attica I, 219, 18.  
 lycophron, Thebae frater II, 120, 19. — Corinthiorum dux III, 8, 12.  
 lycortas, Achaeorum dux II, 256, 4. 15. 21.  
 lycurgi vita I, 78—117. comp. c. Numa ib. 148—154. adde: I, 1, 12. 122, 21. 28. 171, 4. 177, 18. 398, 31. II, 162, 17. 229, 28. 251, 25. 28. (383, 17.) 400, 20. III, 171, 14. 179, 16. [145, 26. 164, 15.] IV, 19, 13. 111, 9. 112, 8. 115, 3. 21. 22. 27. 116, 4. 123, 30. 134, 11. 135, 6. 10. 12. 140, 20. 142, 19. 30. [137, 2.] 205, 19. 207, 17. 22.  
 lycurgus Athen. I, 185, 22. — orator II, 271, 2. 5. III, 83, 10. IV, 7, 10. 9, 22. 15, 31. 229, 23.  
 lycurgus Byzantius I, 408, 27.  
 lycus, opp. Illyriae II, 260, 23.  
 lycus, fl. Phrygiae et Ponti II, 34, 1. 513, 15. IV, 339, 3.  
 lydia, Lydi I, 5, 25. 27. 34, 27. 184, 8. 250, 7. II, 50, 7. 182, 7. 12. 183, 29. 31. 385, 6. 388, 11. 481, 19. III, 126, 14. 151, 27. IV, 338, 18. 372, 23. V, 106, 25. Lydius currus III, 1, 13.  
 lydiades, tyr. Megalopolit. IV, 131, 16. 21. 25. 28. V, 163, 9. 29. 32. 164, 8. 168, 4. 10. 31. 169, 28. 170, 10.  
 lygdamis II, 339, 32.  
 lynceus I, 28, 2. Samius, scr. IV, 317, 23.  
 lyra, sidus III, 421, 14.  
 Lysandri vita II, 383—417. comp. c. Sylla ib. 465—470. adde: I, 114, 9. 115, 11. [322, 24.] 413, 24. 414, 4. 10. 415, 3. 28. 32. 416, 18. 417, 9. 14. 418, 12. II, 269, 32. III, 37, 14. [17.] 143, 12. 144, 21. 145, 5. 147, 10. 23. 26. 148, 24. 29. 149, 7. 12. 16. 22. 31. 150, 1. 15. 163, 19. 24. 28. 274, 23. 25. 275, 13. IV, 116, 20. 117, 2. 15. 18. 118, 20. 119, 14. 123, 28. Lysandria, festum II, 401, 29. poemata II, 402, 3.  
 Lysander Alopecensis I, 251, 14. 19.  
 Lysander, Libyis f. IV, 112, 10. 12. 114, 2. 18.  
 Lysandridas IV, 149, 1. 4. 9. 11. 27.  
 Lysanoridas Spartanus II, 95, 20.  
 Lysiades v. Lydiades.  
 Lysias orator II, 202, 8.  
 Lysicles I, 324, 1.  
 Lysidice, Pelopis filia I, 6, 17.  
 Lysimachus, Aristidis pater I, 221, 18. 232, 9. II, 160, 23. 161, 25. 191, 16. 476, 24. Aristidis f. II, 193, 17. 21. nepos II, 194, 1. — Lysimachus rex II, 290, 24. 30. 291, 2. 295, 20. 23. 296, 31. 297, 3. 28. 298, 1. 322, 11. III, 331, 28. 29. IV, 304, 17. 20. 308, 25. 311, 16. 316, 11. 14. 17. 317, 30. 322, 11. 14. 21. 326, 14. 335, 23. 30. 336, 1. 8. 337, 1. 338, 17. 25. 27. 340, 23. 343, 30. 344, 29. 427, 16. — Lysimachus Acarnan, Alexandri paedagogus III, 284, 1. 306, 17. 21. 341, 28.  
 Lysippus, Achaeorum dux II, 246, 12. — sculptor III, 281, 29. 296, 14. 326, 27.  
 Macaria, Herculis filia II, 103, 32.  
 Macedonia, Macedones I, 4, 24. 116, 16. 271, 16. II, 44, 30. 45, 3. 13. 21. 46, 28. 49, 13. 23. 50,



15. 54, 17. 56, 6. 57, 17. 27.  
 30. 58, 7. 59, 26. 60, 8. 63, 15.  
 18. 29. 67, 30. 68, 31. 71, 5.  
 75, 32. 79, 15. 80, 9. 10. 109,  
 13. 14. 110. 6. 178, 20. 179, 3.  
 207, 32. 212, 6. 239, 21. 241,  
 17. 242, 8. 249, 21. 259, 5. 9.  
 24. 261, 21. 263, 1. 13. 17. 264,  
 21. 23. 265, 25. 266, 4. 267, 4.  
 268, 25. 270, 32. 274, 14. 23.  
 282, 22. 283, 28. 285, 29. 290,  
 13. 19. 291, 15. 21. 292, 13. 16.  
 294, 15. 25. 30. 295, 6. 21. 296,  
 4. 6. 8. 13. 21. 30. 297, 2. 30.  
 298, 6. 7. 8. 11. 18. 301, 4. 307,  
 25. 31. 312, 19. 317, 18. 30.  
 318, 24. 322, 23. 431, 16. 25.  
 433, 16. 436, 27. 447, 16. 448,  
 13. 451, 3. 472, 13. 487, 29.  
 III, 117, 19. 118, 7. 119, 16.  
 24. 120, 5. 121, 1. 8. 21. 122,  
 19. 123, 32. 124, 6. 125, 30.  
 126, 1. 4. 127, 1. 7. 128, 1. 19.  
 129, 20. 131, 5. 11. 19. 30. 132,  
 1. 32. 133, 5. 19. 134, 1. (26.)  
 138, 14. 18. 139, 8. 140, 23.  
 141, 11. 158, 4. 159, 13. 225,  
 10. 256, 17. 281, 11. 285, 8. et  
 saepius in Alexandri vita. 366,  
 25. 404, 6. IV, 1, 6. 11, 12. 15.  
 17, 29. 22, 29. 23, 12. 25, 18.  
 28, 16. 21. 31, 27. 43, 8. 139,  
 24. 140, 7. 14. 141, 25. 144, 10.  
 150, 21. 151, 30. 152, 22. 24.  
 153, 5. 30. 155, 1. 28. 213, 18.  
 221, 14. 222, 32. 223, 3. 20. 21.  
 227, 1. 233, 16. 20. 236, 4. 28.  
 237, 24. 29. 249, 15. 267, 26.  
 285, 15. 292, 1. 4. 9. 305, 18.  
 313, 23. 326, 27. 32. 328, 8.  
 15. 16. 17. 330, 20. 332, 11. 26.  
 27. 333, 8. 27. 334, 20. 335, 24.  
 30. 32. 336, 3. 12. 24. 337, 1.  
 338, 7. 345, 28. (29.) 352, 17.  
 364, 6. 27. 396, 11. 403, 31.  
 408, 7. 426, 15. 427, 15. 428,  
 21. V, 54, 19. 72, 29. 73, 29.  
 76, 11. 77, 3. 149, 13. 166, 11.  
 167, 1. 10. 13. 28. 171, 6. 15.  
 175, 17. 21. 176, 4. 177, 26.  
 178, 10. 13. 179, 1. 8. 11. 29.  
 185, 24. 186, 16. 31. Macedonia  
 arma II, 72, 15. 273, 13. IV, 147,  
 30. dialectus IV, 369, 27. φρουρά  
 V, 177, 23. praecepta IV, 140.  
 24. Macedoniae πράξεις II, 77.  
 13. urbes III, 403, 31. Macedo-  
 nicum bellum II, 48, 4. regnum  
 II, 267, 12. Macedonicus tripus  
 IV, 235, 19.  
 Macedonicus, Metelli cognomentum  
 II, 329, 29.  
 Macer v. Clodius et Licinius.  
 Machaeriones III, 182, 3.  
 Machanidas, tyr. Laced. II, 243, 17  
 24. 244, 9. 11. 25. 246, 9.  
 Machares, Mithridatis f. II, 525, 25  
 Macrini nomen II, 330, 10.  
 Maecenas IV, 290, 25. 377, 15.  
 Maedica Thraciae II, 49, 19. 448,  
 12. Maedi III, 287, 9.  
 Maemacterion mensis II, 187, 3.  
 Maeotis lacus II, 339, 22. 32. 431.  
 14. 514, 24. III, 225, 18. 330,  
 7. IV, 397, 23.  
 Magaeus, Pharnabazi frater I, 417,  
 15. 24.  
 Magas, Ptolemaei Philop. frater IV,  
 157, 30. 158, 7.  
 Magna Mater II, 347, 10.  
 Magnesia, Magnetes I, 249, 1. 28.  
 250, 16. 26. 251, 7. 25. 27. 252,  
 16. II, 115, 18. 120, 9. 268, 28.  
 270, 23. 274, 15. IV, 366, 14.  
 Mago, Carthaginensium dux II, 18  
 10. 31. 19, 14. 20, 20. 21, 15  
 25. 23, 18.  
 Maia, Mercurii mater I, 142, 18.  
 Maius mensis I, 120, 21. 142, 18  
 Malaca, urbs Hispaniae III, 44, 15.  
 Malchus, rex Arabiae IV, 401, 31.  
 Malcites Thebanus II, 120, 6.  
 Malea promontorium II, 431, 20. IV,  
 114, 6. V, 145, 28.

- Maleus sinus I**, 319, 6.  
**Malli Oxydracae III**, 342, 26. 349, 29. 354, 29.  
**Mamercorum gens I**, 145, 16. Mamercus, Pythagorae vel Numae regis f. I, 128, 16. 145, 12. 16. II, 39, 30. 32. Mamercus, Cataniae tyrannus II, 13, 14. 30, 30. 31, 31. 33, 27. 34, 4. 15. 37, 20.  
**Mamertini II**, 313, 24. 314, 24. 315, 8. III, 196, 22.  
**Mamurius v. Veturius.**  
**Mancinus v. Caius.**  
**Mandyrium, opp. Italiae IV**, 109, 22.  
**Mandroclidas Spartanus II**, 319, 27. Ephanis f. IV, 112, 10. 13. 114, 19. 117, 18.  
**Mania dicta Demo IV**, 318, 7.  
**Manilius II**, 214, 32. — C. Manilius, trib. pl. III, 218, 14. IV, 246, 26. 27. 247, 4. 10.  
**Manius II**, 500, 29. M'. Acilius II, 207, 23. 208, 4. 210, 10. 27. 252, 28. 31. 257, 18. 274, 3. 12. 16. 27. 32. 275, 10. M'. Antonius v. praef. ad III, 114, 20. M'. Aquilius II, 343, 24. 433, 14. M'. Curius II, 196, 12. 203, 30. 231, 29. 316, 7. 19. 23. cf. Manlius. M'. Glabrio II, 460, 5.  
**Manlius v. Lucius, Marcus, Spurius, Titus.** — Manlii nomen II, 330, 7. ἀνήρ ὀπάτιδος IV, 175, 13. coniurationis Catilinariae particeps IV, 250, 30. 252, 16. 29. 253, 18. Sertorii dux III, 114, 20. 28. 32. 116, 22. Titus Manlius I, 143, 24. Torquatus I, 351, 32. — trib. pl. II, 258, 30. Manlius et Caepio II, 349, 1.  
**Mantineia, Mantinei I**, 388, 28. 32. 393, 22. 458, 16. II, 86, 13. 233, 31. 243, 20. 245, 2. III, 14, 14. 176, 4. 179, 28. 180, 21. 25. 181, 30. IV, 130, 18. 132, 20. 138, 17. 147, 26. 315, 21. 325, 32. V, 159, 5. 169, 10. 172, 7. 177, 8. 178, 7. 24. 26. Mantineus Salius I, 135, 9.  
**Marathon I**, 26, 32. 29. 25. 32, 21. 270, 22. II, 165, 22. 166, 16. 167, 6. 179, 31. 180, 4. 228, 22. 28. 232, 16. 476, 18. V, 149, 16.  
**Marathonia pugna I**, 222, 1. 8. victoria II, 270, 4. Marathonus taurus I, 10, 29. 21, 27.  
**Marathus Arcas I**, 29, 23.  
**Marcellinus III**, 56, 14. 242, 28. 243, 2. 4.  
**Marcellus, nomen Romae vulgatum I**, 71, 17. II, 329, 32. cf. Caius, Claudius, Marcus.  
**Marcelli, M. Claudii, vita II**, 121 —156. comp. c. Pelopida ib. 157 —160. adde: II, 84, 15. 258, 10. 277, 2. III, [53, 15.] 250, 31. 251, 13. 19. 393, 6. 11. 15. — IV, 52, 3. 6. 10. Caesaris Aug. affinis IV, 282, 10. consul IV, 350, 15. Fulviae maritus IV, 424, 12. Marcelli ex Fulvia f. IV, 424, 14. 16.  
**Marcia, Catonis Uticensis uxor IV**, 58, 14. 59, 15. 19. 21. 71, 25. 32. 72, 3. 73, 15. 18. 86, 11. 25.  
**Marcianus v. Icelus.**  
**Marcus v. Ancus, Censorinus, Coriolanus, Publius, Quintus.** — Marciorum familia I, 418, 23. Marcus I, 123, 15. 124, 17. 129, 18. 145, 23. 24. 28. IV, 276, 18. Marcus Philippus II, 78, 21. Marcus Rex IV, 252, 30. 266, 28.  
**Marcus (Μάρκιον ὄρος) I**, 286, 2. 287, 31.  
**Marcus Aemilius I**, 298, 12. M. Aemilius Lepidus II, 78, 18. M. Agrippa V, 75, 31. M. Antonius orator, triumviri avus II, 378, 23. 379, 1. 5. 10. 13. 19. triumv. III, 250, 18. 251, 2. 28. 261, 16. cf. Antonius. M. Appius IV, 264, 19. M. Aquinius IV, 264, 28. M. Artorius V, 89, 14. M. Ateius II,

- 435, 14. M. Atilius I, 143, 23. M. Baebius I, 147, 3. M. Brutus III, 273, 30. cf. Brutus.
- Marci Catonis censoris vita II, 194—227. comp. c. Aristide ib. 227—233. adde: II, 277, 10. 12. 28. 278, 1. 4. 5. 11. 13. 18. 21. cf. Cato.
- Marcus, Catonis f., V, 97, 13. Aemilii γαμβρὸς II, 60, 15. M., Porcii Catonis pater II, 194, 25. M. Cato Salonianus II, 227, 16. M. Cedicus I, 265, 12. 18. 283, 13. M. Cotta II, 501, 17. 19. 503, 12. 504, 25. 505, 2. 6. M. Crassus v. Crassus. M. Favonius V, 82, 16. 19. 83, 1. M. Gellius IV, 265, 6. M. Horatius I, 202, 20. 203, 32. 204, 2. 10. 17. 21. 27. M. Insteius IV, 405, 9. M. Iunius dictator I, 352, 11. M. Lepidus II, 461, 11. 16. 19. 464, 18. III, 425, 14. 429, 14. M. Livius I, 368, 10. M. Lollius IV, 50, 14. 19. M. Lucullus II, 452, 16. 28. 496, 25. 544, 28. M. Manlius I, 279, 31. 280, 9. 290, 16. 20. 23. 26. 28. (Capitolinus dictus 290, 8.) 291, 9. M. Marcellus, M. Claudii Marcelli pater II, 121, 24. M. Marcellus IV, 251, 31. M. Marius II, 459, 16. M. Marius, Sertorii legatus III, 113, 14. M. Minucius quaestor I, 202, 10. 344, 18. 346, 27. 32. 350, 1. 24. 351, 6. 9. 21. 23. 31. 352, 7. 21. 353, 6. 13. 354, 1. 5. 16. 32. 355, 3. 14. 24. 356, 15. M. Octavius IV, 99, 12. 174, 3. 17. 24. 28. 175, 23. 29. 176, 2. 5. 9. 14. 16. 21. 29. 30. 177, 1. 179, 13. 189, 30. 190, 4. 405, 9. M. Otho IV, 250, 8. 11. 19. cf. Otho. M. Papirius I, 274, 32. 275, 2. M. Rubrius IV, 96, 15. 28. M. Servilius II, 70, 31. M. Silanus IV, 400, 22. M. Teius v. M. Ateius. M. Valerius I, 204, 13. 21. 210, 16. 19. 422, 13. Mardii II, 537, 23. Mardus IV, 353. 23. 384, 4. 9. 389, 17. 390, 4. 391, 3. Mardio eunuchus IV, 401, 1. Mardonius I, 223, 11. 236, 2. I. 167, 4. 172, 1. 31. 173, 4. 176. 28. 178, 6. 10. 23. 180, 7. 13. 32. 181, 11. 183, 26. 29. IV. 109, 30. Margianum ferrum III, 67, 31. Margitas, Alexandri cogn. IV, 223. 10. Marica nymphea II, 373, 4. Maricas, Eupolidis comoedia III, 5. 26. Marii, C., vita II, 329—382. adde: II, 419, 15. 28. 420, 4. 5. 6. 14. 21. 24. 30. 32. 422, 24. 29. 423, 3. 425, 3. 20. 28. 427, 10. 23. 25. 31. 428, 3. 4. 8. 13. 22. 429, 29. 430, 2. 5. 8. 433, 31. 453, 22. 469, 11. 14. 501, 7. 546, 11. III, 41, 11. 42, 15. 26. 89, 27. 32. 91, 16. 19. 22. 29. 92, 2. 5. 10. 12. 16. 19. 23. 25. 93, 1. 277, 32. 364, 15. 16. 367. 24. 27. 32. 368, 30. 369, 12. 14. 378, 19. 383, 4. IV, 346, 7. V, 78, 3. 222, 5. Mariana factio - III, 368, 26. Mariani III, 369, 9. muli Mariani II, 342, 5. 16. cf. Caius. Marius, C., iun., Marii f. II, (373. 25.) 374, 15. 19. 382, 21. (24.) 452, 2. 453, 23. 454, 4. 12. 16. 455, 1. 22. 456, 17. 457, 13. 459, 4. 460, 7. III, 93, 2. 94, 6. 194, 26. 197, 31. 200, 13. 364, 17. Marius Celsus V, 209, 5. 8. 211. 15. 213, 6. 9. 217, 26. 219, 29. 220, 13. 221, 8. 222, 10. 225. 9. 22. 28. 30. 32. 226, 5. Marius, M., a Sertorio ablegatus II, 505, 19. 510, 20. cf. Marcus.

- Marphadates Cappadox IV, 105, 20. 26.  
 Marrucini II, 59, 14.  
 Mars I, 4, 17. 35, 7. 37, 19. 21. 71, 8. 103, 23. 126, 6. 142, 10. 143, 8. 150, 2. 342, 22. II, 102, 1. 129, 22. 184, 29. 266, 21. 443, 18. III, 157, 11. IV, 7, 17. (*Ἐνυάλιος θεός*). 334, β. (tyrannus). 427, 2. cf. Enyalius. Mars i. q. bellum II, 478, 23. Martis orchestra Boeotia II, 144, 17. (20.) Martis Enyalii templum I, 163, 17. 285, 14. Martialis triumphus II, 145, 23. Martis f. dictus Marius iun. II, 382, 24. Mars Macedo i. e. Alexander IV, 237, 7.\*  
 Marsi I, 364, 11. II, 420, 20. III, 44, 25. Marsicum bellum II, 496, 22. 24. 31. III, 90, 28. IV, 240, 6.  
 Marsyas scr. IV, 224, 22. — Syracusanus V, 8, 13.  
 Martha, mulier Syra II, 346, 12.  
 Martiales i. q. Mamertini II, 313, 27.  
 Martialis i. q. Marcellus II, 121, 26.  
 Martialis *χιλιάρχων* V, 208, 22.  
 Martianus gladiator V, 193, 19.  
 Martius campus I, 196, 31. II, 465, 4. 551, 28. III, 244, 29. 388, 4. IV, 283, 2.  
 Martius mensis I, 135, 13. 141, 20. 142, 4. 7. 9. 143, 7. 198, 31. III, 425, 8. 12. V, 59, 30. 63, 18. Calendae Martiae II, 436, 10. Idus V, 63, 18. 83, 15. 88, 12.  
 Marullus, trib. pl. III, 423, 11. 18.  
 Masabates eunuchus V, 120, 19. 121, 9.  
 Masinissa II, 225, 22. 31.  
 Masistius Persa II, 177, 19. 25. 178, 3.  
 Maso (Papirius) II, 42, 9.  
 Massanassa v. Masinissa.  
 Massilia I, 156, 16. III, 379, 8. *Μασσαλιῆται* II, 352, 3.  
 PLUT. VII. V.  
 Mater deum I, 249, 10. 32. cf. Dindymene.  
 Mater Matuta I, 256, 30.  
 Matres deae II, 142, 27. 143, 7. 20.  
 Matronalia I, 60, 14.  
 Matuta v. Mater Matuta.  
 Mauricus (Mauriscus v. l.), senator Romanus V, 193, 9.  
 Mauritania, Mauri III, 94, 18. 96, 1. 6. 101, 1. 116, 21. Maurusii equites II, 375, 11.  
 Maximus i. e. Fabius III, 277, 32. 419, 21.  
 Mazaeus III, 317, 7. 325, 18.  
 Medea I, 9, 22. Medeae venenum III, 321, 10. Medea Euripidis III, 289, 18.  
 Media, Medi I, 32, 21. 24. 130, 6. 224, 20. 227, 16. 239, 15. 240, 32. 328, 17. II, 64, 8. 171, 25. 173, 3. 390, 20. 473, 21. 476, 2. 27. 478, 21. 493, 13. 14. 507, 7. 512, 23. 513, 7. 529, 11. 531, 21. 555, 8. III, 86, 26. 137, 5. 139, 16. 167, 11. 225, 9. 226, 16. 235, 4. 335, 26. 358, 19. IV, 338, 29. 339, 1. 369, 20. 376, 10. 380, 7. 18. 382, 9. 388, 25. 391, 29. 392, 16. 393, 13. 15. 23. 394, 20. 32. 396, 2. 8. 29. 402, 1. V, 111, 1. 126, 14. Medica virgo III, 337, 18.  
 Medicus mos III, 68, 3. Medicum aurum I, 225, 5. Medica vestimenta II, 438, 6. III, 330, 28. 31. IV, 396, 5. Medicae *ἐπιδρομαί* II, 470, 30. Medicum bellum II, 98, 20. 161, 29. 175, 18. III, 320, 2. Medicae victoriae II, 435, 1. Medica praeda III, 17, 27. Medismus I, 323, 26.  
 Mediolanum II, 128, 11. 16. III, 381, 13. V, 105, 2.  
 Mediterraneum mare (*ἡ ἐντὸς θαλάσσης*) III, 354, 25.  
 Medius, Antigoni amicus IV, 309, 19

14. Medius, Larissa in Thessalia oriundus III, 361, 28. 362, 9.  
 Megabacchus III, 69, 16. 71, 19.  
 Megabates, Spithridatis f. III, 153, 13. 154, 6. 11. 21.  
 Megabyzus III, 328, 4.  
 Megacles I, 164, 32. 165, 4. 10. 185, 22. 187, 27. 376, 6. II, 303, 22. 305, 4. 12. 475, 21. 489, 17. Dionis frater V, 25, 6. 15.  
 Megalaeus aulicus V, 180, 3.  
 Megalophanes Megalopolitanus II, 234, 10.  
 Megalopolis, Megalopolitani II, 103, 21. 234, 1. 10. 237, 28. 239, 24. 246, 27. 247, 13. 16. 250, 9. 251, 16. 21. 253, 24. 256, 14. 257, 3. 319, 16. IV, 109, 24. 110, 11. 129, 8. 131, 10. 28. 136, 17. 147, 32. 148, 5. 10. 15. 21. 149, 3. 14. 19. 23. 150, 10. 151, 17. 154, 17. 162, 17. V, 139, 10. 169, 14. 16. 171, 30.  
 Megara, Megarenses I, 8, 6. 11. 27. 25, 7. 161, 13. 162, 8. 9. 18. 163, 3. 7. 11. 19. 21. 164, 4. 6. 8. 10. 165, 19. 217, 16. 329, 21. 330, 3. 5. 15. 19. 22. 24. 29. 331, 1. 3. 409, 7. II, 95, 16. 140, 9. 142, 22. (Sicil.) 176, 31. 177, 8. 13. 234, 30. 246, 4. 285, 28. (Maced.) 406, 4. 491, 13. III, 8, 8. 172, 3. 406, 11. IV, 14, 6. 9. 12. 33, 7. 224, 3. 301, 5. 17. 19. 321, 15. 330, 22. 365, 16. V, 58, 16. 18. 157, 18. Megaris I, 21. 31. 29, 31. 232, 27. 320, 14. 330, 27. 335, 3. IV, 35, 7. 119. 1. 301, 9. V, 164, 12.  
 Megellus II, 35, 2.  
 Megistonus, Cleomenis vitricus IV, 132, 2. 135, 24. 143, 16. 145, 5. 9. 13. V, 170, 19. 174, 18.  
 Melanippus, Thesei f. I, 7, 20. 22.  
 Melanopus, demagogus Athen. IV, 220, 14.  
 Melantas V, 123, 6. 19.  
 Melanthius poeta II, 474, 1. 475, 6. 18. choragus IV, 18, 14.  
 Melanthus pictor V, 146, 22. 32.  
 Melas fl. II, 98, 16. 24. 444, 26.  
 Meleager I, 26, 12.  
 Melesippidas, Agesilai avus III, 142, 27.  
 Melesias v. Thucydides  
 Meliboëa, opp. Thessaliae II, 113.  
 Melicertes I, 22, 9.  
 Melli I, 390, 20. 23. II, 397, 8. III, 85, 14.  
 Melissus philosophus I, 220, 15. Ithagenis f. I, 326, 10. 18. 56.  
 Melita I, 164, 1. 241, 11. IV, 18, 3.  
 Melitea, urbs Thessaliae II, 444, 6.  
 Mellaria, urbs Hispaniae III, 99, 9.  
*Μελλεϊρενης* I, 99, 21.  
 Melo Thebanus II, 89, 12. 90, 1. 93, 10. 94, 14. 95, 10. 107, 22. III, 169, 6.  
 Memmius III, 109, 9. 198, 3. IV, 41, 18. 63, 20. 25. 28. cf. Memmius.  
 Memnon, Darii dux III, 298, 11. 302, 25.  
 Memphis II, 498, 7.  
 Menander, dux Atticus I, 414, 3. III, 26, 25. 27, 13. Mithridatis legatus II, 515, 27. Antigoni dux III, 128, 5. 10. 15. I. Alexandri M. socius III, 343, 14. poeta com. III, 297, 14.  
 Menas pirata IV, 374, 2. 22. 27.  
 Mende III, 86, 30. urbs Aegypti III, 185, 10. Mendesium III, 185, 22.  
 Meneclidas orator II, 107, 20. 108, 9. 20. 22.  
 Menecrates scr. I, 23, 2. medica III, 165, 18. 22. pirata IV, 374, 2.  
 Menedemus II, 515, 12. 18.  
 Menelai portus III, 187, 18.  
 Menelaus, Ptolemaei I. frater IV, 306, 6. 21. 307, 13. — Menelaus apud Sophoclem IV, 337, 12.  
 Menemachus, Mithridatis legatus II, 515, 32.

- Menenii Agrippae oratio de concordia I, 423, 11.
- Menestheus I, 14, 7. 28, 30. 30, 10. 32, 10. 16. 18. II, 478, 31. dux Atheniensis IV, 7, 11.
- Menexenus Platonis I, 324, 3.
- Meninx insula II, 373, 24.
- Menippus Atheniensis I, 314, 25. Car, Ciceronis praeceptor IV, 241, 26.
- Meno Atheniensis I, 331, 19. 332, 7. Menonis filia Theano I, 397, 21.
- Meno Thessalus II, 285, 12. IV, 23. 15. V, 122, 13.
- Menoceus, Creontis f. II, 103, 32.
- Menoetius II, 186, 19.
- Mentor, Alexandri satelles III, 117, 32.
- Menyllus, praesidii Macedonici dux IV, 25, 19. 26, 13. 27, 16. 20. 28, 32.
- Mercedonius mensis III, 421, 2.
- Mercidinus, mensis intercalaris I, 141, 16.
- Mercurius I, 126, 15. 142, 19. 395, 6. Mercurius Inferus II, 187, 19.
- Mercurii statuæ v. Hermae.
- Meriones II, 142, 29.
- Merope, Daedali mater I, 15, 26.
- Merula v. Cornelius.
- Mesopotamia I, 522, 5. 535, 29. III, 59, 9. 60, 27. 61, 30. 75, 30. 235, 5. IV, 209, 8. 369, 32. 376, 10.
- Messala II, 462, 9. III, 246, 7. Messalae I, 214, 29. Messala Corvinus V, 87, 15. 20. 25. 88, 22. 89, 9. 90, 12. 92, 31. 93, 23. 100, 18. 24.
- Messana, Messanenses II, 20, 16. 31, 9. 34, 8. 13. 313, 24. III, 196, 23. IV, 87, 3. V, 42, 27. 50, 22.
- Messapii II, 299, 26. 302, 18. IV, 109, 22.
- Messene, Messenii I, 65, 31. 86, 8. 112, 16. 396, 29. II, 106, 30. 31. 107, 11. 114, 21. 115, 13. 237, 28. 246, 9. 13. 21. 253, 21. 29. 32. 255, 21. 27. 256, 16. 257, 9. 276, 17. 283, 3. 284, 3. 490, 26. 491, 19. III, 180, 9. 182, 11. 15. 23. 276, 6. 360, 14. IV, 125, 28. 130, 23. 134, 14. 136, 20. 148, 31. 149, 19. 27. 207, 14. 324, 13. V, 179, 15. 21. 180, 12. 20. 181, 8. 182, 8. 183, 6.
- Mestrius Florus, Plutarchi amicus V, 226, 20.
- Μεταγειντιῶν mensis I, 204, 9. 271, 3. 8. III, 36, 31. IV, 234, 15.
- Metagenes Xypetius I, 313, 15.
- Metapontum I, 363, 29.
- Metella, Syllae uxor II, 425, 17. 19. 22. 24. 434, 12. 446, 10. 460, 4. 32. 461, 27. 463, 30. 32. 464, 12. III, 195, 29. 31. IV, 38, 21.
- Metelli II, 465, 25. III, 378, 18.
- Metellorum οἰκία IV, 60, 13. — cf. Caecilius, Caius, Quintus, Scipio.
- Metellus ὁ ἀρχιστεῦς III, 369, 25. Celer I, 428, 16. IV, 266, 29.
- Dalmatici f. III, 206, 25. 217, 13. 14. 19. 23. 25. 32. 218, 7. 221, 3. Diadematus I, 428, 14. Macedonicus II, 329, 29. Nepos IV, 54, 5. 10. 18. 55, 2. 263, 25. 264, 9. 13. Numidicus II, 495, 20. IV, 66, 30. (ὁ παλαιός.) Pius II, 224, 19. 376, 19. 25. 27. 423, 31. 425, 9. 454, 23. 503, 9. III, 44, 19. 71. 85, 3. 29. 88, 32. 99, 14. 15. 21. 100, 18. 101, 6. 14. 102, 20. 104, 16. 105, 23. 25. 107, 12. 14. 16. 108, 10. 109, 12. 110, 14. 111, 12. 115, 32. 204, 14. 23. 205, 7. 9. 28. 30. 206, 13. 19. 21. Quintus I, 45, 7. 461, 12. Scipio, Corneliae pater, Nasicae f. III, 247, 4. 26. 29. trib. pl. III, 254, 11. 15. 276, 29. 399, 22. 31. 400, 2. 6. IV, 60, 3. 10. 15. 23. 28. 61, 15. 23. 32. 62, 2. 5. 14. 21. 27. 31. 63, 10. 12. 260, 6.

- Methydrium, urbs Arcadiae IV, 129, 29.  
 Metilius, trib. pl. I, 349, 31. 351, 8. 28.  
 Metoecia sacra I, 20, 30.  
 Meton astrologus I, 391, 27. 30. 392, 2. III, 18, 5. Tarentinus II, 299, 3. 21.  
 Metrobius histrio, Syllae amasius II, 419, 6. 462, 32. scriba II, 482, 10.  
 Metrodorus Scepsius II, 523, 12. 17. 23. 24. 29. — saltator IV, 365, 30.  
 Metus (Φόβος) templ. IV, 133, 5. 13. 15. 134, 4.  
 Micio Atheniensis IV, 22, 28. 23, 10. V, 174, 13.  
 Micipsa rex IV, 188, 4.  
 Midas I, 205, 26. II, 280, 8. III, 297, 30. 372, 12.  
 Midias Atheniensis, exsul II, 436, 4. Midias, contra quem Demosthenes orationem habuit I, 384, 13. IV, 219, 13. 22.  
 Mieza, opp. Macedoniae III, 285, 23.  
 Milesia I, 166, 13. — Milesia s. Milesiaca Aristidis III, 80, 24. 31. 81, 8.  
 Miletus, Milesii I, 157, 29. 158, 6. 7. 12. 14. 159, 15. 166, 15. 323, 13. 325, 7. 328, 1. II, 387, 29. 389, 23. 402, 20. III, 296, 27. 365, 21. IV, 338, 19. Milesia Aspasia I, 323, 19. Milesia scorta III, 81, 8. Milesium pallium I, 398, 12. Milesiorum portus III, 365, 23.  
 Milo, Persei dux II, 54, 17. 24. T. Annius Milo IV, 81, 14. cf. Annus.  
 Miltas Thessalus, vates V, 19, 6. 20, 17. 22.  
 Miltiades I, 6, 10. 222, 2. 7. 223, 3. II, 165, 25. 27. 29. 166, 2. 180, 5. 193, 6. 228, 27. 473, 21. 474, 11. 475, 20. 479, 7. 12. IV, 305, 9.  
 Milto, pellex Cyri (Aspasia) I, 325, 1.  
 Mimallones III, 280, 19.  
 Mimmermus I, 215, 5.  
 Mina a Solone aucta I, 169, 30.  
 Mindarus Spartanus I, 404, 15. 405, 15. 406, 8. 9. 17.  
 Minerva I, 229, 3. 238, 20. 378, 5. 449, 9. II, 429, 2. 508, 13. III, 18, 1. 123, 14. 16. 23. 294, 10. IV, 218, 28. 29. 304, 1. 314, 1. 9. V, 106, 30. Chalchioecos I, 53. 22. IV, 117, 10. 120, 28. Tysia I, 314, 15. Itonia II, 318, 7. 9. III, 162, 7. Optiletis I, 90, 19. Polias IV, 232, 28. Syllania I, 84. 22. Minervae *ἄγαλα* IV, 269. 24. 26. templa II, 156, 12. IV, 129, 6.  
 Minoa ins. III, 8, 8. 85, 13. opp. Sicilliae V, 22, 16.  
 Minos I, 11, 15. 19. 12, 4. 13. 24. 30. 13, 17. 14, 31. 15, 1. 6. 9. 18. 24. 21, 28. 122, 20. II, 222, 11. Minoes duo I, 17, 13.  
 Minotaurus I, 11, 26. 28. 13, 21. 26. 14, 27.  
 Minturnae, opp. Italiae II, 369, 24. 371, 14. 372, 14.  
 Minucius v. Caius et Marcus. adde: I, 374, 3. 32. Minucius dictator II, 125, 26.  
 Minucius Thermus IV, 61, 9. 19. 62, 1.  
 Misenum promontorium II, 365, 30. IV, 203, 13. 374, 6.  
 Mithras, Persarum deus III, 212, 14. 314, 1. V, 108, 15.  
 Mithridates, Ariobarzanis f., regni Pontici fundator IV, 296, 16. 25. 297, 4. — Commagenes rex IV, 401, 29. — Parthus IV, 389, 1. 390, 14. — Persa V, 114, 26. 117, 29. 118, 5. 22. 29. 31. 119. 3. 17. 18. 24. 120, 16. — Pontus rex, Romanorum hostis II, 281, 21. 263, 24. 28. 365, 25. 366, 20. 375, 3. 380, 23. 421, 27. et

- saepe in Syllae vita. 499, 3. et saepius in Luculli vita. III, 57, 29. 91, 17. 111, 32. 112, 2. 9. 13. 25. 113, 3. 9. 11. 15. 207, 8. 218, 16. 24. 220, 29. 221, 11. 20. 27. 222, 23. 32. 224, 20. 225, 8. 17. 226, 20. 28. 227, 24. 228, 13. 29. 229, 5. 231, 5. 29. 232, 3. 9. 19. 235, 22. 413, 2. Mithridaticum bellum I, 130, 6. II, 365, 22. 380, 7. 381, 16. 425, 27. 427, 25. 446, 16. 497, 5. 501, 19. 503, 7. III, 207, 6. 211, 5. — Mithridates Ponticus Galbae tempore V, 197, 3. 198, 19. Mithrobarzanes, Tigranis dux II, 527, 24. 528, 6. 7. Mithropaustes Persa I, 248, 18. Mitylene, Mitylenaei I, 168, 12. II, 500, 27. 501, 3. III, 232, 24. 267, 5. 268, 8. Mitylenaeus *φωγᾶς* IV, 172, 6. Mnasiheus V, 141, 24. 142, 3. Mnemon, nomen II, 330, 11. Mnesicles architectus I, 314, 6. Mnesiphilus Phrearius I, 220, 19. Mnesiptolema, Theraistoclis filia I, 249, 13. 28. 251, 20. Mnestra II, 475, 18. Moerocles orator IV, 221, 4. 229, 23. Molon, Apollonii pater III, 366, 5. IV, 241, 27. Molossi I, 28, 22. 242, 30. 243, 8. II, 284, 26. 30. 285, 18. 287, 27. 295, 8. 307, 25. 323, 32. 324, 17. IV, 315, 26. Molossus Aidoneus I, 31, 11. Pyrrhus II, 318, 9. — Molottis II, 288, 32. Molossus Atheniensis IV, 13, 3. Molpadia Amazon I, 24, 28. Molus amnis II, 440, 16. 443, 22. Monaeses Parthus IV, 379, 7. 14. 389, 1. 6. Moneta dea I, 59, 18. 291, 13. Monima Milesia, Mithridatis uxor II, 517, 21. III, 227, 31. Mons sacer I, 423, 1. Morius amnis v. Molus. Mortis (*Θανάτου*) templum IV, 133, 14. Moschius mons III, 224, 22. Mothone V, 145, 28. Mucia, Pompeii uxor III, 233, 10. Mucianus V, 216, 12. Mucius I, 207, 18. 208, 14. IV, 240, 2. Marii uxoris pater II, 367, 28. 368, 1. *ὁ νομικός* II, 463, 17. *ὁ νομοδέκτης* IV, 172, 32. — trib. pl. IV, 177, 13. 182, 15. Mummius II, 257, 16. 519, 19. III, 50, 8. 14. 85, 3. cf. Caius et Lucius. Munatius IV, 43, 11. 14. 17. 58, 18. 61, 21. 64, 11. 15. 20. 70, 31. 71, 4. 30. 262, 13. 16. Munatius Plancus IV, 82, 29. 32. 86, 9. 361, 32. Munda urbs III, 417, 22. Mundus, fossae nomen I, 45, 21. Munychia I, 166, 8. II, 436, 30. IV, 25, 2. 29, 2. 30, 19. 234, 17. 300, 4. 301, 4. 31. 325, 26. V, 167, 23. Munychion mensis I, 14, 16. II, 398, 5. IV, 34, 25. 303, 28. 316, 32. 317, 2. Muntus I, 31, 1. Murcus V, 211, 1. Murena cons. (L. Licinius) II, 440, 9. 441, 6. 22. 442, 31. 443, 3. 10. 513, 10. 520, 3. 8. 528, 13. 18. 530, 17. IV, 251, 25. 289, 19. cf. Licinius et Lucius. Murus longus I, 313, 17. 416, 1. Musae I, 105, 1. 6. 122, 15. 127, 22. 23. 134, 22. 26. etc. II, 549, 29. IV, 7, 18. etc. Numae Musa I, 148, 32. Musaeus poeta II, 369, 18. Museum I, 24, 1. 16. Athen. IV, 325, 28. prope Thurium II, 440, 31. Mutina III, 203, 19. IV, 360, 22.



- Mycale promontor. I, 270, 23. 300, 28. II, 64, 8.  
 Mycenae V, 162, 15. Mycenaei III, 96, 24.  
 Mygdonia regio II, 539, 1.  
 Mylae, urbs Siciliae II, 37, 21.  
 Mylasa, urbs Asiae IV, 17, 31.  
 Myro, Mithridatis legatus II, 515, 32.  
 Myro Phlyensis I, 165, 16.  
 Myronides I, 317, 11. 324, 26. 373, 6. II, 173, 22. 185, 14.  
 Myrsilus, scr. hist. V, 138, 21.  
 Myrtilus pocillator II, 289, 8. 10. 14.  
 Myrto, uxor Herculis II, 186, 19. uxor Socratis II, 193, 27.  
 Mysia V, 216, 10. 220, 32. 221, 11. 227, 26. Mysi I, 4, 12.  
 Mythus dictus Demetrius IV, 317, 26.  
 Myus I, 249, 2.  
 Nabataei III, 260, 7. IV, 298, 31. 378, 17.  
 Nabis, Lacedaemoniorum tyrannus II, 246, 8. 18. 25. 248, 1. 25. 249, 10. 22. 23. 32. 255, 2. 272, 6. 284, 2.  
 Narbo, urbs Galliae V, 195, 3.  
 Narnia opp. II, 258, 24.  
 Narthacium III, 160, 4.  
 Naxica v. Publius et Scipio.  
 Naucrates Lycius, demagogus V, 79, 7.  
 Naupactus II, 274, 17.  
 Nauplia II, 325, 2.  
 Nausicrates orator II, 495, 9.  
 Nausithous I, 14, 4. 8.  
 Naxus, Naxii I, 16, 12. 17, 12. 14. 16. 244, 1. 270, 25. 310, 24. III, 4, 30. 22, 5. urbs Siciliae IV, 6, 9.  
 Nealces pictor V, 147, 5. 11.  
 Neander II, 285, 27.  
 Neanthes Cyzicenus scr. I, 219, 9. 249, 3.  
 Neapolis, Syracusarum pars II, 141, 2. 547, 6. 553, 6. Neapolis II, 131, 3. III, 249, 6. IV, 245, 15. πόλις τῆς Ἀκραγαντίας V, 43, 6. 70, 31. Neapolitani II, 131, 4. III, 249, 8.  
 Nearchus Tarentinus II, 196, 29. Cretensis III, 118, 5. 139, 27. Macedo III, 289, 9. 353, 12. 354, 21. 355, 7. 359, 22. 360, 3. 361, 27. 362, 12.  
 Nectanabis III, 184, 9. 25. 185, 1. 11. 13. 23. 186, 26. 29.  
 Neleus Scepsius II, 450, 15.  
 Nemea I, 320, 19. V, 141, 11.  
 Nemea meretrix I, 390, 25.  
 Nemei ludi II, 26, 26. 244, 32. 270, 25. IV, 142, 1. V, 160, 20. 161, 21.  
 Nemesis II, 253, 13.  
 Neo Boeotus II, 62, 28. Corinthius II, 19, 2.  
 Neochorus II, 415, 25.  
 Neocles, Themistoclis pater I, 219. 2. II, 162, 19. Themistoclis filius I, 251, 17. cf. 252, 1.  
 Neocomum (Noviocomum), incolae III, 393, 9.  
 Neoptolemus II, 287, 28. — Achilles f. II, 284, 31. III, 279, 25. cf. Pyrrhus. — Alcetae f. II, 285. 19. 288, 24. 26. 289, 6. 13. 20. 26. 30. 32. 290, 3. 6. — ὁ ἀσχινοπασπιστὸς III, 117, 16. 120. 30. 121, 18. 23. 28. 31. 122, 15. 30. 123, 8. 124, 9. 13. 14. 26. 125, 4. 6. 21. — Mithridatis dux II, 366, 20. 500, 3. 7. 17.  
 Nepos, Cornelius II, 551, 17. IV, 185, 8. cf. Cornelius et v. Metellus.  
 Nepos, Iberiae proconsul III, 385, 21.  
 Neptunus ἀσφάλιος I, 33, 22. γαιήροχος I, 33, 22. equestris I, 49. 21. adde: I, 4, 28. 29. 22, 8. 33, 17. 18. 238, 21. III, 145, 10. IV, 120, 29. eius templa III, 212, 10. IV, 147, 8. 235, 6. 236, 3.  
 Nereides IV, 368, 18.  
 Nero imperator II, 271, 32. 272, 2.

- V, 186, 27. 187, 19. 22. 31. 32. 188, 23. 32. 189, 5. 10. 22. 23. 26. 190, 2. 8. 19. 22. 191, 10. 23. 193, 4. 5. 11. 23. 25. 194, 3. 15. 195, 9. 15. 197, 15. 21. 25. 198, 24. 199, 4. 20. 26. 200, [14.] 24. 201, 18. 202, 21. 27. 31. 203, 4. 11. 206, 9. 207, 3. 212, 12. 26. 213, 17. 20. 214, [16.] 17. [20.] 217, 21. 230, 15.
- Nero Germanicus IV, 424, 32.
- Nervii III, 384, 21. 385, 3.
- Nesaeus equus (*Νησαίος Ἴππος*) II, 295, 31.
- Nestor II, 100, 28. 212, 2. V, 82, 26.
- Nicaea, Bithyniae urbs I, 23, 3.
- Nicaea, Alexandri Corinth. ux. V, 150, 7. 19.
- Nicagoras I, 229, 12. Messenius IV, 159, 12. 20. 25. 30. 160, 1. 5.
- Nicanor III, 138, 13. IV, 28, 32. 29, 6. 8. 25. 31. 30, 8. 11. 19. 24. 32.
- Nicarchus, Plutarchi *πρόπακπος* IV, 409, 13.
- Nicator v. Seleucus.
- Niceratus, Niciae pater I, 385, 24. III, 2, 21. 5, 23. Niceratus Hera- cleota poeta II, 402, 2. 3.
- Niciae vita III, 1—39. comp. c. Crasso ib. 82—87. adde: I, 376, 13. 385, 24. 386, 19. 21. 31. 387, 3. 6. 20. 28. 388, 13. 23. 391, 16. 392, 7. 11. 16. 394, 20. 396, 24. II, 85, 32. 168, 24. 269, 32. III, 156, 17. Niciaea pax I, 387, 7. III, 12, 22.
- Nicias, civis Engyii II, 142, 32. 143, 5. 12. 32. 144, 3.
- Nicias, ὁ οἰκόνομος τῶν βασιλικῶν Ptolemaei IV, 73, 12.
- Nico, Crateri servus III, 328, 3.
- Nico, elephantis nomen II, 327, 18. asini IV, 405, 22.
- Nicocles, tyr. Sicyon. II, 234, 16. IV, 16, 4. 33, 25. 34, 13. 16.
- V, 138, 16. 23. 30. 140, 24. 141, 4. 143, 14. 23.
- Nicocreon, rex Salaminus III, 312, 14. 17.
- Nicodemus Thebanus, caecus et claudus II, 85, 20. — Messenius IV, 220, 17.
- Nicogenes I, 244, 20. 24. 245, 3. 247, 3.
- Nicolaus philosophus V, 101, 3. 12.
- Nicomacha, Themistoclis filia I, 251, 23.
- Nicomachus pictor II, 85, 27. — Carrensis III, 71, 9. — alius III, 334, 25.
- Nicomedes Atheniensis I, 251, 23. — rex Bithyniae II, 447, 10. 449, 9. III, 365, 1.
- Nicomedia II, 510, 29.
- Niconidas Thessalus II, 508, 7.
- Nicopolis scortum II, 419, 9.
- Nicopolis urbs IV, 403, 1.
- Nicostrata I, 60, 21.
- Niger, Antonii amicus IV, 394, 6.
- Nigidius v. Publius.
- Nigri nomen I, 428, 29.
- Nilus I, 181, 27. II, 444, 29. III, 322, 14.
- Niphates III, 315, 30.
- Nisaea I, 165, 20. III, 8, 10. IV, 14, 13.
- Nisibis, urbs Mesopotamiae II, 539, 4. 544, 19. 555, 7.
- Nola, Nolani II, 131, 3. 5. 132, 10. 133, 9. 428, 4. 24.
- Nomades v. Numidae.
- Nomades Thraces III, 48, 4. (65, 27.)
- Nonacris, opp. Arcadiae III, 363, 13.
- Nonae Capratinae I, 118, 9.
- Nonius II, 360, 27. 430, 14.
- Nonnius IV, 276, 22.
- Nora castellum III, 128, 29. 129, 28. 131, 22.
- Norbanus (C. Iunius) II, 452, 2. 6. III, 93, 4. V, 85, 19.
- Noricum II, 344, 26.

- November mensis I, 142, 25. II, 124, 5.  
 Numa Pompilius. eius vita I, 117—147. comp. c. Lycurgo ib. 148—154. adde: I, 1, 13. 56, 15. [60, 8.] 62, 13. 268, 25. 272, 14. 21. 284, 5. 418, 25. 442, 11. 457, 4. II, 39, 32. 129, 19. III, 421, 2. [5.] IV, 3, 31.  
 Numantia, Numantini II, 62, 2. 331, 11. 342, 7. 546, 18. IV, 168, 26. 169, 2. 14. 21. 26. 29. 170, 4. 28. 171, 1. 8. 172, 20. 177, 10. 185, 30. 199, 31. 206, 8.  
 Numerius II, 367, 30. III, 255, 14. 16.  
 Numidia, Numidae I, 354, 19. 355, 7. 371, 10. II, 29, 27. 133, 24. 155, 28. 156, 1. 159, 31. 225, 22. 31. 226, 8. 373, 27. 374, 14. 419, 19. 20. III, 199, 14. 414, 26. 415, 20. 417, 3. V, 223, 15.  
 Numistro, opp. Lucaniae II, 148, 29.  
 Numitor I, 36, 11. 15. 16. 39, 5. 30. 40, 2. 7. 10. 11. 18. 41, 14. 24. 42, 12. 13. 16. 67, 1.  
 Nursia, Sabinorum urbs III, 89, 10.  
 Nussa v. Nursia.  
 Nymphaea v. Stymphaea.  
 Nymphaeum II, 451, 6.  
 Nymphidia V, 193, 20. 22. 197, 22.  
 Nymphidius Sabinus V, 187, 21. 192, 6. 20. 193, 12. 18. 195, 9. 196, 6. 197, 2. 9. 20. 30. 198, 16. 207, 8. 212, 20.  
 Nympholepti II, 174, 16.  
 Nysius Neapolitanus V, 35, 26. 36, 1. 38, 26. 40, 28.  
 Nysa arx III, 345, 2.  
 Nysaeus, Syracusarum tyr. II, 2, 16.  
 Nyssa, Mithridatis soror II, 517, 14.  
 Oarses (Artoxerxes) V, 106, 1.  
 Oceanus, τὴν οἰκουμένην πανταχόθεν περιῶν III, 228, 23. — indicus III, 353, 5. — occidentalis III, 387, 14. V, 203, 13. — III, 420, 9.  
 Oechus, Artoxerxis II. f. III, 355, 20. V, 130, 26. 131, 2. 133, 8. 9. 17. 135, 4. 7. 11. 28. 136, 5.  
 Octavia, Caesaris Octaviani soror I, 208, 16. IV, 373, 13. 23. 25. 375, 23. 377, 10. 31. 378, 4. 393, 25. 394, 9. 23. 395, 7. 397. 9. 398, 6. 8. 13. 20. 400, 9. 412, 30. 421, 7. 424, 6. 18. 23.  
 Octavianus, postea Caesar dictus IV, 356, 6. cf. Caesar Augustus 6.  
 Octavius.  
 Octavius II, 433, 32. IV, 263, 22. Crassi legatus III, 74, 7. 76. 31. 77, 5. 9. 10. 78, 16. 22. 79, 16. 21. 23. — consul III, 91, 18. 21. 23. 28. — Caius Octavius, Caesaris Augusti pater IV, 283, 6. cf. Caius. — Cneius Oct. II, 373, 6. 20. 376, 14. 21. 22. 28. 377, 9. 380, 19. cf. Cneius. — Lucius Oct. II, 502, 12. cf. Lucius. — Octavius dictus Caesar ὁ νεός V, 78, 21. — cf. Marcus.  
 October mensis I, 66, 10. 142, 25. 31. Nonae Octobres II, 531, 29.  
 Odeum I, 313, 23. 314, 4.  
 Odysseus v. Ulysses.  
 Oea (Ὀλιθῆν) I, 307, 28.  
 Oechalia I, 7, 20.  
 Oedipus (trag. Soph. Oed. Col.) IV, 339, 6. Oedipi fons II, 443, 26.  
 Oenanthes leno IV, 157, 28.  
 Oenarus I, 16, 13.  
 Oeneadae I, 320, 24. III, 336, 3. 4.  
 Oeneis tribus II, 491, 29.  
 Oenopion, Thesei f. I, 16, 21. 23.  
 Oenus I, 85, 1.  
 Oetaei I, 319, 5.  
 Ofella v. Lucretius.  
 Olbiani III, 96, 24.  
 Olbius I, 244, 24.  
 Oligyrtum IV, 151, 26.  
 Olizon, urbs Thessaliae I, 227, 8.

- Olocrus mons II, 59, 19.  
 Olorus, Cimonis avus, rex Thraciae II, 473, 32. — Thucydidis pater II, 474, 3.  
 Olthacus II, 514, 23. 515, 14.  
 Olympeum Athenis I, 189, 21.  
 Olympia I, 78, 12. 223, 28. 243, 26. II, 67, 28. 119, 23. 175, 15. 432, 25. IV, 80, 26. 116, 32. 216, 15. 303, 3. templum Olympicae I, 24, 29. — ludi Olympici I, 22, 7. 103, 5. 106, 6. 117, 25. 118, 2. 127, 14. 178, 23. 236, 16. 384, 24. 385, 12. II, 200, 24. III, 156, 10. 163, 13. 281, 24. 282, 25. 28. V, 218, 20. Olympicae victoriae II, 119, 25. IV, 209, 1. Olympicae indutiae I, 78, 10. 106, 27. — Olympias prima I, 78, 17.  
 Olympias, Philippi uxor, Alexandri M. mater III, 131, 15. 18. 132, 2. 279, 26. 280, 10. 23. 281, 5. 283, 28. 287, 24. 288, 9. 289, 14. 23. 307, 29. 325, 9. 13. 355, 2. 3. 363, 6. 364, 3. IV, 312, 26.  
 Olympeum prope Syracusas III, 21, 28.  
 Olympiadorus Ath. II, 177, 16.  
 Olympionicae II, 193, 23.  
 Olympius (Pericles) I, 306, 9. 340, 1.  
 Olympus, medicus Cleopatrae IV, 420, 6. 7.  
 Olympus mons II, 51, 10. 29. 53, 30. 54, 1. 55, 20. 119, 25.  
 Olympus, urbs Lyciae III, 212, 13.  
 Olynthii IV, 216, 14.  
 Omises Persa V, 108, 15.  
 Omphale I, 5, 26. IV, 427, 5. Omphale nova (Aspasia) I, 324, 17.  
 Onatius Aurelius III, 53, 32. cf. praef. ad h. l.  
 Onesicritus III, 293, 26. ἀρχιτυ-  
 βερνήτης III, 353, 12. scr. III, 286, 23. 331, 18. 27. 347, 3. 348, 15. 352, 8. 9.  
 Onii montes IV, 144, 9.  
 Onomarchus II, 31, 15. III, 139, 31. 140, 1. 6.  
 Onomastus, Othonis libertus V, 207, 14. 30.  
 Opheltas rex II, 470, 25. IV, 305, 10.  
 Opima spolia II, 129, 4—27.  
 Opimius v. Lucius.  
 Oplacus Ferentanus II, 304, 31.  
 Oppius, Caius, scr. III, 197, 4. 11. 381, 7. 24.  
 Optilitis Minerva I, 90, 19.  
 Opuntii II, 262, 24.  
 Orchalides tumulus II, 416, 2. 4.  
 Orchomenus, Orchomenii II, 98, 7. 11. 99, 8. 100, 1. 157, 16. 413, 11. 472, 9. 444, 21. 24. 27. 445, 15. 446, 5. 447, 3. 450, 26. 499, 19. 509, 13. III, 161, 2. 8. IV, 129, 11. 132, 19. 147, 26. 151, 27. V, 170, 18. 177, 21.  
 Orcini (Charonitae) IV, 359, 11.  
 Orcynia in Cappadocia III, 127, 14.  
 Orestes consul IV, 187, 3. 188, 9.  
 Oresteum, opp. Arcadiae II, 173, 16.  
 Oreus s. Oreum, opp. Euboeae II, 46, 31.  
 Orexartes fl. III, 331, 12.  
 Oricum, urbs Illyriae II, 69, 21. III, 257, 6. 401, 3.  
 Oritae, gens Asiae III, 353, 13.  
 Orneus, Erechthei f. I, 28, 31.  
 Ornis, locus prope Corinthum V, 153, 1.  
 Ornytus I, 7, 22.  
 Oroandes Cretensis II, 65, 9. 19.  
 Orobazus Parthus II, 422, 2. 8. 10. 13.  
 Oroesus v. Oryssus.  
 Oromasdes (Oromazes), Persarum deus III, 313, 25. V, 135, 2.  
 Orontes Persa V, 132, 18. 138, 19.  
 Oropus, Oropii II, 221, 3. IV, 212, 20.  
 Orpheus II, 552, 21. Orphei statua III, 293, 14. Orphica mysteria III, 280, 18. 372, 20.

- Orphidius V, 224, 18.  
 Orsodates Persa III, 343, 22.  
 Orthagoras Corinthius II, 5, 12.  
 Orthia Diana I, 100, 23.  
 Orthopagus, mons Boeotiae II, 440, 15.  
 Orsyssus Cretensis II, 324, 9.  
 Osca, urbs Hispaniae III, 101, 26, 114, 16.  
 Osochophoria festum I, 19, 17.  
 Ostanus, Artoxerxis II. frater V, 105, 29, 109, 9, 127, 9.  
 Ostia II, 367, 29, 376, 8, V, 214, 29. ἡ Ἐστυαὴ ἡτῶν III, 420, 20.  
 Ostius, L. I, 63, 3.  
 Ostracismus I, 241, 17, 21, 304, 25, 308, 12, 315, 20, 317, 13, etc. descriptus II, 168, 32 sqq. cf. III, 15, 30—32.  
 Otacilius, Marcelli frater II, 122, 16.  
 Othonis vita V, 213—230. adde: V, 202, 15, 23, 24, 27, 203, 5, 8, 10, 204, 7, 9, 14, 20, 206, 7, 24, 207, 14, 26, 208, 1, 209, 10, 22, 210, 29, 211, 4, 6, 12, 18, 25, 212, 5, cf. Marcus.  
 Otrya, Phrygiae locus II, 505, 29.  
 Oviculae cognomen I, 341, 14.  
 Oxathres V, 105, 29, 109, 9.  
 Oxus, fl. Asiae III, 344, 1, 7.  
 Oxyartes III, 344, 24, 25, 355, 11.  
 Paccianus, Syllae legatus III, 96, 8, 10, cf. Caius et Vibius.  
 Paccus II, 206, 21.  
 Paches, Athen. dux II, 193, 7, III, 7, 17.  
 Pachynus, promont. Siciliae V, 21, 22, 29.  
 Paciacus (Paccianus) Vibius v. Vibius et Paccianus.  
 Pacis ara II, 487, 11.  
 Pacorus, Hyrodis f. III, 81, 12, 82, 14, IV, 376, 4, 7.  
 Padus I, 55, 16, II, 126, 11, 13, III, 49, 32, 90, 28, 203, 28, 383, 32, 385, 14, 389, 3, V, 217, 25, 222, 20, cf. Eridanus.  
 Paeon II, 275, 28. ἡ Παίων II, 401, 28.  
 Paeonia, Demosthenes Παϊωνιστὸς IV, 226, 23. Demo item IV, 233, 29.  
 Paedaretus Spartanus I, 108, 23.  
 Paeon Amathusius, scr. I, 16, 26.  
 Paeones II, 57, 16, 293, 27, III, 231, 8, 324, 15.  
 Pagae v. Pegae.  
 Pagasae, portus Thessaliae I, 239, 2.  
 Palaescepsis, urbs Mysiae I, 249, 3.  
 Palaestina II, 512, 24, III, 235, 5.  
 Palatium I, 56, 21, 59, 21, 62, 17, 210, 3, 23, 285, 15, III, 113, 5, IV, 196, 6, 245, 29, 253, 8, 258, 25, V, 187, 11, 188, 17, 207, 21, 208, 28.  
 Palilia v. Parilia.  
 Palladium I, 24, 21, 272, 28, in Acropoli III, 3, 29, Delphis III, 17, 25.  
 Pallantidae I, 3, 23, 10, 9, 20.  
 Pallantium I, 34, 10, IV, 130, 1, V, 168, 30.  
 Pallas Atheniensis I, 10, 22, cf. Pallantidae.  
 Pallenaei I, 10, 23.  
 Pammenes Thebanus II, 100, 26, 109, 25.  
 Pamphilus pictor V, 146, 21.  
 Pamphylia II, 484, 22, 24, III, 268, 27, 297, 8, V, 53, 29.  
 Pan I, 122, 13, 138, 12, II, 174, 5.  
 Panes IV, 366, 6.  
 Panactus arx I, 387, 17, III, 13, 9, IV, 313, 26.  
 Panaetius I, 232, 20, philosophus Stoicus II, 161, 21, 31, 193, 30, 475, 25, IV, 220, 25.  
 Panathenaea I, 20, 29, 314, 1, IV, 18, 24.  
 Pandosia, opp. Italiae II, 303, 16.  
 Panellenes II, 482, 12.  
 Panemus mensis I, 271, 4, II, 185, 2.  
 Pannonia V, 220, 32.

- Pannonici exercitus V, 216, 9.  
 Panopaei II, 415, 5. 438, 20.  
 Panopeus I, 16, 15. 26, 3.  
 Pansa consul II, 77, 17. IV, 281,  
 9. 283, 30. 360, 20.  
 Pantaleon Aetolus V, 166, 5.  
 Pantauchus, Demetrii dux II, 291, 23.  
 28. 30. 292, 5. 9. IV, 332, 15. 19.  
 Panteus Spartanus IV, 148, 13. 17.  
 162, 17. 22. 163, 10. 12. 28.  
 Panthoedes Spartanus II, 97, 26.  
 Paphlagonia, Paphlagonēs II, 447,  
 9. 30. 32. 540, 13. III, 119, 14.  
 123, 10. 153, 8. 9. 28. 235, 4.  
 298, 10. IV, 401, 28.  
 Paphus (ἡ ἐν Πιάφῳ θεὸς, Venus)  
 IV, 69, 15.  
 Papiria II, 42, 9. 26.  
 Papirius v. Marcus.  
 Pappus scr. IV, 236, 10.  
 Paraetionium IV, 409, 22.  
 Parali I, 166, 25. 185, 22.  
 Paralus, Periclis f. I, 324, 12. 337,  
 23. — Paralus navis II, 393, 23.  
 Parapotamii II, 439, 4.  
 Parauaea II, 290, 17.  
 Parilia I, 60, 26.  
 Paris Troianus I, 31, 6. II, 468, 32.  
 IV, 427, 10. 12. cf. Alexander.  
 Pariscas eunuchus V, 115, 22.  
 Parmenides I, 302, 6.  
 Parmenio, Philippi dux, pater Phi-  
 lotae III, 281, 24. 289, 3. 294,  
 31. 299, 10. 302, 28. 303, 18.  
 313, 2. 5. 315, 29. 316, 25. 317,  
 5. 9. 14. 20. 319, 9. 12. 325,  
 22. 333, 18. 29. 334, 21. 335,  
 26. 336, 23.  
 Parmenses II, 358, 31.  
 Parnassus II, 437, 15.  
 Parrhasius pictor I, 4, 2.  
 Parthenon I, 313, 11. IV, 313, 32.  
 317, 7. 427, 27.  
 Parthi II, 422, (2.) 6. 10. 512, 22.  
 522, 4. 535, 23. 26. 31. 536, 20.  
 544, 12. 19. 23. III, 40, 7. 57,  
 27. 59, 4. 26. 60, 17. 61, 6. 27.  
 63, 1. 64, 16. 23. 24. 67, 10.  
 68, 5. 18. 28. 69, 12. 71, 21. 26.  
 74, 24. 75, 3. 76, 4. 13. 77, 15.  
 18. 79, 32. 81, 7. 24. 87, 14.  
 139, 16. 226, 17. 228, 18. 229,  
 18. 243, 26. 245, 5. 247, 7. 263,  
 5. 267, 28. 269, 15. 23. 391, 31.  
 420, 3. 421, 22. IV, 273, 26.  
 (32.) 311, 4. 350, 19. 372, 22.  
 25. et saepe in vita Antonii. V,  
 57, 11. 71, 10. 91, 30. Parthia  
 III, 61, 24. 330, 21. IV, 396, 30.  
 Parthica lingua IV, 389, 3. Parthi-  
 cum bellum III, 57, 32. 86, 11.  
 249, 2. 263, 2. IV, 367, 17. 377,  
 30. V, 73, 27. Parthicus exercitus  
 IV, 389, 31. αυτοκράτωρ IV,  
 370, 1. Parthica infortunia III,  
 1, 2.  
 Parthylaei IV, 369, 24. V, 104, 9.  
 Parysatis, Dárii II. uxor, mater Ar-  
 toxerxis II. et Cyri minoris V, 105,  
 27. 106, 20. 110, 7. 10. 14. 118,  
 18. 27. 119, 22. 120, 18. 21.  
 122, 5. 14. 17. 29. 123, 15. 18.  
 26. 124, 3. 127, 18. 30.  
 Pasacas, Cyri min. equus V, 112,  
 31.  
 Pasargadae, urbs Persiae V, 106, 28.  
 Paseas, Abantidae pater V, 137, 16.  
 138, 15.  
 Pasocrates Solensis III, 312, 15. 17.  
 Pasiphaë I, 15, 4. IV, 114, 24. 29.  
 132, 8.  
 Pasiphon scr. III, 5, 5.  
 Pasitigris fl. III, 133, 28.  
 Passaron urbs II, 288, 31.  
 Pataecus scr. I, 160, 8.  
 Patavium III, 410, 8.  
 Patara (ἡ Παταράων πόλις) V, 80,  
 26. Patarenses V, 53, 15. 17. 19.  
 Patrae I, 389, 15. IV, 301, 7. 401,  
 9. Patrenses I, 389, 16. II, 208,  
 7. V, 179, 14.  
 Patro I, 47, 31.  
 Patrobius, Neronis famulus V, 200,  
 15. 211, 32.

- Patrocles (Procles) I**, 79, 2. 7. V, 339, 25.  
**Patroclus, Menoetii f. I**, 31, 6. II, 186, 19. III, 331, 3.  
**Patronis locus II**, 437, 21.  
**Pauli Aemilii vita II**, 39—79. comp. c. Timoleonte ib. 80—82. adde: I, 357, 14. 22. 29. 358, 3. 359, 21. 30. 360, 13. II, 212, 6. 218, 32. 219, 7. 10. 223, 9. 433, 14. III, 250, 15. 393, 18. IV, 285, 6. 362, 21. 22. V, 185, 32. 186, 16. Pauli basilica V, 209, 27.  
**Paulinus V**, 220, 3. 13. 28. 221, 8. 223, 8. 225, 3. cf. Suetonius.  
**Paupertas v. Πειρία.**  
**Pausanias, dux Laced. I**, 240, 6. 241, 25. 29. 242, 4. 9. II, 173, 25. 32. 177, 4. 6. 178, 31. 179, 5. 9. 17. 180, 12. 181, 1. 4. 6. 16. 182, 6. 9. 14. 21. 183, 8. 185, 26. 188, 14. 23. 32. 189, 11. 228, 30. 396, 26. 405, 20. IV, 109, 29. 30. 227, 31. rex II, 413, 7. 8. 13. 23. 414, 19. 23. 30. 476, 29. 32. 477, 9. 12. 14. 17. 22. 555, 31. — Pausanias, Plistonactis f., Pausaniae eius nepos, qui Mardonium vic. IV, 109, 31. Seleuci dux IV, 343, 5. Pausanias medicus III, 327, 18. Pausanias Macedo III, 289, 11. 17.  
**Pax v. Pacis ara.**  
**Peculium I**, 201, 19.  
**Pedalion locus II**, 525, 8.  
**Pediaei I**, 166, 24. 185, 21.  
**Pedum, urbs Latinorum I**, 445, 5.  
**Pegae urbs et portus I**, 320, 14. V, 175, 19. 176, 23.  
**Pelagon I**, 226, 8.  
**Pelasgi I**, 33, 30.  
**Pelasgus II**, 284, 28.  
**Peleus I**, 8, 18. 21. Philippus ita dictus III, 284, 4.  
**Pelias, Acasti pater II**, 463, 14.  
**Peligni II**, 59, 2. 4. 14.  
**Pella II**, 62, 7. 21. III, 120, 6. IV, 334, 20. 335, 1.  
**Pella v. Lucius.**  
**Pellenae, urbs Arcadiae IV**, 114, 5. 141, 27. V, 164, 21. 172, 24. 186, 2. incolae V, 164, 30. 165, 20.  
**Pelopidae II**, 330, 8. Theseus I, 2, 19.  
**Pelopidas. eius vita II**, 82—121. comp. c. Marcello ib. 157—160. adde: II, 35, 16. 161, 16. III, 169, 6. V, 126, 28. 149, 18.  
**Peloponnesus I**, 2, 21. 5, 32. etc. II, 3, 11. etc. III, 20, 24. etc. IV, 27, 5. etc. V, 12, 31. etc.  
**Peloponnesii II**, 243, 19. III, 28. IV, 128, 27. 151, 31. 158, 9. V, 36, 25. 37, 7. 22. Peloponnesiacus II, 474, 24. bellum Peloponnesiacum I, 328, 31. 431, 14. II, 161, 23. 29. 384, 24. 415, 26. IV, 152, 11. 410, 21.  
**Pelops I**, 2, 20. 6, 18. Pelops Byzantius IV, 262, 5. 8.  
**Pelusium III**, 270, 8. IV, 348, 9. 16. 21. 413, 31. V, 81, 13.  
**Penelope, Lysimachi pellex IV**, 316, 21.  
**Peneus fl. II**, 260, 18.  
**Πειρία I**, 239, 32.  
**Pentacosiomedimni I**, 172, 16. II, 161, 2.  
**Pentapyla (Syracusus) V**, 25, 23.  
**Pentelium, urbs Arcadiae IV**, 141, 29. V, 172, 26. Pentelicum marmor I, 205, 13.  
**Pentheus in Euripidis Bacchis III**, 81, 26.  
**Percote, urbs Troadis I**, 249, 3.  
**Perdiccas III**, 84, 17. 117, 14. 15. 119, 20. 120, 13. 16. 21. 25. 121, 12. 14. 122, 9. 125, 32. 126, 2. 293, 32. 294, 4. 327, 12. 363, 28. IV, 237, 28.  
**Pergamia, urbs Cretae I**, 116, 24.  
**Pergamus II**, 431, 2. 11. 448, 4.

- 499, 3. III, 365, 26. 32. IV, 44, 18. 185, 25. 399, 21. Pergameni II, 431, 4. V, 53, 10.
- Periander sapiens I, 157, 24. 165, 27. Cypseli f., Corinthi tyr. V, 138, 18.
- Periboea, Aiacis mater I, 26, 1.
- Periclis vita I, 298—340. comp. c. Fabio Max. ib. 372—375. adde: I, 98, 9. 220, 16. 229, 32. 376, 10. 378, 16. 381, 15. 29. 387, 5. 391, 6. II, 85, 32. 162, 1. 190, 10. 13. 192, 7. 193, 6. 203, 30. 486, 28. 488, 9. 25. 489, 14. 492, 17. III, 2, 25. 29. 31. 3, 19. 7, 15. 8, 1. 12, 18. 31, 13. 83, 8. 255, 12. IV, 7, 13. 214, 12. 216, 21. 221, 6. 226, 12. 277, 19.
- Periclidus Spartanus II, 490, 28.
- Perigune I, 7, 10.
- Perinthus, Perinthii III, 357, 7. IV, 13, 7. 223, 21.
- Peripateticus IV, 101, 14. cf. Demetrius.
- Periphemus heros I, 162, 29.
- Periphetes (Corynetes) I, 6, 29.
- Periphoretus (Artemon) I, 327, 13. 15. 23.
- Peripoltas vates II, 470, 24. cf. Damon Peripoltas.
- Περικυκλακισμός I, 62, 4.
- Peritas, canis Alexandri M. et urbs III, 348, 20.
- Perithoedes I, 386, 5. III, 15, 6.
- Perpenna III, 102, 16. 22. 26. 29. 113, 27. 114, 19. 29. 115, 1. 8. 22. 116, 1. 17. 19. 196, 13. 20. 205, 22. 207, 11. 16. 21. 25. 30.
- Perrhaebia II, 53, 7. 268, 29.
- Persae I, 184, 31. 222, 21. 245, 4. 246, 8. 24. 31. 247, 8. 249, 6. 250, 17. 270, 22. 324, 31. 400, 12. II, 114, 5. 173, 1. 18. 177, 31. 178, 9. 179, 11. 180, 10. 182, 32. 183, 25. 184, 30. 264, 24. 407, 17. 478, 5. 8. 481, 11. 486, 6. 487, 18. 23. 495, 2. 554, 5. 555, 13. 30. III, 147, 9. 150, 6. 156, 11. 167, 13. 222, 28. 225, 9. 283, 4. 10. 292, 19. 297, 5. 302, 8. 305, 19. 27. 313, 16. 22. 32. 314, 13. 14. 20. 25. 319, 24. 322, 19. 22. 25. 323, 25. 31. 326, 12. 337, 19. 355, 17. 19. 21. 28. 357, 31. IV, 226, 29. 379, 10. V, 105, 22. 31. 106, 29. 107, 8. 109, 11. 110, 26. 113, 1. 3. 114, 4. 26. 116, 21. 123, 10. 31. 124, 13. 126, 6. 11. 128, 3. 131, 6. 133, 6. 134, 31. 135, 9. Persides mulieres III, 117, 25. 303, 1. Persis terra III, 86, 27. 134, 4. 322, 18. V, 111, 2. Persica lingua I, 248, 4. *περσισι* V, 114, 23. Persici mores II, 385, 5. nummi III, 158, 27. V, 125, 3. Persicae divitiae II, 50, 15. res I, 248, 25. Persica luxuria I, 398, 24. III, 122, 25. vestimenta III, 315, 13. 330, 30. ζώνη III, 337, 30. arma II, 484, 22. Persicum bellum II, 161, 23. III, 85, 9. V, 80, 25. Persica *περιήλσις* II, 208, 29. praeda Alexandri III, 296, 21. — Persae Timothei poetae II, 245, 13.
- Persaeus, philosophus Stoicus V, 151, 6. 156, 32. 157, 6.
- Persephone v. Proserpina.
- Perseus, Iovis ex Danae f. II, 473, 20.
- Perseus, rex Macedoniae II, 44, 21. 32. 46, 13. 48, 5. 49, 10. 26. 50, 18. 30. 54, 12. 26. 55, 4. 58, 19. 31. 62, 7. 63, 25. 28. 65, 8. 9. 15. 24. 67, 25. 69, 3. 73, 16. 25. 30. 74, 4. 76, 22. 27. 80, 15. 212, 6. 218, 31. IV, 345, 27. V, 185, 29.
- Perseus, canis Tertiae II, 48, 10.
- Persis, Persides v. in Persae.



- Pessinus, urbs Galatiae II, 347, 10. IV, 48, 25.  
 Petelia, opp. Italiae II, 153, 24.  
 Petelinus lucus I, 291, 5. III, 52, 9.  
 Peteus, Menesthei pater I, 28, 30.  
 Peticius, nauclerus Rom. III, 266, 8. 17.  
 Petilius praetor I, 147, 8.  
 Petillius, trib. pl. II, 211, 13.  
 Petinus, Neronis famulus V, 200, 15.  
 Petra locus II, 53, 8. urbs Arabiae III, 230, 31. 231, 4. 14. IV, 410, 9.  
 Petrachus prope Chaeroneam II, 440, 31.  
 Petronius legatus III, 78, 16. 79, 18. 24. Petronius Turpilianus V, 198, 25. 28. 200, 21. — cf. Granius Petronius.  
 Peucestes III, 132, 29. 134, 4. 135, 23. 137, 22. 327, 6. 14. 328, 3. 350, 14. 16.  
 Pexodorus v. Pixodorus.  
 Phaea, sus Crommyonia I, 7, 26. 8, 1.  
 Phaeax I, 14, 5. 8. Erasistrati pater 385, 23. 26. 386, 1. 21. III, 16, 7. 158, 23.  
 Phaedimus, Eumenis socius III, 136, 27.  
 Phaedon I, 32, 24.  
 Phaedra, Thesei uxor I, 25, 18. 22.  
 Phaenareta, Samonis uxor II, 289, 28.  
 Φαιννομηρίδες I, 151, 14.  
 Phaestius I, 165, 25.  
 Phaethon II, 284, 27.  
 Phalerus I, 14, 9. 18, 9. 231, 16. Φαληροῦ II, 160, 30. 193, 12.  
 Phalinus Zacynthius V, 117, 3. 8.  
 Phanius Eresius scr. I, 189, 25. 28. Lesbius I, 167, 17. 219, 7. 226, 23. 233, 16. 246, 15. 249, 3.  
 Phanippus, archon Ath. II, 167, 6.  
 Phanodemus scr. I, 232, 24. II, 485, 20. 494, 21.  
 Pharax Spartanus II, 11, 29. 81, 6. 10. V, 42, 30. 43, 6.  
 Pharmacusa insula III, 365, 3.  
 Pharmuthi mensis I, 47, 9.  
 Pharnabazus I, 399, 21. 404, 29. 405, 15. 406, 8. 10. 12. 29. 407. 3. 14. 18. 408, 18. 20. 21. 22. 416, 13. 417, 14. 418, 12. 419. 403, 5. 404, 3. 8. 15. 17. 406. 13. III, 124, 1. 150, 6. 153, 2. 11. 18. 154, 25. 30. 155, 3. 19. 26. 28. 160, 25. 166, 29. 17. V, 125, 6. 23. 128, 17. 132, 17.  
 Pharnaces, Mithridatis f. III, 231, 29. 30. 232, 8. 21. 413, 2. 3.  
 Pharnapates, Parthorum dux IV, 373, 27.  
 Pharsalus, urbs Thessaliae II, 111. 23. 25. 111, 1. 116, 11. III, 414. 1. 423, 27. IV, 89, 17. 90, 2. 276, 29. 277, 31. 353, 14. 42. 30. V, 55, 24. 225, 14. Pharsalus III, 160, 1. Pharsalicus campus III, 260, 15. 263, 17. 277, 2. 405, 21.  
 Pharus insula III, 308, 26. 412, 19. IV, 372, 13. (Φαρίδος βασιλευσιν.) 410, 14.  
 Pharyx in Phocide IV, 31, 26.  
 Phaselis II, 485, 1. (5. 7.) III, 27. 21. (23.)  
 Phasis fl. II, 540, 14. 555, 8. 17. 225, 15.  
 Phayllus III, 320, 1.  
 Phegaeus Theodorus I, 397, 15.  
 Pheneus, urbs Arcadiae IV, 141. 5. V, 172, 26.  
 Pherae, Pheraei II, 108, 27. 110. 10. 13. 121, 16. IV, 138, 25.  
 Pheraeus V, 187, 7.  
 Phereboea I, 26, 2.  
 Phericles II, 410, 21.  
 Pherexius v. Amarsyadas.  
 Pherecydes I, 14, 28. 22, 25. 104, 1. 463, 15. IV, 116, 3.  
 Pherendates Persa II, 485, 11.  
 Pherenicus Thebanus II, 87, 14. 89, 6.  
 Pheristus Eleus II, 35, 2.  
 Phernacia, urbs Ponti II, 517, 16.

- Phersephone, Persephone v. Proserpina.
- Phidias plastes I, 300, 1. 313, 9. 314, 17. 23. 331, 14. 19. 21. 25. 28. 332, 4. 29. II, 67, 29.
- Phiditia unde dicta I, 90, 28.
- Phido v. Demetrius Phido.
- Phila, Demetrii uxor IV, 305, 16. 26. 312, 21. 318, 4. 322, 17. 323, 5. 14. 328, 21. 337, 5. 338, 19. 345, 21. 425, 29.
- Philadelphi nomen I, 428, 9.
- Philadelphus, Paphlagoniae rex IV, 401, 28.
- Philaeus I, 163, 30. 164, 2.
- Philagrus IV, 264, 16.
- Philadae, tribus Attica I, 164, 2.
- Philargyrus, Catonis libertus IV, 72, 19.
- Philarus fl. II, 415, 22.
- Philetas poeta I, 300, 2.
- Philidas scriba v. Phillidas.
- Philides I, 223, 19.
- Philinna scortum III, 363, 31.
- Philippi II, 448, 14. III, 431, 19. 432, 12. 15. IV, 105, 31. 106, 13. 409, 26. V, 73, 16. 76, 15. 84, 16. 85, 13. 28. 100, 26.
- Philippicae orationes Ciceronis IV, 261, 24. 279, 28. 287, 18. 19. 20. 351, 13. Demosthenis IV, 219, 10. 220, 29.
- Philippides comicus IV, 304, 10. 17. 23. 317, 5.
- Philippus, Amyntae f., Macedoniae rex, Alexandri M. pater I, 271, 7. 299, 25. II, 15, 29. 50, 8. 12. 71, 6. 101, 18. 109, 19. 23. 31. III, 88, 24. 26. 117, 2. 6. 8. 137, 13. 139, 9. 279, 26. 280, 1. 6. 11. 30. 281, 21. 282, 24. 283, 5. 11. 14. 284, 4. 7. 11. 12. 16. 285, 3. etc. in vita Alexandri. IV, 9, 16. 11, 11. 13, 6. 32. 14, 17. 21. 15, 7. 10. 14. 19. 16, 14. 26, 23. 155, 25. 216, 13. 217, 10. 219, 26. 31. 221, 14. 31. 223, 2. et saepe in Demosthenis vita. 290, 31. 302, 16. 312, 24. 316, 1. 333, 28. 427, 15. V, 146, 30. Philippi tempora IV, 125, 27. V, 156, 28.
- Philippus, Cassandri f., Macedoniae rex IV, 326, 26.
- Philippus, Demetrii f., Macedoniae rex II, 44, 29. 45, 4. 12. 15. 19. 46, 17. 207, 32. 213, 28. 241, 18. 245, 31. 247, 32. 249, 21. 259, 5. 9. 13. 27. 260, 8. 26. 30. 261, 8. 262, 11. 22. 263, 8. 12. 264, 4. 10. 13. 16. 25. 29. 265, 18. 266, 8. 23. 25. 28. 267, 6. 9. 26. 268, 9. 25. 270, 20. 273, 20. 22. 274, 13. 21. 276. 9. 282, 20. 26. 283, 6. 288, 18. III, 132, 4. V, 149, 29. 179, 2. 30. 180, 10. 22. 28. 181, 9. 19. 22. 24. 26. 182, 15. 16. 27. 183, 1. 13. 185, 12. 18.
- Philippus Thebanus II, 87, 5. 88, 29. 92, 6. 93, 11. 19.
- Philippus Acarnan, medicus III, 299, 4. 12. 17. 23. 300, 1.
- Philippus Theangelensis (v. l.  $\delta$   $\epsilon$   $\lambda$   $\sigma$   $\alpha$   $\gamma$   $\gamma$   $\epsilon$   $\lambda$   $\epsilon$   $\nu$   $\varsigma$ ) scr. III, 331, 20.
- Philippus Chalcidensis, scr. III, 331, 22.
- Philippus, Alexandri satrapa III, 348, 11.
- Philippus, Pompeii libertus III, 271, 24. 272, 13. 30. 273, 16.
- Philippus, Antigoni f., Demetrii Pol. frater IV, 294, 31. 295, 5. 296, 8. 314, 3.
- Philippus, L. Marcius IV, 58, 14. 59, 18. 19. 73, 15. cf. Marcius.
- Philippus, vitricus Octaviani Augusti IV, 282, 9.
- Philistus scr. II, 16, 13. 118, 32. III, 1, 9. 2, 3. 8. 5, 5. 25, 26. 37, 20. 286, 25. V, 9, 30. 10, 1. 8. 10. 11, 14. 12, 9. 15, 29. 21, 19. 31, 23. 29. 32, 3. 18. 27. 33, 2. 4.

- Phillidas scriba II, 68, 28. 90, 25.  
 91, 2. 92, 15. 93, 3. 20.  
 Philo Atheniensis, eius armamenta-  
 rium II, 436, 24.  
 Philo, philos. acad. II, 550, 7. 11.  
 IV, 239, 31. 241, 8.  
 Philo Thebanus, scr. III, 331, 20.  
 Philoboetotus collis II, 437, 25.  
 Philochorus scr. I, 11, 12. 12, 1.  
 14, 3. 15, 1. 26, 20. 31, 23.  
 III, 31, 27.  
 Philocles, Atheniensium dux II, 391,  
 14. 395, 21. 469, 9.  
 Philocles scr. I, 154, 24.  
 Philocrates, C. Gracchi servus IV,  
 201, 18. 23.  
 Philocrates orator IV, 228, 8.  
 Philoctetes I, 175, 28. 227, 8.  
 Philocyprus, rex Cypri I, 182, 1.  
 10. 14.  
 Philologus, Qu. Ciceronis libertus  
 IV, 287, 4. 28. 288, 2.  
 Philombrotus, archon Athen. I, 167,  
 23.  
 Philomedes v. Philomelus.  
 Philomelus Lamptrensis IV, 30, 16.  
 Philomelus Phocensis II, 31, 15.  
 Philometor Attalus v. Attalus.  
 Philonicus, Scipionis Afr. iun. ami-  
 cius II, 78, 3. Philonicus Thessa-  
 lus III, 284, 6.  
 Philopoemenis vita II, 233—  
 257. comp. c. T. Quintio Flami-  
 nino ib. 282—284. adde: II, 275,  
 32. IV, 149, 23. 27. [29.] V,  
 157, 13.  
 Philostephanus scr. I, 106, 21.  
 Philostratus philosophus IV, 91, 7.  
 419, 3. 12.  
 Philotas, Parmenionis f. III, 289,  
 3. 290, 22. 315, 9. 326, 5. 333,  
 18. 334, 5. 13. 16. 334, 20. 28.  
 30. 335, 1. 4. 10. 18. 22. 24.  
 25. 336, 7.  
 Philotas Amphissensis IV, 370, 10.  
 24. 371, 3. 16.  
 Philotis serva I, 72, 3. 7. 9. 12.  
 286, 16. 25.  
 Philoxenus, Alexandri dux III, 303,  
 5. 9. 11.  
 Philoxenus, Ptolemaei f. II, 110, 19.  
 Philoxenus poeta III, 286, 27.  
 Phlius, Phliasii III, 168, 26. IV,  
 143, 4. 151, 25. V, 168, 22.  
 172, 27.  
 Phlogidas, ephorus Spart. II, 400, 4.  
 Phlogius II, 525, 6.  
 Phlyae I, 219, 18. *Φλυῆσιον* I, 231,  
 27. Phlyensis Myro I, 165, 16.  
*Φόβος* deus I, 24, 9. III, 315, 28.  
 Phocaea I, 325, 1. II, 386, 13.  
 Phocionis vita IV, 1—36. adde:  
 II, 6, 25. III, 324, 27. IV, 106,  
 6. 7. 217, 21. 23. 221, 7. 18.  
 V, 152, 10.  
 Phocis, Phocenses I, 228, 5. 6. 319,  
 3. 321, 25. 27. II, 268, 27. 398,  
 17. 412, 11. 413, 10. 415, 8.  
 437, 18. 472, 6. 491, 26. III,  
 160, 20. 173, 15. 291, 2. IV, 31,  
 16. 224, 15. V, 182, 17. Pho-  
 censis Asia V, 131, 10. Pho-  
 cium bellum IV, 219, 9. 224,  
 8. 27.  
 Phocus I, 168, 16. Phocionis f. IV,  
 18, 23. 19, 1. 27, 19. 20. 34, 12.  
 Phoebidas, dux Spartanus II, 87, 6.  
 19. 97, 24. III, 167, 16. 20. 22.  
 168, 8. 12. 14. 32. 181, 14. 274, 32.  
 Phoebis Spartanus IV, 132, 30.  
 Phoebus I, 85, 23. IV, 265, 5.  
 Phoenicia, Phoenices I, 328, 17. II,  
 9, 22. 11, 6. 33, 31. 50, 7. (133,  
 11. 143, 5. 313, 5. Carth.) 390,  
 25. 440, 22. 521, 23. III, 184,  
 7. 221, 9. 224, 1. 235, 5. 297,  
 7. 305, 30. 312, 8. IV, 97, 5.  
 372, 25. 378, 15. 396, 3. 404,  
 27. Phoeniciae naves I, 326, 5.  
 401, 5. 403, 28. II, 485, 15.  
 486, 15. 493, 25.  
 Phoenix, Achillis praeceptor II, 234,  
 7. III, 284, 3. 306, 18.

- 'hoenix Tenedius III, 124, 2.  
 'hoenix Thebanus III, 290, 19.  
 'hoenix fons II, 98, 26.  
 'horbas I, 34, 31. 122, 6.  
 'hormio I, 376, 14. IV, 222, 8. 9. 291, 15.  
 'hraata, urbs Mediae IV, 380, 17. 382, 4. 392, 10.  
 'hraates Parthus, Hyrodis f. III, 82, 15. 19. 224, 12. IV, 379, 5. 15. 380, 22. 382, 18. 30. 383, 30.  
 'hraortes Parthus IV, 393, 14.  
 'hrasicles I, 251, 23.  
 'hrearrii I, 219, 3. cf. 220, 20. 224, 5.  
 hrixus Spartanus III, 178, 29.  
 hrygia, Phryges I, 121, 20. 249, 7. (*ἡ ἄνω*.) 416, 14. 417, 17. II, 279, 13. 481, 19. 504, 27. 505, 29. III, 119, 21. 126, 18. 151, 3. 152, 24. 153, 17. 218, 21. 297, 29. 372, 12. IV, 26, 26. 297, 18. 338, 28.  
 hrygius Macedonia expulsus v. Eri-gyus.  
 hrynichus, Atheniensium dux I, 401, 15. 27. 28. 30. 402, 3. 5. 6. 12. 15. 16. 19.  
 hrynichus comicus I, 224, 6. 395, 5. III, 6, 6.  
 hrynys musicus IV, 116, 6.  
 hthia, Admeti uxor I, 243, 9. — Menonis Thessali f., Pyrrhi mater II, 285, 13. 15.  
 hthiotae I, 319, 6. II, 115, 17. 120, 9. 268, 28.  
 hylacia, Atticae locus V, 167, 2.  
 hylacium meretrix IV, 303, 8.  
 hylarchus scr. I, 251, 31. 271, 2. II, 320, 28. IV, 114, 29. 130, 31. 153, 13. 155, 7. 233, 19. V, 172, 1.  
 hyle, arx Atticae II, 405, 13. 412, 30. IV, 313, 26.  
 hyllys Spartanus II, 321, 30.  
 hysco, cognomen I, 428, 8.  
 hystalidae I, 9, 14. 20, 8.
- Picens ager II, 124, 12. III, 50, 7. 192, 23. incolae III, 192, 82.  
 Picinae II, 429, 7.  
 Pictor, Fabii Max. propinquus I, 362, 13.  
 Picus daemon I, 138, 11.  
 Pierion poeta III, 336, 28.  
 Pigres III, 123, 9.  
 Pinarii I, 145, 15.  
 Pinarius I, 152, 15.  
 Pinarus fl. III, 300, 23.  
 Pindarus poeta I, 25, 23. 70, 16. 104, 26. 31. 122, 13. 227, 1. II, 144, 19. 154, 22. 361, 10. III, 1. 15. IV, 334, 8. V, 136, 23. *ὁ ἀπὸ Πινδάρου γεγονότας* III, 291, 5.  
 Pindarus, Cassii libertus IV, 364, 19. V, 91, 28—92, 1.  
 Pinus, filius Numae I, 145, 12. 14.  
 Piraeus I, 229, 18. 238, 13. 23. 24. 252, 5. 306, 31. 403, 7. II, 96, 22. 397, 11. 19. 398, 30. 432, 8. 436, 23. 450, 4. 469, 4. III, 38, 24. 169, 3. 13. IV, 29, 25. 30, 13. 15. 20. 209, 11. 214, 10. 233, 31. 300, 6. 325, 26. 334, 32. V, 77, 2. 166, 11. 14. 24. 167, 5. 23.  
 Piraica porta I, 24, 19. II, 435, 20.  
 Piraticum bellum II, 545, 23.  
 Pirithous I, 16, 19. 26, 29. 31. 27, 4. 10. 28, 20. 26. 28. 31, 12. 16.  
 Pisa I, 299, 32.  
 Pisander I, 402, 23. — heros II, 174, 7. — Spartanus III, 152, 32. 153, 4. 160, 24.  
 Pisaura, opp. ad mare Adriat. IV, 401, 4.  
 Pisanaction porticus II, 474, 32.  
 Pisidae I, 249, 8. 20. III, 297, 28.  
 Pisis Thespiensis IV, 330, 26. 331, 2.  
 Pisistratidae I, 300, 30. novi I, 316, 29.  
 Pisistratus I, 16, 16. 154, 31. 155, 3. 16. 161, 31. 162, 4. 164, 3. 185, 23. 186, 2. 30. 187, 7. 9.

17. 24. 188, 19. 31. 32. 189, 24. 27. 217, 9. 304, 20. II, 224, 9. Piso cons. III, 215, 14. 22. 234, 8. 238, 20. 239, 4. 251, 3. 370, 9. 377, 7. 400, 20. (Caesaris socer.) IV, 64, 4. 68, 10. 255, 28. 267, 26. 269, 5. 15. 280, 1. Piso Frugi Licinianus V, 206, 9. 21. 29. 209, 2. 210, 31. 211, 31. — scr. I, 146, 2. cf. Caius.
- Pissuthnes Persa I, 325, 17. 22.
- Pitane, urbs Mysiae II, 499, 4.
- Pitho (Πειθῶ) I, 239, 31.
- Pittacus tyrannus 4, 168, 13.
- Pittheus, Thesei avus I, 2, 24. 31. 3, 2. 3. 8. 12. 14. 30. 4, 28. 6, 1. 16. 17. 15, 29. 22, 14. 30, 31.
- Pityocamptes I, 7, 6.
- Pityusa insula III, 94, 23.
- Pius v. Metellus Pius.
- Pixodarus, Cariae satrapa III, 288, 20. 29. 31.
- Placentia V, 218, 17. 219, 17. 19. Placentini V, 219, 20.
- Plancus (T. Munatius) III, 247, 32. 248, 5. cf. Munatius. Lucius Plancus, Antonii amicus IV, 399, 2. — L. Mun. Pl. V, 68, 15.
- Plataeae, Plataeenses I, 236, 3. 270, 23. II, 64, 8. 97, 23. 108, 2. 162, 5. 167, 3. 4. 173, 25. 174, 12. 20. 26. 175, 8. 9. 12. 15. 16. 176, 12. 180, 24. 181, 9. 182, 18. 185, 3. 4. 22. 28. 186, 6. 10. 14. 26. 30. 32. 187, 12. 25. 189, 16. 228, 23. 29. 232, 16. 270, 5. 413, 14. 414, 20. 468, 18. 486, 13. III, 291, 3. 319, 30. IV, 109, 29.
- Plato comicus I, 252, 10. 302, 1. 386, 24. III, 15, 26. IV, 410, 22.
- Plato philosophus I, 73, 13. 83, 30. 85, 32. 95, 6. 98, 8. 111, 14. 112, 25. 115, 32. 126, 20. 132, 21. 144, 21. 156, 18. 181, 31. 189, 5. 13. 21. 222, 31. 251, 15. 305, 26. 306, 4. 316, 15. 324, 4. 376, 19. 379, 18. 432, 7. 459, 31. II, 6, 30. 15, 17. 18. 21. 25. 16, 4. 101, 15. 136, 6. 161, 12. 192, 5. 196, 32. 202, 3. 248, 8. 330, 27. 381, 27. 384, 7. 402, 5. 497, 18. 552, 20. 554, 27. III, 2, 4. 31, 15. IV, 3, 8. 4. 16. 101, 31. 205, 9. 212, 17. 213, 12. 239, 18. 261, 13. 291, 10. 294, 18. 323, 28. 371, 18. 378, 11. V, 1, 8. 9. 3, 20. 24. 26. 27. 4, 6. 9. 21. 28. 7, 12. 8, 17. 9, 15. 17. 23. 32. 10, 22. 30. 11, 14. 20. 13, 6. 12. 15. 23. 26. 31. 14, 5. 9. 12. 15, 5. 8. 13. 15. 18. 20. 23. 24. 29. 16, 5. 6. 9. 15. 21. 23. 28. 17. 3. 6. 12. 14. 20. 29. 18, 19. 24. 45, 28. 31. 46, 9. 26. 47, 12. 52, 27. 103, 21. 104, 29. 186, 20.
- Plemmyrium oppidum III, 26, 30. 27, 2.
- Plesianaction porticus v. praef. ad II, 474, 32. cf. Pisanaction.
- Plistarchus, Cassandri frater IV, 322, 26. 28. 323, 15.
- Plistinus, Faustuli frater I, 45, 3.
- Plistonax, Pausaniae f. I, 103, 10. 322, 5. 10. IV, 109, 30. 31.
- Plotius Liciniam accusat III, 39, 21.
- Plutarchi liber περὶ Ἡρακλέους I, 26. 23. de quaestionibus I, 51, 26. περὶ ἡμερῶν I, 270, 28. περὶ αἰτιῶν Ῥωμαίων I, 271, 28.
- Plutarchus Eretriensis IV, 11, 13. 12, 1. 6. 24.
- Pluto I, 211, 7.
- Plynteria Minervae I, 411, 26.
- Pnyx I, 24, 1. 15. 238, 27.
- Ποικίλη στοά II, 475, 1.
- Polemo Macedo III, 126, 19. — res Ponti IV, 380, 27. 401, 30. — ὁ περιηγητής V, 147, 1.
- Polias v. Minerva.
- Pollichus Syracusanus III, 32, 14. 15.
- Pollio, praefectus praetorio V, 23. 16. — cf. Asinius.

- Pollis Spartanus V, 4, 22. 23. 27  
 Polus Aegineta IV, 234, 26.  
 Polyaenus II, 244, 22.  
 Polyalces I, 330, 10.  
 Polyarchus I, 238, 16.  
 Polybius scr., ducis Achaeorum f.  
 II, 53, 16. 54, 19. 58, 8. 99,  
 20. 158, 3. 204, 11. 18. 22.  
 206, 3. 251, 13. 256, 29. 257,  
 15. IV, 150, 20. 153, 7. 168, 8.  
 V, 54, 32. 171, 27. 172, 2.  
 Polycleetus, Neronis famulus V, 200,  
 15. — scr. III, 331, 18. — sta-  
 tuarius I, 300, 2.  
 Polycrates Samius I, 326, 25. II,  
 390, 10. — Polycrates, cui Arati  
 vitam dedicavit Plutarchus V, 136,  
 11. eius f. V, 137, 3.  
 Polycratidas I, 108, 26.  
 Polycrita, Aristidis neptis II, 193, 21.  
 Polycritus Mendaeus, scr. V, 125,  
 14. 16.  
 Polydectes I, 79, 4. 32.  
 Polydorus, rex Spartaë I, 85, 14.  
 87, 7.  
 Polyuctus, Themistoclis f. I, 251, 15.  
 Polyuctus Sphettius IV, 5, 10. 9,  
 14. 217, 18. 221, 4. 229, 23.  
 Polygnotus pictor II, 474, 31. 475,  
 3. — Polygnoti turris V, 140, 16.  
 141, 10.  
 Polyidus heros II, 174, 8.  
 Polymachus Πελλαῖος III, 355, 25.  
 Polymedes IV, 12, 17.  
 Polyperchon IV, 301, 6. V, 50, 28.  
 Polyphron II, 113, 4.  
 Polyperchon II, 293, 6. III, 131, 6.  
 132, 4. IV, 28, 29. 29, 12. 19.  
 30, 23. 31, 7. 9. 15. 18. 30. 32,  
 1. 2. 5.  
 Polystratus, Alexandri miles III, 329,  
 17. 23.  
 Plytion Atheniensis I, 393, 11.  
 397, 14.  
 Polyxenus Syracusanus, Dionysii so-  
 roris maritus V, 17, 32. 18, 9.  
 Polyzelia villa III, 35, 16.  
 Polyzelus Rhodius, scr. I, 170, 30.  
 Pomaxathres Parthus III, 79, 26. 82, 5.  
 Pometium (Πομεντινον, cf. praef.)  
 III, 420, 16.  
 Pomoerium I, 45, 29.  
 Pompaedius Silo IV, 37, 16. 23.  
 28. 38, 1.  
 Pompeia, Caesaris uxor III, 368, 10.  
 372, 6. 27. 373, 1. 7. 29. IV,  
 265, 19. 25. 29. 266, 3.  
 Pompeii urbs IV, 245, 15.  
 Pompeius, nomen II, 330, 6.  
 Pompeius, Aulus, v. Aulus.  
 Pompeius, Cn., Magnus. eius  
 vita III, 188—274. comp. c. Age-  
 silao ib. 274—278. adde: I, 142,  
 26. 271, 21. II, 454, 22. 455, 2.  
 460, 1. 6. 461, 11. 13. 20. 464,  
 19. 496, 16. 501, 13. 23. 503,  
 9. 541, 22. 543, 5. 15. 22. 25.  
 30. 544, 3. 545, 22. 546, 3. 22.  
 547, 14. 32. 548, 5. 31. 32. 549,  
 20. 550, 21. 24. 28. 551, 3. 6.  
 555, 19. 22. 24. III, 41, 29. 45,  
 3. 4. 46, 1. et saepe in Crassi  
 vita. 88, 32. 99, 19. 102, 23.  
 105, 27. 106, 1. 9. 12. 18. 24.  
 25. 107, 2. 11. 13. 15. 20. 22.  
 28. 29. 108, 5. 109, 9. 110, 5.  
 10. 111, 13. 115, 32. 116, 4. 7.  
 11. 20. 142, 2. 279, 6. 368, 11.  
 374, 14. 375, 32. 376, 5. 13.  
 24. 27. 377, 1. 3. 4. 16. 378,  
 20. 384, 8. 385, 20. 25. 386, 3.  
 387, 29. 30. 389, 2. 391, 30. et  
 saepe in vita Caesaris. [409, 15.]  
 IV, 38, 22. 44, 28. 47, 9. 10.  
 19. 24. 32. 52, 26. 54, 10. 60,  
 4. 8. 20. 30. 63, 5. 10. 17. 19.  
 21. 31. 32. 64, 7. 9. 21. 24.  
 28. 65, 1. 6. 9. 13. 16. 32. 66,  
 7. 68, 12. 69, 20. 74, 8. 23. 29.  
 75, 10. 27. 76, 7. 77, 9. 13. 19.  
 20. 79, 20. 23. 25. 28. 31. 80,  
 13. 81, 19. 21. 26. 32. 82, 4.  
 7. 12. 18. 25. 83, 13. 85, 16.  
 28. 86, 1. 3. 5. 26. 87, 5. 8.

16. 20. 23. 88, 3. 5. 7. 15. 20. 89, 1. [2.] 8. 19. 31. 90, 6. 13. 15. 92, 6. 95, 24. 28. 178, 16. 245. 32. 246, 2. 28. 247, 11. 13. 23. 249, 5. 250, 24. 254, 23. 25. 260, 18. 264, 14. 267, 30. 268, 12. 269, 3. 7. 271, 11. 12. 24. 272, 30. 273, 15. 274, 32. 275, 2. 8. 22. 24. 31. 276, 1. 20. 23. 26. 30. 278, 28. 31. 282, 19. 290, 24. 350, 5. 16. 20. 26. 27. 30. 351, 26. 28. 29. 30. 353, 18. 355, 5. 363, 22. 374, 17. 402, 32. V, 54, 6. 9. 11. 13. 18. 20. 23. 25. 32. 56, 3. 5. 59, 1. 60, 16. 63, 15. 20. 25. 66, 7. 73, 22. 77, 26. 81, 13. 23. 27. 87, 20. 103, 4. 24. 222, 5. cf. Cneius. Pompeiani milites II, 541, 9. 551, 1.
- Pompeius, Cn., Strabo, Pompeii Magni pater III, 188, 11.
- Pompeius, Qu., Rufus v. Quintus.
- Pompeius, Sextus, Pompeii Magni f. IV, 89, 25. 94, 8. 277, 6. cf. Sextus.
- Pompilia, Numae filia I, 145, 10. 20. 23. 29.
- Pompilius v. Numa.
- Pompo, Numae f. I, 145, 11. 14.
- Pomponia gens I, 145, 14.
- Pomponia, Qu. Ciceronis uxor IV, 287, 28.
- Pomponius, Numae pater I, 120, 17. — praetor I, 343, 32. — a Mithridate captus II, 513, 17. — C. Gracchi amicus IV, 201, 5.
- Pontifex I, 128, 28. 31. 129, 19. 132, 25. Pontifex maximus I, 129, 19. 131, 16.
- Pontius Cominius I, 277, 19. 278, 14. 26.
- Pontius Glaucus, Ciceronis poema II, 239, 23.
- Pontius Silvii II, 452, 10. Pontius Telesinus v. Telesinus.
- Pontius II, 192, 19. 411, 4. 431, 13. 446, 23. 449, 11. 505, 13. 524, 19. 536, 4. 11. 540, 13. 541, 20. 542, 27. III, 112, 6. 224, 22. 225, 16. 231, 17. 235, 3. 413, 3. 9. 420, 5. IV, 65, 13. 247, 23. 401, 30. Pontici reges I, 92, 6. IV, 297, 7. Pontica Heraclea II, 511, 18. Ponticus tubicen II, 508, 3. Ponticus piscis IV, 372, 11. τὰ Ποντικά II, 525, 29. Ponticum bellum III, 221, 4. Pontica praeda II, 363, 27. Ponticus Caesaris triumphus III, 416, 31.
- Pontus Euxinus I, 320, 29. IV, 296, 25. cf. Euxinus. — Pontus II. 510, 32. III, 330, 5. Ponticum mare III, 119, 15. 221, 29.
- Popedius Silo v. Publius Silo.
- Popilius, Ciceronis percussor IV, 286, 29. Popilius Laena IV, 189. 32. 190, 1. V, 64, 18. 65, 18. 29. 66, 1. — cf. Caius Popilius.
- Poplicola, P. Valerius. eius vita I, 190—214. comp. c. Solone ib. 214—218. adde: I, 53, 27. 450, 12. 14. et confer Publius Valerius.
- Poplicola, Antonii dux in pugna Actiaca IV, 405, 8. 406, 22.
- Populifugia I, 71, 13.
- Poppaea Sabina V, 202, 20. 23. 31. 203, 3. 10. cf. Sporus.
- Porcia, Catonis Utic. soror IV, 36, 13. 74, 13. — eiusdem filia IV, 58, 27. M. Bruti uxor V, 62, 5. 12. 63, 6. 64, 25. 72, 4. 10. 16. 21. 101, 2. 10.
- Porcia basilica II, 216, 19. IV, 40, 14.
- Porcius I, 201, 22. M. Catonis nomen II, 195, 9. v. Cato.
- Porsena I, 205, 31. 206, 9. 14. 207, 12. 15. 21. 28. 30. 208, 3. 10. 19. 25. 26. 209, 3. 14. 17. 26. 210, 5. 11. 217, 29.
- Porus rex III, 346, 15. 18. 347, 13. 24. 348, 3. 12. 23.
- Ποσειδῶν mensis III, 401, 1.

- Poseidon v. Neptunus.  
 Posidonius philosophus, scr. I, 363, 11. II, 58, 17. 31. 59, 19. 61, 5. 121, 26. 130, 25. 144, 4. 156, 13. 329, 30. 330, 5. 381, 5. III, 232, 31. IV, 241, 28. V, 52, 14.  
 Posthuma, Syllae filia II, 464, 14.  
 Posthumius Albinus II, 208, 15. Posthumius Balbus I, 212, 28. 213, 4. Livius Posthumius I, 71, 25. Mucius Scaevola Posth. I, 208, 16. Posth. Tubertus I, 210, 17. 253, 17. Posthumius vates II, 428, 17. cf. Spurius.  
 Posthumus, cognomen I, 428, 26.  
 Potamon Lesbicus, scr. III, 348, 22.  
 Potamus, Atticae locus II, 194, 11.  
 Pothinus eunuchus III, 270, 12. 15. 273, 25. III, 411, 5. 21. 412, 9. 10. IV, 401, 1.  
 Potidaea I, 329, 27. 382, 3. III, 281, 22.  
 Potitus v. Valerius.  
 Praecia, infamis Romae mulier II, 502, 22. 32. 503, 5.  
 Praeneste II, 382, 26. 454, 12. 32. 459, 5. Praenestini I, 291, 27.  
 Praesii, gens Indiae III, 349, 2. 17.  
 Pranicus poeta III, 336, 27.  
 Praxagoras III, 249, 7.  
 Praxiargidae I, 411, 27.  
 Priamus IV, 114, 27.  
 Priene I, 158, 13. 325, 8. IV, 398, 4.  
 Prima, Romuli filia I, 50, 16.  
 Principia in castris Romanorum V, 195, 25.  
 Priscus, M. Catonis nomen II, 195, 3. Priscus Helvidius V, 212, 4.  
 Procles v. Patrocles.  
 Proconnesus I, 405, 20.  
 Procrustes I, 8, 32. 73, 18.  
 Proculeius (*Προκλήτιος*) IV, 417, 6. 11. 23. 27. 418, 4. 11. 14.  
 Proculus, cognomen I, 428, 25. cf. Iulius. adde: I, 118, 25. 123, 5. 7. V, 220, 11. 24. 223, 2. 225, 3.  
 Prolyta, Agesilai filia III, 163, 7.  
 Promachus III, 356, 18.  
 Promathion scr. I, 36, 19.  
 Prometheus Aeschyli III, 188, 7.  
 Prophantus, Cliniae frater V, 137, 23.  
 Propontis II, 503, 14.  
 Propylaea I, 314, 5.  
 Proserpina (*Κόρη*) I, 28, 23. 132, 31. 397, 10. II, 8, 6. 27. 174, 9. 32. 195, 9. III, 1, 25. eius festum apud Cyzicenos (*ἡ τῶν Φερεφαιτίων ἑορτή*) II, 507, 26.  
 Protagoras I, 337, 9. III, 31, 12.  
 Proteas III, 325, 2.  
 Prothous Lacedaemonius III, 173, 22.  
 Prothytes Thebanus III, 290, 20.  
 Protogenes Caunius, pictor IV, 312, 31. 313, 6.  
 Protus (Protis) I, 156, 16. — *ὁ κυβερνήτης* V, 21, 23.  
 Proxenus Macedo III, 343, 32.  
 Prusias, Bithyniae rex II, 279, 15. 19. 20. 29.  
 Prytanes I, 174, 17. 332, 20. Prytaneum I, 174, 8. 180, 19. IV, 237, 3.  
 Prytanis, Lycurgi pater I, 78, 32. 79, 3.  
 Psammon philosophus III, 311, 5.  
 Psenophis I, 181, 28.  
 Psiltucis insula III, 353, 6.  
 Psyche, Marphadatis uxor IV, 105, 27.  
 Psylli, gens Libyae IV, 90, 19.  
 Psyttalia insula II, 171, 2. 6. 17.  
 Ptoeodorus Megarensis V, 14, 25. 27.  
 Ptolemaeus II, 497, 32. 498, 13. — Alorites, Macedo II, 109, 13. 110, 7. 12. 13. — Ptolemaeus ab Antigono avunculo obses datus Eumeni III, 129, 11. — Pt., Pyrrhi f. ex Antigona II, 290, 8. 293, 31. 321, 8. 16. 324, 4. 6. — Pt. Ceraunus, Macedoniae rex II, 312, 17. — Pt., Lagi f. II, 247, 7. 288, 9. 10. 13. 18. 290, 7. 26.



27. 32. III, 117, 24. 121, 14. 289, 9. 323, 19. (scr. III, 331, 19.) IV, 113, 3. 297, 18. 19. 29. 298, 2. 8. 13. 27. 299, 17. 21. (300, 8.) 305, 30. 306, 2. 6. 7. 19. 29. 308, 12. 22. 309, 12. 25. 312, 23. 313, 16. 316, 11. 322, 21. 323, 18. 20. 324, 27. 30. 326, 16. 328, 26. 335, 22. 29. 338, 19. 426, 22. 427, 17. — Pt. *Euergetes* II, 241, 18. IV, 143, 32. 146, 24. 147, 17. 20. 23. 155, 27. 32. 156, 3. 31. 157, 6. 18. — Pt. *Philopator* IV, 157, 30. 158, 13. 160, 6. 161, 4. 163, 8. 335, 7. — *Ptolemaeus Lathyrus* I, 428, 12. IV, 165, 29. — Pt., *Lathyrus f.*, *Auletae frater, rex Cypri* IV, 68, 26. 69, 4. 13. 70, 14. V, 53, 23. — Pt. *Auletes* III, 241, 4. 11. 13. IV, 69, 17. 24. 348, 1. 6. 20. — Pt. *Dionysius, Auletae f.* III, 269, 21. 270, 7. 10. 272, 8. — Pt., *Cleopatrae f.* IV, 396, 3. 6. (*Philadelphus.*) V, 139, 6. 145, 25. 148, 16. 32. 157, 26. 174, 21. — Pt. *eunuchus* II, 516, 21. — Pt., *Chrysermi f.* IV, 160, 13. 24. 27. — Pt. *vates* V, 207, 2. — Pt. *ὁ φυλάσσων τὴν πόλιν* (*Alexandriam*) IV, 161, 32.
- Ptolemais, Ptolemaei ex Eurydice filia* IV, 323, 19. 338, 20. 345, 24.
- Ptoon* II, 98, 28.
- Publicius Bibulus* II, 152, 1. 12.
- Publius* III, 232, 17. P. *Antonius* III, 366, 23. 26. P. *Casca* V, 93, 27. 94, 1. P. *Clodius* II, 540, 22. 541, 2. III, 372, 3. 28. 373, 2. 7. 14. 20. 22. 27. 31. 374, 4. 378, 5. 9. cf. *Clodius. P. Consta* IV, 264, 5. P. *Cornelius cons.* I, 147, 2. P. *Crassus* IV, 185, 7. 9. cf. *Crassus et P. Licinius. P., M. Crassi f.* III, 55, 2. 66, 30. 69, 5. 8. 70, 7. 29. 71, 8. 13. 23. 26. 72, 1. 4. 12. 247, 5. 267, 28. IV, 272, 8. 273, 25. P. *Licinius (Crassus)* II, 46, 27. P. *Marcus* I, 418, 26. P. *Nasica* IV, 177, 20. 183, 7. 13. 184, 25. 185, 14. 21. 25. P. *Nigidius* IV, 257, 10. P. *Satureius* IV, 183, 30. P. *Scipio Nasica* II, 226, 18. P. *Sestius* IV, 268, 32. 264, 5. P. *Silicius* V, 76, 5. P. *Silo* II, 365, 8. P. *Valerius* I, 190, 6. P. *Varinus* III, 49, 4. P. *Veturius* I, 202, 10. P. (*Villius Tappulus*) II, 259, 23. 260, 7. 11. 270, 20. P. *Volumnius philosophus (scr.)* V, 96, 5. 28. 99, 5. 8. 25. 28.
- Pyaneption mensis* I, 18, 26. 33, 12. IV, 234, 17. 236, 30.
- Pydna* I, 243, 31. II, 54, 29. 62, 7. 63, 25. III, 334, 3.
- Pylades citharoedus* II, 245, 12.
- Pylae (Thermopylae, q. v.)* III, 160, 20. 290, 14.
- Pylagorae* I, 239, 19.
- Pylus Herculem adoptat* I, 30, 18.
- Pylus* I, 387, 2. 431, 13. III, 8, 27. 9. 17. 11. 31. 14, 10. 15. 84, 17.
- Pyramia. τὰ Πυράμια τῆς Θουρατίδος* II, 326, 21.
- Pyrenaei montes* I, 265, 29. III, 94, 8. 14. 102, 23. 105, 27.
- Pyrilampes* I, 314, 26.
- Pyrrha* II, 284, 20.
- Pyrrhidae* II, 285, 1.
- Pyrrhi vita* II, 284—329. adde: II, 196, 17. 262, 28. 280, 14. 281, 3. III, 112, 9. IV, 142, 15. 315, 26. 322, 10. 326, 30. 31. 331, 13. 332, 17. 334, 21. 335, 23. 27. 31. 336, 2. 9. 12. 14. 32. 338, 7. V, 227, 31.
- Pyrrhus, Neoptolemi nomen* II, 285, 1. — *Neoptolemi f.* II, 285, 3.
- Pythagoras philosophus* I, 117, 19. 21. 23. 24. 30. 127, 7. 11. 18. 26. 28. 128, 7. 11. 14. 16. 24.

- 146, 29. II, 39, 30. 32. III, 352, 15. Pythagorei I, 132, 16. 136, 14. 28. 146, 22. II, 196, 30. V, 9, 20. 15, 14.
- Pythagoras vates III, 359, 31. 360, 2.
- Pytheas, orator Athen. IV, 19, 18. 215, 26. 29. 226, 18. 233, 10. 18. 21. 289, 8.
- Pythia I, 3, 4. 23, 18. 32, 25. 70, 7. 83, 7. 122, 10. 158, 4. 164, 12. II, 410, 19. III, 322, 24. IV, 225, 15. 226, 10. 242, 12. V, 184, 13. Pythici ludii II, 402, 10. III, 162, 16. IV, 332, 4. V, 218, 20. Pythicae victoriae II, 119, 26.
- Pythius Apollo II, 129, 29. 185, 32. IV, 205, 20. cf. Apollo. eius templum, Pythium II, 53, 8. 29. IV, 365, 20. Pytho, *Πυθωνόθεον* I, 85, 23. *Πυθῶδα* II, 186, 16. *Πυθῶσι* IV, 303, 3.
- Pytho, Alexandri dux III, 362, 30.
- Pytho Byzantius, orator IV, 216, 10.
- Pytho tubicen II, 293, 5.
- Pythocles IV, 33, 25. Polycratis f. V, 137, 3.
- Pythocles I, 301, 24.
- Pythodorus I, 244, 16. — *ὁ δαδουζος* IV, 316, 30.
- Pytholaus, Thebae frater II, 120, 19.
- Python draco II, 98, 30.
- Pythonica meretrix IV, 20, 10.
- Pythopolis, urbs Bithyniae I, 23, 21.
- Pythopolitae ib. vs. 26.
- Quadrantula Clodii soror appellata IV, 266, 30.
- Quinda III, 132, 6. IV, 323, 2.
- Quintilis mensis I, 67, 25. 142, 5. 8. 24. 25. 282, 27. 287, 2. Nonae Quintiles II, 452, 15.
- Quintio, Catonis libertus II, 220, 17.
- Quintius v. Lucius.
- Quintius Capitolinus I, 290, 19.
- Quintius, T., Flamininus. eius vita II, 257—282. comp. c. Philopemene ib. 282—284.
- Quintus Aemilius cons. II, 310, 10.
- Qu. Antyllius IV, 197, 27. 32. 198, 10. 20. 207, 7. Qu. Arrius IV, 252, 15. Qu. Aurelius II, 458, 29. Qu. Cassius (Longinus) IV, 351, 7. 20. Qu. Cicero IV, 257, 9. 271, 20. 285, 19. 25. 287, 3. 28. Qu., Crassi legatus III, 52, 10. Qu. Fabius Ambustus I, 268, 5. Qu. Fulvius II, 149, 12. 27. Qu. Hortensius IV, 58, 22. 59, 8. 17. 86, 12. 17. Qu. Ligarius IV, 277, 22. Qu. Marcius I, 418, 27. Qu. Metellus I, 45, 7. IV, 178, 19. 252, 24. Qu. Pompeius II, 425, 7. 427, 30. 32. ei. fil. II, 427, 29. Qu. Sertorius II, 329, 26. Qu. Sulpicius II, 125, 23. Qu. Titius II, 439, 26. Qu. Valerius III, 197, 5. 8.
- Quirinalis collis I, 71, 12. 136, 10.
- Quirinalis flamen I, 126, 7.
- Quirinus (Romulus) I, 69, 17. 21. 71, 4. 10. 118, 27. 119, 19. II, 129, 22. ei. templum I, 273, 8.
- Quirites I, 58, 22. 71, 5. 120, 16.
- Quiritis Iuno I, 71, 6.
- Ramnenses I, 58, 30.
- Ratumena porta I, 203, 18.
- Ravenna in Gallia II, 330, 15.
- Rebilius v. Caninius.
- Regia Romae I, 57, 3. 71, 7. 136, 6.
- Remonium I, 44, 4.
- Remoria I, 45, 11.
- Remus I, 61, 24. cf. Romus.
- Rex I, 145, 17. cf. Marcius Rex.
- Rhadamanthus I, 12, 31. II, 414, 1. 4.
- Rhamnus IV, 22, 30. 324, 18.
- Rhamnus, Antonii libertus IV, 390, 32.
- Rhea, Romuli mater I, 36, 20.
- Rhea, Sertorii mater III, 89, 12.
- Rhegium I, 366, 21. 394, 19. II, 9, 11. 20. 11, 3. 19, 27. 20, 8. V, 50, 26. *ἡ Πηγύνη* V, 23, 18.

- Rhegini II, 10, 2. 7. 21. 11, 5.  
 Rheginorum peninsula III, 50, 32.  
 Rhenea insula III, 4, 14. 19.  
 Rhenus III, 383, 24. 28. 386, 9.  
 28. V, 224, 23.  
 Rhetra, rhetrae I, 84, 21. 85, 15.  
 92, 16. 29. 93, 16. 26. III, 171,  
 15.  
 Rhodanus I, 156, 17. II, 344, 9.  
 15. III, 89, 21. 381, 2.  
 Rhodogune, Artoxerxis filia V, 132,  
 18.  
 Rhodon IV, 419, 23.  
 Rhodus, Rhodii I, 318, 32. II, 362,  
 15. 498, 29. 30. III, 232, 29.  
 317, 31. 366, 5. IV, 69, 16. 88,  
 3. 230, 25. 241, 24. 27. 274, 22.  
 276, 12. 311, 20. 25. 312, 17.  
 19. 30. 313, 2. 12. 15. V, 53,  
 25. 79, 2. 81, 3. Rhodiae naves  
 II, 497, 13. 500, 4.  
 Rhoetium, Arcadiae vicus IV, 148,  
 11.  
 'Ρουβοειδὲς, τὸ, Megaris I, 25, 8.  
 Rhopoperperethra Demosthenes dictus  
 IV, 217, 2.  
 Rhossus, urbs Syriae IV, 323, 5.  
 Rhus, locus Megaris I, 25, 8.  
 Rhymitalces Thrax I, 54, 19.  
 Rhyndacus fl. II, 509, 3.  
 Rhyntaces avis V, 123, 13.  
 Rignarium I, 44, 4.  
 Riphæi montes I, 265, 27.  
 Risus (Γέλωτος) templum IV, 133,  
 14. simulacrum I, 108, 14.  
 Roesaces Persa II, 483, 14. III, 295,  
 18. 19. 29. ♣  
 Roma, Romani I, 1, 21. 2, 11. etc.  
 37, 30. etc. II, 39, 27. etc. 40,  
 26. etc. III, 39, 19. etc. 40, 17.  
 22. etc. IV, 36, 11. etc. 37, 15.  
 etc. V, 1, 5. etc. 54, 5. etc.  
 Roma, mulier I, 34, 7. 13. 20. 35, 4.  
 Romanus, Ulyssis ex Circe f. I,  
 34, 23.  
 Romis, Latinorum tyrannus I, 34, 26.  
 Romuli vita I, 33—73. comp. c.
- Theseo ib. 73—77. adde: I, 1,  
 14. 2, 6. 118, 8. 10. 15. 24. 25.  
 119, 4. 9. 120, 20. 121, 2. 123,  
 7. 21. 25. 124, 4. 28. 126, 3. 6.  
 139, 18. 23. 140, 28. 141, 4, 21.  
 142, 10. 151; 31. 195, 18. 283,  
 30. 284, 5. 285, 18. 287, 17. 22.  
 II, 129, 5. III, 213, 30. IV, 3, 9.  
 cf. Quirinus.  
 Romus, Emathionis f. I, 34, 24.  
 Romus (Remus), Romuli frater I,  
 35, 1. 39, 10. 40, 7. 11. 18. 41.  
 20. 42, 15. 28. 44, 3. 7. 8. 9.  
 29. 45, 11. 76, 3.  
 Roscii duo fratres III, 78, 32.  
 Roscius histrio II, 462, 31. — trib.  
 pl. III, 214, 8. — IV, 240, 14.  
 18. — comoedus IV, 242, 24.  
 Roxane, Alexandri M. uxor II, 288.  
 1. III, 332, 24. 363, 22. — Ro-  
 xane, Mithridatis soror II, 517, 19.  
 Roxanes Persa, chiliarchus I, 247,  
 19.  
 Rubicon fl. III, 252, 18. 384, 2.  
 396, 15.  
 Rubrius, M., praetor IV, 43, 9. cf.  
 Marcus. — trib. pl. IV, 194, 20.  
 Rubrum mare III, 228, 22. 28. IV,  
 348, 13. 410, 2.  
 Rufi cognomen I, 428, 29. cf. Clu-  
 vius, Lucius, Verginius.  
 Rufinus, P. Cornel. II, 417, 17.  
 Rullus I, 341, 10.  
 Rumilia dea I, 37, 14.  
 Ruminalis I, 37, 8.  
 Rustius (Roscius) III, 80, 26. 81, 7.  
 Rutilius, Metelli legatus II, 337, 22.  
 — P. Rut. Rufus, scr. II, 360,  
 13. III, 228, 1. 4. 6.
- Sabaco v. Cassius Sabaco.  
 Sabba, rex Indiae III, 351, 5. 18.  
 Sabini I, 49, 7. 14. 50, 3. 51, 13.  
 32. 52, 10. 53, 30. 54, 6. 13. 17.  
 26. 55, 3. 6. 25. 56, 4. 12. 20.  
 57, 2. 8. 14. 58, 20. 27. 60, 7.  
 63, 30. 71, 31. 73, 28. 75, 17.

- 117, 31. 119, 5. 7. 120, 5. 8. 11. 15. 17. 121, 6. 125, 3. 140, 27. 190, 9. 203, 22. 210, 15. 211, 2. 11. 22. 212, 4. 15. 30. 213, 8. 16. 422, 12. 450, 30. II, 194, 23. III, 89, 10. 191, 22. 364, 27.
- Sabinus, Ciceronis amicus IV, 262, 14. — cf. Calvisius, Flavius et Nymphidius.
- Sacer mons I, 423, 1.
- Saculio scurra V, 93, 18.
- Sadamas, Thraciae rex IV, 401, 29.
- Sagra, fl. Italiae II, 64, 6.
- Sais I, 181, 29. 189, 4.
- Salamis I, 14, 4. 161, 13. 16. 26. 162, 6. 163, 2. 3. 27. 164, 13. 165, 21. 189, 30. 217, 20. 32. 228, 32. 230, 3. 235, 5. 270, 27. II, 104, 6. 170, 1. 171, 2. 173, 5. 180, 4. 200, 27. 228, 29. 232, 16. 270, 4. 390, 29. 398, 5. 476, 4. 486, 13. III, 320, 4. IV, 30, 14. 306, 20. 307, 13. (326, 17. urbs Cypri.) V, 157, 22. 167, 23. Salamina navis I, 305, 22. 396, 17. Salaminus Cychreus I, 8, 18.
- Salamis, Solonis poema I, 161, 28.
- Salii I, 133, 11. 134, 15. 135, 7. 136, 1.
- Salinae III, 49, 9.
- Salinator v. Iulius Salinator.
- Salius, Pelignorum dux, v. Salvius.
- Salius Samothrax vel Mantineus I, 135, 9.
- Sallutio v. Scipio Sallutio.
- Saloninus scriba, Catonis censoris socer II, 223, 18. 25. — Saloninus, Catonis cens. f. II, 224, 14. 227, 14. 15.
- Salvenius, Syllae miles II, 439, 31.
- Salvius, Pelignorum dux II, 59, 2. — Salvius III, 271, 3. 272, 15.
- Salustius scr. II, 467, 15. 509, 10. 540, 1.
- Salutis aedes II, 216, 21.
- Samaena, navigii genus I, 326, 22.
- Sambuca, machina muralis II, 137, 22.
- Samia, Demosthenis uxor IV, 222, 20.
- Samnium, Samnites II, 196, 21. 299, 27. 306, 4. 308, 4. 309, 14. 310, 24. 311, 29. 314, 26. 315, 31. 316, 1. 455, 23. IV, 170, 20.
- Samnitum urbes II, 148, 15.
- Samonis uxor Phaenareta II, 289, 25.
- Samos, Samii I, 220, 18. 307, 5. 323, 12. 15. 325, 6. 9. 12. 17. 20. 32. 326, 3. 6. 11. 14. 19. 25. 28. 327, 16. 24. 27. 32. 328, 8. 24. 29. 373, 27. 400, 32. 401, 9. 28. 402, 22. 403, 6. 404, 14. 414, 9. II, 84, 4. 189, 2. 191, 6. 386, 13. 25. 387, 28. 31. 396, 31. 401, 29. 498, 32. III, 212, 12. 311, 15. IV, 397, 21. 26. V, 53, 13.
- Samosata, urbs Syriae IV, 376, 15.
- Samothracia I, 272, 30. II, 63, 13. 65, 7. 156, 10. 510, 29. III, 279, 26. Samothracium templum III, 212, 7. Samothrax Salius I, 135, 8.
- Sandauca, Xerxis soror I, 233, 1. II, 171, 9.
- Sapha, Mesopotamiae locus II, 524, 9.
- Sappho IV, 329, 14.
- Sarapis III, 360, 17. Sarapium III, 362, 31.
- Sardes, urbs Lydiae II, 182, 30. 184, 22. 248, 18. 249, 30. 405, 8. II, 165, 21. 385, 16. 387, 23. 390, 15. III, 126, 13. 151, 32. 153, 28. 296, 24. IV, 17, 28. 227, 2. 338, 24. V, 82, 4.
- Sardinia, Sardi I, 66, 16. 17. II, 201, 18. III, 204, 6. 215, 10. 241, 22. 258, 19. 385, 21. IV, 187, 3. 20. 26. 188, 6. 206, 11. 374, 9. 25. V, 83, 8. Sardonium risus IV, 197, 9.
- Sarmentus, Caesaris Octav. deliciae IV, 400, 26. 27.
- Sarpedon, Catonis min. paedagogus IV, 37, 13. 38, 30. 39, 10.

- Satibarzanes eunuchus V, 116, 4.  
 Satiphernes V, 114, 11.  
 Satrapeni v. Atropateni.  
 Satria, opp. Latii I, 292, 19.  
 Satureius v. Publius.  
 Saturnalia I, 149, 7. II, 309, 30.  
 442, 14. III, 224, 26. IV, 254, 28.  
 Saturninus, trib. pl. II, 465, 25. cf.  
 Lucius.  
 Saturnus I, 149, 11. 301, 10. II,  
 483, 2. Saturni templum I, 202,  
 7. IV, 174, 30. Saturni aevum II,  
 190, 5.  
 Satyrus I, 138, 11. IV, 366, 6.  
 Satyrus Corinthius II, 5, 11. Satyrus  
 histrio IV, 214, 19. 26. 29.  
 Scaeva v. Cassius Scaeva.  
 Scaevola I, 208, 2. 14. cf. Mucius.  
 Scambonides I, 397, 9.  
 Scandia III, 86, 30.  
 Σκαπτή ἄλη, Thraciae locus II,  
 474, 6.  
 Scaurus II, 460, 3. III, 195, 32.  
 Scauri IV, 238, 29.  
 Scedasus II, 103, 26. eius filiae II,  
 103, 10.  
 Scellius, Antonii comes IV, 407, 8.  
 Scenitae Arabes II, 522, 8.  
 Sciathus ins. I, 226, 3.  
 Scillustis ins. III, 353, 6.  
 Scionaei II, 397, 8.  
 Scipiones III, 88, 13. 378, 18. P.  
 Cornelius Scipio, Camilli mag. eq.  
 I, 256, 27. — P. Corn. Sc. I,  
 369, 22. 370, 6. 15. 16. 20. 26.  
 29. 371, 6. 16. 17. 30. 372, 4.  
 374, 17. Sc. Africanus I, 67, 29.  
 68, 3. II, 277, 10. 280, 23. 32.  
 281, 4. 5. 292, 32. (eius vita a  
 Plutarcho conscripta II, 293, 1.)  
 senior II, 40, 9. 42, 31. 53, 11.  
 77, 24. 30. 78, 4. 79, 27. 198,  
 7. 17. 22. 26. 204, 11. 206, 26.  
 207, 2. 9. 211, 13. 212, 3. 215,  
 8. 224, 21. 225, 25. 228, 18.  
 229, 9. 233, 2. 509, 12. III, 72,  
 30. 201, 9. IV, 165, 11. 168, 7.  
 9. 172, 11. 203, 19. iunior II,  
 42, 12. 32. 61, 27. 62, 1. 74,  
 32. 79, 26. 158, 5. 212, 5. 219,  
 11. 223, 9. 225, 19. 227, 12.  
 260, 3. 331, 10. 14. 20. 22. 341,  
 3. 6. 546, 17. III, 379, 32. IV,  
 165, 32. 168, 13. 170, 29. 171,  
 7. 30. 177, 10. 182, 3. 185, 26.  
 (eius vita IV, 186, 7.) 194, 22.  
 195, 2. 7. V, 56, 24. Scipio Na-  
 sica II, 53, 11. 17. 21. 54, 11.  
 20. 55, 14. 20. 57, 7. 61, 6. 65,  
 28. 125, 5. cf. Publius. L. Cor-  
 nelius Sc. (cf. Lucius), Syllae  
 adversarius III, 93, 4. 9. 11. Asia-  
 ticus, cons. II, 453, 1. 4. 11. 12.  
 Sc. Metellus III, 254, 21. 258,  
 26. 260, 4. 261, 16. 269, 28.  
 274, 29. 278, 14. 394, 25. 395,  
 1. 404, 5. 8. 405, 29. 407, 17.  
 413, 32. 414, (13.) 15. 415, 10.  
 416, 32. IV, 42, 6. 7. 9. 13. 17.  
 81. 14. 90, 13. 29. 91, 2. 4. 10.  
 12. 16. 18. 19. 25. 92, 7. 10.  
 18. 20. 27. 93, 1. 95, 2. 6. 96,  
 6. 251, 31. V, 212, 21. 225, 13.  
 contra Pompeium III, 194, 4. 5.  
 6. 26. Scipio Sallutius III, 414, 19.  
 Sciradium promontorium I, 163, 16.  
 Sciraphidas, ephorus Spart. II, 400, 4.  
 Sciro praedo I, 8, 6. 14. 19. 22.  
 28. 22, 11. 13. 14. 29, 29. 73,  
 18.  
 Scirophorion mensis III, 173, 29.  
 Scirus I, 14, 3. 7. 9.  
 Scopades II, 482, 20.  
 Scopas Thessalus II, 215, 28.  
 Scotusa, urbs Theasaliae II, 45, 23.  
 113, 2. 264, 18. III, 260, 31.  
 407, 1.  
 Scotussaea I, 25, 14.  
 Scribonia V, 206, 9.  
 Scrofa, Crassi quaestor III, 52, 10.  
 Scylla V, 15, 25.  
 Seyros ins., Seyrii I, 32, 3. 5. II,  
 479, 18. 480, 1. 6.

- Scytala Laconica I, 114, 18. II, 403, 11—32.  
 Scytha Spartanus III, 159, 19.  
 Scythes, Pompeii minister III, 271, 25.  
 Scythia, Scythae II, 339, 31. III, 63, 29. 68, (5.) 29. 231, 8. 263, 3. 5. 331, 13. 25. 420, 5. IV, 310, 14. Scythia Pontica II, 339, 23.  
 Scythicae mulieres III, 235, 23.  
 Scythici *χιτῶνες* II, 438, 7. Scythicum gelu I, 1, 5.  
 Secundus, orator V, 221, 25.  
 Seguntini III, 109, 5.  
*Σεισάγθεια* I, 169, 21. 27. 171, 24.  
 Seismatias II, 490, 15.  
 Selasia, Sellasia, urbs Lacon. II, 238, 10. IV, 114, 6. 148, 9. 152, 30. 156, 6. V, 178, 30.  
 Selene v. Luna.  
 Seleucia ad Tigrim fl. II, 524, 2. III, 59, 26. 60, 21. 24. 63, 6. 64, 25. 80, 10. Seleucensis navis III, 270, 4.  
 Seleucus II, 207, 26. 512, 24. III, 328, 2. 349, 4. III, 362, 31. IV, 110, 20. 113, 4. 117, 3. 299, 3. 11. 15. 308, 25. 316, 10. 320, 12. 18. 322, 16. 23. 30. 323, 6. 8. 12. 19. 21. 324, 3. 328, 27. 28. 31. 329, 13. 23. 28. 32. 330, 4. 8. 335, 22. 338, 21. 339, 14. 18. 22. 25. 32. 340, 2. 9. 15. 21. 341, 4. 13. 15. 342, 5. 9. 11. 17. 24. 343, 1. 7. 10. 15. 26. 31. 344, 26. — IV, 413, 32. Cleopatrae *ἐπίτροπος* IV, 420, 31. Seleucidae *φιάλαι* II, 73, 14.  
 Selinus, urbs Siciliae I, 103, 24.  
 Sellasia v. Selasia.  
 Selybria I, 407, 21. 31. 408, 4. 11. 15.  
 Sempronius v. Tiberius. — Sempronius Densus V, 210, 5.  
 Seneca philosophus V, 203, 11.  
 Senecio v. Sossius.  
 Sennonnes I, 265, 30.  
 Sentius II, 431, 25. 32.  
 September mensis I, 142, 24. 31. 204, 8.  
 Septempagium I, 66, 6.  
 Septimius III, 271, 2. 13. 272, 2. 14. — V, 198, 11.  
 Septimuleius IV, 201, 30. 202, 1. 4.  
 Sequani II, 355, 16. III, 383, 30. 390, 18.  
 Serapion iuvenis III, 324, 29. 31.  
 Serapis v. Sarapis.  
 Serbonidis paludes IV, 348, 11.  
 Sergius mimus IV, 354, 18.  
 Seriphus I, 237, 9. 12.  
 Serranus, Atiliae pater IV, 42, 15.  
 Sertorii, Qu., vita III, 87—116. comp. c. Eumene ib. 140—142. adde: II, 380, 2. 501, 28. 503, 9. 505, 20. 510, 20. III, 53, 10. 200, 26. 204, 11. 18. 205, 3. 4. 18. 23. 27. 206, 1. 13. 16. 207, 8. 10. 25. 28. 208, 15. 221, 2. cf. Quintus.  
 Serveius II, 430, 15.  
 Servilia gens III, 423, 23.  
 Serviliae, Catonis min. sorores, altera Luculli uxor, altera M. Bruti mater II, 545, 29. IV, 36, 14. 55, 6. 57, 32. 58, 7. 63, 24. 87, 27. 88, 4. V, 52, 2. 22. 55, 6. 7. 19. 23. 101, 2.  
 Servilius III, 202, 3. 225, 15. Servilius Ahala V, 52, 3. Servilius augur II, 495, 25. 498, 2. Servilius Caepio III, 377, 2. 4. Servilius Glaucia II, 428, 15. 454, 23. Servilius Isauricus III, 400, 29. — cf. Marcus.  
 Servius, rex Rom. I, 130, 26. — Servius Galba II, 70, 2. 13. 71, 24. 211, 32. 228, 18. Serviorum domus V, 188, 11. cf. Galba.  
 Sessorium V, 212, 3.  
 Sestius V, 54, 16.  
 Sestus, Sestii I, 415, 9. 15. II, 391, 10. 392, 10. 11. 396, 32. 397, 1. 4. 481, 4.  
 Setia, urbs Volscorum III, 420, 16.

- Seuthas, Arati servus V, 139, 27.  
 Sextiae aquae II, 348, 7.  
 Sextilis mensis I, 51, 30. 65, 2.  
 142, 5. 24. 27. II, 357, 30.  
 Sextilius praetor II, 373, 30. 374,  
 2. 527, 32. 528, 5. 15. 16. III,  
 212, 19.  
 Sextius Sylla Carthaginensis I, 51,  
 2. — cf. Lucius, Publius et Ti-  
 dius.  
 Sextus Aelius II, 259, 3. Sextus  
 Lucinus II, 380, 13.  
 Sextus Pompeius, Cnei f. IV, 90, 4.  
 373, 32. 374, 7. 9. 13. 16. 22.  
 26. 378, 3. 396, 18. cf. Pompeius.  
 — Sextus, Pompeii ἀδελφιδούς  
 IV, 38, 23. 25.  
 Sibylla I, 21, 8. Sibyllina oracula  
 IV, 225, 16. Sibyllini libri I, 211,  
 6. 345, 11. II, 124, 3. III, 421,  
 21. IV, 254, 13. *σιβυλλισταὶ Χαλ-  
 δαῖοι* II, 376, 28.  
 Sibirius Athen. I, 378, 19. Arachos-  
 siae praefectus III, 140, 21.  
 Sicambri III, 386, 26.  
 Sicilia, Siculi I, 15, 20. 115, 10.  
 243, 19. 270, 31. 321, 13. 322,  
 20. 366, 24. 371, 3. 391, 6. 16.  
 21. 393, 21. 394, 21. 399, 18.  
 410, 26. II, 2, 5. 10. 31. 32. etc.  
 III, 16, 11. etc. 22, 6. etc. IV,  
 87, 1. etc. 244, 15. etc. V, 3,  
 20. etc. 18, 32. etc. Siculum  
 mare II, 301, 31. IV, 402, 9. Si-  
 cula infortunia III, 1, 2. Sicula  
 vestis III, 317, 22. Siculum *στέαρ*  
 III, 1, 17.  
 Sicinius, Cneius III, 47, 18. Sicinius  
 Vellutus I, 423, 30. 429, 27. 435,  
 19. 436, 5. 11.  
 Sicinus I, 231, 26. 27. 232, 14.  
 Sicyon, Sicyonii I, 122, 9. 320, 19.  
 II, 221, 3. 234, 16. IV, 140, 20.  
 141, 31. 143, 12. 144, 4. 22. 145,  
 2. 306, 2. 13. 315, 22. 27. 29.  
 373, 1. V, 137, 7. 139, 9. 17.  
 19. 140, 15. 143, 16. 146, 23.  
 148, 18. 20. 149, 11. 151, 14.  
 156, 7. 157, 5. 172, 23. 173, 1.  
 6. 24. 174, 3. 26. 184, 8. 185,  
 186, 2. Sicyonius Hippolytus I,  
 122, 8.  
 Sidon IV, 323, 23. 393, 3.  
 Sigliuria, Italiae opp. I, 206, 9.  
 Signium, Italiae opp. II, 453, 18.  
 Silanio sculptor I, 4, 2.  
 Silanus, Dec. Iun. IV, 55, 5. 251,  
 25. 257, 14. 258, 9. cf. Iunius et  
 Marcus.  
 Silenus II, 411, 8. 21. 29.  
 Silicius v. Publius.  
 Sillaces Parthus III, 64, 1. 81, 2.  
 25.  
 Silo v. Pompaedius et Publius.  
 Silvia I, 36, 20. cf. Phea.  
 Silvium, Italiae opp. II, 452, 10.  
 Simaetha meretrix I, 331, 1.  
 Simmias Athen. I, 336, 21. — Ph-  
 lopoemenis comes II, 244, 22.  
 Simonides poeta I, 8, 13. 13, 30.  
 14, 3. 78, 31. 219, 21. 224, 10.  
 14. 234, 30. II, 36, 22. III, 142,  
 32. V, 1, 1. 178, 17.  
 Simylus poeta I, 55, 6—18.  
 Sinnaca, Mesopotamiae regio III, 76,  
 28. 77, 7.  
 Sinned Pityocampes I, 7, 6. 10. 22.  
 14. 25, 31. 73, 18.  
 Sinope, Sinopenses I, 321, 4. 6. 7.  
 II, 524, 20. 22. 525, 3. 9. 555,  
 6. III, 232, 14.  
 Sinope, Asopidis filia II, 525, 11.  
 Sinoria (*εἰς χωρίον Σίνωρα*) III,  
 222, 31.  
 Sinuessa, Campaniae opp. II, 151,  
 27. V, 214, 6.  
 Sippius IV, 39, 27.  
 Siris fl. II, 303, 18.  
 Sisenna, Luc., scr. II, 496, 19.  
 Sisimithres III, 344, 22. 24. 28.  
 Smyrna, urbs Asiae III, 88, 20. V,  
 77, 1. 78, 25.  
 Sochares Decelensis II, 479, 9.  
 Socles v. Sosicles.

- Socrates I, 313, 18. 323, 29. 376, 12. 378, 26. 379, 7. 14. 20. 380, 28. 381, 1. 18. 382, 3. 6. 8. 10. 15. 391, 26. II, 162, 10. 193, 27. 31. 202, 3. 217, 27. 222, 6. 381, 31. 384, 7. III, 18, 11. 31, 14. 352, 15. IV, 35, 31. 80, 15. Socrates, liber Demetrii Phalerei II, 160, 29.
- Sol deus V, 134, 30.
- Soli, urbs Ciliciae III, 217, 7. IV, 311, 18. urbs Cypri I, 182, 12. incolae vs. 15.
- Solonis vita I, 154—189. comp. c. Poplicola ib. 214—218. adde: I, 190, 4. 199, 12. 220, 25. IV, 7, 13. 142, 19. eius leges IV, 379, 2.
- Solon Plataeensis IV, 31, 8.
- Solonium, Marii praedium II, 367, 27.
- Soloon Atheniensis I, 23, 7. 13. 22.
- Sonchis I, 181, 29.
- Sophanes II, 228, 31.
- Sophax, Herculis f. III, 96, 20. 21. 27.
- Sophe, regio Armeniae II, 527, 6. III, 224, 1. 3. incolae II, 535, 1. 4.
- Sophocles poeta I, 122, 16. 151, 22. 307, 1. 3. II, 35, 22. 480, 14. 22. III, 20, 14. 271, 27. 285, 15. 286, 26. IV, 1, 19. 107, 13. 214, 28. 337, 12. (octo versus.) V, 133, 12. Sophocleia urbs i. e. Thebae IV, 366, 3.
- Sophrosyne, Dionysii sen. filia V, 5, 14.
- Sorex mimus II, 462, 32.
- Sornatius, Luculli legatus II, 515, 26. 525, 29. 536, 4. 541, 26.
- Sosibius scr. I, 108, 14. — Ptolemaei aulicus IV, 158, 5. 30. 159, 31. 160, 5.
- Sosicles (Socles) Pediaeus I, 234, 9.
- Sosigenes, Demetrii amicus IV, 341, 30.
- Sosis Syracusanus V, 30, 11. 80. 31, 2. 6. 10. 15. 19.
- Sosistratus Syracusanus II, 314, 14. 19.
- Soso, Prophanti uxor V, 137, 24.
- Sossius, C., Antonii legatus IV, 377, 1. Sossius Senecio I, 1, 1. IV, 209, 3. 238, 5. V, 1, 1.
- Soter, cognomen I, 428, 8. Demetrii IV, 305, 1. 2.
- Soteria, festum Sicyoniorum V, 184, 28.
- Sotion scr. III, 348, 22.
- Sous, unus maiorum Lycurgi I, 79, 3. 9. 11.
- Spanus Lusitanus III, 98, 2.
- Sparamizes eunuchus V, 118, 32. 119, 2.
- Sparta, Spartani I, 28, 8. etc. 164, 14. etc. II, 82, 28. 83, 23. etc. III, 8, 30. 14, 4. etc. IV, 109, 16. 135, 19. etc. V, 14, 22. 126, 18. etc.
- Spartacus III, 48, 4. 10. 49, 8. 27. 28. 50, 7. 23. 51, 9. 17. 23. 52, 8. 13. 26. 84, 32. 221, 2. Spartacium bellum III, 47, 24. IV, 42, 21.
- Sparto Boeotus III, 162, 8. — Rhodius IV, 17, 26.
- Spondon, poeta Spart. I, 112, 9.
- Sperchius I, 31, 7.
- Speusippus philosophus V, 14, 3. 7. 18, 20. 24. 19, 1. 32, 1.
- Sphacteria insula I, 387, 21. III, 8, 29.
- Sphaerus Borythenites, philos. et scr. I, 84, 11. IV, 127, 15. 18. 136, 2.
- Sphetta I, 10, 16.
- Sphines gymnosophista III, 352, 21.
- Sphinx eburnea IV, 245, 4. 6.
- Sphodrias Spartanus II, 96, 14. 27. III, 168, 28. 169, 8. 20. 25. 29. 170, 14. 23. 30. 174, 2. 274, 30.
- Sphragitides nymphae II, 174, 6. 12. 184, 19.



- Spiculus gladiator V, 193, 4.  
 Spinthar III, 241, 2. 13. 260, 4.  
 405, 29. cf. Lentulus.  
 Spithridates Persa II, 400, 12. III,  
 150, 5. 158, 10. 22. 27. 31. 295,  
 18. 21. 27. 337, 9.  
 Sporus eunuchus V, 193, 25. Pop-  
 paea dictus ib. vs. 28.  
 Sprina, Othonis legatus V, 217,  
 27. 218, 9. 16. 26. 30. 219, 20.  
 Spurius Carvilius I, 77, 10. 152,  
 13. — Sp. Manlius V, 52, 4. —  
 Sp. Posthumius IV, 172, 12. —  
 Sp. Vettius interrex I, 125, 16.  
 Stagira, urbs Macedoniae III, 285,  
 19.  
 Staphylus, Thesei f. I, 16, 21. 17, 15.  
 Stasicrates architectus III, 359, 10.  
 Statianus, Antonii legatus IV, 380,  
 16. 25.  
 Statilius IV, 99, 31. 100, 28. 30.  
 106, 9. V, 99, 12. 16. 18. Sta-  
 tilius Epicureus V, 61, 3. 8.  
 Statira, Darii uxor III, 313, 23. 314,  
 3. — Darii filia, Alexandri M.  
 uxor III, 356, 24. 363, 24. —  
 Artoxerxis uxor V, 109, 11. 110,  
 10. 14. 120, 27. 121, 19. 122,  
 13. 14. 29. 123, 17. 20. — Mi-  
 thridatis soror II, 517, 19. 518, 14.  
 Stator Iupiter I, 56, 32.  
 Statyllius v. Statilius.  
 Stena (*ἐν τοῖς Στενοῖς*) V, 85, 19.  
 Stephanus puer III, 320, 28. 29.  
 — Demosthenis oratio πρὸς Στέ-  
 φανον IV, 222, 8.  
 Stertinius II, 270, 19.  
 Stesilans Ceus I, 221, 21. II, 162, 30.  
 Stesimbrotus Thasius, scr. I, 220,  
 14. 223, 4. 243, 17. 307, 4.  
 314, 32. 326, 7. 337, 13. II, 474,  
 19. 28. 488, 7. 489, 13. 31.  
 Sthenis statuarius II, 525, 2. —  
 Sthenis demagogus III, 197, 18. 21.  
 Stilbides vates III, 31, 26.  
 Stilpo philosophus IV, 301, 21. 24,  
 28.  
 Stiris in Phocide II, 472, 6.  
 Stoa IV, 40, 1. Stoica philosophia  
 IV, 44, 17. 127, 26. 241, 9.  
 289, 20. Stoici IV, 55, 22. 101.  
 12. 262, 28.  
 Stolo v. Licinius.  
 Strabo, Pompeii pater III, 188, 12.  
 190, 32.  
 Strabo philosophus et scr. II, 450,  
 20. 533, 14. III, 424, 31.  
 Strato, M. Bruti familiaris V, 100,  
 10. 14, 18.  
 Stratocles demagogus IV, 302, 30.  
 303, 5. 20. 24. 304, 11. 315, 11.  
 14. 316, 31. 317, 5.  
 Stratonice, Antigoni uxor, Demetrii  
 Pol. mater IV, 294, 29. — De-  
 metrii ex Phila filia IV, 322, 18.  
 323, 12. 328, 30. 329, 13. 31.  
 330, 11. 18. 343, 17. 344, 2.  
 345, 22. — Mithridatis pellex III.  
 226, 24. 227, 14. 18.  
 Stratonicus I, 115, 17.  
 Stroeus III, 340, 30.  
 Strymon fl. II, 478, 6. 9. 22.  
 Stympheaea II, 290, 19.  
 Suero amnis III, 107, 10. 13. 205, 28.  
 Suetonius Paulinus V, 217, 26.  
 Suevi III, 242, 2. 387, 8.  
 Suilli I, 201, 21.  
 Sulpicius, trib. mil. I, 281, 4. 14.  
 — trib. pl. II, 259, 23. 365, 23.  
 366, 28. 367, 9. 13. 427, 10.  
 428, 1. 13. 430, 3. 9. — Sulpi-  
 cius interrex III, 246, 26. IV, 63,  
 19. — Sulpicius Galba, scr. I, 55.  
 1. cf. Caius, Galba et Quintus.  
 Sunium V, 167, 24.  
 Sara v. Cornelius Lentulus S.  
 Surena Parthus III, 63, 32. 64, 5.  
 11. 13. 67, 15. 68, 1. 75, 13.  
 22. 29. 76, 1. 3. 77, 18. 27. 78,  
 1. 28. 79, 1. 8. 80, 2. 8. 26. 30.  
 82, 11. 12.  
 Sus Crommyonia I, 7, 26. 8, 3.  
 Susa, urbs Persiae II, 114, 5. III,  
 86, 27. 157, 19. 298, 15. 322, 3.

29. 325, 23. 356, 23. IV, 221, 15. V, 111, 2.
- Susamithres I, 417, 16.
- Sutrium, Sutriini I, 285, 32. 289, 4. 15. 28.
- Sybaris, Themistoclis filia I, 251, 22.
- Sybaris opp. I, 310, 26. Sybaritae II, 82, 27. 30. — Sybaris Parthica III, 80, 32.
- Sycophanta unde dictus I, 179, 31.
- Syllae, L. Cornelii, vita II, 417 —465. comp. c. Lysandro ib. 465 —470. adde: I, 204, 29. 30. 205, 3. [428, 29.] II, 281, 21. [330, 11.] 337. 25. [28.] 338, 6. 8. 11. 12. 15. 16. 23. 356, 10. 357, 13. 21. 364, 11. 17. 18. 20. 29. 365, 27. 367, 2. 7. 16. 17. 21. 24. 375, 3. 22. 380, 6. 21. 382, 26. 496, 3. 497, 1. 8. 499, 18. 500, 18. 22. 24. 501, 7. 10. 16. 502, 6. 503, 23. 519, 16. 521, 3. 525, 13. 544, 29. 551, 29. III, 40, 12. 44, 21. 23. 27. 45, 2. 8. 17. 18. 21. 26. 27. 82, 32. 88, 32. 91, 14. 16. 18. 93, 4. 9. 94, 5. 10. 96, 7. 106, 2. 17. 110, 29. 112, 2. 18. 29. 113, 31. 192, 18. 28. 193, 18. 194, 12. 19. 26. 195, 22. 31. 196, 2. 7. 197, 14. 29. 199, 26. 31. 200, 10. 24. 201, 8. 16. 19. 22. 202, 14. 20. 27. 203, 3. 7. 208, 20. 27. 219, 9. 274, 13. 19. 24. 364, 12. 14. 19. 22. 29. 366, 3. 367, 28. 368, 26. 378, 19. 400, 24. IV, 38, 17. 22. 24. 27. 32. 51, 7. 17. 19. 240, 5. 10. 12. 16. 19. 25. 241, 14. 247, 17. 30. 248, 30. 32. 250, 26. 31. 253, 31. 254, 1. 16. 265, 10. 346, 7. V, 58, 28. 222, 4.
- Sylla, Sextius, Carthaginensis v. Sextius.
- Syllaninus, Syllania v. Iupiter et Minerva.
- Sylvia v. Silvia.
- Symbolon mons V, 85, 20.
- Synalus, dux Carthaginensis V, 22, 18. (28.) 26. 23, 4. 26, 7.
- Syracusae, Syracusani I, 391, 9. 17. 392, 29. 396, 31. 398, 1. 432, 25. II, 2, 4. 7. 15. 21. 28. etc. 9, 4. etc. III, 1, 24. 19, 6. etc. IV, 87, 1. 15. etc. V, 2, 24. 3, 24. etc.
- Syria, Syri II, 44, 27. 252, 7. 276, 29. 298, 1. 346, 12. 512, 23. 521, 18. 525, 10. III, 57, 15. 16. 27. 59, 20. 28. 76, 26. 224, 1. 228, 21. 229, 10. 235, 4. 243, 26. 254, 21. 300, 16. 307, 22. 412, 32. IV, 46, 26. 76, 15. 249, 5. 263, 5. 264, 15. 267, 27. 274, 1. 281, 8. 297, 20. 298, 14. 27. 306, 17. 322, 25. 323, 25. 340, 12. 18. 347, 23. 350, 19. 369, 24. 370, 2. 372, 22. 376, 5. 25. 377, 1. 378, 10. 14. 394, 20. 396, 4. 397, 23. 413, 30. 421, 18. V, 76, 25. 77, 2. 146, 14. 151, 12. 157, 9. 166, 19. 196, 29. 216, 13. 227, 27.
- Syria lingua IV, 389, 4.
- Syrmus, Triballorum rex III, 290, 11.
- Syrtis magna V, 22, 9.
- Syrus, Apollinis f. II, 525, 11.
- Syssitiorum Spartae institutio I, 88, 31. 90, 27. 91, 7. 9. 15. 24. 92, 13. 99, 27. 102, 30. 109, 32. 112, 3.
- Tachos Aegyptius III, 182, 25. 183, 10. 32. 184, 4. 10. 15. 17. 24. 32. 185, 9.
- Tacita, Musa I, 127, 24.
- Taenarus, promont. IV, 27, 5. 147, 5. 163, 16. 407, 31. 408, 8. Taenarium templum III, 212, 9.
- Tagonius fl. III, 104, 5.
- Taladius, vox nuptialis I, 50, 26. 30. 31. 51, 2. 5. 19. III, 191, 21. 27. 28. 31. 192, 1.
- Talaura, urbs Ponti II, 518, 20.
- Tamynae, opp. Euboeae IV, 11, 21.

- Tanagra, urbs Boeotiae I, 308, 14.  
 309, 26. II, 97, 25. 491, 27. 492,  
 14.  
 Tanais fl. III, 331, 13.  
 Tanusius scr. III, 386, 19.  
 Taphosiris IV, 427, 9.  
 Tarchetius, Albanorum rex I, 35, 8.  
 13. 16. 19. 25. 27. 36, 2.  
 Tarcondemus, rex Ciliciae superio-  
 ris IV, 401, 27.  
 Tarentum, Tarentini I, 365, 21. 23.  
 26. 29. 366, 14. 28. 30. 367, 8.  
 16. 22. 23. 24. 368, 11. 13. 16.  
 373, 27. II, 144, 24. 28. 149,  
 31. 196, 28. 211, 2. 243, 26.  
 258, 21. 298, 26. 299, 11. 17.  
 27. 301, 19. 22. 302, 23. 26.  
 306, 7. 31. 308, 4. 310, 24. 312,  
 27. 314, 26. 315. 29. 30. 451,  
 25. IV, 131, 20. 193, 4. 277, 9.  
 377, 10. 23. 402, 22.  
 Tarpeia I, 54, 10. 12. 25. 55, 1.  
 7. 10. 19. 22. 23. Tarpeia Ve-  
 stalis I, 130, 26.  
 Tarpeius dux I, 54, 9. 31.  
 Tarpeius collis I, 55, 20. 125, 21.  
 Tarquinia Vestalis I, 197, 23.  
 Tarquinius II, 64, 9. V, 51, 22. 52, 11.  
 Tarquinius Collatinus I, 191, 2. 192,  
 3. 23. 193, 24. 194, 28. 195, 23.  
 32. 196, 14.  
 Tarquinius, Demarati f. I, 53, 24.  
 203, 22.  
 Tarquinius Priscus I, 55, 20.  
 Tarquinius Superbus I, 152, 16. 190,  
 17. usque ad 209, 17. 420, 7.  
 IV, 180, 2.  
 Tarrutius I, 38, 19. 46, 21. 31.  
 Tarsus II, 381, 32. IV, 339, 13.  
 Tatia, Numae uxor I, 121, 3. 6. 145,  
 9. 20.  
 Tatiensis tribus I, 58, 31.  
 Tatius, Sabinorum dux I, 54, 6. 16.  
 25. 55, 2. 26. 58, 22. 30. 59,  
 18. 63, 6. 12. 17. 21. 25. 64, 21.  
 119, 8. 121, 2. 123, 8. 23. 124,  
 28. 140, 27.  
 Taureas I, 390, 19.  
 Taurion, Philippi, ultimi regis Maced-  
 dux et amicus V, 183, 24.  
 Tauromenium, urbs Siciliae II, 10  
 23. 11, 7. 23. 12, 17.  
 Taurus, Caesariano peditatui praefe-  
 ctus IV, 405, 12.  
 Taurus Marathonius I, 21, 27.  
 Taurus, Minois dux I, 12, 8. 14  
 30. 15, 2. 10.  
 Taurus mons II, 44, 26. 527, 10  
 528, 11. 530, 7. 536, 22. 539,  
 1. 555, 4. III, 216, 16. IV, 339,  
 17. 340, 3.  
 Taxiles, Indorum rex III, 345, 18,  
 352, 20. Taxiles s. Taxilles, Mi-  
 thridatis dux II, 436, 26. 442, 31.  
 529, 7. 19. 531, 5. 7. 14.  
 Taygetes II, 490, 7.  
 Taygetus mons I, 97, 13. 16. 24.  
 II, 114, 3. IV, 114, 6.  
 Technon, Arati servus V, 139, 27.  
 142, 4. 152, 26. 153, 4. 7. 14. 17.  
 Tectosages II, 420, 18.  
 Tegea, Tegeatae I, 28. 11. II, 175,  
 20. 24. 179, 21. 184, 22. 416,  
 10. III, 180, 25. IV, 109, 32. 118,  
 3. 6. 120, 22. 129, 10. 138, 21.  
 141, 4. 146, 9. 20. 147, 25.  
 151, 6.  
 Tegyrae II, 98, 3. 15. 99. 7. 102,  
 11. 157, 25. 158. 2. III, 172,  
 17. Tegyraeus Apollo v. Apollo.  
 Telamon I, 8, 18. 21.  
 Telamon, portus Tyrrenhae II, 375,  
 14.  
 Teleclides Corinthius II, 7, 13.  
 Teleclides poeta I, 301, 13. 317, 1.  
 III, 5, 19.  
 Telemachus Corinthius I, 35, 5. II,  
 13, 22.  
 Telephus, Herculis f. I, 34, 21.  
 Teles I, 334, 18.  
 Telesides V, 37, 1.  
 Telesinus Samnis II, 454, 29. 469,  
 16.  
 Telesippa meretrix III, 327, 26. 31.

- Telestes poeta III, 286, 27.  
 Telentias, Agesilai frater III, 164,  
 18, 21.  
 Tellus Ath. I, 183, 19, 20, 26, 214,  
 23, 31.  
 Telluris aedes II, 429, 30, V, 68, 15.  
 Temenitides portae Syrac. V, 25, 13.  
 Tempe I, 225, 14, II, 260, 13, III,  
 265, 30, 32.  
 Tenedus II, 309, 2. Tenedia navis  
 v. Tenia.  
 Tenia navis I, 232, 20.  
 Tenteritae, gens (Germanica III, 386,  
 10.  
 Terentius I, 35, 27.  
 Terentia, Ciceronis uxor IV, 53, 11,  
 245, 16, 256, 32, 257, 4, 266,  
 13, 19, 268, 5, 279, 7, 17, 20.  
 — Clodii soror, Marcii Regis  
 uxor IV, 266, 28.  
 Terentius Cnleo II, 277, 6. — Te-  
 rentius miles V, 210, 20. — Te-  
 rentius Varro I, 357, 1, 14, 19,  
 22, 358, 4, 359, 29, 360, 16. —  
 cf. Lucius.  
 Termerium malum I, 9, 7.  
 Termerus I, 9, 6, 9.  
 Termini templum I, 139, 9, 12.  
 Terpartler poeta I, 104, 25, 112, 9,  
 IV, 116, 2.  
 Terra na, Italiae opp. II, 368, 13,  
 14, 371, 7, III, 420, 13.  
 Tertia, Aemilii Pauli filia II, 48, 7,  
 219, 11.  
 Tethys fatidica I, 35, 12.  
 Tetrapolis I, 10, 80.  
 Teucer I, 395, 4, 9.  
 Teutamus, Argyraspidum dux III,  
 132, 9, 23, 136, 22, 138, 2.  
 Teutones II, 339, 3, 344, 27, 29,  
 347, 23, 351, 4, 354, 31, 355, 6,  
 11, 15, III, 89, 17, 90, 4, 381,  
 30.  
 Thales meretrix III, 323, 19.  
 Thalaea I, 152, 15.  
 Thalamae, opp. Lacon. IV, 114,  
 25.
- Thales Cretensis I, 81, 19, IV, 116,  
 3. — Thales Milesius I, 156, 17,  
 157, 20, 158, 6, 8, 11, 15, 22,  
 159, 15, 17, 160, 3, 15.  
 Thallus, Cineae f. IV, 12, 17.  
 Thapsacum III, 354, 26.  
 Thapsus III, 22, 18. — urbs III,  
 415, 13, IV, 92, 31.  
 Thargelia I, 323, 21, 22.  
 Thargelion mensis I, 270, 29, 31,  
 271, 1, 411, 27, II, 27, 4, IV  
 300, 6.  
 Tharrhyas, Epiri rex II, 285, 8,  
 10.  
 Thasus, Thasii II, 487, 25, 26, V,  
 85, 18, 92, 14, Thasium marmor  
 IV, 45, 11, Thasium vinum IV,  
 310, 7.  
 Theagenes Thebanus III, 291, 25.  
 Theano sacerdos I, 397, 21.  
 Thearidas Spartanus IV, 149, 2,  
 26.  
 Thearides, Dionysii sen. frater V,  
 5, 15, 16.  
 Thestrum Marcelli II, 156, 27, Thea-  
 trum Pompeii III, 230, 26, cf.  
 232, 27, 243, 31, 427, 22.  
 Thebae, Thebani I, 26, 19, 93, 21,  
 24, 112, 7, 115, 23, 158, 11,  
 239, 16, 271, 14, 372, 14, 378,  
 3, II, 84, 27, 85, 11, 86, 16,  
 32, 87, 11, 24, 88, 8, 12, 22,  
 24, 25, 95, 17, 18, 96, 7, 10,  
 18, 25, 97, 2, 4, 12, 15, 99, 7,  
 22, 28, 100, 1, 101, 26, 102, 23,  
 26, 106, 16, 26, 107, 23, 108,  
 6, 9, 17, 21, 29, 109, 21, 22,  
 25, 110, 17, 20, 30, 111, 7, 112,  
 11, 113, 19, 22, 114, 21, 115, 7,  
 20, 21, 116, 8, 12, 117, 26, 118,  
 17, 24, 28, 120, 2, 11, 12, 157,  
 16, 29, 158, 1, 160, 7, 183, 20,  
 184, 5, 263, 16, 24, 29, 412, 6,  
 7, 13, 21, 27, 31, 32, 413, 1,  
 16, 26, 414, 6, 11, 14, 22, 31,  
 415, 27, 443, 26, 28, III, 148,  
 19, 158, 30, 161, 3, 8, 12, 25.

30. 162, 11. 165, 27. 31. 167, 14. 168, 8. 17. 27. 169, 1. 171, 5. 7. 9. 11. 19. 172, 4. 18. 25. 173, 9. 16. 25. 174, 4. 6. 176, 23. 177, 20. 178, 24. 180, 17. 22. 23. 274, 32. 276, 6. 278, 2. 8. 287, 14. 290, 12. 18. 21. 26. 291, 3. 32. 292, 9. 14. 17. IV, 15, 24. 30. 16, 8. 9. 24, 16. 216, 13. 16. 224, 4. 10. 19. 22. 25. 225, 7. 226, 11. 229, 4. 14. 300, 32. 330, 25. 28. 331, 11. 17. 31. 332, 3. 337, 29. 338, 3. V, 14, 24.
- Thebe, Iasonis filia, Alexandri Phœraei uxor II, 111, 24. 116, 2. 120, 14. 26.
- Themis dea III, 339, 13.
- Themiscyra II, 511, 31.
- Themistoclis vita I, 219—252. adde: I, 6, 9. 304, 28. 416, 8. 458, 30. II, 85, 31. 104, 5. 162, 19. 163, 4. 16. 21. 23. 27. 164, 1. 29. 166; 8. 168, 7. 169, 30. 170, 6. 8. 19. 28. 30. 171, 10. 18. 28. 187, 32. 188, 4. 8. 11. 190, 20. 23. 26. 192, 7. 10. 23. 193, 5. 202, 28. 203, 30. 228, 15. 28. 229, 12. 232, 32. 280, 8. 397, 27. 30. 475, 30. 476, 2. 21. 26. 479, 7. 480, 30. 483, 6. 484, 28. 489, 18. 493, 28. 31. 555, 31. III, 85, 8. 255, 11. 277, 25. IV, 3, 29. 292, 5. 379, 9.
- Theocritus, vates Thebanus II, 104, 28.
- Theodectes Phaselites III, 297, 22.
- Theodorus atheista IV, 35, 25. — Theodorus paedagogus IV, 419, 14. 23. — Theodorus Phegaeensis I, 393, 11. 397, 15. — Theodorus pontifex I, 411, 21. — Theodorus Tarentinus III, 303, 6. 12.
- Theodotes Syracusanus V, 10, 20. 39, 20. 41, 5.
- Theodotus aruspex II, 291, 6. — Theodotus Chius, sophista III, 270, 15. 24. 273, 27. 410, 26. V, 81. 18. 27. 31.
- Theogito Megarensis II, 185, 15.
- Theomnestus, philos. Acad. V, 72, 26.
- Theophanes Lesbium, scr. III, 228, 1. 3. 232, 25. 241, 15. 17. 269, 19. 271, 8. IV, 276, 11.
- Theophilus artifex III, 317, 25. — Theophilus Corinthius, Hipparchi pater IV, 408, 15. 17.
- Theophrastus scr. I, 89, 9. 158, 13. 188, 31. 243, 24. 244, 11. 322, 29. 336, 21. 339, 3. 384, 14. II, 191, 1. 395, 28. 402, 32. 450, 6. 14. 16. III, 12, 28. 16, 6. 100, 21. 144, 1. 183, 29. 282, 13. IV, 71, 14. 107, 31. 217, 14. 223, 30. 261, 15. — Theophrastus, Antigoni Gonatae dux V, 156, 31.
- Theopompus Cnidius, mythogr. III, 410, 23. — poeta com. II, 396, 15. — scr. hist. I, 238, 2. 244, 10. 250, 15. 410, 11. II, 5, 11. 400, 3. 416, 16. III, 152, 30. 176, 19. 178, 28. 179, 4. IV, 211, 18. 220, 4. 221, 23. 224, 28. 225, 10. 227, 14. 232, 2. V, 21, 11. — Spartanus I, 85, 15. 86, 2. 103, 7. 114, 28. II, 99, 21. rex IV, 125, 28. — Thebanus II, 89, 12.
- Theoris sacerdos IV, 222, 1.
- Theorus I, 376, 29.
- Theramenes I, 376, 15. 409, 11. Hagnonis f. II, 397, 24. III, 2. 22. IV, 277, 20.
- Thericlea vasa II, 73, 14. 242, 26.
- Thermodon fl. I, 25, 11. II, 511, 31. 226, 2. 9. IV, 225, 17. 24, 23. 28. 31. 226, 3.
- Thermopylae I, 227, 22. II, 204, 24. 229, 3. 262, 21. 270, 5. 274

11. IV, 313, 21. 24. 331, 14.  
cf. Pylae.
- Thermus v. Minucius Th.
- Thersippus Atheniensis I, 188, 30.
- Therycion Spartanus IV, 132, 29. 155, 15. 156, 9. 25.
- Thesaurus, carcer Messen. II, 255, 8.
- Thesea, ae, locus Delphis I, 4, 7.
- Thesea, orum, sacra I, 3, 32. 25, 6. 31, 22.
- Theseis, poema I, 25, 17.
- Theseis, tonsurae genus I, 4, 10.
- Theseum I, 25, 4.
- Theseus. eius vita I, 1—33. comp. c. Romulo ib. 73—77. adde: II, 434, 32. 479, 32. 480, 4. Thesei f. Demophon I, 182, 3.
- Thesmophoria festum II, 87, 11. IV, 236, 31.
- Θεσμοφόροι (Ceres et Proserpina). τὸ τῶν Θ. τέμενος V, 49, 9.
- Thesmothetae I, 180, 27.
- Thespieae II, 96, 17. 32. 97, 23. 414, 20. III, 168, 29. 169, 18. IV, 331, 4.
- Thespis, poeta trag. I, 186, 17. 22. 25.
- Thesproti, gens Epiri II, 284, 26.
- Thessalia, Thessali I, 25, 13. 31, 6. 34, 37. 225, 15. 17. 239, 15. 270, 21. 319, 6. 398, 22. II, 44, 29. 47, 4. 108, 28. 32. 109, 4. 7. 12. 32. 110, 4. 25. 112, 12. 16. 115, 16. 27. 116, 14. 24. 117, 21. 30. 118, 16. 20. 24. 119, 31. 120, 8. 169, 22. 172, 7. 262, 12. 20. 264, 13. 266, 20. 268, 28. 291, 16. 297, 29. 431, 22. 437, 11. 444, 4. 447, 16. 451, 3. 470, 24. 479, 22. 488, 2. 525, 5. III, 159, 17. 23. 258, 8. 27. 277, 26. 290, 17. 305, 20. 318, 6. 328, 18. 410, 21. IV, 23, 11. 89, 8. 317, 18. 327, 24. 330, 20. 331, 13. 16. V, 73, 22. 187, 8. Thessalicus equitatus II, 305, 24. Thessalicae urbes III, 403, 32. 405, 15.
- Thessalonica, Cassandri uxor II, 290, 15. IV, 326, 29.
- Thessalonica urbs IV, 45, 3. V, 94, 9.
- Thessalus, Cimonis f. I, 329, 13. 393, 15. 397, 8. II, 489, 16. — Pisistrati f. II, 224, 12. — histrio tragicus III, 268, 28. 289, 7. 312, 18. 23.
- Theste, Dionysii sen. soror, V, 18, 1. 11.
- Thetes I, 172, 21.
- Thetidium, Thessaliae opp. II, 116, 15.
- Thimbro, dux Spartanus V, 124, 20.
- Thoas I, 23, 7.
- Thoenon Syracusanus II, 314, 14. 20.
- Thonis meretrix IV, 318, 16. 18.
- Thoranius, Metelli legatus III, 99, 13.
- Thorax Larissaeus IV, 320, 29. — Spartanus II, 391, 4. 403, 9.
- Toth mensis I, 47, 7.
- Thracia, Thraces, Thressae I, 12, 20. 219, 5. 7. 310, 25. 319, 1. 320, 9. 398, 22. 408, 12. 414, 23. 29. 415, 24. 416, 7. II, 53, 22. 54, 21. 56, 32. 57, 9. 14. 207, 21. 270, 19. 295, 21. 399, 10. 404, 26. 431, 15. 436, 27. 474, 5. 6. 478, 4. 9. 487, 19. 23. 506, 20. 532, 9. III, 7, 28. 8, 7. 47, 27. 48, 4. 49, 19. 51, 25. 84, 17. 124, 21. 159, 2. 280, 21. 291, 10. 18. 21. IV, 26, 18. 44, 31. 235, 7. 236, 15. 331, 7. 335, 30. 401, 30. 403, 30. Thracia γέφυρα II, 72, 21. Thracius mons Athos III, 359, 13.
- Thraseas scr. IV, 58, 18. 71, 8.
- Thraso I, 414, 13.

- Thraasybulus** I, 376, 14. II, 88, 21. 95, 23. 412, 30. 414, 21. V, 149, 18. — *Thr. & Thraasiobis* I, 403, 25. — *Thr., Thraasonis f. I.*, 414, 13.  
**Thrasylacus**, Philippi legatus IV, 224, 24.  
**Thrasylus Atheniensis** I, 406, 24. 26. 32.  
**Θρασύβουλος**, Bacchi cognomen II, 146, 4.  
**Thriasia porta** I, 330, 29. **Thriasius campus** I, 234, 17. II, 89, 7. III, 169, 12. V, 166, 28.  
**Thucydides Alopecensis** I 309, 32. 315, 9. 19. 317, 12. — *Melesii fil.* I, 306, 17. 19. III, 2, 21. 26. *Periclis adversarius* I, 303, 30. 304, 5. 375, 1. II, 15, 23. — *scr. hist.* I, 110, 30. 111, 24. 243, 30. 245, 16. 21. 307, 11. 316, 20. 27. 327, 30. 328, 28. 333, 8. 342, 2. 381, 8. 384, 26. 396, 7. 395, 3. 458, 13. II, 190, 11. 197, 7. 474, 2. 10. III, 1, 5. 8. 2, 8. 25, 25. 27, 22. 37, 20. 179, 29. IV, 213, 20. 221, 5.  
**Thudippus**, Phocionis amicus IV, 33, 25. 34, 7.  
**Thurii** II, 310, 27. 396, 32. 397, 26. II, 16, 27. (31.) 19, 22. III, 6, 26.  
**Thurion** II, 440, 14. 28. 32. 441, 15. 21. 23.  
**Thurius Archias** IV, 234, 24. *Apollo Thurius* II, 440, 16.  
**Thuro**, Chaeronis mater II, 440, 17.  
**Thyatira** II, 449, 20.  
**Thyestes** in tragoedia IV, 242, 27.  
**Thymaetadae** I, 15, 28.  
**Thymbris fl. v. Tiberis**.  
**Thyraea** III, 8, 25.  
**Thyreatis** II, 326, 21.  
**Thyrus**, Caesaris Octaviani libertus IV, 413, 10.  
**Tibareni** II, 512, 5. 513, 5. 518, 23.  
**Tiberis fl. I**, 34, 4. 209, 27. 341, 1. II, 69, 23. III, 420, 11. V, 217, 2.  
**Tiberius**, L. Bruti f., v. *Valerius*.  
**Tiberius Gracchus**. eius vita IV, 165 — 186. *comp. ei. et Caii Gracchi cum Agide et Cleomene* ib. 204—208. — *in vita Caii Gr. passim. add:* IV, 168, 22.  
**Tiberius Gracchus**, pater *Gracchorum* IV, 165, 8. et *in sqq.* 168, 6. 169, 12.  
**Tiberius imperator** V, 193, 14. *Tiberiana domus* V, 208, 3.  
**Tiberius Sempronius (Gracchus)** II, 125, 3. 14. — *Tib. Sempronius censul* II, 207, 21.  
**Tidius Sextus** III, 256, 16.  
**Tifata**, Campaniae mons II, 451, 28.  
**Tigellinus** V, 187, 22. 192, 14. 196, 17. 206, 19. 28. 30. 201, 3. 6. 202, 9. 207, 8. 212, 20. 213, 28.  
**Tigenna s. Tingis** III, 96, 11. *Tigennitae* ib. 18. v. *praef.*  
**Tigranes** I, 271, 20. II, 452, 29. 507, 7. 512, 21. 29. 513, 3. 518, 22. 25. 521, 13. 22. 522, 21. 523, 4. 15. 19. 21. 24. 30. 32. 524, 5. 18. 525, 16. 527, 14. 19. 528, 9. 14. 18. 21. 529, 2. 22. 530, 13. 23. 29. 531, 5. 17. 533, 1. 8. 25. 32. 534, 4. 17. 535, 6. 12. 28. 29. 536, 21. 27. 31. 537, 2. 14. 24. 29. 539, 6. 540, 14. 541, 11. 19. 542, 4. 6. 24. 543, 6. 544, 12. 21. 555, 16. 21. 556, 2. III, 57, 29. 72, 30. 217, 8. 218, 17. 25. 223, 5. 15. 24. 224, 4. 15. 236, 19. 235. 20. 21. 260, 6. 276, 11. *Tigranes iunior* III, 223, 10. 31. 235. 20. 239, 24.  
**Tigranocerta** II, 528, 10. 24. 530. 8. 534, 9. 544, 19. 555, 6.  
**Tigris fl. II**, 524, 2. 527, 12. 555, 5  
**Tigurini** III, 381, 27. 382, 1.

- Tilius Cimber III, 428, 3. 7. V, 66, 12. 16. 68, 30.  
 Tilphossium, mons Boeotiae II, 444, 18.  
 Timaea, Agidis regis uxor I, 309, 2. II, 406, 20. III, 144, 8. 10. 14.  
 Timaeus, scr. hist. I, 78, 17. 116, 22. 396, 1. 9. II, 5, 12. 10, 26. 35, 22. 81, 3. III, 1, 8. 25, 16. 37, 11. 19. V, 5, 21. 12, 10. 28, 9. 32, 17.  
 Timagenes or. et scr. III, 241, 13. IV, 412, 27.  
 Timagoras Atheniensis II, 114, 25. V, 126, 32. 127, 9. 13.  
 Timandra meretrix I, 417, 18. 418, 5.  
 Timanthes pictor V, 146, 3. 166, 1.  
 Timesilaus I, 321, 5.  
 Timesitheus I, 261, 16.  
 Timoclea Thebana III, 291, 11.  
 Timocleides Sicyonius V, 137, 12. 15.  
 Timocrates, contra quem Demosthenes IV, 222, 13. — Dionysii iun. amicus V, 17, 30. 23, 9. 24, 3. 6. 31. — Rhodius V, 124, 26. 30.  
 Timocreon Rhodius, poeta lyricus I, 240, 1. 10. 24. 29. 32.  
 Timodemus, Timoleontis pater II, 3, 27. 4, 1.  
 Timolaus II, 250, 8.  
 Timoleontis vita II, 1—39. comp. c. Aemilio Paulo ib. 80—82. adde: I, 270, 32. V, 51, 10. 12.  
 Timoleonteum gymnasium II, 39, 16.  
 Timon misanthropus I, 399, 30. IV, 410, 16. 20. 32. 411, 17. 19.  
 Timon Phlasius scr. I, 127, 16. 302, 8. IV, 14, 9. (*ἐν τοῖς Σλλοις.*)  
 Timenassa, Pisistrati uxor II, 224, 11.  
 Timoneum IV, 411, 27.  
 Timonides Leucadius V, 19, 6. 31, 31. 27, 21. 28, 10.  
 Timophanes, Timoleontis frater II, 4, 6. 19. 25. 31.  
 Timotheus II, 35, 15. IV, 116, 8. 222, 5. — Cononis f. II, 83, 32. 423, 9. 17. — Macedo III, 303, 17. — poeta II, 245, 13. III, 157, 10.  
 Timoxeus, Achaeorum dux IV, 145, 2. V, 170, 23. 179, 17.  
 Tingē, Antaei uxor III, 96, 19.  
 Tinnius v. Titinius.  
 Tires eunuchus III, 313, 14. 314, 8.  
 Tiribazus III, 167, 2. V, 108, 26. 29. 31. 110, 32. 113, 22. 128, 30. 129, 12. 13. 14. 16. 17. 19. 132, 15. 18. 19. 21. 23. 31. 133, 18. 20. 134, 7. 9. 135, 29.  
 Tiro, Ciceronis libertus IV, 279, 20. 288, 1.  
 Tisamenus Eleus II, 174, 1.  
 Tisander I, 336, 30.  
 Tisias I, 385, 20.  
 Tisiphonus, Thebae frater II, 120, 19.  
 Tissaphernes I, 398, 23. 400. 3. 12. 22. 401, 4. 10. 25. 402, 26. 403, 32. 405, 2. 5. 12. 459, 16. II, 385, 17. 22. III, 150, 22. 32. 151, 28. 152, 1. 13. 23. V, 107, 5. 108, 2. 110, 6. 121, 24. 124, 23. 127, 16.  
 Titanes (*Τιτανία καίθη*) V, 117, 2.  
 Tithora urbs II, 437, 15.  
 Tithraustes II, 485, 10. III, 152, 15. 22.  
 Titianus, Othonis frater V, 220, 11. 13. 25. 225, 21. 229, 7.  
 Titinius, Fanniae maritus II, 371, 20. — V, 91, 16. 24. 92, 4.  
 Titius, M., Antonii amicus IV, 399, 1. — Titius quaestor IV, 385, 11. 15. cf. Quintus.



- Titurinus, Caesaris legatus III, 388, 13.  
 Titus Annius IV, 178, 25. 31. 179, 4. — Titus Crotoniata IV, 255, 12. 21. 32. — Titus Flamininus II, 45, 24. 208, 5. 213, 28. 216, 11. 235, 10. 247, 32. 249, 17. 22. 251, 3. 252, 31. 253, 2. 257, 18. 433, 14. cf. Quintus Flamininus. — T. Lartius I, 424, 15. 425, 14. 426, 31. 427, 5. — Titus Latinus I, 441, 3. 442, 4. — Titus (Livius) scr. II, 425, 12. — Titus, L. Bruti f. I, 194, 30. — Titus Lucretius I, 206, 7. 19. 25. (vid. praef.) — Titus Manlius cons. I, 143, 24. — Titus Vinus V, 189, 20. 191, 32. 194, 28. 195, 13. 17. 19. 196. 10. 16. 200, 3. 8. 12. 20. 26. 201, 4. 14. 203, 24. 32. 204, 7. 17. 18. 206, 31. 208, 32. 209, 8. 9. 211, 3. 29. 212, 24.  
 Tityus II, 98, 30.  
 Tolerini I, 445, 4.  
 Tolmides I, 317, 12. 319, 20. 31. 320, 16. 373, 7. 375, 7. III, 162, 9.  
 Tolumnius Etruscus I, 53, 19. II, 129, 6.  
 Torquatus, nomen II, 330, 11. — II, 455, 20. cf. Manlius.  
 Toryna, locus Epiri IV, 403, 3.  
 Trachin I, 27, 22.  
 Tragia insula I, 325, 27.  
 Tragiscus Cretensis V, 162, 17.  
 Tralles, Thraciae populus III, 159, 6. 410, 4.  
 Trapezus III, 119, 15.  
 Trasimenus lacus I, 343, 14.  
 Trebatus IV, 275, 12.  
 Trebellius IV, 353, 28.  
 Trebia I, 342, 11. 343, 28.  
 Trebonianus V, 198, 26.  
 Trebonius II, 343, 1. 3. 8. 15. III, 243, 24. IV, 357, 20. V, 66, 8. 68, 29. cf. Caius.  
 Triarius, Luculli legatus II, 541, 26. 27. 542, 1. III, 229, 5.  
 Triballi III, 290, 12. 16.  
 Triginta tyranni I, 238, 29.  
 Triopiens II, 484, 27.  
 Tripylus V, 174, 18.  
 Tritaenses IV, 140, 21. V, 145, 17.  
 Tritymallus Messenius IV, 143, 28.  
 Troades Euripidis II, 113, 7. Polygnoti pictura II, 475, 1.  
 Troas regio II, 448, 21. 500, 1. 509, 30.  
 Troezen, Troezenii I, 2, 25. 3, 8. 4, 29. 15, 29. 25, 31. 31, 8. 33, 14. 73, 10. 76, 20. 25. 229, 8. IV, 143, 23. 232, 23. V, 157, 20.  
 Troglodytae IV, 369, 23.  
 Troia, Troiani I, 30, 29. 30. 34, 1. 25. 36, 13. 77, 19. 157, 32. 272, 31. III, 1, 27. Troianae mulieres I, 35, 5. Troianus campus II, 478, 32. Troianum bellum IV. 351, 14. Troianum Palladium v. Palladium. — Troia ludus IV. 38, 18.  
 Troias, Aeacidiae mater II, 285, 12. eiusd. filia ib. 16.  
 Trophonius II, 183, 29. 439, 22. 29.  
 Tubero Stoicus II, 547, 10. cf. Aelius.  
 Tubertus v. Posthumius.  
 Tuder, Tudertum, opp. Umbriae II. 347, 3. III, 45, 15.  
 Tuditanus scr. II, 273, 15.  
 Tullia, Ciceronis filia IV, 280, 6.  
 Tullius v. Cicero. — Tullius Cimber v. Tillius.  
 Tullus (L. Volcatius T.) III, 252. 30. 253, 2. — Tullus Amfidius I. 439, 10. 17. 26. 31. 440, 3. 25. 442, 28. 443, 9. 16. 23. 444, 21. 22. 447, 16. 455, 32. 456, 4. 15. 457, 9. — Tullus, Ciceronis amicus IV, 266, 16. — Tull-

- Hostilius rex I, 145, 30. 147, 20. 418, 25. cf. Hostilius. — vide Attius Tullus.
- Turpilianus v. Petronius.
- Turpilius II, 335, 19. 26.
- Tusculum, Tusculani, Tusculanum I, 292, 31. 293, 8. II, 194, 21. 547, 11. 551, 32. III, 259, 19. 405, 6. IV, 278, 21. 285, 12.
- Tutola ancilla I, 72, 4. 286, 15. 24.
- Tuttia III, 107, 11. cf. praef. ad h. l.
- Tyche I, 454, 21. cf. Fortuna.
- Tyche, pars Syracusarum II, 141, 2.
- Tychon, Alexandri Pher. hasta II, 113, 6.
- Tydeus, Atheniensium dux I, 414, 32. 415, 16. II, 392, 15.
- Tyndaridae I, 29, 11. 19. 23. 30, 11. II, 271, 21. cf. Dioscuri.
- Tyndarus, Helenae pater I, 28, 4.
- Tynnondas I, 168, 12.
- Typhones II, 104, 15.
- Typhonis exhalationes, Aegypti locus IV, 348, 12.
- Tyrannio grammaticus II, 450, 8. 520, 2.
- Tyrrhenia, Tyrrheni I, 34, 3. 26. 35, 12. 45, 5. 12. 65, 12. 66, 16. 17. 197, 29. 198, 21. 23. 202, 23. 27. 29. 207, 13. 16. 22. 208, 29. 210, 2. 7. 253, 32. 257, 18. 266, 24. 267, 1. 270, 8. 285, 32. 288, 8. 289, 6. 292, 19. 24. 321, 15. 342, 12. 343, 15. 370, 21. II, 152, 24. 154, 25. 155, 3. 339, 12. 375, 15. 426, 14. 32. III, 215, 17. IV, 172, 20. 248, 6. 251, 27. 252, 16. Tyrrhenus Tolumnius I, 53, 19. — Tyrrhenae urbes I, 266, 27. 267, 4. IV, 250, 28. Tyrrhena bona I, 264, 5. Tyrrhenum bellum I, 254, 23. Tyrrhenum mare I, 266, 28. II, 43, 20. III, 215, 10. IV, 402, 8.
- Tyrtaeus poeta I, 85, 21. IV, 127, 23.
- Tyrus, Tyrii III, 305, 30. 306, 1. 13. 307, 20. IV, 323, 23.
- Vaccaei III, 110, 5.
- Vaga urbs II, 335, 22.
- Vagises Parthus III, 60, 22.
- Valens V, 198, 27. 217, 10. 220, 17. 223, 22. 225, 24. cf. Fabius Valens.
- Valentia III, 205, 24.
- Valeria gens I, 214, 30.
- Valeria, Poplicolae filia I, 209, 2. 20. 210, 4. — Poplicolae soror I, 450, 14. 16. 451, 6. — Messalae filia, Hortensii oratoris soror, Syllae uxor II, 462, 11. 464, 13.
- Valerius Antias scr. I, 50, 6. 146, 31. II, 277, 26.
- Valerius Corvinus II, 360, 20.
- Valerius Flaccus II, 197, 16. 31. 198, 2. 205, 22. 213, 12. 20. 24. 360, 18.
- Valerius Leo III, 381, 14.
- Valerius, L. Bruti f. I, 194, 31. cf. Tiberius.
- Valerius Maximus scr. II, 156, 5. V, 101, 4.
- Valerius, Poplicolae frater, Maximus dictus III, 201, 2.
- Valerius Potitus I, 256, 14.
- Valerius (Volesus), Poplicolae avus I, 190, 7.
- Valerius cf. Marcus et Quintus.
- Varguntinus, Crassi legatus III, 75, 8.
- Varinus v. Publius.
- Varius Cotylon, Antonii socius IV, 362, 5.
- Varro philosophus I, 46, 19. 24. 53, 12.
- Varro, Pompeii legatus III, 400, 10.
- Varro v. Cingonius et Terentius.
- Varus Alphenus V, 224, 21. — cf. Attius Varus.

- Vatinius III, 248, 22. IV, 75, 32.  
 246, 18. 263, 9. 11. 13. V,  
 74, 1.
- Ubiil v. praef. ad III, 387, 10.
- Veii, Veientes I, 65, 13. 66, 11. 17.  
 67, 20. 202, 28. 203, 5. 19. 253,  
 31. 255, 17. 257, 8. 260, 5. 267,  
 19. 270, 2. 276, 31. 278, 22.  
 283, 22.
- Velabrum I, 38, 26. velatura ib.  
 29.
- Velesus I, 123, 6. 8.
- Velia I, 190, 25. 214, 8. cf.  
 Elea.
- Velitrae, urbs Volscorum I, 297, 9.  
 429, 10. 16.
- Vellutus v. Siciinius.
- Ventidius (Publ.) IV, 374, 32. 375,  
 25. 376, 5. 12. 18. 20. 26. Ven-  
 tidii, duo fratres III, 193, 9.
- Vento v. Perpenna Vento.
- Venus I, 132, 32. 142, 12. 14. II,  
 102, 1. 145, 30. 443, 18. III, 60,  
 5. 260, 24. IV, 368, 15. 26. Epi-  
 tragia I, 14, 22. *Κυπρογενής* I,  
 189, 11. Paphia IV, 60, 15. vic-  
 trix III, 260, 21. — Veneris  
 templum II, 509, 31. — Veneris  
 f. dictus Marius iun. II, 382, 25.  
 — Venus in lusu talorum IV,  
 41, 11.
- Venusia, urbs Apuliae I, 359, 30.  
 II, 153, 21.
- Verania, Pisonis uxor V, 211,  
 31.
- Vercahae, opp. Italiae II, 856, 4.
- Vercingetorix, Gallorum dux III, 389,  
 19. 391, 22.
- Verenia Vestalis I, 130, 25.
- Vergilia, Coriolani uxor I, 450, 25.  
 451, 19.
- Vergilio v. Atilius Vergilio.
- Vergilius v. Cains Vergilius.
- Verginius Rufus V, 190, 24. 30.  
 191, 3. 8. 11. 194, 4. 11. 16.  
 18. 29. 30. 201, 30. 204, 26.  
 213, 17. 230, 20.
- Verres IV, 244, 13. 17. 25. 28. 29.  
 32. 248, 2. 7.
- Verrucosi cognomen I, 341, 13.
- Vespasianus I, 205, 1. 5. V, 216,  
 12. 32. 217, 20. 23.
- Vesta I, 35, 20. 86, 18. 182, 15.  
 17. Vestae ignis I, 272, 12. 284,  
 10. Vestae templum I, 57, 3. 132,  
 13. 136, 6. V, 211, 2.
- Vestales virgines I, 36, 22. 62, 12.  
 129, 25. 26. 134, 30. 197, 23  
 272, 27. 362, 13. II, 218, 19. III,  
 39, 20. IV, 256, 13. 364, 2.  
 399, 7.
- Venius II, 551, 2. IV, 186, 29. cf.  
 Spurinus.
- Veturius V, 207, 11. — cf. Caius  
 Veturius. — Veturius Mamurius I,  
 135, 3. 31. 136, 2. — P. Vetu-  
 rius I, 202, 10.
- Vetus praetor III, 368, 7.
- Vibius, Ciceronis amicus IV, 270, 6.
- Vibius Pacciaeus III, 42, 26. 30. 31.  
 43, 24. 44, 4. 7.
- Vibo oppidum IV, 270, 5.
- Vicani I, 445, 5.
- Vicapota I, 200, 12.
- Victoria (*Νίκη*) I, 65, 7. II, 431, 3.  
 (*σπαροφάρος*) 443, 18. IV, 320,  
 4. V, 86, 18. 147, 8. 216, 27.  
 Victoriae III, 110, 25. 368, 30.  
 Victoriae signa II, 364, 15. Victo-  
 riae templum III, 410, 5.
- Vicus publicus v. Vicapota.
- Villius v. Caius et Publius.
- Vindex v. Iunius Vindex.
- Vindicius I, 193, 10. 20. 32. 194,  
 23. 195, 25. 196, 5. 22. 28.
- Vindieta unde dicta I, 196, 27.
- Vindius (*Ονήδιος*) III, 193, 2. 5.
- Vinus v. Titus.
- Vipsania porticus V, 209, 4.
- Virginius, trib. pl. II, 430, 29.
- Virtutis templum II, 152, 27.
- Vitellii I, 192, 22. 24. 27. Vitellius  
 I, 204, 31. — V, 205, 13. 22.  
 26. (Germanicus dictus ib. 30.)

- 206, 1. 3. 211, 14. 32. 216, 6. 14. 217, 10. 15. 17. 218, 18. 219, 1. 220, 28. 222, 7. 223, 26. 224, 8. 13. 226, 15. 228, 15. 230, 5. 17.
- Ὀὐλαμὸς* I, 106, 21. 23.
- Uliades Samius II, 189, 9.
- Ulixes v. Ulysses.
- Ulysses I, 34, 23. 187, 4. 395, 22. 439, 22. II, 142, 30. 204, 22. 404, 21. III, 146, 32.
- Umbria III, 45, 15.
- Umbricius (*Ὀμβρῆκιος*) V, 207, 22. 28.
- Voconius, Luculli legatus II, 510, 27. 29. IV, 265, 2.
- Volsci I, 253, 17. 267, 20. 285, 31. 287, 29. 288, 4. 289, 3. 291, 27. 424, 8—460, 24. IV, 238, 17.
- Volumnia, Coriolani mater I, 421, 31. 450, 21. 24. 451, 7. 452, 5. 453, 10. 12.
- Volumnius mimus V, 93, 18. — cf. Publius.
- Vopiscus, cognomen I, 428, 28.
- Ὀὐρσοῦν ἄλσος* I, 197, 32.
- Usipetes III, 386, 9.
- Utica (*Ἰτύνκη*), Uticenses II, 336, 13. III, 198, 7. 199, 25. 416, 4. IV, 91, 20. 32. 94, 2. 95, 4. 7. 27. 96, 7. 10. 13. 18. 97, 5. 10. 98, 10. 99, 19. 24. 101, 8. 104, 24. 105, 4.
- Vulcani aedes I, 65, 6. 68, 7. 10. 207, 10.
- Vulturinus fl. I, 347, 25.
- Xanthippides archon II, 167, 4.
- Xanthippus, Periclis pater I, 229, 32. 240, 6. 300, 28. 376, 10. II, 173, 22. 200, 27. — Periclis ex Aspasia f. I, 324, 12. 336, 28. 337, 3. 12. 16.
- Xanthus, Xanthii V, 53, 15. 20. 79, 16. 21. 80, 7. 21. Xanthiorum urbs in Lycia III, 297, 2.
- Xenagoras, Eumeli f. II, 54, 6. 9.
- Xenarchus scr. III, 1, 18.
- Xenares, Cleomenis amicus IV, 128, 7. 11. 16. 20.
- Xenocles Adramyttenus IV, 241, 25. Cholargensis I, 313, 16. Sicyonius V, 139, 20. 21. 26. 31. Spartanus III, 159, 19.
- Xenocrates philosophus II, 271, 1. 330, 25. 27. 552, 29. III, 287, 4. IV, 4, 17. 24, 16. 18. 21. 24. 25, 4. 27, 12.
- Xenodochus Cardianus III, 337, 23.
- Xenophantus tibicen IV, 345, 11.
- Xenophilus, Aristidis cuiusd. pater II, 161, 26. — praedo V, 140, 13.
- Xenophon, Euripidis f. III, 7, 29. — Xenophon, phil. et scr. I, 78, 22. 410, 11. II, 144, 17. 399, 2. III, 145, 20. 150, 28. 161, 4. 162, 30. 163, 2. 15. 174, 10. 180, 29. 276, 1. IV, 388, 16. V, 107, 29. 111, 20. 113, 15. 116, 29. 117, 4.
- Xerxes I, 222, 26. 223, 9. 227, 24. 228, 4. 231, 29. 232, 3. 23. 233, 20. 234, 5. 235, 3. 236, 2. 239, 2. 245, 17. 20. II, 169, 22. 171, 32. 232, 17. 437, 18. III, 159, 7. 323, 26. V, 105, 24. 106, 21.
- Xerxis statua III, 322, 31. — Xerxes in toga i. e. Lucullus II, 547, 10.
- Xuthus tibicen IV, 365, 29.
- Xypetius Metagenes I, 313, 15.
- Zacynthus, Zacynthii II, 276, 7. III, 31, 21. V, 19, 11. 20, 3. 49, 23. 31.
- Zaleucus I, 122, 20.
- Zarbienus, Gordyenae rex II, 521, 26. 535, 4. 11. 17.
- Zaretra, arx Euboeae IV, 12, 24.
- Zela, urbs Ponti I, 225, 2. III, 413, 8.

- Zeno Eleates I, 116, 1. 302, 5. 11. 303, 14. IV, 5, 7. — *ὁ Κιτιεύς* IV, 127, 19. — *Ζήνωνος δόγματα* V, 157, 3. — Zeno Cretensis V, 125, 14. 15.
- Zenodotia, urbs Mesopotamiae III, 59, 13.
- Zenodotus Troezenius, scr. I, 50, 20.
- Ζευγίται* I, 172, 18. II, 228, 5.
- Zeugma, urbs ad Euphratem III, 62, 1. 74, 25.
- Zeus v. Iupiter.
- Zeuxidamus II, 490, 3. III, 142, 24.
- Zeuxis I, 312, 29.
- Zoilus opifex IV, 312, 10.
- Zopyrus, miles Antigoni II, 328, 20. 24. 26. — Alcibiadis paedagogus I, 98, 8. 376, 18.
- Zoroastres I, 122, 20.
- Zosime, Tigranis uxor III, 235, 21.

23

24

25



**This book should be returned to  
the Library on or before the last date  
stamped below.**

**A fine of five cents a day is incurred  
by retaining it beyond the specified  
time.**

**Please return promptly.**



